

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ପ୍ରାଚୀନ ଭାରତୀୟ ବୈଦିକ ସାହିତ୍ୟ

Vedic Literature of Ancient India

ଉପନିଷଦ

(ଉପନିଷତ୍)

Upanishad / उपनिषत्

୧୦୮ ଉପନିଷଦ (ଭାଗ – ୪)

108 Upanishad (Vol – 4)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଉପଦେଷ୍ଟା

ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ମିଶ୍ର

ସଂପାଦକ, ହିନ୍ଦୁ ମହାସଭା, ଓଡ଼ିଶା ଶାଖା

ପୂର୍ବାଭାଷ

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ମାତାପିତୃଭ୍ୟାଂ ନମଃ ।

ସର୍ବଭ୍ୟୋ ଗୁରୁଭ୍ୟୋ ନମଃ ।

ଶ୍ରୀ ମହାଗଣପତୟେ ନମଃ ।

ଶ୍ରୀ ସରସ୍ୱତ୍ୟେ ନମଃ ।

ସର୍ବଭ୍ୟୋ ଦେବେଭ୍ୟୋ ନମଃ ।

ଶ୍ରୀ ବେଦାୟ ନମଃ ।

ଶ୍ରୀ ବେଦପୁରୁଷାୟ ନମଃ ।

୧୪ ଅପ୍ରେଲ, ୨୦୨୧, ଏବେ ମଧ୍ୟ କୋଭିଡ ମହାମାରୀର ପ୍ରକୋପ ଜାରି ରହିଛି, ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ କଟକଣା ବଳବତ୍ତର ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ସ୍କୁଲ, କଲେଜ ଓ ଅନ୍ୟ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନମାନ ବନ୍ଦ ରହିଛି । ଏ ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ମୋ ପାଖରେ ବିଶେଷ କିଛି କାମ ନାହିଁ । "ଉକ୍ ବେଦ"କୁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ରୂପାନ୍ତର ଓ ପ୍ରକାଶିତ କରିବାପରେ, ପାଠକମାନେ ଅନ୍ୟ “ପ୍ରାଚୀନ ସାଂସ୍କୃତିକ ସାହିତ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥ” ମାନଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ରୂପାନ୍ତର କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ; ବିଶେଷଭାବରେ "ଉପନିଷଦ" ମାନଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ରୂପାନ୍ତର କରିବାକୁ ଅନେକ ଅନୁରୋଧ ଆସିଥିଲା । ତେଣୁ ମୋର ଆଗାମୀ ପ୍ରକଳ୍ପ "ଉପନିଷଦ ଓଡ଼ିଆରେ" ପ୍ରାଥମିକତା ହୋଇଗଲା, ଓ ଏହା ଉପରେ କାମ କରିବାକୁ ଲାଗିପଡ଼ିଲି । ଏଥର ଚିନ୍ତାକଳି ଯେ, ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଓଡ଼ିଶାର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରାନ୍ତର ଲୋକେ ସମ୍ମିଳିତହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟକଲେ ଏହା ସୁନ୍ଦର ଓ ସହଜ ହେବ । ସେଥିପାଇଁ ଓଡ଼ିଶାର ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଯୋଗ କଲି, ଏହାକୁ ସମସ୍ତେ ସ୍ୱାଗତ କରିବା ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ, ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଓ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ଶେଷରେ ୧୫ ଜଣିଆ ଏକ ଦଳଗଠନ ହୋଇପାରିଲା । କର୍ମମୟ ଜୀବନରେ ସମୟର ଅଭାବରୁ ଅନେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛାଥାଇ ମଧ୍ୟ ଯୋଗ ଦେଇପାରିନଥିଲେ ।

"ଉପନିଷଦ"କୁ "ଜ୍ଞାନକାଣ୍ଡ" କୁହାଯାଏ, ଏହା ବିଶେଷକରି ଆତ୍ମବିଦ୍ୟା ଓ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ବିଷୟମାନଙ୍କ ଉପରେ ଲେଖାଯାଇଛି, ତଥା ଏହା "ବେଦ"ର ଚତୁର୍ଥ ସ୍ତର ବା ଅଂଶ ଅଟେ । "ଉପନିଷଦ" ରଚନା କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏହାଥିଲା ଯେ, - ଯେଉଁମାନେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବେଦ ପଠନ କରିପାରିବେ ନାହିଁ, କିମ୍ବା ଏକ ବିଶେଷତ୍ୱ ବିଷୟମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ଜାଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛାଅଛି, ସେମାନେ ଏହାକୁ ଅଧ୍ୟୟନ ଓ ଅଧ୍ୟାପନା କରିପାରିବେ । ସେଥିପାଇଁ ମହାପୁରୁଷମାନେ ବେଦରୁ ଏହାର ତତ୍ତ୍ୱ ଓ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ମାନଙ୍କୁ "ଉପନିଷଦ"ରେ ରଚନା କରିଥିଲେ । ଏହାକୁହାଯାଏ ଯେ, ଖ୍ରୀ.ପୂ ୭୦୦ରୁ ଉପନିଷଦ ମାନଙ୍କର ରଚନା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ଅନେକ ମହାପୁରୁଷମାନେ ଅନେକ "ଉପନିଷଦ" ରଚନା କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ବୈଦିକ ସମାଜ କେବଳ ୧୦୮ଟି ଉପନିଷଦ, ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଉତ୍ପତ୍ତି କେବଳ ବେଦରୁ, ସେଇମାନଙ୍କୁ ମାନ୍ୟତା ଦେଇଛନ୍ତି । ସେହି ୧୦୮ଟି ଉପନିଷଦ ମାନଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ରୂପାନ୍ତର କରାଯାଇଛି ।

୧୯୪୮ ମସିହାରେ ପ୍ରକାଶିତ "ଇଶାଦି ବିଂଶୋତ୍ତରଶତୋପନିଷଦ" ଏକ ପୁରୁଣା ପୁସ୍ତକକୁ ଆଧାରକରି ଏହି "ଉପନିଷଦ ଓଡ଼ିଆରେ" ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି ।

ଏହି "ଉପନିଷଦ ଓଡ଼ିଆରେ" ସମୁଦାୟ ୧୦୮ଟି "ଉପନିଷଦ" ରହିଅଛି । ଏଥିରେ ସମୁଦାୟ ୨୦୪୨ 'ପୁଷ୍ପା', ୭୬୭୯ 'ମନ୍ତ୍ର', ୩୩୪୭୭ 'ଧାଡ଼ି', ୧୫୮୩୬୭ 'ଶବ୍ଦ' ଓ ୧୦୯୫୬୦୩ 'ଅକ୍ଷର' ରହିଅଛି । ଏହାର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟ ଝେବ ସାଇଟ୍ ରେ ଉପଲବ୍ଧ ଅଛି ।

"ଉପନିଷଦ ଓଡ଼ିଆରେ" ରୂପାନ୍ତରିତ ସରିବା ପରେ, ଏହା ଠିକ୍ ରେ ରୂପାନ୍ତର ହେଲା କି ନାହିଁ, ତାହାର ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (ପ୍ରୁଫ୍-ରିଡ଼ିଙ୍ଗ୍) ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଏଥିପାଇଁ ମୂଳ ଦସ୍ତାବେଜ ସଙ୍ଗରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ଦସ୍ତାବେଜର ଯାଞ୍ଚ କରିବାପାଇଁ, ୧୫ ଜଣ ଅଲଗା ଅଲଗା ଶୁଦ୍ଧିକରଣ କାମରେ ଲାଗିଥିଲେ । ସେମାନେ ହେଲେ, ଶ୍ରୀମତୀ ସସ୍ମିତା ମହାପାତ୍ର (ଭୁବନେଶ୍ୱର), ଶ୍ରୀ କମଳ ଲୋଚନ ପଣ୍ଡା (ସମ୍ବଲପୁର), ଅଧ୍ୟାପକ ଶ୍ରୀ ଅରୁଣ କୁମାର ଦାଶ (କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା), ଶ୍ରୀ ଶିଶିର କୁମାର ବିଷୋୟୀ (ଗଞ୍ଜାମ), ଶ୍ରୀ ଚିନ୍ମୟ ମିଶ୍ର (ମୟୂରଭଞ୍ଜ), ଶ୍ରୀ ତରଣୀସେନ ମେହେର (ବଲାଙ୍ଗୀର), ଶ୍ରୀ ନିଳାଦ୍ରି ବିହାରୀ ଶତପଥୀ (ଗଞ୍ଜାମ), ଶ୍ରୀ ଓମ ପ୍ରକାଶ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ (କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା), ଶ୍ରୀ ଶେଷଦେବ ଦାଶ (ଗଞ୍ଜାମ), ଶ୍ରୀ କୁମୁଦ ଚନ୍ଦ୍ର ଶତପଥୀ (ଦେବଗଡ଼), ଓ ଶ୍ରୀ ଅରୁଣ କୁମାର ପରିଡ଼ା (କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା) ।

ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ମିଶ୍ର (ସଂପାଦକ, ହିନ୍ଦୁ ମହାସଭା, ଓଡ଼ିଶା ଶାଖା) ଏହାର ଉପଦେଷ୍ଟା ଓ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ କରାଇଥିଲେ । ମୁଁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ସମସ୍ତ ଯୋଗଦାନକାରୀ ସଦସ୍ୟ ମାନଙ୍କୁ କୃତଜ୍ଞତା ବ୍ୟକ୍ତ କରୁଛି । ତାଙ୍କର ଉପଦେଷ୍ଟ, ମାର୍ଗଦର୍ଶନ ଓ ସୁଧାରୀକରଣ ସର୍ବଦା ଅବିସ୍ମରଣୀୟ ରହିବ ।

ଶେଷରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଯୋଗଦାନ ପାଇଁ ଏହି ପୁସ୍ତକ "ଉପନିଷଦ ଓଡ଼ିଆରେ" ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇପାରିଛି । ଆଶାକରୁଛି ଏହା ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଭାଷୀ ଜ୍ଞାନଲିପ୍ତ ଜନମାନଙ୍କ କାମରେ ଆସିବ ଓ ଏହାକୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଓ ଭବିଷ୍ୟତ ପିଢ଼ି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚାଇ ଭାରତର ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରାକୁ ବଜାୟ ରଖିବେ ।

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ,

ସଂପାଦକ,

ତାରିଖ - ୧୦.୦୯.୨୦୨୧

ଗଣେଶ ଚତୁର୍ଥୀ

ସଂସାରଫଳ, ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡାଇ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ଓଡ଼ିଶା, ଭାରତ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଥିତି - ଚେନ୍ନାଇ, ତାମିଲନାଡୁ, ଭାରତ ।

ଉତ୍ସର୍ଗ

ଏହି ପୁସ୍ତକ "ଉପନିଷଦ ଓଡ଼ିଆରେ" ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ସମସ୍ତ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସେବାରେ ଓ ସାର୍ବଜନୀନ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରସାର ନିମନ୍ତେ ଉତ୍ସର୍ଗ କରୁଛି ।

ବଶମ୍ଭୁତ

ସଂପାଦକ

ନିବେଦନ

ଏହି ପୁସ୍ତକ "ଉପନିଷଦ ଓଡ଼ିଆରେ"ଟି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପଠନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ତିଆରି କରାଯାଇଛି ଓ ଏହା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଡିଜିଟାଲ ରୂପରେ ମୁକ୍ତ ଉପଲବ୍ଧ ହେବ । ଏହାର କୌଣସି ବ୍ୟାପାରୀକରଣ ନ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ । ଯଦି କେହି ଏହାର ପ୍ରକାଶନ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି, ସଂପାଦକଙ୍କ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ ।

ସଂପାଦକ,

ଯଦକ୍ଷରପଦଭ୍ରଷ୍ଟଂ ମାତ୍ରାହିନଂ ତୁ ଯଦ୍-ଭବେତ୍ ।
ତତ୍-ସର୍ବ ସମତାଂ ଦେବ ନରାୟଣ ନମୋଽସ୍ତୁତେ ॥
ବିସର୍ଗବିମୁମାତ୍ରାଣି ପଦପାଦାକ୍ଷରାଣି ଚ ।
ନୁ୍ୟନାନି ଚାତିରିକ୍ତାନି କ୍ଷମସ୍ତୁ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ॥
ଓମ୍ ତତ୍ ସତ୍ । ସର୍ବମ୍ ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣାର୍ପଣାମସ୍ତୁ ।
ଓମ୍ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ।

Sources ସୂତ୍ର	"ଉପନିଷଦ ଓଡ଼ିଆରେ" ରୂପାନ୍ତର କରିବାପାଇଁ ଏକ ଅତି ପୁରୁଣା ପୁସ୍ତକ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି । • ପୁସ୍ତକ ନାମ - ଇଶାଦି ବିଂଶୋତ୍ତରଶତୋପନିଷଦଃ • କର୍ତ୍ତା - ଶ୍ରୀମଦ ନାରାୟଣ ରାମ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ - "କାବ୍ୟତୀର୍ଥ" • ପ୍ରକାଶିତ ବର୍ଷ - ୧୯୪୮, ଶକାବ୍ଦ - ୧୮୭୦ । • ପ୍ରକାଶକ - ନିର୍ଣ୍ଣୟସାଗର ମୁଦ୍ରଣାଳୟ, ବମ୍ବେ (ମୁମ୍ବାଇ) । • www.sanskritdocuments.org • www.archive.org
Send Corrections to ଭୁଲ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଗାଯୋଗ	prakash@scholarshoppe.com
Site access ଞ୍ଜେବ ସାଇଟ୍	www.scholarshoppe.com/veda-odia/

ଏହି 'ଦସ୍ତାବିଜ ବା ପୁସ୍ତକ'ଟି ବୈଦିକ ସାହିତ୍ୟର ପ୍ରଥମ ଓଡ଼ିଆ ଡିଜିଟାଲ୍ ରୂପାନ୍ତର ଅଟେ ।

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

ସଂପାଦକ

prakash@scholarshoppe.com

ଉପଦେଷ୍ଟା

ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ମିଶ୍ର

ସଂପାଦକ, ହିନ୍ଦୁ ମହାସଭା,

ଓଡ଼ିଶା ଶାଖା

astrosant@gmail.com

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading)

ଶ୍ରୀମତୀ ସମ୍ମିତା ମହାପାତ୍ର
ସମ୍ପାଦିକା - "ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି"
ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଓଡ଼ିଶା

mohapatrasasmita89@yahoo.in

ଶ୍ରୀ କମଳ ଲୋଚନ ପଣ୍ଡା
ଜିଲ୍ଲା ଅଧ୍ୟକ୍ଷ, ବୈଦିକ ବ୍ରାହ୍ମଣ
ପରିଷଦ,
ସମ୍ବଲପୁର, ଓଡ଼ିଶା

klpandajsg@gmail.com

ଶ୍ରୀ ତରଣୀସେନ ମେହେର
ବଲାଙ୍ଗୀର, ଓଡ଼ିଶା

mehertaranisen1@gmail.com

ଶ୍ରୀ ଅରୁଣ କୁମାର ଦାଶ
ସଂସାରଫଳ, ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡାଇ,
କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ଓଡ଼ିଶା

dasharun609@gmail.com

ଶ୍ରୀ ଓମ ପ୍ରକାଶ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ
ମଧ୍ୟାଞ୍ଚଳୀ, ଶ୍ରୀବଳଦେବଜୀୟୁ,
କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ଓଡ଼ିଶା

opsarangi@gmail.com

ଶ୍ରୀ କୁମୁଦ ଚନ୍ଦ୍ର ଶତପଥୀ
ଦେବଗଡ଼, ଓଡ଼ିଶା

kumuda.youngindia@gmail.com

ଶ୍ରୀ ଶେଷଦେବ ଦାଶ
ପୋଡ଼ାମାରି ଗଡ଼, ସାନଖେମୁଣ୍ଡି,
ଗଞ୍ଜାମ, ଓଡ଼ିଶା
sesanirbhaya@gmail.com

ଶ୍ରୀ ଅରୁଣ କୁମାର ପରିଡ଼ା
ସଂସାରଫଳ, ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡାଈ,
କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ଓଡ଼ିଶା
arunhkd12@gmail.com

ବେଦ ଉପନିଷଦ

ଉପନିଷଦ ଗୁଡ଼ିକ 'ବେଦ ଯୁଗ'ର ଶେଷ ଆଡ଼କୁ ରଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଉପନିଷଦ 'ଷଦ' ଶବ୍ଦରୁ ଆସିଅଛି, ଷଦ ଅର୍ଥାତ 'ବସିବା', ଏଥିରେ ପୂର୍ବରେ 'ଉପ' ଓ 'ନି' କୁ ଯୋଡ଼ା ଯାଇଛି । ଅର୍ଥାତ 'ଉପ' ର ଅର୍ଥ ପାଖରେ , 'ନି' ର ଅର୍ଥ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ, ତେଣୁ ଉପ-ନି-ଷଦ, ଯାହାର ଅର୍ଥ ହେଲା, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଗୁରୁଙ୍କ ପାଖରେ ବସିବା, ଅର୍ଥାତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମର୍ପଣ ସହିତ ଗୁରୁଙ୍କ ପାଖରେ ବସି ବେଦର ଶେଷ ଭାଗ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା । ଉପନିଷଦକୁ ବେଦର ଚତୁର୍ଥ ସ୍ତର ବା ଅଂଶ ବୋଲି କୁହାଯାଏ ।

ଯେହେତୁ ଉପନିଷଦ ଗୁଡ଼ିକ ବେଦର ଅନ୍ତ ଆଡ଼କୁ ରଚନା କରାଯାଇଥିଲା, ସେଥିପାଇଁ ଏହାକୁ 'ବେଦାନ୍ତ' ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ । ଅଧିକାଂଶ ଉପନିଷଦ ଗୁଡ଼ିକର ବିଷୟବସ୍ତୁ 'ଆତ୍ମବିଦ୍ୟା' ଓ 'ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା' ଉପରେ ଆଧାରିତ । ଏହାକୁ ଅନେକ ଗବେଷକ ବା ପଣ୍ଡିତ ବା ଜ୍ଞାନୀମାନେ ଅନେକ ଆଖ୍ୟା ଦେଇଛନ୍ତି ଯଥା – 'ଆଦି ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟ' ଏହାକୁ 'ଆତ୍ମ ଓ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା' କହିଛନ୍ତି, 'ମାକ୍ଷ ମୁଲ୍ଲେର୍' ଓ 'ପାଉଲ୍ ଦେଉସାନ୍' ଏହାକୁ 'ଗୁପ୍ତ ଶିକ୍ଷା', ଓ 'ପାଟ୍ରିକ୍ ଓଲିଭେଲ୍ଲେ' 'ଲୁକ୍କାୟିତ ଅର୍ଥ', ବୋଲି କହିଛନ୍ତି ।

ଏହା କୁହାଯାଏ ଯେ, ଯେଉଁ ଶିଷ୍ୟ ମାନଙ୍କର ଚରିତ୍ର, ଶିକ୍ଷା ଓ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଠିକ୍ ରହୁଥିଲା, ସେମାନଙ୍କୁ କେବଳ ଉପନିଷଦ ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରିବାର ସୁଯୋଗ ମିଳୁଥିଲା । ସେଇଥିପାଇଁ ଉପନିଷଦ ମାନଙ୍କୁ "ଗୁପ୍ତ ବିଦ୍ୟା" କୁହାଯାଏ ।

ଇତିହାସକାର ଓ ଗବେଷକ ମାନଙ୍କ ଅନୁସାରେ ବେଦରେ ସମୁଦାୟ ୧୦୮ଟି ଉପନିଷଦ ଅଛି । ଏହିସବୁ ଉପନିଷଦ ଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବେଦ ଅଧୀନରେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଓ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଅନୁସାରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ବିଭକ୍ତିକରଣର ପଦ୍ଧତି ଗୁଡ଼ିକ ହେଲେ - ମୁଖ୍ୟ, ସାମାନ୍ୟ, ସନ୍ନ୍ୟାସ, ଶାକ୍ତ, ବୈଷ୍ଣବ, ଶୈବ, ଓ ଯୋଗ । ଅର୍ଥାତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବେଦର ମୁଖ୍ୟ, ସାମାନ୍ୟ, ସନ୍ନ୍ୟାସ, ଶାକ୍ତ, ବୈଷ୍ଣବ, ଶୈବ, ଓ ଯୋଗ ଉପନିଷଦ ଗୁଡ଼ିକ ଅଛି । (ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଟେବୁଲ୍‌ରେ ଏହାର ସଂକ୍ଷିପ୍ତକରଣ ପାଇ ପାରିବେ)

ଏସବୁ ଉପନିଷଦ ଭିତରୁ ଦଶୋପନିଷଦ, ଅର୍ଥାତ ୧୦ଟି ଉପନିଷଦକୁ 'ମୁଖ୍ୟ ଉପନିଷଦ' ଭାବରେ ମାନନ୍ତି, ଏଥିରେ, ପରେ ଆଉ ୩ଟି ଉପନିଷଦ ଯୋଗ କରାଯାଇ ଏହାକୁ ୧୩ଟି କରିଦିଆଗଲା । ତେଣୁ ୧୩ଟି ମୁଖ୍ୟ ଉପନିଷଦ, ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲେ - (ଦଶୋପନିଷଦ) - ଈଶ, କେନ, କଠ, ପ୍ରଶ୍ନ, ମୁଣ୍ଡକ, ମାଣ୍ଡୁକ୍ୟ, ତୈତ୍ତିରୀୟ, ଐତରେୟ, ଛାନ୍ଦୋଗ୍ୟ ଓ ବୃହଦାରଣ୍ୟକ, (ଅତିରିକ୍ତ) - କୌଷୀତକି, ଶ୍ୱେତାଶ୍ୱତର ଓ ମୈତ୍ରାୟଣୀୟ ।

ବେଦ - ଉପନିଷଦ ସଂଗଠନ

ବେଦ	ସଂଖ୍ୟା	ମୁଖ୍ୟ	ସାମାନ୍ୟ	ସନ୍ନ୍ୟାସ	ଶାକ୍ତ	ବୈଷ୍ଣବ	ଶୈବ	ଯୋଗ
ଉକ୍ ବେଦ	୧୦	ଐତରେୟ, କୌଷୀତକି	ଆତ୍ମବୋଧ, ମୁକ୍ତଲ	ନିର୍ବାଣ	ତ୍ରିପୁରା, ସୌଭାଗ୍ୟଲକ୍ଷ୍ମୀ, ବହୁତ,	-	ଅକ୍ଷମାଳିକା	ନାଦବିନ୍ଦୁ
ସାମବେଦ	୧୨	ଛାନ୍ଦୋଗ୍ୟ, କେନ	ବକ୍ରସୂତୀ, ମହା, ସାବିତ୍ରୀ,	ଆରୁଣେୟ, ମୈତ୍ରେୟ, ସଂନ୍ୟାସ, କୁଣ୍ଡିକା	-	ବାସୁଦେବ, ଅବ୍ୟକ୍ତ	ରୁଦ୍ରାକ୍ଷଜୀବା ଲ, ଜବାଳି	ଯୋଗରୂପାମଣି, ଦର୍ଶନ
କୃଷ୍ଣ ଯଜୁର୍ବେଦ	୩୨	କଠ, ତୈତ୍ତିରୀୟ, ଶ୍ୱେତାଶ୍ୱତର, ମୈତ୍ରାୟଣୀୟ,	ସର୍ବସାର, ଶୁକରହସ୍ୟ, ସ୍ୱୟ, ଗର୍ଭ, ଶାରୀରକ, ଏକାକ୍ଷର, ଅକ୍ଷି	ବ୍ରହ୍ମ, ଅବଧୂତ, କଠଶ୍ରୁତି	ସରସ୍ୱତୀ ରହସ୍ୟ	ନାରାୟଣ, କଳି ସତ୍ତରଣ	କୈବଲ୍ୟ, କାଳାଗ୍ନି ରୁଦ୍ର, ଦକ୍ଷିଣାମୂର୍ତ୍ତି, ରୁଦ୍ରହୃଦୟ, ପଞ୍ଚବ୍ରହ୍ମ	ଅମୃତବିନ୍ଦୁ, ତେଜୋବିନ୍ଦୁ, ଅମୃତନାଦ, କ୍ଷୁରିକା, ଧାନବିନ୍ଦୁ, ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା, ଯୋଗତତ୍ତ୍ୱ, ଯୋଗଶିଖା, ଯୋଗକୁଣ୍ଡଳିନୀ, ବରାହ
ଶୁକ୍ଳ ଯଜୁର୍ବେଦ	୧୮	ଇଶ, ବୃହଦାରଣ୍ୟକ	ସୁବାଲ, ମନ୍ତ୍ରିକ, ନିରାଲମ୍ବ, ପୈଙ୍ଗଲ, ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ମୁକ୍ତିକା	ଜୀବାଲ, ଭିକ୍ଷୁକ, ତୁରୀୟାତୀତ ଅବଧୂତ, ୟାଜ୍ଞବଲ୍କ୍ୟ, ଶାବ୍- ୟାୟନୀୟ,	-	ତାରସାର	-	ଅଦ୍-ବୟ ତାରକ, ହଂସ, ତ୍ରିଶିଖ-ବ୍ରାହ୍ମଣ, ମଣ୍ଡଳ-ବ୍ରାହ୍ମଣ

ବେଦ	ସଂଖ୍ୟା	ମୁଖ୍ୟ	ସାମାନ୍ୟ	ସନ୍ଧ୍ୟାସ	ଶାକ୍ତ	ବୈଷ୍ଣବ	ଶୈବ	ଯୋଗ
ଅଥର୍ବ ବେଦ	୩୨	ମୁଣ୍ଡକ, ମାଣ୍ଡୁକ୍ୟ, ପ୍ରଶ୍ନ,	ଆତ୍ମା, ସୂକ୍ଷ୍ମ, ପ୍ରାଣାଗ୍ନିହୋତ୍ର	ଆଶ୍ୱମେଧ, ନାରଦପରିବ୍ରାଜକ, ପରମହଂସ, ପରମହଂସ ପରିବ୍ରଜକ, ପରବ୍ରହ୍ମ,	ସୀତା, ଦେବୀ, ତ୍ରିପୁରାତାପିନୀ, ଭାବନ	ନୃସିଂହ ତାପନୀୟ, ମହାନାରାୟଣ, ରାମ ରହସ୍ୟ, ରାମ ତାପନୀୟ, ଗୋପାଳ- ତାପନୀ, କୃଷ୍ଣ, ହୃଦୟୀବ, ଦତ୍ତାତ୍ରେୟ, ଗରୁଡ଼	ଅଥର୍ବସିରସ, ଅଥର୍ବଶିଖା, ବୃହଜ୍ଜାବାଳ, ଶରଭ, ଭୃଗୁଜାବାଳ, ଗଣପତ୍ୟର୍ଥବ ଶୀର୍ଷ	ଶାନ୍ତିଲ୍ୟ, ପଶୁପତିବ୍ରହ୍ମ, ମହାବାକ୍ୟ
ସମୁଦାୟ	୧୦୮	୧୩	୨୧	୧୯	୮	୧୪	୧୩	୨୦

ପ୍ରୀୟ ପାଠକ,

ବିଭିନ୍ନ ସୂତ୍ରରୁ ଉପଲବ୍ଧ ଉପନିଷଦ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସାମାନ୍ୟ ଅନ୍ତର ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥାଏ, ଏହା ଭୁଲ୍ କିମ୍ବା ତୃଟିଯୁକ୍ତ ନୁହେଁ, ଏହା କେବଳ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସଂସ୍କରଣ ଅଟେ । ଏହି ଉପନିଷଦ ସଂସ୍କରଣରେ ୧୯୪୮ ମସିହାରେ ପ୍ରକାଶିତ "ଇଶାଦି ବିଂଶୋତ୍ତରଶତୋପନିଷଦଃ" ପୁସ୍ତକ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି ।

ଆମ ଜ୍ଞାନ ଅବଧିରେ, ଧ୍ୟାନ ପୂର୍ବକ ସମସ୍ତ ସାବଧାନ, ଓ ଯତ୍ନର ସହିତ ଓଡ଼ିଆରେ ରୂପାନ୍ତର କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ଭୁଲ୍ ବା ତୃଟି ରହିଥାଇପାରେ, ଯଦି କିଛି ତୃଟି ରହିଯାଇଥାଏ, ତାହା ସଂପାଦକଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚରକୁ ଆଣିବାକୁ ଅନୁରୋଧ ।

ଆଶାକରୁଛି, ଏହା ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଭାଷୀ ଜ୍ଞାନଲିପ୍ତ ଜନମାନଙ୍କ କାମରେ ଆସିବ ଓ ଏହାକୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ, ତଥା ଭବିଷ୍ୟତ ପିଢ଼ି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚାଇ ଭାରତର ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରାକୁ ବଜାୟ ରଖିବେ ।

ତାରିଖ - ୧୦.୦୯.୨୦୨୧

ଗଣେଶ ଚତୁର୍ଥୀ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

ସଂପାଦକ

ସଂସାରଫଳ, ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡାଇ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ଓଡ଼ିଶା

ସୂଚୀପତ୍ର

ଅବ୍ୟକ୍ତ ଉପନିଷଦ	20	ଅକ୍ଷମାଲିକା ଉପନିଷଦ	199
ବାସୁଦେବ ଉପନିଷଦ	15	ଅଥର୍ବଶିଖା ଉପନିଷଦ	255
ଦତ୍ତାତ୍ରେୟ ଉପନିଷଦ	184	ଅଥର୍ବଶିର ଉପନିଷଦ	246
ଗରୁଡ଼ ଉପନିଷଦ	190	ଭସ୍ମଜାବାଲ ଉପନିଷଦ	291
ଗୋପାଲତାପିନୀ ଉପନିଷଦ	155	ବୃହଜ୍ଜାବାଲ ଉପନିଷଦ	259
ହୟଗ୍ରୀବ ଉପନିଷଦ	179	ଦକ୍ଷିଣାମୂର୍ତ୍ତି ଉପନିଷଦ	226
କଲିଙ୍ଗତରଣ ଉପନିଷଦ	33	ଗଣପତି ଉପନିଷଦ	302
କୃଷ୍ଣ ଉପନିଷଦ	174	ଜାବାଲି ଉପନିଷଦ	214
ମହାନାରାୟଣ ଉପନିଷଦ	74	କାଲାଗ୍ନିରୁଦ୍ର ଉପନିଷଦ	223
ନାରାୟଣ ଉପନିଷଦ	29	କୈବଲ୍ୟ ଉପନିଷଦ	218
ନୃସିଂହତାପନୀୟ ଉପନିଷଦ	42	ପଞ୍ଚବ୍ରହ୍ମ ଉପନିଷଦ	240
ଶ୍ରୀରାମରହସ୍ୟ ଉପନିଷଦ	107	ରୁଦ୍ରାକ୍ଷଜାବାଲ ଉପନିଷଦ	205
ଶ୍ରୀରାମତାପିନୀ ଉପନିଷଦ	130	ରୁଦ୍ରହୃଦୟ ଉପନିଷଦ	232
ତାରସାର ଉପନିଷଦ	36	ଶରତ ଉପନିଷଦ	284

ବୈଷ୍ଣବ ଉପନିଷଦ

(Vaishnava Upanishad)

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ବାସୁଦେବ ଉପନିଷଦ

(Basudevopanisat / Basudeva Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀମତୀ ସସ୍ମିତା ମହାପାତ୍ର

ବାସୁଦେବୋପନିଷତ୍ / ବାସୁଦେବ ଉପନିଷଦ

॥ ଅଥ ବାସୁଦେବୋପନିଷତ୍ ॥

ଯୁକ୍ତର୍ବହୁଦୟାଗାରଂ ଯୁକ୍ତ ସର୍ବଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତମ୍ ।
ବସୁତୋ ଯୁନ୍ନିରାଧାରଂ ବାସୁଦେବପଦଂ ଭଜେ ॥

ଓଁ ଆପ୍ୟାୟନ୍ତୁ ମମାଙ୍ଗାନି ବାକ୍ପ୍ରାଣଶ୍ଚକ୍ଷୁଃ ଶ୍ରୋତ୍ରମଥୋ ବଲମିତ୍ରିୟାଣି ଚ ॥
ସର୍ବାଣି ସର୍ବଂ ବ୍ରହ୍ମୋପନିଷଦଂ ମାହଂ ବ୍ରହ୍ମ ନିରାକୁର୍ଯ୍ୟାଂ ମା ମା ବ୍ରହ୍ମ
ନିରାକରୋଦନିରାକରଣମସ୍ତୁନିରାକଣଂ ମେସୁ ତଦାତ୍ମନି ନିରତେ ଯ ଉପନିଷସୁ
ଧର୍ମାସ୍ତେ ମୟି ସନ୍ତ ତେ ମୟି ସନ୍ତ ॥
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

(ଉର୍ଧ୍ବପୁଣ୍ଡ୍ରବିଧିଜିଜ୍ଞାସା)

ଓଁ ନମସ୍ତୃତ୍ୟ ଭଗବାନ୍ନାରଦଃ ସର୍ବେଶ୍ୱରଂ ବାସୁଦେବଂ ପପ୍ରଚ୍ଛ
ଅଧୀହି ଭଗବନ୍ନୂର୍ଧ୍ବପୁଣ୍ଡ୍ରବିଧିଂ ଦ୍ରବ୍ୟମନ୍ତସ୍ଥାନାଦିସହିତଂ ମେ ବ୍ରହ୍ମୀତି ।

(ଗୋପୀଚନ୍ଦନସ୍ୱରୂପମ୍)

ତଂ ହୋବାଚ ଭଗବାନ୍-ବାସୁଦେବୋ ବୈକୁଣ୍ଠସ୍ଥାନାଦୁତ୍ପନ୍ନଂ ମମ ପ୍ରୀତିକରଂ
ମଦ୍-ଭକ୍ତୈର୍ବ୍ରହ୍ମାଦିଭିର୍ଧାରିତଂ ବିଷ୍ଣୁଚନ୍ଦନଂ ମମାଙ୍ଗେ ପ୍ରତିଦିନମାଲିପ୍ତଂ ଗୋପୀଭିଃ
ପ୍ରକ୍ଷାଳନାଢ୍ଘୋପୀଚନ୍ଦନମାଖ୍ୟାତଂ ମଦଙ୍ଗଲେପନଂ ପୁଣ୍ୟଂ ଚକ୍ରତୀର୍ଥାନ୍ତଃସ୍ଥିତଂ
ଚକ୍ରସମାୟୁକ୍ତଂ ପୀତବର୍ଣ୍ଣଂ ମୁକ୍ତିସାଧନଂ ଭବତି ।

(ଗୋପୀଚନ୍ଦନୋଦ୍ଧାରଧାରଣୟୋର୍ବିଧାନମ୍)

ଅଥ ଗୋପୀଚନ୍ଦନଂ ନମସ୍କୃତ୍ୱାଦୃତ୍ୟା ।

ଗୋପୀଚନ୍ଦନ ପାପଘ୍ନୁ ବିଷ୍ଣୁଦେହସମୁଦ୍-ଭବ ।

ଚକ୍ରାଙ୍କିତ ନମସ୍କୃତ୍ୟାଂ ଧାରଣାନ୍ତୁକ୍ତିଦୋ ଭବ ।

ଇମଂ ମେ ଗଙ୍ଗେ ଇତି ଜଳମାଦାୟ ବିଷ୍ଣୋର୍ନୂକମିତି ମର୍ଦ୍ଦୟେତ୍ ।

ଅତୋ ଦେବା ଅବନ୍ତୁ ନ ଇତ୍ୟେତନ୍ନୁକ୍ତିର୍ବିଷ୍ଣୁଗାୟତ୍ରୀ କେଶବାଦିନାମଭିର୍ବା ଧାରୟେତ୍ ।

(ବ୍ରହ୍ମଚାର୍ଯ୍ୟାଦୀନାଂ ଧାରଣାପ୍ରକାରଃ)

ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ ବାନପ୍ରସ୍ଥୋ ବା ଲଲାଟହୃଦୟକଣ୍ଠବାହୁମୂଳେଷୁ

ବୈଷ୍ଣବଗାୟତ୍ରୀ କୃଷ୍ଣାଦିନାମଭିର୍ବା ଧାରୟେତ୍ ।

ଇତି ତ୍ରିବାରମଭିମନ୍ୟ ଶଙ୍ଖଚକ୍ରଗଦାପାଶେ ଦ୍ୱାରକାନିଲୟାରୁ୍ୟତ ।

ଗୋବିନ୍ଦ ପୁଣ୍ଡରୀକାକ୍ଷ ରକ୍ଷ ମାଂ ଶରଣାଗତମ୍ ।

ଇତି ଧ୍ୟାତ୍ୱା ଗୃହସ୍ଥୋ ଲଲାଟାଦିଦ୍ୱାଦଶସ୍ଥଳେଷୁନାମିକାଞ୍ଚୁଲ୍ୟା

ବୈଷ୍ଣବଗାୟତ୍ରୀ କେଶବାଦିନାମଭିର୍ବା ଧାରୟେତ୍ ।

ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ ଗୃହସ୍ଥୋ ବା ଲଲାଟହୃଦୟକଣ୍ଠବାହୁମୂଳେଷୁ

ବୈଷ୍ଣବଗାୟତ୍ରୀ କୃଷ୍ଣାଦିନାମଭିର୍ବା ଧାରୟେତ୍ ।

ୟତିସ୍ତର୍ଜନ୍ୟା ଶିରୋଲଲାଟହୃଦୟେଷୁ ପ୍ରଣବେନୈବ ଧାରୟେତ୍ ।

(ତ୍ରିପୁଣ୍ଡ୍ରସ୍ୟ ତ୍ରିମୂର୍ତ୍ୟାଦିରୂପତ୍ୱମ୍)

ବ୍ରହ୍ମାଦୟସ୍ତ୍ରୟୋ ମୂର୍ତ୍ତୟସ୍ତ୍ରିସ୍ରୋ ବ୍ୟାହୃତୟସ୍ତ୍ରୀଣି ଛନ୍ଦାଂସି

ତ୍ରୟୋଃଶ୍ଚ ଇତି ଜ୍ୟୋତିଷ୍ମତ୍ତସ୍ୟକ୍ଷ କାଳାସ୍ତ୍ରିସ୍ରୋଃବସ୍ତ୍ରାସ୍ୟୟ

ଆତ୍ମାନଃ ପୁଣ୍ଡ୍ରାତ୍ରୟ ଉର୍ଧ୍ୱା ଅକାର ଉକାରୋ ମକାର ଏତେ

ପ୍ରଣବମୟୋର୍ଧ୍ୱପୁଣ୍ଡ୍ରାସ୍ତଦାତ୍ମା ସଦେତଦୋମିତି । ତାନେକଧା ସମଭବତ୍ ।

ଉର୍ଧ୍ୱମୁନୁମୟତ ଇତ୍ୟୋଂକାରାଧିକାରୀ । ତସ୍ମାଦୂର୍ଧ୍ୱପୁଣ୍ଡ୍ରଂ ଧାରୟେତ୍ ।

ପରମହଂସୋ ଲଲାଟେ ପ୍ରଣବେନୈକମୂର୍ଧ୍ୱପୁଣ୍ଡ୍ରଂ ବା ଧାରୟେତ୍ ।

(ବାସୁଦେବଧ୍ୟାନପ୍ରକାରଃ)

ତତ୍ତ୍ୱପ୍ରଦୀପପ୍ରକାଶଂ ସ୍ୱାତ୍ତ୍ୱାନଂ ପଶ୍ୟନ୍ୟୋଗୀ ମସ୍ତ୍ରାୟୁଜ୍ୟମବାପ୍ନୋତି ।

ଅଥବା ନ୍ୟସ୍ତଦ୍ୱଦୟପୁଣ୍ଡ୍ରମଧ୍ୟେ ବା ।

ହୃଦୟକମଳମଧ୍ୟେ ବା ତସ୍ୟ ମଧ୍ୟେ ବହିଃଶିଖା ଅଶୀୟୋର୍ଧ୍ୱା ବ୍ୟବସ୍ଥିତା ।

ନୀଳତୋୟଦମଧ୍ୟସ୍ଥାଦ୍ୱିଦ୍ୟୁଲ୍ଲେଖେବ ଭାସ୍ୱରା ।

ନୀବାରଶୁକବଉନ୍ମୁ ବିଦ୍ୟୁଲ୍ଲେଖେବ ଭାସ୍ୱରା ।

ତସ୍ୟାଃ ଶିଖାୟା ମଧ୍ୟେ ପରମାତ୍ମା ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ଇତି ।

ଅତଃ ପୁଣ୍ଡ୍ରସ୍ତଂ ହୃଦୟପୁଣ୍ଡ୍ରରୀକେଷୁ ତମଭ୍ୟସ୍ତେତ୍ ।

କ୍ରମାଦେବଂ ସ୍ୱାତ୍ତ୍ୱାନଂ ଭାବୟେନ୍ନାଂ ପରଂ ହରିମ୍ ।

ଏକାଗ୍ରମନସା ଯୋ ମାଂ ଧ୍ୟାୟତେ ହରିମବ୍ୟୟମ୍ ।

ହୃଦ୍‌ଈ ତ ସ୍ୱାତ୍ତ୍ୱାନଂ ସ ମୁକ୍ତୋ ନାତ୍ର ସଂଶୟଃ ।

ମଦ୍ରୁପମଦ୍‌ୟଂ ବ୍ରହ୍ମ ଆଦିମଧ୍ୟାନ୍ତବର୍ଜିତମ୍ । ସ୍ୱପ୍ରଭଂ ସଜ୍ଜିଦାନନ୍ଦଂ ଭକ୍ତ୍ୟା ଜାନାତି ଚାବ୍ୟୟମ୍ ।

(ବାସୁଦେବସ୍ୟ ସର୍ବାତ୍ମତ୍ୱମ୍)

ଏକୋ ବିଷ୍ଣୁରନେକେଷୁ ଜଙ୍ଗମସ୍ଥାବରେଷୁ ଚ । ଅନୁସ୍ମୃତୋ ବସତ୍ୟାତ୍ମା ଭୂତେଷ୍ଠହମବସ୍ଥିତଃ ।

ତୈଲଂ ତିଲେଷୁ କାଷ୍ଠେଷୁ ବହିଃ କ୍ଷୀରେ ଘୃତଂ ଯଥା ।

ଗନ୍ଧଃ ପୁଷ୍ପେଷୁ ଭୂତେଷୁ ତଥାତ୍ମାଽବସ୍ଥିତୋ ହ୍ୟହମ୍ ।

(ବାସୁଦେବଧ୍ୟାନସ୍ଥାନେଷୁ ଗୋପୀଚନ୍ଦନଧାରଣମ୍)

ବ୍ରହ୍ମରନ୍ତ୍ରେ ଭୂବୋର୍ମଧ୍ୟେ ହୃଦୟେ ଚିଦ୍ରବିଂ ହରିମ୍ ।

ଗୋପୀଚନ୍ଦନମାଲିନ୍ୟ ତତ୍ର ଧ୍ୟାତ୍ୱାପୁୟାପୁରମ୍ ।

ଉର୍ଧ୍ୱଦଣ୍ଡୋର୍ଧ୍ୱରେତାଶ୍ଚ ଉର୍ଧ୍ୱପୁଣ୍ଡ୍ରୋର୍ଧ୍ୱୟୋଗବାନ୍ ।

ଉର୍ଧ୍ୱଂ ପଦମବାପ୍ନୋତି ଯତିରୂର୍ଧ୍ୱତତୁଷ୍ଟବାନ୍ ।

ଇତ୍ୟେତନ୍ନିଶ୍ଚିତଂ ଜ୍ଞାନଂ ମଦ୍-ଭକ୍ତ୍ୟା ସିଧ୍ୟତି ସ୍ୱୟମ୍ ।

ନିତ୍ୟମେକାଗ୍ରଭକ୍ତିଃ ସ୍ୟାଦ୍ଗୋପୀଚନ୍ଦନଧାରଣାତ୍ ।

(ଗୋପୀଚନ୍ଦନଭସ୍ମନୋଧାରଣବିଧିଃ)

ବ୍ରାହ୍ମାଣାନାଂ ତୁ ସର୍ବେଷାଂ ବୈଦିକାନାମନୁଷ୍ଠମମ୍ ।
 ଗୋପୀଚନ୍ଦନବାରିତ୍ୟାମୁର୍ଧ୍ବପୁଷ୍ପଂ ବିଧୀୟତେ ।
 ଯେ ଗୋପୀଚନ୍ଦନାଭାବେ ତୁଳସୀମୂଳମୃତ୍ତିକାମ୍ ।
 ମୁମୁକ୍ଷୁର୍ଧାରୟେନ୍ନିତ୍ୟମପରୋକ୍ଷାତ୍ମସିଦ୍ଧୟେ ।
 ଅତିରାତ୍ରାଗ୍ନିହୋତ୍ରଭସ୍ମନାଗ୍ନେର୍ଭସିତମିଦଂ ବିଷ୍ଣୁସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣି
 ପଦେତି ମନ୍ତ୍ରେର୍ବୈଷ୍ଣବଗାୟତ୍ର୍ୟା ପ୍ରଣବେନୋଢ୍ଵଲନଂ କୁର୍ଯ୍ୟାତ୍ ।
 ଏବଂ ବିଧିନା ଗୋପୀଚନ୍ଦନଂ ଚ ଧାରୟେତ୍ ।
 ଯସ୍ତୁଧୀତେ ବା ସ ସର୍ବପାତକେଭ୍ୟଃ ପୂତୋ ଭବତି ।
 ପାପବୁଦ୍ଧିସ୍ତସ୍ୟ ନ ଜାୟତେ ସ ସର୍ବେଷୁ ତୀର୍ଥେଷୁ ସ୍ନାତୋ ଭବତି ।
 ସ ସର୍ବେର୍ଯ୍ୟଜ୍ଞେର୍ଯ୍ୟଜିତୋ ଭବତି । ସ ସର୍ବେର୍ଦେବୈଃ ପୂଜ୍ୟୋ ଭବତି ।
 ଶ୍ରୀମନ୍ନାରାୟଣେ ମୟାଚକ୍ଷିଲା ଭକ୍ତିଷ୍ଠ ଭବତି ।
 ସ ସମ୍ୟଗ୍ ଜ୍ଞାନଂ ଚ ଲବ୍ଧ୍ବା ବିଷ୍ଣୁସାୟୁଜ୍ୟମବାପ୍ନୋତି ।
 ନ ଚ ପୁନରାବର୍ତ୍ତତେ ନ ଚ ପୁନରାବର୍ତ୍ତତେ ଇତ୍ୟାହ ଭଗବାନ୍-ବାସୁଦେବଃ ।
 ଯସ୍ତେତଦ୍ବ୍ୟାଧୀତେ ସୋଽପ୍ୟେବମେବ ଭବତୀତ୍ୟାଂ ସତ୍ୟମିଦୁ୍ୟପନିଷତ୍ ॥

ଓଁ ଆପ୍ୟାୟନ୍ତୁ ମମାଜ୍ଞାନି ବାକ୍ପ୍ରାଣଶ୍ଚକ୍ଷୁଃ ଶ୍ରୋତ୍ରମଥୋ ବଲମିଦ୍ରିୟାଣି ଚ ॥
 ସର୍ବାଣି ସର୍ବଂ ବ୍ରହ୍ମୋପନିଷଦଂ ମାହଂ ବ୍ରହ୍ମ ନିରାକୁର୍ଯ୍ୟାଂ ମା ମା ବ୍ରହ୍ମ
 ନିରାକରୋଦନିରାକରଣମସ୍ତୁନିରାକଣଂ ମେସୁ ତଦାତ୍ମନି ନିରତେ ଯ ଭପନିଷସୁ
 ଧର୍ମାସ୍ତେ ମୟି ସନ୍ତ ତେ ମୟି ସନ୍ତ ॥
 ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ଇତି ବାସୁଦେବୋପନିଷସମାପ୍ତା ॥

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ଅବ୍ୟକ୍ତ ଉପନିଷଦ

(Avyaktopanishat / Avyakta Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ କୁମୁଦ ଚନ୍ଦ୍ର ଶତପଥୀ

ଅବ୍ୟକ୍ତୋପନିଷଦ୍ / ଅବ୍ୟକ୍ତ ଉପନିଷଦ୍ / ଅବ୍ୟକ୍ତନୃସିଂହୋପନିଷଦ୍

॥ ଅଥ ଅବ୍ୟକ୍ତୋପନିଷଦ୍ ॥

ସ୍ଵାଜ୍ଞାନାସୁରରାତ୍ରାସସ୍ଵଜ୍ଞାନନରକେସରୀ ।
ପ୍ରତିୟୋଗିବିନିର୍ମୁକ୍ତଂ ବ୍ରହ୍ମମାତ୍ରଂ କରୋତୁ ମାମ୍ ॥

ଓଁ ଆପ୍ୟାୟନ୍ତୁ ମମାଜ୍ଞାନି ବାକ୍ପ୍ରାଣଶ୍ଚକ୍ଷୁଃ ଶ୍ରୋତ୍ରମଥୋ ବଲମିତ୍ରିୟାଣି ଚ ॥
ସର୍ବାଣି ସର୍ବଂ ବ୍ରହ୍ମୋପନିଷଦଂ ମାହଂ ବ୍ରହ୍ମ ନିରାକୁର୍ଯ୍ୟାଂ ମା ମା ବ୍ରହ୍ମ
ନିରାକରୋଦନିରାକରଣମସ୍ତୁନିରାକଣଂ ମେସୁ ତଦାତ୍ମନି ନିରତେ ଯ ଉପନିଷସ୍ତୁ
ଧର୍ମାସ୍ତେ ମୟି ସନ୍ତ ତେ ମୟି ସନ୍ତ ॥
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ହରିଃ ଓଁ ॥

(ସୃଷ୍ଟେଃ ପୁରା ନିର୍ବିଶେଷବ୍ରହ୍ମସ୍ଥିତିଃ)
ପୁରା କିଲେଦଂ ନ କିଂଚନାସୀନ୍ନ ଦୈର୍ଘ୍ୟାନ୍ତରିକ୍ଷଂ ନ ପୃଥିବୀ କେବଳଂ
ଜ୍ୟୋତୀରୂପମନାଦ୍ୟନନ୍ତମନଶ୍ଚସ୍ଥୂଲରୂପମରୂପଂ ରୂପବଦବିଜ୍ଞେୟଂ ଜ୍ଞାନରୂପମାନନ୍ଦମୟମାସୀତ୍ ।

(ପରମେଷ୍ଟିପ୍ରାଦୁଭବିଃ)
ତଦନନ୍ୟଃତଦ୍ଘୋଷାତ୍ତୁଞ୍ଜରିତମେକଂ ରକ୍ତମପରମ୍ ।
ତତ୍ର ଯଦ୍ରକ୍ତଂ ତତ୍-ପୁଂସୋ ରୂପମଭୂତ୍ । ଯଜ୍ଜରିତଂ ତନ୍ନାୟାୟାଃ ।
ତୌ ସମଗଚ୍ଛତଃ । ତୟୋର୍ବାୟମେବମନନ୍ଦତ୍ । ତଦବର୍ଧତ୍ ।
ତଦଶ୍ରମଭୂଜୈମମ୍ । ତପୁରିଣମମାନମଭୂତ୍ ।
ତତଃ ପରମେଷ୍ଟୀ ବ୍ୟଜାୟତ ।

(ପରମେଷ୍ଠିନଃ ସ୍ବକୃତ୍ୟଜିଜ୍ଞାସା)

ସୋଽଭିଜିଜ୍ଞାସତ କିଂ ମେ କୁଲଂ କିଂ ମେ କୃତ୍ୟମିତି ।

ତଂ ହ ବାଗଦୃଶ୍ୟମାନାଃଭ୍ୟବାଚ ଭୋ ଭୋ ପ୍ରଜାପତେ

ତ୍ବମବ୍ୟକ୍ତାଦୁପନ୍ନୋଽସି ବ୍ୟକ୍ତଂ, ତେ କୃତ୍ୟମିତି ।

କିମବ୍ୟକ୍ତଂ ଯସ୍ମାଦହମାସିଷମ୍ । କିଂ ତଦ୍ବ୍ୟକ୍ତଂ ଯନ୍ନେ କୃତ୍ୟମିତି ।

ସାଂବ୍ରବୀଦବିଜ୍ଞେୟଂ ହି ତତ୍ରୌମ୍ୟ ତେଜଃ । ଯଦବିଜ୍ଞେୟଂ ତଦବ୍ୟକ୍ତମ୍ ।

ତଚ୍ଚେଜ୍ଞିଜ୍ଞାସସି ମାଂବଗଚ୍ଛେତି ।

ସ ହୋବାଚ କୈଷା ତ୍ବଂ ବ୍ରହ୍ମବାଗ୍ୟଦସି ଶଂସାତ୍ମାନମିତି ।

ସା ତ୍ବବ୍ରବୀତ୍ପସା ମାଂ ବିଜିଜ୍ଞାସସ୍ବେତି ।

ସ ହ ସହସ୍ରଂ ସମା ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟମଧ୍ୟୁବାସାଧ୍ୟୁବାସ ॥ ୧॥

(ପରମେଷ୍ଠିନଃ ଆନୁଷ୍ଠୁଭୀବିଦ୍ୟାଦର୍ଶନମ୍)

ଅଥାପଶ୍ୟଦୃତମାନୁଷ୍ଠୁଭୀଂ ପରମାଂ ବିଦ୍ୟାଂ ଯସ୍ୟାଙ୍ଗାନ୍ୟନ୍ୟେ ମନ୍ତ୍ରାଃ ।

ୟତ୍ର ବ୍ରହ୍ମ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତମ୍ । ବିଶ୍ବେଦେବାଃ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତାଃ ।

ୟସ୍ମାଂ ନ ବେଦ କିମନ୍ୟୈର୍ବେଦୈଃ କରିଷ୍ୟତି ।

(ଆନୁଷ୍ଠୁଭୀବିଦ୍ୟାୟା ନୃସିଂହଦର୍ଶନମ୍)

ତାଂ ବିଦିତ୍ବା ସ ଚ ରକ୍ତଂ ଜିଜ୍ଞାସୟାମାସ ।

ତାମେବମନୁଚାନାଂ ଗାୟନ୍ତ୍ରୀସିଷ୍ଟ ।

ସହସ୍ରଂ ସମା ଆଦ୍ୟନ୍ତ୍ରନିହିତୋଜ୍ଞାରେଣ ପଦାନ୍ୟଗାୟତ୍ ।

ସହସ୍ରଂ ସମାସ୍ତଥୈବାକ୍ଷରଶଃ ।

ତତୋଽପଶ୍ୟଜ୍ଞ୍ୟାତିର୍ମୟଂ ଶ୍ରିୟାଲିଙ୍ଗିତଂ ସୁପର୍ଣ୍ଣରଥଂ ଶେଷଫଣାଛାଦିତମୌଲିଂ

ମୃଗମୁଖଂ ନରବପୁଷଂ ଶଶିସୂର୍ଯ୍ୟହବ୍ୟବାହନାତ୍ମକନୟନବ୍ରହ୍ମମ୍ ।

(ନୃସିଂହସ୍ତୁତିଃ)

ତତଃ ପ୍ରଜାପତିଃ ପ୍ରଣିପପାତ ନମୋ ନମ ଇତି ।

ତଥୈବଚାଥ ତମସ୍ତୌତ୍ ।

ଉଗ୍ରମିତ୍ୟାହ ଉଗ୍ରଃ ଖଲୁ ବା ଏଷ ମୃଗରୂପତ୍ବାତ୍ ।

ବୀରମିତ୍ୟାହ ବୀରୋ ବା ଏଷ ବୀର୍ଯ୍ୟବତ୍ତ୍ବାତ୍ ।

ମହାବିଷ୍ଣୁମିତ୍ୟାହ ମହତାଂ ବା ଅୟଂ ମହାନ୍ରୋଦସୀ ବ୍ୟାପ୍ୟ ସ୍ଥିତଃ

ଜ୍ୱଲନ୍ତମିତ୍ୟାହ ଜ୍ୱଲନ୍ନିବ ଖଲୁସାବବସ୍ଥିତଃ ।

ସର୍ବତୋମୁଖମିତ୍ୟାହ ସର୍ବତଃ ଖଲୁୟଂ ମୁଖବାନ୍ନିଶ୍ଚରୂପତ୍ବାତ୍ ।

ନୃସିଂହମିତ୍ୟାହ ଯଥା ଯଜୁରେବୈତତ୍ ।

ଭୀଷଣମିତ୍ୟାହ ଭୀଷା ବା ଅସ୍ତ୍ରାଦାଦିତ୍ୟ ଉଦେତି ଭୀତଶ୍ଚନ୍ଦ୍ରମା

ଭୀତୋ ବାୟୁର୍ବାତି ଭୀତୋଽଗ୍ନିର୍ଦହତି ଭୀତଃ ପର୍ଜନ୍ୟୋ ବର୍ଷତି ।

ଭଦ୍ରମିତ୍ୟାହ ଭଦ୍ରଃ ଖଲୁୟଂ ଶ୍ରିୟା ଜୁଷ୍ଠଃ ।

ମୃତ୍ୟୋର୍ମୃତ୍ୟୁମିତ୍ୟାହ ମୃତ୍ୟୋର୍ବା ଅୟଂ ମୃତ୍ୟୁରମୃତତ୍ତ୍ବଂ ପ୍ରଜାନାମନୁଦାନାନ୍ ।

ନମାମୀତ୍ୟାହ ଯଥା ଯଜୁରେବୈତତ୍ ।

ଅହମିତ୍ୟାହ ଯଥା ଯଜୁରେବୈତତ୍ ॥ ୨॥

(ବ୍ୟକ୍ତସ୍ୱରୂପମ୍)

ଅଥ ଭଗବାଂସ୍ତମବ୍ରବୀତ୍-ପ୍ରଜାପତେ ପ୍ରୀତୋଽହଂ କିଂ ତବେଽପ୍ସିତଂ ତଦାଶଂସ୍ତେତି ।

ସ ହୋବାତ ଭଗବନ୍ନବ୍ୟକ୍ତାଦୁପ୍ନୋଽସ୍ଥି ବ୍ୟକ୍ତଂ ମମ କୃତ୍ୟମିତି ପୁରାଂଶ୍ରାବି ।

ତତ୍ରାବ୍ୟକ୍ତଂ ଭବାନିତ୍ୟଜ୍ଞାୟି ବ୍ୟକ୍ତଂ ମେ କଥୟେତି ।

ବ୍ୟକ୍ତଂ ବୈ ବିଶ୍ୱଂ ଚରାଚରାତ୍ମକମ୍ ।

ୟଦ୍ବ୍ୟଜ୍ୟାତେ ତଦ୍ବ୍ୟକ୍ତସ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତତ୍ୱମିତି ।

(ଜଗସ୍ତୁଷ୍ଟ୍ୟୁପାୟୋ ଧ୍ୟାନୟଃ)

ସ ହୋବାତ ନ ଶକ୍ନୋମି ଜଗସ୍ତୁଷ୍ଟୁମୁପାୟଂ ମେ କଥୟେତି ।
ତମୁବାତ ପୁରୁଷଃ ପ୍ରଜାପତେ ଶୃଣୁ ସ୍ତୁଷ୍ଟେରୁପାୟଂ ପରମଂ ଯଂ ବିଦିତ୍ବା ସର୍ବଂ ଜ୍ଞାସ୍ୟସି ।
ସର୍ବତ୍ର ଶକ୍ଷ୍ୟସି ସର୍ବଂ କରିଷ୍ୟସି । ମୟ୍ୟଗ୍ନୌ ସ୍ବାତ୍ତ୍ବାନଂ ହବିର୍ଧ୍ୟାୟେଉୟେବାଂନୁଷ୍ଠୁଭର୍ତା ।
ଧ୍ୟାନୟଃକ୍ଷୋଂୟମେବ ।

(ଧ୍ୟାନୟଃକ୍ଷମହିମା)

ଏତଦ୍ୱୈ ମହୋପନିଷଦେବାନାଂ ଗୁହ୍ୟମ୍ ।
ନ ହ ବା ଏତସ୍ୟ ସାମ୍ନା ନର୍ତ୍ତା ନ ଯଜୁଷାଂଧ୍ୟୋ ନୁ ବିଦ୍ୟତେ ।
ୟ ଇମା ବେଦ ସ ସର୍ବାନ୍-କାମାନବାପ୍ୟ ସର୍ବାଂଲ୍ଲୋକାଞ୍ଜିତ୍ବା
ମାମେବାତ୍ମ୍ୟପୈତି ନ ସ ପୁନରାବର୍ତ୍ତତେ ଯ ଏବଂ ବେଦେତି ।। ୩।।

(ଧ୍ୟାନୟଃକ୍ଷେନ ପରମେଷ୍ଠିନଃ ସର୍ବଜ୍ଞତ୍ବାଦିଲାଭଃ)

ପ୍ରଜାପତିସ୍ତଂ ଯଜ୍ଞାୟ ବସୀୟାଂସମାତ୍ତ୍ବାନଂ ମନ୍ୟମାନୋ ମନୋୟଃକ୍ଷେନେଜେ ।
ସପ୍ରଶବୟା ତୟୈବର୍ତା ହବିର୍ଧ୍ୟାତ୍ୱାଂଽତ୍ତାନମାତ୍ତ୍ବନ୍ୟଗ୍ନୌ ଭୁବୁୟାତ୍ ।
ସର୍ବମଜାନାସ୍ତର୍ବତ୍ରାଶକସ୍ତର୍ବମକରୋତ୍ ।

(ଅନ୍ୟସ୍ୟାପି ଧ୍ୟାନୟଃକ୍ଷେନ ସର୍ବଜ୍ଞତ୍ବାଦିଲାଭଃ)

ୟ ଏବଂ ବିଦ୍ୱାନିମଂ ଧ୍ୟାନୟଃକ୍ଷମନୁତିଷ୍ଠେସ୍ତ ସର୍ବଜ୍ଞୋଽନନ୍ତଶକ୍ତିଃ ସର୍ବକର୍ତା ଭବତି ।
ସ ସର୍ବାଂଲ୍ଲୋକାଞ୍ଜିତ୍ବା ବ୍ରହ୍ମ ପରଂ ପ୍ରାପ୍ନୋତି ।। ୪।।

(ଲୋକତ୍ରୟାଦିସୃଷ୍ଟିଃ)

ଅଥ ପ୍ରଜାପତିର୍ଲୋକାନ୍ ସିସୃକ୍ଷମାଶସ୍ତସ୍ୟା ଏବ ବିଦ୍ୟାୟା ଯାନି ତ୍ରିଂଶଦକ୍ଷରାଣି ତେଭ୍ୟସ୍ତ୍ରୀଲ୍ଲୋକାନ୍ ।
ଅଥ ଦ୍ୱେ ଦ୍ୱେ ଅକ୍ଷରେ ତାଭ୍ୟାମୁଭୟତୋ ଦଧାର ।
ତସ୍ୟା ଏବର୍ତ୍ତୋ ଦ୍ୱାତ୍ରିଂଶଦ୍-ଭିରକ୍ଷରୈସ୍ତ୍ରାନ୍ଦେବାନ୍ନିର୍ମମେ ।
ସର୍ବୈରେବ ସ ଇନ୍ଦ୍ରୋଽଭବତ୍ । ତସ୍ମାଦିନ୍ଦ୍ରୋ ଦେବାନାମଧିକୋଽଭବତ୍ ।
ୟ ଏବଂ ବେଦ ସମାନାନାମଧିକୋ ଭବେତ୍ ।

(ବସୁରୁଦ୍ରାଦିତ୍ୟସ୍ତୁଷ୍ଟିଃ)

ତସ୍ୟା ଏକାଦଶଭିଃ ପାଦୈରେକାଦଶ ରୁଦ୍ରାନ୍ନିର୍ମମେ ।
ତସ୍ୟା ଏକାଦଶଭିରେକାଦଶାଦିତ୍ୟାନ୍ନିର୍ମମେ । ସର୍ବୈରେବ ସ ବିଷ୍ଣୁରଭବତ୍ ।
ତସ୍ମାଦ୍ବିଷ୍ଣୁରାଦିତ୍ୟାନାମଧିକୋଽଭବତ୍ । ଯୁ ଏବଂ ବେଦ ସମାନାନାମଧିକୋ ଭବେତ୍ ।
ସ ତତୁର୍ଭିଷ୍ଣୁତୁର୍ଭିରକ୍ଷରୈର୍ଷ୍ଟୌ ବସୁନଜନୟତ୍ ।
ସ ତସ୍ୟା ଆଦ୍ୟୈର୍ଦ୍ଵାଦଶଭିରକ୍ଷରୈର୍ବ୍ରାହ୍ମଣମଜନୟତ୍ ।
ଦଶଭିର୍ଦଶଭିର୍ବିଷ୍ଣୁଷ୍ଟେ । ତସ୍ମାଦ୍-ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ମୁଖ୍ୟୋ ଭବତି ।
ଏବଂ ତନ୍ମୁଖ୍ୟୋ ଭବତି ଯୁ ଏବଂ ବେଦ ।
ତୁଷ୍ଟୀଂ ଶୂଦ୍ରମଜନୟତ୍ସ୍ବାକ୍ଷୁଦ୍ରୋ ନିର୍ବିଦ୍ୟୋଽଭବତ୍ ।

(ଅହୋରାତ୍ରସ୍ତୁଷ୍ଟିଃ)

ନ ବେଦଂ ଦିବା ନ ନକ୍ତମାସୀଦବ୍ୟାବୃତମ୍ ।
ସ ପ୍ରଜାପତିରାନୁଷ୍ଠୁଭାଭ୍ୟାମର୍ଧରାଭ୍ୟାମହୋରାତ୍ରାବକଳ୍ମୟତ୍ ।

(ବେଦଛନ୍ଦସ୍ତୁଷ୍ଟିଃ)

ତତୋ ବୈ୍ୟକ୍ଷତ୍ ବ୍ୟୋବାସ୍ତା ଭକ୍ଷତି । ଅଥୋ ତମ ଏବାପହତେ ।
ଋଗ୍-ବେଦମସ୍ୟା ଆଦ୍ୟାପ୍ତାଦାଦକଳ୍ମୟତ୍ । ଯଜୁର୍ଦ୍ଦ୍ଵିତୀୟାତ୍ ।
ସାମ ତୃତୀୟାତ୍ । ଅଥର୍ବାଙ୍ଗିରସଶ୍ଚତୁର୍ଥାତ୍ ।
ୟଦଷ୍ଟାକ୍ଷରପଦା ତେନ ଗାୟତ୍ରୀ । ଯଦେକାଦଶପଦା ତେନ ତ୍ରିଷ୍ଟୁପ୍ ।
ୟଞ୍ଚତୁଷ୍ଟପା ତେନ ଜଗତୀ । ଯଦ୍ଘାତ୍ରିଂଶଦକ୍ଷରା ତେନାନୁଷ୍ଟୁପ୍ ।
ସା ବା ଏଷା ସର୍ବାଣି ଛନ୍ଦାଂସି । ଯ ଇମାଂ ସର୍ବାଣି ଛନ୍ଦାଂସି ବେଦ ।
ସର୍ବଂ ଜଗଦାନୁଷ୍ଠୁଭ ଏବୋପନ୍ନମନୁଷ୍ଠୁପ୍ସତିଷ୍ଠିତଂ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠତି ଯଶ୍ଚୈବଂ ବେଦ ॥ ୫॥

(ସ୍ତ୍ରୀପୁରୁଷମିଥୁନସୃଷ୍ଟିଃ)

ଅଥ ଯଦା ପ୍ରଜାଃ ସୃଷ୍ଟା ନ ଜାୟନ୍ତେ ପ୍ରଜାପତିଃ କଥଂ ହିମାଃ
ପ୍ରଜାଃ ସୃଜେୟମିତି ଚିନ୍ତୟନ୍ନୁଗ୍ରମିତୀମାମୃତଂ ଗାତୁମୁପାକ୍ରାମତ୍ ।
ତତଃ ପ୍ରଥମପାଦାଦୁଗ୍ରରୂପୋ ଦେବଃ ପ୍ରାଦୁରଭୂତ୍ ।
ଏକଃ ଶ୍ୟାମଃ ପୁରତୋ ରକ୍ତଃ ପିନାକୀ ସ୍ତ୍ରୀପୁଂସରୂପସ୍ତଂ
ବିଭଜ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୀପୁ ତସ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୀରୂପଂ ପୁଂସି ଚ ପୁଂରୂପଂ ବ୍ୟଧାତ୍ ।
ସ ଉଭାଭ୍ୟାମଂଶାଭ୍ୟାଂ ସର୍ବମାଦିଷ୍ଟଃ । ତତଃ ପ୍ରଜାଃ ପ୍ରଜାୟନ୍ତେ ।
ୟ ଏବଂ ବେଦ ପ୍ରଜାପତେଃ ସୋଽପି ତ୍ର୍ୟମ୍ବକ ଇମାମୃତମୁଦ୍ଘାୟନ୍ନୁଦ୍ଘୃଷିତଜଟାକଲ୍ଲାପଃ
ପ୍ରତ୍ୟଗ୍-ଜ୍ୟୋତିଷ୍ୟାତ୍ମନ୍ୟେବ ରକ୍ତାରମିତି ।

(ଇନ୍ଦ୍ରାଶ୍ୟାୟିକା)

ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୈ କିଲ ଦେବାନାମନୁଜାବର ଆସୀତ୍ ।
ତଂ ପ୍ରଜାପତିରବ୍ରବୀଦ୍ଘ୍ରୁଦେବାନାମପିପତିର୍ଭବେତି । ସୋଽଗଚ୍ଛତ୍ ।
ତଂ ଦେବା ଉତ୍ତୁରନ୍ନୁଜାବରୋଽସି ତ୍ୱମସ୍ମାକଂ କୁତସ୍ତବାପିପତ୍ୟମିତି ।
ସ ପ୍ରଜାପତିମତ୍ୟୋତ୍ୟୋବାଚୈବଂ ଦେବା ଉତ୍ତୁରନ୍ନୁଜାବରସ୍ୟ କୁତସ୍ତବାପିପତ୍ୟମିତି ।
ତଂ ପ୍ରଜାପତିରିନ୍ଦ୍ରଂ ତ୍ରିକଲଶୈରମୃତପୂର୍ଣ୍ଣେରାନୁଷ୍ଠୁଭାଽଭିମନ୍ତ୍ରିତୈରଭିଷିତ୍ୟ
ତଂ ସୁଦର୍ଶନେନ ଦକ୍ଷିଣତୋ ରରକ୍ଷ ପାଞ୍ଚଜନ୍ୟେନ ବାମତୋ ଦୃଘେନୈନ ସୁରକ୍ଷିତୋଽଭବତ୍ ।
ରୌକ୍ଳେ ଫଲକେ ସୂର୍ଯ୍ୟବର୍ଚ୍ଚସି ମନ୍ଥମାନୁଷ୍ଠୁଭଂ ବିନ୍ୟସ୍ୟ ତଦସ୍ୟ କଣ୍ଠେ ପ୍ରତ୍ୟମୁଞ୍ଚିତ୍ ।
ତତଃ ସୁଦୁର୍ନିରୀକ୍ଷୋଽଭବତ୍ । ତସ୍ମୈ ବିଦ୍ୟାମାନୁଷ୍ଠୁଭୀଂ ପ୍ରାଦାତ୍ ।
ତତୋ ଦେବାସ୍ତମାପିପତ୍ୟାୟାନୁମେନିରେ । ସ ସ୍ୱରାତଭୂତ୍ । ଯ ଏବଂ ବେଦ ସ୍ୱରାତ୍ ଭବେତ୍ ।
ସୋଽମନ୍ୟତ ପୃଥିବୀମପି କଥମପାଂ ଜୟେୟମିତି । ସ ପ୍ରଜାପତିମୁପାଧାବତ୍ ।
ତସ୍ମାତ୍-ପ୍ରଜାପତିଃ କମଠାକାରମିନ୍ଦ୍ରନାଗଭୁଜଗେନ୍ଦ୍ରାଧାରଂ ଭଦ୍ରାସନଂ ପ୍ରାଦାତ୍ ।
ସ ପୃଥିବୀମଭ୍ୟଜୟତ୍ । ତତଃ ସ ଉଭୟୋର୍ଲୋକୟୋରପିପତିରଭୂତ୍ ।
ୟ ଏବଂ ବେଦୋଭୟୋର୍ଲୋକୟୋରପିପତିର୍ଭବତି । ସ ପୃଥିବୀଂ ଜୟତି ।

(ପରମାତ୍ମପ୍ରତିଷ୍ଠାସାଧନମ୍)

ୟୋ ବା ଅପ୍ରତିଷ୍ଠିତଂ ଶିଥିଲଂ ଭ୍ରାତୃବେଭ୍ୟଃ ପରମାତ୍ମାନଂ ମନ୍ୟତେ ।

ସ ଏତମାସୀନମଧିତିଷ୍ଠେତ୍ ।

ପ୍ରତିଷ୍ଠିତୋଽଶିଥିଲୋ ଭ୍ରାତୃବ୍ୟେଭ୍ୟା ବସୀୟାନ୍ଭବତି ଯୁକ୍ତେଷୁ ବେଦ ଯୁକ୍ତେଷୁ ବେଦ ॥ ୭॥

(ଏତଦ୍ବିଦ୍ୟାଽଧ୍ୟୟନଫଳମ୍)

ୟ ଇମାଂ ବିଦ୍ୟାମଧୀତେ ସ ସର୍ବାନ୍-ବେଦାନଧୀତେ ।

ସ ସର୍ବେଃ କ୍ରତୁଭିର୍ଯଜତେ ।

ସ ସର୍ବତୀର୍ଥେଷୁ ସ୍ନାତି ।

ସ ମହାପାତକୋପପାତକୈଃ ପ୍ରମୁଚ୍ୟତେ ।

ସ ବ୍ରହ୍ମବର୍ଚ୍ଚସଂ ମହଦାପୁୟାତ୍ ।

ଆ ବ୍ରହ୍ମଣଃ ପୂର୍ବାନାକଲ୍ପାଂଽଶ୍ଳୋଞ୍ଜରାଂଶ୍ଚ ବଂଶ୍ୟାନ୍ପୁନୀତେ ।

ନୈନମପସ୍ମାରାଦୟୋ ରୋଗା ଆଦିଧେୟଃ ।

ସୟୁଷାଃ ସପ୍ରେତପିଶାତା ଅପ୍ୟେନଂ ସ୍ତୃଷ୍ଟା ଦୃଷ୍ଟା ଶୁଦ୍ଧା ବା

ପାପିନଃ ପୁଣ୍ୟାଲ୍ଲୋକାନବାପୁୟଃ ।

ଚିନ୍ତିତମାତ୍ରାଦସ୍ୟ ସର୍ବେଽର୍ଥାଃ ସିଦ୍ଧ୍ୟେୟଃ ।

ପିତରମିବୈନଂ ସର୍ବେ ମନ୍ୟନ୍ତେ ।

ରାଜାନଶ୍ଚାସ୍ୟାଦେଶକାରିଣୋ ଭବନ୍ତି ।

ନ ଚାଚାର୍ଯ୍ୟବ୍ୟତିରିକ୍ତଂ ଶ୍ରେୟାଂସଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ବା ନମସ୍କୁର୍ଯ୍ୟାତ୍ ।

ନ ଚାସ୍ତାଦୁପାବରୋହେତ୍ । ଜୀବନ୍ମୁକ୍ତଶ୍ଚ ଭବତି ।

ଦେହାନ୍ତେ ତମସଃ ପରଂ ଧାମ ପ୍ରାପୁୟାତ୍ ।

ୟତ୍ର ବିରାଟ୍ ନୃସିଂହୋଽବତୀସତେ ତତ୍ର ଖଲୁପାସତେ ।

ତସ୍ମିନ୍ନୁପଧ୍ୟାନପରା ମୁନୟ ଆକଲ୍ମାନ୍ତେ ତସ୍ମିନ୍ନେବାତ୍ମନି ଲୀୟନ୍ତେ ।

ନ ଚ ପୁନରାବର୍ତ୍ତନ୍ତେ ।

(ଏତଦ୍ବିଦ୍ୟାସଂପ୍ରଦାନବିଧିଃ)

ନ ଚେମାଂ ବିଦ୍ୟାମଶ୍ରଦ୍ଧଧାନାୟ ବ୍ରହ୍ମନ୍ନାସ୍ତୁୟାବତେ ନାନୁଚାନାୟ
ନାବିଷ୍ଣୁଭକ୍ତାୟ ନାନୃତିନେ ନାତପସେ ନାଦାକ୍ତାୟ ନାଶାକ୍ତାୟ ନାଦୀକ୍ଷିତାୟ
ନାଧର୍ମଶୀଳାୟ ନ ହିଂସକାୟ ନାବ୍ରହ୍ମଚାରିଣ ଇତ୍ୟେଷୋପନିଷତ୍ ।।

ଓଁ ଆପ୍ୟାୟନ୍ତୁ ମମାଙ୍ଗାନି ବାକ୍ପ୍ରାଣଶ୍ଚକ୍ଷୁଃ ଶ୍ରୋତ୍ରମଥୋ ବଲମିଦ୍ରିୟାଣି ଚ ।।
ସର୍ବାଣି ସର୍ବଂ ବ୍ରହ୍ମୋପନିଷଦଂ ମାହଂ ବ୍ରହ୍ମ ନିରାକୁର୍ଯ୍ୟାଂ ମା ମା ବ୍ରହ୍ମ
ନିରାକରୋଦନିରାକରଣମସ୍ତୁନିରାକଣଂ ମେସୁ ତଦାତ୍ମନି ନିରତେ ଯ ଉପନିଷସୁ
ଧର୍ମାସ୍ତେ ମୟି ସନ୍ତ ତେ ମୟି ସନ୍ତ ।।
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ।।

ହରିଃ ଓଁ ତତ୍ତ୍ୱତ୍ ।।

।। ଇତି ଅବ୍ୟକ୍ତୋପନିଷସମାପ୍ତା ।।

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ନାରାୟଣ ଉପନିଷଦ

(Narayanopanisat / Narayana Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ ଓମ ପ୍ରକାଶ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ

ନାରାୟଣୋପନିଷଦ୍ / ନାରାୟଣ ଉପନିଷଦ୍ / ନାରାୟଣାଧର୍ବଶୀର୍ଷ

॥ ଅଥ ନାରାୟଣୋପନିଷଦ୍ ॥

ମାୟାତନ୍ତ୍ରାର୍ଯ୍ୟମଖିଲଂ ଯଦ୍ବୋଧାଦ୍ୟାତ୍ୟପଦ୍ମବମ୍ ।

ତ୍ରିପାନ୍ନାରାୟଣାଖ୍ୟଂ ତନ୍ମଲୟେ ସ୍ୱାତ୍ମମାତ୍ରତଃ ॥

ଓଁ ସହ ନାବବତୁ ସହ ନୌ ଭୁନକ୍ତୁ । ସହ ବୀର୍ଯ୍ୟଂ କରବାବହୈ ।

ତେଜସ୍ୱିନାବଧୀତମସୁ । ମା ବିଦ୍ୱିଷାବହୈ ॥

ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

(ନାରାୟଣାତ୍ ସର୍ବଚେତନାଚେତନଜନ୍ମ)

ଓଁ ଅଥ ପୁରୁଷୋ ହ ବୈ ନାରାୟଣୋଽକାମୟତ ପ୍ରଜାଃ ସୃଜେୟେତି ।

ନାରାୟଣାତ୍-ପ୍ରାଣୋ ଜାୟତେ ମନଃ ସର୍ବେନ୍ଦ୍ରିୟାଣି ଚ ।

ଖଂ ବାୟୁର୍ଜ୍ୟୋତିରାପଃ ପୃଥିବୀ ବିଶ୍ୱସ୍ୟ ଧାରିଣୀ ।

ନାରାୟଣାଦ୍-ବ୍ରହ୍ମା ଜାୟତେ । ନାରାୟଣାଦ୍-ରୁଦ୍ରୋ ଜାୟତେ ।

ନାରାୟଣାଦିନ୍ଦ୍ରୋ ଜାୟତେ । ନାରାୟଣାତ୍-ପ୍ରଜାପତିଃ ପ୍ରଜାୟତେ ।

ନାରାୟଣାଦ୍ୱାଦଶାଦିତ୍ୟା ରୁଦ୍ରା ବସବଃ ସର୍ବାଣି କ୍ଷନ୍ଦାଂସି ।

ନାରାୟଣାଦେବ ସମୁପ୍ତଦ୍ୟନ୍ତେ । ନାରାୟଣାତ୍-ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ୍ତେ ।

ନାରାୟଣେ ପ୍ରଲୀୟନ୍ତେ । ଏତଦ୍ଗ୍ରେହଣିରୋଽଧୀତେ ॥ ୧ ॥

(ନାରାୟଣସ୍ୟ ସର୍ବାତ୍ମତ୍ୱମ୍)

ଅଥ ନିତ୍ୟୋ ନାରାୟଣଃ । ବ୍ରହ୍ମା ନାରାୟଣଃ । ଶିବଶ୍ଚ ନାରାୟଣଃ ।
 ଶକ୍ରଶ୍ଚ ନାରାୟଣଃ । କାଲଶ୍ଚ ନାରାୟଣଃ । ଦିଶଶ୍ଚ ନାରାୟଣଃ ।
 ବିଦିଶଶ୍ଚ ନାରାୟଣଃ । ଉର୍ଧ୍ୱଂ ଚ ନାରାୟଣଃ ।
 ଅଧଶ୍ଚ ନାରାୟଣଃ । ଅନ୍ତର୍ଭିଶ୍ଚ ନାରାୟଣଃ ।
 ନାରାୟଣ ଏବେଦଂ ସର୍ବଂ ଯଦ୍-ଭୂତଂ ଯଜ୍ଜ ଭବ୍ୟମ୍ ।
 ନିଷ୍କଲଙ୍କୋ ନିରଞ୍ଜନୋ ନିର୍ବିକଲ୍ମୋ ନିରାଶ୍ୟାତଃ
 ଶୁଦ୍ଧୋ ଦେବ ଏକୋ ନାରାୟଣୋ ନ ଦ୍ୱିତୀୟୋଽସ୍ତି କଶ୍ଚିତ୍ ।
 ଯଃ ଏବଂ ବେଦ ସ ବିଷ୍ଣୁରେବ ଭବତି ସ ବିଷ୍ଣୁରେବ ଭବତି ।
 ଯଃ ଏତଦ୍ୟଜୁର୍ବେଦଶିରୋଽଧୀତେ ॥ ୨ ॥

(ନାରାୟଣାଷ୍ଟାକ୍ଷରମନ୍ତ୍ରଃ)

ଓଁମିତ୍ୟଗ୍ରେ ବ୍ୟାହରେତ୍ । ନମ ଇତି ପଞ୍ଚାତ୍ ।
 ନାରାୟଣାୟେତ୍ୟୁପରିଷ୍ଠାତ୍ ।
 ଓଁମିତ୍ୟେକାକ୍ଷରମ୍ । ନମ ଇତି ଦ୍ୱେ ଅକ୍ଷରେ ।
 ନାରାୟଣାୟେତି ପଞ୍ଚାକ୍ଷରାଶି ।
 ଏତଦ୍ୱୈ ନାରାୟଣସ୍ୟାଷ୍ଟାକ୍ଷରଂ ପଦମ୍ ।
 ଯୋ ହ ବୈ ନାରାୟଣସ୍ୟାଷ୍ଟାକ୍ଷରଂ ପଦମଧ୍ୟେତି ।
 ଅନପବ୍ରୁବଃ ସର୍ବମାୟୁରେତି ।
 ବିନ୍ଦତେ ପ୍ରାଜାପତ୍ୟଂ ରାୟସ୍ତୋଷଂ ଗୌପତ୍ୟଂ
 ତତୋଽମୃତତ୍ୱମଶ୍ନୁତେ ତତୋଽମୃତତ୍ୱମଶ୍ନୁତ ଇତି ।
 ଏତସ୍ମାମବେଦଶିରୋଽଧୀତେ ॥ ୩ ॥

(ନାରାୟଣପ୍ରଣବଃ)

ପ୍ରତ୍ୟଗାନନ୍ଦଂ ବ୍ରହ୍ମପୁରୁଷଂ ପ୍ରଣବସ୍ବରୂପମ୍ । ଅକାର ଉକାରୋ ମକାର ଇତି ।
ତା ଅନେକଧା ସମଭବଉଦେତଦୋମିତି ଯମୁକ୍ତା ମୁତ୍ୟତେ ଯୋଗୀ ଜନ୍ମସଂସାରବନ୍ଧନାତ୍ ।
ଓଁ ନମୋ ନାରାୟଣାୟେତି ମଂତ୍ରୋପାସକୋ ବୈକୁଣ୍ଠଭୁବନଂ ଗମିଷ୍ୟତି ।
ତଦିଦଂ ପୁଣ୍ଡରୀକଂ ବିଜ୍ଞାନଘନଂ । ତସ୍ମାଉତିଦାତମାତ୍ରମ୍ ।
ବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟା ଦେବକୀପୁତ୍ରୋ ବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟା ମଧୁସୂଦନଃ ।
ବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟଃ ପୁଣ୍ଡରୀକାକ୍ଷୋ ବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟା ବିଷ୍ଣୁରତ୍ୟୁତ ଇତି ।
ସର୍ବଭୂତସ୍ଥମେକଂ ବୈ ନାରାୟଣଂ କାରଣପୁରୁଷମକାରଣଂ ପରଂ ବ୍ରହ୍ମ ଓମ୍ ।
ଏତଦଧର୍ବଶିରୋୟୋଃଧୀତେ ॥ ୪ ॥

(ବିଦ୍ୟାଧ୍ୟୟନ୍ନଫଳମ୍)

ପ୍ରାତରଧୀୟାନ୍ନୋ ରାତ୍ରିକୃତଂ ପାପଂ ନାଶୟତି ।
ସାୟମଧୀୟାନ୍ନୋ ଦିବସକୃତଂ ପାପଂ ନାଶୟତି ।
ତସ୍ମାୟଂପ୍ରାତରଧୀୟାନ୍ନୋଽପାପୋ ଭବତି ।
ମଧ୍ୟାହ୍ନମାଦିତ୍ୟାଭିମୁଖୋଽଧୀୟାନ୍ନଃ ପଞ୍ଚମହାପାତକୋପପାତକାତ୍-ପ୍ରମୁତ୍ୟତେ ।
ସର୍ବବେଦପାରାୟଣପୁଣ୍ୟଂ ଲଭତେ । ନାରାୟଣସାୟୁଜ୍ୟମବାପ୍ନୋତି ।
ଶ୍ରୀମନ୍ନାରାୟଣସାୟୁଜ୍ୟମବାପ୍ନୋତି ଯଃ ଏବଂ ବେଦ ॥ ୫ ॥ ଇତ୍ୟୁପନିଷତ୍ ॥

ଓଁ ସହ ନାବବତୁ ସହ ନୌ ଭୁନକ୍ତୁ । ସହ ବୀର୍ଯ୍ୟଂ କରବାବହୈ ।
ତେଜସ୍ବିନାବଧୀତମସ୍ତୁ । ମା ବିଦ୍ବିଷାବହୈ ॥
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ଇତି ନାରାୟଣୋପନିଷତ୍ସମାପ୍ତା ॥

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

କଳିସଂତରଣ ଉପନିଷଦ

(Kalisantaranopanishat / Kalisantarana Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଅଧ୍ୟାପକ ଶ୍ରୀ ଅରୁଣ କୁମାର ଦାଶ

କଲିପ୍ରଂତରଣୋପନିଷତ୍ / କଲିପ୍ରଂତରଣ ଉପନିଷଦ

॥ ଅଥ କଲିପ୍ରଂତରଣୋପନିଷତ୍ ॥

ଯୁଦ୍ଧିବ୍ୟନାମ ସ୍ଥରତାଂ ସଂସାରୋ ଗୋପ୍-ପଦାୟତେ ।

ସା ନବ୍ୟଭକ୍ତିର୍ଭବତି ତଦ୍ରାମପଦମାଶ୍ରୟେ ॥

ଓଁ ସହ ନାବବତୁ । ସହ ନୌ ଭୁନକ୍ତୁ । ସହ ବୀର୍ଯ୍ୟଜ୍ଞରବାବହୈ ।

ତେଜସ୍ବିନାବଧୀତମସ୍ତୁ ମା ବିଦ୍ବିଷାବହୈ ।

ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

(ଭଗବନ୍ନାମସ୍ଥରଣମାତ୍ରେଣ କଲିପ୍ରତ୍ତରଣମ୍)

ହରିଃ ଓଁ ॥

ଦ୍ଵାପରାନ୍ତେ ନାରଦୋ ବ୍ରହ୍ମାଣଂ ଜଗାମ କଥଂ ଭଗବନ୍ ଗାଂ ପର୍ଯ୍ୟଟନ୍-କଲିଂ ସଂତରେୟମିତି ।

ସ ହୋବାତ ବ୍ରହ୍ମା ସାଧୁ ପୃଷ୍ଟୋଽସ୍ମି ସର୍ବଶୁଚିରହସ୍ୟଂ

ଗୋପ୍ୟଂ ତଚ୍ଛୁ ଯେନ କଲିପ୍ରଂସାରଂ ତରିଷ୍ୟସି ।

ଭଗବତ ଆଦିପୁରୁଷସ୍ୟ ନାରାୟଣସ୍ୟ ନାମୋଚ୍ଚାରଣମାତ୍ରେଣ ନିର୍ଧୃତକଲିର୍ଭବତି ।

(ପରବ୍ରହ୍ମବରଣବିନାଶକଷୋଡଶନାମାନି)

ନାରଦଃ ପୁନଃ ପପ୍ରକ୍ତ ତନ୍ନାମ କିମିତି । ସ ହୋବାତ ହିରଣ୍ୟଗର୍ଭଃ ।

ହରେ ରାମ ହରେ ରାମ ରାମ ରାମ ହରେ ହରେ ।

ହରେ କୃଷ୍ଣ ହରେ କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣ ହରେ ହରେ ॥ ୧ ॥

ଇତି ଷୋଡଶକଂ ନାମ୍ନାଂ କଲିକଲ୍ଲଷନାଶନମ୍ ।

ନାତଃ ପରତରୋପାୟଃ ସର୍ବବେଦେଷୁ ଦୃଶ୍ୟତେ ॥ ୨ ॥

ଇତି ଷୋଡଶକଳାବୃତସ୍ୟ ଜୀବସ୍ୟାବରଣବିନାଶନମ୍ ।
ତତଃ ପ୍ରକାଶତେ ପରଂ ବ୍ରହ୍ମ ମେଘାପାୟେ ରବିରଶ୍ଳିମଶ୍ଚଲୀବେତି ।

(ନାମଜପମହିମା)

ପୁନର୍ନାରଦଃ ପପ୍ରୁକ୍ଷ ଭଗବନ୍-କୋଽସ୍ୟ ବିଧିରିତି ।
ତଂ ହୋବାଚ ନାମ୍ୟ ବିଧିରିତି ।
ସର୍ବଦା ଶୁଚିରଶୁଚିର୍ବା ପଠନ୍-ବ୍ରାହ୍ମଣଃ ସଲୋକତାଂ ସମୀପତାଂ ସରୂପତାଂ ସାୟୁଜ୍ୟମେତି ।
ୟଦାଽସ୍ୟ ଷୋଡଶୀକସ୍ୟ ସାର୍ଥତ୍ରିକୋଟୀର୍ଜପତି ତଦା ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାଂ ତରତି ।
ତରତି ବୀରହତ୍ୟାମ୍ । ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣସ୍ତେୟାତ୍-ପୂତୋ ଭବତି ।
ପିତୃଦେବମନୁଷ୍ୟାଶାମପକାରାତ୍-ପୂତୋ ଭବତି ।
ସର୍ବଧର୍ମପରିତ୍ୟାଗପାପାହନ୍ୟଃ ଶୁଚିତାମାୟୁୟାତ୍ ।
ସଦ୍ୟୋ ମୁଚ୍ୟତେ ସଦ୍ୟୋ ମୁଚ୍ୟତେ ଇତ୍ୟୁପନିଷତ୍ ॥ ୩॥

ଓଁ ସହ ନାବବତୁ । ସହ ନୌ ଭୁନକ୍ତୁ । ସହ ବୀର୍ଯ୍ୟଜ୍ଞରବାବହୈ ।
ତେଜସ୍ବିନାବଧୀତମସ୍ତୁ ମା ବିଦ୍ଵିଷାବହୈ ।
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ହରିଃ ଓଁ ତସ୍ମତ୍ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀକଲିଙ୍ଗଂତରଣୋପନିଷତ୍ସମାପ୍ତା ॥

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ତାରସାର ଉପନିଷଦ

(Taarasaaropanisat / Taarasaara Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ ଓମ ପ୍ରକାଶ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ

ତାରସାରୋପନିଷତ୍ / ତାରସାର ଉପନିଷଦ

॥ ଅଥ ତାରସାରୋପନିଷତ୍ ॥

ଯନ୍ନାରାୟଣତାରାର୍ଥସତ୍ୟଜ୍ଞାନସୁଖାକୃତି ।

ତ୍ରିପାନ୍ନାରାୟଣାକାରଂ ତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମେବାସ୍ମି କେବଲମ୍ ॥

ଓଁ ପୂର୍ଣ୍ଣମଦଃ ପୂର୍ଣ୍ଣମିଦଂ ପୂର୍ଣ୍ଣାତ୍-ପୂର୍ଣ୍ଣମୁଦତ୍ୟତେ ।

ପୂର୍ଣ୍ଣସ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣମାଦାୟ ପୂର୍ଣ୍ଣମେବାବଶିଷ୍ୟତେ ॥

ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ହରିଃ ଓଁ ॥

(ଅବିମୁକ୍ତୋପାସନୋପଦେଶଃ)

ବୃହସ୍ପତିରୁବାଚ ଯାଜ୍ଞବଲ୍କ୍ୟଂ ଯଦନ୍ନୁ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରଂ ଦେବାନାଂ

ଦେବୟଜନଂ ସର୍ବେଷାଂ ଭୂତାନାଂ ବ୍ରହ୍ମସଦନଂ ତସ୍ମାଦ୍ୟତ୍ର

କୃତନ ଗଚ୍ଛେତ୍ତଦେବ ମନେତେତି ।

ଇଦଂ ବୈ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରଂ ଦେବାନାଂ ଦେବୟଜନଂ ସର୍ବେଷାଂ ଭୂତାନାଂ

ବ୍ରହ୍ମସଦନମବିମୁକ୍ତଂ ବୈ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରଂ ଦେବାନାଂ ଦେବୟଜନଂ

ସର୍ବେଷାଂ ଭୂତାନାଂ ବ୍ରହ୍ମସଦନମ୍ ।

ଅତ୍ର ହି ଜନ୍ତୋଃ ପ୍ରାଣେଷୁକ୍ରମମାଣେଷୁ ରୁଦ୍ରସ୍ତାରକଂ ବ୍ରହ୍ମ ବ୍ୟାତସ୍ତେ

ୟେନାସ୍ରାବମୃତୀ ଭୂତ୍ୱା ମୋକ୍ଷୀ ଭବତି ।

ତସ୍ମାଦବିମୁକ୍ତମେବ ନିଷେବେତ । ଅବିମୁକ୍ତଂ ନ ବିମୁକ୍ଷେତ୍ ।

ଏବମେବୈଷ ଭଗବନ୍ନିତି ବୈ ଯାଜ୍ଞବଲ୍କ୍ୟଃ ॥ ୧॥

(ନାରାୟଣସୁକ୍ଷ୍ମାକ୍ଷରତାରକମ୍)

ଅଥ ହୈନଂ ଭାରଦ୍ବାଜଃ ପପ୍ରଚ୍ଛ ଯୁକ୍ତିବଲ୍ଲ୍ୟଂ କିଂ ତାରକମ୍ ।

କିଂ ତାରୟତୀତି ସ ହୋବାଚ ଯୁକ୍ତିବଲ୍ଲ୍ୟଃ ।

ଓଁ ନମୋ ନାରାୟଣାୟେତି ତାରକଂ ଚିଦାତ୍ମକମିତ୍ୟୁପାସିତବ୍ୟମ୍ ।

ଓମିତ୍ୟେକାକ୍ଷରମାତ୍ମସ୍ବରୂପମ୍ । ନମ ଇତି ଦ୍ବ୍ୟକ୍ଷରଂ ପ୍ରକୃତିସ୍ବରୂପମ୍ ।

ନାରାୟଣାୟେତି ପଞ୍ଚାକ୍ଷରଂ ପରଂବ୍ରହ୍ମସ୍ବରୂପମ୍ ଇତି । ଯୁ ଏବଂ ବେଦ ସୋଽମୃତୋ ଭବତି ।

ଓମିତି ବ୍ରହ୍ମ ଭବତି । ନକାରୋ ବିଷ୍ଣୁର୍ଭବତି । ମକାରୋ ରୁଦ୍ରୋ ଭବତି ।

ନକାର ଇଶ୍ବରୋ ଭବତି । ରକାରୋଽଶ୍ବଂ ବିରାଡ୍ ଭବତି । ଯକାରଃ ପୁରୁଷୋ ଭବତି ।

ଶକାରୋ ଭଗବାନ୍ଭବତି । ଯକାରଃ ପରମାତ୍ମା ଭବତି ।

ଏତଦ୍ୱୈ ନାରାୟଣସ୍ୟାକ୍ଷରଂ ବେଦ ପରମପୁରୁଷୋ ଭବତି ॥

॥ ତାରସାରୋପନିଷସ୍ତୁ ଋଗ୍-ବେଦଃ ପ୍ରଥମଃ ପାଦଃ ॥ ୧॥

(ନାରାୟଣସୁକ୍ଷ୍ମାକ୍ଷରତାରକମ୍)

ଓଁମିତ୍ୟେତଦକ୍ଷରଂ ପରଂ ବ୍ରହ୍ମ । ତଦେବୋପାସିତବ୍ୟମ୍ ।

ଏତଦେବ ସୁକ୍ଷ୍ମାକ୍ଷରଂ ଭବତି । ତଦେତଦକ୍ଷାତ୍ମକୋଽଶ୍ବଧା ଭବତି ।

ଅକାରଃ ପ୍ରଥମାକ୍ଷରୋ ଭବତି । ଉକାରୋ ଦ୍ବିତୀୟାକ୍ଷରୋ ଭବତି ।

ମକାରସ୍ତୃତୀୟାକ୍ଷରୋ ଭବତି । ବିନ୍ଦୁସ୍ତୁରୀୟାକ୍ଷରୋ ଭବତି ।

ନାଦଃ ପଞ୍ଚମାକ୍ଷରୋ ଭବତି । କଳା ଷଷ୍ଠାକ୍ଷରୋ ଭବତି ।

କଳାତୀତା ସପ୍ତମାକ୍ଷରୋ ଭବତି । ତପୁରଶ୍ଚାଷ୍ଟମାକ୍ଷରୋ ଭବତି ।

ତାରକତ୍ବାଦାରକୋ ଭବତି । ତଦେବ ତାରକଂ ବ୍ରହ୍ମ ତ୍ବଂ ବିଦ୍ଧି ।

ତଦେବୋପାସିତବ୍ୟମ୍ ॥ ୧॥

(ପ୍ରଣବାବୟବଦେବତାଃ)

ଅତ୍ରିତେ ଶ୍ଳୋକା ଭବନ୍ତି —

ଅକାରାଦଭବଦ୍-ବ୍ରହ୍ମା ଜାମ୍ବବାନିତିସଂଜ୍ଞକଃ ।

ଉକାରାକ୍ଷରସଂଭୂତ ଉପେନ୍ଦ୍ରୋ ହରିନାୟକଃ ॥ ୧॥

ମକାରାକ୍ଷରସଂଭୂତଃ ଶିବସ୍ତୁ ହନୁମାନ୍ସ୍ତୁତଃ ।

ବିନ୍ଦୁରୀଶ୍ଵରସଂଜ୍ଞସ୍ତୁ ଶତ୍ରୁଘ୍ନଶ୍ଚକ୍ରାତ୍ ସ୍ଵୟମ୍ ॥ ୨॥

ନାଦୋ ମହାପ୍ରଭୁର୍ଜ୍ୟେଷ୍ଠୋ ଭରତଃ ଶଙ୍ଖନାମକଃ ।

କଳାୟାଃ ପୁରୁଷଃ ସାକ୍ଷୀଲକ୍ଷ୍ମଣୋ ଧରଣୀଧରଃ ॥ ୩॥

କଳାତୀତା ଭଗବତୀ ସ୍ଵୟଂ ସୀତେତି ସଂଜ୍ଞିତା ।

ତପ୍ତରଃ ପରମାତ୍ମା ଚ ଶ୍ରୀରାମଃ ପୁରୁଷୋତ୍ତମଃ ॥ ୪॥

(ଶ୍ରୀରାମସ୍ୟ ସର୍ବାତ୍ମକତ୍ଵମ୍)

ଓମିତ୍ୟେତଦକ୍ଷରମିଦଂ ସର୍ବମ୍ ।

ତସ୍ୟୋପବ୍ୟାଖ୍ୟାନଂ ଭୂତଂ ଭବ୍ୟଂ

ଭବିଷ୍ୟଦ୍ୟଜ୍ଞାନ୍ୟତ୍ତ୍ଵମନ୍ତ୍ରବର୍ଣ୍ଣଦେବତାଛନ୍ଦୋରକ୍ତଲାଶକ୍ତିସୃଷ୍ଟ୍ୟାତ୍ମକମିତି ।

ୟ ଏବଂ ବେଦ ॥

॥ ତାରସାରୋପନିଷସ୍ତୁୟୁକ୍ତୁର୍ବେଦୋ ଦ୍ଵିତୀୟଃ ପାଦଃ ॥ ୨॥

(ଜାମ୍ବବଦାଦ୍ୟଷ୍ଟତନୁମନ୍ତ୍ରାଃ)

ଅଥ ହୈନଂ ଭାରଦ୍ଵାଜୋ ଯୁଜ୍ଞବଲ୍ଲ୍ୟମୁବାଚାଥ କୈର୍ମନ୍ତ୍ରେଃ

ପରମାତ୍ମା ପ୍ରୀତୋ ଭବତି ସ୍ଵାତ୍ମାନଂ ଦର୍ଶୟତି ତନ୍ନୋ ବ୍ରୁହି ଭଗବ ଇତି ।

ସ ହୋବାଚ ଯାଜ୍ଞିବଲ୍ୟଃ ।

ଓଁ ଯୋ ହ ବୈ ଶ୍ରୀପରମାତ୍ମା ନାରାୟଣଃ ସ ଭଗବାନକାରବାଚ୍ୟା
ଜାମ୍ବବାନ୍‌ଭୂର୍ଭୁବଃ ସୁବସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧॥

ଓଁ ଯୋ ହ ବୈ ଶ୍ରୀପରମାତ୍ମା ନାରାୟଣଃ ସ ଭଗବାନୁକାରବାଚ୍ୟ
ଉପେନ୍ଦ୍ରସ୍ବରୂପୋ ହରିନାୟକୋ ଭୂର୍ଭୁବଃ ସୁବସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୨॥

ଓଁ ଯୋ ହ ବୈ ଶ୍ରୀପରମାତ୍ମା ନାରାୟଣଃ ସ ଭଗବାନୁକାରବାଚ୍ୟଃ
ଶିବସ୍ବରୂପୋ ହନୁମାନ୍‌ଭୂର୍ଭୁବଃ ସୁବସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୩॥

ଓଁ ଯୋ ହ ବୈ ଶ୍ରୀପରମାତ୍ମା ନାରାୟଣଃ ସ ଭଗବାନ୍‌ବିନ୍ଦୁସ୍ବରୂପଃ
ଶତ୍ରୁଘ୍ନୋ ଭୂର୍ଭୁବଃ ସୁବସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୪॥

ଓଁ ଯୋ ହ ବୈ ଶ୍ରୀପରମାତ୍ମା ନାରାୟଣଃ ସ ଭଗବାନ୍ନାଦସ୍ବରୂପୋ
ଭରତୋ ଭୂର୍ଭୁବଃ ସୁବସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୫॥

ଓଁ ଯୋ ହ ବୈ ଶ୍ରୀପରମାତ୍ମା ନାରାୟଣଃ ସ ଭଗବାନ୍‌କଲ୍ଲାସ୍ବରୂପୋ
ଲକ୍ଷ୍ମଣୋ ଭୂର୍ଭୁବଃ ସୁବସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୬॥

ଓଁ ଯୋ ହ ବୈ ଶ୍ରୀପରମାତ୍ମା ନାରାୟଣଃ ସ ଭଗବାନ୍‌କଲ୍ଲାତୀତା
ଭଗବତୀ ସୀତା ଚିତ୍ତରୂପା ଭୂର୍ଭୁବଃ ସୁବସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୭॥

ୟଥା ପ୍ରଥମମନ୍ତ୍ରୋକ୍ତବାଦ୍ୟନ୍ତୌ ତଥା ସର୍ବମନ୍ତ୍ରେଷୁ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟମ୍ ।
ଭକାରବାଚ୍ୟ ଉପେନ୍ଦ୍ରସ୍ବରୂପୋ ହରିନାୟକଃ ୨ ମକାରବାଚ୍ୟଃ ଶିବସ୍ବରୂପୋ ହନୁମାନ୍ ୩
ବିନ୍ଦୁସ୍ବରୂପଃ ଶତ୍ରୁଘ୍ନଃ ୪ ନାଦସ୍ବରୂପୋ ଭରତଃ ୫ କଲ୍ଲାସ୍ବରୂପୋ ଲକ୍ଷ୍ମଣଃ ୬ କଲ୍ଲାତୀତା
ଭଗବତୀ ସୀତା ଚିତ୍ତରୂପା ୭ ଓଁ ଯୋ ହ ବୈ ଶ୍ରୀପରମାତ୍ମା ନାରାୟଣଃ ସ ଭଗବାଂସ୍ତପୁରଃ
ପରମପୁରୁଷଃ ପୁରାଣପୁରୁଷୋଽମୋ ନିତ୍ୟଶୁଦ୍ଧରୁଦ୍ରମୁକ୍ତସତ୍ୟପରମାନନ୍ତାଦ୍‌ୟମ୍‌ପରିପୂର୍ଣ୍ଣଃ
ପରମାତ୍ମା ବ୍ରହ୍ମୈବାହଂ ରାମୋଽସ୍ମି ଭୂର୍ଭୁବଃ ସୁବସ୍ତୁସ୍ତୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୮॥

(ବିଦ୍ୟାପଠନମନ୍ତ୍ରାର୍ଥଜ୍ଞାନୟୋଃ ଫଲମ୍)

ଏତଦଷ୍ଟବିଧମନ୍ତ୍ରଂ ଯୋଃଧୀତେ ସୋଃଶ୍ନୁୟୁତୋ ଭବତି ।
ସ ବାୟୁପୁତୋ ଭବତି । ସ ଆଦିତ୍ୟପୁତୋ ଭବତି ।
ସ ସ୍ଥାଣୁପୁତୋ ଭବତି । ସ ସର୍ବେର୍ଦେବୈର୍ଜ୍ଞାତୋ ଭବତି ।
ତେନେତିହାସପୁରାଣାନଂ ରୁଦ୍ରାଣାଂ ଶତସହସ୍ରାଣି ଜପ୍ତାନି ଫଳାନି ଭବନ୍ତି ।
ଶ୍ରୀମନ୍ନାରାୟଣାଷ୍ଟାକ୍ଷରାନୁସ୍ଥରଶେନ ଗାୟତ୍ରୀଃ ଶତସହସ୍ରଂ ଜପ୍ତଂ ଭବତି ।
ପ୍ରଣବାନାମୟୁତଂ ଜପ୍ତଂ ଭବତି । ଦଶପୂର୍ବାନ୍ନଶୋଭରାନ୍ପୁନାତି ।
ନାରାୟଣପଦମବାପ୍ନୋତି ଯଃ ଏବଂ ବେଦ ।
ତଦ୍ଦିଷ୍ଟୋଃ ପରମଂ ପଦଂ ସଦା ପଶ୍ୟନ୍ତି ସୁରୟଃ । ଦିବୀବ ଚକ୍ଷୁରାତତମ୍ ।
ତଦ୍ଦିପ୍ରାସୋ ବିପନ୍ୟବୋ ଜାଗୃବାଂସଃ ସମିକ୍ଷତେ । ବିଷ୍ଣୋର୍ଯୁପରମଂ ପଦମ୍ ॥
ଇତ୍ୟୁପନିଷତ୍ ॥

ହରିଃ ଓଁ ତସ୍ମତ୍ ॥

॥ ତାରସାରୋପନିଷତ୍ସୁ ସାମବେଦସ୍ତୃତୀୟଃ ପାଦଃ ॥ ୩ ॥

ଓଁ ପୂର୍ଣ୍ଣମଦଃ ପୂର୍ଣ୍ଣମିଦଂ ପୂର୍ଣ୍ଣାତ୍-ପୂର୍ଣ୍ଣମୁଦତ୍ୟତେ ।
ପୂର୍ଣ୍ଣସ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣମାଦାୟ ପୂର୍ଣ୍ଣମେବାବଶିଷ୍ୟତେ ॥
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ଇତି ତାରସାରୋପନିଷତ୍ସମାପ୍ତା ॥

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ନୃସିଂହତାପନୀୟ ଉପନିଷଦ

(Nrusimhataapaniyopanishat / Nrusimhataapaniya Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ ତରଣୀସେନ ମେହେର

ନୃସିଂହତାପନୀୟୋପନିଷତ୍ / ନୃସିଂହତାପନୀୟ ଉପନିଷଦ
(ନୃସିଂହପୂର୍ବତାପନୀୟୋପନିଷତ୍ ଏବଂ ନୃସିଂହୋତ୍ତରତାପନୀୟୋପନିଷତ୍)

॥ ଅଥ ନୃସିଂହପୂର୍ବତାପନୀୟୋପନିଷତ୍ ॥

ୟତ୍ତୁର୍ଯ୍ୟୋଜ୍ଞାରାଗ୍ରପରାଭୁମିସ୍ଥିରବରାସନମ୍ ।
ପ୍ରତିୟୋଗିବିନିର୍ମୁକ୍ତତୁର୍ଯ୍ୟତୁର୍ଯ୍ୟମହଂ ମହଃ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣ୍ଠୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷଭିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ।
ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଗୁଁସସ୍ତନୁଭିଃ । ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ।
ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଜଗ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ।
ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତାର୍ଷ୍ୟୋ ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ।
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ଓଁ ଆପୋ ବା ଇଦମାସନ୍ ସଲିଲମେବ ସ ପ୍ରଜାପତିରେକଃ ପୁଷ୍କରପର୍ଣ୍ଣେ ସମଭବଉସ୍ୟାନ୍ତର୍ମନସି
କାମଃ ସମବର୍ତ୍ତତେଦଂ ସୃଜେୟମିତି ତସ୍ମାଦ୍ୟତ୍-ପୁରୁଷୋ ମନସାଽଭିଗଚ୍ଛତି ତଦ୍ୱାତା ବଦତି
ତହ୍ନର୍ମଣା କରୋତି ତଦେଷାଭ୍ୟକ୍ତା ———

କାମସ୍ତଦଗ୍ରେ ସମବର୍ତ୍ତତାପି ମନସୋ ରେତଃ ପ୍ରଥମଂ ଯଦାସୀତ୍ ।
ସତୋ ବନ୍ଧୁମସତି ନିରବିନ୍ଦନ୍ତୃଦି ପ୍ରତୀକ୍ଷ୍ୟ କବୟୋ ମନୀଷେତ୍ୟୁପୈନଂ
ତଦୁପନମତି ଯଜ୍ଞାମୋ ଭବତି ସ ତପୋଽତପ୍ୟତ ସ ତପସ୍ତପ୍ତା ସ ଏତଂ ମନ୍ତ୍ରରାଜଂ
ନାରସିଂହମାନୁଷ୍ଠୁଭମପଶ୍ୟାତ୍ତେନ ବୈ ସର୍ବମିଦମସୃଜତ ଯଦିଦଂ କିଂଚ
ତସ୍ମାତ୍ସର୍ବମିଦମାନୁଷ୍ଠୁଭମିତ୍ୟାତକ୍ଷତେ ଯଦିଦଂ କିଂଚାନୁଷ୍ଠୁଭୋ ବା ଇମାନି ଭୂତାନି
ଜାୟନ୍ତେଽନୁଷ୍ଠୁଭା ଜାତାନି ଜୀବନ୍ତ୍ୟନୁଷ୍ଠୁଭଂ ପ୍ରୟନ୍ତ୍ୟଭିସଂବିଶନ୍ତି ତସ୍ୟୈଷା
ଭବତ୍ୟନୁଷ୍ଠୁପ୍-ପ୍ରଥମା ଭବତ୍ୟନୁଷ୍ଠୁରୁତ୍ତମା ଭବତି ବାଗ୍ନା ଅନୁଷ୍ଠୁବ୍-ବାଚୈବ ପ୍ରୟନ୍ତି
ବାଚୈବୋଦ୍ୟନ୍ତି ପରମା ବା ଏଷା ଛନ୍ଦସାଂ ଯଦନୁଷ୍ଠୁବିତି ॥ ୧॥

ସସାଗରାଂ ସପର୍ବତାଂ ସପ୍ରଦୀପାଂ ବସୁଂଧରାଂ ତସ୍ମାନ୍ନଃ ପ୍ରଥମଂ ପାଦଂ
 ଜାନୀୟାଦ୍ୟକ୍ଷଗନ୍ଧର୍ବାଦ୍ଭରୋଗଶସେବିତମନ୍ତ୍ରରିକ୍ଷଂ ତସ୍ମାନ୍ନୋ ଦ୍ଵିତୀୟଂ ପାଦଂ
 ଜାନୀୟାଦ୍ବସୁରୁଦ୍ରାଦିତ୍ୟୋଃ ସର୍ବେର୍ଦେବୈଃ ସେବିତଂ ଦିବଂ ତସ୍ମାନ୍ନସ୍ତୃତୀୟଂ ପାଦଂ
 ଜାନୀୟାଦ୍-ବ୍ରହ୍ମସ୍ପରୁପଂ ନିରଞ୍ଜନଂ ପରମବ୍ୟୋମ୍ନିକଂ ତସ୍ମାନ୍ନଷ୍ଟତୁର୍ଥଂ
 ପାଦଂ ଜାନୀୟାଦ୍ୟୋ ଜାନୀତେ ସୋଂମୃତତ୍ଵଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ।
 ଋଗ୍ୟଜୁଃସାମାଧର୍ବାଣଶ୍ଚତ୍ଵାରୋ ବେଦାଃ ସାଙ୍ଗାଃ ସଶାଖାଶ୍ଚତ୍ଵାରଃ ପାଦା ଭବନ୍ତି ।
 କିଂ ଧ୍ୟାନଂ କିଂ ଦୈବତଂ କାନ୍ୟଙ୍ଗାନି କାନି ଦୈବତାନି କିଂ ଛନ୍ଦଃ କ ରଷିରିତି ॥ ୨॥

ସ ହୋବାଚ ପ୍ରଜାପତିଃ ସ ଯୋ ହ ବୈ ତସ୍ମାଦିତ୍ରସ୍ୟାଷ୍ଟାକ୍ଷରଂ ପଦଂ
 ଶ୍ରିୟାଃଭିଷିକ୍ତଂ ତସ୍ମାନ୍ନୋଂଞଂ ବେଦ ଶ୍ରିୟା ହୈବାଭିଷିତ୍ୟତେ ସର୍ବେ ବେଦାଃ
 ପ୍ରଣବାଦିକାସ୍ତଂ ପ୍ରଣବଂ ତସ୍ମାନ୍ନୋଂଞଂ ବେଦ, ସ ତ୍ରୀଂଲୋକାଞ୍ଜୟତି ଚତୁର୍ବିଂଶତ୍ୟକ୍ଷରା
 ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀର୍ଯୁକ୍ତସ୍ତସ୍ମାନ୍ନୋଂଞଂ ବେଦ , ସ ଆୟୁର୍ଯ୍ୟଶଃକୀର୍ତ୍ତିଜ୍ଞାନୈଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟବାନ୍ଭବତି,
 ତସ୍ମାଦିଦଂ ସାଙ୍ଗଂ ସାମ ଜାନୀୟାଦ୍ୟୋ ଜାନୀତେ ସୋଂମୃତତ୍ଵଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି , ସାବିତ୍ରୀଂ
 ପ୍ରଣବଂ ଯଜୁର୍ଲକ୍ଷ୍ମୀଂ ସ୍ଵୀଶୁଦ୍ରାୟ ନେଚ୍ଛତି , ଦ୍ଵାତ୍ରିଂଶଦକ୍ଷରଂ ସାମ ଜାନୀୟାଦ୍ୟୋ ଜାନୀତେ
 ସୋଂମୃତତ୍ଵଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି , ସାବିତ୍ରୀଂ ଲକ୍ଷ୍ମୀଂ ଯଜୁଃ ପ୍ରଣବଂ ଯଦି ଜାନୀୟାଦ୍ସ୍ଵୀଶୁଦ୍ରଃ ସ ମୃତୋଽଧୋ
 ଗଚ୍ଛତି ତସ୍ମାନ୍ନର୍ବଦା ନାଚକ୍ଷେ ଯଦ୍ୟାଚକ୍ଷେ ସ ଆଚାର୍ଯ୍ୟସ୍ତେନୈବ ମୃତୋଽଧୋ ଗଚ୍ଛତି ॥ ୩॥

ସ ହୋବାଚ ପ୍ରଜାପତିରଗ୍ନିର୍ବୈ ବେଦା ଇଦଂ ସର୍ବଂ ବିଶ୍ଵାନି ଭୂତାନି ପ୍ରାଣା ବା ଇନ୍ଦ୍ରିୟାଣି
 ପଶବୋଽନୁମତୁତଂ ସମ୍ରାଟ୍ସ୍ଵରାଜ୍-ବିରାଟ୍ତସ୍ମାନ୍ନଃ ପ୍ରଥମଂ ପାଦଂ ଜାନୀୟାଦ୍ଋଗ୍ୟଜୁଃସାମାଧର୍ବରୂପଃ
 ସୂର୍ଯ୍ୟୋଽକ୍ତରାଦିତ୍ୟୋ ହିରଣ୍ମୟଃ ପୁରୁଷସ୍ତସ୍ମାନ୍ନୋ ଦ୍ଵିତୀୟଂ ପାଦଂ ଜାନୀୟାଦ୍ୟ ଓଷଧୀନାଂ
 ପ୍ରଭବତି ତାରାପତିଃ ସୋମସ୍ତସ୍ମାନ୍ନସ୍ତୃତୀୟଂ ପାଦଂ ଜାନୀୟାସ୍ତ ବ୍ରହ୍ମା ସ ଶିବଃ ସ ହରିଃ
 ସ ଇନ୍ଦ୍ରଃ ସୋଂଗ୍ନଃ ସୋଂକ୍ଷରଃ ପରମଃ ସ୍ଵରାଟ୍ ତସ୍ମାନ୍ନଷ୍ଟତୁର୍ଥଂ ପାଦଂ ଜାନୀୟାଦ୍ୟୋ ଜାନୀତେ
 ସୋଂମୃତତ୍ଵଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ।

ଓଁ ଉଗ୍ରଂ ପ୍ରଥମସ୍ୟାଦ୍ୟଂ ଜ୍ଞଲଂ ଦ୍ଵିତୀୟସ୍ୟାଦ୍ୟଂ ନୃସିଂ ତୃତୀୟସ୍ୟାଦ୍ୟଂ ମୃତ୍ୟୁଂ
ଚତୁର୍ଥସ୍ୟାଦ୍ୟଂ ସାମ ଜାନୀୟାଦ୍ୟୋ ଜାନୀତେ ସୋଃମୃତତ୍ଵଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ,
ତସ୍ମାଦିଦଂ ସାମ ଯତ୍ର କୁତ୍ରଚିନ୍ନାଚକ୍ଷେ ଯଦି ଦାତୁମପେକ୍ଷତେ ପୁତ୍ରାୟ ଶୁଶ୍ରୂଷବେ
ଦାସ୍ୟତ୍ୟନ୍ୟସ୍ତୈ ଶିଷ୍ୟାୟ ଚେତି ।। ୪।।

କ୍ଷୀରୋଦାର୍ଣ୍ଣବଶାୟିନଂ ନୃକେସରିଂ ଯୋଗିଧ୍ୟେୟଂ ପରମଂ ପଦଂ ସାମ ଜାନୀୟାଦ୍ୟୋ
ଜାନୀତେ ସୋଃମୃତତ୍ଵଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି , ବୀରଂ ପ୍ରଥମସ୍ୟାର୍ଥାନ୍ତ୍ୟଂ ତଂସ ଦ୍ଵିତୀୟସ୍ୟାର୍ଥାନ୍ତ୍ୟଂ
ହଂଭୀ ତୃତୀୟସ୍ୟାର୍ଥାନ୍ତ୍ୟଂ ମୃତ୍ୟୁଂ ଚତୁର୍ଥସ୍ୟାର୍ଥାନ୍ତ୍ୟଂ ସାମ ଜାନୀୟାଦ୍ୟୋ ଜାନୀତେ
ସୋଃମୃତତ୍ଵଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି , ତସ୍ମାଦିଦଂ ସାମ ଯେନ କେନଚିଦାଚାର୍ଯ୍ୟମୁଖେନ ଯୋ ଜାନୀତେ
ସ ତେନୈବ ଶରୀରେଣ ସଂସାରାନୁଚ୍ୟତେ ମୋଚୟତି ମୁମୁକ୍ଷୁର୍ଭବତି ଜପାତ୍ତେନୈବ
ଶରୀରେଣ ଦେବତାଦର୍ଶନଂ କରୋତି , ତସ୍ମାଦିଦମେବ ମୁଖ୍ୟ ଦ୍ଵାରଂ କଲୌ ନାନ୍ୟେଷାଂ
ଭବତି , ତସ୍ମାଦିଦଂ ସାଙ୍ଗଂ ସାମ ଜାନୀୟାଦ୍ୟୋ ଜାନୀତେ ସ ମୁମୁକ୍ଷୁର୍ଭବତି ।। ୫।।

ଓଁ ଋତଂ ସତ୍ୟଂ ପରଂ ବ୍ରହ୍ମ ପୁରୁଷଂ ନୃକେସରିବିଗ୍ରହମ୍ ।
କୃଷ୍ଣପିଙ୍ଗଲମୂର୍ଧ୍ନରେତଂ ବିରୂପାକ୍ଷଂ ଶଂକରଂ ନୀଲଲୋହିତମୁମାପତିଂ ପଶୁପତିଂ
ପିନାକୀନଂ , ହ୍ୟମିତଦ୍ୟତିମୀଶାନଃ ସର୍ବବିଦ୍ୟାନାମୀଶ୍ଵରଃ ସର୍ବଭୂତାନାଂ
ବ୍ରହ୍ମାପିପତିର୍ବ୍ରହ୍ମଣୋଽପିପତିର୍ଯୋ ଯଜୁର୍ବେଦବାଚ୍ୟସ୍ତଂ ସାମ ଜାନୀୟାଦ୍ୟୋ
ଜାନୀତେ ସୋଃମୃତତ୍ଵଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ।
ମହା ପ୍ରଥମାନ୍ତାର୍ଥସ୍ୟାଦ୍ୟମ୍ ।
ର୍ବତୋ ଦ୍ଵିତୀୟାନ୍ତାର୍ଥସ୍ୟାଦ୍ୟଂ , ଷଣ୍ଠଂ ତୃତୀୟାନ୍ତାର୍ଥସ୍ୟାଦ୍ୟଂ , ନାମା ଚତୁର୍ଥାନ୍ତାର୍ଥସ୍ୟାଦ୍ୟଂ
ସାମ ଜାନୀୟାଦ୍ୟୋ ଜାନୀତେ ସୋଃମୃତତ୍ଵଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ।
ତସ୍ମାଦିଦଂ ସଜ୍ଜିଦାନନ୍ଦମୟଂ ପରଂ ବ୍ରହ୍ମ ତମେବଂ ବିଦ୍ଵାନମୃତ ଇହ ଭବତି ।
ତସ୍ମାଦିଦଂ ସାଙ୍ଗଂ ସାମ ଜାନୀୟାଦ୍ୟୋ ଜାନୀତେ ସୋଃମୃତତ୍ଵଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ।। ୬।।

ବିଶ୍ୱସୃଜ ଏତେନ ବୈ ବିଶ୍ୱମିଦମସୃଜତ୍ତ୍ୱ ଯଦ୍ୱିଶ୍ୱମସୃଜତ୍ତ୍ୱ ତସ୍ମାଦ୍ୱିଶ୍ୱସୃଜେ ।
ବିଶ୍ୱମେନାନନ୍ତୁ ପ୍ରଜାୟତେ ବ୍ରହ୍ମଣଃ ସାୟୁଜ୍ୟଂ ସଲୋକତାଂ ଯାନ୍ତି ତସ୍ମାଦିଦଂ
ସାଙ୍ଗଂ ସାମ ଜାନୀୟାଦ୍ୟୋ ଜାନୀତେ ସୋଽମୃତତ୍ୱଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ।
ବିଷ୍ଣୁଂ ପ୍ରଥମସ୍ୟାନ୍ତ୍ୟଂ ମୁଖଂ ଦ୍ୱିତୀୟସ୍ୟାନ୍ତ୍ୟଂ ଭଦ୍ରଂ ତୃତୀୟସ୍ୟାନ୍ତ୍ୟଂ ମ୍ୟହଂ
ଚତୁର୍ଥସ୍ୟାନ୍ତ୍ୟଂ ସାମ ଜାନୀୟାଦ୍ୟୋ ଜାନୀତେ ସୋଽମୃତତ୍ୱଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ।
ୟୋଃସୌ ସୋଽବେଦୟାଦିଦଂ କିଂ ଚାତୁନି ବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟାନୁଷ୍ଠତ୍ ଜାନୀୟାଦ୍ୟୋ
ଜାନୀତେ ସୋଽମୃତତ୍ୱଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ।
ସ୍ତ୍ରୀପୁଂସୋର୍ବା ଯଃ ଇହୈବ ସ୍ଥାତୁମପେକ୍ଷତେ ସ ସର୍ବୈଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟଂ ଦଦାତି ଯତ୍ର
କୁତ୍ରାପି ମିୟତେ ଦେହାନ୍ତେ ଦେବଃ ପରଂ ବ୍ରହ୍ମ ତାରକଂ ବ୍ୟାଚକ୍ଷେ ,
ୟେନାସାବମୃତୀ ଭୂତ୍ୱା ସୋଽମୃତତ୍ୱଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ।
ତସ୍ମାଦିଦଂ ସାମମଧ୍ୟଗଂ ଜପତି ତସ୍ମାଦିଦଂ ସାମାଙ୍ଗଂ ପ୍ରଜାପତିସ୍ତସ୍ମାଦିଦଂ
ସାମାଙ୍ଗଂ ପ୍ରଜାପତିର୍ଯୁ ଏବଂ ବେଦେତି ମହୋପନିଷତ୍ ।
ୟ ଏତାଂ ମହୋପନିଷଦଂ ବେଦ ସ କୃତପୁରସ୍କରଣୋଽପି
ମହାବିଷ୍ଣୁର୍ଭବତି ମହାବିଷ୍ଣୁର୍ଭବତୀତି ॥ ୭॥

॥ ଇତି ନୃସିଂହପୂର୍ବତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁ ପ୍ରଥମୋପନିଷତ୍ ॥ ୧॥

ଦେବା ହ ବୈ ମୃତ୍ୟୋଃ ପାପୁଭ୍ୟଃ ସଂସାରାକାବିଭୀୟସ୍ତେ ପ୍ରଜାପତିମୁପାଧାବଂସ୍ତେଭ୍ୟ
ଏତଂ ମନ୍ତ୍ରରାଜଂ ନାରସିଂହମାନୁଷ୍ଟୁଭଂ ପ୍ରାୟଜ୍ଞତ୍ତେନ ବୈ ସର୍ବେ ମୃତ୍ୟୁମଜୟନ୍ସର୍ବେ
ପାପ୍ତାନମତରନ୍ସଂସାରାକାତରଂସ୍ତସ୍ମାଦ୍ୟୋ ମୃତ୍ୟୋଃ ପାପୁଭ୍ୟଃ ସଂସାରାକ ବିଭୀୟସ୍ତ
ଏବଂ ମନ୍ତ୍ରରାଜଂ ନାରସିଂହମାନୁଷ୍ଟୁଭଂ ପ୍ରାୟଜ୍ଞତ୍ତେନ ବୈ ସର୍ବେ ମୃତ୍ୟୁମଜୟନ୍ସର୍ବେ
ପାପ୍ତାନମତରନ୍ସଂସାରାକାତରଂସ୍ତସ୍ମାଦ୍ୟୋ ମୃତ୍ୟୋଃ ପାପୁଭ୍ୟଃ ସଂସାରାକ ବିଭୀୟସ୍ତ
ଏବଂ ମନ୍ତ୍ରରାଜଂ ନାରସିଂହମାନୁଷ୍ଟୁଭଂ ପ୍ରତିଗୃହ୍ଣୀୟାସ୍ତ ମୃତ୍ୟୁଂ ଜୟତି ସ ପାପ୍ତାନଂ ତରତି
ସ ସଂସାରଂ ତରତି ତସ୍ୟ ହ ବୈ ପ୍ରଣବସ୍ୟ ଯା ପୂର୍ବା ମାତ୍ରା ପୃଥିବ୍ୟକାରଃ ସ
ରଗ୍ଭିରୂଗ୍ନେଦୋ ବ୍ରହ୍ମା ବସବୋ ଗାୟତ୍ରୀ ଗାର୍ହପତ୍ୟଃ ସା ସାମ୍ନଃ ପ୍ରଥମଃ ପାଦୋ ଭବତି ,
ଦ୍ୱିତୀୟଃ ଶ୍ରେଷ୍ଠଃ ସ ଉକାରଃ ସ ଯଜୁର୍ଭୟଜୁର୍ବେଦୋ ବିଷ୍ଣୁ ରୁଦ୍ରାସ୍ତ୍ରିଷ୍ଟୁଃ କ୍ଷିଣିଶାଗ୍ନିଃ ସା ସାମ୍ନୋ
ଦ୍ୱିତୀୟଃ ପାଦୋ ଭବତି , ତୃତୀୟା ଦ୍ୟୌଃ ସ ମକାରଃ ସ ସାମଭିଃ ସାମବେଦୋ ରୁଦ୍ରା
ଆଦିତ୍ୟା ଜଗତ୍ୟାହବନୀୟଃ ସ ସାମ୍ନସ୍ତୃତୀୟଃ ପାଦୋ ଭବତି , ଯାବସାନେଃ ସ୍ୟ
ଚତୁର୍ଥ୍ୟର୍ଥମାତ୍ରା ସ ସୋମଲୋକ ଓଂକାରଃ ସୋଽଧର୍ବଣୈର୍ମତ୍ତୈରଧର୍ବବେଦଃ
ସଂବର୍ତ୍ତକୋଽଗ୍ନିର୍ମରୁତୋ ବିରାଡେକ ରଷିର୍ଭାସ୍ତୃତୀ ସା ସାମ୍ନଶ୍ଚତୁର୍ଥଃ ପାଦୋ ଭବତି ।। ୧।।

ଅଷ୍ଟାକ୍ଷରଃ ପ୍ରଥମଃ ପାଦୋ ଭବତ୍ୟଷ୍ଟାକ୍ଷରାସ୍ତ୍ରୟଃ ପାଦା ଭବନ୍ତି , ଏବଂ ଦ୍ୱାତ୍ରିଂଶଦକ୍ଷରାଣି
ସଂପଦ୍ୟନ୍ତେ ଦ୍ୱାତ୍ରିଂଶଦକ୍ଷରା ବା ଅନୁଷ୍ଟୁବ୍ଭବତି , ଅନୁଷ୍ଟୁଭା ସର୍ବମିଦଂ ସୃଷ୍ଟମନୁଷ୍ଟୁଭା
ସର୍ବମୁପସଂହୃତଂ ତସ୍ୟ ହି ପଞ୍ଚାଙ୍ଗାନି ଭବନ୍ତି , ଚତ୍ୱାରଃ ପାଦାଶ୍ଚତ୍ୱାର୍ଯ୍ୟଙ୍ଗାନି ଭବନ୍ତି ,
ସପ୍ରଣବଂ ସର୍ବଂ ପଞ୍ଚମଂ ଭବତି ।

ଓଁ ହୃଦୟାୟ ନମଃ । ଓଁ ଶିରସେ ସ୍ୱାହା ।

ଓଁ ଶିଖାୟୈ ବଷଟ୍ । ଓଁ କବଚାୟ ହୁମ୍ ।

ଓଁ ଅସ୍ତ୍ରାୟ ଫଡିତି ପ୍ରଥମଂ ପ୍ରଥମେନ ଯୁଜ୍ୟତେ ଦ୍ୱିତୀୟଂ ଦ୍ୱିତୀୟେନ

ତୃତୀୟଂ ତୃତୀୟେନ ଚତୁର୍ଥଂ ଚତୁର୍ଥେନ ପଞ୍ଚମଂ ପଞ୍ଚମେନ ବ୍ୟତିଷିକ୍ତା ବା

ଇମେ ଲୋକାସ୍ତସ୍ମାଦ୍ବ୍ୟତିଷିକ୍ତାନ୍ୟଙ୍ଗାନିଭବନ୍ତ୍ୟାମିତ୍ୟେତଦକ୍ଷରମିଦଂ ସର୍ବଂ

ତସ୍ମାତ୍-ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷରମୁଭୟତ ଓଂକାରୋ ଭବତୀତ୍ୟକ୍ଷରାଣାଂ ନ୍ୟାସମୁପଦିଶନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମବାଦିନଃ ।। ୨।।

ତସ୍ୟ ହ ବା ଉଗ୍ରଂ ପ୍ରଥମଂ ସ୍ଥାନଂ ଜାନୀୟାଦ୍ୟୋ ଜାନୀତେ ସୋଽମୃତତ୍ୱଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ,
 ବୀରଂ ଦ୍ୱିତୀୟଂ ସ୍ଥାନଂ ମହାବିଷ୍ଣୁଂ ତୃତୀୟଂ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡଂ ଚତୁର୍ଥଂ ସର୍ବତୋମୁଖଂ ପଞ୍ଚମଂ
 ନୃସିଂହଂ ଷଷ୍ଠଂ ଭୀଷଣଂ ସପ୍ତମଂ ଭଦ୍ରମଷ୍ଟମଂ ମୃତ୍ୟୁମୃତ୍ୟୁଂ ନବମଂ ନମାମି
 ଦଶମମହମିତ୍ୟେକାଦଶଂ ସ୍ଥାନଂ ଜାନୀୟାଦ୍ୟୋ ଜାନୀତେ ସୋଽମୃତତ୍ୱଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ।
 ଏକାଦଶପଦା ବା ଅନୁଷ୍ଠୁବ୍ଭବତ୍ୟନୁଷ୍ଠୁଭା ସର୍ବମିଦଂ ସୃଷ୍ଟମନୁଷ୍ଠୁଭା ସର୍ବମୁପସଂହୃତଂ
 ତସ୍ମାତ୍ସର୍ବମିଦମାନୁଷ୍ଠୁଭଂ ଜାନୀୟାଦ୍ୟୋ ଜାନୀତେ ସୋଽମୃତତ୍ୱଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ॥ ୩॥

ଦେବା ହ ବୈ ପ୍ରଜାପତିମବ୍ରୁବନ୍ନଥ କସ୍ମାଦୁଚ୍ୟତ ଉଗ୍ରମିତି ,
 ସ ହୋବାଚ ପ୍ରଜାପତିର୍ଯସ୍ମାସ୍ତମହିମ୍ନା ସର୍ବାଂଲ୍ଲୋକାନ୍ସର୍ବାନ୍ଦେବାନ୍ସର୍ବାନାତ୍ମନଃ
 ସର୍ବାଣି ଭୂତାନୁ୍ୟଦୃଶାତ୍ୟଜସ୍ରଂ ସୃଜତି ବିସୃଜତି ବିବାସୟତ୍ୱ୍ୟଦ୍-ଗ୍ରାହ୍ୟତ ଉଦ୍-ଗୃହ୍ୟତେ ।
 ସୁହି ଶୁତଂ ଗର୍ଭସଦଂ ଯୁବାନଂ ମୃଗଂ ନଭୀମମୁପହନ୍ତୁମୁଗ୍ରମ୍ ।
 ମୃତା ଜରିତ୍ରେ ସିଂହ ସ୍ତବାନୋ ଅନ୍ୟଂ ତେ ଅସ୍ମନ୍ନିବପନ୍ତୁ ସେନାଃ ।
 ତସ୍ମାଦୁଚ୍ୟତ ଉଗ୍ରମିତି ॥

ଅଥ କସ୍ମାଦୁଚ୍ୟତେ ବୀରମିତି ଯସ୍ମାସ୍ତମହିମ୍ନା ସର୍ବାଂଲ୍ଲୋକାନ୍ସର୍ବାନ୍ଦେବାନ୍ସର୍ବାନାତ୍ମନଃ
 ସର୍ବାଣି ଭୂତାନି ବିରମତି ବିରାମୟତ୍ୟଜସ୍ରଂ ସୃଜତି ବିସୃଜତି ବାସୟତି ।
 ଯତୋ ବୀରଃ କର୍ମଣ୍ୟଃ ସୁଦକ୍ଷୋ ଯୁକ୍ତଗ୍ରାବା ଜାୟତେ ଦେବକାମଃ ।
 ତସ୍ମାଦୁଚ୍ୟତେ ବୀରମିତି ॥

ଅଥ କସ୍ମାଦୁଚ୍ୟତେ ମହାବିଷ୍ଣୁମିତି ।
 ଯଃ ସର୍ବାଂଲ୍ଲୋକାନ୍-ବ୍ୟାପ୍ନୋତି ବ୍ୟାପୟତି ସ୍ନେହୋ ଯଥା
 ପଲଲପିଶ୍ତମୋତପ୍ରୋତମନୁପ୍ରାପ୍ତଂ ବ୍ୟତିଷକ୍ତୋ ବ୍ୟାପ୍ୟତେ ବ୍ୟାପୟତେ ।
 ଯସ୍ମାନ୍ନ ଜାତଃ ପରୋଽନ୍ୟୋଽସ୍ତି ଯ ଆବିବେଶ ଭୁବନାନି ବିଶ୍ୱା ।
 ପ୍ରଜାପତିଃ ପ୍ରଜୟା ସଂବିଦାନସ୍ତୀଣି ଜ୍ୟୋତୀଂଷି ସଚତେ ସ ଷୋଡ଼ଶୀତି ।
 ତସ୍ମାଦୁଚ୍ୟତେ ମହାବିଷ୍ଣୁମିତି ॥

ଅଥ କସ୍ତାଦୁଚ୍ୟତେ ଜ୍ଞାନତ୍ତମିତି ଯସ୍ମାସ୍ତମହିମ୍ନା
ସର୍ବାଂଲୋକାନ୍ସର୍ବାନ୍ଦେବାନ୍ସର୍ବାନାତ୍ମନଃ ସର୍ବାଣି ଭୂତାନି
ସ୍ବତେଜସା ଜ୍ଞାତି ଜ୍ଞାନୟତି ଜ୍ଞାତ୍ୟତେ ଜ୍ଞାନୟତେ ।
ସବିତା ପ୍ରସବିତା ଦୀପ୍ତୋ ଦୀପୟନ୍ଦୀପ୍ୟମାନଃ ।
ଜ୍ଞଲଞ୍ଜୁଲିତା ତପନ୍ନିତପନ୍ସଂତପନ୍ନୋତନୋ ରୋତମାନଃ ଶୋଭନଃ ଶୋଭମାନଃ କଲ୍ୟାଣଃ ।
ତସ୍ମାଦୁଚ୍ୟତେ ଜ୍ଞାନତ୍ତମିତି ॥

ଅଥ କସ୍ତାଦୁଚ୍ୟତେ ସର୍ବତୋ ମୁଖମିତି ।
ୟସ୍ମାଦନିନ୍ଦ୍ରିୟୋଽପି ସର୍ବତଃ ପଶ୍ୟତି ସର୍ବତଃ ଶୃଣୋତି
ସର୍ବତୋ ଗଚ୍ଛତି ସର୍ବତ ଆଦତ୍ତେ ସ ସର୍ବଗଃ ସର୍ବତସ୍ତ୍ରିଷ୍ଠତି ।
ଏକଃ ପୁରସ୍ତାଦ୍ୟ ଇଦଂ ବଭୂବ ଯତୋ ବଭୂବ ଭୁବନସ୍ୟ ଗୋପାଃ ।
ୟମପ୍ୟେତି ଭୁବନଂ ସାଂପରାୟେ ନମାମି ତମହଂ ସର୍ବତୋମୁଖମ୍ ।
ତସ୍ମାଦୁଚ୍ୟତେ ସର୍ବତୋମୁଖମିତି ॥

ଅଥ କସ୍ତାଦୁଚ୍ୟତେ ନୃସିଂହମିତି ।
ୟସ୍ମାସ୍ତର୍ବେଷାଂ ଭୂତାନାଂ ନା ବୀର୍ଯ୍ୟତମଃ ଶ୍ରେଷ୍ଠତମଶ୍ଚ ସିଂହୋ ବୀର୍ଯ୍ୟତମଃ
ଶ୍ରେଷ୍ଠତମଶ୍ଚ ତସ୍ମାନ୍ନୃସିଂହ ଆସୀଦ୍ପୁରମେଶ୍ବରୋ ଜଗଦ୍ଧିତଂ ବା ଏତଦ୍ବ୍ରହ୍ମପକ୍ଷରଂ ଭବତି ।
ପ୍ରତଦ୍ବିଷ୍ଣୁଃ ସ୍ତବତେ ବୀର୍ଯ୍ୟୟ ମୃଗୋ ନଭୀମଃ କୁଚରୋ ଗିରିଷ୍ଠାଃ ।
ୟସ୍ୟୋରୁଷ୍ଟ ତ୍ରିଷ୍ଟୁ ବିକ୍ରମଶେଷ୍ପି ଯିୟନ୍ତି ଭୁବନାନି ବିଶ୍ବା ।
ତସ୍ମାଦୁଚ୍ୟତେ ନୃସିଂହମିତି ॥

ଅଥ କସ୍ତାଦୁଚ୍ୟତେ ଭୀଷଣମିତି ।
ୟସ୍ମାଦ୍ୟସ୍ୟ ରୂପଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ବା ସର୍ବେ ଲୋକାଃ ସର୍ବେ ଦେବାଃ ସର୍ବାଣି
ଭୂତାନି ଭୀତ୍ୟା ପଲୟନ୍ତେ ସ୍ବୟଂ ଯତଃ କୁତଶ୍ଚିନ୍ନ ବିଭେତି ।
ଭୀଷାଃସ୍ତାଦ୍ଭୀତଃ ପବତେ ଭୀଷୋଦେତି ସ୍ବୟଃ ।
ଭୀଷାଃସ୍ତାଦଗ୍ନିଶ୍ଚେନ୍ଦ୍ରଶ୍ଚ ମୃତ୍ୟୁର୍ଧାବତି ପଞ୍ଚମ । ତସ୍ମାଦୁଚ୍ୟତେ ଭୀଷଣମିତି ॥

ଅଥ କସ୍ତାଦୁଚ୍ୟତେ ଭଦ୍ରମିତି ।

ୟସ୍ମାୟାୟଂ ଭଦ୍ରୋ ଭୂତ୍ବା ସର୍ବଦା ଭଦ୍ରଂ ଦଦାତି ରୋଚନୋ

ରୋଚନାଃ ଶୋଭନଃ ଶୋଭନାଃ କଲ୍ୟାଣଃ ।

ଭଦ୍ରଂ କର୍ତ୍ତେତିଃ ଶୃଣୁୟାମ ଦେବାଃ ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ।

ସ୍ଥିରୈରଞ୍ଜେସୁଷୁବାଂସସ୍ତନୁଭିର୍ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ।

ତସ୍ମାଦୁଚ୍ୟତେ ଭଦ୍ରମିତି ॥

ଅଥ କସ୍ତାଦୁଚ୍ୟତେ ମୃତ୍ୟୁମୃତ୍ୟୁମିତି ।

ୟସ୍ମାୟାୟମହିମ୍ନା ସ୍ଵଭକ୍ତାନାଂ ସ୍ତୁତ ଏବ ମୃତ୍ୟୁମପମୃତ୍ୟୁଂ ଚ ମାରୟତି ।

ୟ ଆତ୍ମଦା ବଲଦା ଯସ୍ୟ ବିଶ୍ଵ ଉପାସତେ ପ୍ରଶିଷଂ ଯସ୍ୟ ଦେବାଃ ।

ୟସ୍ୟ ଛାୟାମୃତଂ ଯୋ ମୃତ୍ୟୁମୃତ୍ୟୁଃ କସ୍ତୈ ଦେବାୟ ହବିଷା ବିଧେମ ।

ତସ୍ମାଦୁଚ୍ୟତେ ମୃତ୍ୟୁମୃତ୍ୟୁମିତି ॥

ଅଥ କସ୍ତାଦୁଚ୍ୟତେ ନମାମୀତି ।

ୟସ୍ମାଦ୍ୟଂ ସର୍ବେ ଦେବା ନମନ୍ତି ମୁମୁକ୍ଷବୋ ବ୍ରହ୍ମବାଦିନଶ୍ଚ ।

ପ୍ର ନୂନଂ ବ୍ରହ୍ମଣସ୍ଵତିର୍ମନ୍ତ୍ରଂ ବଦତ୍ୟକ୍ଥ୍ୟମ୍ ।

ୟସ୍ମିନ୍ନିନ୍ଦ୍ରୋ ବରୁଣୋ ମିତ୍ରୋ ଅୟମା ଦେବା ଓକାଂସି ଚକ୍ରିରେ ।

ତସ୍ମାଦୁଚ୍ୟତେ ନମାମୀତି ॥

ଅଥ କସ୍ତାଦୁଚ୍ୟତେହମିତି । ଅହମସ୍ମି ପ୍ରଥମଜା ଋତାଣାସ୍ୟ ।

ପୂର୍ବଂ ଦେବେଭ୍ୟୋ ଅମୃତସ୍ୟ ନାଶାଭାୟି । ଯୋ ମା ଦଦାତି ସ ଇଦେବ ମାଣବାଃ ।

ଅହମନୁମନୁମଦନ୍ତମାଗାନ୍ତି । ଅହଂ ବିଶ୍ଵଂ ଭୁବନମଭ୍ୟଭବାମ୍ ।

ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଜ୍ୟୋତିଃ । ଯ ଏବଂ ବେଦେତ୍ୟପନିଷତ୍ ॥ ୪॥

॥ ଇତି ନୃସିଂହପୂର୍ବତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁ ହିତୀୟୋପନିଷତ୍ ॥ ୨॥

ଦେବା ହ ବୈ ପ୍ରଜାପତିମବ୍ରୁବନ୍ନାନୁଷ୍ଠୁଭସ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରରାଜସ୍ୟ
ନାରସିଂହସ୍ୟ ଶକ୍ତିଂ ବୀଜଂ ଚ ନୋ ବ୍ରୁହି ଭଗବ ଇତି ।
ସ ହୋବାଚ ପ୍ରଜାପତିର୍ମାୟା ବା ଏଷା ନାରସିଂହୀ ସର୍ବମିଦଂ
ସୃଜତି ସର୍ବମିଦଂ ରକ୍ଷତି ସର୍ବମିଦଂ ସଂହରତି ।
ତସ୍ମାନ୍ନାୟାମେତାଂ ଶକ୍ତିଂ ବିଦ୍ୟାଦ୍ୟ ଏତାଂ ମାୟାଂ ଶକ୍ତିଂ ବେଦ ସ ପାପ୍ତାନଂ
ତରତି ସୋଽମୃତତ୍ୱଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ମହତୀଂ ଶ୍ରିୟମଶ୍ନୁତେ ମୀମାଂସନ୍ତେ
ବ୍ରହ୍ମବାଦିନୋ ହସ୍ତା ବା ଦୀର୍ଘା ବା ପୁତ୍ରା ଚେତି ।
ୟଦି ହସ୍ତା ଭବତି ସର୍ବଂ ପାପ୍ତାନଂ ଦହତ୍ୟମୃତତ୍ୱଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି,
ୟଦି ଦୀର୍ଘା ଭବତି ମହତୀଂ ଶ୍ରିୟମାପ୍ୟୁୟାଦମୃତତ୍ୱଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି,
ୟଦି ପୁତ୍ରା ଭବତି ଜ୍ଞାନବାନ୍ଭବତ୍ୟମୃତତ୍ୱଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ।
ତଦେତଦୃଷିଶୋକ୍ତଂ ନିଦର୍ଶନମ୍ —
ସଇଂ ପାହି ଯ ରଜୀଷୀ ତରୁତ୍ରଃ ଶ୍ରିୟଂ ଲକ୍ଷ୍ମୀମୈପଲ୍ଲମମ୍ବିକାଂ
ଗାଂ ଷଷ୍ଠୀଂ ଚ ଯାମିନ୍ଦ୍ରସେନେତ୍ୟୁତ ଆହୁସ୍ତାଂ ବିଦ୍ୟାଂ ବ୍ରହ୍ମଯୋନିଂ
ସରୂପାଂ ତାମିହାୟୁଷେ ଶରଣଂ ପ୍ରପଦ୍ୟେ ।
ସର୍ବେଷାଂ ବା ଏତଦ୍-ଭୂତାନାମାକାଶଃ ପରାୟଣଂ
ସର୍ବାଣି ହ ବା ଇମାନି ଭୂତାନ୍ୟାକାଶାଦେବ ଜାୟନ୍ତେ ।
ଆକାଶାଦେବ ଜାତାନି ଜୀବନ୍ତ୍ୟାକାଶଂ ପ୍ରୟନ୍ତ୍ୟଭିସଂବିଶନ୍ତି ।
ତସ୍ମାଦାକାଶଂ ବୀଜଂ ବିଦ୍ୟାଭିଦେତଦୃଷିଶୋକ୍ତଂ ନିଦର୍ଶନମ୍ —
ହଂସଃ ଶୁଚିଷଦ୍ବସୁରନ୍ତରିକ୍ଷସଜ୍ଞୋତା ବେଦିଷଦତିଥିର୍ଭୁରୋଶସତ୍ ।
ନୃଷଦ୍ବରସଦୃତସଦ୍ବ୍ୟୋମସଦକ୍ତା ଗୋଜା ଋତଜା ଅଦ୍ରିଜା ଋତଂ ବୃହତ୍ ।
ୟ ଏବଂ ବେଦେତି ମହୋପନିଷତ୍ ॥ ୧॥

॥ ଇତି ନୃସିଂହପୂର୍ବତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁ ତୃତୀୟୋପନିଷତ୍ ॥ ୩॥

ଦେବା ହ ବୈ ପ୍ରଜାପତିମବ୍ରୁବନ୍ନାନୁଷ୍ଠୁଭସ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରରାଜସ୍ୟ
 ନାରସିଂହସ୍ୟାଙ୍ଗମନ୍ତ୍ରାନୋ ବ୍ରୁହି ଭଗବ ଇତି ।
 ସ ହୋବାଚ ପ୍ରଜାପତିଃ ପ୍ରଣବଂ ସାବିତ୍ରୀଂ ଯଜୁର୍ଲକ୍ଷ୍ମୀଂ ନୃସିଂହଗାୟତ୍ରୀମିତ୍ୟଙ୍ଗାନି
 ଜାନୀୟାଦ୍ୟୋ ଜାନୀତେ ସୋଃମୃତତ୍ତ୍ୱଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ।
 ଓମିତ୍ୟେତଦକ୍ଷରମିଦଂ ସର୍ବଂ ତସ୍ୟୋପବ୍ୟାଖ୍ୟାନଂ ଭୂତଂ ଭବତ୍-ଭବିଷ୍ୟଦିତି ସର୍ବମୋଂକାର
 ଏବ ଯଜ୍ଞାନ୍ୟତ୍ରିକାଳାତୀତଂ ତଦପ୍ୟୋଂକାର ଏବ ସର୍ବଂ ହ୍ୟେତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମାୟମାତ୍ମା ବ୍ରହ୍ମ
 ସୋଃୟମାତ୍ମା ଚତୁଷ୍ଟାଙ୍ଗାଗରିତସ୍ଥାନୋ ବହିଃପ୍ରଜଃ ସପ୍ତାଙ୍ଗ ଏକୋନବିଂଶତିମୁଖଃ
 ସ୍ଥୁଲଭୂତ୍ସୈଶ୍ୱାନରଃ ପ୍ରଥମଃ ପାଦଃ ସ୍ୱପ୍ନସ୍ଥାନେଃ ଛତ୍ରପ୍ରଜଃ ସପ୍ତାଙ୍ଗ ଏକୋନବିଂଶତିମୁଖଃ
 ପ୍ରବିବିକ୍ତଭୂକ୍ତେଜସୋ ଦ୍ୱିତୀୟଃ ପାଦୋ ଯତ୍ର ସୁପ୍ତୋ ନ କଂଚନ କାମଂ କାମୟତେ ନ କଂଚନ
 ସ୍ୱପ୍ନଂ ପଶ୍ୟତି ତସ୍ମିଷ୍ଠପୁଂ ସୁଷୁପ୍ତସ୍ଥାନ ଏକୀଭୂତଃ ପ୍ରଜ୍ଞାନଘନ ଏବାନନ୍ଦମୟୋ
 ହ୍ୟାନନ୍ଦଭୁକ୍-ଚେତୋମୁଖଃ ପ୍ରାଜ୍ଞସ୍ତୃତୀୟଃ ପାଦ ଏଷ ସର୍ବେଶ୍ୱର ଏଷ ସର୍ବଜ୍ଞ
 ଏଷୋଃଛର୍ଯ୍ୟମେ୍ୟଷ ଯୋନିଃ ସର୍ବସ୍ୟ ପ୍ରଭବାପ୍ୟୟୌ ହି ଭୂତାନାଂ ନ ବହିଃପ୍ରଜଂ ନାଛତ୍ରପ୍ରଜଂ
 ନୋଭୟତଃପ୍ରଜଂ ନ ପ୍ରଜଂ ନାପ୍ରଜଂ ନ
 ପ୍ରଜ୍ଞାନଘନମଦୃଷ୍ଟମବ୍ୟବହାର୍ଯ୍ୟମଗ୍ରାହ୍ୟମଲକ୍ଷଣମଲିଙ୍ଗମଚିତ୍ର୍ୟମବ୍ୟପଦେଶ୍ୟ-
 ମେକାତ୍ମପ୍ରତ୍ୟୟସାରଂ ପ୍ରପଞ୍ଚୋପଶମଂ ଶିବମଦ୍ୱୈତଂ ଚତୁର୍ଥଂ ମନ୍ୟନ୍ତେ ସ
 ଆତ୍ମା ସ ବିଜ୍ଞେୟଃ ॥ ୧॥

ଅଥ ସାବିତ୍ରୀ ଗାୟତ୍ରୀୟା ଯା ଯଜୁଷା ପ୍ରୋକ୍ତା ତୟା ସର୍ବମିଦଂ ବ୍ୟାପ୍ତଂ ଘୃଣିରିତି
 ଦ୍ୱେ ଅକ୍ଷରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଇତି ତ୍ରୀଣାଦିତ୍ୟ ଇତି ତ୍ରିଣ୍ୟେତଦ୍ୱୈ ସାବିତ୍ରସ୍ୟାଷ୍ଟାକ୍ଷରଂ ପଦଂ
 ଶ୍ରିୟାଭିଷିକ୍ତଂ ଯ ଏବଂ ବେଦ ଶ୍ରିୟା ହୈବାଭିଷିତ୍ୟତେ ।
 ତଦେତଦୃଚାଃତୁ୍ୟକ୍ତଂ—

ରଚୋ ଅକ୍ଷରେ ପରମେ ବ୍ୟୋମନ୍ୟସ୍ତ୍ରିନ୍ଦେବା ଅଧି ବିଶ୍ୱେ ନିଷେଦୁଃ ।
 ଯସ୍ତନ୍ନ ବେଦ କିମୃଚା କରିଷ୍ୟତି ଯ ଇତ୍ତଦ୍ୱିଦୁସ୍ତ ଇମେ ସମାସତ ଇତି ।
 ନ ହ ବା ଏତସ୍ୟାର୍ଚା ନ ଯଜୁଷା ନ ସାମ୍ନାଃର୍ଥୋଽସ୍ତି ଯଃ ସାବିତ୍ରୀଂ ବେଦେତି ।
 ଓ ଭୂର୍ଲକ୍ଷ୍ମୀର୍ଭୂବଲ୍ଲକ୍ଷ୍ମୀଃ ସୁବଃକାଲକର୍ଣ୍ଣୀ ।

ତନ୍ନୋ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଃ ପ୍ରଚୋଦୟାଦିତ୍ୟେଷା ବୈ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀର୍ଯୁକ୍ତର୍ଗାୟତ୍ରୀ
ଚତୁର୍ବିଂଶତ୍ୟକ୍ଷରା ଭବତି ଗାୟତ୍ରୀ ବା ଇଦଂ ସର୍ବଂ ଯୁଦିଦଂ କିଂଚ ତସ୍ମାଦ୍ୟ
ଏତାଂ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଂ ଯାଜୁଷୀଂ ବେଦ ମହତୀଂ ଶ୍ରିୟମଶୁତେ ।

ଓଁ ନୃସିଂହାୟ ବିଦ୍ମହେ ବଜ୍ରନଖାୟ ଧୀମହି ।

ତନ୍ନଃ ସିଂହଃ ପ୍ରଚୋଦୟାଦିତ୍ୟେଷା ବୈ ନୃସିଂହଗାୟତ୍ରୀ ଦେବାନାଂ ବେଦାନାଂ
ନିଦାନଂ ଭବତି ଯୁ ଏବଂ ବେଦ ସ ନିଦାନବାନ୍ଭବତି ।। ୨।।

ଦେବା ହ ବୈ ପ୍ରଜାପତିମବ୍ରୁବନ୍ନଥ କୈର୍ମନ୍ତ୍ରିର୍ଦେବଃ ସୁତଃ ପ୍ରୀତୋ ଭବତି
ସ୍ବାତ୍ମାନଂ ଦର୍ଶୟତି ତନ୍ନୋ ବ୍ରୁହି ଭଗବ ଇତି । ସ ହୋବାଚ ପ୍ରଜାପତିଃ ।

ଓଁ ଉଂ ଓଂ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚ

ବ୍ରହ୍ମା ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୧।।

ଓଁ ଗ୍ରଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚ

ବିଷ୍ଣୁସ୍ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୨।।

ଓଁ ବୀଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚ

ମହେଶ୍ୱରସ୍ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୩।।

ଓଁ ରଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚ

ପୁରୁଷସ୍ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୪।।

ଓଁ ମଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚେଶ୍ୱରସ୍ତସ୍ମୈ

ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୫।।

ଓଁ ହାଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟା

ସରସ୍ୱତୀ ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୬।।

ଓଁ ବିଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟା

ଶ୍ରୀସ୍ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୭।।

ଓଁ ଷ୍ଟଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟା

ଗୌରୀ ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୮।।

ଓଁ ଜ୍ଞଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟା

ପ୍ରକୃତିସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୯||

ଓଁ ଲଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟା

ବିଦ୍ୟା ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୧୦||

ଓଁ ତଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚୋକାରସ୍ତସ୍ତୈ

ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୧୧||

ଓଁ ସଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟାଶ୍ଚତସ୍ରୋଽଧ୍ୟମାତ୍ରାସ୍ତସ୍ତୈ

ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୧୨||

ଓଁ ବଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟେ

ଚ ବେଦାଃ ସାଙ୍ଗାଃ ସଶାଖାସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୧୩||

ଓଁ ତୋଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟେ

ପଞ୍ଚାଗ୍ନୟସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୧୪||

ଓଁ ମୁଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟାଃ

ସସ୍ତ ବ୍ୟାହୃତୟସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୧୫||

ଓଁ ଖଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟେ

ଚାଷ୍ଟୌ ଲୋକପାଲାସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୧୬||

ଓଁ ନୃଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟେ

ଚାଷ୍ଟୌ ବସବସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୧୭||

ଓଁ ସିଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟେ

ଚ ରୁଦ୍ରାସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୧୮||

ଓଁ ହଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟେ

ଚାଦିତ୍ୟାସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୧୯||

ଓଁ ହିଂ ଭିଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟେ

ଚାଷ୍ଟୌ ଗ୍ରହାସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୨୦||

ଓଁ ଷଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟାନ୍ତି

ପଞ୍ଚ ମହାଭୂତାନ୍ତି ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୨୧।।

ଓଁ ଶଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚ କାଲସ୍ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୨୨।।

ଓଁ ଭଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚ ମନୁସ୍ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୨୩।।

ଓଁ ଦ୍ରଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚ ମୃତ୍ୟୁସ୍ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୨୪।।

ଓଁ ମୃଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚ ଯୁମସ୍ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୨୫।।

ଓଁ ତୁଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚ ଛକସ୍ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୨୬।।

ଓଁ ମୃଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚ ପ୍ରାଣସ୍ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୨୭।।

ଓଁ ତୁଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚ ସୂର୍ଯ୍ୟସ୍ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୨୮।।

ଓଁ ନଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚ ସୋମସ୍ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୨୯।।

ଓଁ ମାଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚ

ବିରାଟ୍ପୁରୁଷସ୍ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୩୦।।

ଓଁ ମ୍ୟଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚ ଜୀବସ୍ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୩୧।।

ଓଁ ହଂ ଓଁ ଯୋ ବୈ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚ ସର୍ବଂ ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୩୨।।

ଇତି ତାନ୍ପ୍ରଜାପତିରବ୍ରବୀଦେତୈର୍ଦ୍ଧାତ୍ରିଂଶନ୍ନୁତ୍ତୈର୍ନିତ୍ୟଂ ଦେବଂ ସୁବତେ

ତତୋ ଦେବଃ ପ୍ରୀତୋ ଭବତି ସ୍ବାତ୍ମାନଂ ଦର୍ଶୟତି ।

ତସ୍ମାଦ୍ୟ ଏତୈର୍ମନ୍ତ୍ରୈର୍ନିତ୍ୟଂ ଦେବଂ ସ୍ତ୍ରୋତି ସ ଦେବଂ ପଶ୍ୟତି ସ ସର୍ବଂ ପଶ୍ୟତି

ସୋଽମୃତତ୍ୱଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ଯ ଏବଂ ବେଦେତି ମହୋପନିଷତ୍ ।। ୩।।

।। ଇତି ନୃସିଂହପୂର୍ବତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁ ଚତୁର୍ଥ୍ୟୁପନିଷତ୍ ।। ୪।।

ଦେବା ହ ବୈ ପ୍ରଜାପତିମବ୍ରୁବମ୍ନହାଚକ୍ରଂ ନାମ ଚକ୍ରଂ ନୋ ବ୍ରୁହି ଭଗବ
ଇତି ସାର୍ବକାମିକଂ ମୋକ୍ଷଦ୍ବାରଂ ଯୁଦ୍ୟୋଗିନ ଉପଦିଶନ୍ତି ସ ହୋବାଚ
ପ୍ରଜାପତିଃ ଷଡରଂ ବା ଏତସ୍ମୁଦର୍ଶନଂ ମହାଚକ୍ରଂ ତସ୍ମାତ୍ଷଡରଂ
ଭବତି ଷଟ୍ପତ୍ରଂ ଚକ୍ରଂ ଭବତି ଷଡ୍ ବା ଋତବ ଋତୁଭିଃ ସଂମିତଂ
ଭବତି ମଧ୍ୟେ ନାଭିର୍ଭବତି ନାଭ୍ୟାଂ ବା ଏତେଃରାଃ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତା ।
ମାୟାୟା ବା ଏତସ୍ତର୍ବଂ ବେଷ୍ଟିତଂ ଭବତି ନାଭ୍ୟାନଂ ମାୟା ଯୁଗତି
ତସ୍ମାନ୍ନାୟାୟା ବହିର୍ବେଷ୍ଟିତଂ ଭବତି ।

ଅଥାଷ୍ଟାରମଷ୍ଟପତ୍ରଂ ଚକ୍ରଂ ଭବତ୍ୟଷ୍ଟାକ୍ଷରା ବୈ ଗାୟତ୍ରୀ ଗାୟତ୍ରୀ ସଂମିତଂ
ଭବତି ବହିର୍ମାୟାୟା ବେଷ୍ଟିତଂ ଭବତି କ୍ଷେତ୍ରଂ କ୍ଷେତ୍ରଂ ବା ମାୟୈଷା ସଂପଦ୍ୟାତେ ।
ଅଥ ଦ୍ବାଦଶାରଂ ଦ୍ବାଦଶପତ୍ରଂ ଚକ୍ରଂ ଭବତି ଦ୍ବାଦଶାକ୍ଷରା ବୈ ଜଗତୀ
ଜଗତ୍ୟା ସଂମିତଂ ଭବତି ବହିର୍ମାୟାୟା ବେଷ୍ଟିତଂ ଭବତି ।
ଅଥ ଷୋଡଶାରଂ ଷୋଡଶପତ୍ରଂ ଚକ୍ରଂ ଭବତି ଷୋଡଶକଲୋ ବୈ ପୁରୁଷଃ
ପୁରୁଷ ଏବେଦଂ ସର୍ବଂ ପୁରୁଷେଣ ସଂମିତଂ ଭବତି ମାୟାୟା ବହିର୍ବେଷ୍ଟିତଂ ଭବତି ।
ଅଥ ଦ୍ବାତ୍ରିଂଶଦରଂ ଦ୍ବାତ୍ରିଂଶପତ୍ରଂ ଚକ୍ରଂ ଭବତି ଦ୍ବାତ୍ରିଂଶଦକ୍ଷରା ବା ଅନୁଷ୍ଟୁବନୁଷ୍ଟୁଭା
ସଂମିତଂ ଭବତି ବହିର୍ମାୟାୟା ବେଷ୍ଟିତଂ ଭବତ୍ୟରେର୍ବା ଏତସ୍ତୁବଜ୍ଞଂ ଭବତି ବେଦା ବା
ଏତେଃରାଃ ପତ୍ତୈର୍ବା ଏତସ୍ତର୍ବତଃ ପରିକ୍ରାମତି ଛନ୍ଦାଂସି ବୈ ପତ୍ରାଣି ॥ ୧॥

ତଦେବଂ ଚକ୍ରଂ ସୁଦର୍ଶନଂ ମହାଚକ୍ରଂ ତସ୍ୟ ମଧ୍ୟେ ନାଭ୍ୟାଂ ତାରକଂ ଭବତି
ଯୁଦକ୍ଷରଂ ନାରସିଂହମେକାକ୍ଷରଂ ତଦ୍-ଭବତି ଷଟ୍ସୁ ପତ୍ତେଷୁ ଷଡକ୍ଷରଂ ସୁଦର୍ଶନଂ
ଭବତ୍ୟଷ୍ଟସୁ ପତ୍ତେଷ୍ଟାକ୍ଷରଂ ନାରାୟଣଂ ଭବତି ଦ୍ବାଦଶସୁ ପତ୍ତେଷୁ ଦ୍ବାଦଶାକ୍ଷରଂ
ବାସୁଦେବଂ ଭବତି ।

ଷୋଡଶସୁ ପତ୍ତେଷୁ ମାତୃକାଦ୍ୟାଃ ସବିନ୍ଦୁକାଃ ଷୋଡଶ କଲା ଭବନ୍ତି ।
ଦ୍ବାତ୍ରିଂଶସୁ ପତ୍ତେଷୁ ଦ୍ବାତ୍ରିଂଶଦକ୍ଷରଂ ମନ୍ତ୍ରରାଜଂ ନାରସିଂହମାନୁଷ୍ଟୁଭଂ ଭବତି ।
ତଦ୍ବା ଏତସ୍ମୁଦର୍ଶନଂ ମହାଚକ୍ରଂ ସାର୍ବକାମିକଂ ମୋକ୍ଷଦ୍ବାରମୃତ୍ତୟଂ ଯଜୁର୍ମୟଂ
ସାମମୟଂ ବ୍ରହ୍ମମୟମମୃତମୟଂ ଭବତି ।

ତସ୍ୟ ପୁରସ୍ତାଦ୍‌ସବ ଆସତେ ରୁଦ୍ରା ଦକ୍ଷିଣତ ଆଦିତ୍ୟାଃ ପଶ୍ଚାଦ୍‌ଘ୍ନେ ଦେବା
ଉତ୍ତରତୋ ବ୍ରହ୍ମବିଷ୍ଣୁମହେଶ୍ଵରା ନାଭ୍ୟାଂ ସୂର୍ଯ୍ୟାଚନ୍ଦ୍ରମସୌ ପାର୍ଶ୍ଵୟୋଃ ।

ତଦେତଦ୍‌ବିଚାରଂ ଭୂକ୍ତମ୍ ———

ରଚୋ ଅକ୍ଷରେ ପରମେ ବ୍ୟୋମନ୍‌ସ୍ତନ୍ନେବା ଅଧି ବିଶ୍ଵେ ନିଷେଦୁଃ ।
ୟସ୍ତଂ ନ ବେଦ କିମୃଚା କରିଷ୍ୟତି ଯଃ ଇତିଦ୍ଵିଦୁସ୍ତ ଇମେ ସମାସତ ଇତି ।
ତଦେତନ୍ନହାଚକ୍ରଂ ବାଲୋ ବା ଯୁବା ବା ବେଦ ସ ମହାନ୍‌ଭବତି ସ ଗୁରୁର୍ଭବତି
ସ ସର୍ବେଷାଂ ମନ୍ତ୍ରାଣାମୁପଦେଷ୍ଟା ଭବତ୍ୟନୁଷ୍ଠୁଭା ହୋମଂ କୁର୍ଯ୍ୟଦନୁଷ୍ଠୁଭାର୍ଚନଂ
ତଦେତଦ୍ରକ୍ଷୋଭ୍ନଂ ମୃତ୍ୟୁତାରକଂ ଗୁରୁତୋ ଲବ୍ଧଂ କଣ୍ଠେ ବାହୌ ଶିଖାୟାଂ ବା
ବଧ୍ନାତ ସପ୍ତଦ୍ଵୀପବତୀ ଭୂମିର୍ଦକ୍ଷିଣାର୍ଥଂ ନାବକଳ୍ପତେ ତସ୍ମାଚ୍ଛବୟା ଯାଂ
କାଂଚିଦ୍ୟାତ୍ର ଦକ୍ଷିଣା ଭବତି ॥ ୨॥

ଦେବା ହ ବୈ ପ୍ରଜାପତିମବ୍ରୁବନ୍ନାନୁଷ୍ଠୁଭସ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରରାଜସ୍ୟ ଫଳଂ ନୋ ବ୍ରୁହି
ଭଗବ ଇତି ସ ହୋବାଚ ପ୍ରଜାପତିର୍ଯଂ ଏତଂ ମନ୍ତ୍ରରାଜଂ ନାରସିଂହମାନୁଷ୍ଠୁଭଂ
ନିତ୍ୟମଧୀତେ ସୋଽଗ୍ନିପୂତୋ ଭବତି ସ ବାୟୁପୂତୋ ଭବତି ସ ଆଦିତ୍ୟପୂତୋ
ଭବତି ସ ସୋମପୂତୋ ଭବତି ସ ସତ୍ୟପୂତୋ ଭବତି ସ ବ୍ରହ୍ମପୂତୋ ଭବତି
ସ ବିଷ୍ଣୁପୂତୋ ଭବତି ସ ରୁଦ୍ରପୂତୋ ଭବତି ସ ବେଦପୂତୋ ଭବତି
ସ ସର୍ବପୂତୋ ଭବତି ସ ସର୍ବପୂତୋ ଭବତି ॥

॥ ଇତି ନୃସିଂହପୂର୍ବତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁ ପ୍ରଥମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ॥ ୧॥

ୟଂ ଏତଂ ମନ୍ତ୍ରରାଜଂ ନାରସିଂହମାନୁଷ୍ଠୁଭଂ ନିତ୍ୟମଧୀତେ ସ ମୃତ୍ୟୁଂ ତରତି
ସ ପାପ୍ତାନଂ ତରତି ସ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାଂ ତରତି ସ ଭୂଶହତ୍ୟାଂ ତରତି ସ ବୀରହତ୍ୟାଂ
ତରତି ସ ସର୍ବଂ ତରତି ସ ସର୍ବଂ ତରତି ॥

॥ ଇତି ନୃସିଂହପୂର୍ବତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁ ଦ୍ଵିତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ ॥ ୨॥

ୟ ଏତଂ ମନ୍ତ୍ରରାଜଂ ନାରସିଂହମାନୁଷ୍ଠୁତଂ ନିତ୍ୟମଧୀତେ ସୋଽଗ୍ନିଂ ସ୍ତମ୍ଭୟତି
 ସ ବାୟୁଂ ସ୍ତମ୍ଭୟତି ସ ଆଦିତ୍ୟଂ ସ୍ତମ୍ଭୟତି ସ ସ୍ତୋମଂ ସ୍ତମ୍ଭୟତି ସ ଉଦକଂ
 ସ୍ତମ୍ଭୟତି ସ ସର୍ବାନ୍-ଦେବାନ୍-ସ୍ତମ୍ଭୟତି ସ ସର୍ବାନ୍-ଗ୍ରହାନ୍-ସ୍ତମ୍ଭୟତି ସ ବିଷଂ ସ୍ତମ୍ଭୟତି
 ସ ବିଷଂ ସ୍ତମ୍ଭୟତି ।।

।। ଇତି ନୃସିଂହପୂର୍ବତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁ ତୃତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।। ୩ ।।

ୟ ଏତଂ ମନ୍ତ୍ରରାଜଂ ନାରସିଂହମାନୁଷ୍ଠୁତଂ ନିତ୍ୟମଧୀତେ ସ ଭୂଲୋକଂ ଜୟତି
 ସ ଭୂବଲୋକଂ ଜୟତି ସ ସ୍ୱର୍ଲୋକଂ ଜୟତି ସ ମହର୍ଲୋକଂ ଜୟତି ସ ଜନୋଲୋକଂ
 ଜୟତି ସ ତପୋଲୋକଂ ଜୟତି ସ ସତ୍ୟଲୋକଂ ଜୟତି ସ ସର୍ବଲୋକଂ ଜୟତି
 ସ ସର୍ବଲୋକଂ ଜୟତି ।।

।। ଇତି ନୃସିଂହପୂର୍ବତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁ ଚତୁର୍ଥୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।। ୪ ।।

ୟ ଏତଂ ମନ୍ତ୍ରରାଜଂ ନାରସିଂହମାନୁଷ୍ଠୁତଂ ନିତ୍ୟମଧୀତେ ସ ମନୁଷ୍ୟାନାକର୍ଷୟତି
 ସ ଦେବାନାକର୍ଷୟତି ସ ନାଗାନାକର୍ଷୟତି ସ ଯକ୍ଷାନାକର୍ଷୟତି
 ସ ଗ୍ରହାନାକର୍ଷୟତି ସ ସର୍ବାନାକର୍ଷୟତି ସ ସର୍ବାନାକର୍ଷୟତି ।।

।। ଇତି ନୃସିଂହପୂର୍ବତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁ ପଞ୍ଚମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।। ୫ ।।

ୟ ଏତଂ ମନ୍ତ୍ରରାଜଂ ନାରସିଂହମାନୁଷ୍ଠୁତଂ ନିତ୍ୟମଧୀତେ ସୋଽଗ୍ନିଷ୍ଟୋମେନ
 ଯଜତେ ସ ଉକ୍-ଧ୍ୟେନ ଯଜତେ ସ ଷୋଡଶିନା ଯଜତେ ସ ବାଜପେୟେନ
 ଯଜତେ ସୋଽତିରାତ୍ରେଣ ଯଜତେ ସୋଽପ୍ତୋର୍ଯ୍ୟାମେଣ ଯଜତେ ସୋଽଶ୍ୱମେଧେନ
 ଯଜତେ ସ ସର୍ବେଃ କ୍ରତୁଭିର୍ଯଜତେ ସ ସର୍ବେଃ କ୍ରତୁଭିର୍ଯଜତେ ।।

।। ଇତି ନୃସିଂହପୂର୍ବତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁ ଷଷ୍ଠୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।। ୬ ।।

ଯ ଏତଂ ମନ୍ତ୍ରରାଜଂ ନାରସିଂହମାନୁଷ୍ଠୁତଂ ନିତ୍ୟମଧୀତେ ସ ରତୋଧୀତେ
ସ ଯଜୁର୍ଗ୍ବିଷଧୀତେ ସ ସାମାନ୍ୟଧୀତେ ସୋଽଧର୍ବଣଧୀତେ ସୋଽଞ୍ଜିରସଧୀତେ
ସ ଶାଖା ଅଧୀତେ ସ ପୁରାଣାନ୍ୟଧୀତେ ସ କଳ୍ପାନଧୀତେ ସ ଗାଥା ଅଧୀତେ ସ
ନାରାଶଂସୀରଧୀତେ ସ ପ୍ରଣବଧୀତେ ଯଃ ପ୍ରଣବଧୀତେ ସ ସର୍ବଧୀତେ ସ ସର୍ବଧୀତେ ।।

।। ଇତି ନୃସିଂହପୂର୍ବତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁ ସପ୍ତମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।। ୭।।

ଅନୁପନୀତଶତମେକମେକେନୋପନୀତେନ ତତ୍ତ୍ୱମନୁପନୀତଶତମେକମେକେନ
ଗୃହସ୍ଥେନ ତତ୍ତ୍ୱମଂ ଗୃହସ୍ଥଶତମେକମେକେନ ବାନପ୍ରସ୍ଥେନ ତତ୍ତ୍ୱମଂ
ବାନପ୍ରସ୍ଥଶତମେକମେକେନ ଯତିନା ତତ୍ତ୍ୱମଂ ଯତୀନାଂ ତୁ ଶତଂ ପୂର୍ଣ୍ଣ
ରୁଦ୍ରଜାପକେନ ତତ୍ତ୍ୱମଂ ରୁଦ୍ରଜାପିଶତମେକମେକେନାଧର୍ବଶିରଃଶିଖାଧ୍ୟାୟକେନ
ତତ୍ତ୍ୱମମଧର୍ବଶିରଃଶିଖାଧ୍ୟାୟକଶତମେକମେକେନ ମନ୍ତ୍ରରାଜଜାପକେନ ତତ୍ତ୍ୱମଂ ତଦ୍ୱା
ଏତପୂରମଂ ଧାମ ମନ୍ତ୍ରରାଜାଧ୍ୟାୟକସ୍ୟ ଯତ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ନ ତପତି ଯତ୍ର ନ ବାୟୁର୍ବାତି ଯତ୍ର ନ
ଚନ୍ଦ୍ରମାସ୍ତପତି ଯତ୍ର ନ ନକ୍ଷତ୍ରାଣି ଭାନ୍ତି ଯତ୍ର ନାଗ୍ନିର୍ଦହତି ଯତ୍ର ନ ମୃତ୍ୟୁଃ ପ୍ରବିଶତି ଯତ୍ର ନ
ଦୁଃଖଂ ସଦାନନ୍ଦଂ ପରମାନନ୍ଦଂ ଶାଶ୍ୱତଂ ଶାନ୍ତଂ ସଦାଶିବଂ ବ୍ରହ୍ମାଦିବନ୍ଦିତଂ ଯୋଗିଧ୍ୟେୟଂ
ଯତ୍ର ଗତ୍ୱା ନ ନିବର୍ତ୍ତନ୍ତେ ଯୋଗିନଃ ।

ତଦେତଦୃତାତ୍ମ୍ୟକ୍ତମ୍ ———

ତଦ୍ୱିଷ୍ଣୋଃ ପରମଂ ପଦଂ ସଦା ପଶ୍ୟନ୍ତି ସୁରୟଃ ।

ଦିବୀବ ଚକ୍ଷୁରାତତମ୍ । ତଦ୍ୱିପ୍ରାସୋ ବିପନ୍ୟବୋ ଜାଗୃବାଂସଃ ସମିକ୍ଷତେ ।

ବିଷ୍ଣୋର୍ଯ୍ଯପୂରମଂ ପଦମିତି ତଦେତନ୍ନିଷ୍କାମସ୍ୟ ଭବତି ତଦେତନ୍ନିଷ୍କାମସ୍ୟ ଭବତି ।। ୩।।

।। ଇତି ନୃସିଂହପୂର୍ବତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁ ଅଷ୍ଟମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।। ୮।।

।। ଇତି ନୃସିଂହପୂର୍ବତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁ ପଞ୍ଚମୋପନିଷତ୍ ।। ୫।।

।। ଇତି ନୃସିଂହପୂର୍ବତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତମାପ୍ତା ।।

ନୃସିଂହୋତ୍ତରତାପନୀୟୋପନିଷଦ୍

ନୃସିଂହୋତ୍ତରତାପନୀୟଂ ତୁର୍ଯ୍ୟତୁର୍ଯ୍ୟାତ୍ମକଂ ମହଃ ।

ପରମାଦୈତସାମ୍ରାଜ୍ୟଂ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷମୁପଲଭ୍ୟତେ ॥

ଓଁ ଦେବା ହ ବୈ ପ୍ରଜାପତିମବୁବନ୍ନଶୋରଣୀୟଂ ସମିମମାତ୍ମାନମୋଂକାରଂ ନୋ
ବ୍ୟାଚକ୍ଷେତି ତଥେତ୍ୟାମିତ୍ୟେତଦକ୍ଷରମିଦଂ ସର୍ବଂ ତସ୍ୟୋପବ୍ୟାଖ୍ୟାନଂ ଭୂତଂ
ଭବଦ୍-ଭବିଷ୍ୟଦିତି ସର୍ବମୋଂକାର ଏବ ଯଜ୍ଞାନ୍ୟତ୍ରିକାଳାତୀତଂ ତଦପ୍ୟୋଂକାର ଏବ ॥
ସର୍ବଂ ହ୍ୟେତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମାୟମାତ୍ମା ବ୍ରହ୍ମ ତମେତମାତ୍ମାନମୋମିତି ବ୍ରହ୍ମଣୈକୀକୃତ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମ
ଚାତ୍ମନୋମିତ୍ୟେକୀକୃତ୍ୟ ତଦେକମଜରମମରମମୃତମଭୟମୋମିତ୍ୟନ୍ତୁଭୟ
ତସ୍ମିନ୍ନିଦଂ ସର୍ବଂ ତ୍ରିଶରୀରମାରୋପ୍ୟ ତନ୍ନୟଂ ହି ତଦେବେତି ସଂହରେଦୋମିତି
ତଂ ବା ଏତଂ ତ୍ରିଶରୀରମାତ୍ମାନଂ ତ୍ରିଶରୀରଂ ପରଂ ବ୍ରହ୍ମାନୁସଂଦଧ୍ୟାତ୍ମଲୁପ୍ତାତ୍ମଲୁପ୍ତକ୍ଷାଦ୍
ସୁକ୍ଷ୍ମତ୍ୱାସୁକ୍ଷ୍ମଭୂତ୍ୱାଜୈକ୍ୟାଦାନନ୍ଦଭୋଗାଦ୍ ସୋଽୟମାତ୍ମା ଚତୁଷ୍ଟାଙ୍ଗାଗରିତସ୍ଥାନଃ ସ୍ଥୂଳପ୍ରକ୍ତିଃ
ସପ୍ତାଙ୍ଗ ଏକୋନବିଂଶତିମୁଖଃ ସ୍ଥୂଳଭୂକ୍ତତୁରାତ୍ମା ବିଶ୍ୱୋ ବୈଶ୍ୱାନରଃ ପ୍ରଥମଃ ପାଦଃ
ସ୍ୱପ୍ନସ୍ଥାନଃ ସୁକ୍ଷ୍ମପ୍ରକ୍ତିଃ ସପ୍ତାଙ୍ଗ ଏକୋନବିଂଶତିମୁଖଃ ସୁକ୍ଷ୍ମଭୂକ୍ତତୁରାତ୍ମା ତୈଜସୋ
ହିରଣ୍ୟଗର୍ଭୋ ଦ୍ୱିତୀୟଃ ପାଦୋ ଯତ୍ର ସୁପ୍ତୋ ନ କଂଚନ କାମଂ କାମୟତେ ନ
କଂଚନ ସ୍ୱପ୍ନଂ ପଶ୍ୟତି ତସୁଷୁପ୍ତମ୍ ॥

ସୁଷୁପ୍ତସ୍ଥାନ ଏକୀଭୂତଃ ପ୍ରଜ୍ଞାନଘନ ଏବାନନ୍ଦମୟୋ ହ୍ୟାନନ୍ଦଭୂକ୍-ଚେତୋମୁଖଶ୍ଚତୁରାତ୍ମା
ପ୍ରାଜ୍ଞ ଇଶ୍ୱରସ୍ତୃତୀୟଃ ପାଦ ଏଷ ସର୍ବେଶ୍ୱର ଏଷ ସର୍ବଜ୍ଞ ଏଷୋଽନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମେଷ ଯୋନିଃ ସର୍ବସ୍ୟ
ପ୍ରଭବାପ୍ୟୟୌ ହି ଭୂତାନାଂ ତ୍ରୟମପ୍ୟେତସୁଷୁପ୍ତଂ ସ୍ୱପ୍ନଂ ମାୟାମାତ୍ରଂ ଚିଦେକରସୋ
ହ୍ୟୟମାତ୍ମାଽଥ ଚତୁର୍ଥଶ୍ଚତୁରାତ୍ମା ତୁରୀୟାବସିତତ୍ୱାଦେକୈକସ୍ୟୋତାନୁଜ୍ଞାତ୍ରନୁଜ୍ଞାବିକଳ୍ଲୈସ୍ତ୍ରୟମତ୍ରାପି
ସୁଷୁପ୍ତଂ ସ୍ୱପ୍ନଂ ମାୟାମାତ୍ରଂ ଚିଦେକରସୋ ହ୍ୟଥାୟମାଦେଶୋ ନ ସ୍ଥୂଳପ୍ରକ୍ତିଂ ନ ସୁକ୍ଷ୍ମପ୍ରକ୍ତିଂ
ନୋଭୟତଃପ୍ରକ୍ତିଂ ନ ପ୍ରକ୍ତିଂ ନାପ୍ରକ୍ତିଂ ନ ପ୍ରଜ୍ଞାନଘନମଦୃଷ୍ଟମବ୍ୟବହାର୍ଯ୍ୟମଗ୍ରାହ୍ୟମଲକ୍ଷଣ-

ମଚିତ୍ର୍ୟମବ୍ୟପଦେଶ୍ୟମେକାତ୍ମପ୍ରତ୍ୟୟସାରଂ ପ୍ରପଞ୍ଚୋପଶମଂ ଶିବଂ ଶାନ୍ତମଦ୍ୱୈତଂ ଚତୁର୍ଥଂ
ମନ୍ୟନ୍ତେ ସ ଏବାତ୍ମା ସ ବିଜ୍ଞେୟ ଇଶ୍ୱରଗ୍ରାସସ୍ତୁରୀୟତୁରୀୟଃ ।। ୧।।

।। ଇତି ନୃସିଂହୋତ୍ତରତାପନୀୟୋପନିଷସୁପ୍ରଥମଃ ଖଣ୍ଡଃ ।। ୧।।

ତଂ ବା ଏତମାତ୍ମାନଂ ଜାଗ୍ରତ୍ୟସ୍ୱପ୍ନମସୁଷୁପ୍ତଂ ସ୍ୱପ୍ନେଽଜାଗ୍ରତମସୁଷୁପ୍ତଂ ସୁଷୁପ୍ତେଽଜାଗ୍ରତମସ୍ୱପ୍ନଂ
ତୁରୀୟେଽଜାଗ୍ରତମସ୍ୱପ୍ନମସୁଷୁପ୍ତମବ୍ୟଭିଚାରିଣଂ ନିତ୍ୟାନନ୍ତସଦେକରସଂ ହ୍ୟେବଂ ଚକ୍ଷୁଷୋ
ଦ୍ରଷ୍ଟା ଶ୍ରୋତ୍ରସ୍ୟ ଦ୍ରଷ୍ଟା ବାଚୋ ଦ୍ରଷ୍ଟା ମନସୋ ଦ୍ରଷ୍ଟା ବୁଦ୍ଧେର୍ଦ୍ରଷ୍ଟା ପ୍ରାଣସ୍ୟ ଦ୍ରଷ୍ଟା ତମସୋ
ଦ୍ରଷ୍ଟା ସର୍ବସ୍ୟ ଦ୍ରଷ୍ଟା ତତଃ ସର୍ବସ୍ଥାନସ୍ଥାନେନା ବିଲକ୍ଷଣଶ୍ଚକ୍ଷୁଷଃ ସାକ୍ଷୀ ଶ୍ରୋତ୍ରସ୍ୟ ସାକ୍ଷୀ
ବାଚଃ ସାକ୍ଷୀ ମନସଃ ସାକ୍ଷୀଃ ବୁଦ୍ଧେଃ ସାକ୍ଷୀ ପ୍ରାଣସ୍ୟ ସାକ୍ଷୀ ତମସଃ ସାକ୍ଷୀ ସର୍ବସ୍ୟ ସାକ୍ଷୀ
ତତୋଽବିକ୍ରିୟୋ ମହାଚୈତନ୍ୟୋଽସ୍ଥାନୁର୍ବସ୍ଥାତ୍-ପ୍ରିୟତମ ଆନନ୍ଦଘନଂ ହ୍ୟେବମସ୍ଥାନୁର୍ବସ୍ଥାତ୍-ପୁରତଃ
ସୁବିଭାତମେକରସମେବାଜରମମରମମୃତମଭୟଂ ବ୍ରହ୍ମୈବାପ୍ୟଜୟେନଂ ଚତୁଷ୍ଟାଦଂ
ମାତ୍ରାଭିରୋଂକାରେଣ ଚୈକୀକୁର୍ଯ୍ୟାଜ୍ଞାଗରିତସ୍ଥାନଶ୍ଚତୁରାତ୍ମା ବିଶ୍ୱୋ ବୈଶ୍ୱାନରଶ୍ଚତୁରୁପୋଽକାର
ଏବ ଚତୁରୁପୋ ହ୍ୟୟମକାରଃ ସ୍ଥୂଳସୂକ୍ଷ୍ମବୀଜସାକ୍ଷିଭିରକାରରୂପୈରାପ୍ତେରାଦିମତ୍ତାଦୃ
ସ୍ଥୂଳତ୍ୱାସୂକ୍ଷ୍ମତ୍ୱାଦୃଜତ୍ୱାସାକ୍ଷିତ୍ୱାକାପ୍ନୋତି ହ ବା ଇଦଂ ସର୍ବମାଦିଶ୍ଚ ଭବତି ଯ ଏବଂ ବେଦ ।।

ସ୍ୱପ୍ନସ୍ଥାନଶ୍ଚତୁରାତ୍ମା ତୈଜସୋ ହିରଣ୍ୟଗର୍ଭଶ୍ଚତୁରୁପ ଉକାର ଏବ ଚତୁରୁପୋ ହ୍ୟୟମୁକାରଃ
ସ୍ଥୂଳସୂକ୍ଷ୍ମବୀଜସାକ୍ଷିଭିରକାରରୂପୈରୁକ୍ତର୍ଷାଦୁଭୟତ୍ୱାଦୃ ସ୍ଥୂଳତ୍ୱାସୂକ୍ଷ୍ମତ୍ୱାଦୃଜତ୍ୱାସାକ୍ଷିତ୍ୱାକୋକ୍ତର୍ଷତି
ହ ବୈ ଜ୍ଞାନସଂତତିଂ ସମାନଶ୍ଚ ଭବତି ଯ ଏବଂ ବେଦ ।।

ସୁଷୁପ୍ତସ୍ଥାନଶ୍ଚତୁରାତ୍ମା ପ୍ରାଜ୍ଞି ଇଶ୍ୱରଶ୍ଚତୁରୁପୋ ମକାର ଏବ ଚତୁରୁପୋ ହ୍ୟୟଂ ମକାରଃ
ସ୍ଥୂଳସୂକ୍ଷ୍ମବୀଜସାକ୍ଷିଭିର୍ମକାରରୂପୈର୍ମତେରପୀତେର୍ବା ସ୍ଥୂଳତ୍ୱାସୂକ୍ଷ୍ମତ୍ୱାଦୃଜତ୍ୱାସାକ୍ଷିତ୍ୱାକ
ମିନୋତି ହ ବା ଇଦଂ ସର୍ବମପୀତିଶ୍ଚ ଭବତି ଯ ଏବଂ ବେଦ ।।

ମାତ୍ରା ମାତ୍ରାଃ ପ୍ରତିମାତ୍ରାଃ କୁର୍ଯ୍ୟଦଥ ତୁରୀୟ ଇଶ୍ବରଗ୍ରାସଃ ସ୍ବରାତ୍ ସ୍ବୟମୀଶ୍ବରଃ
 ସ୍ବପ୍ରକାଶଶ୍ଚତୁରାତ୍ତୋତାନୁଜ୍ଞାତନୁଜ୍ଞାବିକଳ୍ପେରୋତୋ ହ୍ୟୟମାତ୍ତା ଯଥେଦଂ
 ସର୍ବମନ୍ତକାଲେ କାଲାଗ୍ନିସ୍ବୟଂ ଉସ୍ତ୍ରେରନୁଜ୍ଞାତା ହ୍ୟୟମାତ୍ତାଃସ୍ୟ ସର୍ବସ୍ୟ ସ୍ବାତ୍ତାନଂ
 ଦଦାତୀଦଂ ସର୍ବଂ ସ୍ବାତ୍ତାନମେବ କରୋତି ଯଥା ତମଃ ସବିତାଃନୁଜ୍ଞେକରସୋ
 ହ୍ୟୟମାତ୍ତା ତିଦ୍ରୁପ ଏବ ଯଥା ଦାହ୍ୟଂ ଦଗ୍ଧାଃଗ୍ନିରବିକଳ୍ପେ
 ହ୍ୟୟମାତ୍ତାଃବାହ୍ନୋଗୋଚରତ୍ବାଜିଦ୍ରୁପଶ୍ଚତୁରୁପ ଓଂକାର ଏବ ଚତୁରୁପୋ
 ହ୍ୟୟମୋଂକାର ଓତାନୁଜ୍ଞାତନୁଜ୍ଞାବିକଳ୍ପେରୋଂକାରରୁପେରାତ୍ରେବ ନାମରୁପାତ୍ତକଂ ହୀଦଂ
 ସର୍ବଂ ତୁରୀୟତ୍ବାଜିଦ୍ରୁପତ୍ବାଦ୍ବୋତତ୍ବାଦନୁଜ୍ଞାତ୍ବାଦନୁଜ୍ଞାତ୍ବାଦବିକଳ୍ପରୁପତ୍ବାଜାବିକଳ୍ପରୁପଂ
 ହୀଦଂସର୍ବଂ ନୈବ ତତ୍ର କାଚନ ଭିଦାଃସ୍ତ୍ୟଥ ତସ୍ୟାୟମାଦେଶୋଽମାତ୍ରଶ୍ଚତୁର୍ଥୋଽବ୍ୟବହାୟଃ
 ପ୍ରପଞ୍ଚୋପଶମଃ ଶିବୋଽଦ୍ବୈତ ଓଂକାର ଆତ୍ରେବ ସଂବିଶତ୍ୟାତ୍ତନାତ୍ତାନଂ ଯ ଏବଂ ବେଦେଷ
 ବୀରୋ ନାରସିଂହେନ ବାନୁଷ୍ଠଭା ମନ୍ତ୍ରରାଜେନ ତୁରୀୟଂ ବିଦ୍ୟାଦେଷ ହ୍ୟାତ୍ତାନଂ ପ୍ରକାଶୟତି
 ସର୍ବସଂହାରସମର୍ଥଃ ପରିଭବାସହଃ ପ୍ରଭୁର୍ବ୍ୟାପ୍ତଃ ସଦୋଜ୍ଞଲୋଽବିଦ୍ୟାକାର୍ଯ୍ୟହୀନଃ ସ୍ବାତ୍ତବନ୍ଧହରଃ
 ସର୍ବଦା ଦ୍ବୈତରହିତ ଆନନ୍ଦରୁପଃ ସର୍ବାଧିଷ୍ଠାନସନ୍ନାତ୍ରୋ ନିରସ୍ତାବିଦ୍ୟାତମୋମୋହୋଽହମେବେତି
 ତସ୍ମାଦେବମେବେମମାତ୍ତାନଂ ପରଂ ବ୍ରହ୍ମାନୁସଂଦଧ୍ୟାଦେଷ ବୀରୋ ନୃସିଂହ ଏବ ॥ ୨॥

॥ ଇତି ନୃସିଂହୋତ୍ତରତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁତିତୀୟଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥ ୨॥

ତସ୍ୟ ହ ବୈ ପ୍ରଣବସ୍ୟ ଯା ପୂର୍ବା ମାତ୍ରା ସା ପ୍ରଥମପାଦୋଭୟତୋ ଭବତି ।।
 ଦ୍ଵିତୀୟା ଦ୍ଵିତୀୟସ୍ୟ ତୃତୀୟା ତୃତୀୟସ୍ୟ ଚତୁର୍ଥୋତାନୁଜ୍ଞାତ୍ରନୁଜ୍ଞାବିକଳ୍ପରୂପା
 ତୟା ତୁରୀୟଂ ଚତୁରାତ୍ମାନସନ୍ନିଷ୍ୟ ଚତୁର୍ଥପାଦେନ ଚ ତୟା ତୁରୀୟେଣାନୁଚିତ୍ତୟନ୍-ଗ୍ରସେତସ୍ୟ
 ହ ବା ଏତସ୍ୟ ପ୍ରଣବସ୍ୟ ଯା ପୂର୍ବା ମାତ୍ରା ସା ପୃଥିବ୍ୟକାରଃ ସ ଋତ୍ଵିରୂଘେଦୋ
 ବ୍ରହ୍ମା ବସବୋ ଗାୟତ୍ରୀ ଗାର୍ହପତ୍ୟଃ ସା ପ୍ରଥମଃ ପାଦୋ ଭବତି ।।
 ଭବତି ଚ ସର୍ବେଷୁ ପାଦେଷୁ ଚତୁରାତ୍ମା ସ୍ଥୂଳସୂକ୍ଷ୍ମବୀଜସାକ୍ଷିଭିର୍ଦ୍ଵିତୀୟାଃ ଛରିକ୍ଷଂ ସ
 ଉକାରଃ ସ ଯଜୁର୍ଭୟଜୁର୍ବେଦୋ ବିଷ୍ଣୁରୁଦ୍ରାସ୍ତ୍ରିଷ୍ଟୁକ୍ଷିଣାଗ୍ନିଃ ସା ଦ୍ଵିତୀୟଃ ପାଦୋ ଭବତି ।।
 ଭବତି ଚ ସର୍ବେଷୁ ପାଦେଷୁ ଚତୁରାତ୍ମା ସ୍ଥୂଳସୂକ୍ଷ୍ମବୀଜସାକ୍ଷିଭିର୍ଦ୍ଵିତୀୟା ଦୈର୍ଘ୍ୟଃ ସ
 ମକାରଃ ସ ସାମଭିଃ ସାମବେଦୋ ରୁଦ୍ରାଦିତ୍ୟା ଜଗତ୍ୟା ଜଗତ୍ୟାହବନୀୟଃ ସା
 ତୃତୀୟଃ ପାଦୋ ଭବତି ।।
 ଭବତି ଚ ସର୍ବେଷୁ ପାଦେଷୁ ଚତୁରାତ୍ମା ସ୍ଥୂଳସୂକ୍ଷ୍ମବୀଜସାକ୍ଷିଭିର୍ଦ୍ଵିତୀୟାଃ ବସାନେଃ ସ୍ୟ
 ଚତୁର୍ଥ୍ୟର୍ଥମାତ୍ରା ସା ସୋମଲୋକ ଓଂକାରଃ ସୋଂଧର୍ବଶୈର୍ମତ୍ତ୍ଵିରଥର୍ବବେଦଃ
 ସଂବର୍ତ୍ତକୋଂଗ୍ନିର୍ମରୂତୋ ବିରାଡେକରକ୍ଷିର୍ଭାସ୍ତୃତୀ ସ୍ତୃତା ସା ଚତୁର୍ଥଃ ପାଦୋ ଭବତି ।।
 ଭବତି ଚ ସର୍ବେଷୁ ପାଦେଷୁ ଚତୁରାତ୍ମା ସ୍ଥୂଳସୂକ୍ଷ୍ମବୀଜସାକ୍ଷିଭିର୍ମାତ୍ରା ମାତ୍ରାଃ
 ପ୍ରତିମାତ୍ରାଃ କୃତ୍ଵୋତାନୁଜ୍ଞାତ୍ରନୁଜ୍ଞାବିକଳ୍ପରୂପଂ ଚିତ୍ତୟନ୍-ଗ୍ରସେତ ଜ୍ଞୋଂମୃତୋ
 ହୃତସଂବିକ୍ଷଃ ଶୁକ୍ଷଃ ସଂବିଷ୍ଟୋ ନିର୍ବିଘ୍ନ ଇମମସ୍ତୁନିୟମେନ୍ନୁଭୂୟେହେଦଂ ସର୍ବଂ
 ଦୃଷ୍ଟ୍ଵାଂସୁପ୍ରପଞ୍ଚିହୀନୋଽଥ ସକଲଃ ସାଧାରୋଂମୃତମୟଶ୍ଚତୁରାତ୍ମା
 ସର୍ବମୟଶ୍ଚତୁରାତ୍ମାଂଥ ମହାପୀଠେ ସପରିବାରଂ ତମେତଂ ଚତୁଃସପ୍ତାତ୍ମାନଂ
 ଚତୁରାତ୍ମାନଂ ମୂଳାଗ୍ନାବଗ୍ନିରୂପଂ ପ୍ରଣବଂ ସଂଦଧ୍ୟାସ୍ତପ୍ତାତ୍ମାନଂ ଚତୁରାତ୍ମାନମକାରଂ
 ବ୍ରହ୍ମାଣଂ ନାଭୌ ସପ୍ତାତ୍ମାନଂ ଚତୁରାତ୍ମାନମୁକାରଂ ବିଷ୍ଣୁଂ ହୃଦୟେ ସପ୍ତାତ୍ମାନଂ ଚତୁରାତ୍ମାନଂ
 ମକାରଂ ରୁଦ୍ରଂ ଭୂମଧ୍ୟେ ସପ୍ତାତ୍ମାନଂ ଚତୁରାତ୍ମାନଂ ଚତୁଃସପ୍ତାତ୍ମାନଂ
 ଚତୁରାତ୍ମାନମୋଂକାରଂ ସର୍ବେଶ୍ଵରଂ ଦ୍ଵାଦଶାକ୍ତେ ।।
 ସପ୍ତାତ୍ମାନଂ ଚତୁରାତ୍ମାନଂ ଚତୁଃସପ୍ତାତ୍ମାନଂ
 ଚତୁରାତ୍ମାନମାନନ୍ଦାମୃତରୂପମୋଂକାରଂ ଷୋଡଶାକ୍ତେ ।।

ଅଥାନନ୍ଦାମୃତେନୈତାଂଶ୍ଚତୁର୍ଥା ସଂପୃଜ୍ୟ ତଥା ବ୍ରହ୍ମାଣମେବ ବିଷ୍ଣୁମେବ
ରୁଦ୍ରମେବ ବିଭକ୍ତାଂସ୍ତ୍ରୀନେବାବିଭକ୍ତାଂସ୍ତ୍ରୀନେବ ଲିଙ୍ଗରୂପାନେବ
ଚ ସଂପୃଜ୍ୟୋପହାରୈଶ୍ଚତୁର୍ଥାଽଥ ଲିଙ୍ଗାନ୍ ସଂହୃତ୍ୟ ତେଜସା ଶରୀରତ୍ରୟଂ
ସଂବ୍ୟାପ୍ୟ ତଦଧିଷ୍ଠାନମାତ୍ମାନଂ ସଂଜ୍ଞାଲ୍ୟ ତତ୍ତ୍ଵେଜ ଆତ୍ମଚୈତନ୍ୟରୂପଂ
ବଲମବଶ୍ଚତ୍ୟ ତସ୍ୟ ଗୁଣୈରୈକ୍ୟଂ ସଂପାଦ୍ୟ ମହାସ୍ଥୂଲଂ ମହାସୂକ୍ଷ୍ମ
ମହାସୁକ୍ଷ୍ମଂ ମହାକାରଣେ ଚ ସଂହୃତ୍ୟ ମାତ୍ରାଭିରୋତାନୁଜ୍ଞାତ୍ରନୁଜ୍ଞାବିକଳ୍ପରୂପଂ
ଚିତ୍ତୟନ୍ ଗ୍ରସେତ୍ ।।

।। ଇତି ନୃସିଂହୋତ୍ତରତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁ ତୃତୀୟାଂଶଶ୍ଚ ।। ୩।।

ତଂ ବା ଏତମାତ୍ମାନଂ ପରମଂ ବ୍ରହ୍ମୋଂକାରଂ ତୁରୀୟୋଂକାରାଗ୍ରବିଦ୍ୟୋତମନୁଷ୍ଠତା
ନତ୍ତା ପ୍ରସାଦ୍ୟୋମିତି ସଂହୃତ୍ୟାହମିତ୍ୟନୁସଂଦଧ୍ୟାଦଧୈତମେବାତ୍ମାନଂ
ପରମଂ ବ୍ରହ୍ମୋଂକାରଂ ତୁରୀୟୋଂକାରାଗ୍ରବିଦ୍ୟୋତମେକାଦଶାତ୍ମାନମାତ୍ମାନଂ
ନାରସିଂହଂ ନତ୍ତୋମିତି ସଂହରନ୍ନନୁସଂଦଧ୍ୟାତ୍ ।।
ଅଧୈତମେବାମାତ୍ମାନଂ ପରମଂ ବ୍ରହ୍ମୋଂକାରଂ ତୁରୀୟୋଂକାରାଗ୍ରବିଦ୍ୟୋତଂ ପ୍ରଣବେନ
ସଂଚିତ୍ର୍ୟାନୁଷ୍ଠତା ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦପୂର୍ଣ୍ଣାତ୍ମସୁ ନବାତ୍ମକଂ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦପୂର୍ଣ୍ଣାତ୍ମାନଂ ପରମାତ୍ମାନଂ
ପରଂ ବ୍ରହ୍ମ ସଂଭାବ୍ୟାହମିତ୍ୟାତ୍ମାନମାଦାୟ ମନସା ବ୍ରହ୍ମଣୈକୀକୁର୍ଯ୍ୟାଦନୁଷ୍ଠତୈବ
ବୈଷ ଉ ଏବ ତ୍ରେଷ ହି ସର୍ବତ୍ର ସର୍ବଦା ସର୍ବାତ୍ମା ସିଂହୋଽସୌ ପରମେଶ୍ଵରୋଽସୌ
ହି ସର୍ବତ୍ର ସର୍ବଦା ସର୍ବାତ୍ମା ସନ୍ ସର୍ବମଖି ନୃସିଂହ ଏବୈକଲ ଏଷ ତୁରୀୟ
ଏଷ ଏବୋଗ୍ର ଏଷ ଏବ ବୀର ଏଷ ଏବ ମହାନେଷ ଏବ ବିଷ୍ଣୁରେଷ
ଏବ ଜ୍ଞାନେଷ ଏବ ସର୍ବତୋମୁଖ ଏଷ ଏବ ନୃସିଂହ ଏଷ ଏବ
ଭୀଷଣ ଏଷ ଏବ ଭଦ୍ର ଏଷ ଏବ ମୃତ୍ୟୁମୃତ୍ୟୁରେଷ ଏବ
ନମାମ୍ୟେଷ ଏବାହମେବଂ ଯୋଗାରୂଢୋ ବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟେବାନୁଷ୍ଠତଂ ସଂଦଧ୍ୟାଦୋଂକାର ଇତି ।।

ତଦେତୌ ଶ୍ଳୋକୌ ଭବତଃ ———

ସଂସ୍ରଭ୍ୟ ସିଂହଂ ସ୍ୱସ୍ତତାନ୍-ଗୁଣଧୀନ୍-ସଂଯୋଜ୍ୟ ଶୃଙ୍ଖୋରୂଷଭସ୍ୟ ହତ୍ୱା ।।

ବଶ୍ୟାଂ ସ୍ତୁରନ୍ତ୍ରୀମସତୀଂ ନିପୀତ୍ୟ ସଂଭକ୍ଷ୍ୟ ସିଂହେନ ସ ଏଷ ବୀରଃ ।।

ଶୃଙ୍ଖପ୍ରୋତାନ୍-ପଦା ସ୍ତୃଷ୍ଟା ହତ୍ୱା ତାମଗ୍ରସସ୍ତୟନ୍ ।

ନତ୍ୱା ଚ ବହୁଧା ଦୃଷ୍ଟା ନୃସିଂହଃ ସ୍ୱୟମୁଦ୍ଭାବିତି ।।

।। ଇତି ନୃସିଂହୋତ୍ତରତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁ ଚତୁର୍ଥଃଶ୍ଳୋକଃ ।। ୪।।

ଅଧୈଷ ଏବାକାର ଆପ୍ରତମାର୍ଥ ଆତ୍ମନ୍ୟେବ ନୃସିଂହେ ବ୍ରହ୍ମଣି ବର୍ତତ ଏଷ ହ୍ୟେବାପ୍ରତମ
ଏଷ ହି ସାକ୍ଷ୍ୟେଷ ଈଶ୍ୱରୋଽତ ସର୍ବଗତୋ ନ ହୀଦଂ ସର୍ବମେଷ ହି ବ୍ୟାପ୍ରତମ ଇଦଂ ସର୍ବଂ
ୟଦୟମାତ୍ମା ମାୟାମାତ୍ରମେଷ ଏବୋଗ୍ର ଏଷ ହି ବ୍ୟାପ୍ରତମ ଏଷ ଏବ ବୀର ଏଷ ହି ବ୍ୟାପ୍ରତମ
ଏଷ ଏବ ମହାନେଷ ହି ବ୍ୟାପ୍ରତମ ଏଷ ଏବ ବିଷ୍ଣୁରେଷ ହି ବ୍ୟାପ୍ରତମ ଏଷ ଏବ ଜ୍ୱଲନ୍ନେଷ
ହି ବ୍ୟାପ୍ରତମ ଏଷ ଏବ ସର୍ବତୋମୁଖ ଏଷ ହି ବ୍ୟାପ୍ରତମ ଏଷ ଏବ ନୃସିଂହ ଏବ ହି ବ୍ୟାପ୍ରତମ
ଏଷ ଏବ ଭୀଷଣ ଏଷ ହି ବ୍ୟାପ୍ରତମ ଏଷ ଏବ ଭଦ୍ର ଏଷ ହି ବ୍ୟାପ୍ରତମ ଏଷ ଏବ ମୃତ୍ୟୁମୃତ୍ୟୁରେଷ
ହି ବ୍ୟାପ୍ରତମ ଏଷ ଏବ ନମାମ୍ୟେଷ ହି ବ୍ୟାପ୍ରତମ ଏବ ଏବାହମେଷ ହି ବ୍ୟାପ୍ରତମ ଆତ୍ମେବ
ନୃସିଂହୋ ବ୍ରହ୍ମ ଭବତି ଯ ଏବଂ ବେଦ ।

ସୋଽକାମୋ ନିଷ୍କାମ ଆପ୍ରକାମ ଆତ୍ମକାମୋ ନ ତସ୍ୟ ପ୍ରାଣା ଉକ୍ରାମନ୍ତ୍ୟତ୍ତ୍ୱେବ ସମବନୀୟତ୍ତେ
ବ୍ରହ୍ମେବ ସନ୍-ବ୍ରହ୍ମାପ୍ୟେତ୍ୟଧୈଷୋ ଏବାକାର ଉକ୍ତୃଷ୍ଟତମାର୍ଥ ଆତ୍ମନ୍ୟେବ ନୃସିଂହେ ଦେବେ
ବ୍ରହ୍ମଣି ବର୍ତତେ ।।

ତସ୍ମାଦେଷ ସତ୍ୟସ୍ୱରୂପୋ ନ ହ୍ୟନ୍ୟଦସ୍ତ୍ୟମେୟମନାତ୍ମପ୍ରକାଶମେଷ ହି ସ୍ୱପ୍ରକାଶୋଽସଙ୍ଗୋଽନ୍ୟନ୍
ବୀକ୍ଷତ ଆତ୍ମାଽତୋ ନାନ୍ୟପ୍ରଥାପ୍ରାପ୍ତିରାତ୍ମମାତ୍ରଂ ହ୍ୟେତଦୁକ୍ତୃଷ୍ଟମେଷ ଏବୋଗ୍ର ଏଷ ହ୍ୟେବାକ୍ତୃଷ୍ଟ
ଏଷ ଏବ ବୀର ଏଷ ହ୍ୟେବାକ୍ତୃଷ୍ଟ ଏଷ ଏବ ମହାନେଷ ହ୍ୟେବାକ୍ତୃଷ୍ଟ ଏଷ ଏବ ବିଷ୍ଣୁରେଷ
ହ୍ୟେବାକ୍ତୃଷ୍ଟ ଏଷ ଏବ ଜ୍ୱଲନ୍ନେଷ ହ୍ୟେବାକ୍ତୃଷ୍ଟ ଏଷ ଏବ ସର୍ବତୋମୁଖ ଏଷ ହ୍ୟେବାକ୍ତୃଷ୍ଟ

ଏଷ ଏବ ନୃସିଂହ ଏଷ ହ୍ୟେବୋକ୍ତୁଷ୍ଟ ଏଷ ଏବ ଭୀଷଣ ଏଷ ହ୍ୟେବୋକ୍ତୁଷ୍ଟ ଏଷ ଏବ ଭଦ୍ର ଏଷ
ହ୍ୟେବୋକ୍ତୁଷ୍ଟ ଏଷ ଏବ ମୃତ୍ୟୁମୃତ୍ୟୁରେଷ ହ୍ୟେବୋକ୍ତୁଷ୍ଟ ଏଷ ଏବ ନମାମ୍ୟେଷ ହ୍ୟେବୋକ୍ତୁଷ୍ଟ
ଏଷ ଏବାହମେଷ ହ୍ୟେବୋକ୍ତୁଷ୍ଟସ୍ତସ୍ମାଦାତ୍ମାନମେବୈବଂ ଜାନୀୟାଦାତ୍ମୈବ ନୃସିଂହୋ ଦେବୋ
ବ୍ରହ୍ମ ଭବତି ଯୁ ଏବଂ ବେଦ ।।

ସୋଂକାମୋ ନିଷ୍କାମ ଆତ୍ମକାମ ଆତ୍ମକାମୋ ନ ତସ୍ୟ ପ୍ରାଣା ଉକ୍ରାମନ୍ତ୍ୟତ୍ତୈବ ସମବନୀୟନ୍ତେ ।।
ବ୍ରହ୍ମୈବ ସନ୍-ବ୍ରହ୍ମାପ୍ୟେତ୍ୟଥୈଷ ଏବ ମକାରୋ ମହାବିଭୂତ୍ୟର୍ଥ ଆତ୍ମନୈ୍ୟବ ନୃସିଂହେ ଦେବେ
ପରେ ବ୍ରହ୍ମଣି ବର୍ତତେ ତସ୍ମାଦୟମନଲ୍ଲୋଽଭିନ୍ନରୂପଃ ସ୍ୱପ୍ରକାଶୋ ବ୍ରହ୍ମୈବବ୍ୟାପ୍ରତମ
ଉକ୍ତୁଷ୍ଟତମ ଏତଦେବ ବ୍ରହ୍ମାପି ସର୍ବଜ୍ଞଂ ମହାମାୟଂ ମହାବିଭୂତ୍ୟେତଦେବୋଗ୍ରମେତନ୍ତି
ମହାବିଭୂତ୍ୟେତଦେବ ବୀରମେତନ୍ତି ମହାବିଭୂତ୍ୟେତଦେବ ମହାଦେତନ୍ତି ମହାବିଭୂତ୍ୟେତଦେବ
ବିଷ୍ଣୁ-ବେତନ୍ତି ମହାବିଭୂତ୍ୟେତଦେବ ଜ୍ଞାନଦେତନ୍ତି ମହାବିଭୂତ୍ୟେତଦେବ ସର୍ବତୋମୁଖମେତନ୍ତି
ମହାବିଭୂତ୍ୟେତଦେବ ନୃସିଂହମେତନ୍ତି ମହାବିଭୂତ୍ୟେତଦେବ ଭୀଷଣମେତନ୍ତି
ମହାବିଭୂତ୍ୟେତଦେବ ଭଦ୍ରମେତନ୍ତି ମହାବିଭୂତ୍ୟେତଦେବ ମୃତ୍ୟୁମୃତ୍ୟୁତନ୍ତି
ମହାବିଭୂତ୍ୟେତଦେବ ନମାମ୍ୟେତନ୍ତି ମହାବିଭୂତ୍ୟେତଦେବାହମେତନ୍ତି ମହାବିଭୂତି
ତସ୍ମାଦକାରୋକାରାଭ୍ୟାମିମମାତ୍ମାନମାପ୍ରତମମୁକ୍ତୁଷ୍ଟତମଂ ଚିନ୍ତାତ୍ରଂ ସର୍ବଦ୍ରଷ୍ଟାରଂ ସର୍ବସାକ୍ଷିଣଂ
ସର୍ବଗ୍ରାସଂ ସର୍ବପ୍ରେମାୟୁଦଂ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦମାତ୍ରମେକରସଂ
ପୁରତୋଽସ୍ମାସ୍ତର୍ବସ୍ମାସ୍ତୁବିଭାତମନ୍ନିଷ୍ୟାପ୍ରତମମୁକ୍ତୁଷ୍ଟତମଂ
ଚିନ୍ତାତ୍ରଂ ମହାବିଭୂତି ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦମାତ୍ରମେକରସଂ ପରମେବ ବ୍ରହ୍ମ ମକାରେଣ ଜାନୀୟାଦାତ୍ମୈବ
ନୃସିଂହୋ ଦେବଃ ପରମେବ ବ୍ରହ୍ମ ଭବତି ଯୁ ଏବଂ ବେଦ ।।
ସୋଂକାମୋ ନିଷ୍କାମ ଆତ୍ମକାମ ଆତ୍ମକାମୋ ନ ତସ୍ୟ ପ୍ରାଣା ଉକ୍ରାମନ୍ତ୍ୟତ୍ତୈବ
ସମବନୀୟନ୍ତେ ବ୍ରହ୍ମୈବ ସନ୍-ବ୍ରହ୍ମାପ୍ୟେତୀତି ହ ପ୍ରଜାପତିରୁବାଚ ।।

।। ଇତି ନୃସିଂହୋତ୍ତରତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁ ପଞ୍ଚମଃଶ୍ଳୋକଃ ।। ୫।।

ତେ ଦେବା ଇମମାତ୍ମାନଂ ଜ୍ଞାତୁମୈଚ୍ଛନ୍ତ୍ସ୍ବାନ୍‌ହାସୁରଃ ପାପ୍ତା ପରିଜଗ୍ରାସ ।।

ତ ଐକ୍ଷତ୍ସ୍ତ ହତ୍ତୈନମାସୁରଂ ପାପ୍ତାନଂ ଗ୍ରସାମ ଇତି ।।

ଏତମେବୋଂକାରାଗ୍ରବିଦ୍ୟୋତଂ ତୁରୀୟତୁରୀୟମାତ୍ମାନମୁଗ୍ରମନୁଗ୍ରଂ ବୀରମବୀରଂ
ମହାକ୍ରମମହାକ୍ରଂ ବିଷ୍ଣୁମବିଷ୍ଣୁଂ ହୃଲକ୍ରମହୃଲକ୍ରଂ ସର୍ବତୋମୁଖମସର୍ବତୋମୁଖଂ
ନୃସିଂହମନୃସିଂହଂ ଭୀଷଣମଭୀଷଣଂ ଭଦ୍ରମଭଦ୍ରଂ ମୃତ୍ୟୁମୃତ୍ୟୁମମୃତ୍ୟୁମୃତ୍ୟୁଂ
ନମାମ୍ୟନମାମ୍ୟହମନହଂ ନୃସିଂହାନୁଷ୍ଠୁଭୈବ ବୁରୁଧିରେ ତେଭ୍ୟା ହାସାବାସୁରଃ ପାପ୍ତା
ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦଘନଂ ଜ୍ୟୋତିରଭବଉସ୍ଥାଦପକ୍ୱକଷାୟ ଇମମେବୋଂକାରାଗ୍ରବିଦ୍ୟୋତଂ
ତୁରୀୟତୁରୀୟମାତ୍ମାନଂ ନୃସିଂହାନୁଷ୍ଠୁଭୈବ ଜାନୀୟାଉସ୍ୟାସୁରଃ ପାପ୍ତା ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦଘନଂ
ଜ୍ୟୋତିର୍ଭବତି ।।

ତେ ଦେବା ଜ୍ୟୋତିଷ ଉତ୍ତିତୀର୍ଷବୋ ଦ୍ୱିତୀୟାଦ୍‌-ଭୟମେବ ପଶ୍ୟନ୍ତଂ
ଇମମେବୋଂକାରାଗ୍ରବିଦ୍ୟୋତଂ ତୁରୀୟତୁରୀୟମାତ୍ମାନଂ ନୃସିଂହାନୁଷ୍ଠୁଭାନ୍ନିଷ୍ୟ ପ୍ରଣବେନୈବ
ତସ୍ମିନ୍ନବସ୍ଥିତାସ୍ତେଭ୍ୟସ୍ତଜ୍ଞୋତିରସ୍ୟ ସର୍ବସ୍ୟ ପୁରତଃ ସୁବିଭାତମବିଭାତମଦ୍ୱୈତମଚିତ୍ର୍ୟମଲିଙ୍ଗଂ
ସ୍ୱପ୍ରକାଶମାନନ୍ଦଘନଂ ଶୂନ୍ୟମଭବତ୍ ।।

ଏବଂବିସ୍ତ୍ରପ୍ରକାଶଂ ପରମେବ ବ୍ରହ୍ମ ଭବତି ତେ ଦେବାଃ ପୁତ୍ରେଷଶାୟାଶ୍ଚ ବିଠୈଷଶାୟାଶ୍ଚ
ଲୋକୈଷଶାୟାଶ୍ଚ ସସାଧନେଭ୍ୟା ବ୍ୟୁତ୍ଥାୟ ନିରାଗାରା ନିଷ୍ପରିଗ୍ରହା ଅଶିଶା ଅୟଜ୍ଞୋପବୀତା
ଅନ୍ଧା ବଧିରା ମୁରୁଃ କ୍ଳୀବା ମୂକା ଉନ୍ମୁଖା ଇବ ପରିବର୍ତ୍ତମାନାଃ ଶାନ୍ତା ଦାନ୍ତା ଉପରତାସ୍ତ୍ରୁତିକ୍ଷବଃ
ସମା ହିତା ଆତ୍ମରତୟ ଆତ୍ମକ୍ରୀତା ଆତ୍ମମିଥୁନା ଆତ୍ମାନନ୍ଦାଃ ପ୍ରଣବମେବ ପରମଂ ବ୍ରହ୍ମାତ୍ମପ୍ରକାଶଂ
ଶୂନ୍ୟଂ ଜାନନ୍ତସ୍ତ୍ରୈବ ପରିସମାପ୍ତାସ୍ତସ୍ଥାଘେବାନାଂ ବ୍ରତମାଚରନ୍ନୋଂକାରେ ପରେ ବ୍ରହ୍ମଶି
ପର୍ଯ୍ୟବସିତୋ ଭବେସ୍ତ ଆତ୍ମନୈ୍ୟବାତ୍ମାନଂ ପରମଂ ବ୍ରହ୍ମ ପଶ୍ୟତି ।।

ତଦେଷ ଶ୍ଳୋକଃ ———

ଶୃଙ୍ଖେଷ୍ଟଶୃଙ୍ଖଂ ସଂଯୋଜ୍ୟ ସିଂହଂ ଶୃଙ୍ଖେଷୁ ଯୋଜୟେତ୍ ।

ଶୃଙ୍ଖାଭ୍ୟାଂ ଶୃଙ୍ଖମାବଧ୍ୟ ତ୍ରୟୋ ଦେବା ଉଦାସତ ଇତି ।।

।। ଇତି ନୃସିଂହୋତ୍ତରତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁ ଷଷ୍ଠଃଶ୍ଳୋକଃ ।। ୬।।

ଦେବା ହ ବୈ ପ୍ରଜାପତିମବ୍ରୁବନ୍ତୁୟ ଏବ ନୋ ଭଗବାନ୍ନିଜ୍ଞାପୟନ୍ତିତି
 ତଥେତ୍ୟଜତ୍ୱାଦମରତ୍ୱାଦଜରତ୍ୱାଦମୃତତ୍ୱାଦଭୟତ୍ୱାଦଶୋକତ୍ୱାଦମୋହତ୍ୱାଦନଶନାୟତ୍ୱାଦ-
 ପିପାସତ୍ୱାଦଦ୍ୱୈତତ୍ୱାଜ୍ଞାକାରେଣେମମାତ୍ତାନମନ୍ନିଷ୍ୟାଦୁକ୍ଳଷ୍ଟତ୍ୱାଦୁଦୁପ୍ପାଦକତ୍ୱାଦୁଦୁତ୍-ପ୍ରବେଷ୍ଟତ୍ୱା-
 ଦୁଦୁଞ୍ଚାପୟିତ୍ୱାଦୁଦୁଞ୍ଚଷ୍ଟତ୍ୱାଦୁଦୁଛତ୍ୱାଦୁଦୁପ୍ଥବାରକତ୍ୱାଦୁଦୁଦ୍-ଗ୍ରାସକତ୍ୱାଦୁଦୁଦ୍-ଭ୍ରାତ୍ୱା-
 ଦୁଦୁଞ୍ଜୀର୍ଣ୍ଣବିକୃତିତ୍ୱାଜ୍ଞାକାରେଣ ପରମଂ ସିଂହମନ୍ନିଷ୍ୟାକାରମିମମାତ୍ତାନମୁକାରପୂର୍ବାର୍ଥମାକୃଷ୍ୟ
 ସିଂହୀକୃତ୍ୟୋଞ୍ଜରାର୍ଥେନ ତଂ ସିଂହମାକୃଷ୍ୟ
 ମହତ୍ତ୍ୱାନୁହସ୍ତ୍ୱାନୁନତ୍ତାନୁକ୍ତତ୍ୱାନୁହାଦେବତ୍ତାନୁହେଶ୍ୱରତ୍ତାନୁହାସତ୍ତା-
 ନୁହାତିତ୍ତାନୁହାନନ୍ଦତ୍ତାନୁହାପ୍ରଭୁତ୍ୱାଜ୍ଞ ମକାରାର୍ଥେନାନେନାତ୍ତନୈକୀକୁର୍ଯ୍ୟାଦଶରୀରୋ
 ନିରିନ୍ଦ୍ରିୟୋଽପ୍ରାଣୋଽତମାଃ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦମାତ୍ରଃ ସ ସ୍ୱରାତ୍ ଭବତି ଯୁ ଏବଂ ବେଦ ।।

କସ୍ତ୍ୱମିତ୍ୟହମିତି ହୋବାଚୈବମେବେଦଂ ସର୍ବଂ ତସ୍ମାଦହମିତି ସର୍ବାଭିଧାନଂ
 ତସ୍ୟାଦିରୟମକାରଃ ସ ଏବ ଭବତି ।।

ସର୍ବଂ ହ୍ୟୟମାତ୍ତାୟଂ ହି ସର୍ବାନ୍ତରୋ ନ ହୀଦଂ ସର୍ବଂ ନିରାତ୍ମକମାତ୍ମୈବେଦଂ ସର୍ବଂ
 ତସ୍ମାସର୍ବାତ୍ମକେନାକାରେଣ ସର୍ବାତ୍ମକମାତ୍ତାନମନ୍ନିଜ୍ଞେଦ୍-ବ୍ରହ୍ମୈବେଦଂ ସର୍ବଂ
 ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦରୂପଂ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦରୂପମିଦଂ ସର୍ବଂ ସର୍ବୀଦଂ ସର୍ବଂ ତସ୍ମିନ୍ନିତି ଚିଦ୍ୱୀଦଂ ସର୍ବଂ
 କାଶତେ କାଶତେ ଚେତି କିଂ ସଦିତୀଦମିଦଂ ନେତ୍ୟନ୍ନୁଭୂତିରିତି କୈଷେତୀୟମିୟଂ
 ନେତ୍ୟବଚନେନୈବାନ୍ନୁଭବନ୍ନୁବାଚୈବମେବ ଚିଦାନନ୍ଦାବପ୍ୟବଚନେନୈବାନ୍ନୁଭବନ୍ନୁବାଚ
 ସର୍ବମନ୍ୟଦପି ସ ପରମ ଆନନ୍ଦସ୍ତସ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମଣୋ ନାମ ବ୍ରହ୍ମେତି ତସ୍ୟାନ୍ତ୍ୟୋଽୟଂ
 ମକାରଃ ସ ଏବ ଭବତି ତସ୍ମାନ୍ନକାରେଣ ପରମଂ ବ୍ରହ୍ମାନିଜ୍ଞେକ୍ଷିମିଦମେବମିଦୁ୍ୟ
 ଇତ୍ୟେବାହାବିଚିକ୍ଷିତ୍ୱଂସ୍ତସ୍ମାଦକାରେଣେମମାତ୍ତାନମନ୍ନିଷ୍ୟ ମକାରେଣ
 ବ୍ରହ୍ମଣା ସଂଦଧ୍ୟାଦୁକାରେଣାବିଚିକ୍ଷିତ୍ୱନ୍ନଶରୀରୋ ନିରିନ୍ଦ୍ରିୟୋଽପ୍ରାଣୋଽତମାଃ
 ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦମାତ୍ରଃ ସ ସ୍ୱରାତ୍ ଭବତି ଯୁ ଏବଂ ବେଦ ।।

ବ୍ରହ୍ମ ବା ଇଦଂ ସର୍ବମତ୍ତଦ୍ବାଦୁଗ୍ରହାଦ୍ବାଋତ୍ତାନ୍ନହତ୍ବାଦ୍--
 ବିଷ୍ଣୁତ୍ବାଜ୍ଞଲତ୍ବାସ୍ତର୍ବତୋମୁଖତ୍ବାନୃସିଂହତ୍ବାଦ୍-ଭୀଷଣତ୍ବାଦ୍-ଭଦ୍ର--
 ତ୍ବାନ୍ନୃତ୍ୟମୃତ୍ୟୁତ୍ବାନ୍ନମାମିତ୍ବାଦହଂତ୍ବାଦିତି ସତତଂ
 ହୋତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମୋଗ୍ରହାଦ୍ବାଋତ୍ତାନ୍ନହତ୍ବାଦ୍ବିଷ୍ଣୁତ୍ବାଜ୍ଞଲତ୍ବା--
 ସ୍ତର୍ବତୋମୁଖତ୍ବାନୃସିଂହତ୍ବାଦ୍-ଭୀଷଣତ୍ବାଦ୍-ଭଦ୍ରତ୍ବା--
 ନୃତ୍ୟମୃତ୍ୟୁତ୍ବାନ୍ନମାମିତ୍ବାଦହଂତ୍ବାଦିତି ତସ୍ମାଦକାରେଣ ପରମଂ ବ୍ରହ୍ମାନୃଷ୍ୟ ମକାରେଣ
 ମନଆଦ୍ୟବିତାରଂ ମନଆଦିସାକ୍ଷିମନ୍ତ୍ରୀଞ୍ଚେତ୍ସ ଯଦୈତସ୍ତର୍ବମୁପେକ୍ଷତେ ତଦୈତସ୍ତର୍ବମସ୍ମିନ୍ପ୍ରବିଶତି
 ସ ଯଦା ପ୍ରବୁଧ୍ୟତେ ତଦୈତସ୍ତର୍ବମସ୍ମାଦେବୋଞ୍ଜିଷ୍ଠତି ସ ଏତସ୍ତର୍ବଂ ନିରୁହ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟୁହ୍ୟ ସଂପୀତ୍ୟ
 ସଂଜ୍ଞାଲ୍ୟ ସଂଭକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ବାତ୍ତ୍ବାନମେଷାଂ ଦଦାତ୍ୟତ୍ୟଗ୍ରୋଽତିବୀରୋଽତିମହାନତି--
 ବିଷ୍ଣୁରତିଜ୍ଞଲନୃତିସର୍ବତୋମୁଖୋଽତିନୃସିଂହୋଽତିଭୀଷଣୋଽତି--
 ଭଦ୍ରୋଽତିମୃତ୍ୟୁମୃତ୍ୟୁରତିନମାମ୍ୟତ୍ୟହଂ ଭୂତ୍ବା ସ୍ତେ ମହିମ୍ନି ସଦା ସମାସତେ ତସ୍ମାଦେନମକାରାର୍ଥେନ
 ପରେଣ ବ୍ରହ୍ମଣୈକୀକୁର୍ମ୍ୟାଦୁକାରେଣାବିଚିକିତ୍ସନ୍ନଶରୀରୋ ନିରିନ୍ଦ୍ରିୟୋଽପ୍ରାଣୋଽତମାଃ
 ସଜ୍ଜିଦାନନ୍ଦମାତ୍ରଃ ସ ସ୍ବରାତ୍ ଭବତି ଯ ଏବଂ ବେଦ ।।

ତଦେଷ ଶ୍ଳୋକଃ ----

ଶୃଙ୍ଗଂ ଶୃଙ୍ଗାର୍ଥମାକୃଷ୍ୟ ଶୃଙ୍ଗେଶାନେନ ଯୋଜୟେତ୍ ।
 ଶୃଙ୍ଗମେନଂ ପରେ ଶୃଙ୍ଗେ ତମତେନାପି ଯୋଜୟେତ୍ ।।

।। ଇତି ନୃସିଂହୋତ୍ତରତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁ ସପ୍ତମଃଶ୍ଳୋକଃ ।। ୭।।

ଅଥ ତୁରୀୟୋଶୋତଶ୍ଚ ପ୍ରୋତଶ୍ଚ ହ୍ୟୟମାତ୍ମା ସିଂହୋଽସ୍ମିନ୍ ହି ସର୍ବମୟଂ ହି ସର୍ବାତ୍ମାୟଂ ହି
 ସର୍ବଂ ନୈବାତୋଽଦ୍ୟୁୟୋ ହ୍ୟୟମାତ୍ମୈକଲ ଏବାବିକଲ୍ଲୋ ନ ହି ବସ୍ତୁ ସଦୟଂ ହ୍ୟୋତ ଇବ
 ସଦନୋଽୟଂ ଚିଦ୍ଧନ ଆନନ୍ଦଘନ ଏକରସୋଽବ୍ୟବହାୟଃ କେନଚନାଦ୍ବିତୀୟ ଓତଶ୍ଚ
 ପ୍ରୋତଶ୍ଚୈଷ ଓଂକାର ଏବଂ ନୈବମିତି ପୃଷ୍ଠ ଓମିତ୍ୟେବାହ ବାଗ୍ମା ଓଂକାରୋ ବାଗେବେଦଂ
 ସର୍ବଂ ନ ହ୍ୟଶବ୍ଦମିବେହାସ୍ତି ଚିନ୍ତୟୋ ହ୍ୟୟମୋଂକାରଶ୍ଚିନ୍ତୟମିଦଂ ସର୍ବଂ ତସ୍ମାପୁରମେଶ୍ବର
 ଏବୈକମେବ ତଦ୍-ଭବତ୍ୟେତଦମୃତମଭୟମେତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମାଭୟଂ ବୈ ବ୍ରହ୍ମାଭୟଂ ହି ବୈ ବ୍ରହ୍ମ
 ଭବତି ଯଃ ଏବଂ ବେଦେତି ରହସ୍ୟମନୁଜ୍ଞାତା ହ୍ୟୟମାତ୍ମୈଷ ହ୍ୟସ୍ୟ ସର୍ବସ୍ୟ ସ୍ବାତ୍ମାନମନୁଜାନାତି
 ନ ହୀଦଂ ସର୍ବଂ ସ୍ବତ ଆତ୍ମବନ୍ନ ହ୍ୟୟମୋତୋ
 ନାନୁଜ୍ଞାତାଽସଙ୍ଗତ୍ବାଦବିକାରିତ୍ବାଦସତ୍ତ୍ବାଦନ୍ୟସ୍ୟାନୁଜ୍ଞାତା ହ୍ୟୟମୋଂକାର ଓମିତି ହ୍ୟନୁଜାନାତି
 ବାଗ୍ମା ଓକାରୋ ବାଗେବେଦଂ ସର୍ବମନୁଜାନାତି ଚିନ୍ତୟୋ ହ୍ୟୟମୋକାରଶ୍ଚିଦ୍ବିଦଂ ସର୍ବଂ
 ନିରାତ୍ମକମାତ୍ମସାକ୍ଷରୋତି ତସ୍ମାପୁରମେଶ୍ବର ଏବୈକମେବ
 ତଦ୍-ଭବତ୍ୟେତଦମୃତମଭୟମେତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମାଭୟଂ ବୈ ବ୍ରହ୍ମାଭୟଂ ହି ବୈ ବ୍ରହ୍ମ ଭବତି ଯଃ ଏବଂ
 ବେଦେତି ରହସ୍ୟମନୁଜ୍ଞୈକରସୋ ହ୍ୟୟମାତ୍ମା ପ୍ରଜ୍ଞାନଘନ ଏବାୟଂ ହ୍ୟସ୍ମାସର୍ବସ୍ବାତ୍-ପୁରତଃ
 ସୁବିଭାତୋଽତଶ୍ଚିଦ୍ଧନ ଏବ ନ ହ୍ୟୟମୋତୋ ନାନୁଜ୍ଞାତାଽଽମ୍ୟଂ ହୀଦଂ ସର୍ବମସଦେବାନୁଜ୍ଞୈରରସୋ
 ହ୍ୟୟମୋକାର ଓଂମିତି ହ୍ୟେବାନୁଜାନାତି ବାଗ୍ମା ଓଂକାରୋ ବାଗେବ ହ୍ୟନୁଜାନାତି ଚିନ୍ତୟୋ
 ହ୍ୟୟମୋଂକାରଶ୍ଚିଦେବ ହ୍ୟନୁଜ୍ଞା ତସ୍ମାପୁରମେଶ୍ବର ଏବୈକମେବ
 ତଦ୍-ଭବତ୍ୟେତଦମୃତମଭୟମେତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମାଭୟଂ ବୈ ବ୍ରହ୍ମାଭୟଂ ହି ବୈ ବ୍ରହ୍ମ ଭବତି ଯଃ ଏବଂ
 ବେଦେତି ରହସ୍ୟମବିକଲ୍ଲୋ ହ୍ୟୟମାତ୍ମାଽଦ୍ବିତୀୟତ୍ବାଦବିକଲ୍ଲୋ
 ହ୍ୟୟମୋଂକାରୋଽଦ୍ବିତୀୟତ୍ବାଦେବ ଚିନ୍ତୟୋ ହ୍ୟୟମୋଂକାରସ୍ତସ୍ମାପୁରମେଶ୍ବର ଏବୈକମେବ
 ତଦ୍-ଭବତ୍ୟବିକଲ୍ଲୋ ନାବିକଲ୍ଲୋଽପି ନାତ୍ର କାତନ ଭିଦାଽସ୍ତି ନୈବାତ୍ର କାତନ ଭିଦାଽସ୍ତ୍ୟତ୍ର
 ଭିଦାମିବ ମନ୍ୟମାନଃ ଶତଧା ସହସ୍ରଧା ଭିନ୍ନୋ ମୃତ୍ୟୋମୃତ୍ୟୁମାପ୍ନୋତି ତଦେତଦଦୃୟଂ
 ସ୍ବପ୍ରକାଶଂ ମହାନନ୍ଦମାତ୍ମୈବୈତଦମୃତମଭୟମେତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମାଭୟଂ ବୈ ବ୍ରହ୍ମାଭୟଂ ହି ବୈ
 ବ୍ରହ୍ମ ଭବତି ଯଃ ଏବଂ ବେଦେତି ରହସ୍ୟମ୍ ।।

॥ ଇତି ନୃସିଂହୋତ୍ତରତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁ ଅଷ୍ଟମଃଖଣ୍ଡଃ ॥ ୮ ॥

ଦେବା ହ ବୈ ପ୍ରଜାପତିମବ୍ରୁବନ୍ତିମମେବ ନୋ ଭଗବନ୍ନୋଂକାରମାତ୍ମାନମୁପଦିଶେତି
ତଥେତ୍ୟପଦ୍ରଷ୍ଟାଂନୁମତ୍ତେଷ ଆତ୍ମା ସିଂହଶ୍ଚିଦ୍ରୂପ ଏବାବିକାରୋ ହ୍ୟପଲବ୍ଧା ସର୍ବତ୍ର
ନ ହ୍ୟସ୍ତି ଦ୍ୱୈତସିଦ୍ଧିରାତ୍ତୈବ ସିଦ୍ଧୋଽଦ୍ୱିତୀୟୋ ମାୟାୟା ହ୍ୟନ୍ୟଦିବ ସ ବା ଏଷ ଆତ୍ମା
ପର ଏବୈଷୈବ ସର୍ବଂ ତଥା ହି ପ୍ରାଜ୍ଞେ ସୈଷାଂବିଦ୍ୟା ଜଗସୂର୍ବମାତ୍ମା ପରମାତ୍ତୈବ
ସ୍ୱପ୍ରକାଶୋଽପ୍ୟବିଷୟଜ୍ଞାନତ୍ୱାଜ୍ଞାନନ୍ନେବ ହ୍ୟତ୍ର ନ ବିଜାନାତୁନୁଭୂତେର୍ମାୟା ତ
ତମୋରୂପାଂନୁଭୂତେସ୍ତଦେତଦ୍ଭୂତଂ ମୋହାତ୍ମକମନନ୍ତଂ ତୁଚ୍ଛମିଦଂ ରୂପମସ୍ୟାସ୍ୟ
ବ୍ୟଞ୍ଜିକା ନିତ୍ୟନିବୃତ୍ତାଂପି ମୁଦୈରାତ୍ତୈବ ଦୃଷ୍ଟାଂସ୍ୟ ସତ୍ତ୍ୱମସତ୍ତ୍ୱଂ ଚ ଦର୍ଶୟତି
ସିଦ୍ଧତ୍ୱାସିଦ୍ଧତ୍ୱାଭ୍ୟାଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରାସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତ୍ୱେନ ସୈଷା ବଚବୀଜସାମାନ୍ୟବଦନେକବଚଶକ୍ତିରେକୈବ ।।

ତଦ୍ୟଥା ବଚବୀଜସାମନ୍ୟମେକମନେକାନୁସ୍ୱାବ୍ୟତିରିକ୍ତାନୁଚାନ୍ସବୀଜାନୁପାଦ୍ୟ ତତ୍ର
ତତ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣଂ ସଞ୍ଜିଷ୍ଟତ୍ୟେବମେବୈଷା ମାୟା ସ୍ୱାବ୍ୟତିରିକ୍ତାନି ପରିପୂର୍ଣ୍ଣାନି କ୍ଷେତ୍ରାଣି ଦର୍ଶୟତି
ଜୀବେଶାବାଭାସେନ କରୋତି ମାୟା ଚାବିଦ୍ୟା ଚ ସ୍ୱୟମେବ ଭବତି ସୈଷା ବିଚିତ୍ରା ସୁଦୃଢା
ବହୁଜ୍ଞୁରା ସ୍ୱୟଂ ଗୁଣଭିନ୍ନାଂଜ୍ଞୁରେଷ୍ପି ଗୁଣଭିନ୍ନା ସର୍ବତ୍ର ବ୍ରହ୍ମବିଷ୍ଣୁଶିବରୂପିଣୀ ଚୈତନ୍ୟଦୀପ୍ତା
ତସ୍ମାଦାତ୍ମନ ଏବ ତ୍ୱୈବିଧ୍ୟଂ ସର୍ବତ୍ର ଯୋନିତୃମପ୍ୟତିମନ୍ତ୍ରା ଜୀବୋ ନିୟନ୍ତ୍ରେଶ୍ୱରଃ
ସର୍ବାହଂମାନୀ ହିରଣ୍ୟଗର୍ଭସ୍ତ୍ରୁପ ଇଶ୍ୱରବଦ୍ୱ୍ୟକ୍ତଚୈତନ୍ୟଃ ସର୍ବଗୋ ହ୍ୟେଷ ଇଶ୍ୱରଃ
କ୍ରିୟାଜ୍ଞାନାତ୍ମା ସର୍ବଂ ସର୍ବମୟଂ ସର୍ବେ ଜୀବାଃ ସର୍ବମୟଃ ସର୍ବାବସ୍ଥାସୁ ତଥାପ୍ୟଲ୍ଲାଃ
ସ ବା ଏଷ ଭୂତାନୀନ୍ଦ୍ରିୟାଣି ବିରାଜଂ ଦେବତାଃ କୋଶାଂଶ୍ଚ ସୃଷ୍ଟା ପ୍ରବିଶ୍ୟାମୁଦେ
ମୁଦ ଇବ ବ୍ୟବହରନ୍ନାସ୍ତେ ମାୟାୟୈବ ତସ୍ମାଦଦୃୟ ଏବାୟମାତ୍ମା ସନ୍ନାତ୍ତୋ ନିତ୍ୟଃ ଶୁଦ୍ଧୋ
ବୁଦ୍ଧଃ ସତ୍ୟୋ ମୁକ୍ତୋ ନିରଞ୍ଜନୋ ବିଭୁରଦ୍ୱୟ ଆନନ୍ଦଃ ପରଃ ପ୍ରତ୍ୟଗେକରସଃ
ପ୍ରମାଣୈରେତୈରବଗତଃ ସତ୍ତ୍ୱାମାତ୍ରଂ ହୀଦଂ ସର୍ବଂ ସଦେବ ପୁରସ୍ତାସ୍ତିଜଂ ହି ବ୍ରହ୍ମ ନ
ହ୍ୟତ୍ର କିଂଚାନାନୁଭୂୟତେ ନାବିଦ୍ୟାଂନୁଭବାତ୍ତନି ସ୍ୱପ୍ରକାଶେ ସର୍ବସାକ୍ଷିଣ୍ୟବିକ୍ରିୟେଽଦୃୟେ
ପଶ୍ୟତେହାପି ସନ୍ନାତ୍ରମସଦନ୍ୟସୂତ୍ୟଂ ହୀତ୍ୱଂ ପୁରସ୍ତାଦୟୋନିଃ ସ୍ୱାତ୍ମସ୍ଥମାନନ୍ଦଚିଦ୍ଧନଂ
ସିଦ୍ଧଂ ହ୍ୟସିଦ୍ଧଂ ତଦ୍ୱିଷ୍ଣୁରୀଶାନୋ ବ୍ରହ୍ମାଂନ୍ୟଦପି ସର୍ବଂ ସର୍ବଗଂ ସର୍ବମତ ଏବ
ଶୁଦ୍ଧୋଽବାଧ୍ୟସ୍ୱରୂପୋ ବୁଦ୍ଧଃ ସୁଖରୂପ ଆତ୍ମା ନ ହ୍ୟେତନ୍ନିରାତ୍ମକମପି ନାତ୍ମା ପୁରତୋ
ହି ସିଦ୍ଧୋ ନ ହୀଦଂ ସର୍ବଂ କଦାଚିଦାତ୍ମା ହି ସ୍ୱମହିମସ୍ତୋ ନିରପେକ୍ଷ ଏକ ଏବ ସାକ୍ଷୀ

ସ୍ୱପ୍ରକାଶଃ କିଂ ତନ୍ନିତ୍ୟମାତ୍ମାତ୍ର ହ୍ୟେବ ନ ବିଚିକିତ୍ରାମେତଦ୍ଵିତଂ ସର୍ବଂ ସାଧୟତି ଦ୍ରଷ୍ଟା
 ଦ୍ରଷ୍ଟୁଃ ସାକ୍ଷ୍ୟବିକ୍ରିୟଃ ସିଦ୍ଧୋ ନିରବିଦ୍ୟୋ ବାହ୍ୟାନ୍ତରବୀକ୍ଷଣାସ୍ତୁବିସ୍ମୟସ୍ତମସଃ
 ପରସ୍ତାଦ୍-ବ୍ରୂତୈଷ ଦୃଷ୍ଟୋଽଦୃଷ୍ଟୋ ବେତି ଦୃଷ୍ଟୋଽବ୍ୟବହାର୍ଯ୍ୟୋଽପ୍ୟଲ୍ଲୋ ନାଲ୍ଲଃ
 ସାକ୍ଷ୍ୟବିଶେଷୋଽନ୍ୟୋଽସ୍ତୁଷଦୁଃଖୋଽଦୃୟଃ ପରମାତ୍ମା ସର୍ବଜ୍ଞୋଽନନ୍ତୋଽଭିନ୍ନୋଽଦୃୟଃ
 ସର୍ବଦାଽସଂବିତ୍ତିର୍ମାୟୟା ନାସଂବିତ୍ତିଃ ସ୍ୱପ୍ରକାଶେ ଯୁୟମେବ ଦୃଷ୍ଟଃ କିମଦୃୟେନ ଦ୍ୱିତୀୟମେବ
 ନ ଯୁୟମେବ ବ୍ରୁହ୍ୟେବ ଭଗବନ୍ନିତି ଦେବା ଉଚ୍ଚୁର୍ଯୁୟମେବ ଦୃଶ୍ୟତେ ତେନାତ୍ମଜ୍ଞା ଅସଞ୍ଜୋ
 ହ୍ୟୟମାତ୍ମାତ୍ରତୋ ଯୁୟମେବ ସ୍ୱପ୍ରକାଶା ଇଦଂ ହି ସମ୍ରଂବିନ୍ନୟତ୍ତ୍ୱାଦୂୟୟମେବ ନେତି
 ହୋରୁର୍ହତ୍ତ୍ୱାସଞ୍ଜା ବୟମିତି ହୋରୁଃ କଥଂ ପଶ୍ୟନ୍ତୀତି ହୋବାଚ ନ ବୟଂ ବିଦ୍ମ ଇତି
 ହୋରୁସ୍ତତୋ ଯୁୟମେବ ସ୍ୱପ୍ରକାଶା ଇତି ହୋବାଚ ନ ତ ସମ୍ରଂବିନ୍ନାୟା ଏତୌ ହି
 ପୁରସ୍ତାସ୍ତୁବିଭାତମବ୍ୟବହାର୍ଯ୍ୟମେବାଦୃୟଂ ଜ୍ଞାତୋ ହ୍ୟବୈଷ ବିଜ୍ଞାତୋ ବିଦିତାବିଦିତାପୁର
 ଇତି ହୋରୁଃ ସ ହୋବାଚ ତଦ୍ୱା ଏତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମାଦୃୟଂ ବ୍ରହ୍ମତ୍ୱାନିତ୍ୟଂ ଶୁଦ୍ଧଂ ବୁଦ୍ଧଂ ମୁକ୍ତଂ ସତ୍ୟଂ
 ସୁକ୍ଷ୍ମଂ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣମଦୃୟଂ ସଦାନନ୍ଦଂଚିନ୍ମାତ୍ରମାତ୍ମେବାବ୍ୟବହାର୍ଯ୍ୟଂ କେନଚନ
 ତଦେତଦାତ୍ମାନମୋମିତ୍ୟପଶ୍ୟନ୍ତଃ ପଶ୍ୟତ ତଦେତସ୍ତତ୍ୟମାତ୍ମା ବ୍ରହ୍ମୈବ ବ୍ରହ୍ମାତ୍ମେବାତ୍ର
 ହ୍ୟେବ ନ ବିଚିକିତ୍ରାମିତ୍ୟୋଂ ସତ୍ୟଂ ତଦେତପୁଷ୍ତିତା ଏବ
 ପଶ୍ୟନ୍ତ୍ୟତଃକ୍ଷଣକ୍ଷମସ୍ପର୍ଶମରୂପମରସମଗନ୍ଧମବ୍ୟକ୍ତମନା-
 ଦାତବ୍ୟମଗନ୍ଧବ୍ୟମବିସର୍ଜୟିତବ୍ୟମନାନନ୍ଦୟିତବ୍ୟମମନ୍ତ୍ରବ୍ୟମବୋଦବ୍ୟମନହଂକର୍ତ୍ତବ୍ୟମ-
 ତେତୟିତବ୍ୟମପ୍ରାଣୟିତବ୍ୟମନପାନୟିତବ୍ୟମବ୍ୟାନୟିତବ୍ୟମନୁଦାନୟିତବ୍ୟମସମାନୟିତବ୍ୟମ-
 ନିନ୍ଦିୟମବିଷୟମକରଣମଲକ୍ଷଣମସଞ୍ଜମଗୁଣମବିକ୍ରିୟମବ୍ୟପଦେଶ୍ୟମସତ୍ତ୍ୱମରଜସ୍ୱମ-
 ତମସ୍ତମମାୟମପୌପନିଷଦମେବ ସୁବିଭାତଂ ସକୃଦ୍ବିଭାତଂ ପୁରତୋଽସ୍ତାସ୍ତର୍ବସ୍ତାସୁବିଭାତମଦୃୟଂ
 ପଶ୍ୟତାହଂ ସ ସୋଽହମିତି ସ ହୋବାଚ କିମେଷ ଦୃଷ୍ଟୋଽଦୃଷ୍ଟୋ ବେତି ଦୃଷ୍ଟୋ
 ବିଦିତାବିଦିତାପୁର ଇତି ହୋରୁଃ କ୍ଳୈଷା କଥମିତି ହୋରୁଃ କିଂ ତେନ ନ କିଂଚନେତି
 ହୋରୁର୍ଯୁୟମାଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟରୂପା ଇତି ନ ତେତ୍ୟାହୋମିତ୍ୟନୁଜାନୀଧ୍ୱଂ ବ୍ରୂତୈନମିତି
 ଜ୍ଞାତୋଽଜ୍ଞାତଶ୍ଚେତି ହୋରୁର୍ନ ଚୈବମିତି ହୋରୁରିତି ବ୍ରୂତୈବୈନମାତ୍ମସିଦ୍ଧମିତି ହୋବାଚ
 ପଶ୍ୟାମ ଏବ ଭଗବନ୍ନ ତ ବୟଂ ପଶ୍ୟାମୋ ନୈବ ବୟଂ ବକ୍ତୁଂ ଶକ୍ନୁମୋ ନମସ୍ତେଽସ୍ତୁ

ଭଗବନ୍-ପ୍ରସାଦେତି ହୋରୁର୍ନ ଭେତବ୍ୟଂ ପୃଚ୍ଛତେତି ହୋବାଚ କୈଷାଂନୁଜ୍ଞେତ୍ୟସ
ଏବାତ୍ତେତି ହୋବାଚ ତେ ହୋରୁର୍ନମସ୍ତୁଭ୍ୟଂ ବୟଂ ତ ଇତୀତି ହ
ପ୍ରଜାପତିର୍ଦେବାନନୁଶଶାସାନୁଶଶାସେତି ।।

ତଦେଷ ଶ୍ଳୋକଃ —

ଓତମୋତେନ ଜାନୀୟାଦନୁଜ୍ଞାତାରମାତ୍ରରମ୍ ।

ଅନୁଜ୍ଞାମଦ୍ବୟଂ ଲଭ୍ୟା ଉପଦ୍ରଷ୍ଟାରମାବ୍ରଜେଦିତୁ୍ୟପଦ୍ରଷ୍ଟାରମାବ୍ରଜେଦିତି ।। ୧।।

।। ଇତି ନୃସିଂହୋତ୍ତରତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତୁ ନବମଃଶ୍ଳୋକଃ ।। ୯।।

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ତ୍ତେଭିଃ ଶୃଣୁୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ।

ସ୍ଥିରୈରଞ୍ଜୈସ୍ତୁଷ୍ଟବାଂସସ୍ତନୁଭିଃ । ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ।

ଓଁ ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୂଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ।

ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତାର୍ଷ୍ୟା ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ।।

ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ।।

।। ଇତି ନୃସିଂହୋତ୍ତରତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତମାପ୍ତା ।।

।। ଇତି ନୃସିଂହତାପନୀୟୋପନିଷସ୍ତମାପ୍ତା ।।

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ମହାନାରାୟଣ ଉପନିଷଦ

(Mahanarayanopanisat / Mahanarayana Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ କମଳ ଲୋଚନ ପଣ୍ଡା

ମହାନାରାୟଣୋପନିଷତ୍ / ମହାନାରୟଣ ଉପନିଷଦ

॥ ଅଥ ମହାନାରାୟଣୋପନିଷତ୍ ॥

ଓଁ ସହ ନାବବତୁ । ସହ ନୌ ଭୁନକ୍ତୁ । ସହ ବୀର୍ଯ୍ୟଂ କରବାବହୈ ।
ତେଜସ୍ବି ନାବଧୀତମସୁ । ମା ବିଦ୍ବିଷାବହୈ ।
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ପ୍ରଥମଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥

ଓଁ ନମୋ ମହତେ ନାରାୟଣାୟ ॥
ଅମ୍ବସ୍ୟପାରେ ଭୁବନସ୍ୟ ମଧ୍ୟେ ନାକସ୍ୟ ପୃଷ୍ଠେ ମହତୋ ମହୀୟାନ୍ ।
ଶୁକ୍ରେଣ ଜ୍ୟୋତୀଂଷି ସମନୁପ୍ରବିଷ୍ଠଃ ପ୍ରଜାପତିଶ୍ଚରତି ଗର୍ଭେ ଅନ୍ତଃ ॥ ୧ ॥
ୟସ୍ମିନ୍ନିଦଂ ସଂ ଚ ବି ଚୈତି ସର୍ବଂ ଯସ୍ମିନ୍-ଦେବା ଅଧି ବିଶ୍ବେ ନିଷେଦୁଃ ।
ତଦେବ ଭୂତଂ ତଦୁ ଭବ୍ୟମାନମିଦଂ ତଦକ୍ଷରେ ପରମେ ବ୍ୟୋମନ୍ ॥ ୨ ॥
ୟେନାବୃତଂ ଖଂ ଚ ଦିବଂ ମହୀ ଚ ଯେନାଦିତ୍ୟସ୍ତପତି ତେଜସା ଭ୍ରାଜସା ଚ ।
ୟମନ୍ତଃ ସମୁଦ୍ରେ କବୟୋ ବଦନ୍ତି ତଦକ୍ଷରେ ପରମେ ପ୍ରଜାଃ ॥ ୩ ॥
ୟତଃ ପ୍ରସୂତା ଜଗତଃ ପ୍ରସୂତୀ ତୋୟେନ ଜୀବାନ୍ତ୍ବିସସର୍ଜ ଭୂମ୍ୟାମ୍ ।
ୟତ ଓଷଧୀଞ୍ଚିଃ ପୁରୁଷାନ୍-ପଶୁଂଶ୍ଚ ବିବେଶ ଭୂତାନି ଚରାଚରାଣି ॥ ୪ ॥
ଅତଃ ପରଂ ନାନ୍ୟଦଶୀୟମ୍ ହି ପରାପୂର୍ଂ ଯନ୍ନହତୋ ମହାତ୍ମନ୍ ।
ୟଦେକମବ୍ୟକ୍ତମନନ୍ତରୂପଂ ବିଶ୍ବଂ ପୁରାଣଂ ତମସଃ ପରସ୍ତାତ୍ ॥ ୫ ॥

ତଦେବର୍ତ୍ତଂ ତଦ୍ ସତ୍ୟମାତ୍ମସ୍ତଦେବ ବ୍ରହ୍ମ ପରମଂ କବୀନାମ୍ ।
ଇଷ୍ଟାପୂର୍ତ୍ତଂ ବହୁଧା ଜାତଂ ଜାୟମାନଂ ବିଶ୍ଵଂ ବିଭର୍ତ୍ତି ଭୁବନସ୍ୟ ନାଭିଃ ॥ ୬ ॥

ତଦେବାଗ୍ନିସ୍ତଦ୍ଘାୟସ୍ତସ୍ମୟସ୍ତଦ୍ଘୃତମାଃ ।
ତଦେବ ଶୁକ୍ରମମୃତଂ ତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମ ତଦାପଃ ସ ପ୍ରଜାପତିଃ ॥ ୭ ॥

ସର୍ବେ ନିମେଷା ଜଞ୍ଜିରେ ବିଦ୍ୟୁତଃ ପୁରୁଷାଦପି ।
କଲ୍ମା ମୁହୂର୍ତ୍ତାଃ କାଷ୍ଠାଶ୍ଚାହୋରାତ୍ରାଶ୍ଚ ସର୍ବଶଃ ॥ ୮ ॥

ଅର୍ଧମାସା ମାସା ଋତବଃ ସଂବସ୍ତରଶ୍ଚ କଳ୍ପତାମ୍ ।
ସ ଆପଃ ପ୍ରଦୁଧେ ଉଭେ ଇମେ ଅନ୍ତରିକ୍ଷମଥୋ ସୁବଃ ॥ ୯ ॥

ନୈନମୁର୍ଧ୍ନଂ ନ ତିର୍ଯ୍ୟଞ୍ଚଂ ନ ମଧ୍ୟେ ପରିଜଗ୍ରଭତ୍ ।
ନ ତସ୍ୟେଶେ କଣ୍ଠନ ତସ୍ୟ ନାମ ମହଦ୍ୟଶଃ ॥ ୧୦ ॥

ନ ସଦୃଶେ ତିଷ୍ଠତି ରୂପମସ୍ୟ ନ ଚକ୍ଷୁଷା ପଶ୍ୟତି କଣ୍ଠନୈନମ୍ ।
ହୃଦା ମନୀଷା ମନସାଭିକ୍ଳୁପ୍ତୋ ଯ ଏନଂ ବିଦୁରମୃତାସ୍ତେ ଭବନ୍ତି ॥ ୧୧ ॥

ଅଦ୍-ଭ୍ୟଃ ସମୂତୋ ହିରଣ୍ୟଗର୍ଭ ଇତ୍ୟଶ୍ନୌ ॥ ୧୨ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦି ପ୍ରଥମଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥ ୧ ॥

॥ ଦ୍ଵିତୀୟଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥

ଏଷ ହି ଦେବଃ ପ୍ର ଦିଶୋଽନୁ ସର୍ବାଃ ପୂର୍ବୋ ହି ଜାତଃ ସ ଉ ଗର୍ଭେ ଅନ୍ତଃ ।
ସ ବିଜାୟମାନଃ ସ ଜନିଷ୍ୟମାଣଃ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ମୁଖସ୍ତିଷ୍ଠତି ସର୍ବତୋମୁଖଃ ॥ ୧ ॥

ବିଶ୍ଵତଶ୍ଚକ୍ଷୁରୁତ ବିଶ୍ଵତୋମୁଖୋ ବିଶ୍ଵତୋବାହୁରୁତ ବିଶ୍ଵତସ୍ତାତ୍ ।
ସଂ ବାହୁଭ୍ୟାଂ ଧମତି ସଂ ପତତ୍ତ୍ରେର୍ଦ୍ୟାବାପୃଥିବୀ ଜନୟନ୍ନେବ ଏକଃ ॥ ୨ ॥

ବେନସ୍ତପ୍ତଶ୍ୟନ୍ତିଶ୍ଚା ଭୁବନାନ୍ ବିଦ୍ବାନ୍ ଯତ୍ର ବିଶ୍ଵଂ ଭବତ୍ୟେକନୀତମ୍ ।
ୟସ୍ମିନ୍ନିଦଂ ସଂ ଚ ବି ଚୈକଂ ସ ଓତଃ ପ୍ରୋତଶ୍ଚ ବିଭୁଃ ପ୍ରଜାସୁ ॥ ୩ ॥

ପ୍ର ତଦ୍ଵୋଚେ ଅମୃତଂ ନୁ ବିଦ୍ବାନ୍ ଗନ୍ଧର୍ବୋ ନାମ ନିହିତଂ ଗୁହାସୁ ।
ତ୍ରୀଣି ପଦା ନିହିତା ଗୁହାସୁ ଯସ୍ତଦ୍ଵେଦ ସ ପିତୁଃ ପିତାସତ୍ ॥ ୪ ॥

ସ ନୋ ବନ୍ଧୁର୍ଜନିତା ସ ବିଧାତା ଧାମାନି ବେଦ ଭୁବନାନ୍ ବିଶ୍ଵା ।
ୟତ୍ର ଦେବା ଅମୃତତ୍ଵମାନଶାନାସ୍ତୃତୀୟେ ଧାମାନ୍ୟତ୍ଵ୍ୟରୟନ୍ତ ॥ ୫ ॥

ପରି ଦ୍ୟାବାପୃଥିବୀ ଯୁକ୍ତି ସଦ୍ୟଃ ପରି ଲୋକାନ୍ ପରି ଦିଶଃ ପରି ସୁବଃ ।
ରତସ୍ୟ ତନ୍ତ୍ରଂ ବିତତଂ ବିବୃତ୍ୟ ତଦପଶ୍ୟତ୍ତଦଭବତ୍ ପ୍ରଜାସୁ ॥ ୬ ॥

ପରୀତ୍ୟ ଲୋକାନ୍ ପରୀତ୍ୟ ଭୂତାନ୍ ପରୀତ୍ୟ ସର୍ବାଃ ପ୍ରତିଶୋ ଦିଶଶ୍ଚ ।
ପ୍ରଜାପତିଃ ପ୍ରଥମଜା ରତସ୍ୟାତ୍ମନାତ୍ମାନମଭିସମ୍ଭବ ॥ ୭ ॥

ସଦସସ୍ତତିମଦ୍-ଭୂତଂ ପ୍ରିୟମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ କାମ୍ୟମ୍ ।
ସନ୍ନିଂ ମେଧାମୟାସିଷମ୍ ॥ ୮ ॥

ଉଦ୍ଧୀପ୍ୟସ୍ତୁ ଜାତବେଦୋଽପଘ୍ନନ୍ନିରୂତିଂ ମମ ।
ପଶୁଂଶ୍ଚ ମହ୍ୟମାବହ ଜୀବନଂ ଚ ଦିଶୋ ଦିଶ ॥ ୯ ॥

ମା ନୋ ହିଂସ୍ରୀଜ୍ଞାତବେଦୋ ଗାମଶ୍ଚ ପୁରୁଷଂ ଜଗତ୍ ।
ଅବିଭ୍ରଦଗ୍ନୁ ଆଗହି ଶ୍ରିୟା ମା ପରିପାତୟ ॥ ୧୦ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦ୍ବିଦ୍ଵିତୀୟଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥ ୨॥

॥ ତୃତୀୟଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥

ତତ୍-ପୁରୁଷସ୍ୟ ବିଦ୍ମହେ ସହସ୍ରାକ୍ଷସ୍ୟ ମହାଦେବସ୍ୟ ଧୀମହି । ତନ୍ନୋ ରୁଦ୍ରଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୧ ॥
 ତତ୍-ପୁରୁଷାୟ ବିଦ୍ମହେ ମହାଦେବାୟ ଧୀମହି । ତନ୍ନୋ ରୁଦ୍ରଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୨ ॥
 ତତ୍-ପୁରୁଷାୟ ବିଦ୍ମହେ ନନ୍ଦିକେଶ୍ଵରାୟ ଧୀମହି । ତନ୍ନୋ ବୃଷଭଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୩ ॥
 ତତ୍-ପୁରୁଷାୟ ବିଦ୍ମହେ ବକ୍ରତୁଣ୍ଡାୟ ଧୀମହି । ତନ୍ନୋ ଦନ୍ତି ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୪ ॥
 ଷଷ୍ଠାୟ ବିଦ୍ମହେ ମହାସେନାୟ ଧୀମହି । ତନ୍ନଃ ଷଷ୍ଠଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୫ ॥
 ପାବକାୟ ବିଦ୍ମହେ ସପ୍ତଜିହ୍ଵାୟ ଧୀମହି । ତନ୍ନୋ ବୈଶ୍ଵାନରଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୬ ॥
 ବୈଶ୍ଵାନରାୟ ବିଦ୍ମହେ ଲାଲେଲାୟ ଧୀମହି । ତନ୍ନୋ ଅଗ୍ନିଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୭ ॥
 ଭାସ୍କରାୟ ବିଦ୍ମହେ ଦିବାକରାୟ ଧୀମହି । ତନ୍ନଃ ସୂର୍ଯ୍ୟଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୮ ॥
 ଦିବାକରାୟ ବିଦ୍ମହେ ମହାଭ୍ୟୁତିକରାୟ ଧୀମହି । ତନ୍ନ ଆଦିତ୍ୟଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୯ ॥
 ଆଦିତ୍ୟାୟ ବିଦ୍ମହେ ସହସ୍ରକିରଣାୟ ଧୀମହି । ତନ୍ନୋ ଭାନୁଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୧୦ ॥
 ତିଷ୍ଠ ଶୃଙ୍ଗାୟ ବିଦ୍ମହେ ବକ୍ରପାଦାୟ ଧୀମହି । ତନ୍ନୋ ବୃଷଭଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୧୧ ॥
 କାତ୍ୟାୟନୈ୍ୟ ବିଦ୍ମହେ କନ୍ୟାକୁମାରୈ୍ୟ ଧୀମହି । ତନ୍ନୋ ଦୁର୍ଗା ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୧୨ ॥
 ମହାଶୂଳିନୈ୍ୟ ବିଦ୍ମହେ ମହାଦୁର୍ଗାୟ ଧୀମହି । ତନ୍ନୋ ଭଗବତୀ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୧୩ ॥
 ସୁଭଗାୟ ବିଦ୍ମହେ କାମମାଳିନୈ୍ୟ ଧୀମହି । ତନ୍ନୋ ଗୌରୀ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୧୪ ॥
 ତତ୍-ପୁରୁଷାୟ ବିଦ୍ମହେ ସୁପର୍ଣ୍ଣପକ୍ଷାୟ ଧୀମହି । ତନ୍ନୋ ଗରୁଡଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୧୫ ॥
 ନାରାୟଣାୟ ବିଦ୍ମହେ ବାସୁଦେବାୟ ଧୀମହି । ତନ୍ନୋ ବିଷ୍ଣୁଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୧୬ ॥
 ନୃସିଂହାୟ ବିଦ୍ମହେ ବଜ୍ରନଖାୟ ଧୀମହି । ତନ୍ନଃ ସିଂହଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୧୭ ॥
 ଚତୁର୍ମୁଖାୟ ବିଦ୍ମହେ କମଣ୍ଡଲୁଧରାୟ ଧୀମହି । ତନ୍ନୋ ବ୍ରହ୍ମା ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୧୮ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦ୍‌ତୃତୀୟଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥ ୩॥

॥ ଚତୁର୍ଥଃ ଶାସ୍ତ୍ରଃ ॥

ସହସ୍ରପରମା ଦେବୀ ଶତମୂଳା ଶତାଂକୁରା ।
ସର୍ବଂ ହରତୁ ମେ ପାପଂ ଦୂର୍ବା ଦୁଃସ୍ବପ୍ନନାଶିନୀ ॥ ୧ ॥

ଦୂର୍ବା ଅମୃତସମୂତାଃ ଶତମୂଳାଃ ଶତାଂକୁରାଃ ।
ଶତଂ ମେ ଘ୍ନନ୍ତି ପାପାନି ଶତମାୟୁର୍ବିବର୍ଧତି ॥ ୨ ॥

କାଣ୍ଡାକ୍ଷାପୁରୋହତୀ ପରୁଷଃ ପରୁଷଃ ପରି ।
ଏବା ନୋ ଦୂର୍ବେ ପ୍ରତନ୍ନୁ ସହସ୍ରେଣ ଶତେନ ଚ ॥ ୩ ॥

ଅଶ୍ବକ୍ରାନ୍ତେ ରଥକ୍ରାନ୍ତେ ବିଷ୍ଣୁକ୍ରାନ୍ତେ ବସୁନ୍ଧରେ ।
ଶିରସା ଧାରିତା ଦେବି ରକ୍ଷସ୍ବ ମାଂ ପଦେ ପଦେ ॥ ୪ ॥

ଉଚ୍ଛୃତାସି ବରାହେଣ କୃଷ୍ଣେନ ଶତବାହୁନା ।
ଭୂମିର୍ଧନୁର୍ଧରିତ୍ରୀ ଚ ଧରଣୀ ଲୋକଧାରିଣୀ ।
ତେନ ଯା ବ୍ରହ୍ମଦତ୍ତାସି କାଶ୍ୟପେନାଭିମନ୍ତ୍ରିତା ॥ ୫ ॥

ମୃତ୍ତିକେ ହର ମେ ପାପଂ ଯନ୍ତୁୟା ଦୁଷ୍ମତଂ କୃତମ୍ ।
ତ୍ବୟା ହତେନ ପାପେନ ଜୀବାମି ଶରଦଃ ଶତମ୍ ॥ ୬ ॥

ବାତା କୃତଂ କର୍ମକୃତଂ ମନସା ଦୁର୍ବିଚିତ୍ରିତମ୍ ।
ତ୍ବୟା ହତେନ ପାପେନ ଗନ୍ଧାମି ପରମାଂ ଗତିମ୍ ।
ମୃତ୍ତିକେ ଦେହି ମେ ପୁଷ୍ଟିଂ ତ୍ବୟି ସର୍ବଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତମ୍ ॥ ୭ ॥

ଗନ୍ଧଦ୍ବାରାଂ ଦୁରାଧର୍ଷାଂ ନିତ୍ୟପୁଷ୍ଟାଂ କରୀଷିଣୀମ୍ ।
ଇଶ୍ବରୀଂ ସର୍ବଭୂତାନାଂ ତାମିହୋପହୃୟେ ଶ୍ରିୟମ୍ ॥ ୮ ॥

ଓଁ ଭୂର୍ଲକ୍ଷ୍ମୀର୍ଭୂର୍ବଲ୍ଲକ୍ଷ୍ମୀଃ ସୁବଃ କାଲକର୍ଣ୍ଣୀ ତନ୍ନୋ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଃ ପ୍ରତୋଦୟାତ୍ ॥ ୯ ॥

ପଦ୍ମପ୍ରଭେ ପଦ୍ମସୁନ୍ଦରି ଧର୍ମରତୟେ ସ୍ବାହା ।। ୧୦ ।।

ହିରଣ୍ୟଗୁଁଗଂ ବରୁଣଂ ପ୍ରପଦ୍ୟେ ତୀର୍ଥଂ ମେ ଦେହି ଯାଚିତଃ ।

ୟନ୍ନୟା ଭୁକ୍ତମସାଧୁନାଂ ପାପେଭ୍ୟଶ୍ଚ ପ୍ରତିଗ୍ରହଃ ।। ୧୧ ।।

ୟନ୍ନେ ମନସା ବାଚା କର୍ମଣା ବା ଦୁଷ୍ଟତଂ କୃତମ୍ ।

ତନ୍ନେ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବରୁଣୋ ବୃହସ୍ପତିଃ ସବିତା ଚ ପୁନଃ ପୁନଃ ପୁନଃ ।। ୧୨ ।।

ସୁମିତ୍ରିୟା ନ ଆପ ଓଷଧୟଃ ସନ୍ତୁ ।

ଦୁର୍ମିତ୍ରିୟାସ୍ତସ୍ତୈ ଭୂୟାସୁର୍ଯ୍ୟୋଽସ୍ତ୍ରାନ୍ଦେଷ୍ଟି ଯଂ ଚ ବୟଂ ଦ୍ବିଷ୍ଣୁଃ ।। ୧୩ ।।

।। ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦିତତ୍ତ୍ୱର୍ଥଃ ଖଣ୍ଡଃ ।। ୪ ।।

।। ପଞ୍ଚମଃ ଖଣ୍ଡଃ ।।

ନମୋଽଗ୍ନୟେଽସୁମତେ ନମ ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ନମୋ ବରୁଣାୟ ନମୋ ବାରୁଣ୍ୟେ ନମୋଽଦ୍-ଭ୍ୟଃ ।

ୟଦପାଂ କ୍ରୂରଂ ଯଦମେଧ୍ୟଂ ଯଦଶାନ୍ତଂ ତଦପଗଚ୍ଛତାତ୍ ।। ୧ ।।

ଅତ୍ୟାଶନାଦତୀପାନାଦ୍ୟଜ ଉଗ୍ରାତ୍-ପ୍ରତିଗ୍ରହାତ୍ ।

ତନ୍ନେ ବରୁଣୋ ରାଜା ପାଣିନା ହ୍ୟବମର୍ଶତୁ ।। ୨ ।।

ସୋଽହମପାପୋ ବିରଜୋ ନିର୍ମୁକ୍ତୋ ମୁକ୍ତିକିଲ୍ବିଷଃ ।

ନାକସ୍ୟ ପୃଷ୍ଠମାରୁହ୍ୟ ଗଚ୍ଛେଦ୍-ବ୍ରହ୍ମସଲୋକତାମ୍ ।। ୩ ।।

ଇମଂ ମେ ଗଙ୍ଗେ ଯମୁନେ ସରସ୍ୱତି ଶୁଭ୍ରଦ୍ବି ସ୍ରୋମଂ ସତତା ପରୁଷୟା ।

ଅସିକ୍ନୟା ମରୁଦ୍ବଧେ ବିତସ୍ତୟାର୍ଜୀକୀୟେ ଶୃଣୁହ୍ୟା ସୁଷୋମୟା ।। ୪ ।।

ଋତଂ ଚ ସତ୍ୟଂ ଚାଭୀଜାଉପସୋଽଧ୍ୟଜାୟତ ।

ତତୋ ରାତ୍ର୍ୟଜାୟତ ତତଃ ସମୁଦ୍ରୋ ଅର୍ଣ୍ଣବଃ ।। ୫ ।।

ସମୁଦ୍ରାଦର୍ଶ୍ୱବାଦଧି ସଂବସ୍ତରୋ ଅଜାୟତ ।
ଅହୋରାତ୍ରାଣି ବିଦଧଦ୍ୱିଶ୍ୱସ୍ୟ ମିଷତୋ ବଶୀ ॥ ୭ ॥

ସୂର୍ଯ୍ୟାଚନ୍ଦ୍ରମସୌ ଧାତା ଯଥାପୂର୍ବମକଳ୍ପୟତ୍ ।
ଦିବଂ ଚ ପୃଥିବୀଂ ଚାନ୍ତରିକ୍ଷମଥୋ ସ୍ୱଃ ॥ ୮ ॥

ୟତ୍-ପୃଥିବ୍ୟା ରଜଃ ସ୍ୱମାନ୍ତରିକ୍ଷେ ବିରୋଦସୀ ।
ଇମାସ୍ତଦାପୋ ବରୁଣଃ ପୁନାତ୍ୱଘମର୍ଷଣଃ ॥ ୮ ॥

ଏଷ ସର୍ବସ୍ୟ ଭୂତସ୍ୟ ମଧ୍ୟେ ଭୁବନସ୍ୟ ଗୋପ୍ତା ।
ଏଷ ପୁଣ୍ୟକୃତାଂ ଲୋକାନେଷ ମୃତ୍ୟୋ ହିରଶ୍ଚୟଃ ।
ଦ୍ୟାବାପୃଥିବ୍ୟୋର୍ହିରଶ୍ଚୟଂ ସଂଶୃତଂ ସୁବଃ ।
ସ ନଃ ସୁବଃ ସଂଶିଶାଧି ॥ ୯ ॥

ଆତ୍ମଂ ଜ୍ଞଲତି ଜ୍ୟୋତିରହମସ୍ମି ।
ଜ୍ୟୋତିର୍ଜ୍ଞଲତି ବ୍ରହ୍ମାହମସ୍ମି ।
ୟୋଃହମସ୍ମି ବ୍ରହ୍ମାହମସ୍ମି ।
ଅହମେବାହଂ ମାଂ ଭୁହୋମି ସ୍ୱାହା ॥ ୧୦ ॥

ଅକାର୍ଯ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟକୀର୍ଣ୍ଣୀ ସ୍ତେନୋ ଭୃଶହା ଗୁରୁତଲ୍ଲଗଃ ।
ବରୁଣୋଽପାମଘମର୍ଷଣସ୍ତସ୍ମାତ୍-ପାପାତ୍-ପ୍ରମୁଚ୍ୟତେ ॥ ୧୧ ॥

ରଜୋ ଭୂମିସ୍ତ୍ୱମ୍ନାରୋଦୟସ୍ତ ପ୍ରବଦନ୍ତି ଧୀରାଃ ।
ପୁନନ୍ତୁ ଋଷୟଃ ପୁନନ୍ତୁ ବସବଃ ପୁନାତୁ ବରୁଣ ପୁନାତ୍ୱଘମର୍ଷଣଃ ॥ ୧୨ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦିପଞ୍ଚମଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥ ୫ ॥

॥ ଷଷ୍ଠଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥

ଆକ୍ରାନ୍ତସମୁଦ୍ରଃ ପ୍ରଥମେ ବିଧର୍ମନ୍ ଜନୟନ୍ ପ୍ରଜା ଭୁବନସ୍ୟ ରାଜା ।
ବୃଷା ପବିତ୍ରେ ଅଧି ସାନୋ ଅବ୍ୟେ ବୃହସ୍ତୋମୋ ବାବୃଧେ ସୁବାନ ଇନ୍ଦୁଃ ॥ ୧ ॥

ଜାତବେଦସ୍ତେ ସୁନବାମ ସୋମମରାତୀୟତୋ ନିଦହାତି ବେଦଃ ।
ସ ନଃ ପର୍ଷଦତି ଦୁର୍ଗାଣି ବିଶ୍ୱା ନାବେବ ସିନ୍ଧୁଂ ଦୁରିତାତ୍ୟଗ୍ନିଃ ॥ ୨ ॥

ତାମଗ୍ନିବର୍ଣ୍ଣାଂ ତପସା ଜ୍ୱଲନ୍ତୀଂ ବୈରୋଚନୀଂ କର୍ମଫଳେଷୁ ଭୁଷାମ୍ ।
ଦୁର୍ଗାଂ ଦେବୀଂ ଶରଣମହଂ ପ୍ରପଦ୍ୟେ ସୁତରସିତରସେ ନମଃ ॥ ୩ ॥

ଅଗ୍ନେ ତ୍ୱଂ ପାରୟା ନବ୍ୟା ଅସ୍ମାନ୍ ସ୍ୱସ୍ତିଭିରତି ଦୁର୍ଗାଣି ବିଶ୍ୱା ।
ପୁଷ୍ଟ ପୃଥ୍ୱୀ ବହୁଲା ନ ଭର୍ବୀ ଭବା ତୋକାୟ ତନୟାୟ ଶଂୟୋଃ ॥ ୪ ॥

ବିଶ୍ୱାନି ନୋ ଦୁର୍ଗହା ଜାତବେଦଃ ସିନ୍ଧୁର୍ନ ନାବା ଦୁରିତାତିପର୍ଷି ।
ଅଗ୍ନେ ଅତ୍ରିବନ୍ନମସା ଗୃଣାନୋଽସ୍ତ୍ରାକଂ ବୋଧ୍ୟାବିତା ତନୁନାମ୍ ॥ ୫ ॥

ପୃତନାଜିତଂ ସହମାନମଗ୍ନିମୁଗ୍ରଂ ହୁବେମ ପରମାସୁଧସ୍ତାତ୍ ।
ସ ନଃ ପର୍ଷଦତିଦୁର୍ଗାଣି ବିଶ୍ୱା କ୍ଷାମଢେବୋ ଅତିଦୁରିତାତ୍ୟଗ୍ନିଃ ॥ ୬ ॥

ପ୍ରତ୍ନୋ ହି କମୀତ୍ୟା ଅଧୁରେଷୁ ସନାତ ହୋତା ନବ୍ୟଶ୍ଚ ସସ୍ତି ।
ସ୍ୱାଂ ଚାଗ୍ନେ ତନ୍ନଂ ପିପ୍ରୟସ୍ୱାସ୍ତୁଭ୍ୟଂ ଚ ସୌଭଗମାୟଜସ୍ୱ ॥ ୭ ॥

ପରସ୍ତାଦ୍ୟଶୋ ଗୁହାସୁ ମମ ସୁପର୍ଣ୍ଣପକ୍ଷାୟ ଧୀମହି ।
ଶତବାହୁନା ପୁନରଜାୟତ ସୁବୋ ରାଜା ସଧସ୍ତା ତ୍ରୀଣି ଚ ॥ ୮ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦ୍‌ଷଷ୍ଠଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥ ୬ ॥

॥ ସପ୍ତମଃ ଶ୍ଳୋକ ॥

ଓଁ ଭୂରଗ୍ନୟେ ପୃଥିବ୍ୟୈ ସ୍ୱାହା ।
ଭୂବୋ ବାୟୁବେଃ ଛରିକ୍ଷାୟ ସ୍ୱାହା ।
ସୁବରାଦିତ୍ୟାୟ ଦିବେ ସ୍ୱାହା ।
ଭୂର୍ଭୁବଃସୁବରନ୍ଧ୍ରମସେ ଦିଗ୍ଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା ।
ନମୋ ଦେବେଭ୍ୟଃ ସ୍ୱଧା ପିତୃଭ୍ୟୋ ଭୂର୍ଭୁବଃ ସୁବରଗ୍ନିରୋମ୍ ॥ ୧ ॥

ଭୂରନ୍ନମଗ୍ନୟେ ପୃଥିବ୍ୟୈ ସ୍ୱାହା ।
ଭୂବୋଽନ୍ନଂ ବାୟୁବେଃ ଛରିକ୍ଷାୟ ସ୍ୱାହା ।
ସୁବରନ୍ନମାଦିତ୍ୟାୟ ଦିବେ ସ୍ୱାହା ।
ଭୂର୍ଭୁବଃସୁବରନ୍ନଂ ଚନ୍ଦ୍ରମସେ ଦିଗ୍ଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା ।
ନମୋ ଦେବେଭ୍ୟଃ ସ୍ୱଧା ପିତୃଭ୍ୟୋ ଭୂର୍ଭୁବଃସୁବରନ୍ନମୋମ୍ ॥ ୨ ॥

ଭୂରଗ୍ନୟେ ଚ ପୃଥିବ୍ୟୈ ଚ ମହତେ ଚ ସ୍ୱାହା ।
ଭୂବୋ ବାୟୁବେ ଚାଛରିକ୍ଷାୟ ଚ ମହତେ ଚ ସ୍ୱାହା ।
ସୁବରାଦିତ୍ୟାୟ ଚ ଦିବେ ଚ ମହତେ ଚ ସ୍ୱାହା ।
ଭୂର୍ଭୁବଃସୁବରନ୍ଧ୍ରମସେ ଚ ନକ୍ଷତ୍ରେଭ୍ୟଃ ଦିଗ୍ଭ୍ୟଃ ମହତେ ଚ ସ୍ୱାହା ।
ନମୋ ଦେବେଭ୍ୟଃ ସ୍ୱଧା ପିତୃଭ୍ୟୋ ଭୂର୍ଭୁବଃସୁବର୍ମହରୋମ୍ ॥ ୩ ॥

ପାହି ନୋ ଅଗ୍ନି ଏନସେ ସ୍ୱାହା ।
ପାହି ନୋ ବିଶ୍ୱବେଦସେ ସ୍ୱାହା ।
ୟଜ୍ଞଂ ପାହି ବିଭାବସୋ ସ୍ୱାହା ।
ସର୍ବଂ ପାହି ଶତକ୍ରତୋ ସ୍ୱାହା ॥ ୪ ॥

ୟସ୍ମିନ୍ ସାମୃଷ୍ଟତୋ ବିଶ୍ୱରୂପସ୍ତନ୍ମୋଦ୍ୟଶ୍ଚନ୍ଦାଂ ସ୍ୟାବିବେଶ ।
ସତାଂ ଶକ୍ୟଃ ପ୍ରୋକାଚୋପନିଷଦିନ୍ଦ୍ରୋ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ଋଷିତ୍ୟୋ ନମୋ
ଦେବେଭ୍ୟଃ ସ୍ୱଧା ପିତୃତ୍ୟୋ ଭୂର୍ଭୁବଃସ୍ୱରଶ୍ଚନ୍ଦ ଓଁ ॥ ୫ ॥

ନମୋ ବ୍ରହ୍ମଣୋ ଧାରଣଂ ମେ ଅସ୍ତୁନିରାକରଣଂ ଧାରୟିତା ଭୂୟାସଂ
କର୍ଣ୍ଣୟୋଃ ଶ୍ରୁତଂ ମା ତ୍ୟୋଽହଂ ମମାମୁଷ୍ୟ ଓଁ ॥ ୬ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦି ସପ୍ତମଃଶ୍ଳୋକଃ ॥ ୭ ॥

॥ ଅଷ୍ଟମଃ ଶ୍ଳୋକଃ ॥

ଋତଂ ତପଃ ସତ୍ୟଂ ତପଃ ଶ୍ରୁତଂ ତପଃ ଶାନ୍ତଂ ତପୋ ଦାନଂ ତପୋ ଯଜ୍ଞସ୍ତପୋ ଭୂର୍ଭୁବଃ
ସ୍ୱରବ୍ରହ୍ମେତଦୁପାସ୍ତ୍ୱେତତପଃ ॥ ୧ ॥

ୟଥା ବୃକ୍ଷସ୍ୟ ସଂପୁଷ୍ପିତସ୍ୟ ଦୂରାଦ୍ଭାନ୍ନୋ ବାତ୍ୟେବଂ ପୁଣ୍ୟସ୍ୟ କର୍ମଣୋ ଦୂରାଦ୍ଭାନ୍ନୋ ବାତି ।
ୟଥାସିଧାରାଂ କର୍ତ୍ତେଃ ବହିତାମବକ୍ରାମେଦ୍ୟଦ୍ୟୁ୍ୟ ବେହ ବେହବା ବିହ୍ୱଳିଷ୍ୟାମି କର୍ତ୍ତଂ
ପତିଷ୍ୟାମୀତ୍ୟେବମନୃତାଦାତ୍ମାନଂ ଭୁଗୁଢ୍ଵେତ୍ ॥ ୨ ॥

ଅଶୋରଣୀୟାନ୍ନହତୋ ମହୀୟାନ୍ନାତ୍ମା ଗୁହାୟାଂ ନିହିତୋଽସ୍ୟ ଜନ୍ତୋଃ ।
ତମକ୍ରତୁଂ ପଶ୍ୟତି ବୀତଶୋକୋ ଧାତୁଃ ପ୍ରସାଦାନ୍ନହିମାନମୀଶମ୍ ॥ ୩ ॥

ସପ୍ତ ପ୍ରାଣାଃ ପ୍ରଭବନ୍ତି ତସ୍ମାତ୍ପ୍ରାଣିଷଃ ସମିଧଃ ସପ୍ତ ଜିହ୍ୱାଃ ।
ସପ୍ତ ଇମେ ଲୋକା ଯେଷୁ ଚରନ୍ତି ପ୍ରାଣା ଗୁହାଶୟା ନିହିତାଃ ସପ୍ତ ସପ୍ତ ॥ ୪ ॥

ଅତଃ ସମୁଦ୍ରା ଗିରୟଶ୍ଚ ସର୍ବେ ଅସ୍ତ୍ରାସ୍ତ୍ରୀୟନ୍ତେ ସିନ୍ଧବଃ ସର୍ବରୂପାଃ ।
ଅତଶ୍ଚ ବିଶ୍ୱା ଓଷଧୟୋ ରସଶ୍ଚ ଯେନୈଷ ଭୂତୈସ୍ତ୍ରିଷ୍ଟତେ ହ୍ୟନ୍ତରାତ୍ମା ॥ ୫ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦି ଅଷ୍ଟମଃ ଶ୍ଳୋକଃ ॥ ୮ ॥

॥ ନବମଃ ଶ୍ଳୋକ ॥

ବ୍ରହ୍ମା ଦେବାନାଂ ପଦବାଃ କବୀନାମୃଷିର୍ବିପ୍ରାଣାଂ ମହିଷୋ ମୃଗାଣାମ୍ ।
ଶ୍ୟାମୋ ଗୃଧ୍ରାଣାଂ ସ୍ୱଧିତିର୍ବନାନାଂ ସୋମଃ ପବିତ୍ରମତ୍ୟେତି ରେଭନ୍ ॥ ୧ ॥

ଅଜାମେକାଂ ଲୋହିତଶୁକ୍ଳକୃଷ୍ଣାଂ ବହ୍ମୀଂ ପ୍ରଜାଂ ଜନୟନ୍ତୀଂ ସରୂପାମ୍ ।
ଅଜୋ ହ୍ୟେକୋ ଭୃଷମାଶୋଽନୁଶେତେ ଜହାତ୍ୟନାଂ ଭୁକ୍ତଭୋଗାମଜୋଽନ୍ୟଃ ॥ ୨ ॥

ହଂସଃ ଶୁଚିଷଦ୍ୱସ୍ତୁରନ୍ତରିକ୍ଷସଜ୍ଞୋତା ବେଦିଷଦତିଥିର୍ଦୁରୋଶସତ୍ ।
ନୃଷଦ୍ୱରସଦୃତସଦ୍ୟୋମସଦକ୍ତା ଗୋଜା ଋତଜା ଅଦ୍ରିଜା ଋତଂ ବୃହତ୍ ॥ ୩ ॥

ୟସ୍ମାନ୍ନ ଜାତଃ ପରୋ ଅନ୍ୟୋ ଅସ୍ତି ଯଃ ଆବିବେଶ ଭୁବନାନି ବିଶ୍ୱା ।
ପ୍ରଜାପତିଃ ପ୍ରଜୟା ସଂବିଦାନସ୍ତୀଶି ଜ୍ୟୋତୀଂଷି ସତତେ ସ ସୋତଶୀ ॥ ୪ ॥

ବିଧର୍ତାରଂ ହବାମହେ ବସୋଃ କୁବିଦ୍ୱନାତି ନଃ ।
ସବିତାରଂ ନୃତକ୍ଷସମ୍ ॥ ୫ ॥

ଅଦ୍ୟା ନୋ ଦେବ ସବିତଃ ପ୍ରଜାବସ୍ତାବାଃ ସୌଭଗମ୍ ।
ପରା ଦୁଃସ୍ତୁପ୍ରିୟଂ ସୁବ ॥ ୬ ॥

ବିଶ୍ୱାନି ଦେବ ସବିତର୍ଦୁରିତାନି ପରାସୁବ ।
ୟତ୍ତ୍ରଂ ତନ୍ନ ଆସୁବ ॥ ୭ ॥

ମଧୁ ବାତା ଋତାୟତେ ମଧୁ କ୍ଷରନ୍ତି ସିନ୍ଧବଃ ।
ମାଧ୍ୱୀର୍ନଃ ସନ୍ତୋଷଧୀଃ ॥ ୮ ॥

ମଧୁନକ୍ତମୁତୋଷସୋ ମଧୁମପ୍ତାର୍ଥବଂ ରଜଃ ।
ମଧୁ ଘୌରସ୍ତୁ ନଃ ପିତା ॥ ୯ ॥

ମଧୁମାନ୍ନୋ ବନସ୍ପତିର୍ମଧୁମାଁ ଅସ୍ତୁ ସୂର୍ଯ୍ୟଃ ।
ମାଧୁୀର୍ଗାବୋ ଭବନ୍ତୁ ନଃ ॥ ୧୦ ॥

ଘୃତଂ ମିମିକ୍ଷେ ଘୃତମସ୍ୟ ଯୋନିର୍ଘୃତେ ଶ୍ରିତୋ ଘୃତମୁସ୍ୟ ଧାମ ।
ଅନୁଷ୍ଠଧମାବହ ମାଦୟସ୍ତୁ ସ୍ବାହାକୃତଂ ବୃଷଭ ବକ୍ଷି ହବ୍ୟମ୍ ॥ ୧୧ ॥

ସମୁଦ୍ରାଦୂର୍ମର୍ମଧୁମାଁ ଭଦାରଦୁପାଂଶୁନା ସମମୃତତୃମାନତ୍ ।
ଘୃତସ୍ୟ ନାମ ଗୁହ୍ୟଂ ଯଦସ୍ତ୍ରି ଜିହ୍ବା ଦେବାନାମମୃତସ୍ୟ ନାଭିଃ ॥ ୧୨ ॥

ବୟଂ ନାମ ପ୍ରବ୍ରବାମା ଘୃତସ୍ୟାସ୍ମିନ୍ୟଜ୍ଞେ ଧାରୟାମା ନମୋଭିଃ ।
ଉପ ବ୍ରହ୍ମା ଶୃଣବଚ୍ଛତ୍ୟମାନଂ ଚତୁଃଶୃଙ୍ଗୋଽବମୀଢ୍ଵୌର ଏତତ୍ ॥ ୧୩ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦିନବମଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥ ୯ ॥

॥ ଦଶମଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥

ଚତ୍ବାରି ଶୃଙ୍ଗା ତ୍ରୟୋ ଅସ୍ୟ ପାଦା ଦ୍ବେ ଶୀର୍ଷେ ସପ୍ତ ହସ୍ତାସୋ ଅସ୍ୟ ।
ତ୍ରିଧା ବଜୋ ବୃଷଭୋ ରୋରବୀତି ମହୋ ଦେବୋ ମର୍ତ୍ତ୍ୟା ଆବିବେଶ ॥ ୧ ॥

ତ୍ରିଧା ହିତଂ ପଶିଭିର୍ଗୁହ୍ୟମାନଂ ଗବି ଦେବାସୋ ଘୃତମନ୍ନୁବିନ୍ଦନ୍ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ଏକଂ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଏକଂ ଜଜାନ ବେନାଦେକଂ ସ୍ବଧୟା ନିଷ୍ଠତୟୁଃ ॥ ୨ ॥

ୟୋ ଦେବାନାଂ ପ୍ରଥମଂ ପୁରସ୍ତାଦ୍ବିଶ୍ବାଧିକୋ ରୁଦ୍ରୋ ମହର୍ଷିଃ ।
ହିରଣ୍ୟଗର୍ଭଂ ପଶ୍ୟତ ଜାୟମାନଂ ସ ନୋ ଦେବଃ ଶୁଭୟା ସ୍ତୃତ୍ୟା ସଂଯୁନକ୍ତି ॥ ୩ ॥

ୟସ୍ମାପୂର୍ବଂ ନାପରମସ୍ତ୍ରି କିଞ୍ଚିଦ୍ୟସ୍ମାନ୍ନାଶୀୟୋ ନ ଜ୍ୟାୟୋଽସ୍ତ୍ରି କଶ୍ଚିତ୍ ।
ବୃକ୍ଷ ଇବ ସ୍ତବ୍ଧୋ ଦିବି ତିଷ୍ଠତ୍ୟେକସ୍ତେନେଦଂ ପୂର୍ଣ୍ଣଂ ପୁରୁଷେଶ ସର୍ବମ୍ ॥ ୪ ॥

ନ କର୍ମଣା ନ ପ୍ରଜୟା ଧନେନ ତ୍ୟାଗେନୈକେ ଅମୃତତ୍ୱମାନଶୁଃ ।
ପରେଣ ନାକଂ ନିହିତଂ ଗୁହାୟାଂ ବିଭ୍ରାଜତେ ଯଦ୍ୟତୟୋ ବିଶନ୍ତି ॥ ୫ ॥

ବେଦାନ୍ତବିଜ୍ଞାନସୁନିଶ୍ଚିତାର୍ଥାଃ ସନ୍ନ୍ୟାସୟୋଗାଦ୍ୟତୟଃ ଶୁଦ୍ଧସତ୍ତ୍ୱାଃ ।
ତେ ବ୍ରହ୍ମଲୋକେଷୁ ପରାନ୍ତକାଳେ ପରାମୃତାଃ ପରିମୁଚ୍ୟନ୍ତି ସର୍ବେ ॥ ୬ ॥

ଦହ୍ରଂ ବିପାପୁଂ ବରଂ ବେଶ୍ମଭୂତଂ ଯତ୍-ପୁଣ୍ଡରୀକଂ ପୁରମଧ୍ୟସଂସ୍ଥମ୍ ।
ତତ୍ରାପି ଦହ୍ରଂ ଗଗନଂ ବିଶୋକସ୍ତସ୍ମିନ୍ୟଦନ୍ତସ୍ତଦୁପାସିତବ୍ୟମ୍ ॥ ୭ ॥

ୟୋ ବେଦାଦୌ ସ୍ୱରଃ ପ୍ରୋକ୍ତୋ ବେଦାନ୍ତେ ଚ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତଃ ।
ତସ୍ୟ ପ୍ରକୃତିଲୀନସ୍ୟ ଯଃ ପରଃ ସ ମହେଶ୍ୱରଃ ॥ ୮ ॥

ଅଜୋଽନ୍ୟଃ ସୁବିଭା ନାଭିଃ ସର୍ବମସୈବ ॥ ୯ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦିଦଶମଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥ ୧୦ ॥

॥ ଏକାଦଶଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥

ସହସ୍ରଶୀର୍ଷଂ ଦେବଂ ବିଶ୍ୱାଖ୍ୟଂ ବିଶ୍ୱଶମ୍ଭୁବମ୍ ।
ବିଶ୍ୱଂ ନାରାୟଣଂ ଦେବମକ୍ଷରଂ ପରମଂ ପ୍ରଭୁମ୍ ॥ ୧ ॥

ବିଶ୍ୱତଃ ପରମଂ ନିତ୍ୟଂ ବିଶ୍ୱଂ ନାରାୟଣଂ ହରିମ୍ ।
ବିଶ୍ୱମେବେଦଂ ପୁରୁଷସ୍ତଦ୍ୱିଶ୍ୱମୁପଜୀବତି ॥ ୨ ॥

ପତିଂ ବିଶ୍ୱସ୍ୟାତ୍ରେଶ୍ୱରଂ ଶାଶ୍ୱତଂ ଶିବମରୂପମ୍ ।
ନାରାୟଣଂ ମହାଜ୍ଞେୟଂ ବିଶ୍ୱାତ୍ମାନଂ ପରାୟଣମ୍ ॥ ୩ ॥

ନାରାୟଣଃ ପରଂ ବ୍ରହ୍ମତତ୍ତ୍ଵଂ ନାରାୟଣଃ ପରଃ ।
ନାରାୟଣଃ ପରୋ ଜ୍ୟୋତିରାତ୍ମା ନାରାୟଣଃ ପରଃ ॥ ୪ ॥

ନାରାୟଣଃ ପରୋ ଧ୍ୟାତା ଧ୍ୟାନଂ ନାରାୟଣଃ ପରଃ ।
ପରାଦପି ପରଶ୍ଚାସ୍ତୁ ତସ୍ମାଦ୍ୟସ୍ତୁ ପରାପରଃ ॥ ୫ ॥

ୟଞ୍ଚ କିଞ୍ଚିଦ୍ଭଗତ୍ୟସ୍ମିନ୍ମୃତ୍ୟୁତେ ଶୂନ୍ୟତେଽପି ବା ।
ଅନ୍ତର୍ବହିଷ୍ଠ ତତ୍ତ୍ଵର୍ବଂ ବ୍ୟାପ୍ୟ ନାରାୟଣଃ ସ୍ଥିତଃ ॥ ୬ ॥

ଅନନ୍ତମବ୍ୟୟଂ କବିଂ ସମୁଦ୍ରେତଂ ବିଶ୍ଵଶମ୍ଭବମ୍ ।
ପଦ୍ମକୋଶପ୍ରତୀକାଶଂ ସୁଷିରଂ ଚାପ୍ୟଧୋମୁଖମ୍ ॥ ୭ ॥

ଅଧୋନିଷ୍ଠ୍ୟା ବିତସ୍ତ୍ୟାଂ ତୁ ନାଭ୍ୟାମୁପରି ତିଷ୍ଠତି ।
ହୃଦୟଂ ତଦ୍ଵିଜାନୀୟାଦ୍ଵିଶ୍ଵସ୍ୟାୟତନଂ ମହତ୍ ॥ ୮ ॥

ସତତଂ ତୁ ଶିରାଭିସ୍ତୁ ଲମ୍ବତ୍ୟାକୋଶସନ୍ନିଭମ୍ ।
ତସ୍ୟାନ୍ତେ ସୁଷିରଂ ସୁକ୍ଷ୍ମଂ ତସ୍ମିନ୍ନସର୍ବଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତମ୍ ॥ ୯ ॥

ତସ୍ୟ ମଧ୍ୟେ ମହାନଗ୍ନିର୍ବିଶ୍ଵାର୍ତ୍ତବିଶ୍ଵତୋମୁଖଃ ।
ସୋଽଗ୍ରଭୁଗ୍ନିଭଜଂତିଷ୍ଠନ୍ନାହାରମକ୍ଷୟଃ କବିଃ ॥ ୧୦ ॥

ସନ୍ତ୍ରାପୟତି ସ୍ଵଂ ଦେହମାପାଦତଲମସ୍ତକମ୍ ।
ତସ୍ୟ ମଧ୍ୟେ ବହିଶିଶା ଅଶୀୟୋର୍ଧ୍ଵା ବ୍ୟବସ୍ଥିତା ॥ ୧୧ ॥

ନୀଲତୋୟଦମଧ୍ୟସ୍ଥା ବିଦ୍ୟୁଲ୍ଲେଖେବ ଭାସୁରା ।
ନୀବାରଶୁକବଉନ୍ମୀ ପୀତାଭା ସ୍ୟାଉନୁପମା ॥ ୧୨ ॥

ତସ୍ୟାଃ ଶିଖାୟା ମଧ୍ୟେ ପରମାତ୍ମା ବ୍ୟବସ୍ଥିତଃ ।
ସ ବ୍ରହ୍ମା ସ ଶିବଃ ସେନ୍ଦ୍ରଃ ସୋଽକ୍ଷରଃ ପରମଃ ସ୍ଵରାଟ୍ ॥ ୧୩ ॥

ଅଥାତୋ ଯୋଗ ଜିହ୍ଵା ମେ ମଧୁବାଦିନୀ ।
ଅହମେବ କାଲୋ ନାହଂ କାଲସ୍ୟ ॥ ୧୪ ॥

ନାରାୟଣଃ ସ୍ଥିତୋ ବ୍ୟବସ୍ଥିତଶ୍ଚତ୍ଵାରି ତ ॥ ୧୫ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦି ଏକାଦଶଃଖଣ୍ଡଃ ॥ ୧୧ ॥

॥ ଦ୍ଵାଦଶଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥

ଉତଂ ସତ୍ୟଂ ପରଂ ବ୍ରହ୍ମ ପୁରୁଷଂ କୃଷ୍ଣପିଂଗଲମ୍ ।
ଉର୍ଧ୍ଵରେତଂ ବିରୂପାକ୍ଷଂ ବିଶ୍ଵରୂପାୟ ବୈ ନମଃ ॥ ୧ ॥

ଆଦିତ୍ୟୋ ବା ଏଷ ଏତନ୍ନଶ୍ଚଲଂ ତପତି ।
ତତ୍ର ତା ଋତସ୍ତଦୃତାଂ ମଣ୍ଡଲଂ ସ ଋତାଂ ଲୋକୋଽଥ ଯୁ ଏଷ ଏତସ୍ମିନ୍ନଶ୍ଚଲେ
ଅର୍ଚ୍ଚିଷି ପୁରୁଷସ୍ତାନି ଯଜୁଂଷି ସ ଯଜୁଷାଂ ମଣ୍ଡଲଂ ସ ଯଜୁଷାଂ ଲୋକୋଽଥ ଯୁ
ଏଷ ଏତସ୍ମିନ୍ନଶ୍ଚଲେ ଅର୍ଚ୍ଚିର୍ଦୀପ୍ୟତେ ତାନି ସ୍ଵାମାନି ସ ସ୍ଵାମ୍ନାଂ ମଣ୍ଡଲଂ ସ ସ୍ଵାମ୍ନାଂ
ଲୋକଃ ସୈଷା ତ୍ରୟୋବ ବିଦ୍ୟା ତପତି ଯୁ ଏଷୋଽନ୍ତରାଦିତ୍ୟେ ହିରଣ୍ଘ୍ନୟଃ ପୁରୁଷଃ ॥ ୨ ॥

ଆଦିତ୍ୟୋ ବୈ ତେଜ ଓଜୋ ବଲଂ ଯୁଶଶ୍ଚକ୍ଷୁଃ ଶ୍ରୋତ୍ରମାତ୍ତ୍ଵା ମନୋ
ମନ୍ଥ୍ୟର୍ମନ୍ଥୁର୍ମୃତ୍ୟୁଃ ସତ୍ୟୋ ମିତ୍ରୋ ବାୟୁରାକାଶଃ ।
ପ୍ରାଣୋ ଲୋକପାଲକଃ । କିଂ ତସ୍ମତ୍ୟମନ୍ନମାୟୁରମୃତୋ ଜୀବୋ ବିଶ୍ଵଃ ।
କତମଃ ସ୍ଵୟମ୍ନୁ ପ୍ରଜାପତିଃ ସଂବସ୍ତର ଇତି ।
ସଂବସ୍ତରୋଽସ୍ଵାବାଦିତ୍ୟୋ ଯୁ ଏଷ ପୁରୁଷ ଏଷ ଭୂତାନାମଧିପତିଃ ।
ବ୍ରହ୍ମଣଃ ସ୍ଵାୟତ୍ଵ୍ୟଂ ସଲୋକତାମାପ୍ନୋତ୍ୟେତାସ୍ମାମେବ ଦେବତାନାଂ ସ୍ଵାୟତ୍ଵ୍ୟଂ
ସାର୍ଘ୍ଵତାଂ ସମାନଲୋକତାମାପ୍ନୋତି ଯୁ ଏବଂ ବେଦେତ୍ୟୁପନିଷଦ୍ ॥ ୩ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦି ଦ୍ଵାଦଶଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥ ୧୨ ॥

॥ ତ୍ରୟୋଦଶଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥

ଘୃଣିଃ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଆଦିତ୍ୟ ଓମ୍ ।

ଅର୍ଚ୍ଚୟନ୍ତି ତପଃ ସତ୍ୟଂ ମଧୁ କ୍ଷରନ୍ତି ତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମ ତଦାପ

ଆପୋ ଜ୍ୟୋତୀରସୋଽମୃତଂ ବ୍ରହ୍ମ ଭୂର୍ଭୁବଃସ୍ୱରୋମ୍ ॥ ୧ ॥

ସର୍ବୋ ବୈ ରୁଦ୍ରସ୍ତସ୍ମୈ ରୁଦ୍ରାୟ ନମୋ ଅସ୍ତୁ ।

ପୁରୁଷୋ ବୈ ରୁଦ୍ରସ୍ତନ୍ନହୋ ନମୋ ନମଃ ।

ବିଶ୍ୱଂ ଭୂତଂ ଭବ୍ୟଂ ଭୁବନଂ ଚିତ୍ରଂ ବହୁଧା ଜାତଂ ଜାୟମାନଂ ଚ ଯତ୍ ।

ସର୍ବା ହ୍ୟେଷ ରୁଦ୍ରସ୍ତସ୍ମୈ ରୁଦ୍ରାୟ ନମୋ ଅସ୍ତୁ ॥ ୨ ॥

କଦୁଦ୍ରାୟ ପ୍ରଚେତସେ ମୀଦୁଷ୍ଟମାୟ ତବ୍ୟସେ ।

ବୋଚେମ ଶକ୍ତମଂ ହୃଦେ ।

ସର୍ବୋହ୍ୟେଷ ରୁଦ୍ରସ୍ତସ୍ମୈ ରୁଦ୍ରାୟ ନମୋ ଅସ୍ତୁ ॥ ୩ ॥

ନମୋ ହିରଣ୍ୟବାହବେ ହିରଣ୍ୟବର୍ଣ୍ଣାୟ ହିରଣ୍ୟରୂପାୟ ହିରଣ୍ୟପତୟେ ।

ଅମ୍ବିକାପତୟେ ଭମାପତୟେ ନମୋ ନମଃ ॥ ୪ ॥

ୟସ୍ୟ ବୈକଂକତ୍ୟଗ୍ନିହୋତ୍ରହବଣୀ ଭବତି ପ୍ରତିଷ୍ଠିତାଃ

ପ୍ରତ୍ୟେବାସ୍ୟାହୁତୟସ୍ତ୍ରିଷ୍ଟକ୍ତ୍ୟଥୋ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତୈ୍ୟ ॥ ୫ ॥

କୃଶ୍ନସ୍ତ ପାଜ ଇତି ପଞ୍ଚି ॥ ୬ ॥

ଅଦିତିର୍ଦେବା ଗନ୍ଧର୍ବା ମନୁଷ୍ୟାଃ ପିତରୋଽସୁରାସ୍ତେଷାଂ ସର୍ବଭୂତାନାଂ ମାତା ମେଦିନୀ

ପୃଥିବୀ ମହତୀ ମହୀ ସାବିତ୍ରୀ ଗାୟତ୍ରୀ ଜଗଦୁ୍ୟର୍ବୀ ପୃଥ୍ୱୀ ବହୁଲା ବିଶ୍ୱା ଭୂତା ।

କତମା କା ଯା ସା ସତ୍ୟେତ୍ୟମୃତେତି ବସିଷ୍ଠଃ ॥ ୭ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦ୍‌ତ୍ରୟୋଦଶଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥ ୧୩ ॥

॥ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ଖଣ୍ଡ ॥

ଆପୋ ବା ଇଦଂ ସର୍ବଂ ବିଶ୍ୱା ଭୂତାନ୍ୟାପଃ ପ୍ରାଣୋ ବା ଆପଃ
ପଶବ ଆପୋ ଅନ୍ନମାପୋଽମୃତମାପଃ ସମ୍ରାତାପୋ ବିରାତାପଃ
ସ୍ୱରାତାପଶ୍ଚନ୍ଦାଂସ୍ୟାପୋ ଜ୍ୟୋତିଂସ୍ୟାପୋ ଯଜ୍ଞଂସ୍ୟାପଃ
ସତ୍ୟମାପଃ ସର୍ବା ଦେବତା ଆପୋ ଭୂର୍ଭୁବଃସୁବରାପ ଓମ୍ ॥ ୧ ॥

ଆପଃ ପୁନନ୍ତୁ ପୃଥିବୀଂ ପୃଥିବୀ ପୂତା ପୁନାତୁ ମାମ୍ ।
ପୁନନ୍ତୁ ବ୍ରହ୍ମଣସ୍ତତିର୍ବ୍ରହ୍ମପୂତା ପୁନାତୁ ମାମ୍ ।
ୟଦୁଚ୍ଛିଷ୍ଟମତୋଜ୍ୟଂ ଯଦ୍ୱା ଦୁଷ୍ଟରିତଂ ମମ୍ ।
ସର୍ବଂ ପୁନନ୍ତୁ ମାମାପୋ ଅସତାଂ ଚ ପ୍ରତିଗ୍ରହଂ ସ୍ୱାହା ॥ ୨ ॥

ଅଗ୍ନିଶ୍ଚ ମା ମନ୍ୟଶ୍ଚ ମନ୍ୟପତୟଶ୍ଚ ମନ୍ୟକୃତେଭ୍ୟଃ ପାପେଭ୍ୟୋ ରକ୍ଷତ୍ତାମ୍ ।
ୟଦହ୍ନା ପାପମକାର୍ଷଂ ମନସା ବାଚା ହସ୍ତାଭ୍ୟାଂ ପଦ୍-ଭ୍ୟାମୁଦରେଣ ଶିଶ୍ନା
ଅହସ୍ତଦବଲୁମ୍ବତୁ ଯଜ୍ଞିଞ୍ଜ ଦୁରିତଂ ମୟି ।
ଇଦମହଂ ମାମମୃତୟୋନୌ ସତ୍ୟେ ଜ୍ୟୋତିଷି ଜୁହୋମି ସ୍ୱାହା ॥ ୩ ॥

ସୂର୍ଯ୍ୟଶ୍ଚ ମା ମନ୍ୟଶ୍ଚ ମନ୍ୟପତୟଶ୍ଚ ମନ୍ୟକୃତେଭ୍ୟଃ ପାପେଭ୍ୟୋ ରକ୍ଷତ୍ତାମ୍ ।
ୟଦ୍ରାତ୍ର୍ୟା ପାପମକାର୍ଷଂ ମନସା ବାଚା ହସ୍ତାଭ୍ୟାଂ ପଦ୍-ଭ୍ୟାମୁଦରେଣ ଶିଶ୍ନା
ରାତ୍ରିସ୍ତଦବଲୁମ୍ବତୁ ଯଜ୍ଞିଞ୍ଜ ଦୁରିତଂ ମୟି ।
ଇଦମହଂ ମାମମୃତୟୋନୌ ସୂର୍ଯ୍ୟେ ଜ୍ୟୋତିଷି ଜୁହୋମି ସ୍ୱାହା ॥ ୪ ॥

ଅହର୍ନୌ ଅତ୍ୟପୀପରଦ୍ରାତ୍ରିନୌ ଅତିପାରୟଦ୍ରାତ୍ରିନୌ ଅତ୍ୟପୀପରଦହର୍ନୌ
ଅତିପାରୟତ୍ ॥ ୫ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦ୍ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ଖଣ୍ଡ ॥ ୧୪ ॥

॥ ପଞ୍ଚଦଶ ଖଣ୍ଡ ॥

ଆୟାତୁ ବରଦା ଦେବୀ ଅକ୍ଷରଂ ବ୍ରହ୍ମସମ୍ବିତମ୍ ।
ଗାୟତ୍ରୀ ଛନ୍ଦସାଂ ମାତା ଇଦଂ ବ୍ରହ୍ମ ଜୁଷସ୍ବ ନଃ ॥

ଓଜୋଽସି ସହୋଽସି ବଲମସି ଭ୍ରାଜୋଽସି ଦେବାନାଂ ଧାମ
ନାମାସି ବିଶ୍ବମସି ବିଶ୍ବାୟୁଃ ସର୍ବମସି ସର୍ବାୟୁରଭିଭୁରୋମ୍ ।
ଗାୟତ୍ରୀମାବାହୟାମି ସାବିତ୍ରୀମାବାହୟାମି ସରସ୍ବତୀମାବାହୟାମି ॥ ୧ ॥

ଓଁ ଭୁଃ । ଓଁ ଭୁବଃ । ଓଂ ସ୍ବଃ । ଓଁ ମହଃ । ଓଁ ଜନଃ । ଓଁ ତପଃ ।
ଓଂ ସତ୍ୟଂ । ଓଁ ତସ୍ତ୍ରବିତୁର୍ବରେଣ୍ୟଂ ଭର୍ଗୋ ଦେବସ୍ୟ ଧୀମହି ।
ଧିୟୋ ଯୋ ନଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ । ଓମାପୋଜ୍ୟୋତୀରସୋଽମୃତଂ ବ୍ରହ୍ମ ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ବରୋମ୍ ॥ ୨ ॥

ଓଂ ଭୂର୍ଭୁବଃ ସୁବର୍ମହର୍ଜନସ୍ତପଃ ସତ୍ୟଂ ମଧୁ କ୍ଷରନ୍ତି ।
ତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମ । ତଦାପ ଆପୋଜ୍ୟୋତୀରସୋଽମୃତଂ ବ୍ରହ୍ମ ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ବରୋମ୍ ॥ ୩ ॥

ଓଂ ତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମ । ଓଂ ତଦ୍ବିଧୁଃ । ଓଁ ତଦାତ୍ମା । ଓଂ ତସ୍ତ୍ରର୍ବମ୍ । ଓଂ ତଦ୍-ପୁରୋଂ ନମଃ ॥ ୪ ॥

ଭଉମେ ଶିଖରେ ଦେବୀ ଭୂମ୍ୟାଂ ପର୍ବତମୂର୍ଧନି ।
ବ୍ରାହ୍ମଣେଭ୍ୟା ହ୍ୟନୁଜ୍ଞାତା ଗଚ୍ଛ ଦେବି ଯଥାସୁଖମ୍ ॥ ୫ ॥

ଓଁ ଅନ୍ତରାକ୍ଷରସି ଭୂତେଷୁ ଗୁହାୟାଂ ବିଶ୍ବମୂର୍ତ୍ତିଷୁ ।
ଏବଂ ଯଜ୍ଞସ୍ତୁଂ ବିଷ୍ଣୁସ୍ତୁଂ ବସତ୍କାରସ୍ତୁଂ ରୁଦ୍ରସ୍ତୁଂ ବ୍ରହ୍ମା ତ୍ବଂ ପ୍ରଜାପତିଃ ॥ ୬ ॥

ଅମୃତୋପସ୍ତରଶମସି ॥ ୭ ॥

ପ୍ରାଣେ ନିବିଷ୍ଟୋଽମୃତଂ ତୁହୋମି ପ୍ରାଣାୟ ସ୍ବାହା ।
ଅପାନେ ନିବିଷ୍ଟୋଽମୃତଂ ତୁହୋମି ଅପାନାୟ ସ୍ବାହା ।
ବ୍ୟାନେ ନିବିଷ୍ଟୋଽମୃତଂ ତୁହୋମି ବ୍ୟାନାୟ ସ୍ବାହା ।
ଉଦାନେ ନିବିଷ୍ଟୋଽମୃତଂ ତୁହୋମି ଉଦାନାୟ ସ୍ବାହା ।
ସମାନେ ନିବିଷ୍ଟୋଽମୃତଂ ତୁହୋମି ସମାନାୟ ସ୍ବାହା ॥ ୮ ॥

ପ୍ରାଣେ ନିବିଷ୍ଟୋଽମୃତଂ ତୁହୋମି । ଶିବୋମାବିଶାପ୍ରଦାହାୟ । ପ୍ରାଣାୟ ସ୍ବାହା ॥
ଅପାନେ ନିବିଷ୍ଟୋଽମୃତଂ ତୁହୋମି । ଶିବୋମାବିଶାପ୍ରଦାହାୟ । ଅପାନାୟ ସ୍ବାହା ॥
ବ୍ୟାନେ ନିବିଷ୍ଟୋଽମୃତଂ ତୁହୋମି । ଶିବୋମାବିଶାପ୍ରଦାହାୟ । ବ୍ୟାନାୟ ସ୍ବାହା ॥
ଉଦାନେ ନିବିଷ୍ଟୋଽମୃତଂ ତୁହୋମି । ଶିବୋମାବିଶାପ୍ରଦାହାୟ । ଉଦାନାୟ ସ୍ବାହା ॥
ସମାନେ ନିବିଷ୍ଟୋଽମୃତଂ ତୁହୋମି । ଶିବୋମାବିଶାପ୍ରଦାହାୟ । ସମାନାୟ ସ୍ବାହା ॥ ୯ ॥

ଅମୃତାପିଧାନମସି ।
ବ୍ରହ୍ମଣି ସ ଆତ୍ମାମୃତତ୍ବାୟ ॥ ୧୦ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦି ପଞ୍ଚଦଶଃଖଣ୍ଡଃ ॥ ୧୫ ॥

॥ ଷୋଡଶ ଖଣ୍ଡଃ ॥

ଶ୍ରଦ୍ଧାୟାଂ ପ୍ରାଣେ ନିବିଶ୍ୟାମୃତଂ ହୃତମ୍ । ପ୍ରାଣମନ୍ନେନାପ୍ୟାୟସ୍ବ ॥
ଅପାନେ ନିବିଶ୍ୟାମୃତଂ ହୃତମ୍ । ଅପାନମନ୍ନେନାପ୍ୟାୟସ୍ବ ॥
ବ୍ୟାନେ ନିବିଶ୍ୟାମୃତଂ ହୃତମ୍ । ବ୍ୟାନମନ୍ନେନାପ୍ୟାୟସ୍ବ ॥
ଉଦାନେ ନିବିଶ୍ୟାମୃତଂ ହୃତମ୍ । ଉଦାନମନ୍ନେନାପ୍ୟାୟସ୍ବ ॥
ସମାନେ ନିବିଶ୍ୟାମୃତଂ ହୃତମ୍ । ସମାନମନ୍ନେନାପ୍ୟାୟସ୍ବ ॥
ବ୍ରହ୍ମଣି ସ ଆତ୍ମାମୃତତ୍ବାୟ ॥ ୧ ॥

ପ୍ରଣାନାଂ ଗ୍ରନ୍ଥିରସି ରୁଦ୍ରମାବିଶାନ୍ତକସ୍ତେନାନେନାପ୍ୟାୟସ୍ତୁ ॥ ୨ ॥

ଅଂଗୁଷ୍ଠମାତ୍ରଃ ପୁରୁଷୋ ଅଂଗୁଷ୍ଠଂ ଚ ସମାଶ୍ରିତଃ ।
ଲକ୍ଷଃ ସର୍ବସ୍ୟ ଜଗତଃ ପ୍ରଭୁଃ ପ୍ରୀଣାତି ବିଶ୍ୱଭୁକ୍ ॥ ୩ ॥

ମେଧା ଦେବୀ ଜୁଷମାଣା ନ ଆଗାଦ୍ବିଶ୍ୱାତୀ ଭଦ୍ରା ସୁମନସ୍ୟମାନା ।
ତ୍ୱୟା ଜୁଷ୍ଟା ଜୁଷମାଣା ଦୁରୁକ୍ତାନ୍ ବୃହଦ୍ବଦେମ ବିଦଧେ ସୁବିରାଃ ॥
ତ୍ୱୟା ଜୁଷ୍ଟ ଋଷିର୍ଭବତୁ ଦେବୀ ତ୍ୱୟା ବ୍ରହ୍ମା ଗତଶ୍ରୀରୁତ ତ୍ୱାୟା ।
ତ୍ୱୟା ଜୁଷ୍ଟଶ୍ଚିତ୍ରଂ ବିନ୍ଦତେ ବସୁ ସା ନୋ ଜୁଷସ୍ତୁ ଦ୍ରବିଣେନ ମେଧେ ॥ ୪ ॥

ମେଧାଂ ମେ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ଦଦାତୁ ମେଧାଂ ଦେବୀ ସରସ୍ୱତୀ ।
ମେଧାଂ ମେ ଅଶ୍ୱିନାରୁଭାବାଧିତ୍ୱାଂ ପୁଷ୍କରସ୍ରଜୌ ॥ ୫ ॥

ଅୟ୍ୱରାସୁ ଚ ଯା ମେଧା ଗନ୍ଧର୍ବେଷୁ ଚ ଯନ୍ତ୍ରନଃ ।
ଦୈବୀ ମେଧା ମନୁଷ୍ୟଜା ସା ମାଂ ମେଧା ସୁରଭିର୍ଜୁଷତାମ୍ ॥ ୬ ॥

ଆ ମାଂ ମେଧା ସୁରଭିର୍ବିଶ୍ୱରୂପା ହିରଣ୍ୟବର୍ଣ୍ଣା ଜଗତୀ ଜଗମ୍ୟା ।
ଉର୍ଜସ୍ୱତୀ ପୟସା ପିନ୍ଦୁମାନା ସା ମାଂ ମେଧା ସୁପ୍ରତୀକା ଜୁଷତାମ୍ ॥ ୭ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦି ଷୋଡଶଖଣ୍ଡଃ ॥ ୧୭ ॥

॥ ସପ୍ତଦଶଃ ଶ୍ଳୋଃ ॥

ସଦ୍ୟୋଜାତଂ ପ୍ରପଦ୍ୟାମି ସଦ୍ୟୋଜାତାୟ ବୈ ନମଃ ।

ଭବେ ଭବେ ନାତିଭବେ ଭଜସ୍ବ ମାଂ ଭବୋଦ୍-ଭବାୟ ନମଃ ॥ ୧ ॥

ବାମଦେବାୟ ନମୋ ଜ୍ୟେଷ୍ଠାୟ ନମଃ ଶ୍ରେଷ୍ଠାୟ ନମୋ ରୁଦ୍ରାୟ ନମଃ କାଲୀୟ ନମଃ

କଲବିକରଣାୟ ନମୋ ବଲବିକରଣାୟ ନମୋ ବଲପ୍ରମଥନାୟ ନମଃ

ସର୍ବଭୂତଦମନାୟ ନମୋ ମନୋନ୍ମନାୟ ନମଃ ॥ ୨ ॥

ଅଘୋରେଭ୍ୟୋଃଅ ଘୋରେଭ୍ୟୋ ଘୋର ଘୋରତରେଭ୍ୟଃ ।

ସର୍ବତଃ ସର୍ବ ସର୍ବେଭ୍ୟୋ ନମସ୍ତେ ଅସ୍ତୁ ରୁଦ୍ରରୂପେଭ୍ୟଃ ॥ ୩ ॥

ତତ୍-ପୁରୁଷାୟ ବିଦ୍ମହେ ମହାଦେବାୟ ଧୀମହି ।

ତନ୍ନୋ ରୁଦ୍ରଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୪ ॥

ଇଶାନଃ ସର୍ବବିଦ୍ୟାନାମୀଶ୍ବରଃ ସର୍ବଭୂତାନାଂ ବ୍ରହ୍ମାଧିପତିର୍ବ୍ରହ୍ମଣୋଽଧିପତିର୍ବ୍ରହ୍ମା

ଶିବୋ ମେ ଅସ୍ତୁ ସଦାଶିବୋମ୍ ॥ ୫ ॥

ବ୍ରହ୍ମ ମେତୁ ମାମ୍ । ମଧୁ ମେତୁ ମାମ୍ । ବ୍ରହ୍ମ ମେଽବ ମଧୁ ମେତୁ ମାମ୍ ।

ୟସ୍ତେ ସୋମ ପ୍ରଜାବହୋଽତି ସୋ ଅହମ୍ । ଦୁଃଖପ୍ରହନ୍ନୁରୁଷ୍ଟହା ।

ୟାଂସ୍ତେ ସୋମ ପ୍ରାଣାଂସ୍ତାଞ୍ଜୁହୋମି ॥

ତ୍ରିସୁପର୍ଣ୍ଣମୟାଚିତଂ ବ୍ରାହ୍ମଣାୟ ଦଦ୍ୟାତ୍ ।

ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାଂ ବା ଏତେ ଘୃତି ଯେ ବ୍ରାହ୍ମଣାସ୍ତ୍ରିସୁପର୍ଣ୍ଣ ପଠନ୍ତି ତେ ସୋମଂ

ପ୍ରାପୁବନ୍ତ୍ୟାସହସ୍ରାପଂକ୍ତିଂ ପୁନନ୍ତି ॥ ୬ ॥ ୭ ॥

ବ୍ରହ୍ମମେଧୟା ମଧୁମେଧୟା ବ୍ରହ୍ମ ମେଧେ ମଧୁମେଧୟା ।।
 ଅଦ୍ୟା ନୋ ଦେବ ସବିତଃ ପ୍ରଜାବତ୍ରାବୀଃ ସୌଭଗଂ ।
 ପରା ଦୁଃସ୍ବପ୍ନିୟଂ ସୁବ ।।
 ବିଶ୍ବାନି ଦେବ ସବିତର୍ଦୁରିତାନି ପରାସୁବ ।
 ଯଦ୍-ଭଦ୍ରଂ ତନ୍ନ ଆସୁବ ।।
 ମଧୁ ବାତା ଋତାୟତେ ମଧୁ କ୍ଷରନ୍ତି ସିନ୍ଧବଃ ।
 ମାଧ୍ବୀର୍ନଃ ସନ୍ତୋଷଧୀଃ ।।
 ମଧୁ ନକ୍ତମୁତୋଷସୋ ମଧୁମପ୍ତାର୍ଥବଂ ରଜଃ ।
 ମଧୁ ଦୈରସ୍ତୁ ନଃ ପିତା ।।
 ମଧୁମାନୋ ବନସ୍ବତିର୍ମଧୁମାଁ ଅସ୍ତୁ ସୂର୍ଯ୍ୟଃ ।
 ମାଧ୍ବୀର୍ଗାବୋ ଭବନ୍ତୁ ନଃ ।।
 ଯ ଇମଂ ତ୍ରିସୁପର୍ଣ୍ଣମୟାଚିତଂ ବ୍ରାହ୍ମଣାୟା ଦଦ୍ୟାତ୍ ।
 ବ୍ରୁଣହତ୍ୟାଂ ବା ଏତେ ଘ୍ନନ୍ତି ଯେ ବ୍ରାହ୍ମଣାସ୍ତ୍ରିସୁପର୍ଣ୍ଣ
 ପଠନ୍ତି ତେ ସୋମଂ ପ୍ରାପୁବନ୍ତ୍ୟାସହସ୍ରାପ୍ତଂ ଘ୍ନନ୍ତି ।। ଓଁ ।। ୭ ।।

ଓଁ ବ୍ରହ୍ମମେଧବା ମଧୁମେଧବା ବ୍ରହ୍ମ ମେଧେ ମଧୁମେଧବା ।।
 ବ୍ରହ୍ମା ଦେବାନାଂ ପଦବୀଃ କବିନାମୃଷିର୍ବିପ୍ରାଣାଂ ମହିଷୋ ମୃଗାଣାମ୍ ।
 ଶ୍ୟେନୋ ଗୃଧ୍ରାଣାଂ ସ୍ବପିତିର୍ବନାନାଂ ସୋମଃ ପବିତ୍ରମତ୍ୟେତି ରେଭନ୍ ।।
 ହଂସଃ ଶୁଚିଷଦ୍ବସୁରନ୍ତରିକ୍ଷସଜ୍ଞୋତା ବେଦିଷଦତିଥିର୍ଦୁରୋଶସତ୍ ।
 ନୃଷଦ୍ବରସଦୃତସଞ୍ଜ୍ୟୋମସଦକ୍ତା ଗୋଜା ଋତଜା ଅଦ୍ରିଜା ଋତଂ ବୃହତ୍ ।।
 ଯ ଇମଂ ତ୍ରିସୁପର୍ଣ୍ଣମୟାଚିତଂ ବ୍ରାହ୍ମଣାୟା ଦଦ୍ୟାତ୍ ।
 ବୀରହତ୍ୟାଂ ବା ଏତେ ଘ୍ନନ୍ତି ଯେ ବ୍ରାହ୍ମଣାସ୍ତ୍ରିସୁପର୍ଣ୍ଣ ପଠନ୍ତି ତେ ସୋମଂ
 ପ୍ରାପୁବନ୍ତ୍ୟାସହସ୍ରାପ୍ତଂ ଘ୍ନନ୍ତି ।। ଓଁ ।। ୮ ।।

।। ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦି ସପ୍ତଦଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।। ୧୭ ।।

॥ ଅଷ୍ଟଦଶଃ ଶ୍ଳୋ ॥

ଦେବକୃତସୈନ୍ଧବୋଽବୟୁଜନମସି ସ୍ବାହା ।

ମନୁଷ୍ୟକୃତସୈନ୍ଧବୋଽବୟୁଜନମସି ସ୍ବାହା ।

ପିତୃକୃତସୈନ୍ଧବୋଽବୟୁଜନମସି ସ୍ବାହା ।

ଆତ୍ମକୃତସୈନ୍ଧବୋଽବୟୁଜନମସି ସ୍ବାହା ।

ଅନ୍ୟକୃତସୈନ୍ଧବୋଽବୟୁଜନମସି ସ୍ବାହା ।

ୟଦ୍ଭିବା ତ ନକ୍ତଂ ତୈନଶ୍ଚକୃମ ତସ୍ୟାବୟୁଜନମସି ସ୍ବାହା ।

ୟଦ୍ଭିଦ୍ବାଂସଶ୍ଚାବିଦ୍ବାଂସଶ୍ଚୈନଶ୍ଚକୃମ ତସ୍ୟାବୟୁଜନମସି ସ୍ବାହା ।

ୟଞ୍ଜିହମେନୋ ବିଦ୍ବାଂସଶ୍ଚାବିଦ୍ବାଂସଶ୍ଚୈନଶ୍ଚକୃମ ତସ୍ୟାବୟୁଜନମସି ସ୍ବାହା ।

ୟସ୍ତ୍ୱପତ୍ତଶ୍ଚ ଜାଗ୍ରତଶ୍ଚୈନଶ୍ଚକୃମ ତସ୍ୟାବୟୁଜନମସି ସ୍ବାହା ।

ୟସ୍ତ୍ୱସ୍ତୁପ୍ତଶ୍ଚ ଜାଗ୍ରତଶ୍ଚୈନଶ୍ଚକୃମ ତସ୍ୟାବୟୁଜନମସି ସ୍ବାହା ।

ଏନସ ଏନସୋଽବୟୁଜନମସି ସ୍ବାହା ॥ ୧ ॥

କାମୋଽକାର୍ଷୀନ୍ନାହଂ କରୋମି କାମଃ କରୋତି କାମଃ କର୍ତ୍ତା କାମଃ କାରୟିତା ।

ଏତଞ୍ଜେ କାମ କାମାୟ ସ୍ବାହା ॥ ୨ ॥

ମନୁ୍ୟରକାର୍ଷୀନ୍ନାହଂ କରୋମି ମନୁ୍ୟଃ କରୋତି ମନୁ୍ୟଃ କର୍ତ୍ତା ମନୁ୍ୟଃ କାରୟିତା ।

ଏତଞ୍ଜେ ମନେ୍ୟା ମନ୍ୟବେ ସ୍ବାହା ॥ ୩ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦି ଅଷ୍ଟଦଶଃଶ୍ଳୋ ॥ ୧୮ ॥

॥ ଏକୋନବିଂଶ ଖଣ୍ଡ ॥

ତିଲାଃ କୃଷ୍ଣାସ୍ତିଲାଃ ଶ୍ୱେତାସ୍ତିଲାଃ ସୌମ୍ୟା ବଶାନୁଗାଃ ।

ତିଲାଃ ପୁନନ୍ତୁ ମେ ପାପଂ ଯୁକ୍ତିଞ୍ଜିଦ୍ଭୁରିତଂ ମୟି ସ୍ୱାହା ।

ୟନ୍ତେ ମନସା ବାଚା କର୍ମଣା ବା ଦୁଷ୍ଟତଂ କୃତମ୍ ।

ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନଂ ଦୁର୍ଜନସ୍ପର୍ଶଂ ତିଲାଃ ଶାନ୍ତିଂ କୁର୍ବନ୍ତୁ ସ୍ୱାହା ।

ଚୌରସ୍ୟାନ୍ନଂ ନବଗ୍ରାଞ୍ଜଂ ବ୍ରହ୍ମହା ଗୁରୁତଲ୍ଲଗଃ ।

ଗୋସ୍ତେୟଂ ସୁରାପାନଂ ଭୃଣହତ୍ୟାଂ ତିଲାଃ ଶମୟନ୍ତୁ ସ୍ୱାହା ।

ଗଣାନ୍ନଂ ଗଣିକାନ୍ନଂ କୁଷ୍ମାନ୍ନଂ ପତିତାନ୍ନଂ ଭୃକ୍ତା ବୃଷଲୀଭୋଜନମ୍ ।

ଶ୍ରଦ୍ଧା ପ୍ରଜା ତ ମେଧା ତ ତିଲାଃ ଶାନ୍ତିଂ କୁର୍ବନ୍ତୁ ସ୍ୱାହା ।

ଶ୍ରୀଷ୍ଠ ପୁଷ୍ପୀଶ୍ଵାନୃଣ୍ୟଂ ବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟଂ ବହୁପୁତ୍ରିଣମ୍ ।

ଶ୍ରଦ୍ଧା ପ୍ରଜା ତ ମେଧା ତ ତିଲାଃ ଶାନ୍ତିଂ କୁର୍ବନ୍ତୁ ସ୍ୱାହା ॥ ୧ ॥

ଅଗ୍ନୟେ ସ୍ୱାହା । ବିଶ୍ୱେଭ୍ୟୋ ଦେବେଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା । ଧୂବାୟ ଭୂମାୟ ସ୍ୱାହା ।

ଧୂବକ୍ଷିତୟେ ସ୍ୱାହା । ଧୂମାୟ ସ୍ୱାହା । ଅରୁ୍ୟତକ୍ଷିତୟେ ସ୍ୱାହା ।

ଅଗ୍ନୟେ ସ୍ୱିଷ୍ଟକୃତେ ସ୍ୱାହା । ଧର୍ମାୟ ସ୍ୱାହା । ଅଧର୍ମାୟ ସ୍ୱାହା ।

ଅଦ୍-ଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା । ଓଷଧିବନସ୍ପତିଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା । ରକ୍ଷୋଦେବଜନେଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା ।

ଗୃହ୍ୟାଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା । ଅବସାନେଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା । ଅବସାନପତିଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା ।

ସର୍ବଭୂତେଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା । କାମାୟ ସ୍ୱାହା । ଅନ୍ତରିକ୍ଷାୟ ସ୍ୱାହା ।

ୟଦେଜତି ଜଗତି ଯଜ୍ଞ ତେଷ୍ଟତି ନାନେଧା ଭାଗୋ ଯଜ୍ଞାମ୍ନେ ସ୍ୱାହା ।

ପୃଥିବ୍ୟୈ ସ୍ୱାହା । ଅନ୍ତରିକ୍ଷାୟ ସ୍ୱାହା । ଦିବେ ସ୍ୱାହା । ସୂର୍ଯ୍ୟାୟ ସ୍ୱାହା ।

ଚନ୍ଦ୍ରମସେ ସ୍ୱାହା । ନକ୍ଷତ୍ରେଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା । ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ସ୍ୱାହା । ବୃହସ୍ପତୟେ ସ୍ୱାହା ।

ପ୍ରଜାପତୟେ ସ୍ୱାହା । ବ୍ରହ୍ମଣେ ସ୍ୱାହା । ସ୍ୱଧା ପିତୃଭ୍ୟଃ । ନମୋ ରୁଦ୍ରାୟ ପଶୁପତୟେ ସ୍ୱାହା ।

ଦେବେଭ୍ୟଃ ସ୍ୱାହା । ପିତୃଭ୍ୟଃ ସ୍ୱଧା ଅସ୍ତୁ । ଭୂତେଭ୍ୟୋ ନମଃ । ମନୁଷ୍ୟେଭ୍ୟୋ ହୃତ୍ତା ।

ପରମେଷ୍ଠିନେ ସ୍ୱାହା ॥ ୨ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦି ଏକୋନବିଂଶଖଣ୍ଡଃ ॥ ୧୯ ॥

॥ ବିଂଶ ଖଣ୍ଡ ॥

ଯେ ଭୂତାଃ ପ୍ରତରନ୍ତି ଦିବାନକ୍ତଂ ବଲିମିଚ୍ଛନ୍ତୋ ବିତୁଦସ୍ୟ ପ୍ରେଷାଃ ।
ତେଭ୍ୟା ବଲିଂ ପୁଷ୍ଟିକାମୋ ହରାମି ମୟି ପୁଷ୍ଟିଂ ପୁଷ୍ଟିପତିର୍ଦଧାତୁ ସ୍ବାହା ॥ ୧ ॥

ସଜୋଷା ଇନ୍ଦ୍ର ସଗଣୋ ମରୁଦ୍-ଭିଃ ସୋମଂ ପିବ ବୃତ୍ରହଞ୍ଜୁର ବିଦ୍ବାନ୍ ।
ଜହି ଶତ୍ରୁଂ ରପମୃଧୋ ନୁଦସ୍ତ୍ରାଧାଭୟଂ କୃଣୁହି ବିଶ୍ବତୋ ନଃ ॥ ୨ ॥

ତ୍ରାତାରମିନ୍ଦ୍ରମବିତାରମିନ୍ଦ୍ରଂ ହବେ ହବେ ସୁହବଂ ଶୂରମିନ୍ଦ୍ରମ୍ ।
ହୃୟାମି ଶକ୍ରଂ ପୁରୁହୂତମିନ୍ଦ୍ରଂ ସ୍ବସ୍ତି ନୋ ମଘବା ଧାତ୍ବିନ୍ଦ୍ରଃ ॥ ୩ ॥

ୟତ ଇନ୍ଦ୍ର ଭୟାମହେ ତତୋ ନୋ ଅଭୟଂ କୃଧି ।
ମଘବଞ୍ଜୁରୁ ତବ ତନ୍ନ ଉତିଭିର୍ବିଦ୍ବିଷୋ ବିମୃଧୋ ଜହି ॥ ୪ ॥

ସ୍ବସ୍ତିଦା ବିଶାମ୍ପତିର୍ବୃତ୍ରହା ବିଂମୃଧୋ ବଶୀ ।
ବୃଷେନ୍ଦ୍ରଃ ପୁର ଏତୁ ନଃ ସୋମପା ଅଭୟଂ କରଃ ॥ ୫ ॥

ଉର୍ଧ୍ବ ଉ ସ୍ବ ଶ ଉତୟେ ତିଷ୍ଠା ଦେବୋ ନ ସନିତା ।
ଉର୍ଧ୍ବୋ ବାଜସ୍ୟ ସନିତା ଯଦଞ୍ଜିଭିର୍ବାଗଦ୍-ଭିର୍ବିହୃୟାମହେ ॥ ୬ ॥

ତରଣିର୍ବିଶ୍ବଦର୍ଶତୋ ଜ୍ୟୋତିଷ୍ଟଦସି ସୂର୍ଯ୍ୟ ।
ବିଶ୍ବମାଭାସି ରୋଚନମ୍ ॥ ୭ ॥

ଉପୟାମ ଗୃହୀତୋଽସି ସୂର୍ଯ୍ୟାୟ ତ୍ବା ଭ୍ରାଜସ୍ବତ ଏଷ ତେ ଯୋନିଃ ସୂର୍ଯ୍ୟାୟ ତ୍ବା ଭ୍ରାଜସ୍ବତେ ॥ ୮ ॥

ବିଷ୍ଣୁମୁଖା ବୈ ଦେବାଶ୍ଚନ୍ଦୋଭିରିମାଁଲ୍ଲୋକାନନପଜୟାମଭ୍ୟଜୟନ୍ ॥ ୯ ॥

ଶ୍ରୀ ମେ ଭଜତ ।
ଅଲକ୍ଷ୍ମୀ ମେ ନମ୍ୟତ ॥ ୧୦ ॥

ମହାଁ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବଜ୍ରବାହୁଃ ଷୋଡଶୀ ଶର୍ମ ଯଜ୍ଞତୁ ।

ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ମଘବା କରୋତୁ ହନ୍ତ ପାପ୍ମାନଂ ଯୋଃସ୍ତାୟେଷ୍ଟି ॥ ୧୧ ॥

ଶରୀରଂ ଯଜ୍ଞଃ ଶମଲଂ କୁସିଦଂ ତସ୍ମିନ୍ନସୀଦତୁ ଯୋଃସ୍ତାୟେଷ୍ଟି ॥ ୧୨ ॥

ବରୁଣସ୍ୟ ସ୍ୱମ୍ଭନମସି ବରୁଣସ୍ୟ ସ୍ୱମ୍ଭସର୍ଜନମସି ।

ଉନ୍ନୁକ୍ତୋ ବରୁଣସ୍ୟ ପାଶଃ ॥ ୧୩ ॥

ତ୍ରୀଣି ପଦା ବିଚକ୍ରମେ ବିଷ୍ଣୁର୍ଗୋପା ଅଦାଭ୍ୟଃ ।

ଇତୋ ଧର୍ମାଣି ଧାରୟନ୍ ॥ ୧୪ ॥

ପ୍ରାଣାପାନବ୍ୟାନୋଦାନସମାନା ମେ ଶୁଧ୍ୟନ୍ତାମ୍ ।

ଜ୍ୟୋତିରହଂ ବିରଜା ବିପାପ୍ତା ଭୂୟାସଂ ସ୍ୱାହା ॥ ୧୫ ॥

ବାହ୍ନନଶ୍ଚକ୍ଷୁଃଶ୍ରୋତ୍ରଜିହ୍ୱାଘ୍ରାଣରେତୋରୁଦ୍ୟାକୃତିସଂକଳ୍ପା ମେ ୦ ॥ ୧୬ ॥

ଶିରଃପାଣିପାଦପାର୍ଶ୍ୱପୃଷ୍ଠୋଦରଜଂଘାଶିଶ୍ନୋପସ୍ଥପାୟବୋ ମେ ୦ ॥ ୧୭ ॥

ତ୍ୱକ୍ତର୍ମମାଂସରୂପିରସ୍ନାୟୁମେଦୋସ୍ଥିମଜ୍ଜା ମେ ୦ ॥ ୧୮ ॥

ଶବ୍ଦସ୍ପର୍ଶରସରୂପଗନ୍ଧା ମେ ୦ ॥ ୧୯ ॥

ପୃଥିବ୍ୟପ୍ରେଜୋବାୟୁକାଶା ମେ ୦ ॥ ୨୦ ॥

ଅନ୍ନମୟପ୍ରାଣମୟମନୋମୟବିଜ୍ଞାନମୟାନନ୍ଦମୟା ମେ ୦ ॥ ୨୧ ॥

ବିଚିଚି ସ୍ୱାହା ॥ ୨୨ ॥

ଶଖୋଲ୍ଲାୟ ସ୍ୱାହା ॥ ୨୩ ॥

ଉତ୍ତିଷ୍ଠ ପୁରୁଷାହରିତପିଂଗଲ ଲୋହିତାକ୍ଷ ଦେହି ଦେହି ଦଦାପୟିତା ମେ ଶୁଧ୍ୟାହ୍ନାନ୍ ।
ଜ୍ୟୋତିରହଂ ୦ ।। ୨୪ ।।

ଶୁକ୍ରଶୋଣିତଓଜାଂସି ମେ ଶୁଧ୍ୟାହ୍ନାନ୍ ।
ଜ୍ୟୋତିରହଂ ବିରଜା ବିପାପ୍ତା ଭୂୟାସଂ ସ୍ନାହା ।। ୨୫ ।।

।। ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦି ବିଂଶଖଣ୍ଡଃ ।। ୨୦ ।।

।। ଏକବିଂଶ ଖଣ୍ଡଃ ।।

ଓଁ ସ୍ନାହା ।। ୧ ।।

ସତ୍ୟଂ ପରଂ ପରଂ ସତ୍ୟଂ ସତ୍ୟେନ ନ ସୁବର୍ଗାଲ୍ଲୋକାକ୍ୟବନ୍ତେ
କଦାଚନ ସତାଂ ହି ସତ୍ୟଂ ତସ୍ମାତ୍ସତ୍ୟେ ରମନ୍ତେ ।।

ତପ ଇତି ତପୋ ନାନଶନାପୂରଂ ଯୁଦ୍ଧି ପରଂ ତପସ୍ତଦ୍ଧୂର୍ଧର୍ଷଂ
ତଦ୍ଭୁରାଧର୍ଷଂ ତସ୍ମାତ୍ତପସି ରମନ୍ତେ ।।

ଦମ ଇତି ନିୟତଂ ବ୍ରହ୍ମଚାରିଣସ୍ତସ୍ମାଦମେ ରମନ୍ତେ ।।

ଶମ ଇତ୍ୟରଣ୍ୟେ ମୁନୟସ୍ତସ୍ମାଦ୍ଧମେ ରମନ୍ତେ ।।

ଦାନମିତି ସର୍ବାଣି ଭୂତାନି ପ୍ରଶଂସନ୍ତି ଦାନାନୁତିଦୁଷ୍ଟରଂ ତସ୍ମାଦାନେ ରମନ୍ତେ ।।

ଧର୍ମ ଇତି ଧର୍ମେଣ ସର୍ବମିଦଂ ପରିଗୃହୀତଂ ଧର୍ମାନୁତିଦୁଷ୍ଟରଂ ତସ୍ମାଦଧର୍ମେ ରମନ୍ତେ ।।

ପ୍ରଜନନମିତି ଭୂୟାଂସସ୍ତସ୍ମାଦ୍-ଭୂୟିଷାଃ ପ୍ରଜାୟନ୍ତେ ତସ୍ମାଦ୍-ଭୂୟିଷାଃ ।

ପ୍ରଜନନେ ରମନ୍ତେ ।।

ଅଗ୍ନୟ ଇତ୍ୟାହୁସ୍ତସ୍ମାଦଗ୍ନୟ ଆଧାତବ୍ୟାଃ ।।

ଅଗ୍ନିହୋତ୍ରମିତ୍ୟାହୁସ୍ତସ୍ମାଦଗ୍ନିହୋତ୍ରେ ରମନ୍ତେ ।।

ୟଞ୍ଜ ଇତି ଯୁଞ୍ଜୋ ହି ଦେବାନାଂ ଯୁଞ୍ଜେନ ହି ଦେବା ଦିବଂ ଗତାସ୍ତସ୍ମାଦ୍ୟଞ୍ଜେ ରମନ୍ତେ ।।

ମାନସମିତି ବିଦ୍ଵାଂସସ୍ତସ୍ମାଦ୍ବିଦ୍ଵାଂସ ଏବ ମାନସେ ରମନ୍ତେ ।।

ନ୍ୟାସ ଇତି ବ୍ରହ୍ମା ବ୍ରହ୍ମା ହି ପରଃ ପରୋ ହି ବ୍ରହ୍ମା ତାନି ବା

ଏତାନ୍ୟବରାଣି ତପାଂସି ନ୍ୟାସ ଏବାତ୍ୟରେତୟତ୍ ।

ୟ ଏବଂ ବେଦେତୁ୍ୟପନିଷତ୍ ।। ୭ ।।

।। ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦି ଏକବିଂଶଃଶ୍ଳୋକଃ ।। ୨୧ ।।

।। ଦ୍ଵାବିଂଶଃ ଶ୍ଳୋକଃ ।।

ପ୍ରାଜାପତ୍ୟୋ ହାରୁଣିଃ ସୌପର୍ଣ୍ଣେୟଃ ପ୍ରଜାପତିଂ ପିତରମୁପସସାର

କିଂ ଭଗବନ୍ତଃ ପରମଂ ବଦନ୍ତୀତି ।

ତସ୍ମୈ ପ୍ରୋବାଚ ସତ୍ୟେନ ବାୟୁରାବାତି ସତ୍ୟେନାଦିତ୍ୟୋ ରୋଚତେ ଦିବି

ସତ୍ୟଂ ବାଚଃ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସତ୍ୟେ ସର୍ବଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତଂ ତସ୍ମାତ୍ସତ୍ୟଂ ପରମଂ ବଦନ୍ତି ।

ତପସା ଦେବା ଦେବତାମଗ୍ର ଆୟଂସ୍ତପସରଞ୍ଷୟଃ ସୁବରନ୍ଧ୍ରବିନ୍ଦଂସ୍ତପସା

ସପତ୍ନାନ୍ପ୍ରଶୁଦାମାରାତୀସ୍ତପସି ସର୍ବଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତଂ ତସ୍ମାଦ୍ଭୟଃ ପରମଂ ବଦନ୍ତି ।

ଦମେନ ଦାନ୍ତାଃ କିଲ୍ଲିଷମବଧୁନ୍ନନ୍ତି ଦମେନ ବ୍ରହ୍ମଚାରିଣଃ ସୁବରଗଚ୍ଛନ୍ଦମୋ

ଭୂତାନାଂ ଦୁରାଧର୍ଷଂ ଦମେ ସର୍ବଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତଂ ତସ୍ମାଦ୍ଭୟଃ ପରମଂ ବଦନ୍ତି ।

ଶମେନ ଶାନ୍ତାଃ ଶିବମାଚରନ୍ତି ଶମେନ ନାକଂ ମୁନୟୋଽନୁବିନ୍ଦନ୍ ।

ଶମୋ ଭୂତାନାଂ ଦୁରାଧର୍ଷଂ ଶମେ ସର୍ବଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତଂ ତସ୍ମାନ୍ନମଃ ପରମଂ ବଦନ୍ତି ।

ଦାନଂ ଯଜ୍ଞାନାଂ ବରୂଥଂ ଦକ୍ଷିଣା ଲୋକେ ଦାତାରଂ ସର୍ବଭୂତାନ୍ୟପତୀବନ୍ତି
ଦାନେନାରାତୀରପାନୁଦନ୍ତ ଦାନେନ ଦ୍ଵିଷନ୍ତୋ ମିତ୍ରା ଭବନ୍ତି ଦାନେ ସର୍ବଂ
ପ୍ରତିଷ୍ଠିତଂ ତସ୍ମାନ୍ନାନଂ ପରମଂ ବଦନ୍ତି ।

ଧର୍ମୋ ବିଶ୍ଵସ୍ୟ ଜଗତଃ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଲୋକେ ଧର୍ମିଷ୍ଠଂ ପ୍ରଜା ଉପସର୍ପନ୍ତି ଧର୍ମେଣ
ପାପମପନୁଦନ୍ତି ଧର୍ମେ ସର୍ବଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତଂ ତସ୍ମାନ୍ନମଂ ପରମଂ ବଦନ୍ତି ।

ପ୍ରଜନନଂ ବୈ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଲୋକେ ସାଧୁପ୍ରଜାବାଂସ୍ତନ୍ତଃ ତନ୍ମାନଃ ପିତୃଣାମନୁଶୋ
ଭବତି ତଦେବ ତସ୍ୟାନୁଶଂ ତସ୍ମାତ୍-ପ୍ରଜନନଂ ପରମଂ ବଦନ୍ତି ।

ଅଗ୍ନିଘ୍ନୋ ବୈ ତ୍ରୟୀ ବିଦ୍ୟା ଦେବୟାନଃ ପତ୍ନୀ ଗାର୍ହପତ୍ୟମୃକ୍ ପୃଥିବୀ
ରଥନ୍ତରମନ୍ମାହାର୍ଯ୍ୟପତନୋ ଯଜୁରନ୍ତରିକ୍ଷଂ ବାମଦେବ୍ୟମାହବନୀୟଃ
ସାମ ସୁବର୍ଗୋ ଲୋକୋ ବୃହତ୍ସ୍ଵାଦଗ୍ନୀନ୍ ପରମଂ ବଦନ୍ତି ।

ଅଗ୍ନିହୋତ୍ରଂ ସାୟମ୍ପ୍ରାତର୍ଗୃହାଣାଂ ନିଷ୍କୃତିଃ ସ୍ଵିଷ୍ଟଂ ସୁଦୁତଂ ଯଜ୍ଞକ୍ରତୁନାଂ ପ୍ରାୟଶଂ
ସୁବର୍ଗସ୍ୟ ଲୋକସ୍ୟ ଜ୍ୟୋତିସ୍ତସ୍ମାଦଗ୍ନିହୋତ୍ରଂ ପରମଂ ବଦନ୍ତି ॥ ୧ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦି ଦ୍ଵାବିଂଶତଶ୍ଳୋକଃ ॥ ୨୨ ॥

॥ ତ୍ରୟୋବିଂଶ ଖଣ୍ଡ ॥

ୟଞ୍ଜି ଇତି ଯଞ୍ଜୋ ହି ଦେବାନାଂ ଯଞ୍ଜେନ ହି ଦେବା ଦିବଂ ଗତା ଯଞ୍ଜେନାସୁରାନପାନୁଦନ୍ତ
ୟଞ୍ଜେନ ହି ଦ୍ଵିଷନ୍ତୋ ମିତ୍ରା ଭବନ୍ତି ଯଞ୍ଜେ ସର୍ବଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତଂ ତସ୍ମାଦ୍ୟଜ୍ଞଂ ପରମଂ ବଦନ୍ତି ।

ମାନସଂ ବୈ ପ୍ରାଜାପତ୍ୟଂ ପବିତ୍ରଂ ମାନସେନ ମନସା ସାଧୁ ପଶ୍ୟତି ମାନସା
ରକ୍ଷୟଃ ପ୍ରଜା ଅସୃଜନ୍ତ ମାନସେ ସର୍ବଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତଂ ତସ୍ମାନ୍ମାନସଂ ପରମଂ ବଦନ୍ତି ।

ନ୍ୟାସ ଇତ୍ୟାହୁର୍ମନୀଷିଣୋ ବ୍ରହ୍ମାଣମ୍ । ବ୍ରହ୍ମା ବିଶ୍ଵଃ କତମଃ ।
ସ୍ଵୟମ୍ଭୁଃ ପ୍ରଜାପତିଃ ସଂବସୁର ଇତି ।

ସଂବସୁରୋଽସ୍ରାବାଦିତ୍ୟୋ ଯୁ ଏଷ ଆଦିତ୍ୟେ ପୁରୁଷଃ ସ ଏବ ପରମେଷ୍ଠୀ ବ୍ରହ୍ମାତ୍ମା ।

ୟାତିରାଦିତ୍ୟସ୍ତପତି ରଶ୍ମିଭିସ୍ତାଭିଃ ପର୍ଜନ୍ୟୋ ବର୍ଷତି ପର୍ଜନ୍ୟେନୌଷଧିବନସ୍ଵତୟଃ
ପ୍ରଜାୟନ୍ତ ଓଷଧିବନସ୍ଵତିଭିରନ୍ନଂ ଭବତ୍ୟନ୍ନେନ ପ୍ରାଣାଃ ପ୍ରାଣୈର୍ବଲଂ ବଲେନ ତପସ୍ତପସା
ଶ୍ରଦ୍ଧା ଶ୍ରଦ୍ଧୟା ମେଧା ମେଧୟା ମନୀଷା ମନୀଷୟା ମନୋ ମନସା ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତ୍ୟା ତିତ୍ତଂ ତିତ୍ତେନ
ସ୍ମୃତିଃ ସ୍ମୃତ୍ୟା ସ୍ମାରଂ ସ୍ମାରେଣ ବିଜ୍ଞାନଂ ବିଜ୍ଞାନେନାତ୍ମାନଂ ବେଦୟତି ।

ତସ୍ମାଦନ୍ନଂ ଦଦନ୍ତସର୍ବାଣ୍ୟେତାନି ଦଦାତ୍ୟନ୍ନାତ୍-ପ୍ରାଣା ଭବନ୍ତି ଭୂତାନାଂ
ପ୍ରାଣୈର୍ମନୋ ମନସଶ୍ଚ ବିଜ୍ଞାନଂ ବିଜ୍ଞାନାଦାନନ୍ଦୋ ବ୍ରହ୍ମୟୋନିଃ ।

ସ ବା ଏଷ ପୁରୁଷଃ ପଞ୍ଚିଧା ପଞ୍ଚାତ୍ମା ଯେନ ସର୍ବମିଦଂ
ପ୍ରୋତଂ ପୃଥିବୀ ଚାକ୍ଷରିକ୍ଷଂ ଚ ଦୈଋଣ୍ଡ
ଦିଶଶ୍ଚାବାକ୍ତରଦିଶାଶ୍ଚ ସର୍ବେଃ ସର୍ବମିଦଂ ଜଗତ୍ ॥ ୧ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦି ତ୍ରୟୋବିଂଶଖଣ୍ଡଃ ॥ ୨୩ ॥

॥ ଚତୁର୍ବିଂଶ ଖଣ୍ଡ ॥

ସ ଭୂତଂ ସ ଚ ଭବ୍ୟଂ ଜିଜ୍ଞାସାସକ୍ତିପୁରିତଂ ଜାରୟିଷ୍ୟାଃ ।
ଶ୍ରଦ୍ଧାସତେୟା ମହସ୍ତ୍ବାଂସ୍ତପସୋପରିଷ୍ଠାଜ୍ଜାତ୍ୱା ତମେବଂ ମନସା ହୃଦା ଚ ଭୂୟୋ ନ
ମୃତ୍ୟୁମୁପୟାହି ବିଦ୍ୱାନ୍ ।
ତସ୍ମାନ୍ନ୍ୟାସମେଷାଂ ତପସାମତିରିକ୍ତମାତୁଃ ॥ ୧ ॥

ବସୁରଣ୍ୟା ବିଭୁରସି ପ୍ରାଣେ ତ୍ୱମସି ସନ୍ନାତା ବ୍ରହ୍ମନ୍ ତ୍ୱମସି ବିଶ୍ୱସୃକ୍
ତେଜୋଦାସ୍ତ୍ୱମସ୍ୟଗ୍ନେର୍ବର୍ଚ୍ଚୋଦାସ୍ତ୍ୱମସି ସୂର୍ଯ୍ୟସ୍ୟ ଦୁ୍ୟମ୍ନୋଦାସ୍ତ୍ୱମସି ଚନ୍ଦ୍ରମସ୍ୟ ।
ଉପୟାମ ଗୃହୀତୋଽସି ।
ବ୍ରହ୍ମଣେ ତ୍ୱା ମହସ ଓମିତ୍ୟାତ୍ମାନଂ ଯୁଜ୍ଞୀତ ।
ଏତଦ୍ୱୈ ମହୋପନିଷଦଂ ଦେବାନାଂ ଗୁହ୍ୟମ୍ ।
ୟ ଏବଂ ବେଦ ବ୍ରହ୍ମଣୋ ମହିମାନମାପ୍ନୋତି ତସ୍ମାଦ୍-ବ୍ରହ୍ମଣୋ ମହିମାନମିତ୍ୟୁପନିଷତ୍ ॥ ୨ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦି ଚତୁର୍ବିଂଶଖଣ୍ଡଃ ॥ ୨୪ ॥

॥ ପଞ୍ଚବିଂଶ ଖଣ୍ଡ ॥

ତସ୍ୟୈବଂବିଦୁଷୋ ଯଜ୍ଞସ୍ୟାତ୍ମା ଯଜମାନଃ ଶ୍ରଦ୍ଧା ପତ୍ନୀ ଶରୀରମିଧୁ ଉରୋ ବେଦିର୍ଲୋମାନି
ବହିର୍ବେଦଃ ଶିଖା ହୃଦୟଂ ଯୂପଃ କାମ ଆଜ୍ୟଂ ମନ୍ତ୍ରଃ ପଶୁସ୍ତପୋଽଗ୍ନିର୍ଦମଃ ଶମୟିତା
ଦକ୍ଷିଣା ବାଗ୍-ଘୋତା ପ୍ରାଣ ଉଦ୍ଧାତା ଚକ୍ଷୁରଧ୍ୟର୍ଯୁର୍ମନୋ ବ୍ରହ୍ମା ଶ୍ରୋତ୍ରମଗ୍ନୀତ୍ ।

ୟାବଜ୍ଜିୟତେ ସା ଦୀକ୍ଷା ଯଦଗ୍ନାତି ତଦ୍ଭବିର୍ଯୁର୍ଯିବତି ତଦସ୍ୟ ସୋମପାନଂ ଯଦ୍ରମତେ
ତଦୁପସଦୋ ଯୁସ୍ତଞ୍ଜିରତ୍ୟୁପବିଶତ୍ୟୁଷ୍ମତେ ଚ ସ ପ୍ରବର୍ତ୍ତେୟା ଯନ୍ତୁଷଂ ତଦାହବନୀୟୋ
ୟଦ୍ୟାହୁତୀରାହୁତୀ ଯଦସ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନଂ ତଦ୍ଭୁହୋତି ଯସ୍ତାୟସ୍ତାତରଞ୍ଜି ତସ୍ମିନ୍ଧୋ ଯସ୍ତାୟମ୍
ପ୍ରାତର୍ମଧ୍ୟାହ୍ନିନଂ ଚ ତାନି ସବନାନି ।

ଯେ ଅହୋରାତ୍ରେ ତେ ଦର୍ଶପୂର୍ଣ୍ଣମାସୌ ଯେ ଅର୍ଧମାସାଶ୍ଚ ମାସାଶ୍ଚ ତେ
ଚାତୁର୍ମାସ୍ୟାନି ଯ ଋତବସ୍ତେ ପଶୁବନ୍ଧା ଯେ ସଂବସ୍ତ୍ରାଶ୍ଚ ପରିବସ୍ତ୍ରାଶ୍ଚ
ତେହୃଗଣାଃ ସର୍ବବେଦସଂ ବା ଏତସ୍ତ୍ରତଂ ଯନ୍ତୁରଣଂ ତଦବତୁଥ ।

ଏତଦ୍ୱୈ ଜରାମର୍ତ୍ତମଗ୍ନିହୋତ୍ରଂ ସତ୍ରଂ ଯ ଏବଂ ବିଦ୍ୱାନୁଦଗୟନେ ପ୍ରମୀୟତେ
ଦେବାନାମେବ ମହିମାନଂ ଗତ୍ୱାଦିତ୍ୟସ୍ୟ ସାୟୁଜ୍ୟଂ ଗଚ୍ଛତ୍ୟଥ ଯୋ ଦକ୍ଷିଣେ
ପ୍ରମୀୟତେ ପିତୃଣାମେବ ମହିମାନଂ ଗତ୍ୱା ଚନ୍ଦ୍ରମସଃ ସାୟୁଜ୍ୟଂ ଗଚ୍ଛତି ।

ଏତୌ ବୈ ସୂର୍ଯ୍ୟଚନ୍ଦ୍ରମସୋର୍ମହିମାନୌ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ବିଦ୍ୱାନଭିଜୟତି ତସ୍ମାଦ୍-ବ୍ରହ୍ମଣୋ
ମହିମାନମାପ୍ନୋତି ତସ୍ମାଦ୍-ବ୍ରହ୍ମଣୋ ମହିମାନମାପ୍ନୋତୀତୁ୍ୟପନିଷତ୍ ॥ ୧ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀମହାନାରାୟଣୋପନିଷଦି ପଞ୍ଚବିଂଶତଶ୍ଚ ॥ ୨୫ ॥

ଓଁ ସହ ନାବବତୁ । ସହ ନୌ ଭୁନକ୍ତୁ । ସହ ବୀର୍ଯ୍ୟଂ କରବାବହୈ ।
ତେଜସ୍ୱି ନାବଧୀତମସୁ । ମା ବିଦ୍ୱିଷାବହୈ ।
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ଇତି ଅଧର୍ବଶିୟା ମହାନାରାୟଣୋପନିଷସମ୍ବିମାତ୍ରା ॥

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ଶ୍ରୀରାମରହସ୍ୟ ଉପନିଷଦ

(ShriRamRahasyopanishat / ShriRamRahasya Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ ଅରୁଣ କୁମାର ପରିଡ଼ା

ଶ୍ରୀରାମରହସ୍ୟୋପନିଷଦ୍ / ଶ୍ରୀରାମରହସ୍ୟ ଉପନିଷଦ

॥ ଅଥ ଶ୍ରୀରାମରହସ୍ୟୋପନିଷଦ୍ ॥

କୈବଲ୍ୟଶ୍ରୀସ୍ୱରୂପେଣ ରାଜମାନଂ ମହୋଽବ୍ୟୟମ୍ ।

ପ୍ରତିଯୋଗିବିନିର୍ମୁକ୍ତଂ ଶ୍ରୀରାମପଦମାଶ୍ରୟେ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣ୍ଠୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ।

ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟବାଗ୍ନୁସ୍ତନ୍ୱନୁଭିଃ । ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ॥

ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ।

ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତାର୍ଷ୍ୟା ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ॥

ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ପ୍ରଥମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ॥

ଓଁ ରହସ୍ୟଂ ରାମତପନଂ ବାସୁଦେବଂ ଚ ମୁଦ୍ଧଲମ୍ ।

ଶାଶ୍ୱତ୍ୟଂ ପୈଙ୍ଗଲଂ ଭିକ୍ଷୁଂ ମହଚ୍ଛାରୀରକଂ ଶିଖାମ୍ ॥ ୧ ॥

ସନକାଦ୍ୟା ଯୋଗିବର୍ଯ୍ୟା ଅନ୍ୟେ ଚ ରକ୍ଷୟସ୍ତଥା ।

ପ୍ରହ୍ଲାଦାଦ୍ୟା ବିଷ୍ଣୁଭକ୍ତା ହନୁମନ୍ତମଥାବ୍ରୁବନ୍ ॥ ୨ ॥

ବାୟୁପୁତ୍ର ମହାବାହୋ କିଂ ତତ୍ତ୍ୱଂ ବ୍ରହ୍ମବାଦିନାମ୍ ।

ପୁରାଣେଷ୍ଟଷ୍ଟାଦଶସୁ ସ୍ତୁତିଷ୍ଟଷ୍ଟାଦଶସ୍ତପି ॥ ୩ ॥

ଚତୁର୍ବେଦେଷୁ ଶାସ୍ତ୍ରେଷୁ ବିଦ୍ୟାସ୍ତ୍ରାଧ୍ୟାତ୍ମିକେଽପି ଚ ।

ସର୍ବେଷୁ ବିଦ୍ୟାଦାନେଷୁ ବିଘ୍ନସ୍ତର୍ଯ୍ଯେଶଶକ୍ତିଷୁ ।

ଏତେଷୁ ମଧ୍ୟେ କିଂ ତତ୍ତ୍ୱଂ କଥୟ ତ୍ୱଂ ମହାବଲ ॥ ୪ ॥

ହନୁମାନ୍-ହୋବାଚ ।।

ଭୋ ଯୋଗୀନ୍ଦ୍ରାଣ୍ଡେବ ଋଷୟୋ ବିଷ୍ଣୁଭକ୍ତାସ୍ତଥୈବ ଚ ।

ଶୁଶ୍ରୁଧୁଂ ମାମକୀଂ ବାଚଂ ଭବବନ୍ଧବିନାଶିନୀମ୍ ।। ୫ ।।

ଏତେଷୁ ଚୈବ ସର୍ବେଷୁ ତତ୍ତ୍ଵଂ ଚ ବ୍ରହ୍ମ ତାରକମ୍ ।

ରାମ ଏବ ପରଂ ବ୍ରହ୍ମ ରାମ ଏବ ପରଂ ତପଃ ।।

ରାମ ଏବ ପରଂ ତତ୍ତ୍ଵଂ ଶ୍ରୀରାମୋ ବ୍ରହ୍ମ ତାରକମ୍ ।। ୬ ।।

ବାୟୁପୁତ୍ରେଶୋକ୍ତାସ୍ତେ ଯୋଗୀନ୍ଦ୍ରା ଋଷୟୋ ବିଷ୍ଣୁଭକ୍ତା

ହନୁମନ୍ତଂ ପପ୍ରୁଃ ରାମସ୍ୟାଙ୍ଗାନି ନୋ ବ୍ରୁହୀତି ।

ହନୁମାନ୍-ହୋବାଚ ।।

ବାୟୁପୁତ୍ରଂ ବିଘ୍ନେଶଂ ବାଣୀଂ ଦୁର୍ଗାଂ କ୍ଷେତ୍ରପାଲକଂ ସୂର୍ଯ୍ୟଂ ଚନ୍ଦ୍ରଂ ନାରାୟଣଂ ନାରସିଂହଂ

ବାୟୁଦେବଂ ବାରାହଂ ତସ୍ତର୍ବାହ୍ନସମାତ୍ରାନ୍ସୀତାଂ ଲକ୍ଷ୍ମଣଂ ଶତ୍ରୁଘ୍ନଂ ଭରତଂ ବିଭୀଷଣଂ

ସୁଗ୍ରୀବମଙ୍ଗଦଂ ଜାମ୍ବବନ୍ତଂ ପ୍ରଣବମେତାନି ରାମସ୍ୟାଙ୍ଗାନି ଜାନୀଥାଃ ।

ତାନ୍ୟଙ୍ଗାନି ବିନା ରାମୋ ବିଘ୍ନକରୋ ଭବତି ।

ପୁନର୍ବାୟୁପୁତ୍ରେଶୋକ୍ତାସ୍ତେ ହନୁମନ୍ତଂ ପପ୍ରୁଃ ।

ଆଞ୍ଜିନେୟ ମହାବଲ ବିପ୍ରାଣାଂ ଗୃହସ୍ଥାନାଂ ପ୍ରଣବାଧିକାରଃ କଥଂ ସ୍ୟାଦିତି ।

ସ ହୋବାଚ ଶ୍ରୀରାମ ଏବୋବାଚେତି ।

ୟେଷାମେବ ଷଡକ୍ଷରାଧିକାରୋ ବର୍ତ୍ତତେ ତେଷାଂ ପ୍ରଣବାଧିକାରଃ ସ୍ୟାନ୍ନାନ୍ୟେଷାମ୍ ।

କେବଲମକାରୋକାରମକାରାର୍ଥମାତ୍ରାସହିତଂ ପ୍ରଣବମୁହ୍ୟ

ୟୋ ରାମମନ୍ତଂ ଜପତି ତସ୍ୟ ଶୁଭକରୋଽହଂ ସ୍ୟାମ୍ ।

ତସ୍ୟ ପ୍ରଣବସ୍ଥାକାରସ୍ୟୋକାରସ୍ୟ ମକରାସ୍ୟାର୍ଥମାତ୍ରାୟାଶ୍ଚ ଋଷିଶ୍ଚନ୍ଦୋ ଦେବତା

ତତ୍ତ୍ଵଦୃଶ୍ୟାବଶ୍ୟାବସ୍ଥାନଂ ସ୍ଵରବେଦାଗ୍ନିଗୁଣାନୁକାର୍ଯ୍ୟନ୍ଦ୍ରହଂ ପ୍ରଣବମନ୍ତ୍ରାଦ୍ଭିଗୁଣଂ

ଜପ୍ତା ପଶ୍ଚାଦ୍ରାମମନ୍ତଂ ଯୋ ଜପେତ୍ ସ ରାମୋ ଭବତୀତି

ରାମେଶୋକ୍ତାସ୍ତସ୍ଥାତ୍ରାମାଙ୍ଗଂ ପ୍ରଣବଃ କଥିତ ଇତି ।।

ବିଭୀଷଣ ଉବାଚ ।।

ସିଂହାସନେ ସମାସୀନଂ ରାମଂ ପୌଲସ୍ତ୍ୟସୁଦନମ୍ ।

ପ୍ରଣମ୍ୟ ଦଣ୍ଡବଦ୍-ଭୂମୌ ପୌଲସ୍ତ୍ୟା ବାକ୍ୟମବ୍ରବୀତ୍ ।। ୭ ।।

ରଘୁନାଥ ମହାବାହୋ କେବଳଂ କଥିତଂ ତ୍ବୟା ।

ଅଙ୍ଗାନାଂ ସୁଲଭଂ ଚୈବ କଥନୀୟଂ ଚ ସୌଲଭମ୍ ।। ୮ ।।

ଶ୍ରୀରାମ ଉବାଚ ।।

ଅଥ ପଞ୍ଚ ଦଣ୍ଡକାନି ପିତୃଘ୍ନୋ ମାତୃଘ୍ନୋ ବ୍ରହ୍ମଘ୍ନୋ ଗୁରୁହନନଃ କୋଟିଯୁତିଘ୍ନୋଽନେକକୃତପାପୋ

ଘ୍ନୋ ମମ ଷଷ୍ଠବତିକୋଟିନାମାନି ଜପତି ସ ତେଭ୍ୟଃ ପାପେଭ୍ୟଃ ପ୍ରମୁଚ୍ୟତେ ।

ସ୍ୱୟମେବ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦସ୍ୱରୂପୋ ଭବେନ୍ନ କିମ୍ ।

ପୁନରୁବାଚ ବିଭୀଷଣଃ ।।

ତତ୍ରାପ୍ୟଶକ୍ତୋଽୟଂ କିଂ କରୋତି ।

ସ ହୋବାଚେମମ୍ ।।

କୈକସେୟ ପୁରଂଶ୍ଚରଣବିଧାବଶକ୍ତୋ ଘ୍ନୋ ମମ ମହୋପନିଷଦଂ ମମ ଗୀତାଂ ମନ୍ତ୍ରାମସହସ୍ରଂ

ମଦ୍ବିଶ୍ୱରୂପଂ ମମାଷ୍ଟୋଋରଣତଂ ରାମଶତାଭିଧାନଂ ନାରଦୋକ୍ତସ୍ତବରାଜଂ ହନୁମତ୍-ପ୍ରୋକ୍ତଂ

ମନ୍ତ୍ରରାଜାତ୍ମକସ୍ତବଂ ସୀତାସ୍ତବଂ ଚ ରାମଷତକ୍ଷରୀତ୍ୟାଦିଭିର୍ମନ୍ତ୍ରେୟୋ ମାଂ ନିତ୍ୟଂ ସ୍ତ୍ରୋତି

ତସ୍ମଦ୍ଗୋ ଭବେନ୍ନ କିଂ ଭବେନ୍ନ କିମ୍ ।। ୯ ।।

ଇତି ରାମରହସ୍ୟୋପନିଷସ୍ତୁ ପ୍ରଥମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ।। ୯ ।।

॥ ଦ୍ଵିତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ ॥

ସନକାଦ୍ୟା ମୁନୟୋ ହନୁମନ୍ତଂ ପପ୍ରୁଛଃ ।

ଆଞ୍ଜିନେୟ ମହାବଲ ତାରକବ୍ରହ୍ମଣୋ ରାମଚନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରଗ୍ରାମଂ ନୋ ବ୍ରୁହୀତି ।

ହନୁମାନ୍-ହୋବାଚ ॥

ବହିର୍ଗ୍ଘଂ ଶୟନଂ ବିଷ୍ଣୋରଧିଚନ୍ଦ୍ରବିଭୂଷିତମ୍ ।

ଏକାକ୍ଷରୋ ମନୁଃ ପ୍ରୋକ୍ତୋ ମନ୍ତ୍ରରାଜଃ ସୁରଦ୍ରୁମଃ ॥ ୧ ॥

ବ୍ରହ୍ମା ମୁନିଃ ସ୍ୟାଦ୍ଘାୟତ୍ରଂ ଛନ୍ଦୋ ରାମଃସ୍ୟ ଦେବତା ।

ଦୀର୍ଘାର୍ଥେନ୍ଦୁୟୁଜାଙ୍ଗାନି କୁର୍ଯ୍ୟାଦ୍ବହ୍ନ୍ୟାତ୍ମନୋ ମନୋଃ ॥ ୨ ॥

ବୀଜଶକ୍ତ୍ୟାଦିବୀଜେନ ଇଷ୍ଟାର୍ଥେ ବିନିୟୋଜୟେତ୍ ।

ସରୟୂତୀରମନ୍ଦାରବେଦିକାପଙ୍କଜାସନେ ॥ ୩ ॥

ଶ୍ୟାମଂ ବିରାସନାସୀନଂ ଜ୍ଞାନମୁଦ୍ରୋପଶୋଭିତମ୍ ।

ବାମୋରୁନ୍ୟସ୍ତତଃସ୍ତ୍ରୀତାଲକ୍ଷ୍ମଣସଂଯୁତମ୍ ॥ ୪ ॥

ଅବେକ୍ଷମାଶମାତ୍ମାନମାତ୍ମନ୍ୟମିତତେଜସମ୍ ।

ଶୁଦ୍ଧସ୍ଫଟିକସଂକାଶଂ କେବଳଂ ମୋକ୍ଷକାତ୍-କ୍ଷୟା ॥ ୫ ॥

ଚିତ୍ରୟନ୍ପରମାତ୍ମାନଂ ଭାନୁଲକ୍ଷଂ ଜପେନ୍ନୁନୁମ୍ ।

ବହିର୍ନୀରାୟଣୋ ନାତ୍ୟୋ ଜାଠରଃ କେବଳୋଽପି ଚ ॥ ୬ ॥

ଦ୍ୟୁକ୍ଷରୋ ମନ୍ତ୍ରରାଜୋଽୟଂ ସର୍ବାଭୀଷ୍ଟପ୍ରଦସ୍ତତଃ ।

ଏକାକ୍ଷରୋକ୍ରମୃଷ୍ୟାଦି ସ୍ୟାଦାଦ୍ୟେନ ସତଙ୍ଗକମ୍ ॥ ୭ ॥

ତାରମାୟାରମାନଙ୍ଗବାକ୍ସୁବୀଜୈଷ୍ଠ ଷଡ୍ବିଧଃ ।

ତ୍ର୍ୟକ୍ଷରୋ ମନ୍ତ୍ରରାଜଃ ସ୍ୟାସ୍ତ୍ରୀଭୀଷ୍ଟଫଳପ୍ରଦଃ ॥ ୮ ॥

ଦ୍ୟୁକ୍ଷରଶ୍ଚନ୍ଦ୍ରଭଦ୍ରାନ୍ତୋ ଦ୍ଵିବିଧଶ୍ଚତୁରକ୍ଷରଃ ।
ରକ୍ଷାଦି ପୂର୍ବବଜ୍ଞେୟମେତୟୋଶ୍ଚ ବିଚକ୍ଷଣୈଃ ॥ ୯ ॥

ସପ୍ରତିଷ୍ଠୌ ରମୌ ବାୟୌ ହୃଦ୍ଵଞ୍ଚାଶ୍ଚୈ ମନୁର୍ମତଃ ।
ବିଶ୍ଵାମିତ୍ରରକ୍ଷିଃ ପ୍ରୋକ୍ତଃ ପଞ୍ଚ-କ୍ରିଷ୍ଣନ୍ନୋଽସ୍ୟ ଦେବତା ॥୧୦॥

ରାମଭଦ୍ରୋ ବୀଜଶକ୍ତିଃ ପ୍ରଥମାର୍ଣ୍ଣମିତି କ୍ରମାତ୍ ।
ଭୂମଧ୍ୟେ ହୃଦି ନାଭ୍ୟୁର୍ବୋଃ ପାଦୟୋର୍ବିନ୍ୟସେନ୍ନୁନୁମ୍ ॥ ୧୧ ॥

ଷତଙ୍ଗଂ ପୂର୍ବବଦ୍ଵିଦ୍ୟାନୁନ୍ଵାଶ୍ଚୈର୍ମନୁନାସ୍ତକମ୍ ।
ମଧ୍ୟେ ବନଂ କଳ୍ପତରୋର୍ମୂଳେ ପୁଷ୍ପଲତାସନେ ॥ ୧୨ ॥

ଲକ୍ଷ୍ମଣେନ ପ୍ରଗୁଣିତମକ୍ଷ-ଶଃ କୋଣେନ ସାୟକମ୍ ।
ଅବେକ୍ଷମାଣଂ ଜାନକ୍ୟା କୃତବ୍ୟଜନମୀଶ୍ଵରମ୍ ॥ ୧୩ ॥

ଜଟାଭାରଲସକ୍ଳୀର୍ଷଂ ଶ୍ୟାମଂ ମୁନିଗଣାବୃତମ୍ ।
ଲକ୍ଷ୍ମଣେନ ଧୃତଛତ୍ରମଥବା ପୁଷ୍ପକୋପରି ॥ ୧୪ ॥

ଦଶାସ୍ୟମଥନଂ ଶାନ୍ତଂ ସସୁଗ୍ରୀବବିଭୀଷଣମ୍ ।
ଏବଂ ଲବ୍ଧ୍ଵା ଜୟାର୍ଥୀ ତୁ ବର୍ଣ୍ଣଲକ୍ଷଂ ଜପେନ୍ନୁନୁମ୍ ॥ ୧୫ ॥

ସ୍ଵକାମଶକ୍ତିବାଗ୍-ଲକ୍ଷ୍ମୀପ୍ରବାଦ୍ୟାଃ ପଞ୍ଚବର୍ଣ୍ଣକାଃ ।
ଷତକ୍ଷରଃ ଷଡ୍ଵିଧଃ ସ୍ୟାଜତୁର୍ବର୍ଗଫଳପ୍ରଦଃ ॥ ୧୬ ॥

ପଞ୍ଚାଶନ୍ନାତୃକାମନ୍ତ୍ରବର୍ଣ୍ଣପ୍ରତ୍ୟେକପୂର୍ବକମ୍ ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀବାଞ୍ଛାନୁଧାଦିଶ୍ଚ ତାରାଦିଃ ସ୍ୟାଦନେକଧା ॥ ୧୭ ॥

ଶ୍ରୀମାୟାମନ୍ତ୍ରପୈକୈକ ବୀଜାଦ୍ୟନ୍ତର୍ଗତୋ ମନ୍ତ୍ରଃ ।
ଚତୁର୍ବର୍ଣ୍ଣଃ ସ ଏବ ସ୍ୟାତ୍‌ଷଡ୍‌ବର୍ଣ୍ଣୋ ବାଚ୍ଛିତପ୍ରଦଃ ॥ ୧୮ ॥

ସ୍ୱାହାନ୍ତୋ ହୁଂଫତନ୍ତୋ ବା ନତ୍ୟନ୍ତୋ ବା ଭବେଦୟମ୍ ।
ଅଷ୍ଟାବିଂଶତ୍ୟୁରଗତଭେଦଃ ଷଡ୍‌ବର୍ଣ୍ଣ ଇରିତଃ ॥ ୧୯ ॥

ବ୍ରହ୍ମା ସଂମୋହନଃ ଶକ୍ତିର୍ଦକ୍ଷିଣାମୂର୍ତ୍ତିରେବ ଚ ।
ଅଗସ୍ତ୍ୟଶ୍ଚ ଶିବଃ ପ୍ରୋକ୍ତା ମୁନୟୋଽନୁକ୍ରମାଦିମେ ॥ ୨୦ ॥

ଛନ୍ଦୋ ଗାୟତ୍ରୀସଂଜ୍ଞଂ ଚ ଶ୍ରୀରାମଶ୍ଳୋକ ଦେବତା ।
ଅଥବା କାମବୀଜାଦେର୍ବିଶ୍ୱାମିତ୍ରୋ ମୁନିର୍ମନୋଃ ॥ ୨୧ ॥

ଛନ୍ଦୋ ଦେବ୍ୟାଦିଗାୟତ୍ରୀ ରାମଭଦ୍ରୋଽସ୍ୟ ଦେବତା ।
ବୀଜଶକ୍ତିଃ ଯଥାପୂର୍ବଂ ଷଡ୍‌ବର୍ଣ୍ଣାନ୍ୱିନ୍ୟସେକ୍ତୁମାତ୍ ॥ ୨୨ ॥

ବ୍ରହ୍ମରନ୍ଧ୍ରେ ଭୁବୋର୍ମଧ୍ୟେ ହୃନ୍ନାଭ୍ୟରୁଷ୍ଟ ପାଦୟୋଃ ।
ବୀଜୈଃ ଷଡ୍‌ଦୀର୍ଘୟୁକ୍ତୈର୍ବା ମନ୍ତ୍ରାଶ୍ଳୋକା ଷଡଞ୍ଜକମ୍ ॥ ୨୩ ॥

କାଲାମ୍ବୋଧରକାନ୍ତିକାନ୍ତମନିଶଂ ବୀରାସନାଧ୍ୟାସିତଂ
ମୁଦ୍ରାଂ ଜ୍ଞାନମୟୀଂ ଦଧାନମପରଂ ହସ୍ତାମୁଜଂ ଜାନୁନି ।
ସୀତାଂ ପାର୍ଶ୍ୱଗତାଂ ସରୋରୁହକରାଂ ବିଦ୍ୟୁନ୍ନିଭାଂ ରାଘବଂ
ପଶ୍ୟନ୍ତଂ ମୁକୁଟାଙ୍ଗଦାଦିବିବିଧାକଲ୍ଲୋଦ୍ଭୁଲାଙ୍ଗଂ ଭଜେ ॥ ୨୪ ॥

ଶ୍ରୀରାମଶ୍ଚନ୍ଦ୍ରଭଦ୍ରାନ୍ତୋ ତେନ୍ତୋ ନତିୟୁତୋ ଦ୍ୱିଧା ।
ସପ୍ତାକ୍ଷରୋ ମନ୍ତ୍ରରାଜଃ ସର୍ବକାମଫଳପ୍ରଦଃ ॥ ୨୫ ॥

ତାରାଦିସହିତଃ ସୋଽପି ଦ୍ୱିବିଧୋଽଷ୍ଟାକ୍ଷରୋ ମତଃ ।
ତାରଂ ରାମଶ୍ଚତୁର୍ଥ୍ୟତଃ କ୍ରୋଡାସ୍ତଂ ବହିତଲ୍ଲୁଗା ॥ ୨୬ ॥

ଅଷ୍ଟାଶ୍ୱେତଂ ପରୋ ମନ୍ତ୍ରୋ ରକ୍ଷାଦିଃ ସ୍ୟାତ୍ସତର୍ତ୍ତବତ୍ ।
ପୁନରଷ୍ଟାକ୍ଷରସ୍ୟାଥ ରାମ ଏବ ରକ୍ଷିଃ ସ୍ମୃତଃ ॥ ୨୭ ॥

ଗାୟତ୍ରଂ ଛନ୍ଦ ଇତ୍ୟସ୍ୟ ଦେବତା ରାମ ଏବ ଚ ।
ତାରଂ ଶ୍ରୀବୀଜୟନ୍ତଂ ଚ ବୀଜଶକ୍ତ୍ୟାଦୟୋ ମତାଃ ॥ ୨୮ ॥

ଷତଙ୍ଗଂ ଚ ତତଃ କୁର୍ଯ୍ୟାନ୍ନନ୍ଦାଶ୍ୱେରେବ ବୁଦ୍ଧିମାନ୍ ।
ତାରଂ ଶ୍ରୀବୀଜୟନ୍ତଂ ଚ ରାମାୟ ନମ ଉଚ୍ଚରେତ୍ ॥ ୨୯ ॥

ଗ୍ଳୌମୋଂ ବୀଜଂ ବଦେନ୍ନାୟାଂ ହୃଦ୍ରାମାୟ ପୁନଶ୍ଚ ତାମ୍ ।
ଶିବୋମାରାମମନ୍ତ୍ରୋଽୟଂ ବସ୍ତୁର୍ଣ୍ଣସ୍ତୁ ବସ୍ତୁପ୍ରଦଃ ॥ ୩୦ ॥

ରକ୍ଷିଃ ସଦାଶିବଃ ପ୍ରୋକ୍ତୋ ଗାୟତ୍ରଂ ଛନ୍ଦ ଉଚ୍ୟତେ ।
ଶିବୋମାରାମଚନ୍ଦ୍ରୋଽତ୍ର ଦେବତା ପରିକୀର୍ତ୍ତିତଃ ॥ ୩୧ ॥

ଦୀର୍ଘୟା ମାୟୟାଙ୍ଗାନି ତାରପଞ୍ଚାଶ୍ଚୟୁକ୍ତୟା ।
ରାମଂ ତ୍ରିନେତ୍ରଂ ସୋମାର୍ଯ୍ୟଧାରିଣଂ ଶୂଲିନଂ ପରମ୍ ।
ଭସ୍ମୋଜ୍ଜ୍ୱଳିତସର୍ବାଙ୍ଗଂ କପର୍ଦ୍ଦିନମୁପାସ୍ମହେ ॥ ୩୨ ॥

ରାମାଭିରାମାଂ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟସୀମାଂ ସୋମାବତଂସିକାମ୍ ।
ପାଶାଞ୍ଜୁଶଧନ୍ୱର୍ବାଶଧରାଂ ଧ୍ୟାୟେନ୍ନିଲୋଚନାମ୍ ॥ ୩୩ ॥

ଧ୍ୟାୟନ୍ନେବଂ ବର୍ଣ୍ଣଲକ୍ଷଂ ଜପତର୍ପଣତପୁରଃ ।
ବିଲୁପତ୍ରେଃ ଫଲ୍ଲେଃ ପୁଷ୍ପେଷ୍ଟିଲାଜ୍ୟୈଃ ପଙ୍କଜୈର୍ହୃନେତ୍ ॥ ୩୪ ॥

ସ୍ୱୟମାୟାନ୍ତ୍ରୀ ନିଧୟଃ ସିଦ୍ଧୟଶ୍ଚ ସୁରେୟିତାଃ ।
ପୁନରଷ୍ଟାକ୍ଷରସ୍ୟାଥ ବ୍ରହ୍ମଗାୟତ୍ରରାଘବାଃ ॥ ୩୫ ॥

ରକ୍ଷାଦୟସ୍ତୁ ବିଜ୍ଞେୟଃ ଶ୍ରୀବୀଜଂ ମମ ଶକ୍ତିକମ୍ ।
ତତ୍-ପ୍ରୀତ୍ୟ ବିନିୟୋଗସ୍ତୁ ମନ୍ତ୍ରାର୍ଣ୍ଣେରଙ୍ଗକଳ୍ପନା ॥ ୩୬ ॥

କେୟୁରାଙ୍ଗଦକଙ୍କଣୈର୍ମଣିଗତୈର୍ବିଦ୍ୟୋତମାନଂ ସଦା
ରାମଂ ପାର୍ବଣତନ୍ତ୍ରକୋଟିସଦୃଶଛତ୍ରେଣ ବୈ ରାଜିତମ୍ ।
ହେମସ୍ତମ୍ବସହସ୍ରସ୍ତୋତଶୟୁତେ ମଧ୍ୟେ ମହାମଣ୍ଡପେ
ଦେବେଶଂ ଭରତାଦିଭିଃ ପରିବୃତଂ ରାମଂ ଭଜେ ଶ୍ୟାମଲମ୍ ॥ ୩୭ ॥

କିଂ ମର୍ତ୍ତ୍ୟେର୍ବହୁଭିର୍ବିନଶ୍ଚରଫଲୈରାୟାସସାଧ୍ୟୈର୍ବୃଥା
କିଂତିଲ୍ଲୋଭବିତାନମାତ୍ରବିଫଳୈଃ ସଂସାରଦୁଃଖାବହୈଃ ।
ଏକଃ ସନ୍ନପି ସର୍ବମନ୍ତ୍ରଫଳଦୋ ଲୋଭାଦିଦୋଷୋଦ୍-ଘୃତଃ
ଶ୍ରୀରାମଃ ଶରଣଂ ମମେତି ସତତଂ ମନ୍ତ୍ରୋଽୟମଷ୍ଟାକ୍ଷରଃ ॥ ୩୮ ॥

ଏବମଷ୍ଟାକ୍ଷରଃ ସମ୍ୟକ୍ ସପ୍ତଧା ପରିକୀର୍ତ୍ତିତଃ ।
ରାମସପ୍ତାକ୍ଷରୋ ମନ୍ତ୍ର ଆଦ୍ୟନ୍ତେ ତାରସଂଯୁତଃ ॥ ୩୯ ॥

ନବାକ୍ଷୋ ମନ୍ତ୍ରରାଜଃ ସ୍ୟାଞ୍ଛେଷଂ ଷଡ୍ବର୍ଣ୍ଣବନ୍ୟସେତ୍ ।
ଜାନକୀବଲ୍ଲଭଂ ତେନ୍ଦ୍ରଂ ବହ୍ନେର୍ଜାୟାଦୁମାଦିକମ୍ ॥ ୪୦ ॥

ଦଶାକ୍ଷରୋଽୟଂ ମନ୍ତ୍ରଃ ସ୍ୟାମୁର୍ବାଭୀଷ୍ଟଫଳପ୍ରଦଃ ।
ଦଶାକ୍ଷରସ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରସ୍ୟ ବସିଷ୍ଠୋଽସ୍ୟ ରକ୍ଷିର୍ବିରାଟ୍ ॥ ୪୧ ॥

ଛନ୍ଦୋଽସ୍ୟ ଦେବତା ରାମଃ ସୀତାପାଣିପରିଗ୍ରହଃ ।
ଆଦ୍ୟୋ ବୀଜଂ ଦ୍ଵିଠଃ ଶକ୍ତିଃ କାମେନାଙ୍ଗକ୍ରିୟା ମତା ॥ ୪୨ ॥

ଶିରୋଲଲାଟଭୂମଧ୍ୟେ ତାଲୁକର୍ଣ୍ଣେଷୁ ହୃଦ୍ୟପି ।
ନାଭୁରୁଜାନୁପାଦେଷୁ ଦଶାର୍ଣ୍ଣାନ୍ଦ୍ରିନ୍ୟସେନ୍ନନୋଃ ॥ ୪୩ ॥

ଅୟୋଧ୍ୟାନଗରେ ରତ୍ନଚିତ୍ରେ ସୌବର୍ଣ୍ଣମଣ୍ଡପେ ।
ମନ୍ଦାରପୁଷ୍ପେରାବଞ୍ଚିତାନେ ତୋରଶାଞ୍ଚିତେ ॥ ୪୪ ॥

ସିଂହାସନେ ସମାସୀନଂ ପୁଷ୍ପକୋପରି ରାଘବମ୍ ।
ରକ୍ଷୋଭିର୍ହରିତ୍ରିଦେବୈର୍ଦିବ୍ୟୟାନଗତୈଃ ଶୁଭୈଃ ॥ ୪୫ ॥

ସଂସ୍ପୃୟମାନଂ ମୁନିଭିଃ ପ୍ରହ୍ୱେଷ୍ଟ ପରିସେବିତମ୍ ।
ସୀତାଲଂକୃତବାମାଙ୍ଗଂ ଲକ୍ଷ୍ମଣେନୋପସେବିତମ୍ ॥ ୪୬ ॥

ଶ୍ୟାମଂ ପ୍ରସନ୍ନବଦନଂ ସର୍ବାଭରଣଭୂଷିତମ୍ ।
ଧ୍ୟାୟନ୍ନେବଂ ଜପେନ୍ନନ୍ଦଂ ବର୍ଣ୍ଣଲକ୍ଷମନନ୍ୟଧୀଃ ॥ ୪୭ ॥

ରାମଂ ଡେହ୍ରଂ ଧନୁଷ୍ଠାଶୟୋଽକ୍ତଃ ସ୍ୟାଦ୍ବହ୍ନିସୁନ୍ଦରୀ ।
ଦଶାକ୍ଷରୋଽୟଂ ମନ୍ତ୍ରଃ ସ୍ୟାନ୍ମୁନିବ୍ରହ୍ମା ବିରାଟ୍ ସ୍ତୁତଃ ॥ ୪୮ ॥

ଛନ୍ଦସ୍ତୁ ଦେବତା ପ୍ରୋକ୍ତୋ ରାମୋ ରାକ୍ଷସମର୍ଦ୍ଦନଃ ।
ଶେଷଂ ତୁ ପୂର୍ବବଲ୍ଲୟାଙ୍ଗାପବାଶଧରଂ ସ୍ମରେତ୍ ॥ ୪୯ ॥

ତାରମାୟାରମାନଙ୍ଗବାକ୍ସୁବୀଜୈଶ୍ଚ ଷଡ୍ବିଧଃ ।
ଦଶାଶ୍ୱୋ ମନ୍ତ୍ରରାଜଃ ସ୍ୟାଦ୍ବ୍ରହ୍ମବର୍ଣ୍ଣାତ୍ମକୋ ମନୁଃ ॥ ୫୦ ॥

ଶେଷଂ ଷଡ୍ବର୍ଣ୍ଣବଜ୍ଞେୟଂ ନ୍ୟାସଧ୍ୟାନାଦିକଂ ବୁଧୈଃ ।
ଦ୍ୱାଦଶାକ୍ଷରମନ୍ତ୍ରସ୍ୟ ଶ୍ରୀରାମ ଋଷିରୂପ୍ୟତେ ॥ ୫୧ ॥

ଜଗତୀ ଛନ୍ଦ ଇତ୍ୟୁକ୍ତଂ ଶ୍ରୀରାମୋ ଦେବତା ମତଃ ।
ପ୍ରଣବୋ ବୀଜମିତ୍ୟୁକ୍ତଃ କ୍ଳୀଂ ଶକ୍ତିର୍ହ୍ରୀଂ ଚ କୀଲକମ୍ ॥ ୫୨ ॥

ମନ୍ତ୍ରେଶାଙ୍ଗାନି ବିନ୍ୟସ୍ୟ ଶିଷ୍ଟଂ ପୂର୍ବବଦାଚରେତ୍ ।
ତାରଂ ମାୟାଂ ସମୁଦାର୍ଯ୍ୟ ଭରତାଗ୍ରଜ ଇତ୍ୟପି ॥ ୫୩ ॥

ରାମଂ କୁଳଂ ବହ୍ନିଜାୟାନ୍ତଂ ମନ୍ତ୍ରୋଽୟଂ ଦ୍ଵାଦଶାକ୍ଷରଃ ।
ଓଁ ହୃଦ୍-ଭଗବତେ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଭଦ୍ରୌ ଚ ଡେୟୁତୌ ॥ ୫୪ ॥

ଅର୍କାଶ୍ଚୈ ଦ୍ଵିବିଧୋଽପ୍ୟସ୍ୟ ଋଷିଧ୍ୟାନାଦିପୂର୍ବବତ୍ ।
ଛନ୍ଦସ୍ତୁ ଜଗତୀ ଚୈବ ମନ୍ତ୍ରାଶ୍ଚୈରଙ୍ଗକଳ୍ପନା ॥ ୫୫ ॥

ଶ୍ରୀରାମେତି ପଦଂ ଚୋକ୍ତ୍ଵା ଜୟରାମ ତତଃ ପରମ୍ ।
ଜୟଦ୍ଵୟଂ ବଦେତ୍-ପ୍ରାଜ୍ଞୋ ରାମେତି ମନୁରାଜକଃ ॥ ୫୬ ॥

ତ୍ରୟୋଦଶାର୍ଣ୍ଣ ଋଷ୍ୟାଦି ପୂର୍ବବସ୍ତୁର୍ବକାମଦଃ ।
ପଦଦ୍ଵୟଦ୍ଵିରାବୃତ୍ତେରଙ୍ଗଂ ଧ୍ୟାନଂ ଦଶାର୍ଣ୍ଣବତ୍ ॥ ୫୭ ॥

ତାରାଦିସହିତଃ ସୋଽପି ସ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶବର୍ଣ୍ଣକଃ ।
ତ୍ରୟୋଦଶାର୍ଣ୍ଣମୁଦାର୍ଯ୍ୟ ପଶ୍ଚାଦ୍ରାମେତି ଯୋଜୟେତ୍ ॥ ୫୮ ॥

ସ ବୈ ପଞ୍ଚଦଶାର୍ଣ୍ଣସ୍ତୁ ଜପତାଂ କଳ୍ପଭୂରୁହଃ ।
ନମସ୍ତୁ ସୀତାପତୟେ ରାମାୟେତି ହନୁଦ୍ଵୟମ୍ ॥ ୫୯ ॥

ତତସ୍ତୁ କବଚାସ୍ତ୍ରାନ୍ତଃ ଷୋଡଶାକ୍ଷର ଇରିତଃ ।
ତସ୍ୟାଗସ୍ତ୍ୟଋଷିଶ୍ଚନ୍ଦୋ ବୃହତୀ ଦେବତା ଚ ସଃ ॥ ୬୦ ॥

ରାଂ ବୀଜଂ ଶକ୍ତିରସ୍ତଂ ଚ କୀଲକଂ ହୁମିତୀରିତମ୍ ।
ଦ୍ଵିପଞ୍ଚତ୍ରିଚତୁର୍ବର୍ଣ୍ଣେଃ ସର୍ବେରଙ୍ଗଂ ନ୍ୟସେକ୍ତୁମାତ୍ ॥ ୬୧ ॥

ତାରାଦିସହିତଃ ସୋଽପି ମନ୍ତ୍ରଃ ସପ୍ତଦଶାକ୍ଷରଃ ।

ତାରଂ ନମୋ ଭଗବତେ ରାମଂ ଡେଢ଼ଂ ମହା ତତଃ ॥ ୬୨ ॥

ପୁରୁଷାୟ ପଦଂ ପଶ୍ଚାଦ୍ବିଦ୍ଭୋଃଷ୍ଟଦଶାକ୍ଷରଃ ।

ବିଶ୍ୱାମିତ୍ରୋ ମୁନିଶ୍ଚନ୍ଦୋ ଗାୟତ୍ରଂ ଦେବତା ତ ସଃ ॥ ୬୩ ॥

କାମାଦିସହିତଃ ସୋଽପି ମନ୍ତ୍ର ଏକୋନବିଂଶକଃ ।

ତାରଂ ନାମୋ ଭଗବତେ ରାମାୟେତି ପଦଂ ବଦେତ୍ ॥ ୬୪ ॥

ସର୍ବଶବ୍ଦଂ ସମୁଦ୍ଧାର୍ଯ୍ୟଂ ସୌଭାଗ୍ୟଂ ଦେହି ମେ ବଦେତ୍ ।

ବହିଃକାୟାଂ ତଥୋଦ୍ଧାର୍ଯ୍ୟଂ ମନ୍ତ୍ରୋ ବିଂଶାଶ୍ଚକୋ ମତଃ ॥ ୬୫ ॥

ତାରଂ ନମୋ ଭଗବତେ ରାମାୟ ସକଳଂ ବଦେତ୍ ।

ଆପନ୍ନିବାରଣାୟେତି ବହିଃକାୟାଂ ତତୋ ବଦେତ୍ ॥ ୬୬ ॥

ଏକବିଂଶାଶ୍ଚକୋ ମନ୍ତ୍ରଃ ସର୍ବାଭୀଷ୍ଟଫଳପ୍ରଦଃ ।

ତାରଂ ରମା ସ୍ତ୍ରୀବୀଜଂ ତ ତତୋ ଦାଗରଥାୟ ତ ॥ ୬୭ ॥

ତତଃ ସୀତାବଲ୍ଲଭାୟ ସର୍ବାଭୀଷ୍ଟପଦଂ ବଦେତ୍ ।

ତତୋ ଦାୟ ହୃଦୟୋଽୟଂ ମନ୍ତ୍ରୋ ଦ୍ୱାବିଂଶଦକ୍ଷରଃ ॥ ୬୮ ॥

ତାରଂ ନମୋ ଭଗବତେ ବୀରରାମାୟ ସଂବଦେତ୍ ।

କଳ ଶତ୍ରୁନ୍ ହନ ଦୃଢ଼ଂ ବହିଃକାୟାଂ ତତୋ ବଦେତ୍ ॥ ୬୯ ॥

ତ୍ରୟୋବିଂଶାକ୍ଷରୋ ମନ୍ତ୍ରଃ ସର୍ବଶତ୍ରୁନିବର୍ତ୍ତକଃ ।

ବିଶ୍ୱାମିତ୍ରୋ ମୁନିଃ ପ୍ରୋକ୍ତୋ ଗାୟତ୍ରୀ ଛନ୍ଦ ଭବ୍ୟତେ ॥ ୭୦ ॥

ଦେବତା ବୀରରାମୋଽସୌ ବୀଜାଦ୍ୟାଃ ପୂର୍ବବନ୍ଧୁତାଃ ।
ମୂଳମନ୍ତ୍ରବିଭାଗେନ ନ୍ୟାସାନ୍-କୃତ୍ବା ବିଚକ୍ଷଣଃ ॥ ୭୧ ॥

ଶରଂ ଧନୁଷି ସଂଧ୍ୟାୟ ତିଷ୍ଠନ୍ତଂ ରାବଣୋନ୍ମୁଖମ୍ ।
ବଜ୍ରପାଣିଂ ରଥାରୁଢ଼ଂ ରାମଂ ଧ୍ୟାତ୍ବା ଜପେନ୍ନୁନୁମ୍ ॥ ୭୨ ॥

ତାରଂ ନମୋ ଭଗବତେ ଶ୍ରୀରାମାୟ ପଦଂ ବଦେତ୍ ।
ତାରକବ୍ରହ୍ମଣେ ଚୋକ୍ତ୍ବା ମାଂ ତାରୟ ପଦଂ ବଦେତ୍ ॥ ୭୩ ॥

ନମସ୍ତାରାତୁଳ୍ଲକୋ ମନ୍ତ୍ରଶ୍ଚତୁର୍ବିଂଶତିବର୍ଣ୍ଣକଃ ।
ବୀଜାଦିକଂ ଯଥାପୂର୍ବଂ ସର୍ବଂ କୁର୍ମ୍ୟାତ୍ସତର୍ଣ୍ଣବତ୍ ॥ ୭୪ ॥

କାମସ୍ତାରୋ ନତିଶ୍ଳେଷ ତତୋ ଭଗବତେପଦମ୍ ।
ରାମଚନ୍ଦ୍ରାୟ ଚୋକ୍ତାୟ୍ ସକଲେତି ପଦଂ ବଦେତ୍ ॥ ୭୫ ॥

ଜନବଶ୍ୟକରାୟେତି ସ୍ବାହା କାମାତୁଳ୍ଲକୋ ମନୁଃ ।
ସର୍ବବଶ୍ୟକରୋ ମନ୍ତ୍ରଃ ପଞ୍ଚବିଂଶତିବର୍ଣ୍ଣକଃ ॥ ୭୬ ॥

ଆଦୌ ତାରେଣ ସଂଯୁକ୍ତୋ ମନ୍ତ୍ରଃ ଷଡ୍ବିଂଶଦକ୍ଷରଃ ।
ଅନ୍ତେଽପି ତାରସଂଯୁକ୍ତଃ ସପ୍ତବିଂଶତିବର୍ଣ୍ଣକଃ ॥ ୭୭ ॥

ତାରଂ ନମୋ ଭଗବତେ ରକ୍ଷୋଘ୍ନବିଶଦାୟ ତ ।
ସର୍ବବିଘ୍ନାନ୍ସମୁଦ୍ଧାୟ ନିବାରୟ ପଦଦ୍ବୟମ୍ ॥ ୭୮ ॥

ସ୍ବାହାକ୍ତୋ ମନ୍ତ୍ରରାଜୋଽୟମଷ୍ଟାବିଂଶତିବର୍ଣ୍ଣକଃ ।
ଅନ୍ତେ ତାରେଣ ସଂଯୁକ୍ତ ଏକୋନବ୍ତିଂଶଦକ୍ଷରଃ ॥ ୭୯ ॥

ଆଦୌ ସ୍ୱବୀଜସଂଯୁକ୍ତସ୍ତ୍ରୀଂଶଦୃଷ୍ଟାନ୍ତକୋ ମନୁଃ ।
ଅନ୍ତେଽପି ତେନ ସଂଯୁକ୍ତ ଏକତ୍ରୀଂଶାତ୍ମକଃ ସ୍ମୃତଃ ॥ ୮୦ ॥

ରାମଭଦ୍ର ମହେଷ୍ୱାସ ରଘୁବୀର ନୃପୋତ୍ତମ ।
ଭୋ ଦଶାସ୍ୟାନ୍ତକାସ୍ଥାକଂ ଶ୍ରିୟଂ ଦାପୟ ଦେହି ମେ ॥ ୮୧ ॥

ଆନୁଷ୍ଠୁଭ ଋଷୀ ରାମଶ୍ଚନ୍ଦୋଽନୁଷ୍ଠୁୟ ଦେବତା ।
ରାଂ ବୀଜମସ୍ୟ ଯଂ ଶକ୍ତିରିଷ୍ଟାର୍ଥେ ବିନିୟୋଜୟେତ୍ ॥ ୮୨ ॥

ପାଦଂ ହୃଦି ଚ ବିନ୍ୟସ୍ୟ ପାଦଂ ଶିରସି ବିନ୍ୟସେତ୍ ।
ଶିଖାୟାଂ ପଞ୍ଚଭିନ୍ୟସ୍ୟ ତ୍ରିବର୍ଣ୍ଣେଃ କବଚଂ ନ୍ୟସେତ୍ ॥ ୮୩ ॥

ନେତ୍ରୟୋଃ ପଞ୍ଚବର୍ଣ୍ଣେଷ୍ଠ ଦାପୟେତ୍ୟସ୍ତମୁତ୍ୟତେ ।
ଚାପବାଣଧରଂ ଶ୍ୟାମଂ ସସୁଗ୍ରୀବବିଭୀଷଣମ୍ ॥ ୮୪ ॥

ହତ୍ୱା ରାବଣମାୟାନ୍ତଂ କୃତତ୍ରେଲୋକ୍ୟରକ୍ଷଣମ୍ ।
ରାମଚନ୍ଦ୍ରଂ ହୃଦି ଧ୍ୟାତ୍ୱା ଦଶଲକ୍ଷଂ ଜପେନ୍ନନୁମ୍ ॥ ୮୫ ॥

ବଦେଢାଶରଥାୟେତି ବିଦ୍ଧହେତି ପଦଂ ତତଃ ।
ସୀତାପଦଂ ସମୁଦ୍ୱୃତ୍ୟ ବଲ୍ଲଭାୟ ତତୋ ବଦେତ୍ ॥ ୮୬ ॥

ଧୀମହୀତି ବଦେଉନ୍ନୋ ରାମଶ୍ଚାପି ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍
ତାରାଦିରେଷା ଗାୟତ୍ରୀ ମୁକ୍ତିମେବ ପ୍ରୟଚ୍ଛତି ॥ ୮୭ ॥

ମାୟାଦିରପି ବୈଦୁଷ୍ୟଂ ରାମାଦିଷ୍ଠ ଶ୍ରିୟଃ ପଦମ୍ ।
ମଦନେନାପି ସଂଯୁକ୍ତଃ ସ ମୋହୟତି ମେଦିନୀମ୍ ॥ ୮୮ ॥

ପଞ୍ଚି ତ୍ରୀଣି ଷଡ଼ଶ୍ଚୈଷ୍ଠ ତ୍ରୀଣି ଚତ୍ୱାରି ବର୍ଣ୍ଣକୈଃ ।
ଚତ୍ୱାରି ଚ ଚତୁର୍ବର୍ଣ୍ଣେରଙ୍ଗନ୍ୟାସଂ ପ୍ରକଳ୍ପୟେତ୍ ॥ ୮୯ ॥

ବୀଜଧ୍ୟାନାଦିକଂ ସର୍ବଂ କୁର୍ଯ୍ୟାତ୍ଷତ୍-ବର୍ଣ୍ଣବକ୍ତ୍ରମାତ୍ ।
ତାରଂ ନମୋ ଭଗବତେ ଚତୁର୍ଥ୍ୟା ରଘୁନନ୍ଦନମ୍ ॥ ୯୦ ॥

ରକ୍ଷୋଘ୍ନବିଶଦଂ ତଦ୍ବନ୍ଧୁଧୁରେତି ବଦେଉତଃ ।
ପ୍ରସନ୍ନବଦନଂ ତେନ୍ଦ୍ରଂ ବଦେଦମିତତେଜସେ ॥ ୯୧ ॥

ବଲରାମୌ ଚତୁର୍ଥ୍ୟନ୍ତୌ ବିଷ୍ଣୁଂ ତେନ୍ଦ୍ରଂ ନତିସ୍ତତଃ ।
ପ୍ରୋକ୍ତୋ ମାଲୀମନ୍ତୁଃ ସପ୍ତଚତ୍ୱାରିଂଶଦ୍-ଭିରକ୍ଷରୈଃ ॥ ୯୨ ॥

ଋଷିଶ୍ଚନ୍ଦୋ ଦେବତାଦି ବ୍ରହ୍ମାନୁଷ୍ଠୁଭରାଘବାଃ ।
ସପ୍ତର୍ତ୍ତସପ୍ତଦଶଷଦ୍-ରୁଦ୍ରସଂଖ୍ୟୈଃ ଷଡ଼ଙ୍ଗକମ୍ ॥ ୯୩ ॥

ଧ୍ୟାନଂ ଦଶାକ୍ଷରଂ ପ୍ରୋକ୍ତଂ ଲକ୍ଷମେକଂ ଜପେନ୍ନୁନୁମ୍ ।
ଶ୍ରିୟଃ ସୀତାଂ ଚତୁର୍ଥ୍ୟନ୍ତାଂ ସ୍ୱାହାନ୍ତୋଽୟଂ ଷଡ଼କ୍ଷରଃ ॥ ୯୪ ॥

ଜନକୋଽସ୍ୟ ଋଷିଶ୍ଚନ୍ଦୋ ଗାୟତ୍ରୀ ଦେବତା ମନୋଃ ।
ସୀତା ଭଗବତୀ ପ୍ରୋକ୍ତା ଶ୍ରୀଂ ବୀଜଂ ନତିଶକ୍ତିକମ୍ ॥ ୯୫ ॥

କୀଳଂ ସୀତା ଚତୁର୍ଥ୍ୟନ୍ତମିଷ୍ଟାର୍ଥେ ବିନିୟୋଜୟେତ୍ ।
ଦୀର୍ଘସ୍ୱରଯୁତାଦ୍ୟେନ ଷଡ଼ଙ୍ଗାନି ପ୍ରକଳ୍ପୟେତ୍ ॥ ୯୬ ॥

ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣାଭାମମୁଜକରାଂ ରାମାଲୋକନତପୁରାମ୍ ।
ଧ୍ୟାୟେତ୍ଷତ୍-କୋଶମଧ୍ୟସ୍ଥରାମାଙ୍ଗୋପରି ଶୋଭିତାମ୍ ॥ ୯୭ ॥

ଲକାରଂ ତୁ ସମୁଦ୍ଭୂତ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମଣାୟ ନମୋଦ୍ରୁକଃ ।
ଅଗସ୍ତ୍ୟଋଷିରସ୍ୟାଧି ଗାୟତ୍ରଂ ଛନ୍ଦ ଉଚ୍ୟତେ ॥ ୯୮ ॥

ଲକ୍ଷ୍ମଣୋ ଦେବତା ପ୍ରୋକ୍ତୋ ଲଂ ବୀଜଂ ଶକ୍ତିରସ୍ୟା ହି ।
ନମସ୍ତୁ ବିନିୟୋଗୋ ହି ପୁରୁଷାର୍ଥଚତୁଷ୍ଟୟେ ॥ ୯୯ ॥

ଦୀର୍ଘଭାଜା ସ୍ୱବୀଜେନ ଷଡ଼ଙ୍ଗାନି ପ୍ରକଳ୍ପୟେତ୍ ।
ଦ୍ୱିଭୁଜଂ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣରୁଚିରତନ୍ତୁଂ ପଦ୍ମନିଭେକ୍ଷଣମ୍ ॥ ୧୦୦ ॥

ଧନୁର୍ବାଣଧରଂ ଦେବଂ ରାମାରାଧନତପୁରମ୍ ।
ଭକାରଂ ତୁ ସମୁଦ୍ୱୃତ୍ୟ ଭରତାୟ ନମୋହ୍ତକଃ ॥ ୧୦୧ ॥

ଅଗସ୍ତ୍ୟଋଷିରସ୍ୟାଧ ଶେଷଂ ପୂର୍ବବଦାଚରେତ୍ ।
ଭରତଂ ଶ୍ୟାମଲଂ ଶାନ୍ତଂ ରାମସେବାପରାୟଣମ୍ ॥ ୧୦୨ ॥

ଧନୁର୍ବାଣଧରଂ ବୀରଂ କୈକେୟୀତନୟଂ ଭଜେ ।
ଶଂ ବୀଜଂ ତୁ ସମୁଦ୍ୱୃତ୍ୟ ଶତ୍ରୁଘ୍ନାୟ ନମୋହ୍ତକଃ ।
ଋଷ୍ୟାଦୟୋ ଯଥାପୂର୍ବଂ ବିନିୟୋଗୋଽରିନିଗ୍ରହେ ॥ ୧୦୩ ॥

ଦ୍ୱିଭୁଜଂ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣବର୍ଣ୍ଣାତଂ ରାମସେବାପରାୟଣମ୍ ।
ଲବଣାସୁରହନ୍ତାରଂ ସୁମିତ୍ରାତନୟଂ ଭଜେ ॥ ୧୦୪ ॥

ହୃଂ ହନୁମାଂଶ୍ଚତୁର୍ଥ୍ୟକ୍ତଂ ହୃଦକ୍ତୋ ମନ୍ତ୍ରରାଜକଃ ।
ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଋଷିଃ ପ୍ରୋକ୍ତୋ ଯୋଜୟେତ୍-ପୂର୍ବବକ୍ତ୍ରମାତ୍ ॥ ୧୦୫ ॥

ଦ୍ୱିଭୁଜଂ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣବର୍ଣ୍ଣାତଂ ରାମସେବାପରାୟଣମ୍ ।
ମୌଞ୍ଜୀକୌପୀନସହିତଂ ମାଂ ଧ୍ୟାୟେଦ୍ରାମସେବକମ୍ ॥ ଇତି ॥ ୧୦୬ ॥

॥ ଇତି ରାମରହସ୍ୟୋପନିଷସ୍ତୁ ଦ୍ୱିତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ ॥ ୨ ॥

॥ ତୃତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ ॥

ସନକାଦ୍ୟା ମୁନୟୋ ହନୁମନ୍ତଂ ପପ୍ରୁଃ ।
 ଆଞ୍ଜନେୟ ମହାବଲ ପୂର୍ବୋକ୍ତମନ୍ତ୍ରାଣାଂ ପୂଜାପୀଠମନୁବ୍ରୁହୀତି ।
 ହନୁମାନ୍ ହୋବାଚ ।- ଆଦୌ ଷଟ୍-କୋଶମ୍ । ତନ୍ମଧ୍ୟେ ରାମବୀଜଂ ସଶ୍ରୀକମ୍ ।
 ତଦଧୋଭାଗେ ଦ୍ଵିତୀୟାନ୍ତଂ ସାଧ୍ୟମ୍ । ବୀଜୋର୍ଧ୍ଵଭାଗେ ଷଷ୍ଠ୍ୟନ୍ତଂ ସାଧକମ୍ ।
 ପାର୍ଶ୍ଵେ ଦୃଷ୍ଟିବୀଜେ ତପ୍ତରିତୋ ଜୀବପ୍ରାଣଶକ୍ତିବିଶ୍ୟବୀଜାନି ।
 ତତ୍ତ୍ଵର୍ଂ ସନ୍ନୁଷ୍ଠୋନ୍ନୁଷ୍ଠାଭ୍ୟାଂ ପ୍ରଣବାଭ୍ୟାଂ ବେଷ୍ଟନମ୍ ।
 ଅଗ୍ନୀଶାମୁରବାୟୁବ୍ୟପୁରଃପୃଷ୍ଠେଷୁ ଷଟ୍-କୋଶେଷୁ ଦୀର୍ଘଭାଞ୍ଜି ।
 ହୃଦୟାଦିମନ୍ତ୍ରାଃ କ୍ରମେଣ ।
 ରାଂ ରୀଂ ରୂଂ ରୈଂ ରୌଂ ରଃ ଇତି ଦୀର୍ଘଭାଞ୍ଜି ତଦ୍ଘ୍ୟକ୍ତହୃଦୟାଦ୍ୟସ୍ତ୍ରାନ୍ତମ୍ ।
 ଷଟ୍-କୋଶପାର୍ଶ୍ଵେ ରମାମାୟାବୀଜେ । କୋଶାଗ୍ରେ ବାରାହଂ ହୁମିତି ।
 ତଦ୍ଵୀଜାନ୍ତରାଲେ କାମବୀଜମ୍ । ପରିତୋ ବାଗ୍ଭବମ୍ ।
 ତତୋ ବୃତ୍ତୟଂ ସାଷ୍ଟପତ୍ରମ୍ ।
 ତେଷୁ ଦଲେଷୁ ସ୍ଵରାନଷ୍ଟବର୍ଗାନୁପ୍ରତିଦଲଂ ମାଳାମନୁବର୍ଣ୍ଣଷଟ୍କମ୍ ।
 ଅନ୍ତେ ପଞ୍ଚାକ୍ଷରମ୍ । ତଦ୍ଘଲକପୋଲେଷ୍ଠଷ୍ଟବର୍ଣ୍ଣାନୁ । ପୁନରଷ୍ଟଦଲପଦ୍ମମ୍ ।
 ତେଷୁ ଦଲେଷୁ ନାରାୟଣାଷ୍ଟାକ୍ଷରୋ ମନ୍ତ୍ରଃ । ତଦ୍ଘଲକପୋଲେଷୁ ଶ୍ରୀବୀଜମ୍ ।
 ତତୋ ବୃତ୍ତମ୍ । ତତୋ ଦ୍ଵାଦଶଦଲମ୍ ।
 ତେଷୁ ଦଲେଷୁ ବାସୁଦେବଦ୍ଵାଦଶାକ୍ଷରୋ ମନ୍ତ୍ରଃ ।
 ତଦ୍ଘଲକପୋଲେଷ୍ଠାଦିକ୍ଷାନ୍ତ୍ରାନ୍ (ଆଦିତ୍ୟାନ୍) । ତତୋ ବୃତ୍ତମ୍ । ତତଃ ଷୋଡ଼ଶଦଲମ୍ ।
 ତେଷୁ ଦଲେଷୁ ହୁଂ ଫଟ୍ ନତିସହିତରାମଦ୍ଵାଦଶାକ୍ଷରମ୍ ।
 ତଦ୍ଘଲକପୋଲେଷୁ ମାୟାବୀଜମ୍ ।
 ସର୍ବତ୍ର ପ୍ରତିକପୋଲଂ ଦ୍ଵିରାବୃତ୍ତ୍ୟା ହ୍ରଂ ସ୍ରଂ ଭ୍ରଂ ବ୍ରଂ ଭ୍ରମଂ ଶ୍ରୁଂ ଜ୍ରମ୍ ।
 ତତୋ ବୃତ୍ତମ୍ । ତତୋ ଦ୍ଵାତ୍ରିଂଶଦଲପଦ୍ମମ୍ ।
 ତେଷୁ ଦଲେଷୁ ନୃସିଂହମନ୍ତ୍ରରାଜାନୁଷ୍ଠୁତମନ୍ତ୍ରଃ ।

ତଦଲକ୍ଷ୍ୟୋଲେଖ୍ୟବସ୍ତେକାଦଶରୁଦ୍ରଦ୍ୱାଦଶାଦିତ୍ୟମନ୍ତ୍ରାଃ ପ୍ରଣବାଦିନମୋକ୍ତାଶ୍ଚତୁର୍ଥ୍ୟକ୍ତାଃ କ୍ରମେଣ ।
 ତଦ୍ୱହିର୍ବଷଟ୍କାରଂ ପରିତଃ । ତତୋ ରେଖାତ୍ରୟଯୁକ୍ତଂ ଭୂପୁରମ୍ ।
 ଦ୍ୱାଦଶଦିକ୍ଷୁ ରାଶ୍ୟାଦିଭୂଷିତମ୍ । ଅଷ୍ଟନାଗୈରଧିଷ୍ଠିତମ୍ ।
 ଚତୁର୍ଦିକ୍ଷୁ ନାରସିଂହବୀଜମ୍ । ବିଦିକ୍ଷୁ ବାରାହବୀଜମ୍ ।
 ଏତସ୍ତୃତୀୟାଂ ଯନ୍ତ୍ରଂ ସର୍ବକାମପ୍ରଦଂ ମୋକ୍ଷପ୍ରଦଂ ଚ ।
 ଏକାକ୍ଷରାଦିନବାକ୍ଷରାକ୍ତାନାମେତଦ୍ୟନ୍ତ୍ରଂ ଭବତି । ତଦ୍ୱଶାବରଣାତ୍ମକଂ ଭବତି ।
 ଷଟ୍-କୋଶମଧ୍ୟେ ସାଙ୍ଗଂ ରାଘବଂ ଯୁଜେତ୍ ।
 ଷଟ୍-କୋଶେଷ୍ଠକ୍ଷୌଃ ପ୍ରଥମା ବୃତ୍ତିଃ । ଅଷ୍ଟଦଳମୂଳେ ଆତ୍ମାଦ୍ୟାବରଣମ୍ ।
 ତଦଗ୍ରେ ବାସୁଦେବାଦ୍ୟାବରଣମ୍ । ଦ୍ୱିତୀୟାଷ୍ଟଦଳମୂଳେ ଘୃଷ୍ଣାଦ୍ୟାବରଣମ୍ ।
 ତଦଗ୍ରେ ହନୁମଦାଦ୍ୟାବରଣମ୍ । ଦ୍ୱାଦଶଦଳେଷୁ ବସିଷ୍ଠାଦ୍ୟାବରଣମ୍ ।
 ଷୋଡଶଦଳେଷୁ ନୀଳାଦ୍ୟାବରଣମ୍ । ଦ୍ୱାତ୍ରିଂଶଦଳେଷୁ ପୁରାଦ୍ୟାବରଣମ୍ ।
 ଭୂପୁରାକ୍ତରିନ୍ଦ୍ରାଦ୍ୟାବରଣମ୍ । ତଦ୍ୱହିର୍ବକ୍ତ୍ରାଦ୍ୟାବରଣମ୍ ।
 ଏବମଭ୍ୟର୍ଚ୍ୟ ମନୁଂ ଜପେତ୍ ॥

ଅଥ ଦଶାକ୍ଷରାଦିଦ୍ୱାତ୍ରିଂଶଦକ୍ଷରାକ୍ତାନାଂ ମନ୍ତ୍ରାଣାଂ ପୂଜାପୀଠମୁଚ୍ୟତେ ।
 ଆଦୌ ଷଟ୍-କୋଶମ୍ । ତନ୍ମଧ୍ୟେ ସ୍ୱବୀଜମ୍ । ତନ୍ମଧ୍ୟେ ସାଧ୍ୟନାମାନ୍ତି ।
 ଏବଂ କାମବୀଜବେଷ୍ଟନମ୍ । ତତଃ ଶିଷ୍ଟେନ ନବାକ୍ଷେନ ବେଷ୍ଟନମ୍ ।
 ଷଟ୍-କୋଶେଷୁ ଷଡଙ୍ଗାନ୍ୟଗ୍ନୀଶାସୁରବାୟୁବୃହସ୍ପତିଷ୍ଠେଷୁ ।
 ତହ୍ନପୋଲେଷୁ ଶ୍ରୀମାୟେ । କୋଶାଗ୍ରେ କ୍ରୋଧମ୍ । ତତୋ ବୃତ୍ତମ୍ ।
 ତତୋଽଷ୍ଟଦଳମ୍ । ତେଷୁ ଦଳେଷୁ ଷଟ୍-ସଂଖ୍ୟାୟା ମାଳାମନୁବର୍ଣ୍ଣାନ୍ ।
 ତଦଲକ୍ଷ୍ୟୋଲେଷୁ ଷୋଡଶ ସ୍ୱରାଃ । ତତୋ ବୃତ୍ତମ୍ । ତପୁରିତ ଆଦିକ୍ଷାକ୍ତମ୍ ।
 ତଦ୍ୱହିର୍ଭୂପୁରଂ ସାଷ୍ଟଶୂଳାଗ୍ରମ୍ । ଦିକ୍ଷୁ ବିଦିକ୍ଷୁ ନାରସିଂହବାରାହେ ।
 ଏତନ୍ନହାୟନ୍ତମ୍ । ଆଧାରଶକ୍ତ୍ୟାଦିବୈଷ୍ଣବପୀଠମ୍ ।
 ଅକ୍ଷୌଃ ପ୍ରଥମା ବୃତ୍ତିଃ । ମଧ୍ୟେ ରାମମ୍ । ବାମଭାଗେ ସୀତାମ୍ ।
 ତତ୍-ପୁରତଃ ଶାର୍ଙ୍ଗଂ ଶରଂ ଚ । ଅଷ୍ଟଦଳମୂଳେ ହନୁମଦାଦିଦ୍ୱିତୀୟାବରଣମ୍ ।

ଘୃଷ୍ଣାଦିତୃତୀୟାବରଣମ୍ । ଇନ୍ଦ୍ରାଦିଭିଷ୍ଣୁତୃର୍ଥୀ । ବଜ୍ରାଦିଭିଃ ପଞ୍ଚମୀ ।
ଏତଦ୍ୟନ୍ତ୍ରାରାଧନପୂର୍ବକଂ ଦଶାକ୍ଷରାଦିମନ୍ତ୍ରଂ ଜପେତ୍ ॥ ୧ ॥

॥ ଇତି ରାମରହସ୍ୟୋପନିଷତ୍ସୁ ତୃତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ ॥ ୩ ॥

॥ ଚତୁର୍ଥୋଽଧ୍ୟାୟଃ ॥

ସନକାଦ୍ୟା ମୁନୟୋ ହନୁମନ୍ତଂ ପପ୍ରୁଃ ।
ଶ୍ରୀରାମମନ୍ତ୍ରାଣାଂ ପୁରଷ୍ଟରଣବିଧିମନୁବ୍ରୁହୀତି ।

ହନୁମାନ୍-ହୋବାଚ ॥
ନିତ୍ୟଂ ତ୍ରିଷବଣସ୍ନାୟା ପୟୋମୁଲଫଳାଦିଭୁକ୍ ।
ଅଥବା ପାୟସାହାରୋ ହବିଷ୍ୟାନ୍ନାଦ ଏବ ବା ॥ ୧ ॥

ଷତ୍ରସୈଷ୍ଠ ପରିତ୍ୟକ୍ତଃ ସ୍ବାଶ୍ରମୋକ୍ତବିଧିଂ ଚରନ୍ ।
ବନିତାଦିଷୁ ବାଙ୍କର୍ମମନୋଭିର୍ନିଃସ୍ବହଃ ଶୁଚିଃ ॥ ୨ ॥

ଭୂମିଶାୟୀ ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ ନିଷ୍କାମୋ ଗୁରୁଭକ୍ତିମାନ୍ ।
ସ୍ନାନପୂଜାଜପଧ୍ୟାନହୋମତର୍ପଣତପୁରଃ ॥ ୩ ॥

ଗୁରୁପଦିଷ୍ଟମାର୍ଗେଣ ଧ୍ୟାୟନ୍ତ୍ରାମମନନ୍ୟଧୀଃ ।
ସୂର୍ଯ୍ୟେନ୍ଦୁଗୁରୁଦୀପାଦିଗୋବ୍ରାହ୍ମଣସମୀପତଃ ॥ ୪ ॥

ଶ୍ରୀରାମସନ୍ନିଧୌ ମୌନୀ ମନ୍ତ୍ରାର୍ଥମନୁଚିନ୍ତୟନ୍ ।
ବ୍ୟାଘ୍ରଚର୍ମାସନେ ସ୍ଥିତ୍ବା ସ୍ବସ୍ତିକାଦ୍ୟାସନକ୍ରମାତ୍ ॥ ୫ ॥

ତୁଲସୀପାରିଜାତଶ୍ରୀବୃକ୍ଷମୂଳାଦିକସ୍ଥଳେ ।

ପଦ୍ମାକ୍ଷତୁଲସୀକାଷ୍ଠରୁଦ୍ରାକ୍ଷକୃତମାଲୟା ॥ ୭ ॥

ମାତୃକାମାଲୟା ମନ୍ତ୍ରୀ ମନସୈବ ମନୁଂ ଜପେତ୍ ।

ଅଭ୍ୟର୍ଚ୍ୟ ବୈଷ୍ଣବେ ପୀଠେ ଜପେଦକ୍ଷରଲକ୍ଷକମ୍ ॥ ୮ ॥

ତର୍ପୟେତ୍ତଦ୍ଦଶାଂଶେନ ପାୟସାତ୍ତଦ୍ଦଶାଂଶତଃ ।

ଭୁକ୍ତୁୟାଦ୍ଭୋଜ୍ୟତେନୈବ ଭୋଜୟେତ୍ତଦ୍ଦଶାଂଶତଃ ॥ ୮ ॥

ତତଃ ପୁଷ୍ପାଞ୍ଜଲିଂ ମୂଲମନ୍ତେଶ ବିଧିବଦ୍ଧରେତ୍ ।

ତତଃ ସିଦ୍ଧମନୁର୍ଭୁତ୍ତା ଜୀବନ୍ତୁକ୍ତୋ ଭବେନ୍ନୁନିଃ ॥ ୯ ॥

ଅଶିମାଦିର୍ଭଜତ୍ୟେନଂ ଯୁନଂ ବରବଧୂରିବ ।

ଏହିକେଷୁ ଚ କାର୍ଯ୍ୟେଷୁ ମହାପତ୍ନୁ ଚ ସର୍ବଦା ॥ ୧୦ ॥

ନୈବ ଯୋଜ୍ୟା ରାମମନ୍ତଃ କେବଳଂ ମୋକ୍ଷସାଧକଃ ।

ଏହିକେ ସମନୁପ୍ରାପ୍ତେ ମାଂ ସ୍ଵରେଦ୍ରାମସେବକମ୍ ॥ ୧୧ ॥

ଯୋ ରାମଂ ସଂସ୍ଵରେନ୍ନିତ୍ୟଂ ଭକ୍ତ୍ୟା ମନୁପରାୟଣଃ ।

ତସ୍ୟାହମିଷ୍ଠସଂସିଦ୍ଧ୍ୟେ ଦୀକ୍ଷିତୋଽସ୍ଥି ମୁନୀଶ୍ଵରାଃ ॥ ୧୨ ॥

ବାଞ୍ଛିତାର୍ଥଂ ପ୍ରଦାସ୍ୟାମି ଭକ୍ତାନାଂ ରାଘବସ୍ୟ ତୁ ।

ସର୍ବଥା ଜାଗରୁକୋଽସ୍ଥି ରାମକାର୍ଯ୍ୟଧୂରଂଧରଃ ॥ ୧୩ ॥

॥ ଇତି ରାମରହସ୍ୟୋପନିଷସ୍ତୁତତ୍ତୁର୍ଥୋଽଧ୍ୟାୟଃ ॥ ୪ ॥

ସନକାଦ୍ୟା ମୁନୟୋ ହନୁମତ୍ ପପ୍ରଞ୍ଛୁଃ ।

ଶ୍ରୀରାମମନ୍ତ୍ରାର୍ଥମନୁବ୍ରୁହୀତି ।

ହନୁମାନ୍-ହୋବାଚ ॥

ସର୍ବେଷୁ ରାମମନ୍ତ୍ରେଷୁ ମନ୍ତ୍ରରାଜଃ ଷଡକ୍ଷରଃ ।

ଏକଧାଥ ଦ୍ଵିଧା ତ୍ରେଧା ଚତୁର୍ଥା ପଞ୍ଚଧା ତଥା ॥ ୧ ॥

ଷଟ୍‌ସପ୍ତଧାଃଷ୍ଟଧା ଚୈବ ବହୁଧାୟଂ ବ୍ୟବସ୍ଥିତଃ ।

ଷଡକ୍ଷରସ୍ୟ ମାହାତ୍ମ୍ୟଂ ଶିବୋ ଜାନାତି ତତ୍ତ୍ଵତଃ ॥ ୨ ॥

ଶ୍ରୀରାମମନ୍ତ୍ରରାଜସ୍ୟ ସମ୍ୟଗର୍ଥୋଽୟମୁଚ୍ୟତେ ।

ନାରାୟଣାଷ୍ଟାକ୍ଷରେ ଚ ଶିବପଞ୍ଚାକ୍ଷରେ ତଥା ।

ସାର୍ଥକାର୍ଣ୍ଣବ୍ଧୟଂ ରାମୋ ରମନ୍ତେ ଯତ୍ର ଯୋଗିନଃ ।

ରକାରୋ ବହ୍ନିବଚନଃ ପ୍ରକାଶଃ ପର୍ଯ୍ୟବସ୍ୟାତି ॥ ୩ ॥

ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦରୂପୋଽସ୍ୟ ପରମାତ୍ମାର୍ଥ ଉଚ୍ୟତେ ।

ବ୍ୟଞ୍ଜନଂ ନିଷ୍କଳଂ ବ୍ରହ୍ମ ପ୍ରାଣୋ ମାୟେତି ଚ ସ୍ଵରଃ ॥ ୪ ॥

ବ୍ୟଞ୍ଜନୈଃ ସ୍ଵରସଂଯୋଗଂ ବିଚ୍ଛି ତତ୍-ପ୍ରାଣୟୋଜନମ୍ ।

ରେଫୋ ଜ୍ୟୋତିର୍ମୟେ ତସ୍ମାନ୍ନୃତମାକାରୟୋଜନମ୍ ॥ ୫ ॥

ମକାରୋଽଭ୍ୟୁଦୟାର୍ଥଦ୍ଵାସ୍ର ମାୟେତି ଚ କୀର୍ତ୍ତ୍ୟତେ ।

ସୋଽୟଂ ବୀଜଂ ସ୍ଵକଂ ଯସ୍ମାସ୍ରମାୟଂ ବ୍ରହ୍ମ ଚୋଚ୍ୟତେ ॥ ୬ ॥

ସବିନ୍ଦୁଃ ସୋଽପି ପୁରୁଷଃ ଶିବସୂର୍ଯ୍ୟେନ୍ଦୁରୂପବାନ୍ ।

ଜ୍ୟୋତିସ୍ତସ୍ୟ ଶିଖା ରୂପଂ ନାଦଃ ସପ୍ରକୃତିର୍ମତଃ ॥ ୭ ॥

ପ୍ରକୃତିଃ ପୁରୁଷଶ୍ଚୋର୍ତ୍ତୋ ସମାୟାତ୍-ବ୍ରହ୍ମଣଃ ସ୍ତୁତୌ ।
ବିନ୍ଦୁନାଦାତ୍ମକଂ ବୀଜଂ ବହିଃସୋମକଲାତ୍ମକମ୍ ॥ ୮ ॥

ଅଗ୍ନୀଷୋମାତ୍ମକଂ ରୂପଂ ରାମବୀଜେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତମ୍ ।
ୟଥୈବ ବଚବୀଜସ୍ତଃ ପ୍ରାକୃତଶ୍ଚ ମହାଦ୍ରୁମଃ ॥ ୯ ॥

ତଥୈବ ରାମବୀଜସ୍ତଃ ଜଗଦେତଜ୍ଜରାତରମ୍ ।
ବୀଜୋକ୍ତମୁଭୟାର୍ଥତ୍ଵଂ ରାମନାମନି ଦୃଶ୍ୟତେ ॥ ୧୦ ॥

ବୀଜଂ ମାୟାବିନିର୍ମୁକ୍ତଂ ପରଂବ୍ରହ୍ମେତି କୀର୍ତ୍ତ୍ୟତେ ।
ମୁକ୍ତିଦଂ ସାଧକାନାଂ ଚ ମକାରୋ ମୁକ୍ତିଦୋ ମତଃ ॥ ୧୧ ॥

ମାରୁପଦ୍ମାଦତୋ ରାମୋ ଭୁକ୍ତିମୁକ୍ତିଫଳପ୍ରଦଃ ।
ଆଦ୍ୟୋ ରା ତପ୍ତଦାର୍ପଣଃ ସ୍ୟାନ୍ନକାରସ୍ତ୍ଵପଦାର୍ପବାନ୍ ॥ ୧୨ ॥

ତୟୋଃ ସଂଯୋଜନମସୀତ୍ୟର୍ଥେ ତତ୍ତ୍ଵବିଦୋ ବିଦୁଃ ।
ନମସ୍ତୁମର୍ଥୋ ବିଜ୍ଞେୟୋ ରାମସ୍ତପ୍ତଦମୁଚ୍ୟତେ ॥ ୧୩ ॥

ଅସୀତ୍ୟର୍ଥେ ତତୁର୍ଥୀ ସ୍ୟାଦେବଂ ମନ୍ଦ୍ରେଷୁ ଯୋଜୟେତ୍ ।
ତତ୍ତ୍ଵମସ୍ୟାଦିବାକ୍ୟଂ ତୁ କେବଳଂ ମୁକ୍ତିଦଂ ଯତଃ ॥ ୧୪ ॥

ଭୁକ୍ତିମୁକ୍ତିପ୍ରଦଂ ଚୈତତ୍ତ୍ଵସ୍ଥାଦପ୍ୟତିରିଚ୍ୟତେ ।
ମନୁଷ୍ଠେତେଷୁ ସର୍ବେଷାମପିକାରୋଽସ୍ତି ଦେହିନାମ୍ ॥ ୧୫ ॥

ମୁମୁକ୍ଷୁଣାଂ ବିରକ୍ତାନାଂ ତଥା ଚାଗ୍ରମବାସିନାମ୍ ।
ପ୍ରଣବତ୍ପ୍ରାୟାଧା ଧ୍ୟେୟୋ ଯତୀନାଂ ଚ ବିଶେଷତଃ ।
ରାମମନ୍ତ୍ରାର୍ଥବିଜ୍ଞାନୀ ଜୀବନ୍ମୁକ୍ତୋ ନ ସଂଶୟଃ ॥ ୧୬ ॥

ଯ ଇମାମୁପନିଷଦମଧୀତେ ସୋଂଶ୍ଚିପୁତୋ ଭବତି ।
ସ ବାୟୁପୁତୋ ଭବତି । ସୁରାପାନାତ୍-ପୁତୋ ଭବତି ।
ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣସ୍ତେୟାତ୍-ପୁତୋ ଭବତି । ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାୟାଃ ପୁତୋ ଭବତି ।
ସ ରାମମନ୍ତ୍ରାଣାଂ କୃତପୁରସ୍କରଣୋ ରାମଚନ୍ଦ୍ରୋ ଭବତି ।
ତଦେତଦୃତାତ୍ମ୍ୟକ୍ତମ୍ ———
ସଦା ରାମୋଽହମସ୍ମୀତି ତତ୍ତ୍ୱତଃ ପ୍ରବଦନ୍ତି ଯେ ।
ନ ତେ ସଂସାରିଣୋ ନୂନଂ ରାମ ଏବ ନ ସଂଶୟଃ ॥ ଓଁ ସତ୍ୟମିତ୍ୟୁପନିଷତ୍ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣୁୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ।
ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଗୁଁସସ୍ତନୁଭିଃ । ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ॥
ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ।
ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତାର୍ଷ୍ୟା ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ॥
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀରାମରହସ୍ୟୋପନିଷତ୍ସମାପ୍ତା ॥

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ଶ୍ରୀରାମତାପିନୀ ଉପନିଷଦ

(ShriRamtaapinyupanisat / ShriRamtaapini Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ ଅରୁଣ କୁମାର ପରିଡ଼ା

ଶ୍ରୀରାମତାପିନ୍ୟପନିଷତ୍ / ଶ୍ରୀରାମତାପିନୀ ଉପନିଷଦ
(ଶ୍ରୀରାମପୂର୍ବତାପିନ୍ୟପନିଷତ୍ ଏବଂ ଶ୍ରୀରାମୋତ୍ତରତାପିନ୍ୟପନିଷତ୍)

॥ ଅଥ ଶ୍ରୀରାମପୂର୍ବତାପିନ୍ୟପନିଷତ୍ ॥

ଶ୍ରୀରାମତାପିନୀୟାର୍ଥଂ ଭକ୍ତୋଽଧ୍ୟୟନକଲେବରମ୍ ।

ବିକଲେବରକୈବଲ୍ୟଂ ଶ୍ରୀରାମବ୍ରହ୍ମ ମେ ଗତିଃ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣୁୟାମ ଦେବା ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯ୍ୟଜତ୍ରାଃ ।

ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଗ୍ନୁସ୍ତୁନୁଭିର୍ବ୍ୟାଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ॥

ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ।

ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତାର୍ଣ୍ଣ୍ୟା ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ॥

ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ପ୍ରଥମୋପନିଷତ୍ ॥

ଓଁ ଚିନ୍ତୟେନ୍ ସ୍ମିନ୍ନୁହାବିଷ୍ଣୋ ଜାତେ ଦଶରଥେ ହରୌ ।

ରଘୋଃ କୁଲେଃଶିଲଂ ରାତି ରାଜତେ ଯୋ ମହୀସ୍ଥିତଃ ॥ ୧ ॥

ସ ରାମ ଇତି ଲୋକେଷୁ ବିଦ୍ୱଦ୍-ଭିଃ ପ୍ରକଟୀକୃତଃ ।

ରାକ୍ଷସା ଯେନ ମରଣଂ ଯାନ୍ତି ସ୍ତୋତ୍ରେକତୋଽଥବା ॥ ୨ ॥

ରାମନାମ ଭୁବି ଖ୍ୟାତମଭିରାମେଣ ବା ପୁନଃ ।

ରାକ୍ଷସାନ୍ନର୍ତ୍ତ୍ୟରୂପେଣ ରାହୁର୍ମନସ୍ରିଜଂ ଯଥା ॥ ୩ ॥

ପ୍ରଭାହୀନାଂସ୍ତଥା କୃତ୍ୱା ରାଜ୍ୟାର୍ହାଣାଂ ମହୀଭୃତାମ୍ ।

ଧର୍ମମାର୍ଗଂ ଚରିତ୍ରେଣ ଜ୍ଞାନମାର୍ଗଂ ଚ ନାମତଃ ॥ ୪ ॥

ତଥା ଧ୍ୟାନେନ ବୈରାଗ୍ୟମୈଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟଂ ସୁସ୍ୟ ପୂଜନାତ୍ ।
ତଥା ରାତ୍ୟସ୍ୟ ରାମାଖ୍ୟା ଭୁବି ସ୍ୟାଦଥ ତତ୍ତ୍ଵତଃ ॥ ୫ ॥

ରମନ୍ତେ ଯୋଗିନୋଽନନ୍ତେ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦେ ଚିଦାତ୍ମନି ।
ଇତି ରାମପଦେନାସୌ ପରଂ ବ୍ରହ୍ମାଭିଧୀୟତେ ॥ ୬ ॥

ଚିନ୍ମୟସ୍ୟାଦ୍ବିତୀୟସ୍ୟ ନିଷ୍କଲସ୍ୟାଶରୀରିଣଃ ।
ଉପାସକାନାଂ କାର୍ଯ୍ୟାର୍ଥଂ ବ୍ରହ୍ମଣୋ ରୂପକଲ୍ପନା ॥ ୭ ॥

ରୂପସ୍ଥାନାଂ ଦେବତାନାଂ ପୁଂସ୍ୟଙ୍ଗାସ୍ତାଦିକଲ୍ପନା ।
ଦ୍ଵି ଚତ୍ଵାରି ଷଡ଼ଷ୍ଟାଃସ୍ତ୍ରୀଂ ଦଶ ଦ୍ଵାଦଶ ଷୋଡ଼ଶ ॥ ୮ ॥

ଅଷ୍ଟାଦଶାମୀ କଥିତା ହସ୍ତାଃ ଶଙ୍ଖାଦିଭିର୍ଯୁତାଃ ।
ସହସ୍ରାନ୍ତାସ୍ତଥା ତାସାଂ ବର୍ଣ୍ଣବାହନକଲ୍ପନା ॥ ୯ ॥

ଶକ୍ତିସେନାକଲ୍ପନା ଚ ବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟେବଂ ହି ପଞ୍ଚିଧା ।
କଲ୍ପିତସ୍ୟ ଶରୀରସ୍ୟ ତସ୍ୟ ସେନାଦିକଲ୍ପନା ॥ ୧୦ ॥

ବ୍ରହ୍ମାଦୀନାଂ ବାଚକୋଽୟଂ ମନ୍ତ୍ରୋଽନ୍ୱର୍ଥାଦିସଂଜ୍ଞକଃ ।
ଜପ୍ତବ୍ୟୋ ମନ୍ତ୍ରିଣା ନୈବଂ ବିନା ଦେବଃ ପ୍ରସୀଦତି ॥ ୧୧ ॥

କ୍ରିୟା କର୍ମେତି କର୍ତ୍ତୃଣାମର୍ଥଂ ମନ୍ତ୍ରୋ ବଦତ୍ୟଥ ।
ମନନାନ୍ତ୍ରାଶନାନ୍ତୁନ୍ତଃ ସର୍ବବାଚ୍ୟସ୍ୟ ବାଚକଃ ॥ ୧୨ ॥

ସୋଭୟସ୍ୟାସ୍ୟ ଦେବସ୍ୟ ବିଗ୍ରହୋ ଯନ୍ତ୍ରକଲ୍ପନା ।
ବିନା ଯନ୍ତ୍ରେଣ ଚେତ୍-ପୂଜା ଦେବତା ନ ପ୍ରସୀଦତି ॥ ୧୩ ॥

॥ ଇତି ରାମପୂର୍ବତାପିନ୍ୟପନିଷସ୍ତୁପଥମୋପନିଷତ୍ ॥ ୧ ॥

॥ ଦ୍ଵିତୀୟୋପନିଷତ୍ ॥

ସ୍ଵର୍ଭୂଜ୍ୟୋତିର୍ମୟୋଽନନ୍ତରୂପୀ ସ୍ଵେନୈବ ଭାସତେ ।

ଜୀବତ୍ସେନେଦମୋଂ ଯୁସ୍ୟ ସ୍ଵଷ୍ଟିସ୍ଥିତିଲୟସ୍ୟ ଚ ॥ ୧ ॥

କାରଣତ୍ଵେନ ଚିହ୍ନକ୍ର୍ୟା ରଜଃସଂସ୍ପୃତମୋଗୁଣୈଃ ।

ୟଥୈବ ବଟବୀଜସ୍ଥଃ ପ୍ରାକୃତଶ୍ଚ ମହାହୁମଃ ॥ ୨ ॥

ତଥୈବ ରାମବୀଜସ୍ଥଂ ଜଗଦେତଜ୍ଜରାଚରମ୍ ।

ରେଫାରୂଢା ମୂର୍ତ୍ତୟଃ ସୁ୍ୟଃ ଶକ୍ତୟସ୍ତ୍ରସ୍ର ଏବ ଚେତି ॥ ୩ ॥

ସ୍ରୀତାରାମୌ ତନ୍ମୟାବତ୍ର ପୂଜ୍ୟୌ ଜାତାନ୍ୟାଭ୍ୟାଂ ଭୁବନାନି ଦ୍ଵିସପ୍ତ ।

ସ୍ଥିତାନି ଚ ପ୍ରହତାନ୍ୟେବ ତେଷୁ ତତୋ ରାମୋ ମାନବୋ ମାୟୟାଧାତ୍ ॥ ୪ ॥

ଜଗତ୍-ପ୍ରାଣାୟାତ୍ମନେଃସ୍ତୈ ନମଃ ସ୍ୟାନ୍ନମସ୍ତୈକ୍ୟଂ ପ୍ରବଦେତ୍-ପ୍ରାଗ୍ମୁଣେନେତି ॥ ୫ ॥

॥ ଇତି ରାମତାପିନ୍ୟଓଅନିଷସ୍ତୁଦ୍ଵିତୀୟୋପନିଷତ୍ ॥ ୨ ॥

॥ ତୃତୀୟୋପନିଷତ୍ ॥

ଜୀବବାଚୀ ନମୋ ନାମ ଚାତ୍ତା ରାମେତି ଗୀୟତେ ।

ତଦାତ୍ମିକା ଯା ଚତୁର୍ଥୀ ତଥା ଚାଃଃୟେତି ଗୀୟତେ ॥ ୧ ॥

ମନ୍ତ୍ରୋଽୟଂ ବାଚକୋ ରାମୋ ବାଚ୍ୟଃ ସ୍ୟାଦ୍ୟୋଗ ଏତୟୋଃ ।

ଫଲଦଶ୍ଚୈବ ସର୍ବେଷାଂ ସାଧକାନାଂ ନ ସଂଶୟଃ ॥ ୨ ॥

ୟଥା ନାମୀ ବାଚକେନ ନାମ୍ନା ଯୋଃଭିମୁଖୋ ଭବେତ୍ ।

ତଥା ବୀଜାତ୍ମକୋ ମନ୍ତ୍ରୋ ମନ୍ତ୍ରିଣୋଃଭିମୁଖୋ ଭବେତ୍ ॥ ୩ ॥

ବୀଜଶକ୍ତିଂ ନ୍ୟସେଦକ୍ଷବାମୟୋଃ ସ୍ତନୟୋରପି ।
କୀଲୋ ମଧ୍ୟୋଽବିନାଭାବ୍ୟଃ ସ୍ୱବାଞ୍ଛାବିନିୟୋଗବାନ୍ ॥ ୪ ॥

ସର୍ବେଷାମେବ ମନ୍ତ୍ରାଣାମେଷ ସାଧାରଣଃ କ୍ରମଃ ।
ଅତ୍ର ରାମୋଽନନ୍ତରୂପସ୍ତେଜସା ବହିନା ସମଃ ॥ ୫ ॥

ସ ତ୍ୱନ୍ମଷ୍ଟଗୁବିଶ୍ୱଶ୍ଚେଦଗ୍ନୀଷୋମାତ୍ମକଂ ଜଗତ୍ ।
ଉତ୍ପନ୍ନଃ ସୀତୟା ଭାତି ଚନ୍ଦ୍ରଶ୍ଚନ୍ଦ୍ରିକୟା ଯଥା ॥ ୬ ॥

ପ୍ରକୃତ୍ୟା ସହିତଃ ଶ୍ୟାମଃ ପୀତବାସା ଜଟାଧରଃ ।
ଦ୍ୱିଭୁଜଃ କୁଣ୍ଡଳୀ ରତ୍ନମାଳୀ ଧୀରୋ ଧନୁର୍ଧରଃ ॥ ୭ ॥

ପ୍ରସନ୍ନବଦନୋ ଜେତା ଘୃଷ୍ଣ୍ୟଷ୍ଟକବିଭୂଷିତଃ ।
ପ୍ରକୃତ୍ୟା ପରମେଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟା ଜଗଦ୍ୟୋନ୍ୟାଽଙ୍କିତାଙ୍କଭୃତ୍ ॥ ୮ ॥

ହେମାଭୟା ଦ୍ୱିଭୁଜୟା ସର୍ବାଲଂକୃତୟା ଚିତା ।
ଶ୍ଲିଷ୍ଠଃ କମଳଧାରିଣ୍ୟା ପୁଷ୍ଠଃ କୋସଲଜାତୁଜଃ ॥ ୯ ॥

॥ ଇତି ରାମତାପିନ୍ୟପନିଷସ୍ତୁତୃତୀୟୋପନିଷତ୍ ॥ ୩ ॥

॥ ଚତୁର୍ଥୋପନିଷତ୍ ॥

ଦକ୍ଷିଣେ ଲକ୍ଷ୍ମଣେନାଥ ସଧନୁଷ୍ଠାଶିନା ପୁନଃ ।
ହେମାଭେ ନାନୁଜେନୈବ ତଥା କୋଶତ୍ରୟଂ ଭବେତ୍ ॥ ୧ ॥

ତଥୈବ ତସ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରସ୍ୟ ଯସ୍ୟାଶୁଷ୍ଠ ସ୍ୱତେନ୍ଦ୍ରିୟା ।
ଏବଂ ତ୍ରିକୋଶରୂପଂ ସ୍ୟାତ୍ତଂ ଦେବା ଯେ ସମାୟୁଃ ॥ ୨ ॥

ସ୍ତୁତିଂ ଚକ୍ରୁଷ୍ଠ ଜଗତଃ ପତିଂ କଳ୍ପତରୌ ସ୍ଥିତମ୍ ।
କାମରୂପାୟ ରାମାୟ ନମୋ ମାୟାମୟାୟ ତ ॥ ୩ ॥

ନମୋ ବେଦାଦିରୂପାୟ ଓଞ୍ଜାରାୟ ନମୋ ନମଃ ।
ରମାଧରାୟ ରାମାୟ ଶ୍ରୀରାମାୟାତ୍ମମୂର୍ତ୍ତୟେ ॥ ୪ ॥

ଜାନକୀଦେହଭୂଷାୟ ରକ୍ଷୋଦ୍ଧାୟ ଶୁଭାଙ୍ଗିନେ ।
ଭଦ୍ରାୟ ରଘୁବୀରାୟ ଦଶାସ୍ୟାକ୍ରମରୂପିଣେ ॥ ୫ ॥

ରାମଭଦ୍ର ମହେଶ୍ଵାସ ରଘୁବୀର ନୃପୋତ୍ତମ ॥ ୬ ॥

॥ ଇତି ରାମତାପିନ୍ୟପନିଷସ୍ତୁତତ୍ତ୍ଵର୍ଥୋପନିଷତ୍ ॥ ୪ ॥

॥ ପଞ୍ଚମୋପନିଷତ୍ ॥

ଭୋ ଦଶାସ୍ୟାକ୍ରମାସ୍ତ୍ରାକଂ ରକ୍ଷାଂ ଦେହି ଶ୍ରିୟଂ ଚ ତେ ॥ ୧ ॥

ତୁମୈଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟଂ ଦାପୟାଥ ସଂପ୍ରତ୍ୟା ସ୍ଵରମାରଣମ୍ ।
କୁର୍ବନ୍ତି ସ୍ତୁତ୍ୟ ଦେବାଦ୍ୟାସ୍ତେନ ସାର୍ଥଂ ସୁଖଂ ସ୍ଥିତାଃ ॥ ୨ ॥

ସୁବକ୍ତ୍ର୍ୟବଂ ହି ରକ୍ଷୟସ୍ତଦା ରାବଣ ଆସୁରଃ ।
ରାମପତ୍ନୀଂ ବନସ୍ଥାଂ ଯଃ ସ୍ମନିବୃତ୍ତ୍ୟର୍ଥମାଦଦେ ॥ ୩ ॥

ସ ରାବଣ ଇତି ଖ୍ୟାତୋ ଯଦ୍ଵା ରାବାଜ ରାବଣଃ ।
ତଦ୍ଘ୍ୟାଜେନେକ୍ଷିତୁଂ ସୀତାଂ ରାମୋ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଏବ ତ ॥ ୪ ॥

ବିଚେରତୁସ୍ତଦା ଭୂମୌ ଦେବୀଂ ସଂଦୃଶ୍ୟ ଚାସୁରମ୍ ।
ହତ୍ଵା କବନ୍ଧଂ ଶବରୀଂ ଗତ୍ଵା ତସ୍ୟାଞ୍ଜୟା ତୟା ॥ ୫ ॥

ପୂଜିତାବୀରପୁତ୍ରେଣ ଭକ୍ତେନ ଚ କପୀଶ୍ଚରମ୍ ।
ଆହୁୟ ଶଂସତାଂ ସର୍ବମାଦ୍ୟନ୍ତଂ ରାମଲକ୍ଷ୍ମଣୌ ॥ ୭ ॥

ସ ତୁ ରାମେ ଶଙ୍କିତଃ ସନ୍ପ୍ରତ୍ୟୟାର୍ଥଂ ଚ ଦୁନ୍ନଭେଃ ।
ବିଗ୍ରହଂ ଦର୍ଶୟାମାସ ଯୋ ରାମସ୍ତମଚିକ୍ଷିପତ୍ ॥ ୭ ॥

ସସ୍ତ୍ର ସାଲାନୁଭିଦ୍ୟାଶୁ ମୋଦତେ ରାଘବସ୍ତଦା ।
ତେନ ହୃଷ୍ଟଃ କପୀନ୍ଦ୍ରୋଽସୌ ସରାମସ୍ତସ୍ୟ ପଞ୍ଚନମ୍ ॥ ୮ ॥

ଜଗାମାଗର୍ଜଦନୁଜୋ ବାଲିନୋ ବେଗତୋ ଗୃହାତ୍ ।
ବାଲୀ ତଦା ନିର୍ଜଗାମ ତଂ ବାଲିନମଥାହବେ ॥ ୯ ॥

ନିହତ୍ୟ ରାଘବୋ ରାଜ୍ୟେ ସୁଗ୍ରୀବଂ ସ୍ଥାପୟେତ୍ତତଃ ॥ ୧୦ ॥

॥ ଇତି ରାମତାପିନ୍ୟପନିଷସ୍ତୁ ପଞ୍ଚମୋପନିଷତ୍ ॥ ୫ ॥

॥ ଷଷ୍ଠୋପନିଷତ୍ ॥

ହରୀନାହୁୟ ସୁଗ୍ରୀବସ୍ତାହ ଚାଶାବିଦୋଽଧୁନା ॥ ୧ ॥

ଆଦାୟ ମୈଥିଲୀମଦ୍ୟ ଦଦତ ଶ୍ବାଶୁ ଗଚ୍ଛତ ।
ତତସ୍ତତାର ହନୁମାନଋଷିଂ ଲଙ୍କାଂ ସମାୟୁୟୌ ॥ ୨ ॥

ସୀତାଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ବାଽସୁରାନ୍ ହତ୍ବା ପୁରଂ ଦଋ୍ଵା ତଥା ସ୍ବୟମ୍ ।
ଆଗତ୍ୟ ରାମେଣ ସହ ନ୍ୟବେଦୟତ ତତ୍ତ୍ବତଃ ॥ ୩ ॥

ତଦା ରାମଃ କ୍ରୋଧରୂପୀ ତାନାହୁୟାଥ ବାନରାନ୍ ।
ତୈଃ ସାର୍ଥମାଦାୟାସ୍ତ୍ରାଂଶୁ ପୁରୀଂ ଲଙ୍କାଂ ସମାୟୁୟୌ ॥ ୪ ॥

ତାଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ତଦଧୀଶେନ ସାର୍ଥଂ ଯୁଦ୍ଧମକାରୟତ୍ ।
ଘଟଶ୍ରେତ୍ରସହସ୍ରାକ୍ଷଜିହ୍ୱାଂ ଯୁକ୍ତଂ ତମାହବେ ॥ ୫ ॥

ହତ୍ୱା ବିଭୀଷଣଂ ତତ୍ର ସ୍ଥାପ୍ୟାଥ ଜନକାତୁଜାମ୍ ।
ଆଦାୟାଙ୍କସ୍ଥିତାଂ କୃତ୍ୱା ସ୍ୱପୁରଂ ତୈର୍ଜଗାମ ସଃ ॥ ୬ ॥

ଧୃତଃ ସିଂହାସନସ୍ଥଃ ସନ୍ ଦ୍ୱିଭୁଜୋ ରଘୁନନ୍ଦନଃ ।
ଧନୁର୍ଧରଃ ପ୍ରସନ୍ନାତ୍ମା ସର୍ବାଭରଣଭୂଷିତଃ ॥ ୭ ॥

ମୁଦ୍ରାଂ ଜ୍ଞାନମୟୀଂ ଯୁମ୍ୟେ ବାମେ ତେଜଃ ପ୍ରକାଶିନୀମ୍ ।
ଧୃତ୍ୱା ବ୍ୟାଖ୍ୟାନନିରତଶ୍ଚିନ୍ତୟଃ ପରମେଶ୍ୱରଃ ॥ ୮ ॥

ଉଦର୍-ଦକ୍ଷିଣୟୋଃ ସ୍ୱସ୍ୟ ଶତ୍ରୁଘ୍ନଭରତୌ ଧୃତଃ ।
ହନୁମନ୍ତଂ ଚ ଶ୍ରୋତାରମଗ୍ରତଃ ସ୍ୟାତ୍ରିକୋଶଗମ୍ ॥ ୯ ॥

ଭରତାଧସ୍ତୁ ସୁଗ୍ରୀବଂ ଶତ୍ରୁଘ୍ନାଧୋ ବିଭୀଷଣମ୍ ।
ପଶ୍ଚିମେ ଲକ୍ଷ୍ମଣଂ ତସ୍ୟ ଧୃତଚ୍ଛତ୍ରଂ ସଚାମରମ୍ ॥ ୧୦ ॥

ତଦଧସ୍ତୌ ତାଲବୃଦ୍ଧକରୌ ତ୍ର୍ୟସ୍ରଂ ପୁନର୍ଭବେତ୍ ।
ଏବଂ ଷଟ୍-କୋଶମାଦୌ ସ୍ୱଦୀର୍ଘାଙ୍ଗୌରେଷ ସଂଯୁତଃ ॥ ୧୧ ॥

ଦ୍ୱିତୀୟଂ ବାସୁଦେବାଦ୍ୟୈରାଗ୍ନେୟାଦିଷ୍ଠୁ ସଂଯୁତଃ ।
ତୃତୀୟଂ ବାୟୁସୁନ୍ଦ୍ରଂ ଚ ସୁଗ୍ରୀବଂ ଭରତଂ ତଥା ॥ ୧୨ ॥

ବିଭୀଷଣଂ ଲକ୍ଷ୍ମଣଂ ତାଙ୍ଗଦଂ ଚାରିବିମର୍ଦନମ୍ ।
ଜାମ୍ବବନ୍ତଂ ଚ ତୈର୍ଯ୍ୟୁକ୍ତସ୍ତତୋ ଧୃଷ୍ଟିର୍ଜୟନ୍ତକଃ ॥ ୧୩ ॥

ବିଜୟଶ୍ଚ ସୁରାଷ୍ଟ୍ରଶ୍ଚ ରାଷ୍ଟ୍ରବର୍ଧନ ଏବ ଚ ।
ଅଶୋକୋ ଧର୍ମପାଲଶ୍ଚ ସୁମନ୍ତ୍ରେରେଭିରାବୃତଃ ॥ ୧୪ ॥

ସହସ୍ରଦୃଶ୍ଵଦ୍ଵିଧର୍ମକ୍ଷୋ ବରୁଣୋଽନିଲଃ ।
ଇନ୍ଦ୍ରୀଶଧାତ୍ରନନ୍ଦ୍ରାଶ୍ଚ ଦଶଭିସ୍ତ୍ରେଭିରାବୃତଃ ॥ ୧୫ ॥

ବହିସ୍ତଦାୟୁର୍ଧୈଃ ପୂଜ୍ୟା ନୀଳାଦିଭିରଲଂକୃତଃ ।
ବସିଷ୍ଠବାମଦେବାଦିମୁନିଭିଃ ସମୁପାସିତଃ ॥ ୧୬ ॥

॥ ଇତି ରାମତାପିନ୍ୟପନିଷସ୍ତୁଷଷ୍ଠୋପନିଷତ୍ ॥ ୬ ॥

॥ ସପ୍ତମୋପନିଷତ୍ ॥

ଏବମୁଦ୍ଦେଶତଃ ପ୍ରୋକ୍ତଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶସ୍ତସ୍ୟ ଚାଧୁନା ।
ତ୍ରିରେଖାପୁଟମାଲିଖ୍ୟ ମଧ୍ୟେ ତାରଦ୍ଵୟଂ ଲିଖେତ୍ ॥ ୧ ॥

ତନ୍ମଧ୍ୟେ ବୀଜମାଲିଖ୍ୟ ତଦଧଃ ସାଧ୍ୟମାଲିଖେତ୍ ।
ଦ୍ଵିତୀୟାନ୍ତଃ ଚ ତସ୍ୟୋର୍ଧ୍ଵଂ ଷଷ୍ଠ୍ୟନ୍ତଃ ସାଧକଂ ତଥା ॥ ୨ ॥

କୁରୁଦ୍ଵୟଂ ଚ ତତ୍ପାର୍ଶ୍ଵେ ଲିଖେଦ୍ଵୀଜାନ୍ତରେ ରମାମ୍ ।
ତତ୍ତ୍ଵର୍ଂ ପ୍ରଣବାଭ୍ୟାଂ ଚ ବେଷ୍ଟିତଂ ବୁଦ୍ଧିବୁଦ୍ଧିମାନ୍ ॥ ୩ ॥

ଦୀର୍ଘଭାଜି ଷଡ଼ସ୍ତେ ତୁ ଲିଖେଦ୍ଵୀଜଂ ହୃଦାଦିଭିଃ ।
କୋଶପାର୍ଶ୍ଵେ ରମାମାୟେ ତଦଗ୍ରେଽନଙ୍ଗମାଲିଖେତ୍ ॥ ୪ ॥

କ୍ରୋଧଂ କୋଶାଗ୍ରାନ୍ତରେଷୁ ଲିଖ୍ୟ ମନ୍ଥ୍ୟଭିତୋ ଗିରମ୍ ।
ବୃତ୍ତତ୍ରୟଂ ସାଷ୍ଟପତ୍ରଂ ସରୋଜେ ବିଲିଖେସ୍ତୁରାନ୍ ॥ ୫ ॥

କେସରେଷ୍ଟପତ୍ରେ ଚ ବର୍ଗାଷ୍ଟକମଥାଲିଖେତ୍ ।
ତେଷୁ ମାଲାମନୋର୍ବର୍ଣ୍ଣାନ୍ନିଲିଖେଦୂର୍ମସଂଖ୍ୟୟା ॥ ୬ ॥

ଅନ୍ତେ ପଞ୍ଚାକ୍ଷରାନେଏବଂ ପୁନରଷ୍ଟଦଲଂ ଲିଖେତ୍ ।
ତେଷୁ ନାରାୟଣାଷ୍ଟାଶ୍ଚଂ ଲିଖ୍ୟତ୍ତକ୍ରେସରେ ରମାମ୍ ॥ ୭ ॥

ତଦ୍ବହିର୍ଦ୍ବାଦଶଦଲଂ ବିଲିଖେଦ୍ବାଦଶାକ୍ଷରମ୍ ।
ତଥୋଂ ନମୋ ଭଗବତେ ବାସୁଦେବାୟ ଇତ୍ୟୟମ୍ ॥ ୮ ॥

॥ ଇତି ରାମତାପିନ୍ୟପନିଷସ୍ତୁ ସପ୍ତମୋପନିଷତ୍ ॥ ୭ ॥

॥ ଅଷ୍ଟମୋପନିଷତ୍ ॥

ଆଦିକ୍ଷାନ୍ତ୍ରାନ୍-କେସରେଷ୍ଟ ବୃତ୍ତାକାରେଣ ସଂଲିଖେତ୍ ।
ତଦ୍ବହିଃ ଷୋଡଶଦଲଂ ଲିଖ୍ୟ ତକ୍ରେସରେ ହ୍ରିୟମ୍ ॥ ୧ ॥

ବର୍ମାସ୍ତନତିସଂଯୁକ୍ତଂ ଦଲେଷୁ ଦ୍ବାଦଶାକ୍ଷରମ୍ ।
ତସ୍ତୁହିଷ୍ଠୀରଜାଦୀନାଂ ମନ୍ତ୍ରାନ୍ତୁଷ୍ଠୀ ସମାଲିଖେତ୍ ॥ ୨ ॥

ହୁଁ ସ୍ୱାଁ ହୁଁ ବୁଁ ଲୁଁ ଶୁଁ ଜୁଁ ଚ ଲିଖେତ୍ତମ୍ୟକ୍ତତୋ ବହିଃ ।
ଦ୍ବାତ୍ରିଂଶାରଂ ମହାପଦ୍ମଂ ନାଦବିନ୍ଦୁସମାୟୁତମ୍ ॥ ୩ ॥

ବିଲିଖେନ୍ନନ୍ତ୍ରରାଜାର୍ଣ୍ଣାଂସ୍ତେଷୁ ପତ୍ରେଷୁ ଯନ୍ତ୍ରତଃ ।
ଧ୍ୟାୟେଦ୍ବିଷ୍ଟବସୁନେକାଦଶ ରୁଦ୍ରାଂଶ୍ଚ ତତ୍ର ବୈ ॥ ୪ ॥

ଦ୍ବାଦଶେନାଂଶ୍ଚ ଧାତାରଂ ବକ୍ଷକାରଂ ତତୋ ବହିଃ ॥ ୫ ॥

ଭୃଗୁଂ ବଜ୍ରଶୂଳାଦ୍ୟଂ ରେଖାତ୍ରୟସମନ୍ୱିତମ୍ ।
ଦ୍ୱାରୋପେତଂ ଚ ରାଶ୍ୟାଦିଭୂଷିତଂ ଫଣିସଂଯୁତମ୍ ।
ଅନନ୍ତୋ ବାସୁକିଶ୍ଳେଷ ତକ୍ଷଃ କର୍କୋଟପଦ୍ମକଃ ॥ ୬ ॥

ମହାପଦ୍ମଶ୍ଚ ଶଙ୍ଖଶ୍ଚ ଗୁଲିକୋଽଶ୍ୱୋ ପ୍ରକୀର୍ତ୍ତିତାଃ ॥ ୭ ॥

॥ ଇତି ରାମତାପିନ୍ୟପନିଷସ୍ତୁଅଷ୍ଟମୋପନିଷତ୍ ॥ ୮ ॥

॥ ନବମୋପନିଷତ୍ ॥

ଏବଂ ମଣ୍ଡଲମାଲିଖ୍ୟ ତସ୍ୟ ଦିକ୍ଷୁ ବିଦିକ୍ଷୁ ଚ ॥ ୧ ॥

ନାରସିଂହଂ ଚ ବାରାହଂ ଲିଖେନ୍ନନ୍ଦଦ୍ୱୟଂ ତଥା ।
କୃତୋ ରେଫାନୁଗ୍ରହେନ୍ନୁନାଦଶକ୍ର୍ୟାଦିଭିର୍ଯୁତଃ ॥ ୨ ॥

ୟୋ ନୃସିଂହଃ ସମାଖ୍ୟାତୋ ଗ୍ରହମାରଣକର୍ମଣି ।
ଅନ୍ତୋଽଧ୍ରୀଶବିୟଦ୍ୱିନ୍ନୁନାଦବାଜଂ ଚ ସୌକରମ୍ ॥ ୩ ॥

ଦ୍ୱଂକାରଂ ଚାତ୍ର ରାମସ୍ୟ ମାଲମନ୍ତୋଽଧୁନେରିତଃ ।
ତାରୋ ନତିଶ୍ଚ ନିଦ୍ରାୟାଃ ସ୍ମୃତିର୍ଭେଦଶ୍ଚ କାମିକା ॥ ୪ ॥

ରୁଦ୍ରେଣ ସଂଯୁତା ବହିର୍ମେଧାଽମରବିଭୂଷିତା ।
ଦୀର୍ଘାଽକୃରଯୁତା ହ୍ଲାଦିନ୍ୟଥୋ ଦୀର୍ଘସମାନଦା ॥ ୫ ॥

କ୍ଷୁଧା କ୍ରୋଧିନ୍ୟମୋଘା ଚ ବିଶ୍ୱମପ୍ୟଥ ମେଧୟା ।
ଯୁକ୍ତା ଦୀର୍ଘା ଜ୍ୱାଲିନୀ ଚ ସୁସୂକ୍ଷ୍ମା ମୃତ୍ୟୁରୂପିଣୀ ॥ ୬ ॥

ସପ୍ତତିଷ୍ଠା ହ୍ନାଦିନୀ ତ୍ବକ୍ଷେଲଃ ପ୍ରୀତିଶ୍ଚ ସାମରା ।
ଜ୍ୟୋତିସ୍ତ୍ରୀକ୍ଷ୍ଣ-ଶାଗ୍ନିସଂଯୁକ୍ତା ଶ୍ଵେତାନୁସ୍ଵାରସଂଯୁତା ॥ ୭ ॥

କାମିକାପଞ୍ଚ ମୋଲାନ୍ତସ୍ତାନ୍ତାନ୍ତୋ ଧାନ୍ତ ଇତ୍ୟଥ ।
ସ ସାନନ୍ତୋ ଦୀର୍ଘଯୁତୋ ବାୟୁଃ ସୁକ୍ଷ୍ମଯୁତୋ ବିଷଃ ॥ ୮ ॥

କାମିକା କାମକା ରୁଦ୍ରଯୁକ୍ତାଧୋଽଥ ସ୍ଥିରା ସ ଏ ।
ତାପିନୀ ଦୀର୍ଘଯୁକ୍ତା ଭୂରନଲୋଽନନ୍ତଗୋଽନିଲଃ ॥ ୯ ॥

ନାରାୟଣାତ୍ମକଃ କାଲଃ ପ୍ରାଣାଂ ଭୋ ବିଦ୍ୟାୟା ଯୁତମ୍ ।
ପୀତା ରାତିସ୍ତଥା ଲାନ୍ତୋ ଯୋନ୍ୟା ଯୁକ୍ତୋଽନ୍ତତୋ ନତିଃ ॥ ୧୦ ॥

ସପ୍ତଚତ୍ଵାରିଂଶଦ୍ଵର୍ଣ୍ଣଗୁଣାନ୍ତଃ ସଗୁଣଃ ସ୍ଵୟମ୍ ।
ରାଜ୍ୟାଭିଷିକ୍ତସ୍ୟ ତସ୍ୟ ରାମସ୍ୟୋକ୍ତକ୍ରମାଲିଖେତ୍ ॥ ୧୧ ॥

ଇଦଂ ସର୍ବାତ୍ମକଂ ଯନ୍ତ୍ରଂ ପ୍ରାଗୁକ୍ତମୃଷିସେବିତମ୍ ।
ସେବକାନାଂ ମୋକ୍ଷକରମାୟୁରାରୋଗ୍ୟବର୍ଧନମ୍ ॥ ୧୨ ॥

ଅପୁତ୍ରିଣାଂ ପୁତ୍ରଦଂ ଚ ବହୁନା କିମନେନ ବୈ ।
ପ୍ରାପୁବନ୍ତି କ୍ଷଣାତ୍ସମ୍ୟଗତ୍ର ଧର୍ମାଦିକାନପି ॥ ୧୩ ॥

ଇଦଂ ରହସ୍ୟଂ ପରମମୀଶ୍ଵରେଣାପି ଦୁର୍ଗମମ୍ ।
ଇଦଂ ଯନ୍ତ୍ରଂ ସମାଖ୍ୟାତଂ ନ ଦେୟଂ ପ୍ରାକୃତେ ଜନେ ଇତି ॥ ୧୪ ॥

॥ ଇତି ରାମତାପିନ୍ୟପନିଷସ୍ତୁ ନବମୋପନିଷତ୍ ॥ ୯ ॥

॥ ଦଶମୋପନିଷତ୍ ॥

ଓଁ ଭୂତାଦିକଂ ଶୋଧୟେନ୍ନାରପୂଜାଂ କୃତ୍ୱା ପଦ୍ମାଦ୍ୟାସନସ୍ଥଃ ପ୍ରସନ୍ନଃ ।
ଅର୍ଚାବିଧାବସ୍ୟ ପୀଠାଧାରୋର୍ଧ୍ୱ ପାର୍ଶ୍ୱାର୍ଚନଂ ମଧ୍ୟପଦ୍ମାର୍ଚନଂ ଚ ॥ ୧ ॥

କୃତ୍ୱା ମୃଦୁଶୁଷ୍କ-ଶସ୍ତୁଲିକାୟାଂ ରତ୍ନାସନେ ଦେଶିକମର୍ଚୟିତ୍ୱା ।
ଶକ୍ତିଂ ଚାଧାରାଖ୍ୟକାଂ କୂର୍ମନାଗୌ ପୃଥିବ୍ୟକ୍ତେ ସ୍ୱାସନାଧଃ ପ୍ରକଳ୍ମ୍ୟ ॥ ୨ ॥

ବିଘ୍ନଂ ଦୁର୍ଗାଂ କ୍ଷେତ୍ରପାଲଂ ଚ ବାଣୀଂ ବୀଜାଦିକାଂ ଶ୍ଚାଗ୍ନିଦେଶାଦିକାଂ ଶ୍ଚ ।
ପୀଠସ୍ୟାଦ୍ରିଷ୍ଟେବ ଧର୍ମାଦିକାଂ ଶ୍ଚ ନଞ୍ଜିପୂର୍ବାସ୍ତ୍ରାଂସ୍ତସ୍ୟ ଦୀକ୍ଷର୍ତ୍ତୟେତ୍ ॥ ୩ ॥

ମଧ୍ୟେ କ୍ରମାଦର୍କବିଧିଗ୍ନିତେଜାଂ ସ୍ତ୍ରୀପର୍ଯ୍ୟୁପର୍ଯ୍ୟାଦିମୈରର୍ଚିତାନି ।
ରଜଃ ସତ୍ତ୍ୱଂ ତମ ଏତାନି ବୃତ୍ତତ୍ରୟଂ ବୀଜାଦ୍ୟଂ କ୍ରମାଦ୍-ଭାବୟେତ୍ ॥ ୪ ॥

ଆଶାବ୍ୟାଶାସ୍ତପ୍ୟଥାତ୍ମାନମନ୍ତ୍ରରାତ୍ମାନଂ ବା ପରମାତ୍ମାନମନ୍ତ୍ରଃ ।
ଜ୍ଞାନାତ୍ମାନଂ ଚାର୍ତ୍ତୟେତ୍ତସ୍ୟ ଦିକ୍ଷୁ ମାୟାବିଦ୍ୟେ ଯେ କଳାପାରତତ୍ତ୍ୱେ ॥ ୫ ॥

ସଂପୂଜୟେଦ୍ଦିମଲାଦ୍ୟାଶ୍ଚ ଶକ୍ତିରତ୍ୟର୍ଚୟେଦ୍ଦେବମାବାହୟେତ୍ ।
ଅଙ୍ଗବ୍ୟୁହାନି ଜଲାଦ୍ୟେଶ୍ଚ ପୂଜ୍ୟ ଘୃଷ୍ଣ୍ୟାଦିକୈର୍ଲୋକପାଲୈସ୍ତଦସ୍ତ୍ରେଃ ॥ ୬ ॥

ବସିଷ୍ଠାଦ୍ୟେର୍ମୁନିଭିର୍ନୀଲମୁଖ୍ୟୋରାଧାୟେନ୍ନାଘବଂ ଚନ୍ଦନାଦ୍ୟଃ ।
ମୁଖ୍ୟୋପହାରୈର୍ବିଧିପୈଶ୍ଚ ପୂଜ୍ୟେସ୍ତସ୍ମୈ ଜପାଦୀଂଶ୍ଚ ସମ୍ୟକ୍ସମର୍ପ୍ୟ ॥ ୭ ॥

ଏବଂଭୂତଂ ଜଗଦାଧାରଭୂତଂ ରାମଂ ବନ୍ଧେ ସଜ୍ଜିତାନନ୍ଦରୂପମ୍ ।
ଗଦାରିଶଙ୍ଖାକ୍ଷଧରଂ ଭବାରିଂ ସ ଯେ ଧ୍ୟାୟେନ୍ନୋକ୍ଷମାପ୍ନୋତି ସର୍ବଃ ॥ ୮ ॥

ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପୀ ରାଘବୋଽଥୋ ତଦାନୀମନ୍ତ୍ରର୍ଦଧେ ଶଙ୍ଖଚକ୍ରେ ଗଦାକ୍ତେ ।
ଧୃତ୍ୱା ରମାସହିତଃ ସାନୁଜଶ୍ଚ ସପତ୍ନଜଃ ସାନୁଗଃ ସର୍ବଲୋକୀ ॥ ୯ ॥

ତଦ୍-ଭକ୍ତା ଯେ ଲବ୍ଧକାମାଶ୍ଚ ଭୁକ୍ତା ତଥା ପଦଂ ପରମଂ ଯାନ୍ତି ତେ ଚ ।
ଇମା ଋତଃ ସର୍ବକାମାର୍ଥଦାଶ୍ଚ ଯେ ତେ ପଠନ୍ତ୍ୟମଲା ଯାନ୍ତି ମୋକ୍ଷଂ
ଯେତେ ପଠନ୍ତ୍ୟମଲା ଯାନ୍ତି ମୋକ୍ଷମିତି ॥ ୧୦ ॥

ଚିନ୍ମୟୋଽସ୍ତ୍ରିଂସ୍ତ୍ରୟୋଦଶ । ସ୍ୱଭୂର୍ଜ୍ୟୋତିସ୍ତ୍ରୟଃ ।
ସ୍ରୀତାରାମାବେକା । ଜୀବବାଚୀ ଷଟ୍ଷଷ୍ଟିଃ ।
ଭୂତାଦିକମେତାଦଶ । ପଞ୍ଚଶଶ୍ତେଷୁ ତ୍ରିନବତିଃ ।

॥ ଇତି ରାମତାପିନୁପନିଷସ୍ତୁ ଦଶମୋପନିଷତ୍ ॥ ୧୦ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀରାମପୂର୍ବତାପିନୁପନିଷସ୍ତମାପ୍ତା ॥

ଶ୍ରୀରାମୋତ୍ତରତାପିନ୍ୟପନିଷତ୍

॥ ଅଥ ଶ୍ରୀରାମୋତ୍ତରତାପିନ୍ୟପନିଷତ୍ ॥

ଓଁ ବୃହସ୍ପତିରୁବାଚ ଯୁଜ୍ଞବଲ୍ଲ୍ୟାମ୍ ।

ୟଦନ୍ନୁ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରଂ ଦେବାନାଂ ଦେବୟଜନଂ ସର୍ବେଷାଂ ଭୂତାନାଂ ବ୍ରହ୍ମସଦନମବିମୁକ୍ତଂ

ବୈ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରଂ ଦେବାନାଂ ଦେବୟଜନଂ ସର୍ବେଷାଂ ଭୂତାନାଂ ବ୍ରହ୍ମସଦନମ୍ ।

ତସ୍ମାଦ୍ୟତ୍ର କୃତନ ଗଚ୍ଛେତ୍ତଦେବ ମନ୍ୟେତେତୀଦଂ ବୈ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରଂ ଦେବାନାଂ

ଦେବୟଜନଂ ସର୍ବେଷାଂ ଭୂତାନାଂ ବ୍ରହ୍ମସଦନମ୍ ।

ଅତ୍ର ହି ଜନ୍ତୋଃ ପ୍ରାଣେଷୁକ୍ରମମାଣେଷୁ ରୁଦ୍ରସ୍ତାରକଂ ବ୍ରହ୍ମ ବ୍ୟାତଷ୍ଟେ

ୟେନାସ୍ରାବମୃତୀ ଭୂତ୍ୱା ମୋକ୍ଷୀ ଭବତି ।

ତସ୍ମାଦବିମୁକ୍ତମେବ ନିଷେବେତ । ଅବିମୁକ୍ତଂ ନ ବିମୁକ୍ତେତ୍ ।

ଏବମେବୈତଦ୍ୟାଜ୍ଞବଲ୍ଲ୍ୟା ॥ ୧ ॥

ଅଥ ହୈନଂ ଭାରତ୍ୱାଜଃ ପପ୍ରୁକ୍ଷ ଯୁଜ୍ଞବଲ୍ଲ୍ୟାଂ କିଂ ତାରକଂ କିଂ ତରତୀତି ।

ସ ହୋବାଚ ଯୁଜ୍ଞବଲ୍ଲ୍ୟାସ୍ତାରକଂ ଦୀର୍ଘାନଲଂ ବିମୁପୂର୍ବକଂ ଦୀର୍ଘାନଲଂ ପୁନର୍ମାୟାଂ

ନମଶ୍ଚନ୍ଦ୍ରାୟ ନମୋ ଭଦ୍ରାୟ ନମ ଇତ୍ୟେତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମାତ୍ମିକାଃ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦାଶ୍ୟା ଇତ୍ୟୁପାସିତବ୍ୟାଃ ।

ଅକାରଃ ପ୍ରଥମାକ୍ଷରୋ ଭବତି । ଉକାରୋ ଦ୍ୱିତୀୟାକ୍ଷରୋ ଭବତି ।

ମକାରସ୍ତୃତୀୟାକ୍ଷରୋ ଭବତି । ଅର୍ଧମାତ୍ରଶ୍ଚତୁର୍ଥୀକ୍ଷରୋ ଭବତି ।

ବିନ୍ଦୁଃ ପଞ୍ଚମାକ୍ଷରୋ ଭବତି । ନାଦଃ ଷଷ୍ଠାକ୍ଷରୋ ଭବତି ।

ତାରକତ୍ୱାତ୍ତାରକୋ ଭବତି । ତଦେବ ତାରକଂ ବ୍ରହ୍ମ ତ୍ୱଂ ବିଦ୍ଧି ।

ତଦେବୋପାସ୍ୟମିତି ଜ୍ଞେୟମ୍ । ଗର୍ଭଜନ୍ମଜରାମରଣସଂସାରମହଦ୍-ଭୟାଂତାରୟତୀତି ।

ତସ୍ମାଦୁଚ୍ୟତେ ଷଡକ୍ଷରଂ ତାରକମିତି ॥

ୟ ଏତଦ୍ଭାରକଂ ବ୍ରହ୍ମ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ନିତ୍ୟମଧୀତେ । ସ ସର୍ବଂ ପାପ୍ମାନଂ ତରତି ।
ସ ମୃତ୍ୟୁଂ ତରତି । ସ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାଂ ତରତି । ସ ଭୃଶହତ୍ୟାଂ ତରତି ।
ସ ବୀରହତ୍ୟାଂ ତରତି । ସ ସର୍ବହତ୍ୟାଂ ତରତି । ସ ସଂସାରଂ ତରତି ସର୍ବଂ ତରତି ।
ସୋଽବିମୁକ୍ତମାଶ୍ରିତୋ ଭବତି । ସ ମହାନ୍ଭବତି । ସୋଽମୃତତ୍ୱଂ ଚ ଗଚ୍ଛତୀତି ॥ ୭ ॥

ଅତ୍ରେତେ ଶ୍ଳୋକା ଭବନ୍ତି ———

ଅକାରାକ୍ଷରସଂଭୂତଃ ସୌମିତ୍ରିର୍ବିଶ୍ୱଭାବନଃ ।
ଉକାରାକ୍ଷରସଂଭୂତଃ ଶତ୍ରୁଘ୍ନସ୍ତ୍ରେଜସାତ୍ତ୍ୱକଃ ॥ ୧ ॥

ପ୍ରାଜ୍ଞାତ୍ମକସ୍ତୁ ଭରତୋ ମକାରାକ୍ଷରସଂଭବଃ ।
ଅର୍ଧମାତ୍ରାତ୍ମକୋ ରାମୋ ବ୍ରହ୍ମାନନ୍ଦୈକବିଗ୍ରହଃ ॥ ୨ ॥

ଶ୍ରୀରାମସାଂନିଧ୍ୟବଶାଞ୍ଜଗଦାନନ୍ଦଦାୟିନୀ ।
ଉତ୍ପତ୍ତିସ୍ଥିତିସଂହାରକାରିଣୀ ସର୍ବଦେହିନୀମ୍ ॥ ୩ ॥

ସା ସୀତା ଭବତି ଜ୍ଞେୟା ମୂଲପ୍ରକୃତିସଂଜ୍ଞିତା ।
ପ୍ରଣବତ୍ୱାତ୍-ପ୍ରକୃତିରିତି ବଦନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମବାଦିନଃ ॥ ୪ ॥ ଇତି ॥

ଓମିତ୍ୟେତଦକ୍ଷରମିଦଂ ସର୍ବଂ ତସ୍ୟୋପବ୍ୟାଖ୍ୟାନଂ ଭୂତଂ
ଭବଦ୍-ଭବିଷ୍ୟଦିତି ସର୍ବମୋଂକାର ଏବ ।
ୟଦ୍ଭାବ୍ୟତ୍ରିକାଲାତୀତଂ ତଦପ୍ୟୋଂକାର ଏବ । ସର୍ବଂ ହ୍ୟେତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମ ।
ଅୟମାତ୍ମା ବ୍ରହ୍ମ ସୋଽୟମାତ୍ମା ଚତୁଷ୍ଟାଙ୍ଗାଗରିତସ୍ଥାନୋ ବହିଃପ୍ରଜ୍ଞଃ ସପ୍ତାଙ୍ଗ
ଏକୋନବିଂଶତିମୁଖଃ ସ୍ଥୂଳଭୂତୈଶ୍ୱାନରଃ ପ୍ରଥମଃ ପାଦଃ ॥

ସ୍ୱପ୍ନସ୍ଥାନୋଽନ୍ତଃପ୍ରଜ୍ଞଃ ସପ୍ତାଙ୍ଗ ଏକୋନବିଂଶତିମୁଖଃ ପ୍ରବିବିକ୍ତଭୂକ୍ ତୈଜସୋ
ଦ୍ୱିତୀୟଃ ପାଦଃ ॥

ଯତ୍ର ସୁପ୍ତୋ ନ କଂଚନ କାମଂ କାମୟତେ ନ କଂଚନ ସ୍ବପ୍ନଂ ପଶ୍ୟତି ତସୁଷୁପ୍ତମ୍ ।
ସୁଷୁପ୍ତସ୍ଥାନ ଏକୀଭୂତଃ ପ୍ରଜ୍ଞାନଘନ ଏବାନନ୍ଦମୟୋ ହ୍ୟାନନ୍ଦଭୁକ୍ ତେତୋମୁଖଃ
ପ୍ରାଜ୍ଞସ୍ତୃତୀୟଃ ପାଦଃ ॥

ଏଷ ସର୍ବେଶ୍ବର ଏଷ ସର୍ବଜ୍ଞ ଏଷୋଽନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମେ୍ୟଷ ଯୋନିଃ ସର୍ବସ୍ୟ ପ୍ରଭବାପ୍ୟୟୌ ହି ଭୂତାନାମ୍ ।
ନାନ୍ତଃପ୍ରଜ୍ଞଂ ନ ବହିଃପ୍ରଜ୍ଞଂ ନୋଭୟତଃପ୍ରଜ୍ଞଂ ନ ପ୍ରଜ୍ଞଂ ନାପ୍ରଜ୍ଞଂ ନ
ପ୍ରଜ୍ଞାନଘନମଦୃଷ୍ଟମବ୍ୟବହାର୍ଯ୍ୟମଗ୍ରାହ୍ୟମଲକ୍ଷଣମତିତ୍ର୍ୟମବ୍ୟପଦେଶ୍ୟମେକାତ୍ମପ୍ରତ୍ୟୟସାରଂ
ପ୍ରପଞ୍ଚୋପଶମଂ ଶାନ୍ତଂ ଶିବମଦ୍ୱୈତଂ ଚତୁର୍ଥଂ ମନ୍ୟନ୍ତେ ।
ସ ଆତ୍ମା ସ ବିଜ୍ଞେୟଃ ସଦୋଜ୍ଞଲୋଽବିଦ୍ୟାତଜ୍ଞାର୍ଯ୍ୟହୀନଃ ସ୍ବାତ୍ମବନ୍ଧହରଃ ସର୍ବଦା ଦ୍ୱୈତରହିତ
ଆନନ୍ଦରୂପଃ ସର୍ବାଧିଷ୍ଠାନଃ ସନ୍ନାତ୍ରୋ ନିରସ୍ତାବିଦ୍ୟାତମୋମୋହୋଽହମେବେତି
ସଂଭାବ୍ୟାହମିତ୍ୟୋଂ ତସ୍ରଦ୍ୟପୂର୍ବ୍ରହ୍ମ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଶ୍ଚିଦାତ୍ମକଃ ।
ସୋଽହମୋଂ ତଦ୍ରାମଭଦ୍ରପରଂଜ୍ୟୋତୀଃ ସୋଽହମୋମିତ୍ୟାତ୍ମାନମାଦାୟ
ମନସା ବ୍ରହ୍ମଣୈକୀ କୁର୍ଯାତ୍ ॥

ସଦା ରାମୋଽହମସ୍ମୀତି ତତ୍ତ୍ୱତଃ ପ୍ରବଦନ୍ତି ଯେ ।
ନ ତେ ସଂସାରିଣୋ ନୂନଂ ରାମ ଏବ ନ ସଂଶୟଃ ॥
ଇତ୍ୟୁପନିଷଦ୍ୟ ଏବଂ ବେଦ ସ ମୁକ୍ତୋ ଭବତୀତି ଯାଜ୍ଞବଲ୍କ୍ୟଃ ॥

ଅଥ ହୈନମତ୍ରିଃ ପପ୍ରୁକ୍ତ ଯାଜ୍ଞବଲ୍କ୍ୟଂ ଯୁ ଏଷୋଽନନ୍ତୋଽବ୍ୟକ୍ତପରିପୂର୍ଣ୍ଣାନନ୍ଦୈକତିଦାତ୍ମା
ତଂ କଥମହଂ ବିଜାନୀୟାମିତି ।

ସ ହୋବାଚ ଯାଜ୍ଞବଲ୍କ୍ୟଃ ।
ସୋଽବିମୁକ୍ତ ଉପାସ୍ୟୋ ଯୁ ଏଷୋଽନନ୍ତୋଽବ୍ୟକ୍ତ ଆତ୍ମା ସୋଽବିମୁକ୍ତେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଇତି ।
ସୋଽବିମୁକ୍ତଃ କସ୍ମିନ୍ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଇତି ।
ବରଣାୟାଂ ନାସ୍ୟାଂ ଚ ମଧ୍ୟେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଇତି ॥

କା ବୈ ବରଣା କା ତ ନାଶୀତି ।

ଜନ୍ମାନ୍ତରକୃତାନ୍ସର୍ବାନ୍ମୋଷାନ୍ନାରୟତୀତି ତେନ ବରଣା ଭବତୀତି ।

ସର୍ବାନ୍ନିନ୍ଦ୍ରକୃତାନ୍ପାପାନ୍ନାଶୟତୀତି ତେନ ନାଶୀ ଭବତୀତି ।

କତମଜାସ୍ୟ ସ୍ଥାନଂ ଭବତୀତି ।

ଭୁବୋର୍ଦ୍ଧାଶସ୍ୟ ଚ ଯଃ ସନ୍ଧିଃ ସ ଏଷ ଦୈର୍ଘ୍ୟଲୋକସ୍ୟ ପରସ୍ୟ ଚ ସନ୍ଧିର୍ଭବତୀତି ।

ଏତଦ୍ୱୈ ସନ୍ଧିଂ ସନ୍ଧ୍ୟାଂ ବ୍ରହ୍ମବିଦ ଉପାସତ ଇତି ॥

ସୋଽବିମୁକ୍ତ ଉପାସ୍ୟ ଇତି ।

ସୋଽବିମୁକ୍ତଂ ଜ୍ଞାନମାଚକ୍ଷେ ଯୋ ବୈତଦେବଂ ବେଦ ସ ଏଷୋଽକ୍ଷରୋଽନନ୍ତୋଽବ୍ୟକ୍ତଃ

ପରିପୂର୍ଣ୍ଣାନନ୍ଦୈକଚିଦାତ୍ମା ଯୋଽୟମବିମୁକ୍ତେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଇତି ॥

ଅଥ ତଂ ପ୍ରତ୍ୟୁବାଚ ।

ଶ୍ରୀରାମସ୍ୟ ମନୁଂ କାଶ୍ୟାଂ ଜଜାପ ବୃଷଭଧ୍ୱଜଃ ।

ମନ୍ମଥରସହସ୍ତ୍ରୈସ୍ତୁ ଜପହୋମାର୍ଚ୍ଚନାଦିଭିଃ ॥୧॥

ତତଃ ପ୍ରସନ୍ନୋ ଭଗବାଞ୍ଜ୍ଞୀରାମଃ ପ୍ରାହ ଶଂକରମ୍ ।

ବୃଣୀଷ୍ୱ ଯଦଭୀଷ୍ଠଂ ତଦାସ୍ୟାମି ପରମେଶ୍ୱର ॥ ୨ ॥ ଇତି ॥

ଅଥ ସଜ୍ଜିଦାନନ୍ଦାତ୍ମା ଶ୍ରୀରାମମୀଶ୍ୱରଃ ପପ୍ରଚ୍ଛ ।

ମଣିକର୍ଣ୍ଣ୍ୟାଂ ମତ୍ସେତ୍ରେ ଗଙ୍ଗାୟାଂ ବା ତଟେ ପୁନଃ ।

ମ୍ରିୟେତ ଦେହୀ ତଦ୍ଭକ୍ତୋର୍ମୁକ୍ତିର୍ନାତୋ ବରାନ୍ତରମ୍ ॥ ୩ ॥ ଇତି ॥

ଅଥ ସ ହୋବାଚ ଶ୍ରୀରାମଃ ॥

କ୍ଷେତ୍ରେତ୍ର ତବ ଦେବେଶ ଯତ୍ରକୁତ୍ରାପି ବା ମୃତାଃ ।

କୃମିକୀଟାଦୟୋଽପ୍ୟାଶୁ ମୁକ୍ତାଃ ସନ୍ତୁ ନ ଚାନ୍ୟଥା ॥ ୪ ॥

ଅବିମୁକ୍ତେ ତବ କ୍ଷେତ୍ରେ ସର୍ବେଷାଂ ମୁକ୍ତିସିଦ୍ଧୟେ ।
ଅହଂ ସଂନିହିତସ୍ତୁତ ପାଷାଣପ୍ରତିମାଦିଷୁ ॥ ୫ ॥

କ୍ଷେତ୍ରେଽସ୍ଥିନିର୍ଯ୍ୟାତ୍ତୟେଦ୍-ଭକ୍ତ୍ୟା ମନ୍ତ୍ରେଣାନେନ ମାଂ ଶିବ ।
ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାଦିପାପେଭ୍ୟା ମୋକ୍ଷୟିଷ୍ୟାମି ମା ଶୁଭଃ ॥ ୬ ॥

ତୁଞ୍ଜୋ ବା ବ୍ରହ୍ମଣୋ ବାପି ଯେ ଲଭନ୍ତେ ଷଡ଼କ୍ଷରମ୍ ।
ଜୀବନ୍ତୋ ମନ୍ତ୍ରସିଦ୍ଧାଃ ସ୍ଵ୍ୟର୍ମୁକ୍ତା ମାଂ ପ୍ରାପୁବନ୍ତି ତେ ॥ ୭ ॥

ମୁମୂର୍ଷୋର୍ଦକ୍ଷିଣେ କର୍ଣ୍ଣେ ଯୁସ୍ୟକସ୍ୟାପି ବା ସ୍ଵୟମ୍ ।
ଉପଦେକ୍ଷ୍ୟସି ମନ୍ଥନ୍ତଂ ସ ମୁକ୍ତୋ ଭବିତା ଶିବେତି ॥ ୮ ॥

ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରେଣୋକ୍ତଂ ଘ୍ନୋଽବିମୁକ୍ତଂ ପଶ୍ୟତି ସ ଜନ୍ମାନ୍ତରିତାନ୍ନୋଷାନ୍ନାରୟତୀତି
ସ ଜନ୍ମାନ୍ତରିତାନ୍ପାପାନ୍ନାଶୟତୀତି ।
ଅଥ ହୈନଂ ଭାରଦ୍ଵାଜୋ ଯୁଜ୍ଞବଲ୍ଲ୍ୟମୁବାଚାଥ କୈର୍ମନ୍ତ୍ରେଃ ସୁଭଃ ଶ୍ରୀରାମଃ ପ୍ରୀତୋ ଭବତି ।
ସ୍ଵାତ୍ମାନଂ ଦର୍ଶୟତି ତାନ୍ନୋ ବ୍ରୁହି ଭଗବନ୍ନିତି ।
ସ ହୋବାଚ ଯୁଜ୍ଞବଲ୍ଲ୍ୟଃ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରେଣୈବଂ ଶିକ୍ଷିତୋ ବ୍ରହ୍ମା ପୁନରେତୟା
ଗାଥୟା ନମସ୍କରୋତି ॥

ବିଶ୍ଵାଧାରଂ ମହାବିଷ୍ଣୁଂ ନାରାୟଣମନାମୟମ୍ ।
ପରିପୂର୍ଣ୍ଣାନନ୍ଦବିଜ୍ଞଂ ପରଂବ୍ରହ୍ମସ୍ଵରୂପିଣମ୍ ॥

ମନସା ସଂସ୍ପରନ୍-ବ୍ରହ୍ମ ତୁଷ୍ଟାବ ପରମେଶ୍ଵରମ୍ ।
ଓଁ ଘ୍ନୋ ହ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନଦ୍ଵୈତପରମାନନ୍ଦାତ୍ମା ଯୁପୁରଂ
ବ୍ରହ୍ମ ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ଵସ୍ତୁର୍ଭୂ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚାଶ୍ଚୈକରସାତ୍ତା
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୨ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଜ ବ୍ରହ୍ମାନନ୍ଦାମୃତମ୍
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୩ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟସ୍ତାରକଂ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୪ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟୋ ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁରୀଶ୍ୱରୋ ଯଃ ସର୍ବଦେବାନ୍ତା
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୫ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟେ ସର୍ବେ ବେଦାଃ ସାଙ୍ଗାଃ ସଶାଖାଃ ସପୁରାଣାଃ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୬ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟୋ ଜୀବାତ୍ମା
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୭ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଃ ସର୍ବଭୂତାନ୍ତରାତ୍ମା
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୮ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟେ ଦେବାସୁରମନୁଷ୍ୟାଦିଭାବା
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୯ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟେ ମତ୍ସ୍ୟକୂର୍ମାଦ୍ୟବତାରା
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୦ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚ ପ୍ରାଣୋ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୧ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟାଃ ଛକରଶତତୁଷ୍ଟୟାତ୍ମା
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୨ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚ ଯମୋ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୩ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚାକ୍ତକୋ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୪ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚ ମୃତ୍ୟୁ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୫ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଜାମୃତଂ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୬ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟାନି ପଞ୍ଚ ମହାଭୂତାନି
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୭ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଃ ସ୍ଥାବରଜଙ୍ଗମାତ୍ମା
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୮ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟ ପଞ୍ଚାଗ୍ନୟୋ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୯ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନଃ ସପ୍ତ ମହାବ୍ୟାହୃତୟୋ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁଷ୍ଟୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୨୦ ||

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନଃ ବିଦ୍ୟା
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁଷ୍ଟୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୨୧ ||

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନଃ ସରସ୍ୱତୀ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁଷ୍ଟୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୨୨ ||

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନଃ ଲକ୍ଷ୍ମୀ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁଷ୍ଟୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୨୩ ||

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନଃ ଗୌରୀ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁଷ୍ଟୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୨୪ ||

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନଃ ଜାନକୀ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁଷ୍ଟୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୨୫ ||

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନଃ ତ୍ରେଲୋକ୍ୟଂ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁଷ୍ଟୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୨୬ ||

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନଃ ସୂର୍ଯ୍ୟୋ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁଷ୍ଟୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୨୭ ||

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନଃ ସୋମୋ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁଷ୍ଟୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୨୮ ||

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟାନି ନକ୍ଷତ୍ରାଣି
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁଷ୍ଟୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୭୯ ||

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟେ ଚ ନବ ଗ୍ରହା
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁଷ୍ଟୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୩୦ ||

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟେ ଚାକ୍ଷୋଃ ଲୋକପାଲା
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁଷ୍ଟୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୩୧ ||

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟେ ଚାକ୍ଷୋଃ ବସବୋ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁଷ୍ଟୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୩୨ ||

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟେ ଚୈକାଦଶ ରୁଦ୍ରା
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁଷ୍ଟୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୩୩ ||

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟେ ଚ ଦ୍ୱଦିଶାଦିତ୍ୟା
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁଷ୍ଟୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୩୪ ||

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟକ ଭୂତଂ ଭବଦ୍-ଭବିଷ୍ୟଦ୍
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁଷ୍ଟୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୩୫ ||

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍-ବ୍ରହ୍ମାଶ୍ଚସ୍ୟାନ୍ତର୍ବହିର୍ବ୍ୟାପ୍ନୋତି ଯୋ ବିରାଡ୍
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁଷ୍ଟୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୩୬ ||

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟୋ ହିରଣ୍ୟଗର୍ଭୋ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁଷ୍ଟୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ || ୩୭ ||

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟା ପ୍ରକୃତି
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୩୮ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଳୋକାରୋ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୩୯ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟାଶ୍ଚତସ୍ରୋଽର୍ଥମାତ୍ରା
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୪୦ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଃ ପରମପୁରୁଷୋ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୪୧ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚ ମହେଶ୍ୱରୋ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୪୨ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚ ମହାଦେବୋ
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୪୩ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟ ଓଁ ନମୋ ଭଗବତେ ବାସୁଦେବାୟ
ଯୋ ମହାବିଷ୍ଣୁ ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୪୪ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଃ ପରମାତ୍ମା
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୪୫ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟୋ ବିଜ୍ଞାନାତ୍ମା
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୪୬ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଃ ସ ଉଗବାନ୍ୟଃ ସଜ୍ଜିଦାନନ୍ଦୈକରସାତ୍ତା
ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତୁସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୪୭ ॥

ଇତ୍ୟେତାନ୍-ବ୍ରହ୍ମବିସ୍ତପ୍ତଚତ୍ୱାରିଂଶନ୍ନୁତ୍ତୈର୍ନିତ୍ୟଂ
ଦେବଂ ସ୍ତୁବଂସ୍ତତୋ ଦେବଃ ପ୍ରୀତୋ ଭବତି ।
ତସ୍ମାଦ୍ୟ ଏତୈର୍ମନ୍ତ୍ରୈର୍ନିତ୍ୟଂ ଦେବଂ ସ୍ତ୍ରୋତି ସ ଦେବଂ ପଶ୍ୟତି
ସୋଽମୃତତ୍ୱଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ସୋଽମୃତତ୍ୱଂ ଚ ଗଚ୍ଛତୀତି ॥ ୫ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଶ୍ରୁୟାମ ଦେବା ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷଭିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ।
ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଗ୍ନୂସ୍ତୁଭିର୍ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ॥
ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ।
ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତ୍ରାକ୍ଷ୍ୟା ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ॥
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀରାମୋତ୍ତରତାପିନ୍ୟପନିଷସ୍ତମାପ୍ତା ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀରାମତାପିନ୍ୟପନିଷସ୍ତମାପ୍ତା ॥

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ଗୋପାଳତାପିନୀ ଉପନିଷଦ

(Gopalataapinyupanisat / Gopalataapini Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ ତରଣୀସେନ ମେହେର

ଗୋପାଳତାପିନ୍ୟପନିଷତ୍ / ଗୋପାଳତାପିନୀ ଉପନିଷଦ
(ଗୋପାଳପୂର୍ବତାପିନ୍ୟପନିଷତ୍ ଏବଂ ଗୋପାଲୋତ୍ତରତାପିନ୍ୟପନିଷତ୍)

॥ ଅଥ ଗୋପାଳପୂର୍ବତାପିନ୍ୟପନିଷତ୍ ॥

ଶ୍ରୀମଦ୍ବିଷ୍ଣୁପଦାଗାରଂ ସବିଶେଷତଃସ୍ତୋତ୍ବଲମ୍ ।
ପ୍ରତିସ୍ତୋତ୍ରିବିନିର୍ମୁକ୍ତଂ ନିର୍ବିଶେଷଂ ହରିଂ ଭଜେ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣ୍ଠୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ॥
ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଗ୍ନୁସ୍ତ୍ରନ୍ତୁଭିଃ । ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ॥
ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ॥
ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତ୍ରାକ୍ଷ୍ୟା ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ॥
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ଗୋପାଳତାପନଂ କୃଷ୍ଣଂ ଯୁଜ୍ଞବଲ୍ୟଂ ବରାହକମ୍ ।
ଶାତ୍ୟାୟନୀ ହୟଗ୍ରୀବଂ ଦତ୍ତାତ୍ରେୟଂ ଚ ଗାରୁଡମ୍ ॥

ଓଁ କୃଷିର୍ଭୂବାଚକଃ ଶବ୍ଦୋ ନଷ୍ଟ ନିର୍ବୃତିବାଚକଃ ।
ତସ୍ମୈଚୈକ୍ୟଂ ପରଂ ବ୍ରହ୍ମ କୃଷ୍ଣ ଇତ୍ୟଭିଧୀୟତେ ॥ ୧ ॥

॥ ପ୍ରଥମୋପନିଷତ୍ ॥

ହରିଃ ଓଁ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦରୂପାୟ କୃଷ୍ଣାୟାକ୍ଲିଷ୍ଟକାରିଣେ ।
ନମୋ ବେଦାନ୍ତବେଦ୍ୟାୟ ଗୁରବେ ବୁଦ୍ଧିସାକ୍ଷିଣେ ॥ ୧ ॥

ଓଁ ମୁନୟୋ ହ ବୈ ବ୍ରାହ୍ମଣମୁରୁଃ କଃ ପରମୋ ଦେବଃ କୁତୋ ମୃତ୍ୟୁର୍ବିଭେତି
କସ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନେନାଖିଲଂ ଭାତି କେନେଦଂ ବିଶ୍ୱଂ ସଂସରତୀତି ।

ତଦୁ ହୋବାତ ବ୍ରାହ୍ମଣଃ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣୋ ବୈ ପରମଂ ଦୈବତଂ ଗୋବିନ୍ଦାନୁତୁ୍ୟର୍ବିଭେତି
ଗୋପୀଜନବଲ୍ଲଭଞ୍ଜାନେନ ତତ୍ତ୍ଵଜ୍ଞାତଂ ଭବତି ସ୍ଵାହେଦଂ ସଂସରତୀତି ।
ତଦୁହୋରୁଃ କଃ କୃଷ୍ଣୋ ଗୋବିନ୍ଦଶ୍ଚ କୋଽସାବିତି ଗୋପୀଜନବଲ୍ଲଭଃ କଃ
କା ସ୍ଵାହେତି ତାନୁବାତ ବ୍ରାହ୍ମଣଃ ପାପକର୍ଷଣୋ ଗୋଭୂମିବେଦବେଦିତୋ
ବେଦିତା ଗୋପୀଜନାବିଦ୍ୟାକଲାପ୍ରେରକଃ ।
ତନ୍ନାୟା ଚେତି ସକଳଂ ପରଂ ବ୍ରହ୍ମୈତଦ୍ୟୋ ଧ୍ୟାୟତି ରସତି ଭଜତି
ସୋଽମୃତୋ ଭବତି ସୋଽମୃତୋ ଭବତୀତି ॥ ୧ ॥

ତେ ହୋରୁଃ କିଂ ତଦ୍ରୂପଂ କିଂ ରସନଂ କଥଂ ବାଽହୋ ତଦ୍-ଭଜନଂ
ତସ୍ମିନ୍ ବିବିଦିଷତାମାଶ୍ୟାହୀତି ।
ତଦୁ ହୋବାତ ହୈରଣ୍ୟା ଗୋପବେଷମଭ୍ରାମଂ ତରୁଣଂ କଳ୍ପଦ୍ରୁମାଶ୍ରିତମ୍ ।

ତଦିହ ଶ୍ଳୋକା ଭବନ୍ତି ———

ସତ୍-ପୁଣ୍ଡରୀକନୟନଂ ମେଘାଭଂ ବୈଦ୍ୟୁତାମ୍ବରମ୍ ।
ଦ୍ଵିଭୁଜଂ ଜ୍ଞାନମୁଦ୍ରାଭ୍ୟଂ ବନମାଲିନମୀଶ୍ଵରମ୍ ॥

ଗୋପଗୋପାଙ୍ଗନାବୀତଂ ସୁରଦ୍ରୁମତଳାଶ୍ରିତମ୍ ।
ଦିବ୍ୟାଲଂକରଣୋପେତଂ ରତ୍ନପଙ୍କଜମଧ୍ୟଗମ୍ ॥

କାଲିନ୍ଦୀଜଳକଲ୍ଲୋଲାସଞ୍ଜିମାରୁତସେବିତମ୍ ।
ଚିତ୍ତୟଂଶ୍ଚେତସା କୃଷ୍ଣଂ ମୁକ୍ତୋ ଭବତି ସଂସୃତେଃ ॥ ଇତି ॥

ତସ୍ୟ ପୁନା ରସନଭଜନଭୂମୀମୁସଂପାତଃ କାମାଦି କୃଷ୍ଣାୟେତ୍ୟେକଂ ପଦଂ
ଗୋବିନ୍ଦାୟେତି ଦ୍ଵିତୀୟଂ ଗୋପୀଜନେତି ତୃତୀୟଂ ବଲ୍ଲଭାୟେତି ତୁରୀୟଂ
ସ୍ଵାହେତି ପଞ୍ଚମମିତି ପଞ୍ଚପଦୀଂ ପ୍ରଜପନ୍ ପଞ୍ଚାଙ୍ଗଂ ଦ୍ୟାବାଭୂମୀ
ସୂର୍ଯ୍ୟଚନ୍ଦ୍ରମସୌ ସାଗ୍ନୀ ତଦ୍ରୂପତୟା ବ୍ରହ୍ମ ସଂପଦ୍ୟତେ ବ୍ରହ୍ମ ସଂପଦ୍ୟତେ ଇତି ॥ ୨ ॥

ତଦେଷ ଶ୍ଳୋକଃ ———

କୁମିତ୍ୟେବାଦାବାଦାୟ କୃଷ୍ଣାୟ ଯୋଗଂ ଗୋବିନ୍ଦାୟୋତ ତ ।
 ଗୋପୀଜନବଲ୍ଲଭାୟ ବୃହଦ୍-ଘନଂ ଶ୍ୟାମଂ ତଦପ୍ୟୁଦରେଦ୍ୟା ।
 ଗତିସ୍ତ୍ରୟାସ୍ତ୍ର ମତ୍-କ୍ଷୁ ନାନ୍ୟା ଗତିଃ ସ୍ୟାଦିତି ଭକ୍ତିରସ୍ୟ ଭଜନଂ
 ତଦିହାମୁଦ୍ରୋପାଧିନୈରାଶ୍ୟେନୈବାମୁଷ୍ମିନ୍ନନଃକଲ୍ପନମେତଦେବ
 ତ ନୈଷ୍କର୍ମ୍ୟଂ କୃଷ୍ଣଂ ସତ୍ତ୍ଵଂ ବିପ୍ରା ବହୁଧା ଯଜନ୍ତି ଗୋବିନ୍ଦଂ ସତ୍ତ୍ଵଂ ବହୁଧା ରସନ୍ତି
 ଗୋପୀଜନବଲ୍ଲଭୋ ଭୁବନାନି ଦଧ୍ରେ ସ୍ଵାହାଶ୍ରିତୋ ଜଗଦୈଜୟସୁରେତାଃ ।
 ବାୟୁର୍ଯଥୈକୋ ଭୁବନଂ ପ୍ରବିଷ୍ଟୋ ଜନେ୍ୟ ଜନେ୍ୟ ପଞ୍ଚରୂପୋ ବଭୂବ ।
 କୃଷ୍ଣସ୍ତଥୈକୋଽପି ଜଗନ୍ନିତାର୍ଥଂ ଶବ୍ଦେନାସୌ ପଞ୍ଚପଦୋ ବିଭାତୀତି ॥ ୩ ॥

ତେ ହୋରୁରୁପାସନମେତସ୍ୟ ପରମାତ୍ମନୋ ଗୋବିନ୍ଦସ୍ୟାଶିଳାଧାରିଣୋ ବ୍ରହ୍ମୀତି ।
 ତାନୁବାଚ ବ୍ରହ୍ମା ଯଜ୍ଞସ୍ୟ ପୀଠଂ ହୈରଣ୍ୟମଷ୍ଟପଲ୍ଲାଶମମୁଜଂ
 ତଦନ୍ତରାଲିକାନଲ୍ଲାସ୍ତୟୁଗଂ ତଦନ୍ତରାଦ୍ୟାର୍ଣ୍ଣ ବିଲିଖୀତ କୃଷ୍ଣାୟ ।
 ନମ ଇତି ବୀଜାଦ୍ୟଂ ସ ବ୍ରାହ୍ମଣମାଧ୍ୟାୟାନଙ୍ଗମନୁ ଗାୟତ୍ରୀଂ ଯଥାବଦ୍ୟାସଜ୍ୟ ଭୂମଶ୍ଚଲଂ
 ମୂଲବେଷ୍ଟିତଂ କୃତ୍ଵାଽଙ୍ଗବାସୁଦେବାଦିରୁକ୍ତିଶ୍ୟାଦିସ୍ଵଶକ୍ତୀନ୍ନାଦିବସୁଦେବାଦିପାର୍ଥାଦିନିଧ୍ୟାଦିବୀତଂ
 ଯଜେହଂଧ୍ୟାସୁ ପ୍ରତିପଞ୍ଚିତିରୂପଚାରୈସ୍ତେନାସ୍ୟାଶିଳଂ ଭବତ୍ୟଶିଳଂ ଭବତୀତି ॥ ୪ ॥

ତଦିହ ଶ୍ଳୋକା ଭବନ୍ତି ———

ଏକୋ ବଶୀ ସର୍ବଗଃ କୃଷ୍ଣ ଇତ୍ୟ ଏକୋଽପି ସନ୍-ବହୁଧା ଯୋ ବିଭାତି ।
 ତଂ ପୀଠସ୍ତଂ ଯୋନୁଭଜନ୍ତି ଧୀରାସ୍ତେଷାଂ ସୁଖଂ ଶାଶ୍ଵତଂ ନେତରେଷାମ୍ ॥
 ନିତ୍ୟୋ ନିତ୍ୟାନାଂ ଚେତନଶ୍ଚେତନାନାମେକୋ ବହୁନାଂ ଯୋ ବିଦଧାତି କାମାନ୍ ।
 ତଂ ପୀଠଗଂ ଯୋନୁଯଜନ୍ତି ବିପ୍ରାସ୍ତେଷାଂ ସିଦ୍ଧିଃ ଶାଶ୍ଵତୀ ନେତରେଷାମ୍ ॥
 ଏତଦ୍ଵିଷ୍ଣୋଃ ପରମଂ ପଦଂ ଯୋ ନିତ୍ୟୋଦ୍ୟୁକ୍ତାଃ ସ୍ତଂଯଜନ୍ତେ ନ କାମାତ୍ ।
 ତେଷାମସୌ ଗୋପରୂପଃ ପ୍ରୟତ୍ନାତ୍-ପ୍ରକାଶୟେଦାତ୍ମପଦଂ ତଦୈବ ॥

ଯୋ ବ୍ରହ୍ମାଣଂ ବିଦଧାତି ପୂର୍ବଂ ଯୋ ବିଦ୍ୟାସ୍ତସ୍ମୈ ଗାପୟତି ସ୍ଥ କୃଷ୍ଣଃ ।
ତଂ ହ ଦେବମାତ୍ମବୃତ୍ତିପ୍ରକାଶଂ ମୁମୁକ୍ଷୁର୍ବେ ଶରଣମମ୍ନଂ ବ୍ରଜେତ୍ ॥

ଓଂକାରେଣାନ୍ତରିତଂ ଯୋ ଜପତି ଗୋବିନ୍ଦସ୍ୟ ପଞ୍ଚପଦଂ ମନୁଂ ତମ୍ ।
ତସ୍ୟୈବାସୌ ଦର୍ଶୟେଦାତ୍ମରୂପଂ ତସ୍ମାନ୍ମୁମୁକ୍ଷୁରଭ୍ୟାସେନ୍ନିତ୍ୟଶାନ୍ତ୍ୟୈ ॥

ଏତସ୍ମାଦନେ୍ୟ ପଞ୍ଚପଦାଦଭୁବନ୍-ଗୋବିନ୍ଦସ୍ୟ ମନବୋ ମାନବାନାମ୍ ।
ଦଶାର୍ଣ୍ଣାଦ୍ୟାସ୍ତେଽପି ସଂକ୍ରନ୍ଦନାଦୈ୍ୟରଭ୍ୟସ୍ୟନ୍ତେ ଭୂତିକାମୈର୍ଯଥାବତ୍ ॥

ତଦେତସ୍ୟ ସ୍ୱରୂପାର୍ଥଂ ବାଚା ବେଦୟେତି ତେ ପପ୍ରଚ୍ଛସ୍ତଦୁ ହୋବାଚ ବ୍ରହ୍ମଣଃ ।
ଅନବରତଂ ମୟା ଧ୍ୟାତସ୍ତତଃ ପରାର୍ଥାନ୍ତେ ସୋଽବୁଧ୍ୟାତ ଗୋପବେଷୋ
ମେ ପୁରସ୍ତାଦାବିର୍ଭୁବ ତତଃ ପ୍ରଣତୋ ମାୟା ।
ଅନୁକୂଲେନ ହୃଦା ମହ୍ୟମଷ୍ଟାଦଶାର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱରୂପଂ ସୃଷ୍ଟୟେ ଦତ୍ତାଃକ୍ତର୍ହିତଃ ପୁନଃ ସିସୃକ୍ଷା ମେ
ପ୍ରାଦୁରଭୁତ୍ତେଷ୍ଟକ୍ଷରେଷୁ ଭବିଷ୍ୟଜ୍ଜଗଦ୍ରୂପଂ ପ୍ରାକାଶୟଂସ୍ତଦାହ ତଦାହ ॥ ୫ ॥

ଅନୁକୂଲେନ ହୃଦା ମହ୍ୟମଷ୍ଟାଦଶାର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱରୂପଂ ସୃଷ୍ଟୟେ ଦତ୍ତାଃକ୍ତର୍ହିତ ଇତି ।
ଆକାଶାଦାପୋ ଜଳାତ୍-ପୃଥ୍ୱୀ ତତୋଽଗ୍ନିର୍ବିନ୍ଦୋରିନ୍ଦୁଃ, ତସ୍ମିଂପାତାଦର୍କଂ ।
ଇତି କ୍ଳୀଂକାରାଦସୃଜଂ କୃଷ୍ଣାଦାକାଶଂ ଖାଦ୍ୱାୟୁରିତ୍ୟୁରାସୁରଭିବିଦ୍ୟାଃ
ପ୍ରାଦୁରକାର୍ଷଂ ତଦୁତ୍ତରାତ୍ତୁ ସ୍ତ୍ରୀପୁସାଦି ତ , ଇଦଂ ସକଲମିଦଂ ସକଲମିତି ॥ ୬ ॥

ଏତସ୍ୟୈବ ଯଜନେନ ତନ୍ତ୍ରଧ୍ୱଜୋ ଗତମୋହମାତ୍ମାନଂ ବେଦୟିତ୍ୱୋଂକାରାନ୍ତରାଲିକଂ
ମନୁମାବର୍ତ୍ତୟନ୍ , ସଙ୍ଗରହିତୋଽତ୍ୟାପତତ୍ ।
ତଦ୍ୱିଷ୍ଣୋଃ ପରମଂ ପଦଂ ସଦା ପଶ୍ୟନ୍ତି ସୁରୟଃ ।
ଦିବୀବ ତକ୍ଷୁରାତତମ୍ ।
ତସ୍ମାଦେତନ୍ନିତ୍ୟମଭ୍ୟାସେନ୍ନିତ୍ୟମଭ୍ୟାସେଦିତି । ॥୭॥

ତଦାହୁରେକେ ଯୁସ୍ୟ ପ୍ରଥମପଦାଦ୍-ଭୂମିର୍ଦ୍ଭୂତୀୟପଦାଞ୍ଜଳଂ
ତୃତୀୟପଦାଞ୍ଜେଜଶ୍ଚତୁର୍ଥାହ୍ନାୟୁଷ୍ଟରମାହ୍ୟୋମେତି ।
ବୈଷ୍ଣବଂ ପଞ୍ଚିବ୍ୟାହୃତିମୟଂ ମନ୍ତ୍ରଂ କୃଷ୍ଣାବଭାସଂ
କୈବଲ୍ୟସ୍ତୈଃ ସତତମାବର୍ତ୍ତୟେଦିତି ॥

ତଦନ୍ତ୍ର ଗାଥାଃ ———

ଯୁସ୍ୟ ପୂର୍ବପଦାଦ୍-ଭୂମିର୍ଦ୍ଭୂତୀୟାୟୁଲିଲୋଦ୍-ଭବଃ ।
ତୃତୀୟାଞ୍ଜେଜ ଉଦ୍-ଭୂତଂ ଚତୁର୍ଥାଞ୍ଜକ୍ଷବାହନଃ ॥

ପଞ୍ଚିମାଦମ୍-ବରୋପୃଷ୍ଠିସ୍ତମେବୈକଂ ସମଭ୍ୟସେତ୍ ।
ଚନ୍ଦ୍ରଧ୍ୱଜୋଽଗମଦ୍ୱିଷ୍ଣୋଃ ପରମଂ ପଦମବ୍ୟୟମ୍ ॥

ତତୋ ବିଶ୍ୱଜଂ ବିମଲଂ ବିଶୋକମଶେଷଲୋଭାଦିନିରସ୍ତସଙ୍ଗମ୍ ।
ୟଞ୍ଜପଦଂ ପଞ୍ଚିପଦଂ ତଦେବ ସ ବାସୁଦେବୋ ନ ଯତୋଽନ୍ୟଦସ୍ତି ॥

ତମେକଂ ଗୋବିନ୍ଦଂ ସଜ୍ଜିଦାନନ୍ଦବିଗ୍ରହଂ ପଞ୍ଚିପଦଂ ବୃନ୍ଦାବନେ
ସୁରଭୁରୁହତଲାସୀନଂ ସତତଂ ସମରୁଦ୍ଧଶୋଽହଂ ପରମୟା ସ୍ମୃତ୍ୟା ତୋଷୟାମି ॥ ୮ ॥

॥ ଇତି ଗୋପାଳପୂର୍ବତାପିନ୍ୟପନିଷସ୍ତୁପ୍ରଥମୋପନିଷତ୍ ॥ ୧ ॥

॥ ଦ୍ଵିତୀୟୋପନିଷତ୍ ॥

ଓଁ ନମୋ ବିଶ୍ଵରୂପାୟ ବିଶ୍ଵସ୍ଥିତ୍ୟନ୍ତହେତବେ ।

ବିଶ୍ଵେଶ୍ଵରାୟ ବିଶ୍ଵାୟ ଗୋବିନ୍ଦାୟ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧ ॥

ନମୋ ବିଜ୍ଞାନରୂପାୟ ପରମାନନ୍ଦରୂପିଣେ ।

କୃଷ୍ଣାୟ ଗୋପୀନାଥାୟ ଗୋବିନ୍ଦାୟ ନମୋ ନମଃ ॥ ୨ ॥

ନମଃ କମଲନେତ୍ରାୟ ନମଃ କମଲମାଲିନେ ।

ନମଃ କମଲନାଭାୟ କମଲାପତୟେ ନମଃ ॥ ୩ ॥

ବର୍ହାପୀତାଭିରାମାୟ ରାମାୟାକୁଷ୍ଠମେଧସେ ।

ରମାମାନସହଂସାୟ ଗୋବିନ୍ଦାୟ ନମୋ ନମଃ ॥ ୪ ॥

କଂସବଂଶବିନାଶାୟ କେଶିଚାଣୁରଘାତିନେ ।

ବୃଷଭଧ୍ଵଜବନ୍ଦ୍ୟାୟ ପାର୍ଥସାରଥୟେ ନମଃ ॥ ୫ ॥

ବେଶୁବାଦନଶୀଳାୟ ଗୋପାଲ୍ଲାୟାହିମର୍ଦ୍ଦିନେ ।

କାଲିନ୍ଦୀକୂଳଲୋଳାୟ ଲୋଳକୁଣ୍ଡଳଧାରିଣେ ॥ ୬ ॥

ପଲ୍ଲବୀନୟନାମ୍ବୋଜମାଲିନେ ନୃତ୍ୟଶାଲିନେ ।

ନମଃ ପ୍ରଣତପାଲ୍ଲାୟ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାୟ ନମୋ ନମଃ ॥ ୭ ॥

ନମଃ ପାପପ୍ରଣାଶାୟ ଗୋବର୍ଧନଧରାୟ ତ ।

ପୁତନାଜୀବିତାନ୍ତାୟ ତୃଣାବର୍ତ୍ତସୁହାରିଣେ ॥ ୮ ॥

ନିଷ୍କଲାୟ ବିମୋହାୟ ଶୁଦ୍ଧାୟାଶୁଦ୍ଧବୈରିଣେ ।

ଅଦ୍ଵିତୀୟାୟ ମହତେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାୟ ନମୋ ନମଃ ॥ ୯ ॥

ପ୍ରସୀଦ ପରମାନନ୍ଦ ପ୍ରସୀଦ ପରମେଶ୍ଵର ।
ଆଧିବ୍ୟାଧିଭୁଜଂଗେନ ଦଷ୍ଟଂ ମାମୁଦ୍ଧର ପ୍ରଭୋ ॥ ୧୦ ॥

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରୁକ୍ମିଣୀକାନ୍ତ ଗୋପୀଜନମନୋହର ।
ସଂସାରସାଗରେ ମଗ୍ନଂ ମାମୁଦ୍ଧର ଜଗଦ୍ଭୁରୋ ॥ ୧୧ ॥

କେଶବ କ୍ଳେଶହରଣ ନାରାୟଣ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ପରମାନନ୍ଦ ମାଂ ସମୁଦ୍ଧର ମାଧବ ॥ ୧୨ ॥

ଅଥ ହୈବଂ ସ୍ମୃତିଭିରାରାଧୟାମି ତେ ଯୁୟଂ ତଥା ପଞ୍ଚପଦଂ ଜପନ୍ତଃ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଂ ଧ୍ୟାୟନ୍ତଃ ସଂସୃତିଂ ତରିଷ୍ୟାଥେତି ସ ହୋବାଚ ହୈରଣ୍ୟଃ ।
ଅମ୍ଭଂ ପଞ୍ଚପଦଂ ମନ୍ତ୍ରମାବର୍ତ୍ତୟେଦ୍ୟଃ ସ ଯାତ୍ୟନାୟାସତଃ କେବଲଂ ତତ୍ ।
ଅନେଜଦେକଂ ମନସୋ ଜବାୟୋ ନୈନଢ୍ଵେବା ଆପୁବନ୍ପୂର୍ବମର୍ଷଦିତି ।
ତସ୍ମାକ୍ନୁଷ୍ଠ ଏବ ପରୋ ଦେବସ୍ତଂ ଧ୍ୟାୟେତ୍ ରସେତ୍ ଭଜେତ୍
ଭଜେଦିତ୍ୟୋଂ ତସ୍ମଦିତି ॥ ୧୩ ॥

॥ ଇତି ଗୋପାଳପୂର୍ବତାପିନୁ୍ୟପନିଷସ୍ତୁତୀୟୋପନିଷତ୍ ॥ ୨ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୃଣୁୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ॥
ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟବାଗ୍ମୁସ୍ତସ୍ତନୁଭିଃ । ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ॥
ସ୍ଵସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ଵସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ଵବେଦାଃ ॥
ସ୍ଵସ୍ତି ନସ୍ତାର୍ଷ୍ୟା ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ଵସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ॥
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ଇତି ଗୋପାଳପୂର୍ବତାପିନୁ୍ୟପନିଷସ୍ତମାପ୍ତା ॥

ଗୋପାଲୋତ୍ତରତାପିନ୍ୟପନିଷତ୍

॥ ଅଥ ଗୋପାଲୋତ୍ତରତାପିନ୍ୟପନିଷତ୍ ॥

ଓଁ ସଜ୍ଜିଦାନନ୍ଦରୂପାୟ କୃଷ୍ଣାୟାକ୍ଲିଷ୍ଟକର୍ମଣେ ।
ନମୋ ବେଦାନ୍ତବେଦ୍ୟାୟ ଗୁରବେ ବୁଦ୍ଧିସାକ୍ଷିଣେ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣ୍ଠୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ॥
ଦ୍ଵିରେରଞ୍ଜେସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଗ୍ନୁସ୍ତନ୍ନୁଭିଃ । ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ॥
ସ୍ଵସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ଵସ୍ତି ନଃ ପୁଷ୍ଟା ବିଶ୍ଵବେଦାଃ ॥
ସ୍ଵସ୍ତି ନସ୍ତାକ୍ଷ୍ୟୋଃ ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ଵସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ॥
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ଓଁ ଏକଦା ହି ବ୍ରଜସ୍ତ୍ରିୟଃ ସକାମାଃ ଶର୍ବରୀମୁଷିତ୍ୱା
ସର୍ବେଶ୍ଵରଂ ଗୋପାଲଂ କୃଷ୍ଣଂ ହି ତା ଉଚିରେ ।
ଭବାର ତାଃ କୃଷ୍ଣମନୁଃ କସ୍ତୈ ବ୍ରାହ୍ମଣାୟ ଭୈକ୍ଷ୍ୟଂ ଦାତବ୍ୟଂ ଭବତି ଦୁର୍ବାସସେତି ।
କଥଂ ଯାସ୍ୟାମୋଽତୀର୍ତ୍ତା ଜଲଂ ଯମୁନାୟାଃ ।
ଯତଃ ଶ୍ରେୟୋ ଭବତି କୃଷ୍ଣେତି କୃଷ୍ଣୋ ବ୍ରହ୍ମଚାରୀତୁ୍ୟକ୍ତ୍ୱା ମାର୍ଗଂ ବୋ ଦାସ୍ୟତୁ୍ୟଭାନା
ଭବତି ଯଂ ମାଂ ସ୍ମୃତ୍ୱା ।
ଅଗାଧା ଗାଧା ଭବତି ଯଂ ମାଂ ସ୍ମୃତ୍ୱା ।
ଅପୂତଃ ପୂତୋ ଭବତି ଯଂ ମାଂ ସ୍ମୃତ୍ୱାଽବ୍ରତୀ ବ୍ରତୀ ଭବତି ଯଂ ମାଂ ସ୍ମୃତ୍ୱା ।
ନିଷ୍କାମଃ ସକାମୋ ଭବତି ଯଂ ମାଂ ସ୍ମୃତ୍ୱା ।

ଅଶ୍ରୋତ୍ରିୟଃ ଶ୍ରୋତ୍ରିୟୋ ଭବତି ଯଃ ମାଂ ସ୍ତୁତ୍ବା ଶ୍ରୁତ୍ବା ତଦ୍ବାର ହ ବୈ
 ସ୍ତୁତ୍ବା ତଦ୍ବାକ୍ୟେନ ତୀର୍ତ୍ତ୍ବା ତାଂ ସୌର୍ଯ୍ୟାଂ ହି ବୈ ଗତ୍ବାଗ୍ରମଂ ପୁଣ୍ୟତମଂ
 ନତ୍ବା ମୁନିଶ୍ରେଷ୍ଠତମଂ ହି ରୌଦ୍ରଂ ଚେତି ଦତ୍ତାଂସ୍ତୈ ବ୍ରାହ୍ମଣାୟ କ୍ଷୀରମୟଂ
 ଘୃତମୟଂ ମିଷ୍ଠତମଂ ହି ବା ଇଷ୍ଟତମଃ ସ ତୁଷ୍ଟଃ ସ୍ନାତ୍ବା ଭୃକ୍ଷ୍ମାଂଶିଷଂ
 ପ୍ରୟୋଜ୍ୟାଜ୍ଞାମଦାକ୍ରଥଂ ଯାସ୍ୟାମୋଃତୀର୍ତ୍ତ୍ବା ସୌର୍ଯ୍ୟମ୍ ।
 ସ ହୋବାଚ ମୁନିର୍ଦୁର୍ବାସିନଂ ମାଂ ସ୍ତୁତ୍ବା ବୋ ଦାସ୍ୟତୀତି ମାର୍ଗମ୍ ।
 ତାସାଂ ମଧ୍ୟେ ଶ୍ରେଷ୍ଠା ଗାନ୍ଧର୍ବୀ ହୋବାଚ ସହୈବୈତାଭିରେବଂ ବିଚାର୍ଯ୍ୟ କଥଂ କୃଷ୍ଣୋ ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ ।
 କଥଂ ଦୁର୍ବାସିନୋ ମୁନିସ୍ତାଂ ହି ମୁଖ୍ୟାଂ ବିଧାୟ ପୂର୍ବମନୁ କୃତ୍ବା ତୁଷ୍ଠୀମାସୁଃ ।
 ଶବ୍ଦବାନାକାଶଃ ଶବ୍ଦାକାଶାଭ୍ୟାଂ ଭିନ୍ନସ୍ତସ୍ଥିନ୍ନାକାଶେ ତିଷ୍ଠତ୍ୟାକାଶସ୍ତଂ ନ ବେଦ ସ
 ହ୍ୟାତ୍ମାଂହଂ କଥଂ ଭୋକ୍ତା ଭବାମି ॥ ୧ ॥

ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣବାନ୍ଧାୟଃ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣବାୟୁଭ୍ୟାଂ ଭିନ୍ନସ୍ତସ୍ଥିନ୍ନାୟୌ ତିଷ୍ଠତି ବାୟୁର୍ନ ବେଦ ତଂ ସ
 ହ୍ୟାତ୍ମାଂହଂ କଥଂ ଭୋକ୍ତା ଭବାମି ରୂପବଦିଦଂ ତେଜୋ ରୂପାଗ୍ନିଭ୍ୟାଂ
 ଭିନ୍ନସ୍ତସ୍ଥିନ୍ନଗ୍ନୌ ତିଷ୍ଠତ୍ୟଗ୍ନିର୍ନ ବେଦ ତଂ ହି ସ ହ୍ୟାତ୍ମାଂହଂ କଥଂ ଭୋକ୍ତା ଭବାମି ॥ ୨ ॥

ରସବତ୍ୟ ଆପୋ ରସାଦ୍-ଭୋ ଭିନ୍ନାସ୍ତାସ୍ତସ୍ମୁ ତିଷ୍ଠତି ।
 ଆପୋ ନ ବିଦୁସ୍ତଂ ହି ସ ହ୍ୟାତ୍ମାଂହଂ କଥଂ ଭୋକ୍ତା ଭବାମି ॥ ୩ ॥

ଗନ୍ଧବତୀ ଭୂମିର୍ଗନ୍ଧଭୂମିଭ୍ୟାଂ ଭିନ୍ନସ୍ତସ୍ୟାଂ ଭୂମୌ ତିଷ୍ଠତି ଭୂମିର୍ନ
 ବେଦ ତଂ ହି ସ ହ୍ୟାତ୍ମାଂହଂ କଥଂ ଭୋକ୍ତା ଭବାମି ॥ ୪ ॥

ଇଦଂ ହି ମନସ୍ତେଷ୍ଠେବଂ ହି ମନୁତେ ତାନିଦଂ ଗୃହ୍ଣାତି ।
 ଯତ୍ର ହି ସର୍ବମାତ୍ମୈବାଭୁଞ୍ଜତ ବା କୁତ୍ର ମନୁତେ କ୍ବ ବା ଗଚ୍ଛତୀତି ସ
 ହ୍ୟାତ୍ମାଂହଂ କଥଂ ଭୋକ୍ତା ଭବାମି ॥ ୫ ॥

ଅୟଂ ହି କୃଷ୍ଣୋ ଯୋ ବୋ ହି ପ୍ରେଷ୍ଠଃ ଶରୀରଦ୍ବୟକାରଣଂ ଭବତି
ଦ୍ବୌ ସୁପର୍ଣ୍ଣୌ ଭବତୋ ବ୍ରହ୍ମଣୋଂ ଶତ୍ରୁତସ୍ତଥେତରୋ ଭୋକ୍ତା ଭବତି ।
ଅନ୍ୟୋ ହି ସାକ୍ଷୀ ଭବତୀତି ॥ ୭ ॥

ବୃକ୍ଷଧର୍ମେ ଚୌ ତିଷ୍ଠତୋଽଭୋକ୍ତୁଭୋକ୍ତାରୌ ପୂର୍ବୋ ହି ଭୋକ୍ତା ଭବତି ।
ତଥେତରୋଽଭୋକ୍ତା କୃଷ୍ଣୋ ଭବତୀତି ଯତ୍ର ବିଦ୍ୟାବିଦ୍ୟେ ନ ବିଦାମୋ
ବିଦ୍ୟାବିଦ୍ୟାଭ୍ୟାଂ ଭିନ୍ନୋ ବିଦ୍ୟାମୟୋ ଯଃ ସ କଥଂ ବିଷୟୀ ଭବତୀତି ॥ ୭ ॥

ଯୋ ହି ବୈ କାମେନ କାମାନ୍-କାମୟତେ ସ କାମୀ ଭବତି ଯୋ ହି ବୈ
ତୁକାମେନ କାମାନ୍ କାମୟତେ ସୋଽକାମୀ ଭବତୀତି ।
ଜନ୍ମଜରାଭ୍ୟାଂ ଭିନ୍ନଃ ସ୍ଥାଣୁରୟମଚ୍ଛେଦ୍ୟୋଽୟମ୍ ।
ୟୋଽସୌ ସୁର୍ଯ୍ୟେ ତିଷ୍ଠତି ଯୋଽସୌ ଗୋଷୁ ତିଷ୍ଠତି ଯୋଽସୌ ଗୋପାନ୍-ପାଲୟତି
ୟୋଽସୌ ଗୋପେଷୁ ତିଷ୍ଠତି ଯୋଽସୌ ସର୍ବେଷୁ ଦେବେଷୁ ତିଷ୍ଠତି ଯୋଽସୌ
ସର୍ବେର୍ବେଦୈର୍ଗାୟତେ ଯୋଽସୌ ସର୍ବେଷୁ ଭୂତେଷ୍ଠାବିଶ୍ୟ ତିଷ୍ଠତି
ଭୂତାନି ଚ ବିଦଧାତି ସ ବୋ ହି ସ୍ଵାମୀ ଭବତୀତି ॥ ୮ ॥

ସା ହୋବାଚ ଗାନ୍ଧର୍ବୀ କଥଂ ବାଂସ୍ଥାସୁ ଜାତୋଽସୌ ଗୋପାଲଃ କଥଂ ବା ଜ୍ଞାତୋଽସୌ
ତ୍ବୟା ମୁନେ କୃଷ୍ଣଃ ।
କୋ ବାଂସ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରଃ । କିଂ ବାଂସ୍ୟ ସ୍ଥାନଂ । କଥଂ ବା ଦେବକ୍ୟାଂ ଜାତଃ ।
କୋ ବାଂସ୍ୟ ଜାୟାନ୍-ରାମୋ ଭବତି । କୀଦୃଶୀ ପୂଜାଂସ୍ୟ ଗୋପାଲସ୍ୟ ଭବତି ।
ସାକ୍ଷାତ୍-ପ୍ରକୃତିପରୟୋରୟମାତ୍ମା ଗୋପାଲଃ କଥମବତୀର୍ଣ୍ଣୋ ଭୂମ୍ୟାଂ ହି ବୈ ॥ ୯ ॥

ସ ହୋବାଚ ତାଂ ହି ବା ଏକୋ ହି ବୈ ପୂର୍ବଂ ନାରାୟଣୋ ଦେବୋ
ୟସ୍ମିଂଲ୍ଲୋକା ଓତାଶ୍ଚ ପ୍ରୋତାଶ୍ଚ ତସ୍ୟ ହୃଦ୍ବ୍ରାହ୍ମଣୋଽବ୍ୟୟୋନିଃ ।
ସ ପିତା ତସ୍ମୈ ହ ବରଂ ଦଦୌ । ସ କାମପ୍ରଶ୍ନମେବ ବଦ୍ରେ ।

ତଂ ହାସ୍ତେ ଦଦୌ ସ ହୋବାଚାତ୍ମୟୋନିରବତାରାଣାଂ ମଧ୍ୟେ ଶ୍ରେଷ୍ଠୋଽବତାରଃ
କୋ ଭବତି ଯେନ ଲୋକାସ୍ତୁଷ୍ଟା ଦେବାସ୍ତୁଷ୍ଟା ଭବନ୍ତି ଯଂ ସ୍ବତ୍ବା ବା ମୁକ୍ତା
ଅସ୍ଥାସ୍ତଂସାରାଦ୍-ଭବନ୍ତି କଥଂ ବାଃସ୍ୟାବତାରସ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମତା ଭବତି || ୧୦ ||

ସ ହୋବାଚ ତଂ ହି ନାରାୟଣୋ ଦେବଃ ସକାମ୍ୟା ମେରୋଃ ଶୃଙ୍ଗେ
ୟଥା ସପ୍ତ ପୁର୍ୟୋ ଭବନ୍ତି ତଥା ହି ନିଷ୍କାମ୍ୟାଃ ସକାମ୍ୟାଶ୍ଚ ଭୂଲୋକତକ୍ରେ
ସପ୍ତ ପୁର୍ୟୋ ଭବନ୍ତି ତାସାଂ ମଧ୍ୟେ ସାକ୍ଷାଦ୍-ବ୍ରହ୍ମଗୋପାଳପୁରୀ ହିତି ସକାମ୍ୟା
ନିଷ୍କାମ୍ୟା ଚ ଦେବାନାଂ ସର୍ବେଷାଂ ଭୂତାନାଂ ଚ ଭବତି || ୧୧ ||

ୟଥା ହି ବୈ ସରସି ପଦ୍ମଂ ତିଷ୍ଠତି ତଥା ଭୂମ୍ୟାଂ ହି ତିଷ୍ଠତୀତି ।
ଚକ୍ରେଣ ରକ୍ଷିତା ହି ବୈ ମଧୁରା ତସ୍ମାଦ୍ଭୋପାଳପୁରୀ ହି ଭବତୀତି ।
ବୃହଦ୍-ବୃହଦ୍ବନଂ ମଧୋର୍ମଧୁବନଂ ତାଲସ୍ତାଲବନଂ କାମ୍ୟଃ କାମବନଂ ବହୁଲୋ
ବହୁଲବନଂ କୁମୁଦଃ କୁମୁଦବନଂ ଖଦିରଃ ଖଦିରବନଂ ଭଦ୍ରୋ ଭଦ୍ରବନଂ ଭାଣ୍ଡୀର
ଇତି ଭାଣ୍ଡୀରବନଂ ଶ୍ରୀବନଂ ଲୋହବନଂ ବୃନ୍ଦୟା ବୃନ୍ଦାବନମେତୈରାବୃତା ପୁରୀ ଭବତି || ୧୨ ||

ତତ୍ର ତେଷ୍ଟେବଂ ଗହନେଶ୍ଵେବ ଦେବା ମନୁଷ୍ୟା ଗନ୍ଧର୍ବା ନାଗାଃ
କିଂନରା ଗାୟନ୍ତ୍ରୀତି ନୃତ୍ୟନ୍ତ୍ରୀତି ତତ୍ର ଦ୍ଵାଦଶାଦିତ୍ୟା ଏକାଦଶ ରୁଦ୍ରା
ଅଶ୍ଵୌ ବସବଃ ସପ୍ତ ମୁନୟୋ ବ୍ରହ୍ମା ନାରଦଶ୍ଚ ପଞ୍ଚ ବିନାୟକା
ବୀରେଶ୍ଵରୋ ରୁଦ୍ରେଶ୍ଵରୋଽମ୍ବିକେଶ୍ଵରୋ ଗଣେଶ୍ଵରୋ ନୀଳକଣ୍ଠବିଶ୍ଵେଶ୍ଵରୋ
ଗୋପାଳେଶ୍ଵରୋ ଭଦ୍ରେଶ୍ଵର ଏତଦାଦ୍ୟାନି ଲିଙ୍ଗାନି ଚତୁର୍ବିଂଶତିର୍ଭବନ୍ତି ।
ଦ୍ଵେ ବନେ ସ୍ତଃ କୃଷ୍ଣବନଂ ଭଦ୍ରବନଂ ତୟୋରନ୍ତର୍ଦ୍ଵାଦଶ ବନାନି
ପୁଣ୍ୟାନି ପୁଣ୍ୟତମାନି ତେଷ୍ଠେବ ଦେବାସ୍ତିଷ୍ଠନ୍ତି ସିଦ୍ଧାଃ ସିଦ୍ଧିଂ ପ୍ରାପ୍ତାସ୍ତତ୍ର
ହି ରାମସ୍ୟ ରାମା ମୂର୍ତ୍ତିଃ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନସ୍ୟ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନମୂର୍ତ୍ତିରନିରୁଦ୍ଧସ୍ୟାନିରୁଦ୍ଧମୂର୍ତ୍ତିଃ
କୃଷ୍ଣସ୍ୟ କୃଷ୍ଣମୂର୍ତ୍ତିର୍ବନେଶ୍ଵେବ ମଧୁରାସ୍ତେବ ଦ୍ଵାଦଶ ମୂର୍ତ୍ତୟୋ ଭବନ୍ତି || ୧୩ ||

ଏକାଂ ହି ରୁଦ୍ରା ଯଜନ୍ତି ଦ୍ୱିତୀୟାଂ ହି ବ୍ରହ୍ମା ଯଜତି ତୃତୀୟାଂ ହି ବ୍ରହ୍ମଜା ଯଜନ୍ତି
ଚତୁର୍ଥୀଂ ମରୁତୋ ଯଜନ୍ତି ପଞ୍ଚମୀଂ ବିନାୟକା ଯଜନ୍ତି ଷଷ୍ଠୀଂ ବସବୋ ଯଜନ୍ତି
ସପ୍ତମୀମୃଷୟୋ ଯଜନ୍ତ୍ୟଷ୍ଟମୀଂ ଗନ୍ଧର୍ବା ଯଜନ୍ତି ନବମୀମୟୂରସୋ ଯଜନ୍ତି ଦଶମୀ ହି
ଦିବୋଽଧିଷ୍ଠାନ୍ତି ତିଷ୍ଠତ୍ୟେକାଦଶ୍ୟନ୍ତରିକ୍ଷପଦଂ ଗତା ଦ୍ୱାଦଶୀ ତୁ ଭୂମ୍ୟାଂ ତିଷ୍ଠତି
ତା ହି ଯେ ଯଜନ୍ତି ତେ ମୃତ୍ୟୁଂ ତରନ୍ତି ମୁକ୍ତିଂ ଲଭନ୍ତେ ଗର୍ଭଜନ୍ମଜରାମରଣତାପତ୍ରୟାତ୍ମକଂ
ଦୁଃଖଂ ତରନ୍ତି ॥ ୧୪ ॥

ପ୍ରଥମାଂ ମଧୁରା ରମ୍ୟାଂ ସଦା ବ୍ରହ୍ମାଦିସେବିତାମ୍ ।
ଶଙ୍ଖଚକ୍ରଗଦାଶାର୍ଙ୍ଗରକ୍ଷିତାଂ ମୁଗଲାଦିଭିଃ ॥

ୟତ୍ରାସୌ ସଂସ୍ଥିତଃ କୃଷ୍ଣସ୍ତୀଭିଃ ଶକ୍ତ୍ୟା ସମାହିତଃ ।
ରାମାନିରୁଦ୍ଧପ୍ରଦ୍ୟୁନ୍ନୈ ରୁକ୍ମିଣ୍ୟା ସହିତୋ ବିଭୁଃ ॥

ଚତୁଃଶବ୍ଦୋ ଭବେଦେକୋ ହ୍ୟେଂକାରଃ ସମୁଦାହୃତଃ ।
ତସ୍ମାଦେବ ପରୋ ରଜସ ଇତି ସ୍ରୋହମିତ୍ୟବଧାର୍ଯ୍ୟ ଗୋପାଲୋହମିତି ଭାବୟେତ୍ ।
ସ ମୋକ୍ଷମଶୁତେ ସ ବ୍ରହ୍ମତ୍ୱମଧିଗଚ୍ଛତି ସ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍-ଭବତି ଗୋପାଞ୍ଜୀବାନ୍ନା
ଆତ୍ମତ୍ୱେନାସୃଷ୍ଟିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତମାଲୀତି ସ ଗୋପାଲୋ ଭବତି ହ୍ୟେଂ ତଦ୍ୟତ୍ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ବ୍ରହ୍ମ କୃଷ୍ଣାତ୍ମକୋ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦୈକରୂପଃ ସ୍ରୋହମ୍ ।
ଓଁ ତଦ୍ଗୋପାଲଦେବ ଏବ ପରଂ ସତ୍ୟମବାଧିତଂ ସ୍ରୋହମିତ୍ୟାତ୍ମାନମାଦାୟ ମନସ୍ୱେକ୍ୟଂ କୁର୍ଯ୍ୟାତ୍ ।
ଆତ୍ମନୋ ଗୋପାଲୋହମିତି ଭାବୟେତ୍ ଏବାବ୍ୟକ୍ତୋନନ୍ତୋ ନିତ୍ୟୋ ଗୋପାଲଃ ।
ମଧୁରାୟାଂ ସ୍ଥିତିର୍ବ୍ରହ୍ମନ୍-ସର୍ବଦା ମେ ଭବିଷ୍ୟତି ।
ଶଙ୍ଖଚକ୍ରଗଦାପଦ୍ମବନମାଲାବୃତସ୍ତୁ ବୈ ॥

ଚିସ୍ତ୍ୱରୂପଂ ପରଂଜ୍ୟୋତିଃସ୍ୱରୂପଂ ରୂପବର୍ଜିତମ୍ ।
ସଦା ମାଂ ସଂସ୍ମରନ୍-ବ୍ରହ୍ମନ୍ନୁପଦଂ ଯାତି ନିଶ୍ଚିତମ୍ ॥

ମଧୁରାମଣ୍ଡଲେ ଯସ୍ତୁ ଜମ୍ବୁଦ୍ୱୀପସ୍ଥିତୋଽପି ବା ।
ୟୋଃର୍ଯ୍ୟେତ୍-ପ୍ରତିମାଂ ପ୍ରୀତ୍ୟା ସ ମେ ପ୍ରିୟତରୋ ଭୁବି ॥ ୧୫ ॥

ତସ୍ୟାମଧିଷ୍ଠିତଃ କୃଷ୍ଣରୂପୀ ପୂଜ୍ୟସ୍ତୟା ସଦା ।
ଚତୁର୍ଥା ତାସ୍ୟାଧିକାରୀଭେଦତ୍ତେନ ଯଜନ୍ତି ମାମ୍ ॥

ୟୁଗାନୁବର୍ତ୍ତନୋ ଲୋକା ଯଜନ୍ତୀହ ସୁମେଧସଃ ।
ଗୋପାଲଂ ସାନୁଜଂ କୃଷ୍ଣଂ ରୁକ୍ମିଣ୍ୟା ସହ ତପୁରମ୍ ॥

ଗୋପାଲୋଽହମଜୋ ନିତ୍ୟଃ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନୋଽହଂ ସନାତନଃ ।
ରାମୋଽହଂ ହ୍ୟନିରୁଦ୍ଧୋଽହମାତ୍ମାନମର୍ଚ୍ଛେଦୁଧଃ ॥

ମୟୋକ୍ତେନ ସଧର୍ମେଣ ନିଷ୍କାମେଣ ବିଭାଗଣଃ ।
ତୈରୟଂ ପୂଜନୀୟୋ ବୈ ଭଦ୍ରକୃଷ୍ଣୋ ନିବାସିଭିଃ ॥

ତଦ୍ଦର୍ମଗତିହୀନା ଯେ ତସ୍ୟାଂ ମୟି ପରାୟଣାଃ ।
କଲିନା ଗ୍ରସିତା ଯେ ବୈ ତେଷାଂ ତସ୍ୟାମବସ୍ଥିତିଃ ॥

ୟଥା ଦ୍ୱଂ ସହ ପୁତ୍ରେଷୁ ଯଥା ରୁଦ୍ରୋ ଗଣୈଃ ସହ ।
ୟଥା ଶ୍ରିୟାଃଭିୟୁକ୍ତୋଽହଂ ତଥା ଭକ୍ତୋ ମମ ପ୍ରିୟଃ ॥ ୧୬ ॥

ସ ହୋବାଚାକ୍ଷୟୋନିଶ୍ଚତୁର୍ଭିର୍ଦେବୈଃ କଥମେକୋ ଦେବଃ ସ୍ୟାତ୍ ।
ଏକମକ୍ଷରଂ ଯଦ୍ୱିଶୁତଂ ହ୍ୟନେକାକ୍ଷରଂ କଥଂ ଭୂତଂ ସ ହୋବାଚ ।
ତଂ ହି ବୈ ପୂର୍ବଂ ହ୍ୟେକମେବାଦ୍ୱିତୀୟଂ ବ୍ରହ୍ମାସୀଉସ୍ମାଦବ୍ୟକ୍ତଂ ବ୍ୟକ୍ତମେବାକ୍ଷରଂ
ତସ୍ମଦକ୍ଷରାନ୍ନହାନ୍ନହତୋ ବା ଅହଂକାରସ୍ତସ୍ମାଦେବାହଂକାରାପୃଞ୍ଚି ତନ୍ନାତ୍ରାଣି
ତେଭ୍ୟୋ ଭୂତାନି ତୈରାବୃତମକ୍ଷରଂ ଭବତି ।

ଅକ୍ଷରୋଽହମୋଂକାରୋଽହମଜରୋଽଭୟୋଽମୃତୋ ବ୍ରହ୍ମାଭୟଂ ହି ବୈ

ସ ମୁକ୍ତୋଽହମସ୍ତ୍ୟକ୍ଷରୋଽହମସ୍ତି ।

ସତ୍ତାମାତ୍ରଂ ବିଶ୍ୱରୂପଂ ପ୍ରକାଶଂ ବ୍ୟାପକଂ ତଥା ।

ଏକମେବାଦ୍ୟୟଂ ବ୍ରହ୍ମ ମାୟୟା ତୁ ଚତୁଷ୍ଟୟମ୍ ॥

ରୋହିଣୀତନୟୋ ରାମୋ ଅକାରାକ୍ଷରସଂଭବଃ ।

ତୈଜସାତ୍ମକଃ ପ୍ରତ୍ୟୁମ୍ନ ଉକାରାକ୍ଷରସଂଭବଃ ॥

ପ୍ରାଜ୍ଞାତ୍ମକୋଽନିରୁଦ୍ଧୋ ବୈ ମକାରାକ୍ଷରସଂଭବଃ ।

ଅର୍ଥମାତ୍ରାତ୍ମକଃ କୃଷ୍ଣୋ ଯସ୍ମିନ୍ନିଶ୍ଠଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତମ୍ ॥

କୃଷ୍ଣାତ୍ମିକା ଜଗନ୍ନର୍ତ୍ତୀ ମୂଳପ୍ରକୃତିରୁକ୍ଳିଣୀ ॥

ବ୍ରଜସ୍ୱୀଜନସଂଭୂତଃ ଶ୍ରୁତିଭ୍ୟୋ ବ୍ରହ୍ମସଂଗତଃ ।

ପ୍ରଣବେନ ପ୍ରକୃତିତ୍ୱଂ ବଦନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମବାଦିନଃ ॥

ତସ୍ମାଦୋଂକାରସଂଭୂତୋ ଗୋପାଲୋ ବିଶ୍ୱସଂସ୍ଥିତିଃ ।

କୁମୋଂକାରଂ ଚ ଏକତ୍ୱଂ ପଠ୍ୟତେ ବ୍ରହ୍ମବାଦିଭିଃ ॥

ମଧୁରାୟାଂ ବିଶେଷେଣ ମାଂ ଧ୍ୟାୟନ୍ନୋକ୍ଷମଶୁଭେ ॥

ଅଷ୍ଟପତ୍ରଂ ବିକସିତଂ ହୃଦ୍ଭୂତଂ ତତ୍ର ସଂସ୍ଥିତମ୍ ।

ଦିବ୍ୟଧ୍ୱଜାତପତ୍ରେଷୁ ଚିହ୍ନିତଂ ଚରଣଦ୍ୱୟମ୍ ।

ଶ୍ରୀବତ୍ସଲାଞ୍ଜନଂ ହୃଦ୍ଭୂତଂ କୌସୁଭଂ ପ୍ରଭୟା ଯୁତମ୍ ॥

ଚତୁର୍ଭୁଜଂ ଶଙ୍ଖଚକ୍ରଶାର୍ଙ୍ଗପଦ୍ମଗଦାନ୍ୱିତମ୍ ।

ସୁକେୟୁରାନ୍ୱିତଂ ବାହୁଂ କଣ୍ଠଂ ମାଲୀସୁଶୋଭିତମ୍ ॥

ଦ୍ୟୁମନ୍ତ୍ରୀଚମତୟଂ ସ୍ଫୁରନ୍ତକରକୁଣ୍ଡଳମ୍ ।
ହିରଣ୍ମୟଂ ସୌମ୍ୟତନ୍ମୁଂ ସ୍ଵଭକ୍ତାୟାଭୟପ୍ରଦମ୍ ॥

ଧ୍ୟାୟେନ୍ନନସ୍ତ୍ରୀ ମାଂ ନିତ୍ୟଂ ବେଶୁଶୃଙ୍ଖଧରଂ ତୁ ବା ॥

ମଥ୍ୟତେ ତୁ ଜଗତ୍ରର୍ବଂ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନେନ ଯେନ ବା ।
ତସ୍ମାତ୍ତୁତଂ ଯଦ୍ୟସ୍ମାଂ ମଥୁରା ସା ନିଗଦ୍ୟତେ ।
ଅଷ୍ଟଦିକ୍ପାଲିଭିର୍ଭୂମିପଦ୍ମଂ ବିକସିତଂ ଜଗତ୍ ॥

ସଂସାରାର୍ଣ୍ଣବସଂଜାତଂ ସେବିତଂ ସମମାନସୈଃ ।
ଚନ୍ଦ୍ରସୂର୍ଯ୍ୟମ୍ବରୌଚିତ୍ୟା ଧୃଜୋ ମେରୁର୍ହିରଣ୍ମୟଃ ॥

ଆତପତ୍ରଂ ବ୍ରହ୍ମଲୋକଂ ମଧୋର୍ଧ୍ଵଚରଣଃ ସ୍ଫୁତମ୍ ।
ଶ୍ରୀବତ୍ରଂ ଚ ସ୍ଵରୂପଂ ଚ ବର୍ତ୍ତତେ ଲାଞ୍ଜନୈଃ ସହ ।
ଶ୍ରୀବତ୍ରଲାଞ୍ଜନଂ ତସ୍ମାନ୍ନାଥ୍ୟତେ ବ୍ରହ୍ମବାଦିଭିଃ ॥

ଯେନ ସୂର୍ଯ୍ୟାଗ୍ନିବାକ୍ଚନ୍ଦ୍ରତେଜସା ସ୍ଵସ୍ଵରୂପିଣା ।
ବର୍ତ୍ତତେ କୌସ୍ତୁଭମଣିଂ ତଂ ବଦନ୍ତୀଶମାନିନଃ ॥

ସତ୍ତ୍ଵଂ ରଜସ୍ତମ ଇତି ଅହଂକାରଶ୍ଚତୁର୍ବିଧଃ ।
ପଞ୍ଚଭୂତାତ୍ମକଃ ଶଙ୍ଖଃ ପରୋ ରଜସି ସଂସ୍ଥିତଃ ॥

ବାଲସ୍ଵରୂପମତ୍ୟନ୍ତଂ ମନଶ୍ଚକ୍ରଂ ନିଗଦ୍ୟତେ ।
ଆଦ୍ୟା ମାୟା ଭବେଚ୍ଛାର୍ଜଂ ପଦ୍ମଂ ବିଶ୍ଵଂ କରେ ସ୍ଥିତମ୍ ।
ଆଦ୍ୟା ବିଦ୍ୟା ଗଦା ବେଦ୍ୟା ସର୍ବଦା ମେ କରେ ଶ୍ରିତା ।
ଧର୍ମାର୍ଥକାମକେୟୂର୍ଭୈର୍ଦିବୈର୍ନିତ୍ୟମବାରିତୈଃ ।
କଣ୍ଠଂ ତୁ ନିର୍ଗୁଣଂ ପ୍ରୋକ୍ତଂ ମାଲ୍ୟତେ ମାୟାୟଃଜୟା ।
ମାଲା ନିଗଦ୍ୟତେ ବ୍ରହ୍ମଂସ୍ତବ ପୁତ୍ରେଷୁ ମାନସୈଃ ॥

କୃଷ୍ଣସ୍ୟ ସ୍ୱରୂପଂ ଚ କିରୀଟଂ ପ୍ରବଦନ୍ତି ମାମ୍ ।
ଅକ୍ଷରୋଽଽପଂ ପ୍ରସ୍ତୁରଞ୍ଜକୁଶୁଲଂ ଯୁଗଲଂ ସ୍ତୁତମ୍ ॥

ଧ୍ୟାୟେନ୍ନମ ପ୍ରିୟୋ ନିତ୍ୟଂ ସ ମୋକ୍ଷମପିଗଚ୍ଛତି ।
ସ ମୁକ୍ତୋ ଭବତି ତସ୍ମୈ ଚ ଆତ୍ମାନଂ ଦଦାମୀତି ॥

ଏତସ୍ତର୍ବଂ ଭବିଷ୍ୟତି ମୟା ପ୍ରୋକ୍ତଂ ବିଧେ ତବ ।
ସ୍ୱରୂପଂ ଦ୍ୱିବିଧଂ ଚୈବ ସଗୁଣଂ ନିର୍ଗୁଣଂ ତଥା ॥ ୧୭ ॥

ସ ହୋବାଚାହଂ ଯୋନିର୍ବ୍ୟକ୍ତାନାଂ ମୂର୍ତ୍ତୀନାଂ ପ୍ରୋକ୍ତାନାଂ କଥଂ
ବାଃବଧାରଣା ଭବନ୍ତି କଥଂ ବା ଦେବା ଯଜନ୍ତି ରୁଦ୍ରା ଯଜନ୍ତି
ବ୍ରହ୍ମା ଯଜତି ବିନାୟକା ଯଜନ୍ତି ଦ୍ୱାଦଶାଦିତ୍ୟା ଯଜନ୍ତି ବସବୋ
ୟଜନ୍ତ୍ୟପ୍ସରସୋ ଯଜନ୍ତି ଗନ୍ଧର୍ବା ଯଜନ୍ତି ସ୍ୱପଦଂ ଗତାଃ କ୍ରୂପାନେ
ତିଷ୍ଠତି କାଂ ମନୁଷ୍ୟା ଯଜନ୍ତି ।

ସ ହୋବାଚ ତଂ ତୁ ହ ବୈ ନାରାୟଣୋ ଦେବଃ ।
ଆଦ୍ୟା ଅବ୍ୟକ୍ତା ଦ୍ୱାଦଶ ମୂର୍ତ୍ତୟଃ ସର୍ବେଷୁ ଲୋକେଷୁ ସର୍ବେଷୁ
ଦେବେଷୁ ସର୍ବେଷୁ ମନୁଷ୍ୟେଷୁ ତିଷ୍ଠତି ରୁଦ୍ରେଷୁ ଚୌଦ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମଣେ
ବ୍ରାହ୍ମୀ ଦେବେଷୁ ଦୈବୀ ମାନସେଷୁ ମାନସୀ ବିନାୟକେ ବିଘ୍ନବିନାଶିନ୍ୟାଦିତ୍ୟେଷୁ
ଜ୍ୟୋତିର୍ଗନ୍ଧର୍ବେଷୁ ଗାନ୍ଧର୍ବ୍ୟପ୍ସରଃସ୍ତେବଂ ଗୌର୍ବସୁଷ୍ମେବଂ କାମ୍ୟାକ୍ରୂପାନେ ପ୍ରକାଶନ
ଆବିର୍ଭାବା ତିରୋଭାବା କେବଳା ତୁ ସ୍ୱପଦେ ତିଷ୍ଠତି ତାମସୀ ସାତ୍ତ୍ୱିକୀ ରାଜସୀ
ମାନୁଷୀ ବିଜ୍ଞାନଘନ ଆନନ୍ଦଘନଃ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦୈକରସେ ଭକ୍ତିଯୋଗେ ତିଷ୍ଠତି ॥ ୧୮ ॥

ଓଁ ଟାଂ ପ୍ରାଣାତ୍ମନେ ଟାଂ ତସ୍ମଦ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ପ୍ରାଣାତ୍ମନେ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧ ॥
ଓଁ ଟାଂ କୃଷ୍ଣାୟ ଗୋବିନ୍ଦାୟ ଗୋପୀଜନବଲ୍ଲଭାୟ ଟାଂ ତସ୍ମଦ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ
ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୨ ॥

ଓଁ ଟାମପାନାତ୍ମନେ ଟାଂ ତସ୍ମଦ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ଅପାନାତ୍ମନେ ନମୋ ନମଃ ॥ ୩ ॥

ଓଁ ଟାଂ କୃଷ୍ଣାୟ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନାୟାନିରୁଦ୍ଧାୟ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୪ ।।
 ଓଁ ଟାଂ ବ୍ୟାନାତୁନେ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବ୍ୟାନାତୁନେ ନମୋ ନମଃ ।। ୫ ।।
 ଓଁ ଟାଂ କୃଷ୍ଣାୟ ରାମାୟ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୬ ।।
 ଓଁ ଟାମୁଦାନାତୁନେ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ଉଦାନାତୁନେ ନମୋ ନମଃ ।। ୭ ।।
 ଓଁ ଟାଂ କୃଷ୍ଣାୟ ଦେବକୀନନ୍ଦନାୟ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୮ ।।
 ଓଁ ଟାଂ ସମାନାତୁନେ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ସମାନାତୁନେ ନମୋ ନମଃ ।। ୯ ।।
 ଓଁ ଟାଂ ଗୋପାଳାୟ ନିଜସ୍ୱରୂପାୟ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୧୦ ।।
 ଓଁ ଟାଂ ଘୋଃସୌ ପ୍ରଧାନାତୁ ଗୋପାଳଃ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୧୧ ।।
 ଓଁ ଟାଂ ଘୋଃସାବିନ୍ଦ୍ରିୟାତୁ ଗୋପାଳଃ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୧୨ ।।
 ଓଁ ଟାଂ ଘୋଃସୌ ଭୂତାତୁ ଗୋପାଳଃ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୧୩ ।।
 ଓଁ ଟାଂ ଘୋଃସାରୁଦ୍ରମପୁରୁଷୋ ଗୋପାଳଃ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୧୪ ।।
 ଓଁ ଟାଂ ଘୋଃସୌ ପରବ୍ରହ୍ମଗୋପାଳଃ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୧୫ ।।
 ଓଁ ଟାଂ ଘୋଃସୌ ସର୍ବଭୂତାତୁ ଗୋପାଳଃ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୧୬ ।।
 ଓଁ ଟାଂ ଘୋଃସୌ ଜାଗ୍ରସ୍ୱପ୍ନସ୍ତୁଷ୍ପତିମତୀତ୍ୟ ଭୂର୍ଭୂତୀତୋ ଗୋପାଳଃ ଟାଂ ତସ୍ମିନ୍-ଭୂର୍ଭୁବଃ
 ସ୍ୱସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୧୭ ।।

ଏକୋ ଦେବଃ ସର୍ବଭୂତେଷୁ ଗୁରୁଃ ସର୍ବବ୍ୟାପୀ ସର୍ବଭୂତାନ୍ତରାତୁ ।
 କର୍ମାଧ୍ୟକ୍ଷଃ ସର୍ବଭୂତାଧିବାସଃ ସାକ୍ଷୀ ଚେତା କେବଲୋ ନିର୍ଗୁଣଶ୍ଚ ।।

ରୁଦ୍ରାୟ ନମ ଆଦିତ୍ୟାୟ ନମୋ ବିନାୟକାୟ ନମଃ ସୂର୍ଯ୍ୟାୟ ନମୋ ବିଦ୍ୟାୟେ ନମଃ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ନମୋଃଶ୍ନୟେ ନମଃ ପିତ୍ରେ ନମୋ ନିରୂତୟେ ନମୋ ବରୁଣାୟ ନମୋ ମରୁତେ
 ନମଃ କୁବେରାୟ ନମ ଇଶାନାୟ ନମୋ ବ୍ରହ୍ମଣେ ନମଃ ସର୍ବେଭ୍ୟା ଦେବେଭ୍ୟା ନମଃ ।
 ଦତ୍ତା ସ୍ତୁତିଂ ପୁଣ୍ୟତମାଂ ବ୍ରହ୍ମଣେ ସ୍ୱସ୍ତରୂପିଣେ ।
 କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱଂ ସର୍ବଲୋକାନାମନ୍ତର୍ଧାନେ ବଭୂବ ସଃ ।।

ବ୍ରହ୍ମଣୋ ବ୍ରହ୍ମପୁତ୍ରେଭ୍ୟା ନାରଦାଋ ଶ୍ରୁତଂ ଯଥା ।

ତଥା ପ୍ରୋକ୍ତଂ ତୁ ଗାନ୍ଧର୍ବ ଗଚ୍ଛ ତ୍ବଂ ସ୍ଵାଲୟାନ୍ତ୍ରିକଂ ଗଚ୍ଛ ତ୍ବଂ ସ୍ଵାଲୟାନ୍ତ୍ରିକମିତି ॥ ୧୯ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଶ୍ରୁୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ॥

ପ୍ରିରେରଞ୍ଜେସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଗ୍ନୁସ୍ତ୍ରନ୍ତୁଭିଃ । ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ॥

ସ୍ଵସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ଵସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ଵବେଦାଃ ॥

ସ୍ଵସ୍ତି ନସ୍ତାର୍ଷ୍ୟା ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ଵସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ॥

ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ହରିଃ ଓଁ ତସ୍ମତ୍ ॥

॥ ଇତି ଗୋପାଲୋତ୍ତରତାପିନୁ୍ୟପନିଷସମାପ୍ତା ॥

॥ ଇତି ଗୋପାଳତାପିନୁ୍ୟପନିଷସମାପ୍ତା ॥

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

କୃଷ୍ଣ ଉପନିଷଦ

(Krushnopanishat / Krushna Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ ଡରଶୀସେନ ମେହେର

କୃଷ୍ଣୋପନିଷତ୍ / କୃଷ୍ଣ ଉପନିଷଦ

॥ ଅଥ କୃଷ୍ଣୋପନିଷତ୍ ॥

ଯୋ ରାମଃ କୃଷ୍ଣତାମେତ୍ୟ ସାର୍ବାତ୍ମ୍ୟଂ ପ୍ରାପ୍ୟ ଲୀଳୟା ।

ଅତୋଷୟଦେବମୈନିପଚଳଂ ତଂ ନତୋଽସ୍ମ୍ୟହମ୍ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣ୍ଠୟାମ ଦେବା ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ॥

ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଂସସ୍ତନୁଭିର୍ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ॥

ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୂଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ॥

ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତାର୍ଷ୍ୟୋଽରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ॥

ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ହରିଃ ଓଁ ॥

ଶ୍ରୀମହାବିଷ୍ଣୁଂ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦଲକ୍ଷଣଂ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଂ

ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ସର୍ବାଙ୍ଗସୁନ୍ଦରଂ ମୁନୟୋ ବନବାସିନୋ ବିସ୍ମିତା ବଭୂବୁଃ ।

ତଂ ହୋରୁର୍ନୌଽବଦ୍ୟମବତାରାନ୍ନୈ ଗଣ୍ୟନ୍ତେ ଆଲିଙ୍ଗାମୋ ଭବନ୍ତମିତି ।

ଭବାନ୍ତରେ କୃଷ୍ଣାବତାରେ ଯୁୟଂ ଗୋପିକା ଭୂତ୍ୱା ମାମାଲିଙ୍ଗଥ

ଅନ୍ୟେ ଯେଽବତାରାସ୍ତେ ହି ଗୋପା ନ ସ୍ତ୍ରୀଷ୍ଠ ନୋ କୁରୁ ।

ଅନ୍ୟୋନ୍ୟବିଗ୍ରହଂ ଧାର୍ଯ୍ୟଂ ତବାଙ୍ଗସ୍ପର୍ଶନାଦିହ ।

ଶଶ୍ୱତ୍ସ୍ପର୍ଶୟିତାଽସ୍ମାକଂ ଗୃହୀମୋଽବତାରାନ୍ନୟମ୍ ॥ ୧ ॥

ରୁଦ୍ରାଦୀନାଂ ବଚଃ ଶୃତ୍ୱା ପ୍ରୋବାତ ଭଗବାନ୍ସୁୟମ୍ ।

ଅଙ୍ଗସଙ୍ଗଂ କରିଷ୍ୟାମି ଭବଦ୍ୱାକ୍ୟଂ କରୋମ୍ୟହମ୍ ॥ ୨ ॥

ମୋଦିତାସ୍ତେ ସୁରାଃ ସର୍ବେ କୃତକୃତ୍ୟାଧୁନା ବୟମ୍ ।
ୟୋ ନନ୍ଦଃ ପରମାନନ୍ଦୋ ଯୁଗୋଦା ମୁକ୍ତିଗେହିନୀ ॥ ୩ ॥

ମାୟା ସା ତ୍ରିବିଧା ପ୍ରୋକ୍ତା ସତ୍ତ୍ୱରାଜସତାମସୀ ।
ପ୍ରୋକ୍ତା ଚ ସାତ୍ତ୍ୱିକୀ ରୁଦ୍ରେ ଭକ୍ତେ ବ୍ରହ୍ମଣି ରାଜସୀ ॥ ୪ ॥

ତାମସୀ ଦୈତ୍ୟପକ୍ଷେଷୁ ମାୟା ତ୍ରେଧା ହ୍ୟୁଦାହୃତା ।
ଅଜେୟା ବୈଷ୍ଣବୀ ମାୟା ଜପ୍ୟେନ ଚ ସୁତା ପୁରା ॥ ୫ ॥

ଦେବକୀ ବ୍ରହ୍ମପୁତ୍ରା ସା ଯା ବେଦୈରୁପଗୀୟତେ ।
ନିଗମୋ ବସୁଦେବୋ ଯୋ ବେଦାର୍ଥଃ କୃଷ୍ଣରାମୟୋଃ ॥ ୬ ॥

ସୁବତେ ସତତଂ ଯସ୍ମୁ ସୋଽବତୀର୍ଣ୍ଣୋ ମହୀତଲେ ।
ବନେ ବୃନ୍ଦାବନେ କ୍ରୀତନ୍-ଗୋପଗୋପୀସୁରୈଃ ସହ ॥ ୭ ॥

ଗୋପ୍ୟା ଗାବ ଋତସ୍ତସ୍ୟ ଯଷ୍ଟିକା କମଳାସନଃ ।
ବଂଶସ୍ତୁ ଭଗବାନ୍-ରୁଦ୍ରଃ ଶୃଙ୍ଗମିନ୍ଦ୍ରଃ ସଗୋସୁରଃ ॥ ୮ ॥

ଗୋକୁଲଂ ବନବୈକୁଣ୍ଠଂ ତାପସାସ୍ତତ୍ର ତେ ଦ୍ରୁମାଃ ।
ଲୋଭକ୍ରୋଧାଦୟୋ ଦୈତ୍ୟାଃ କଲିକାଲସ୍ତ୍ରିରସ୍ତୁତଃ ॥ ୯ ॥

ଗୋପରୂପୋ ହରିଃ ସାକ୍ଷାନ୍ନାୟାବିଗ୍ରହଧାରଣଃ ।
ଦୁର୍ବୋଧଂ କୁହକଂ ତସ୍ୟ ମାୟୟା ମୋହିତଂ ଜଗତ୍ ॥ ୧୦ ॥

ଦୁର୍ଜୟା ସା ସୁରୈଃ ସର୍ବୈର୍ଧୃଷ୍ଟିରୂପୋ ଭବେଦ୍ବିଜଃ ।
ରୁଦ୍ରୋ ଯେନ କୃତୋ ବଂଶସ୍ତସ୍ୟ ମାୟା ଜଗନ୍ନଥମ୍ ॥ ୧୧ ॥

ବଲ୍ ଜ୍ଞାନଂ ସୁରାଣାଂ ବୈ ତେଷାଂ ଜ୍ଞାନଂ ହୃତଂ କ୍ଷଣାତ୍ ।
ଶେଷନାଗୋ ଭବେଦ୍ରାମଃ କୃଷ୍ଣୋ ବ୍ରହ୍ମେବ ଶାଶ୍ୱତମ୍ ॥ ୧୨ ॥

ଅଷ୍ଟାବଷ୍ଟସହସ୍ରେ ଦ୍ୱେ ଶତାଧିକଃ ପ୍ରିୟସ୍ତଥା ।
ରତୋପନିଷଦସ୍ତା ବୈ ବ୍ରହ୍ମରୂପା ଋତଃ ପ୍ରିୟଃ ॥ ୧୩ ॥

ଦ୍ୱେଷଶ୍ଚାଶୂରମଲ୍ଲୋଽୟଂ ମସ୍ତରୋ ମୁଷ୍ଟିକୋ ଜୟଃ ।
ଦର୍ପଃ କୁବଲୟାପୀତୋ ଗର୍ବୋ ରକ୍ଷଃ ଖଗୋ ବକଃ ॥ ୧୪ ॥

ଦୟା ସା ରୋହିଣୀ ମାତା ସତ୍ୟଭାମା ଧରେତି ବୈ ।
ଅଦାସୁରୋ ମହାବ୍ୟାଧିଃ କଲିଃ କଂସଃ ସ ଭୂପତିଃ ॥ ୧୫ ॥

ଶମୋ ମିତ୍ରଃ ସୁଦାମା ଚ ସତ୍ୟାକୁରୋଦ୍ଭବୋ ଦମଃ ।
ୟଃ ଶଙ୍ଖଃ ସ ସ୍ୱୟଂ ବିଷ୍ଣୁର୍ଲକ୍ଷ୍ମୀରୂପୋ ବ୍ୟବସ୍ଥିତଃ ॥ ୧୬ ॥

ଦୁର୍ୟସିନ୍ଧୌ ସମୁପ୍ତନ୍ନୋ ମେଘଘୋଷସ୍ତୁ ସଂସ୍ତୃତଃ ।
ଦୁର୍ୟୋଦଧିଃ କୃତସ୍ତେନ ଭଗ୍ନଭାଣ୍ଡୋ ଦଧିଗ୍ରହେ ॥ ୧୭ ॥

କ୍ରୀତତେ ବାଲକୋ ଭୂତ୍ୱା ପୂର୍ବବସ୍ତୁମହୋଦବୌ ।
ସଂହାରାର୍ଥଂ ଚ ଶତ୍ରୁଣାଂ ରକ୍ଷଣାୟ ଚ ସଂସ୍ଥିତଃ ॥ ୧୮ ॥

କୃପାର୍ଥେ ସର୍ବଭୂତାନାଂ ଗୋପ୍ତାରଂ ଧର୍ମମାତ୍ମଜମ୍ ।
ୟସ୍ତସ୍ତୁମୀଶ୍ୱରେଶାସୀଉଚକ୍ରଂ ବ୍ରହ୍ମରୂପଧୃକ୍ ॥ ୧୯ ॥

ଜୟନ୍ତୀସଂଭବୋ ବାୟୁଶ୍ଚମରୋ ଧର୍ମସଂଜ୍ଞିତଃ ।
ୟସ୍ୟାସୌ ଜ୍ଞାନନାଭାସଃ ଖଞ୍ଜରୂପୋ ମହେଶ୍ୱରଃ ॥ ୨୦ ॥

କଶ୍ୟପୋଲୁଖଲଃ ଖ୍ୟାତୋ ରଘୁର୍ମାତାଽଦିତିସ୍ତଥା ।
ଚକ୍ରଂ ଶଙ୍ଖଂ ଚ ସଂସିଦ୍ଧିଂ ବିନ୍ଦୁଂ ଚ ସର୍ବମୁର୍ଧନି ॥ ୨୧ ॥

ୟାବନ୍ତି ଦେବରୂପାଣି ବଦନ୍ତି ବିଭୁଧା ଜନାଃ ।
ନମନ୍ତି ଦେବରୂପେଭ୍ୟ ଏବମାଦି ନ ସଂଶୟଃ ॥ ୨୨ ॥

ଗଦା ଚ କାଳିକା ସାକ୍ଷାତ୍ତୁର୍ବଶତୁନିବର୍ତ୍ତଣୀ ।
ଧନୁଃ ଶାଙ୍ଖଂ ସ୍ୱମାୟା ଚ ଶରକ୍ଷାଲଃ ସୁଭୋଜନଃ ॥ ୨୩ ॥

ଅବ୍-ଜକାଣ୍ଡଂ ଜଗତ୍ତୃଣଂ ଧୃତଂ ପାଣୌ ସ୍ୱଲୀଲୟା ।
ଗରୁଡୋ ବଚଭାଣ୍ଡୀରଃ ସୁଦାମା ନାରଦୋ ମୁନିଃ ॥ ୨୪ ॥

ବୃନ୍ଦା ଭକ୍ତିଃ କ୍ରିୟା ବୁଦ୍ଧିଃ ସର୍ବଜନ୍ମପ୍ରକାଶିନୀ ।
ତସ୍ମାନ୍ନ ଭିନ୍ନଂ ନାଭିନ୍ନମାଭିର୍ଭିନ୍ନୋ ନ ବୈ ବିଭୁଃ ॥
ଭୂମାବୁତ୍ତାରିତଂ ସର୍ବଂ ବୈକୁଣ୍ଠଂ ସ୍ୱର୍ଗବାସିନାମ୍ ॥ ୨୫ ॥

ସର୍ବତୀର୍ଥଫଳଂ ଲଭତେ ଯଃ ଏବଂ ବେଦ । ଦେହବନ୍ଧାଦ୍ବିମୁଚ୍ୟତେ ଇତ୍ୟୁପନିଷତ୍ ॥

ହରିଃ ଓଁ ତସ୍ମତ୍ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣ୍ଠୟାମ ଦେବା ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷଭିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ॥
ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଂସସ୍ତନୁଭିର୍ବ୍ୟାଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ॥
ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୂଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ॥
ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତାକ୍ଷ୍ୟୋଽରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ॥
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ଇତି କୃଷ୍ଣୋପନିଷତ୍ସମାପ୍ତା ॥

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ହୟଗ୍ରୀବ ଉପନିଷଦ

(Hayagribopanisat / Hayagriba Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ ତରଣୀସେନ ମେହେର

ହୟଗ୍ରୀବୋପନିଷଦ୍ / ହୟଗ୍ରୀବ ଉପନିଷଦ

॥ ଅଥ ହୟଗ୍ରୀବୋପନିଷଦ୍ ॥

ସ୍ବଜ୍ଞୋଽପି ଯତ୍-ପ୍ରସାଦେନ ଜ୍ଞାନଂ ତତ୍ତ୍ବଲମ୍ବାପୁୟାତ୍ ।

ସୋଽୟଂ ହୟାସ୍ୟା ଭଗବାନ୍ଦୃଦି ମେ ଭାତୁ ସର୍ବଦା ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣୁୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ।

ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଗ୍ନୌସସ୍ତନୁଭିଃ । ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ॥

ସ୍ବସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ବସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ବବେଦାଃ ।

ସ୍ବସ୍ତି ନସ୍ତାର୍ଷ୍ୟା ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ବସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ॥

ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ପ୍ରଥମୋପନିଷଦ୍ ॥

ହରିଃ ଓଁ ॥

ନାରଦୋ ବ୍ରହ୍ମାଣମୁପସମେତ୍ୟୋବାଚାଧୀହି ଭଗବନ୍ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାଂ

ବରିଷ୍ଠାଂ ଯୟା ତିରାସ୍ରର୍ବପାପଂ ବ୍ୟପୋହ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାଂ ଲଭ୍ବୈଶ୍ବର୍ଯ୍ୟବାନ୍ଭବତି ।

ବ୍ରହ୍ମୋବାଚ ହୟଗ୍ରୀବଦୈବତ୍ୟାନ୍ତନ୍ତ୍ରାନ୍ୟୋ ବେଦ ସ ଶ୍ରୁତିସ୍ମୃତିତିହାସପୁରାଣାନି ବେଦ ।

ସ ସର୍ବୈଶ୍ବର୍ଯ୍ୟବାନ୍ଭବତି । ତ ଏତେ ମନ୍ତ୍ରାଃ —

ବିଶ୍ବୋଽଗ୍ନିର୍ବସୁରୂପାୟ ତିନ୍ନୟାନନରୂପିଣେ ।

ତୁଭ୍ୟଂ ନମୋ ହୟଗ୍ରୀବ ବିଦ୍ୟାରାଜାୟ ସ୍ବାହା ସ୍ବାହା ନମଃ ॥ ୧॥

ରାଗ୍ୟଭୃଃସାମରୂପାୟ ବେଦାହରଣକର୍ମଣେ ।

ପ୍ରଣବୋଢ୍ଘୀଥବପୁଷେ ମହାଶୃଗିରସେ ନମଃ ସ୍ବାହା ସ୍ବାହା ନମଃ ॥ ୨॥

ଉଦ୍ଧୀଥ ପ୍ରଣବୋଦ୍ଧୀଥ ସର୍ବବାଗୀଶ୍ବରେଶ୍ବର ।

ସର୍ବବେଦମୟାତିତ୍ର୍ୟ ସର୍ବଂ ବୋଧୟ ବୋଧୟ ସ୍ବାହା ସ୍ବାହା ନମଃ ॥ ୩॥

ବ୍ରହ୍ମାତ୍ରିବିସବିତୃଭାର୍ଗବା ଋଷୟଃ । ଗାୟତ୍ରୀତ୍ରିଷୁବନୁଷ୍ଟୁପ୍ ଛନ୍ଦାଂସି ।

ଶ୍ରୀମାନ୍‌ହୟଗ୍ରୀବଃ ପରମାତ୍ମା ଦେବତେତି । ଲ୍-ହୌ(ହ୍-ସୌ)ମିତି ବୀଜମ୍ ।

ସୋଃହମିତି ଶକ୍ତିଃ । ଲ୍-ହୃ(ହ୍-ସୌ)ମିତି କୀଲକମ୍ । ଭୋଗମୋକ୍ଷୟୋର୍ବିନିୟୋଗଃ ।

ଅକାରୋକାରମକାରୈରଙ୍ଗନ୍ୟାସଃ । ଧ୍ୟାନମ୍ ।

ଶଙ୍ଖଚକ୍ରମହାମୁଦ୍ରାପୁସ୍ତକାଦ୍ୟଂ ଚତୁର୍ଭୁଜମ୍ ।

ସଂପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରସଂକାଶଂ ହୟଗ୍ରୀବମୁପାସ୍ମହେ ॥

ଓଁ ଶ୍ରୀମିତି ଦ୍ବେ ଅକ୍ଷରେ । ଲ୍-ହୌ(ହ୍-ସୌ)ମିତ୍ୟେକାକ୍ଷରମ୍ ।

ଓଁ ନମୋ ଭଗବତ ଇତି ସପ୍ତାକ୍ଷରାଣି । ହୟଗ୍ରୀବାୟେତି ପଞ୍ଚାକ୍ଷରାଣି ।

ବିଷ୍ଣୁବ ଇତି ତ୍ର୍ୟାକ୍ଷରାଣି । ମହ୍ୟଂ ମେଧାଂ ପ୍ରଜ୍ଞାମିତି ଷଡକ୍ଷରାଣି ।

ପ୍ରୟତ୍ନ ସ୍ବାହେତି ପଞ୍ଚାକ୍ଷରାଣି । ହୟଗ୍ରୀବସ୍ୟ ତୁରୀୟୋ ଭବତି ॥ ୪॥

ଓଁ ଶ୍ରୀମିତି ଦ୍ବେ ଅକ୍ଷରେ । ଲ୍-ହୌ(ହ୍-ସୌ)ମିତ୍ୟେକାକ୍ଷରମ୍ ।

ଏମୈମୈମିତି ତ୍ରୀଣ୍ୟକ୍ଷରାଣି । କ୍ଳୀଂ କ୍ଳୀମିତି ଦ୍ବେ ଅକ୍ଷରେ ।

ସୌଃ ସୌରିତି ଦ୍ବେ ଅକ୍ଷରେ । ହ୍ରୀମିତ୍ୟେକାକ୍ଷରମ୍ ।

ଓଁ ନମୋ ଭଗବତ ଇତି ସପ୍ତାକ୍ଷରାଣି । ମହ୍ୟଂ ମେଧାଂ ପ୍ରଜ୍ଞାମିତି ଷଡକ୍ଷରାଣି ।

ପ୍ରୟତ୍ନ ସ୍ବାହେତି ପଞ୍ଚାକ୍ଷରାଣି । ପଞ୍ଚମୋ ମନୁର୍ଭବତି ॥ ୫॥

॥ ଇତି ହୟଗ୍ରୀବୋପନିଷସ୍ତୁ ପ୍ରଥମୋପନିଷତ୍ ॥ ୧ ॥

॥ ଦ୍ଵିତୀୟୋପନିଷତ୍ ॥

ହୟଗ୍ରୀବୈକାକ୍ଷରେଣ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାଂ ପ୍ରବକ୍ଷ୍ୟାମି ।

ବ୍ରହ୍ମା ମହେଶ୍ଵରାୟା ମହେଶ୍ଵରଃ ସଂକର୍ଷଣାୟା ସଂକର୍ଷଣୋ ନାରଦାୟା ନାରଦୋ

ବ୍ୟାସାୟା ବ୍ୟାସୋ ଲୋକେଭ୍ୟଃ ପ୍ରାୟଚ୍ଛଦିତି ହକାରୋଽକାରୋମକାରୋଂ

ତ୍ରୟମେକସ୍ଵରୂପଂ ଭବତି ।

ଲ୍-ହୌଂ(ହ୍-ସୌଂ) ବୀଜାକ୍ଷରଂ ଭବତି ।

ବୀଜାକ୍ଷରେଣ ଲ୍-ହୌଂ(ହ୍-ସୌଂ) ରୂପେଣ ତତ୍ତ୍ଵାପକାନାଂ ସଂପ୍ରସାରସ୍ଵତୌ ଭବତଃ ।

ତସ୍ମିନ୍ନୁପଜ୍ଞାନାଂ ବୈଦେହୀ ମୁକ୍ତିଶ୍ଚ ଭବତି ।

ଦିକ୍ପାଲାନାଂ ରାଜ୍ଞାଂ ନାଗାନାଂ କିନ୍ନରାଣାମଧିପତିର୍ଭବତି ।

ହୟଗ୍ରୀବୈକାକ୍ଷରଜପଶୀଲୀଙ୍ଗିୟା ସୂର୍ଯ୍ୟାଦୟଃ ସ୍ଵତଃ ସ୍ଵସ୍ଵକର୍ମଣି ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ୍ତେ ।

ସର୍ବେଷାଂ ବୀଜାନାଂ ହୟଗ୍ରୀବୈକାକ୍ଷରବୀଜମନୁଷ୍ଠମଂ ମନ୍ତ୍ରରାଜାତ୍ମକଂ ଭବତି ।

ଲ୍-ହୌଂ(ହ୍-ସୌଂ) ହୟଗ୍ରୀବସ୍ଵରୂପୋ ଭବତି । ଅମୃତଂ କୁରୁ କୁରୁ ସ୍ଵାହା ।

ତତ୍ତ୍ଵାପକାନାଂ ବାକ୍ତିଜିଃ ଶ୍ରୀସିଦ୍ଧିରଷ୍ଟାଙ୍ଗୟୋଗସିଦ୍ଧିଶ୍ଚ ଭବତି ।

ଲ୍-ହୌଂ(ହ୍-ସୌଂ) ସକଲସାମ୍ରାଜ୍ୟେନ ସିଦ୍ଧିଂ କୁରୁ କୁରୁ ସ୍ଵାହା ।

ତାନେତାନ୍ନନ୍ୟାନ୍ୟା ବେଦ ଅପବିତ୍ରଃ ପବିତ୍ରୋ ଭବତି ।

ଅବ୍ରହ୍ମଚାରୀ ସୁବ୍ରହ୍ମଚାରୀ ଭବତି । ଅଗମ୍ୟାଗମନାତ୍-ପୂତୋ ଭବତି ।

ପତିତସଂଭାଷଣାତ୍-ପୂତୋ ଭବତି । ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାଦିପାତକୈର୍ମୁକ୍ତୋ ଭବତି ।

ଗୃହଂ ଗୃହପତିରିବ ଦେହୀ ଦେହାନ୍ତେ ପରମାତ୍ମାନଂ ପ୍ରବିଶତି ।

ପ୍ରଜ୍ଞାନମାନନ୍ଦଂ ବ୍ରହ୍ମ ତତ୍ତ୍ଵମସି ଅୟମାତ୍ମା ବ୍ରହ୍ମ ଅହଂ ବ୍ରହ୍ମସ୍ମୀତି

ମହାବାକ୍ୟେଃ ପ୍ରତିପାଦିତମର୍ଥଂ ତ ଏତେ ମନ୍ତ୍ରଃ ପ୍ରତିପାଦୟନ୍ତି ।

ସ୍ଵରବ୍ୟଞ୍ଜନଭେଦେନ ଦ୍ଵିଧା ଏତେ । ଅଥାନୁମନ୍ତ୍ରାଞ୍ଜିପତି ।

ୟଦ୍ଘାଗ୍ନିଦତ୍ତ୍ୟବିଚେତନାନି ରାଷ୍ଟ୍ରୀ ଦେବାନାଂ ନିଷସ୍ରାଦ ମନ୍ତ୍ରା ।

ଚତସ୍ର ଉର୍ଜଂ ଦୁଦୁହେ ପୟାଂସି କ୍ଵ ସ୍ଵିଦସ୍ୟାଃ ପରମଂ ଜଗାମ ॥ ୧॥

ଗୌରୀର୍ମିମାୟ ସଲିଲାନି ତକ୍ଷତ୍ୟେକପଦୀ ଦ୍ଵିପଦୀ ସା ଚତୁଷ୍ପଦୀ ।
ଅଷ୍ଟାପଦୀ ନବପଦୀ ବଭୂରୁଷୀ ସହସ୍ରାକ୍ଷରା ପରମେ ବ୍ୟୋମନ୍ ॥ ୨॥

ଓଷ୍ଠାପିଧାନା ନକୁଲୀ ଦନ୍ତେଃ ପରିବୃତା ପବିଃ ।
ସର୍ବସୈ୍ୟ ବାତ ଇଶାନା ତାରୁ ମାମିହ ବାଦୟେତି ତ ବାଗ୍ରସଃ ॥ ୩॥

ସସର୍ପରୀରମତିଂ ବାଧମାନ ବୃହନ୍ନିମାୟ ଜମଦଗ୍ନିଦତ୍ତା ।
ଆସୁର୍ଯ୍ୟସ୍ୟ ଦୁରିତା ତନାନ ଶ୍ରବୋ ଦେବେଷ୍ଠମୃତମଜୁର୍ଯ୍ୟମ୍ ॥ ୪॥

ୟ ଇମାଂ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାମେକାଦଶ୍ୟାଂ ପଠେଽୟଗ୍ରୀବପ୍ରଭାବେନ ମହାପୁରୁଷୋ ଭବତି ।
ସ ଜୀବନ୍ମୁକ୍ତୋ ଭବତି ।
ଓଁ ନମୋ ବ୍ରହ୍ମଣେ ଧାରଣଂ ମେ ଅସ୍ତୁନିରାକରଣଂ ଧାରୟିତା ଭୂୟାସଂ କର୍ଣ୍ଣୟୋଃ
ଶ୍ରୁତଂ ମାତୋଽହଂ ମମାମୁଷ୍ୟ ଓମିତ୍ୟୁପନିଷତ୍ ॥

॥ ଇତି ହୟଗ୍ରୀବୋପନିଷସ୍ତୁ ଦ୍ଵିତୀୟୋପନିଷତ୍ ॥ ୨ ॥

ହରିଃ ଓଁ ତସ୍ମତ୍ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶ୍ରୁଣୁୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ।
ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟବାଗ୍ନୂସପ୍ତନୂଭିର୍ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ॥
ଓଁ ସ୍ଵସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ଵସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ଵବେଦାଃ ।
ସ୍ଵସ୍ତି ନସ୍ତାର୍ଣ୍ଣୋ ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ଵସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ॥
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ଇତି ହୟଗ୍ରୀବୋପନିଷସ୍ତମାପ୍ତା ॥

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ଦତ୍ତାତ୍ରେୟ ଉପନିଷଦ

(Dattatreyaupanishat / Dattatreya Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ କମଳ ଲୋଚନ ପଣ୍ଡା

ଦତ୍ତାତ୍ରେୟୋପନିଷଦ୍ / ଦତ୍ତାତ୍ରେୟ ଉପନିଷଦ

॥ ଅଥ ଦତ୍ତାତ୍ରେୟୋପନିଷଦ୍ ॥

ଦତ୍ତାତ୍ରେୟାବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାଂ ସଂବେଦ୍ୟା ନନ୍ଦବିଗ୍ରହମ୍ ।

ତ୍ରିପାନ୍ନାରାୟଣାକରଂ ଦତ୍ତାତ୍ରେୟମୁପାସ୍ମହେ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣୁୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ।

ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟବାଗ୍ନୌ ସସ୍ତ୍ରନ୍ତୁଭିର୍ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ॥

ଓଁ ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ।

ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତାର୍ଷ୍ୟୋ ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ॥

ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ପ୍ରଥମଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥

ହରିଃ ଓଁ ॥

ସତ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରେ ବ୍ରହ୍ମା ନାରାୟଣଂ ମହାସାମ୍ରାଜ୍ୟଂ କିଂ ତାରକଂ ତନ୍ନୋ ବ୍ରୁହି ଭଗବନ୍ନିତ୍ୟୁକ୍ତଃ

ସତ୍ୟାନନ୍ଦତିଦାତ୍ତକଂ ସାତ୍ତ୍ୱିକଂ ମାମକଂ ଧାମୋପାସ୍ମେତ୍ୟାହ ।

ସଦା ଦତ୍ତୋଽହମସ୍ମୀତି ପ୍ରତ୍ୟେତସ୍ତଂ ବଦନ୍ତି ଯେନ ତେ ସଂସାରିଣୋ ଭବନ୍ତି ନାରାୟଣେନୈବଂ

ବିବକ୍ଷିତୋ ବ୍ରହ୍ମା ବିଶ୍ୱରୂପଧରଂ ବିଷ୍ଣୁଂ ନାରାୟଣଂ ଦତ୍ତାତ୍ରେୟଂ ଧ୍ୟାତ୍ୱା ସଦ୍ବଦତି ।

ଦମିତି ହଂସଃ । ଦାମିତି ଦୀର୍ଘଂ ତଦ୍ୱୀଜଂ ନାମ ବୀଜସ୍ତମ୍ । ଦାମିତ୍ୟେକାକ୍ଷରଂ ଭବତି ।

ତଦେତତ୍ତାରକଂ ଭବତି । ତଦେବୋପାସିତବ୍ୟଂ ବିଜ୍ଞେୟଂ ଗର୍ଭାଦିତାରଣମ୍ ।

ଗାୟତ୍ରୀ ଛନ୍ଦଃ । ସଦାଶିବ ଋଷିଃ । ଦତ୍ତାତ୍ରେୟୋ ଦେବତା ।

ବଚବୀଜସ୍ତମିବ ଦତ୍ତବୀଜସ୍ତଂ ସର୍ବଂ ଜଗତ୍ । ଏତଦେବୈକାକ୍ଷରଂ ବ୍ୟାଖ୍ୟାତମ୍ ।

| ଦତ୍ତାତ୍ରେୟସତକ୍ଷରମନ୍ତ୍ରଃ |

ବ୍ୟାଖ୍ୟାସ୍ୟେ ସତକ୍ଷରମ୍ । ଓମିତି ପ୍ରଥମମ୍ । ଶ୍ରୀମିତି ଦ୍ଵିତୀୟମ୍ । ହ୍ରୀମିତି ତୃତୀୟମ୍ ।
କ୍ଳୀମିତି ଚତୁର୍ଥମ୍ । ଗ୍ଳୌମିତି ପଞ୍ଚମମ୍ । ଦ୍ରାମିତି ଷଷ୍ଠମ୍ । ସତକ୍ଷରୋଽୟଂ ଭବତି ।
ୟୋଗାନୁଭବୋ ଭବତି । ଗାୟତ୍ରୀ ଛନ୍ଦଃ । ସଦାଶିବ ଋଷିଃ । ଦତ୍ତାତ୍ରେୟୋ ଦେବତା ।
ଦ୍ରମିତୁ୍ୟକ୍ତା ଦ୍ରାମିତୁ୍ୟକ୍ତା ବା ଦତ୍ତାତ୍ରେୟାୟ ନମ ଇତ୍ୟଷ୍ଟାକ୍ଷରଃ ।
ଓଁ ଶ୍ରୀଂ ହ୍ରୀଂ କ୍ଳୀଂ ଗ୍ଳୌଂ ଦ୍ରାଂ ଇତି ସତକ୍ଷରୋଽୟଂ ଭବତି ।

ଦତ୍ତାତ୍ରେୟାୟେତି ସତ୍ୟାନନ୍ଦତିଦାତ୍ତକମ୍ । ନମ ଇତି ପୂର୍ଣ୍ଣାନନ୍ଦକବିଗ୍ରହମ୍ ।
ଗାୟତ୍ରୀ ଛନ୍ଦଃ । ସଦାଶିବ ଋଷିଃ । ଦତ୍ତାତ୍ରେୟୋ ଦେବତା ।
ଦତ୍ତାତ୍ରେୟାୟେତି କୀଲକମ୍ । ତଦେବ ବୀଜମ୍ । ନମଃ ଶକ୍ତିର୍ଭବତି ।
ଓମିତି ପ୍ରଥମମ୍ । ଆମିତି ଦ୍ଵିତୀୟମ୍ । ହ୍ରୀମିତି ତୃତୀୟମ୍ । କ୍ଳୋମିତି ଚତୁର୍ଥମ୍ ।
ଏହୀତି ତଦେବ ବଦେତ୍ ।

ଦତ୍ତାତ୍ରେୟେତି ସ୍ଵାହେତି ମନ୍ତ୍ରରାଜୋଽୟଂ ଦ୍ଵାଦଶାକ୍ଷରଃ ।
ଜଗତୀ ଛନ୍ଦଃ । ସଦାଶିବ ଋଷିଃ । ଦତ୍ତାତ୍ରେୟୋ ଦେବତା । ଓମିତି ବୀଜମ୍ ।
ସ୍ଵାହେତି ଶକ୍ତିଃ । ସଂବୁଦ୍ଧିରିତି କୀଲକମ୍ । ଦ୍ରମିତି ହୃଦୟେ ।
ହ୍ରୀଂ କ୍ଳୀମିତି ଶୀର୍ଷେ । ଏହୀତି ଶିଖାୟାମ୍ । ଦତ୍ତେତି କବଚେ ।
ଆତ୍ରେୟେତି ଚକ୍ଷୁଷି । ସ୍ଵାହେତ୍ୟସ୍ତେ । ତନ୍ମୟୋ ଭବତି ।
ୟ ଏବଂ ବେଦ । ଷୋଡଶାକ୍ଷରଂ ବ୍ୟାଖ୍ୟାସ୍ୟେ ।

ପ୍ରାଣଂ ଦେୟମ୍ । ମାନଂ ଦେୟମ୍ । ଚକ୍ଷୁର୍ଦେୟମ୍ । ଶ୍ରୋତ୍ରଂ ଦେୟମ୍ ।
ସତ୍ତ୍ଵଶଶିରଶ୍ଚିନିତି ଷୋଡଶାକ୍ଷରମନ୍ତ୍ରୋ ନ ଦେୟୋ ଭବତି ।
ଅତିସେବାପରଭକ୍ତଗୁଣବକ୍ତିଷ୍ୟାୟ ବଦେତ୍ ।
ଓମିତି ପ୍ରଥମଂ ଭବତି । ଐମିତି ଦ୍ଵିତୀୟମ୍ । କ୍ଳୋମିତି ତୃତୀୟମ୍ । କ୍ଳୀମିତି ଚତୁର୍ଥମ୍ ।
କ୍ଳୁମିତି ପଞ୍ଚମମ୍ । ଦ୍ରାମିତି ଷଷ୍ଠମ୍ । ହ୍ରୀମିତି ସପ୍ତମମ୍ । ହ୍ରୁମିତ୍ୟଷ୍ଟମମ୍ ।

ସୌରିତି ନବମମ୍ । ଦତ୍ତାତ୍ରେୟାୟେତି ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶମ୍ । ସ୍ବାହେତି ଷୋଡ଼ଶମ୍ ।
ଗାୟତ୍ରୀ ଛନ୍ଦଃ । ସଦାଶିବ ଋଷିଃ । ଦତ୍ତାତ୍ରେୟୋ ଦେବତା ।
ଓଁ ବୀଜମ୍ । ସ୍ବାହା ଶକ୍ତିଃ । ଚତୁର୍ଥ୍ୟନ୍ତଂ କୀଲକମ୍ ।
ଓମିତି ହୃଦୟେ । କ୍ଳାଂ କ୍ଳୀଂ କ୍ଳୁମିତି ଶିଖାୟାମ୍ ।
ସୌରିତି କବଚେ । ଚତୁର୍ଥ୍ୟନ୍ତଂ ଚକ୍ଷୁଷି । ସ୍ବାହେତ୍ୟସ୍ତେ ।
ୟୋ ନିତ୍ୟମଧୀୟାନଃ ସଜ୍ଜିଦାନନ୍ଦସୁଖୀ ମୋକ୍ଷୀ ଭବତି ।
ସୌରିତ୍ୟନ୍ତେ ଶ୍ରୀବୈଷ୍ଣବ ଇତ୍ୟୁତ୍ୟତେ ।

ତଦ୍ଭାପୀ ବିଷ୍ଣୁରୂପୀ ଭବତି । ଅନୁଷ୍ଠୁପ୍ ଛନ୍ଦୋ ବ୍ୟାଖ୍ୟାସ୍ୟେ ।
ସର୍ବତ୍ର ସଂବୁଦ୍ଧିରିମାନୀତ୍ୟୁତ୍ୟନ୍ତେ । ଦତ୍ତାତ୍ରେୟ ହରେ କୃଷ୍ଣ ଉନ୍ନତ୍ତାନନ୍ଦଦାୟକ ।
ଦିଗମ୍ବର ମୁନେ ବାଲପିଶାଚ ଜ୍ଞାନସାଗର ॥ ୧॥ ଇତ୍ୟୁପନିଷତ୍ ।

ଅନୁଷ୍ଠୁପ୍ ଛନ୍ଦଃ । ସଦାଶିବ ଋଷିଃ ।
ଦତ୍ତାତ୍ରେୟୋ ଦେବତା ଦତ୍ତାତ୍ରେୟେତି ହୃଦୟେ ।
ହରେ କୃଷ୍ଣେତି ଶୀର୍ଷେ ।
ଉନ୍ନତ୍ତାନନ୍ଦେତି ଶିଖାୟାମ୍ ।
ଦାୟକ ମୁନ ଇତି କବଚେ ।
ଦିଗମ୍ବରେତି ଚକ୍ଷୁଷି ।
ପିଶାଚଜ୍ଞାନସାଗରେତ୍ୟସ୍ତେ ।
ଅନୁଷ୍ଠୁତୋଽୟଂ ମୟାଧୀତଃ ।
ଅବ୍ରହ୍ମଜନ୍ମଦୋଷାଶ୍ଚ ପ୍ରଶଶ୍ୟନ୍ତି ।
ସର୍ବୋପକାରୀ ମୋକ୍ଷୀ ଭବତି ।
ୟ ଏବଂ ବେଦେତ୍ୟୁପନିଷତ୍ ॥ ୧॥

॥ ଇତି ଦତ୍ତାତ୍ରେୟୋପନିଷସ୍ତୁ ପ୍ରଥମଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥ ୧॥

॥ ଦ୍ଵିତୀୟଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥

ଓମିତି ବ୍ୟାହରେତ୍ ।

ଓଁ ନମୋ ଭଗବତେ ଦତ୍ତାତ୍ରେୟାୟ ସ୍ଵରଣମାତ୍ରସଂତୁଷ୍ଟାୟ ମହାଭୟନିବାରଣାୟ

ମହାଜ୍ଞାନପ୍ରଦାୟ ଚିଦାନନ୍ଦାତ୍ମନେ ବାଲୋନ୍ମୁଖପିଣ୍ଡାତବେଷାୟେତି

ମହାୟୋଗିନେଃ ବଧୂତାୟେତି ଅନସୂୟାନନ୍ଦବର୍ଧନାୟାତ୍ରିପୁତ୍ରାୟେତି

ସର୍ବକାମଫଳପ୍ରଦାୟ ଓମିତି ବ୍ୟାହରେତ୍ ।

ଭବବନ୍ଧମୋଚନାୟେତି ହ୍ରୀମିତି ବ୍ୟାହରେତ୍ ।

ସକଳବିଭୂତିଦାୟେତି କ୍ରୋମିତି ବ୍ୟାହରେତ୍ ।

ସାଧ୍ୟାକର୍ଷଣାୟେତି ସୌରିତି ବ୍ୟାହରେତ୍ ।

ସର୍ବମନଃସୋଭଣାୟେତି ଶ୍ରୀମିତି ବ୍ୟାହରେତ୍ ।

ମହୋମିତି ବ୍ୟାହରେତ୍ ।

ଚିରଂଜୀବିନେ ବଷତିତି ବ୍ୟାହରେତ୍ ।

ବଶୀକୂରୁ ବଶୀକୂରୁ ବୌଷତିତି ବ୍ୟାହରେତ୍ ।

ଆକର୍ଷୟାକର୍ଷୟ ହୁମିତି ବ୍ୟାହରେତ୍ ।

ବିଦ୍ଵେଷୟ ବିଦ୍ଵେଷୟ ଫଡିତି ବ୍ୟାହରେତ୍ ।

ଭଜାଟୟୋଜାଟୟ ଠଠେତି ବ୍ୟାହରେତ୍ ।

ସ୍ତମ୍ଭୟ ସ୍ତମ୍ଭୟ ଖଖେତି ବ୍ୟାହରେତ୍ ।

ମାରୟ ମାରୟ ନମଃ ସଂପନ୍ନାୟ ନମଃ ସଂପନ୍ନାୟ ସ୍ଵାହା ପୋଷୟ ପୋଷୟ

ପରମନ୍ତ୍ରପରୟନ୍ତ୍ରପରତନ୍ତ୍ରଂ ଶ୍ଳିକ୍ଷି ଛ୍ଳିକ୍ଷି ଗ୍ରହାନ୍ନିବାରୟ ନିବାରୟ ବ୍ୟାଧୀନ୍ନିବାରୟ ନିବାରୟ

ଦୁଃଖଂ ହରୟ ହରୟ ଦାରିଦ୍ର୍ୟଂ ବିଦ୍ରାବୟ ବିଦ୍ରାବୟ ଦେହଂ ପୋଷୟ ପୋଷୟ ଚିତ୍ତଂ

ତୋଷୟ ତୋଷୟେତି ସର୍ବମନ୍ତ୍ରସର୍ବୟନ୍ତ୍ରସର୍ବତନ୍ତ୍ରସର୍ବପଲ୍ଲବସ୍ପରୁପାୟେତି

ଓଁ ନମଃ ଶିବାୟେତ୍ୟୁପନିଷତ୍ ॥ ୨॥

॥ ଇତି ଦତ୍ତାତ୍ରେୟୋପନିଷତ୍ସୁ ଦ୍ଵିତୀୟଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥ ୨॥

॥ ତୃତୀୟଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥

ୟ ଏବଂ ବେଦ । ଅନୁଷ୍ଠୁପ୍ ଛନ୍ଦଃ । ସଦାଶିବ ଋଷିଃ । ଦତ୍ତାତ୍ରେୟୋ ଦେବତା ।
ଓମିତି ବୀଜମ୍ । ସ୍ବାହେତି ଶକ୍ତିଃ । ଦ୍ରାମିତି କୀଲକମ୍ । ଅଷ୍ଟମୂର୍ତ୍ୟଷ୍ଟମନ୍ତ୍ରା ଭବନ୍ତି ।
ୟୋ ନିତ୍ୟମଧୀତେ ବାୟୁଗ୍ନିସୋମାଦିତ୍ୟବ୍ରହ୍ମବିଷ୍ଣୁରୁଦ୍ରୈଃ ପୂତୋ ଭବତି ।
ଗାୟତ୍ରୀ ଶତସହସ୍ରଂ ଜପ୍ତଂ ଭବତି । ମହାରୁଦ୍ରଶତସହସ୍ରଜାପୀ ଭବତି ।
ପ୍ରଣବାୟୁତକୋଟିଜପ୍ତୋ ଭବତି । ଶତପୁରୀଞ୍ଜିତାପରାନ୍ପୁନାତି ।
ସ ପତ୍-କ୍ତିପାବନୋ ଭବତି । ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାଦିପାତକୈର୍ମୁକ୍ତୋ ଭବତି ।
ଗୋହତ୍ୟାଦିପାତକୈର୍ମୁକ୍ତୋ ଭବତି ।
ତୁଲ୍ୟପୁରୁଷାଦିଦାନୈଃ ପ୍ରପାପାନତଃ ପୂତୋ ଭବତି ।
ଅଶେଷପାପାନୁକ୍ତୋ ଭବତି । ଭକ୍ଷ୍ୟାଭକ୍ଷ୍ୟପାପୈର୍ମୁକ୍ତୋ ଭବତି ।
ସର୍ବମନ୍ତ୍ରୟୋଗପାରୀଣୋ ଭବତି । ସ ଏବ ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ଭବତି ।
ତସ୍ମାନ୍ନିଷ୍ୟଂ ଭକ୍ତଂ ପ୍ରତିଗୃହଣୀୟାତ୍ । ସୋଽନନ୍ତଫଳମଶ୍ନୁତେ ।
ସ ଜୀବନ୍ମୁକ୍ତୋ ଭବତୀତ୍ୟାହ ଭଗବାନ୍ନାରାୟଣୋ ବ୍ରହ୍ମାଣମିତ୍ୟୁପନିଷତ୍ ॥

॥ ଇତି ଦତ୍ତାତ୍ରେୟୋପନିଷସ୍ତୁତୃତୀୟଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥ ୩॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣୁୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷଭିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ।
ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟବାଗ୍ମ୍ବସ୍ତନ୍ମୁଭିର୍ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ॥
ଓଁ ସ୍ବସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ବସ୍ତି ନଃ ପୂଷା ବିଶ୍ବବେଦାଃ ।
ସ୍ବସ୍ତି ନସ୍ତ୍ରାକ୍ଷ୍ୟା ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ବସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ॥
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥ ହରିଃ ଓଁ ତସ୍ମତ୍ ॥

॥ ଇତି ଦତ୍ତାତ୍ରେୟୋପନିଷସ୍ତମାତ୍ରା ॥

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ଗାରୁଡ଼ ଉପନିଷଦ

(Gaarudopanishat / Garuda Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀମତୀ ସସ୍ମିତା ମହାପାତ୍ର

ଗାରୁଡ଼ୋପନିଷତ୍ / ଗରୁଡ଼ ଉପନିଷଦ

॥ ଅଥ ଗାରୁଡ଼ୋପନିଷତ୍ ॥

ବିଷଂ ବ୍ରହ୍ମାତିରିକ୍ତଂ ସ୍ୟାଦମୃତଂ ବ୍ରହ୍ମମାତ୍ରକମ୍ ।
ବ୍ରହ୍ମାତିରିକ୍ତଂ ବିଷବଦ୍-ବ୍ରହ୍ମମାତ୍ରଂ ଖଗେତହମ୍ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣୁୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ।
ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଗ୍ନୌସ୍ତନ୍ମତିର୍ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ॥
ଓଁ ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ।
ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତାର୍ଷ୍ୟୋ ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ॥
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ହରିଃ ଓଁ ॥

ଗାରୁଡ଼ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାଂ ପ୍ରବକ୍ଷ୍ୟାମି ଯାଂ ବ୍ରହ୍ମା ବିଦ୍ୟାଂ ନାରଦାୟ ପ୍ରୋବାଚ ନାରଦୋ ବୃହସ୍ପେନାୟ
ବୃହସ୍ପେନ ଇନ୍ଦ୍ରାୟ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ଭରଦ୍ବାଜାୟ ଭରଦ୍ବାଜୋ ଜୀବନ୍ତାମେଭ୍ୟଃ ଶିଷ୍ୟେଭ୍ୟଃ ପ୍ରାୟଚ୍ଛତ୍ ।
ଅସ୍ୟାଃ ଶ୍ରୀମହାଗରୁଡ଼ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାୟା ବ୍ରହ୍ମା ରକ୍ଷିଃ । ଗାୟତ୍ରୀ ଛନ୍ଦଃ ।
ଶ୍ରୀଭଗବାନ୍ନୁହାଗରୁଡ଼ୋ ଦେବତା ।
ଶ୍ରୀମହାଗରୁଡ଼ପ୍ରୀତ୍ୟର୍ଥେ ମମ ସକଲବିଷବିନାଶନାର୍ଥେ ଜପେ ବିନିଯୋଗଃ ।

ଓଁ ନମୋ ଭଗବତେ ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠାଭ୍ୟାଂ ନମଃ । ଶ୍ରୀ ମହାଗରୁଡ଼ାୟ ତର୍ଜନୀଭ୍ୟାଂ ସ୍ୱାହା ।
ପକ୍ଷୀନ୍ଦ୍ରାୟ ମଧ୍ୟମାଭ୍ୟାଂ ବଷଟ୍ । ଶ୍ରୀବିଷ୍ଣୁବଲ୍ଲଭାୟ ଅନାମିକାଭ୍ୟାଂ ହୁମ୍ ।
ତ୍ରିଲୋକ୍ୟ ପରିପୂଜିତାୟ କନିଷ୍ଠିକାଭ୍ୟାଂ ବୌଷଟ୍ ।
ଉଗ୍ରଭୟଂକରକାଳାନଲରୂପାୟ କରତଲକରପୃଷ୍ଠାଭ୍ୟାଂ ଫଟ୍ ।
ଏବଂ ହୃଦୟାଦିନ୍ୟାସଃ । ଭୂର୍ଭୁବଃ ସୁବରୋମିତି ଦିଗ୍ବନ୍ଧଃ । ଧ୍ୟାନମ୍ ।

ସ୍ୱପ୍ନିକୋ ଦକ୍ଷିଣଂ ପାଦଂ ବାମପାଦଂ ତୁ କୁଞ୍ଚିତମ୍ ।
ପ୍ରାଞ୍ଜିଲୀକୃତଦୋର୍ଯ୍ୟୁଗ୍ମଂ ଗରୁଡଂ ହରିବଲ୍ଲଭମ୍ ॥ ୧ ॥

ଅନନ୍ତୋ ବାମକଟକୋ ଯଜ୍ଞସୂତ୍ରଂ ତୁ ବାସୁକିଃ ।
ତକ୍ଷକାଃ କଟିସୂତ୍ରଂ ତୁ ହାରଃ କାର୍କୋଟ ଉତ୍ୟତେ ॥ ୨ ॥

ପଦ୍ମୋ ଦକ୍ଷିଣକର୍ଣ୍ଣେ ତୁ ମହାପଦ୍ମସ୍ତୁ ବାମକେ ।
ଶଙ୍ଖଃ ଶିରଃପ୍ରଦେଶେ ତୁ ଗୁଲିକସ୍ତୁ ଭୃଞ୍ଜାନ୍ତରେ ॥ ୩ ॥

ପୌଷ୍ଟକାଲିକନାଗାଭ୍ୟାଂ ଚାମରାଭ୍ୟାଂ ସୁବୀଜିତମ୍ ।
ଏଲାପୁତ୍ରକନାଗାଦ୍ୟୈଃ ସେବ୍ୟମାନଂ ମୁଦାନୃତିତମ୍ ॥ ୪ ॥

କପିଲାକ୍ଷଂ ଗରୁଡ଼ଂ ସୁବର୍ଣ୍ଣସଦୃଶପ୍ରଭମ୍ ।
ଦୀର୍ଘବାହୁଂ ବୃହତ୍ସ୍ନିଗଂ ନାଦାଭରଣଭୂଷିତମ୍ ॥ ୫ ॥

ଆଜାନୁତଃ ସୁବର୍ଣ୍ଣାଭମାକ୍ଷୋଽସ୍ତୁହିନପ୍ରଭମ୍ ।
କୁଞ୍ଜୁମାରୁଣମାକ୍ଷଂ ଶତଚନ୍ଦ୍ରନିଭାନନମ୍ ॥ ୬ ॥

ନୀଲାଗ୍ରନାସିକାବକ୍ତ୍ରଂ ସୁମହତାରୁକୁଣ୍ଡଳମ୍ ।
ଦଂଷ୍ଟ୍ରାକରାଲବଦନଂ କିରୀଟମୁକୁଟୋଢ୍ଘଲମ୍ ॥ ୭ ॥

କୁଞ୍ଜୁମାରୁଣସର୍ବାଙ୍ଗଂ କୁନ୍ଦେନ୍ଦୁଧବଲାନନମ୍ ।
ବିଷ୍ଣୁବାହୁ ନମସ୍ତୁଭ୍ୟଂ କ୍ଷେମଂ କୁରୁ ସଦା ମମ ॥ ୮ ॥

ଏବଂ ଧ୍ୟାୟେନ୍ତ୍ରିସଂଧ୍ୟାସୁ ଗରୁଡଂ ନାଗଭୂଷଣମ୍ ।
ବିଷଂ ନାଶୟତେ ଶୀଘ୍ରଂ ତୁଲରାଶିମିବାନଳଃ ॥ ୯ ॥

ଓମୀମୋଂ ନମୋ ଭଗବତେ ଶ୍ରୀମହାଗରୁତାୟ ପକ୍ଷୀନ୍ଦ୍ରାୟ ବିଷ୍ଣୁବଲ୍ଲଭାୟ
ତ୍ରେଲୋକ୍ୟପରିପୂଜିତାୟ ଉଗ୍ରଭୟଂକରକାଳାନଲରୂପାୟ ବଜ୍ରନଖାୟ
ବଜ୍ରତୁଣ୍ଡାୟ ବଜ୍ରଦନ୍ତାୟ ବଜ୍ରଦଂଷ୍ଟ୍ରାୟ ବଜ୍ରପୁଚ୍ଛାୟ ବଜ୍ରପକ୍ଷାଲକ୍ଷିତଶରୀରାୟ
ଓମୀକେହ୍ୟେହି ଶ୍ରୀମହାଗରୁତାପ୍ରତିଶାସନାସ୍ଥିନାବିଶାବିଶ ଦୁଷ୍ଟାନାଂ ବିଷଂ
ଦୁଷୟ ଦୁଷୟ ସ୍ୱଷ୍ଟାନାଂ ନାଶୟ ନାଶୟ ଦନ୍ତଶୂକାନାଂ ବିଷଂ ଦାରୟ ଦାରୟ
ପ୍ରଲୀନଂ ବିଷଂ ପ୍ରଶାଶୟ ପ୍ରଶାଶୟ ସର୍ବବିଷଂ ନାଶୟ ନାଶୟ ହନ ହନ
ଦହ ଦହ ପଚ ପଚ ଭସ୍ମୀକୂରୁ ଭସ୍ମୀକୂରୁ ହୁଂ ଫଟ୍ ସ୍ୱାହା ।।

ଚନ୍ଦ୍ରମଣ୍ଡଳସଂକାଶ ସୂର୍ଯ୍ୟମଣ୍ଡଳମୁଷ୍ଟିକ ।
ପୃଥ୍ୱୀମଣ୍ଡଳମୁଦ୍ରାଙ୍ଗ ଶ୍ରୀମହାଗରୁତାୟ ବିଷଂ ହର ହର ହୁଂ ଫଟ୍ ସ୍ୱାହା ।।

ଓଁ କ୍ଷିପ ସ୍ୱାହା ।।

ଓମୀଂ ସଚରତି ସଚରତି ତକ୍ତାରୀ ମକ୍ତାରୀ ବିଷାଶାଂ ଚ
ବିଷରୂପିଣୀ ବିଷଦୂଷିଣୀ ବିଷଶୋଷଣୀ ବିଷନାଶିନୀ ବିଷହାରିଣୀ
ହତଂ ବିଷଂ ନଷ୍ଟଂ ବିଷମନ୍ତଃପ୍ରଲୀନଂ ବିଷଂ ପ୍ରନଷ୍ଟଂ
ବିଷଂ ହତଂ ତେ ବ୍ରହ୍ମଣା ବିଷଂ ହତମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ସ୍ୱାହା ।।

ଓଁ ନମୋ ଭଗବତେ ମହାଗରୁତାୟ ବିଷ୍ଣୁବାହନାୟ
ତ୍ରେଲୋକ୍ୟପରିପୂଜିତାୟ ବଜ୍ରନଖବଜ୍ରତୁଣ୍ଡାୟ ବଜ୍ରପକ୍ଷାଲଂକୃତଶରୀରାୟ
ଏହ୍ୟେହି ମହାଗରୁତ ବିଷଂ ଛିନ୍ନି ଛିନ୍ନି ଆବେଶୟାବେଶୟ ହୁଂ ଫଟ୍ ସ୍ୱାହା ।।

ସୁପର୍ଣ୍ଣୋଽସି ଗରୁଡ଼ାତ୍ରିବୃତ୍ତେ ଶିରୋ ଗାୟତ୍ରଂ ଚକ୍ଷୁଃ ସ୍ତୋମ ଆତ୍ମା
ସ୍ରାମ ତେ ତନୁର୍ବାମଦେବ୍ୟଂ ବୃହଦ୍ରଥନ୍ତରେ ପକ୍ଷୋଃ ଯଜ୍ଞାୟଜ୍ଞିୟଂ
ପୁଚ୍ଛଂ ଛନ୍ଦାଂସ୍ୟଙ୍ଗାନି ପିଷ୍ଟିୟା ଶଫା ଯଜୁଂଷି ନାମ ।।

ସୁପର୍ଯ୍ୟୋଽସି ଗରୁଡ଼ାନ୍ଦିବଂ ଗଚ୍ଛ ସୁବଃ ପତ ଓମୀଂ
ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାମମାବାସ୍ୟାୟାଂ ପୌର୍ଣ୍ଣମାସ୍ୟାଂ ପୁରୋବାଚ ସଚରତି ସଚରତି
ତଜ୍ଞାରୀ ମଜ୍ଞାରୀ ବିଷନାଶିନୀ ବିଷଦୂଷିଣୀ ବିଷହାରିଣୀ ହତଂ
ବିଷଂ ନଷ୍ଟଂ ବିଷଂ ପ୍ରନଷ୍ଟଂ ବିଷଂ ହତମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ
ବିଷଂ ହତଂ ତେ ବ୍ରହ୍ମଣା ବିଷମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ସ୍ବାହା ।।

ତତସ୍ତୟମ୍ । ଯଦ୍ୟନନ୍ତକଦୂତୋଽସି ଯଦି ବାନନ୍ତକଃ ସ୍ତୟମ୍ ।
ସଚରତି ସଚରତି ତଜ୍ଞାରୀ ମଜ୍ଞାରୀ ବିଷନାଶିନୀ ବିଷଦୂଷିଣୀ ହତଂ ବିଷଂ ନଷ୍ଟଂ
ବିଷଂ ହତମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ବିଷଂ ହତଂ ତେ ବ୍ରହ୍ମଣା ବିଷମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ସ୍ବାହା ।।

ଯଦି ବାସୁକିଦୂତୋଽସି ଯଦି ବା ବାସୁକଃ ସ୍ତୟମ୍ ।
ସଚରତି ସଚରତି ତଜ୍ଞାରୀ ମଜ୍ଞାରୀ ବିଷନାଶିନୀ ବିଷଦୂଷିଣୀ ହତଂ ବିଷଂ ନଷ୍ଟଂ
ବିଷଂ ହତମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ବିଷଂ ହତଂ ତେ ବ୍ରହ୍ମଣା ବିଷମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ସ୍ବାହା ।।

ଯଦି ବା ତକ୍ଷକଃ ସ୍ତୟମ୍ ।
ସଚରତି ସଚରତି ତଜ୍ଞାରୀ ମଜ୍ଞାରୀ ବିଷନାଶିନୀ ବିଷଦୂଷିଣୀ ହତଂ ବିଷଂ ନଷ୍ଟଂ
ବିଷଂ ହତମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ବିଷଂ ହତଂ ତେ ବ୍ରହ୍ମଣା ବିଷମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ସ୍ବାହା ।।

ଯଦି କର୍କୋଟକଦୂତୋଽସି ଯଦି ବା କର୍କୋଟକଃ ସ୍ତୟମ୍ ।
ସଚରତି ସଚରତି ତଜ୍ଞାରୀ ମଜ୍ଞାରୀ ବିଷନାଶିନୀ ବିଷଦୂଷିଣୀ ହତଂ ବିଷଂ ନଷ୍ଟଂ
ବିଷଂ ହତମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ବିଷଂ ହତଂ ତେ ବ୍ରହ୍ମଣା ବିଷମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ସ୍ବାହା ।।

ଯଦି ପଦ୍ମକଦୂତୋଽସି ଯଦି ବା ପଦ୍ମକଃ ସ୍ତୟମ୍ ।
ସଚରତି ସଚରତି ତଜ୍ଞାରୀ ମଜ୍ଞାରୀ ବିଷନାଶିନୀ ବିଷଦୂଷିଣୀ ହତଂ ବିଷଂ ନଷ୍ଟଂ
ବିଷଂ ହତମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ବିଷଂ ହତଂ ତେ ବ୍ରହ୍ମଣା ବିଷମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ସ୍ବାହା ।।

ଯଦି ମହାପଦ୍ମକଦୂତୋଽସି ଯଦି ବା ମହାପଦ୍ମକଃ ସ୍ଵୟମ୍ ।
ସଚରତି ସଚରତି ତକ୍ତାରୀ ମକ୍ତାରୀ ବିଷନାଶିନୀ ବିଷଦୂଷିଣୀ ହତଂ ବିଷଂ ନଷ୍ଟଂ
ବିଷଂ ହତମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ବିଷଂ ହତଂ ତେ ବ୍ରହ୍ମଣା ବିଷମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ସ୍ଵାହା ॥

ଯଦି ଶଙ୍ଖକଦୂତୋଽସି ଯଦି ବା ଶଙ୍ଖକଃ ସ୍ଵୟମ୍ ।
ସଚରତି ସଚରତି ତକ୍ତାରୀ ମକ୍ତାରୀ ବିଷନାଶିନୀ ବିଷଦୂଷିଣୀ ହତଂ ବିଷଂ ନଷ୍ଟଂ
ବିଷଂ ହତମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ବିଷଂ ହତଂ ତେ ବ୍ରହ୍ମଣା ବିଷମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ସ୍ଵାହା ॥

ଯଦି ଗୁଲିକଦୂତୋଽସି ଯଦି ବା ଗୁଲିକଃ ସ୍ଵୟମ୍ ।
ସଚରତି ସଚରତି ତକ୍ତାରୀ ମକ୍ତାରୀ ବିଷନାଶିନୀ ବିଷଦୂଷିଣୀ ବିଷହାରିଣୀ
ହତଂ ବିଷଂ ନଷ୍ଟଂ ବିଷଂ ହତମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ବିଷଂ ହତଂ ତେ ବ୍ରହ୍ମଣା
ବିଷମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ସ୍ଵାହା ॥

ଯଦି ପୌଷ୍ଠକାଲିକଦୂତୋଽସି ଯଦି ବା ପୌଷ୍ଠକାଲିକଃ ସ୍ଵୟମ୍ ।
ସଚରତି ସଚରତି ତକ୍ତାରୀ ମକ୍ତାରୀ ବିଷନାଶିନୀ ବିଷଦୂଷିଣୀ
ବିଷହାରିଣୀ ହତଂ ବିଷଂ ନଷ୍ଟଂ ବିଷଂ ହତମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ
ବିଷଂ ହତଂ ତେ ବ୍ରହ୍ମଣା ବିଷମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ସ୍ଵାହା ॥

ଯଦି ନାଗକଦୂତୋଽସି ଯଦି ବା ନାଗକଃ ସ୍ଵୟମ୍ ।
ସଚରତି ସଚରତି ତକ୍ତାରୀ ମକ୍ତାରୀ ବିଷନାଶିନୀ ବିଷଦୂଷିଣୀ ବିଷହାରିଣୀ
ହତଂ ବିଷଂ ନଷ୍ଟଂ ବିଷଂ ହତମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ବିଷଂ ହତଂ ତେ ବ୍ରହ୍ମଣା
ବିଷମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ସ୍ଵାହା ॥

ଯଦି ଲୁତାନାଂ ପ୍ରଲୁତାନାଂ ଯଦି ବୃଷ୍ଟିକାନାଂ ଯଦି ଘୋଟକାନାଂ ଯଦି
ସ୍ଥାବରଜଙ୍ଗମାନାଂ ସଚରତି ସଚରତି ତକ୍ତାରୀ ମକ୍ତାରୀ ବିଷନାଶିନୀ
ବିଷଦୂଷିଣୀ ବିଷହାରିଣୀ ହତଂ ବିଷଂ ନଷ୍ଟଂ ବିଷଂ ହତମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ
ବିଷଂ ହତଂ ତେ ବ୍ରହ୍ମଣା ବିଷମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଜ୍ରେଣ ସ୍ଵାହା ॥

ଅନନ୍ତବାସୁକିତକକକୋଟକପଦ୍ମକମହାପଦ୍ମକଶଙ୍ଖକ୍ରଗୁଲିକପୌଷ୍ପକାଲିକନାଗକ
 ଇତ୍ୟେଷାଂ ଦିବ୍ୟାନାଂ ମହାନାଗାନାଂ ମହାନାଗାଦିରୂପାଣାଂ
 ବିଷତୁଣ୍ଡାନାଂ ବିଷଦନ୍ତାନାଂ ବିଷଦଂଷ୍ଟ୍ରାଣାଂ ବିଷାଙ୍ଗାନାଂ ବିଷପୁଞ୍ଜାନାଂ
 ବିଶ୍ୱଚାରାଣାଂ ବୃଷ୍ଟିକାନାଂ ଲୁତାନାଂ ପ୍ରଲୁତାନାଂ ମୂଷିକାଣାଂ ଗୃହଗୌଲିକାନାଂ
 ଗୃହଗୋପିକାନାଂ ଘୃଣସାନାଂ ଗୃହଗିରିଗହ୍ୱରକାଲାନଲବଲ୍ଲୀକୋଦ୍-ଭୂତାନାଂ
 ତାର୍ଣ୍ଣାନାଂ ପର୍ଣ୍ଣାନାଂ କାଷ୍ଠଦାରୁବୃକ୍ଷକୋଟରସ୍ଥାନାଂ
 ମୂଲତ୍ୱଗ୍-ଦାରୁନିର୍ଯ୍ୟାସପତ୍ରପୁଷ୍ପଫଲୋଦ୍-ଭୂତାନାଂ
 ଦୁଷ୍ଟକୀଟକପିଶ୍ଚାନମାର୍ଜାରଜମୁକବ୍ୟାଘ୍ରବରାହାଣାଂ
 ଜରାୟୁଜାଣ୍ଡଜୋଦ୍-ଭିଢ଼ସ୍ୱେଦଜାନାଂ
 ଶସ୍ତ୍ରବାଶକ୍ଷତସ୍ତୋଚକ୍ରଶମହାବ୍ରଣକୃତାନାଂ କୃତ୍ରିମାଣାମନ୍ୟେଷାଂ
 ଭୂତବେତାଳକୂଷ୍ମାଣ୍ଡପିଶାଚପ୍ରେତରାକ୍ଷସୟକ୍ଷଭୟପ୍ରଦାନାଂ
 ବିଷତୁଣ୍ଡଦଂଷ୍ଟ୍ରାନାଂ ବିଷାଙ୍ଗାନାଂ ବିଷପୁଞ୍ଜାନାଂ ବିଷାଣାଂ
 ବିଷରୂପିଣୀ ବିଷଦୂଷିଣୀ ବିଷଶୋଷିଣୀ ବିଷନାଶିନୀ ବିଷହାରିଣୀ
 ହତଂ ବିଷଂ ନଷ୍ଟଂ ବିଷମନ୍ତଃପ୍ରଲୀନଂ ବିପ୍ରନଷ୍ଟଂ ବିଷଂ ହତଂ ତେ
 ବ୍ରହ୍ମଣା ବିଷମିନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ବଦ୍ରେଣ ସ୍ୱାହା । ।

ଯ ଇମାଂ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାମମାବାସ୍ୟାୟାଂ ପଠେଚ୍ଛୁଣ୍ଠୟାଦ୍ୱା ଯାବଦ୍ଭୀବଂ ନ ହିଂସନ୍ତି ସର୍ପୀଃ ।
 ଅଶ୍ୱୌ ବ୍ରାହ୍ମଣାନ୍-ଗ୍ରାହୟିତ୍ୱା ତୃଣେନ ମୋଚୟେତ୍ ।
 ଶତଂ ବ୍ରାହ୍ମଣାନ୍-ଗ୍ରାହୟିତ୍ୱା ଚକ୍ଷୁଷା ମୋଚୟେତ୍ ।
 ସହସ୍ରଂ ବ୍ରାହ୍ମଣାନ୍ ଗ୍ରାହୟିତ୍ୱା ମନସା ମୋଚୟେତ୍ ।
 ସର୍ପାଞ୍ଜଲେ ନ ମୁଞ୍ଚନ୍ତି । ତୃଣେ ନ ମୁଞ୍ଚନ୍ତି ।
 କାଷ୍ଠେ ନ ମୁଞ୍ଚନ୍ତି ତ୍ୟାହ ଭଗବାନ୍-ବ୍ରହ୍ମେତ୍ୟପନିଷତ୍ । ।

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣୁୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ।
ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଗ୍ନୁସ୍ତୁନୁଭିର୍ବ୍ୟାଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ॥
ଓଁ ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ।
ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତାଶ୍ୟୋଃ ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ॥
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ହରିଃ ଓଁ ତସ୍ମତ୍ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀଗରୁଡୋପନିଷଦ୍‌ସମାପ୍ତା ॥

॥ ଇତି ବୈଷ୍ଣବ ଉପନିଷଦ୍‌ ସମାପ୍ତା ॥

ଶୈବ ଉପନିଷଦ

(Shaiva Upanishad)

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ଅକ୍ଷମାଲିକା ଉପନିଷଦ

(Akshamaalikopanishat / Akshamaalikaa Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଅଧ୍ୟାପକ ଶ୍ରୀ ଅରୁଣ କୁମାର ଦାଶ

ଅକ୍ଷମାଲିକୋପନିଷଦ୍ / ଅକ୍ଷମାଲିକା ଉପନିଷଦ୍

॥ ଅଥ ଅକ୍ଷମାଲିକୋପନିଷଦ୍ ॥

ଅକାରାଦିକ୍ଷକାରାନ୍ତବର୍ଣ୍ଣଜାତକଲେବରମ୍ ।

ବିକଲେବରକୈବଲ୍ୟଂ ରାମଚନ୍ଦ୍ରପଦଂ ଭଜେ ॥

ଓଁ ବାଞ୍ଛେ ମନସି ପ୍ରତିଷ୍ଠିତା ମନୋ ମେ ବାଚି ପ୍ରତିଷ୍ଠିତମାବିରାବୀର୍ମ ଏସି ॥

ବେଦସ୍ୟ ମ ଆଶୀର୍ଘ୍ନଃ ଶୁଭଂ ମେ ମା ପ୍ରହାସୀରନେନାଧୀତେନାରାତ୍ରାନ୍ସନ୍ଧ୍ୟାମ୍ବୁତଂ

ବଦିଷ୍ୟାମି ସତ୍ୟଂ ବଦିଷ୍ୟାମି ॥

ତନ୍ନାମବତୁ ତଦ୍ବକ୍ତାରମବତୁ ଅବତୁ ମାମବତୁ ବକ୍ତାରମବତୁ ବକ୍ତାରମ୍ ॥

ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ହରିଃ ଓଁ ॥

ଅଥ ପ୍ରଜାପତିର୍ବୁଦ୍ଧଂ ପପ୍ରଚ୍ଛ ଭୋ ବ୍ରହ୍ମନୁକ୍ଷମାଲ୍ଲଭେଦବିଧିଂ ବ୍ରୁହୀତି ।

ସ୍ରା କିଂଲକ୍ଷଣା , କତି ଭେଦା ଅସ୍ୟାଃ , କତି ସୁତ୍ରାଣି , କଥଂ ଘଟନାପ୍ରକାରଃ ,

କେ ବର୍ଣ୍ଣାଃ , କା ପ୍ରତିଷ୍ଠା , କୈବାସ୍ୟାଧିଦେବତା , କିଂ ଫଳଂ ଚେତି ।

ତଂ ବ୍ରୁହଃ ପ୍ରତ୍ୟୁବାଚ ପ୍ରବାଲମୌକ୍ତିକସ୍ତୁତିକଶଙ୍ଖରଜତାଷ୍ଟାପଦଚନ୍ଦନପୁତ୍ରଜୀବିକାଞ୍ଜେ
ରୁଦ୍ରାକ୍ଷା ଇତି ।

ଆଦିକ୍ଷାନ୍ତମୂର୍ତ୍ତିଃ ସାବଧାନଭାବା ।

ସୌବର୍ଣ୍ଣଂ ରାଜତଂ ତାମ୍ରଂ ଚେତି ସୁବ୍ରହ୍ମସ୍ ।

ତଦ୍ବିବରେ ସୌବର୍ଣ୍ଣ ତଦକ୍ଷପାର୍ଶ୍ବେ ରାଜତଂ ତଦ୍ବାମେ ତାମ୍ରଂ

ତନ୍ମୁଖେ ମୁଖଂ ତପୁଛେ ପୁଚ୍ଛଂ ତଦନ୍ତରାବର୍ତ୍ତନକ୍ରମେଣ ଯୋଜୟେତ୍ ।

ଯଦସ୍ୟାନ୍ତରଂ ସୂତ୍ରଂ ତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମ । ଯଦକ୍ଷପାର୍ଶ୍ବେ ତଚ୍ଛୈବମ୍ ।
 ଯଦ୍ଦାମେ ତଦ୍ଦୈଷ୍ଟବମ୍ । ଯନ୍ନୁଷଂ ସା ସରସ୍ବତୀ ।
 ଯତ୍-ପୁଷ୍ଟଂ ସା ଗାୟତ୍ରୀ । ଯସ୍ତୁଷିରଂ ସା ବିଦ୍ୟା ।
 ଯା ଗ୍ରନ୍ଥିଃ ସା ପ୍ରକୃତିଃ । ଯେ ସ୍ବରାସ୍ତେ ଧବଳାଃ ।
 ଯେ ସ୍ବର୍ଗାସ୍ତେ ପୀତାଃ । ଯେ ପରାସ୍ତେ ରକ୍ତାଃ ।
 ଅଥ ତାଂ ପଞ୍ଚଭିର୍ଗନ୍ଧୈରମୃତୈଃ ପଞ୍ଚଭିର୍ଗବ୍ୟୈସ୍ତନ୍ନୁଭିଃ ଶୋଧୟିତ୍ବା
 ପଞ୍ଚଭିର୍ଗବ୍ୟୈର୍ଗନ୍ଧୋଦକେନ ସଂସ୍ରାପ୍ୟ ତସ୍ମାସ୍ତୋଜ୍ଞାରେଣ ପତ୍ରକୂର୍ଚ୍ଚେନ
 ସ୍ନପୟିତ୍ବାଃଷ୍ଟଭିର୍ଗନ୍ଧୈରାଲିପ୍ୟ ସୁମନଃସ୍ଥଳେ ନିବେଶ୍ୟାକ୍ଷତପୁଷ୍ପୈରାରାଧ୍ୟ
 ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷମାଦିକ୍ଷାନ୍ତୈର୍ବର୍ଣ୍ଣେଭାବୟେତ୍ ।

ଓମଙ୍କାର ମୃତ୍ୟୁଂଜୟ ସର୍ବବ୍ୟାପକ ପ୍ରଥମେଂକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
 ଓମଙ୍କାରାକର୍ଷଣାତ୍ମକ ସର୍ବଗତ ଦ୍ଵିତୀୟେଂକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
 ଓମଙ୍କାର ପୁଷ୍ଟିଦାକ୍ଷୋଭକର ତୃତୀୟେଂକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
 ଓମଙ୍କାର ବାକ୍ପ୍ରସାଦକର ନିର୍ମଳ ଚତୁର୍ଥେଂକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
 ଓମଙ୍କାର ସର୍ବବଲପ୍ରଦ ସାରତର ପଞ୍ଚମେଂକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
 ଓମଙ୍କାରୋଜାତନକର ଦୁଃସହ ଷଷ୍ଠେଂକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
 ଓମଙ୍କାକାର ସଂକ୍ଷୋଭକର ଚଞ୍ଚିଲ ସପ୍ତମେଂକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
 ଓମଙ୍କାର ସଂମୋହନକରୋଦ୍ଭବଲାଷ୍ଟମେଂକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
 ଓମଙ୍କାର ବିଦ୍ଵେଷଣକର ମୋହକ ନବମେଂକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
 ଓମଙ୍କାର ମୋହକର ଦଶମେଂକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
 ଓମଙ୍କାର ସର୍ବବଶ୍ୟକର ଶୁଦ୍ଧସତ୍ତ୍ଵେକାଦଶେଂକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
 ଓମଙ୍କାର ଶୁଦ୍ଧସାତ୍ତ୍ଵିକ ପୁରୁଷବଶ୍ୟକର ଦ୍ଵାଦଶେଂକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
 ଓମଙ୍କାରାଖିଲବାହ୍ନୟ ନିତ୍ୟଶୁଦ୍ଧ ତ୍ରୟୋଦଶେଂକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
 ଓମଙ୍କାର ସର୍ବବାହ୍ନୟ ବଶ୍ୟକର ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶେଂକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
 ଓମଙ୍କାର ଗଜାଦିବଶ୍ୟକର ମୋହନ ପଞ୍ଚଦଶେଂକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।

ଓମଃକାର ମୃତ୍ୟୁନାଶନକର ରୌଦ୍ର ଷୋଡ଼ଶେଃକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
ଓଁ କଙ୍କାର ସର୍ବବିଷହର କଲ୍ୟାଣଦ ସପ୍ତଦଶେଃକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
ଓଁ ଖଙ୍କାର ସର୍ବକ୍ଷୋଭକର ବ୍ୟାପକାଷ୍ଟାଦଶେଃକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
ଓଁ ଗଙ୍କାର ସର୍ବବିଘ୍ନଶମନ ମହତ୍ତ୍ୱରୈକୋନବିଂଶେଃକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
ଓଁ ଘଙ୍କାର ସୌଭାଗ୍ୟଦ ସ୍ତମ୍ଭନକର ବିଂଶେଃକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
ଓଁ ଙଙ୍କାର ସର୍ବବିଷନାଶକରୋତ୍ତୈକବିଂଶେଃକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
ଓଁ ଚଙ୍କାରାଭିଚାରଘ୍ନ କୁର ଦ୍ୱାବିଂଶେଃକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
ଓଁ ଛଙ୍କାର ଭୂତନାଶକର ଭୀଷଣ ତ୍ରୟୋବିଂଶେଃକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
ଓଁ ଜଙ୍କାର କୃତ୍ୟାଦିନାଶକର ଦୁର୍ଧର୍ଷ ଚତୁର୍ବିଂଶେଃକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
ଓଁ ଝଙ୍କାର ଭୂତନାଶକର ପଞ୍ଚବିଂଶେଃକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
ଓଁ ଞଙ୍କାର ମୃତ୍ୟୁପ୍ରମଥନ ଷଡ୍ବିଂଶେଃକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
ଓଁ ଟଙ୍କାର ସର୍ବବ୍ୟାପିହର ସୁଭଗ ସପ୍ତବିଂଶେଃକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
ଓଁ ଠଙ୍କାର ଚନ୍ଦ୍ରରୂପାଷ୍ଟାବିଂଶେଃକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
ଓଁ ଡଙ୍କାର ଗରୁଡାତ୍ମକ ବିଷଘ୍ନ ଶୋଭନୈକୋନତ୍ରିଂଶେଃକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
ଓଁ ଢଙ୍କାର ସର୍ବସଂପଦ୍-ପ୍ରଦ ସୁଭଗ ଚତ୍ରିଂଶେଃକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
ଓଁ ଣଙ୍କାର ସର୍ବସିଦ୍ଧିପ୍ରଦ ମୋହକରୈକଚ୍ରିଂଶେଃକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
ଓଁ ଡଙ୍କାର ଧନଧାନ୍ୟାଦିସଂପଦ୍-ପ୍ରଦ ପ୍ରସନ୍ନ ଦ୍ୱାତ୍ରିଂଶେଃକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
ଓଁ ଥଙ୍କାର ଧର୍ମପ୍ରାପ୍ତିକର ନିର୍ମଳ ତ୍ରୟସ୍ତ୍ରିଂଶେଃକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
ଓଁ ଦଙ୍କାର ପୁଷ୍ଟିବୃଦ୍ଧିକର ପ୍ରିୟଦର୍ଶନ ଚତୁସ୍ତ୍ରିଂଶେଃକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
ଓଁ ଧଙ୍କାର ବିଷଦ୍ଭରନିଘ୍ନ ବିପୁଲ ପଞ୍ଚତ୍ରିଂଶେଃକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
ଓଁ ନଙ୍କାର ଭୁକ୍ତିମୁକ୍ତିପ୍ରଦ ଶାନ୍ତ ଷଷ୍ଠତ୍ରିଂଶେଃକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
ଓଁ ପଙ୍କାର ବିଷବିଘ୍ନନାଶନ ଭବ୍ୟ ସପ୍ତତ୍ରିଂଶେଃକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
ଓଁ ଫଙ୍କାରାଶିମାଦିସିଦ୍ଧିପ୍ରଦ ଜ୍ୟୋତୀରୂପାଷ୍ଟତ୍ରିଂଶେଃକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
ଓଁ ବଙ୍କାର ସର୍ବଦୋଷହର ଶୋଭନୈକୋନଚତ୍ୱାରିଂଶେଃକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।

ଓଁ ଭଙ୍ଗାର ଭୂତପ୍ରଶାନ୍ତିକର ଭୟାନକ ଚତୁର୍ଭାରିଂଶେଃକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
 ଓଁ ମଙ୍ଗାର ବିଦ୍ଵେଷିମୋହନକରୈକଚତୁର୍ଭାରିଂଶେଃକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
 ଓଁ ଯୁଙ୍ଗାର ସର୍ବବ୍ୟାପକ ପାବନ ଦ୍ଵିଚତୁର୍ଭାରିଂଶେଃକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
 ଓଁ ରଙ୍ଗାର ଦାହକର ବିକୃତ ତ୍ରିଚତୁର୍ଭାରିଂଶେଃକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
 ଓଁ ଲଙ୍ଗାର ବିଶ୍ଵଂଭର ଭାସୁର ଚତୁଷ୍ଚତୁର୍ଭାରିଂଶେଃକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
 ଓଁ ବଙ୍ଗାର ସର୍ବାପ୍ୟାୟନକର ନିର୍ମଳ ପଞ୍ଚଚତୁର୍ଭାରିଂଶେଃକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
 ଓଁ ଶଙ୍ଗାର ସର୍ବଫଳପ୍ରଦ ପବିତ୍ର ଷଟ୍ଚତୁର୍ଭାରିଂଶେଃକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
 ଓଁ ଷଙ୍ଗାର ଧର୍ମାର୍ଥକାମଦ ଧବଳ ସପ୍ତଚତୁର୍ଭାରିଂଶେଃକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
 ଓଁ ସଙ୍ଗାର ସର୍ବକାରଣ ସାର୍ବବର୍ଣ୍ଣକାଷ୍ଠଚତୁର୍ଭାରିଂଶେଃକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
 ଓଁ ହଙ୍ଗାର ସର୍ବବାହୁଂୟ ନିର୍ମଳୈକୋନପଞ୍ଚାଶଦକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
 ଓଁ ଲଙ୍ଗାର ସର୍ବଶକ୍ତିପ୍ରଦ ପ୍ରଧାନ ପଞ୍ଚାଶଦକ୍ଷେ ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।
 ଓଁ କ୍ଷଙ୍ଗାର ପରାପରତତ୍ତ୍ଵଜ୍ଞାପକ ପରଂଜ୍ୟୋତୀରୂପ ଶିଖାମଣି ପ୍ରତିତିଷ୍ଠ ।

ଅଥୋବାଚ ଯେ ଦେବାଃ ପୃଥିବୀଷଦସ୍ତେଭ୍ୟା ନମୋ ଭଗବନ୍ତୋଽନୁମଦନ୍ତୁ
 ଶୋଭାୟୈ ପିତରୋଽନୁମଦନ୍ତୁ ଶୋଭାୟୈ ଜ୍ଞାନମୟୀମକ୍ଷମାଲିକାମ୍ ।
 ଅଥୋବାଚ ଯେ ଦେବା ଅନ୍ତରିକ୍ଷସଦସ୍ତେଭ୍ୟଃ ଓଁ ନମୋ ଭଗବନ୍ତୋଽନୁମଦନ୍ତୁ
 ଶୋଭାୟୈ ପିତରୋଽନୁମଦନ୍ତୁ ଶୋଭାୟୈ ଜ୍ଞାନମୟୀମକ୍ଷମାଲିକାମ୍ ।
 ଅଥୋବାଚ ଯେ ଦେବା ଦିବିଷଦସ୍ତେଭ୍ୟା ନମୋ ଭଗବନ୍ତୋଽନୁମଦନ୍ତୁ
 ଶୋଭାୟୈ ପିତରୋଽନୁମଦନ୍ତୁ ଶୋଭାୟୈ ଜ୍ଞାନମୟୀମକ୍ଷମାଲିକାମ୍ ।
 ଅଥୋବାଚ ଯେ ମନ୍ତ୍ରା ଯା ବିଦ୍ୟାସ୍ତେଭ୍ୟା ନମସ୍ତାଭ୍ୟଶ୍ଚୋନ୍ନମସ୍ତୁଚ୍ଛକ୍ତିରସ୍ୟାଃ ପ୍ରତିଷ୍ଠାପୟତି ।
 ଅଥୋବାଚ ଯେ ବ୍ରହ୍ମବିଷ୍ଣୁରୁଦ୍ରାସ୍ତେଭ୍ୟଃ ସଗୁଣେଭ୍ୟ ଓଁ ନମସ୍ତଦ୍ଵୀର୍ଯ୍ୟମସ୍ୟାଃ ପ୍ରତିଷ୍ଠାପୟତି ।
 ଅଥୋବାଚ ଯେ ସ୍ରାକ୍ଷ୍ୟାଦିତତ୍ତ୍ଵଭେଦାସ୍ତେଭ୍ୟା ନମୋ ବର୍ତ୍ତଧ୍ଵଂ ବିରୋଧେଽନୁବର୍ତ୍ତଧ୍ଵମ୍ ।
 ଅଥୋବାଚ ଯେ ଶୈବା ବୈଷ୍ଣବାଃ ଶାକ୍ତାଃ ଶତସହସ୍ରଶସ୍ତେଭ୍ୟା
 ନମୋ ନମୋ ଭଗବନ୍ତୋଽନୁମଦନ୍ତୁନୁଗୃହ୍ଣନ୍ତୁ ।
 ଅଥୋବାଚ ଯାଶ୍ଚ ମୃତ୍ୟୋଃ ପ୍ରାଣବତ୍ୟସ୍ତାଭ୍ୟା ନମୋ ନମସ୍ତେନୈତଂ ମୃତୟତ ମୃତୟତ ।

ପୁନରେତସ୍ୟାଂ ସର୍ବାତ୍ମକତ୍ତଂ ଭାବୟିତ୍ବା ଭାବେନ ପୂର୍ବମାଲିକାମୁପାଦ୍ୟାରଭ୍ୟ ତନ୍ନୟାଂ
ମହୋପହାରୈରୁପହୃତ୍ୟାଦିକ୍ଷାନ୍ତୈରକ୍ଷରୈରକ୍ଷମାଲମଞ୍ଜୋଋଗତଂ ସ୍ଫୁଟେତ୍ ।
ଅଥ ପୁନରୁଦ୍ଭାପ୍ୟ ପ୍ରଦକ୍ଷିଣୀକୃତ୍ୟାଂ ନମସ୍ତେ ଭଗବତି ମନ୍ତ୍ରମାତୃକେଽକ୍ଷମାଲେ
ସର୍ବବଶଂକର୍ଯ୍ୟୋଂ ନମସ୍ତେ ଭଗବତି ମନ୍ତ୍ରମାତୃକେଽକ୍ଷମାଲିକେ ଶେଷସ୍ତୁମ୍ଭିନ୍ୟାଂ
ନମସ୍ତେ ଭଗବତି ମନ୍ତ୍ରମାତୃକେଽକ୍ଷମାଲେ ଭଜାତନ୍ୟାଂ ନମସ୍ତେ ଭଗବତି
ମନ୍ତ୍ରମାତୃକେଽକ୍ଷମାଲେ ବିଶ୍ଵାମୃତ୍ୟାଂ ମୃତ୍ୟୁଂ ଜୟସ୍ଵରୂପିଣି ସକଲଲୋକୋଦ୍ଧୀପିନି
ସକଲଲୋକରକ୍ଷାଧିକେ ସକଲଲୋକୋଦ୍ଧୀବିକେ ସକଲଲୋକୋପାଦିକେ
ଦିବାପ୍ରବର୍ତ୍ତିକେ ରାତ୍ରିପ୍ରବର୍ତ୍ତିକେ ନଦ୍ୟନ୍ତରଂ ଯାସି ଦେଶାନ୍ତରଂ ଯାସି ଦ୍ଵୀପାନ୍ତରଂ
ଯାସି ଲୋକାନ୍ତରଂ ଯାସି ସର୍ବଦା ସ୍ଫୁରସି ସର୍ବଦୃଢି ବାସସି ।
ନମସ୍ତେ ପରାରୂପେ ନମସ୍ତେ ପଶ୍ୟନ୍ତାରୂପେ ନମସ୍ତେ ମଧ୍ୟମାରୂପେ ନମସ୍ତେ
ବୈଶରୀରୂପେ ସର୍ବତତ୍ତ୍ଵାନ୍ତ୍ରିକେ ସର୍ବବିଦ୍ୟାନ୍ତ୍ରିକେ ସର୍ବଶକ୍ତ୍ୟାନ୍ତ୍ରିକେ ସର୍ବଦେବାନ୍ତ୍ରିକେ
ବସିଷ୍ଠେନ ମୁନିନାରାଧିତେ ବିଶ୍ଵାମିତ୍ରେଣ ମୁନିନୋପଜୀବ୍ୟମାନେ ନମସ୍ତେ ନମସ୍ତେ ।
ପ୍ରାତରଧୀୟାନୋ ରାତ୍ରିକୃତଂ ପାପଂ ନାଶୟତି । ସାୟମଧୀୟାନୋ ଦିବସକୃତଂ ପାପଂ ନାଶୟତି ।
ତସ୍ମାନ୍ ପ୍ରାତଃ ପ୍ରୟୁଜ୍ଞାନଃ ପାପୋଽପାପୋ ଭବତି ।
ଏବମକ୍ଷମାଲିକୟା ଜପ୍ତୋ ମନ୍ତ୍ରଃ ସଦ୍ୟଃ ସିଦ୍ଧିକରୋ
ଭବତୀତ୍ୟାହ ଭଗବାନ୍-ଗୁହ୍ୟ ପ୍ରଜାପତିମିତ୍ୟୁପନିଷତ୍ ॥ ହରିଃ ଓଁ ତସ୍ମତ୍ ॥
ଓଁ ବାଞ୍ଛେ ମନସି ପ୍ରତିଷ୍ଠିତା ମନୋ ମେ ବାଚି ପ୍ରତିଷ୍ଠିତମାବିରାବୀର୍ମ ଏଧି ॥
ବେଦସ୍ୟ ମ ଆଶୀର୍ଘ୍ନଃ ଶୁଭଂ ମେ ମା ପ୍ରହାସୀରନେନାଧୀତେନାରାତ୍ରାନ୍ ସନ୍ଧ୍ୟାମ୍ବତଂ
ବଦିଷ୍ୟାମି ସତ୍ୟଂ ବଦିଷ୍ୟାମି ॥
ତନ୍ନାମବତୁ ତଦ୍ଵକ୍ତାରମବତୁ ଅବତୁ ମାମବତୁ ବକ୍ତାରମବତୁ ବକ୍ତାରମ୍ ॥
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ଇତ୍ୟକ୍ଷମାଲିକୋପନିଷସ୍ତମାପ୍ତା ॥

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ରୁଦ୍ରାକ୍ଷଜାବାଲ ଉପନିଷଦ

(Rudrakshajabalopanisat / Rudrakshajabala Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ ଓମ ପ୍ରକାଶ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ

ରୁଦ୍ରାକ୍ଷଜାବାଲୋପନିଷଦ୍ / ରୁଦ୍ରାକ୍ଷଜାବାଲ ଉପନିଷଦ

॥ ଅଥ ରୁଦ୍ରାକ୍ଷଜାବାଲୋପନିଷଦ୍ ॥

ରୁଦ୍ରାକ୍ଷୋପନିଷଦ୍ଦେବ୍ୟଂ ମହାରୁଦ୍ରତୟୋଜ୍ଜ୍ୱଳମ୍ ।

ପ୍ରତିଯୋଗିବିନିର୍ମୁକ୍ତଂ ଶିବମାତ୍ରପଦଂ ଭଜେ ॥

ଓଁ ଆପ୍ୟାୟନ୍ତୁ ମମାଜ୍ଞାନି ବାକ୍ପ୍ରାଣଶ୍ଚକ୍ଷୁଃ ଶ୍ରୋତ୍ରମଥୋ ବଲମିନ୍ଦ୍ରିୟାଣି ଚ ॥

ସର୍ବାଣି ସର୍ବଂ ବ୍ରହ୍ମୋପନିଷଦଂ ମାହଂ ବ୍ରହ୍ମ ନିରାକୁର୍ଯ୍ୟାଂ ମା ମା ବ୍ରହ୍ମ
ନିରାକରୋଦନିରାକରଣମସ୍ତୁନିରାକରଣଂ ମେସୁ ତଦାତ୍ମନି ନିରତେ ଯ ଉପନିଷସୁ
ଧର୍ମାସ୍ତେ ମୟି ସନ୍ତ ତେ ମୟି ସନ୍ତ ॥

ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ହରିଃ ଓଁ ॥

ଅଥ ହୈନଂ କାଲାଗ୍ନିରୁଦ୍ରଂ ଭୁସୁଶ୍ଚ ପପ୍ରୁକ୍ଷ କଥଂ ରୁଦ୍ରାକ୍ଷୋପୁଞ୍ଜଃ ।

ତଦ୍ଭାରଣାକ୍ତିଂ ଫଲମିତି । ତଂ ହୋବାଚ ଭଗବାନ୍-କାଲାଗ୍ନିରୁଦ୍ରଃ ।

ତ୍ରିପୁରବଧାର୍ଥମହଂ ନିମୀଳିତାକ୍ଷୋଭବମ୍ ।

ତେଭ୍ୟୋ ଜଲବିନ୍ଦବୋ ଭୂମୌ ପତିତାସ୍ତେ ରୁଦ୍ରାକ୍ଷା ଜାତାଃ ।

ସର୍ବାନୁଗ୍ରହାର୍ଥାୟ ତେଷାଂ ନାମୋଜ୍ଞାରମାତ୍ରେଣ ଦଶଗୋପ୍ରଦାନଫଳଂ

ଦର୍ଶନସ୍ପର୍ଶନାଭ୍ୟାଂ ହିରୁଣଂ ଫଲମତ ଉର୍ଧ୍ବଂ ବକ୍ସୁଂ ନ ଶକ୍ନୋମି ।

ତତ୍ତ୍ରେତେ ଶ୍ଳୋକା ଭବନ୍ତି —

କସ୍ମିଂସ୍ଥିତଂ ତୁ କିଂ ନାମ କଥଂ ବା ଧାର୍ଯ୍ୟତେ ନରୈଃ ।

କତିଭେଦମୁଖାନ୍ୟତ୍ର କୈର୍ମନ୍ତ୍ରେଧାର୍ଯ୍ୟତେ କଥମ୍ ॥ ୧ ॥

ଦିବ୍ୟବର୍ଷସହସ୍ରାଣି ଚକ୍ଷୁରୁନ୍ଧ୍ରୀଲିତଂ ମୟା ।
ଭୂମାବକ୍ଷିପୁଟାଭ୍ୟାଂ ତୁ ପତିତା ଜଲବିନ୍ଦବଃ ॥ ୨ ॥

ତତ୍ରାଶୁବିନ୍ଦବୋ ଜାତା ମହାରୁଦ୍ରାକ୍ଷବୃକ୍ଷକାଃ ।
ସ୍ଥାବରତ୍ୱମନୁପ୍ରାପ୍ୟ ଭକ୍ତାନୁଗ୍ରହକାରଣାତ୍ ॥ ୩ ॥

ଭକ୍ତାନାଂ ଧାରଣାପ୍ରାପଂ ଦିବାରାତ୍ରିକୃତଂ ହରେତ୍ ।
ଲକ୍ଷଂ ତୁ ଦର୍ଶନାତ୍-ପୁଣ୍ୟଂ କୋଟିସ୍ତଦ୍ଧାରଣାଦ୍-ଭବେତ୍ ॥ ୪ ॥

ତସ୍ୟ କୋଟିଶତଂ ପୁଣ୍ୟଂ ଲଭତେ ଧାରଣାନୁରଃ ।
ଲକ୍ଷକୋଟିସହସ୍ରାଣି ଲକ୍ଷକୋଟିଶତାନି ଚ ॥ ୫ ॥

ତଦ୍ଭପାଲ୍ଲଭତେ ପୁଣ୍ୟଂ ନରୋ ରୁଦ୍ରାକ୍ଷଧାରଣାତ୍ ।
ଧାତ୍ରୀଫଳପ୍ରମାଣଂ ଯୁକ୍ତେଷୁମେତଦୁଦାହୃତମ୍ ॥ ୬ ॥

ବଦରୀଫଳମାତ୍ରଂ ତୁ ମଧ୍ୟମଂ ପ୍ରୋତ୍ୟତେ ବୁଧୈଃ ।
ଅଧମଂ ଚଣମାତ୍ରଂ ସ୍ୟାତ୍-ପ୍ରକ୍ରିୟୈଷା ମୟୋତ୍ୟତେ ॥ ୭ ॥

ବ୍ରାହ୍ମଣାଃ କ୍ଷତ୍ରିୟା ବୈଶ୍ୟାଃ ଶୂଦ୍ରାଶ୍ଚେତି ଶିବାଜ୍ଞୟା ।
ବୃଥା ଜାତାଃ ପୃଥିବ୍ୟାଂ ତୁ ତଦ୍ଭାତୀୟାଃ ଶୁଭାକ୍ଷକାଃ ॥ ୮ ॥

ଶ୍ୱେତାସ୍ତୁ ବ୍ରାହ୍ମଣା ଜ୍ଞେୟାଃ କ୍ଷତ୍ରିୟା ରକ୍ତବର୍ଣ୍ଣକାଃ ।
ପୀତାସ୍ତୁ ବୈଶ୍ୟା ବିଜ୍ଞେୟାଃ କୃଷ୍ଣାଃ ଶୂଦ୍ରା ଭଦ୍ରାହୃତାଃ ॥ ୯ ॥

ବ୍ରାହ୍ମଣୋ ବିଭୃୟାକ୍ଳେତାତ୍ରକ୍ତାତ୍ରାଜା ତୁ ଧାରୟେତ୍ ।
ପୀତାନ୍ଦୈଶ୍ୟସ୍ତୁ ବିଭୃୟାକୃଷ୍ଣାଞ୍ଜୁଦ୍ରସ୍ତୁ ଧାରୟେତ୍ ॥ ୧୦ ॥

ସମାଃ ସ୍ନିଗ୍ଧା ଦୃଢ଼ାଃ ସ୍ଥୂଳାଃ କଣ୍ଠକୈଃ ସଂଯୁତାଃ ଶୁଭାଃ ।
କୃମିଦଷ୍ଟଂ ଭିନ୍ନଭିନ୍ନଂ କଣ୍ଠକୈର୍ହୀନମେବ ଚ ॥ ୧୧ ॥

ବ୍ରଣୟୁକ୍ତମୟୁକ୍ତଂ ଚ ଷଡ୍-ରୁଦ୍ରାକ୍ଷା ବିବର୍ଜୟେତ୍ ।
ସ୍ୱୟମେବ କୃତଂ ଦ୍ୱାରଂ ରୁଦ୍ରାକ୍ଷଂ ସ୍ୟାଦିହୋଞ୍ଜମମ୍ ॥ ୧୨ ॥

ୟତ୍ନୁ ପୌରୁଷୟତ୍ନେନ କୃତଂ ତନ୍ନିଧ୍ୟମଂ ଭବେତ୍ ।
ସମାନ୍-ସ୍ନିଗ୍ଧାନ୍ୟଦାନ୍-ସ୍ଥୂଳାନ୍-କ୍ଷୌମସୁତ୍ରେଣ ଧାରୟେତ୍ ॥ ୧୩ ॥

ସର୍ବଗାତ୍ରେଣ ସୌମ୍ୟେନ ସାମାନ୍ୟାନି ବିଚକ୍ଷଣଃ ।
ନିକଷେ ହେମରେଖାଭା ଯୁସ୍ୟ ରେଖା ପ୍ରଦୃଶ୍ୟତେ ॥ ୧୪ ॥

ତଦକ୍ଷମୁଞ୍ଜମଂ ବିଦ୍ୟାଞ୍ଜୟିତ୍ ଶିବପୂଜକୈଃ ।
ଶିଖାୟାମେକରୁଦ୍ରାକ୍ଷଂ ତ୍ରିଶତଂ ଶିରସା ବହେତ୍ ॥ ୧୫ ॥

ଷଡ୍-ତ୍ରିଂଶତଂ ଗଲେ ଦଧ୍ୟାଦ୍ୱାହୋଃ ଷୋଡ଼ଶ ଷୋଡ଼ଶ ।
ମଣିବନ୍ଧେ ଦ୍ୱାଦଶୈବ ସ୍ୱନ୍ଧେ ପଞ୍ଚିଶତଂ ବହେତ୍ ॥ ୧୬ ॥

ଅଷ୍ଟୋତ୍ତରଶତୈର୍ମାଳାମୁପବୀତଂ ପ୍ରକଳ୍ପୟେତ୍ ।
ଦ୍ୱିସରଂ ତ୍ରିସରଂ ବାପି ସରାଣାଂ ପଞ୍ଚକଂ ତଥା ॥ ୧୭ ॥

ସରାଣାଂ ସପ୍ତକଂ ବାପି ବିଭୃୟାହ୍ନସ୍ତଦେଶତଃ ।
ମୁକୁଟେ କୁଣ୍ଡଳେ ଚୈବ କର୍ଣ୍ଣକାହାରକେଽପି ବା ॥ ୧୮ ॥

କେୟୂରକଟକେ ସୂତ୍ରଂ କୁକ୍ଷିବନ୍ଧେ ବିଶେଷତଃ ।
ସୁପ୍ତେ ପୀତେ ସଦାକାଳଂ ରୁଦ୍ରାକ୍ଷଂ ଧାରୟେନ୍ନରଃ ॥ ୧୯ ॥

ତ୍ରିଶତଂ ତୁଧମଂ ପଞ୍ଚଶତଂ ମଧ୍ୟମମୁତ୍ୟତେ ।
ସହସ୍ରମୁଖମଂ ପ୍ରୋକ୍ତମେବଂ ଭେଦେନ ଧାରୟେତ୍ ॥ ୨୦ ॥

ଶିରସୀଶାନମନ୍ତ୍ରେଣ କଣ୍ଠେ ତତ୍-ପୁରୁଷେଣ ତୁ ।
ଅଘୋରେଣ ଗଲେ ଧାର୍ଯ୍ୟଂ ତେନୈବ ହୃଦୟେଽପି ଚ ॥ ୨୧ ॥

ଅଘୋରବୀଜମନ୍ତ୍ରେଣ କରୟୋର୍ଧାରୟେନ୍ନୁଧୀଃ ।
ପଞ୍ଚାଶଦକ୍ଷଗ୍ରଥିତାନ୍ୟୋମବ୍ୟାପ୍ୟପି ଚୋଦରେ ॥ ୨୨ ॥

ପଞ୍ଚ ବ୍ରହ୍ମଭିରଞ୍ଜେଷୁ ତ୍ରିମାଳା ପଞ୍ଚ ସପ୍ତ ଚ ।
ଗ୍ରଥିତ୍ବା ମୂଳମନ୍ତ୍ରେଣ ସର୍ବାଣ୍ୟକ୍ଷାଣି ଧାରୟେତ୍ ॥ ୨୩ ॥

ଅଥ ହୈନଂ ଭଗବନ୍ତଂ କାଲାଗ୍ନିରୁଦ୍ରଂ ଭୁସୁଣ୍ଠଃ ପପ୍ରୁଃ
ରୁଦ୍ରାକ୍ଷାଣାଂ ଭେଦେନ ଯଦକ୍ଷଂ ଯସ୍ମରୂପଂ ଯଦ୍ଦ୍ୟାଂଲମିତି ।
ତସ୍ମରୂପଂ ମୁଖଯୁକ୍ତମରିଷ୍ଟନିରସନଂ କାମାଭୀଷ୍ଟଦ୍ୟାଲଂ ବ୍ରହ୍ମୀତି ହୋବାଚ ।

ତତ୍ତ୍ରିତେ ଶ୍ଳୋକା ଭବନ୍ତି ———
ଏକବକ୍ତ୍ରଂ ତୁ ରୁଦ୍ରାକ୍ଷଂ ପରତତ୍ତ୍ୱସ୍ୱରୂପକମ୍ ।
ତଦ୍ଭାରଣାପୁରେ ତତ୍ତ୍ୱେ ଲୀୟତେ ବିଜିତେନ୍ଦ୍ରିୟଃ ॥ ୧ ॥

ଦ୍ୱିବକ୍ତ୍ରଂ ତୁ ମୁନିଶ୍ରେଷ୍ଠ ଚାର୍ଯନାରୀଶ୍ୱରାତ୍ମକମ୍ ।
ଧାରଣାଦର୍ଯନାରୀଶଃ ପ୍ରୀୟତେ ତସ୍ୟ ନିତ୍ୟଶଃ ॥ ୨ ॥

ତ୍ରିମୁଖଂ ଚୈବ ରୁଦ୍ରାକ୍ଷମଗ୍ନିତ୍ରୟସ୍ୱରୂପକମ୍ ।
ତଦ୍ଭାରଣାତ ହୃତଭୁକ୍ତସ୍ୟ ତୁଷ୍ୟତି ନିତ୍ୟଦା ॥ ୩ ॥

ଚତୁର୍ମୁଖଂ ତୁ ରୁଦ୍ରାକ୍ଷଂ ଚତୁର୍ବକ୍ତ୍ରସ୍ୱରୂପକମ୍ ।
ତଦ୍ଭାରଣାତତୁର୍ବକ୍ତ୍ରଃ ପ୍ରୀୟତେ ତସ୍ୟ ନିତ୍ୟଦ ॥ ୪ ॥

ପଞ୍ଚବକ୍ତ୍ରଂ ତୁ ରୁଦ୍ରାକ୍ଷଂ ପଞ୍ଚବ୍ରହ୍ମସ୍ବରୂପକମ୍ ।
ପଞ୍ଚବକ୍ତ୍ରଃ ସ୍ବୟଂ ବ୍ରହ୍ମ ପୁଂହତ୍ୟା ଚ ବ୍ୟପୋହତି ॥ ୫ ॥

ଷଡ୍-ବକ୍ତ୍ରମପି ରୁଦ୍ରାକ୍ଷଂ କାର୍ତ୍ତିକେୟାଧିଦୈବତମ୍ ।
ତଦ୍ଭାରଣାନ୍ନହାଗ୍ରୀଃ ସ୍ୟାନ୍ନହଦାରୋଗ୍ୟମୁତ୍ତମମ୍ ॥ ୬ ॥

ମତିବିଜ୍ଞାନସଂପତ୍ତିଶୁଦ୍ଧୟେ ଧାରୟେନ୍ନୁଧୀଃ ।
ବିନାୟକାଧିଦୈବଂ ଚ ପ୍ରବଦନ୍ତି ମନୀଷିଣଃ ॥ ୭ ॥

ସପ୍ତବକ୍ତ୍ରଂ ତୁ ରୁଦ୍ରାକ୍ଷଂ ସପ୍ତମାଲ୍ମାଧିଦୈବତମ୍ ।
ତଦ୍ଭାରଣାନ୍ନହାଗ୍ରୀଃ ସ୍ୟାନ୍ନହଦାରୋଗ୍ୟମୁତ୍ତମମ୍ ॥ ୮ ॥

ମହତୀ ଜ୍ଞାନସଂପତ୍ତିଃ ଶୁଚିର୍ଧାରଣତଃ ସଦା ।
ଅଷ୍ଟବକ୍ତ୍ରଂ ତୁ ରୁଦ୍ରାକ୍ଷମଷ୍ଟମାତ୍ରାଧିଦୈବତମ୍ ॥ ୯ ॥

ବସ୍ତୁଷ୍ଟକପ୍ରିୟଂ ଚୈବ ଗଙ୍ଗାପ୍ରୀତିକରଂ ତଥା ।
ତଦ୍ଭାରଣାଦିମେ ପ୍ରୀତା ଭବେନ୍ୟୁଃ ସତ୍ୟବାଦିନଃ ॥ ୧୦ ॥

ନବବକ୍ତ୍ରଂ ତୁ ରୁଦ୍ରାକ୍ଷଂ ନବଶକ୍ତ୍ୟାଧିଦୈବତମ୍ ।
ତସ୍ୟ ଧାରଣମାତ୍ରେଣ ପ୍ରୀୟନ୍ତେ ନବ ଶକ୍ତୟଃ ॥ ୧୧ ॥

ଦଶବକ୍ତ୍ରଂ ତୁ ରୁଦ୍ରାକ୍ଷଂ ଯୁମ୍ପଦୈବତ୍ୟମୀରିତମ୍ ।
ଦଶାପ୍ରଶାନ୍ତିଜନକଂ ଧାରଣାନ୍ନାତ୍ର ସଂଶୟଃ ॥ ୧୨ ॥

ଏକାଦଶମୁଖଂ ତ୍ବକ୍ଷଂ ରୁଦ୍ରେକାଦଶଦୈବତମ୍ ।
ତଦିଦଂ ଦୈବତଂ ପ୍ରାହୁଃ ସଦା ସୌଭାଗ୍ୟବର୍ଧନମ୍ ॥ ୧୩ ॥

ରୁଦ୍ରାକ୍ଷଂ ଦ୍ଵାଦଶମୁଖଂ ମହାବିଷ୍ଣୁସ୍ଵରୂପକମ୍ ।
ଦ୍ଵାଦଶାଦିତ୍ୟରୂପଂ ଚ ବିଭର୍ତ୍ତେୟଂ ହି ତତ୍ପରମ୍ ॥ ୧୪ ॥

ତ୍ରୟୋଦଶମୁଖଂ ତୁଷ୍ଟଂ କାମଦଂ ସିଦ୍ଧିଦଂ ଶୁଭମ୍ ।
ତସ୍ୟ ଧାରଣମାତ୍ରେଣ କାମଦେବଃ ପ୍ରସାଦତି ॥ ୧୫ ॥

ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶମୁଖଂ ଚାକ୍ଷଂ ରୁଦ୍ରନେତ୍ରସମୁଦ୍-ଭବମ୍ ।
ସର୍ବବ୍ୟାପିହରଂ ଚୈବ ସର୍ବଦାରୋଗ୍ୟମାପୁୟାତ୍ ॥ ୧୬ ॥

ମଦ୍ୟଂ ମାଂସଂ ଚ ଲଘୁନଂ ପଲ୍ଲାଶୁଂ ଶିଗୁମେବ ଚ ।
ଶ୍ଳେଷ୍ମାତକଂ ବିଦ୍ଵରାହମଭକ୍ଷ୍ୟଂ ବର୍ଜୟେନ୍ନରଃ ॥ ୧୭ ॥

ଗ୍ରହଣେ ବିଷ୍ଣୁବେ ଚୈବମୟନେ ସଂକ୍ରମେଧି ଚ ।
ଦର୍ଶେଷୁ ପୂର୍ଣ୍ଣମାସେ ଚ ପୂର୍ଣ୍ଣେଷୁ ଦିବସେଷୁ ଚ ।
ରୁଦ୍ରାକ୍ଷଧାରଣାସୁଦୟଃ ସର୍ବପାପୈଃ ପ୍ରମୁଚ୍ୟତେ ॥ ୧୮ ॥

ରୁଦ୍ରାକ୍ଷମୂଳଂ ତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମା ତନ୍ମାଳଂ ବିଷ୍ଣୁରେବ ଚ ।
ତନ୍ମୁଖଂ ରୁଦ୍ର ଇତ୍ୟାଦୁସ୍ତଦ୍ଵିମୁଃ ସର୍ବଦେବତାଃ ॥ ୧୯ ॥ ଇତି ॥

ଅଥ କାଲାଗ୍ନିରୁଦ୍ରଂ ଭଗବନ୍ତଂ ସନନ୍ତୁମାରଃ ପପ୍ରଜ୍ଞାଧୀହି ଭଗବନ୍ନୁଦ୍ରାକ୍ଷଧାରଣବିଧିମ୍ ।
ତସ୍ମିନ୍-ସମୟେ ନିଦାଘଜତଭରତଦତ୍ତାତ୍ରେୟକାତ୍ୟାୟନଭରଦ୍ଵାଜକପିଲବସିଷ୍ଠପିପ୍ପ୍ଳାଦାଦୟଃ
କାଲାଗ୍ନିରୁଦ୍ରଂ ପରିସମେତୋରୁଃ ।

ଅଥ କାଲାଗ୍ନିରୁଦ୍ରଃ କିମର୍ଥଂ ଭବତାମାଗମନମିତି ହୋବାଚ ।

ରୁଦ୍ରାକ୍ଷଧାରଣବିଧିଂ ବୈ ସର୍ବେ ଶ୍ରୋତୁମିଚ୍ଛାମହ ଇତି ।

ଅଥ କାଲାଗ୍ନିରୁଦ୍ରଃ ପ୍ରୋବାଚ ।

ରୁଦ୍ରସ୍ୟ ନୟନାଦୁତ୍ପନ୍ନା ରୁଦ୍ରାକ୍ଷା ଇତି ଲୋକେ ଖ୍ୟାୟନ୍ତେ ।

ଅଥ ସଦାଶିବଃ ସଂହାରକାଳେ ସଂହାରଂ କୃତ୍ଵା ସଂହାରାକ୍ଷଂ ମୁକୁଲୀକରୋତି ।

ତନ୍ନୟନାଞ୍ଜାତା ରୁଦ୍ରାକ୍ଷା ଇତି ହୋବାଚ ।
 ତସ୍ମାଦ୍ରୁଦ୍ରାକ୍ଷତ୍ୱମିତି କାଲୀଗ୍ନିରୁଦ୍ରଃ ପ୍ରୋବାଚ ।
 ତଦ୍ରୁଦ୍ରାକ୍ଷେ ବାଗ୍ନିଷୟେ କୃତେ ଦଶଗୋପ୍ରଦାନେନ ଯତ୍ତ୍ୱାଲମବାପ୍ନୋତି ତତ୍ତ୍ୱାଲମଶୁଭେ ।
 ସ ଏଷ ଭସ୍ମଜ୍ୟୋତୀ ରୁଦ୍ରାକ୍ଷ ଇତି ।
 ତଦ୍ରୁଦ୍ରାକ୍ଷଂ କରେଣ ସ୍ପୃଷ୍ଟ୍ୱା ଧାରଣମାତ୍ରେଣ ଦ୍ୱିସହସ୍ରଗୋପ୍ରଦାନଫଳଂ ଭବତି ।
 ତଦ୍ରୁଦ୍ରାକ୍ଷେ କର୍ଣ୍ଣୟୋର୍ଧାର୍ଯ୍ୟମାଣେ ଏକାଦଶସହସ୍ରଗୋପ୍ରଦାନଫଳଂ ଭବତି ।
 ଏକାଦଶରୁଦ୍ରତ୍ୱଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ।
 ତଦ୍ରୁଦ୍ରାକ୍ଷେ ଶିରସି ଧାର୍ଯ୍ୟମାଣେ କୋଟିଗୋପ୍ରଦାନଫଳଂ ଭବତି ।
 ଏତେଷାଂ ସ୍ଥାନାନାଂ କର୍ଣ୍ଣୟୋଃ ଫଳଂ ବହୁଂ ନ ଶକ୍ୟମିତି ହୋବାଚ ।
 ଯ ଇମାଂ ରୁଦ୍ରାକ୍ଷଜାବାଲୋପନିଷଦଂ ନିତ୍ୟମଧୀତେ ବାଲୋ ବା ଯୁବା ବା
 ବେଦ ସ ମହାନ୍ଭବତି ।
 ସ ଗୁରୁଃ ସର୍ବେଷାଂ ମନ୍ତ୍ରାଣାମୁପଦେଷ୍ଟା ଭବତି ଏତୈରେବ ହୋମଂ କୁର୍ଯ୍ୟାତ୍ ।
 ଏତୈରେବାର୍ଚ୍ଚନମ୍ ।
 ତଥା ରକ୍ଷୋଘ୍ନଂ ମୃତ୍ୟୁତାରକଂ ଗୁରୁଣା ଲଭ୍ୟଂ କର୍ଣ୍ଣେ ବାହୌ ଶିଖାୟାଂ ବା ବଧ୍ନୀତ ।
 ସପ୍ତଦ୍ୱୀପବତୀ ଭୂମିର୍ଦକ୍ଷିଣାର୍ଥଂ ନାବକଲ୍ମଷେ ।
 ତସ୍ମାନ୍ନିଜୟା ଯାଂ କାଂଚିଦ୍ଭାଂ ଦଦ୍ୟାତ୍ତା ଦକ୍ଷିଣା ଭବତି ।
 ଯ ଇମାମୁପନିଷଦଂ ବ୍ରାହ୍ମଣଃ ସାୟମଧୀୟାନ୍ନୋ ଦିବସକୃତଂ ପାପଂ ନାଶୟତି ।
 ମଧ୍ୟାହ୍ନେଧୀୟାନ୍ନଃ ଷଡ୍ଜନ୍ମକୃତଂ ପାପଂ ନାଶୟତି ।
 ସାୟଂ ପ୍ରାତଃ ପ୍ରୟୁଜ୍ଞାନୋନେକଜନ୍ମକୃତଂ ପାପଂ ନାଶୟତି ।
 ଷଟ୍ସହସ୍ରଲକ୍ଷଗାୟତ୍ରୀଜପଫଳମବାପ୍ନୋତି ।
 ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାସୁରାପାନସ୍ୱର୍ଣ୍ଣସ୍ତେୟଗୁରୁଦାରଗମନତସ୍ତ୍ରଂ ଘୋଗପାତକେଭ୍ୟଃ ପୂତୋ ଭବତି ।
 ସର୍ବତୀର୍ଥଫଳମଶୁଭେ । ପତିତସଂଭାଷଣାତ୍-ପୂତୋ ଭବତି ।
 ପଞ୍ଜିଶତସହସ୍ରପାବନୋ ଭବତି । ଶିବସାୟୁଜ୍ୟମବାପ୍ନୋତି ।
 ନ ଚ ପୁନରାବର୍ତ୍ତତେ ନ ଚ ପୁନରାବର୍ତ୍ତତ ଇତ୍ୟୋଂସତ୍ୟମିତ୍ୟୁପନିଷଦ୍ ॥

ହରିଃ ଓଁ ତସ୍ମତ୍ ।।

ଓଁ ଆପ୍ୟାୟନ୍ତୁ ମମାଙ୍ଗାନି ବାକ୍ପ୍ରାଣଶ୍ଚକ୍ଷୁଃ ଶ୍ରୋତ୍ରମଥୋ ବଲମିନ୍ଦ୍ରିୟାଣି ଚ ।।

ସର୍ବାଣି ସର୍ବଂ ବ୍ରହ୍ମୋପନିଷଦଂ ମାହଂ ବ୍ରହ୍ମ ନିରାକୁର୍ଯ୍ୟାଂ ମା ମା ବ୍ରହ୍ମ

ନିରାକରୋଦନିରାକରଶମସ୍ତୁନିରାକରଣଂ ମେସୁ ତଦାତ୍ମନି ନିରତେ ଯ ଉପନିଷସୁ

ଧର୍ମାସ୍ତେ ମୟି ସନ୍ତ ତେ ମୟି ସନ୍ତ ।।

ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ।।

।। ଇତି ରୁଦ୍ରାକ୍ଷଜାବାଲୋପନିଷସମାପ୍ତା ।।

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ଜାବାଲି ଉପନିଷଦ

(Jaabaaliyupanisat / Jaabaali Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ ଶେଷଦେବ ଦାଶ

ଜାବାଲ୍ୟପନିଷଦ୍ / ଜାବାଲି ଉପନିଷଦ

॥ ଅଥ ଜାବାଲ୍ୟପନିଷଦ୍ ॥

ଜାବାଲ୍ୟପନିଷଦ୍ୱେଦ୍ୟପଦତତ୍ତ୍ୱସ୍ୱରୂପକମ୍ ।
ପାରମୈଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟବିଭବଂ ରାମଚନ୍ଦ୍ରପଦଂ ଭଜେ ॥

ଓଁ ଆପ୍ୟାୟନ୍ତୁ ମାମାଙ୍ଗାନି ବାକ୍ପ୍ରାଣଶ୍ଚକ୍ଷୁଃ ଶ୍ରୋତ୍ରମଥୋ ବଲମିନ୍ଦ୍ରିୟାଣି ଚ ॥
ସର୍ବାଣି ସର୍ବଂ ବ୍ରହ୍ମୋପନିଷଦଂ ମାହଂ ବ୍ରହ୍ମ ନିରାକୁର୍ଯ୍ୟାଂ ମା ମା
ବ୍ରହ୍ମ ନିରାକରୋଦନିରାକରଣମସ୍ତୁନିରାକରଣଂ ମେସୁ ତଦାତ୍ମନି
ନିରତେ ଯ ଉପନିଷସ୍ତୁ ଧର୍ମାସ୍ତେ ମୟି ସନ୍ତ ତେ ମୟି ସନ୍ତ ॥
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ହରିଃ ଓଁ ॥

ଅଥ ହୈନଂ ଭଗବନ୍ତଂ ଜାବାଲିଂ ପୈତ୍ତ୍ୱଲାଦିଃ
ପପ୍ରକ୍ଷ ଭଗବନ୍ତେ ବ୍ରୂହି ପରମତତ୍ତ୍ୱରହସ୍ୟମ୍ ।
କିଂ ତତ୍ତ୍ୱଂ କୋ ଜୀବଃ କଃ ପଶୁଃ କ ଇଶଃ କୋ ମୋକ୍ଷୋପାୟ ଇତି ।
ସ ତଂ ହୋବାଚ ସାଧୁ ପୃଷ୍ଠଂ ସର୍ବଂ ନିବେଦୟାମି ଯଥାଜ୍ଞାତମିତି ।
ପୁନଃ ସ ତମୁବାଚ କୁତସ୍ତ୍ୱୟା ଜ୍ଞାତମିତି ।
ପୁନଃ ସ ତମୁବାଚ ସତାନନାଦିତି ।
ପୁନଃ ସ ତମୁବାଚ ତେନାଥ କୁତୋ ଜ୍ଞାତମିତି ।
ପୁନଃ ସ ତମୁବାଚ ତେନେଶାନାଦିତି ।
ପୁନଃ ସ ତମୁବାଚ କଥଂ ତସ୍ମାଞ୍ଜେନ ଜ୍ଞାତମିତି ।
ପୁନଃ ସ ତମୁବାଚ ତଦୁପାସନାଦିତି ।
ପୁନଃ ସ ତମୁବାଚ ଭଗବନ୍-କୃପୟା ମେ ସରହସ୍ୟଂ ସର୍ବଂ ନିବେଦୟେତି ।

ସ ତେନ ପୃଷ୍ଠଃ ସର୍ବଂ ନିବେଦୟାମାସ ତତ୍ତ୍ୱମ୍ ।
 ପଶୁପତିରହଂକାରାବିଷ୍ଠଃ ସଂସାରୀ ଜୀବଃ ସ ଏବ ପଶୁଃ ।
 ସର୍ବଜ୍ଞଃ ପଞ୍ଚକୃତ୍ୟସଂପନ୍ନଃ ସର୍ବେଶ୍ୱର ଈଶଃ ପଶୁପତିଃ ।
 କେ ପଶବ ଇତି ପୁନଃ ସ ତମୁବାଚ ଜୀବାଃ ପଶବ ଉକ୍ତାଃ ।
 ତପ୍ତିତ୍ୱାପଶୁପତିଃ ।
 ସ ପୁନସ୍ତଂ ହୋବାଚ କଥଂ ଜୀବାଃ ପଶବ ଇତି । କଥଂ ତପ୍ତିରିତି ।
 ସ ତମୁବାଚ ଯଥା ତୃଣାଶିନୋ ବିବେକହୀନାଃ ପରପ୍ରେଷ୍ୟାଃ କୃଷ୍ୟାଦିକର୍ମସୁ
 ନିଯୁକ୍ତାଃ ସକଲଦୁଃଖସହାଃ ସ୍ୱସ୍ଥାମିବଧ୍ୟମାନା ଗବାଦୟଃ ପଶବଃ ।
 ଯଥା ତସ୍ଥାମିନ ଇବ ସର୍ବଜ୍ଞ ଈଶଃ ପଶୁପତିଃ ।
 ତତ୍ତ୍ୱଜ୍ଞାନଂ କେନୋପାୟେନ ଜାୟତେ ।
 ପୁନଃ ସ ତମୁବାଚ ବିଭୂତିଧାରଣାଦେବ ।
 ତତ୍-ପ୍ରକାରଃ କଥମିତି । କୁତ୍ର କୁତ୍ର ଧାର୍ଯ୍ୟମ୍ ।
 ପୁନଃ ସ ତମୁବାଚ ସଦ୍ୟୋଜାତାଦିପଞ୍ଚବ୍ରହ୍ମମନ୍ତ୍ରେର୍ଭସ୍ତ୍ର ସଂଗୃହ୍ୟାଗ୍ନିରିତି
 ଭସ୍ମେତ୍ୟନେନାଭିମନ୍ତ୍ୟ ମାନସ୍ତୋକ ଇତି ସମୁକୃତ୍ୟ ଜଲେନ ସଂସୃଜ୍ୟ ତ୍ର୍ୟାୟୁଷମିତି
 ଶିରୋଲଲାଟବକ୍ଷଃସ୍ନାକ୍ଷେଷ୍ପତି ତିସ୍ତୃତିସ୍ତ୍ର୍ୟାୟୁଷେସ୍ତ୍ରିୟମ୍ବକ୍ଷେସ୍ତ୍ରସ୍ତ୍ରୋ ରେଖାଃ ପ୍ରକୂର୍ବାତ ।
 ବ୍ରତମେତଚ୍ଛାମ୍ବବଂ ସର୍ବେଷୁ ବେଦେଷୁ ବେଦବାଦିଭିରୁକ୍ତଂ ଭବତି ।
 ତସ୍ମିନାତରେନ୍ନୁମୁଷୁର୍ନ ପୁନର୍ଭବାୟ ।
 ଅଥ ସନନ୍ତୁମାରଃ ପ୍ରମାଣଂ ପୃଚ୍ଛତି ।
 ତ୍ରିପୁଷ୍ପଧାରଣସ୍ୟ ତ୍ରିଧା ରେଖା ଆଲଲାଟାଦାତକ୍ଷୁଷୋରାତୁବୋର୍ମଧ୍ୟତଶ୍ଚ ।
 ଯାଃସ୍ୟ ପ୍ରଥମା ରେଖା ସା ଗାର୍ହପତ୍ୟଶ୍ଚାକାରୋ ରଜୋ ଭୂର୍ଲୋକଃ
 ସ୍ୱାତ୍ମା କ୍ରିୟାଶକ୍ତିଃ ଋଗ୍ବେଦଃ ପ୍ରାତଃସବନଂ ପ୍ରଜାପତିର୍ଦେବୋ ଦେବତେତି ।
 ଯାଃସ୍ୟ ଦ୍ୱିତୀୟା ରେଖା ସା ଦକ୍ଷିଣାଗ୍ନିରୁକାରଃ ସତ୍ତ୍ୱମନ୍ତ୍ରିକ୍ଷମନ୍ତ୍ରରାତ୍ମା
 ତେଜୋଶକ୍ତିର୍ଯଜୁର୍ବେଦୋ ମାଧ୍ୟନ୍ଦିନସବନଂ ବିଷ୍ଣୁର୍ଦେବୋ ଦେବତେତି ।

ୟଃସ୍ୟ ତୃତୀୟା ରେଖା ସାଃହବନୀୟୋ ମକାରସ୍ତମୋ ଦୈର୍ଘ୍ୟଲୋକଃ ପରମାତ୍ମା ଜ୍ଞାନଶକ୍ତିଃ
ସାମବେଦସ୍ତୃତୀୟସବନଂ ମହାଦେବୋ ଦେବତେତି ତ୍ରିପୁଣ୍ଡ୍ରଂ ଭସ୍ମନା କରୋତି ।

ୟୋ ବିଦ୍ବାନ୍-ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ ଗୃହୀ ବାନପ୍ରସ୍ଥୋ ଯତିର୍ବା ସ

ମହାପାତକୋପପାତକେଭ୍ୟଃ ପୁତୋ ଭବତି ।

ସ ସର୍ବାନ୍ନେବାନ୍ୟାତୋ ଭବତି ।

ସ ସର୍ବେଷୁ ତୀର୍ଥେଷୁ ସ୍ନାତୋ ଭବତି ।

ସ ସକଲରୁଦ୍ରମନ୍ତ୍ରଜାପୀ ଭବତି ।

ନ ସ ପୁନରାବର୍ତ୍ତତେ ନ ସ ପୁନରାବର୍ତ୍ତତେ ॥ ଇତି । ଓଁ ସତ୍ୟମିତ୍ୟୁପନିଷତ୍ ॥

ଓଁ ଆପ୍ୟାୟନ୍ତୁ ମାମାଙ୍ଗାନି ବାକ୍ପ୍ରାଣଶ୍ଚକ୍ଷୁଃ ଶ୍ରୋତ୍ରମଥୋ ବଲମିନ୍ଦ୍ରିୟାଣି ଚ ॥

ସର୍ବାଣି ସର୍ବଂ ବ୍ରହ୍ମୋପନିଷଦଂ ମାହଂ ବ୍ରହ୍ମ ନିରାକୁର୍ମ୍ୟାଂ ମା ମା

ବ୍ରହ୍ମ ନିରାକରୋଦନିରାକରଣମସ୍ତୁନିରାକରଣଂ ମେସୁ ତଦାତ୍ମନି

ନିରତେ ଯ ଉପନିଷସ୍ତୁ ଧର୍ମାସ୍ତେ ମୟି ସନ୍ତ ତେ ମୟି ସନ୍ତ ॥

ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ହରିଃ ଓଁ ତସ୍ମତ୍ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀଜାବାଲ୍ୟପନିଷତ୍ସମାପ୍ତା ॥

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

କୈବଲ୍ୟ ଉପନିଷଦ

(Kaivalyousanisat / Kaivalya Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ କମଳ ଲୋଚନ ପଣ୍ଡା

କୈବଲ୍ୟୋପନିଷଦ୍ / କୈବଲ୍ୟ ଉପନିଷଦ୍

॥ ଅଥ କୈବଲ୍ୟୋପନିଷଦ୍ ॥

କୈବଲ୍ୟୋପନିଷଦ୍ୱେଦ୍ୟଂ କୈବଲ୍ୟାନନ୍ଦତୁଲିନମ୍ ।

କୈବଲ୍ୟଗିରିଜାରାମଂ ସ୍ୱମାତ୍ରଂ କଲୟେନ୍ନହମ୍ ॥

ଓଁ ସହନାବବତୁ । ସହ ନୌ ଭୁନକ୍ତୁ । ସହ ବୀର୍ଯ୍ୟଂ କରବାବହୈ ।

ତେଜସ୍ୱିନାବଧୀତମସ୍ତୁ । ମା ବିଦ୍ୱିଷାବହୈ ॥

ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ଓଁ ଅଥାଶୁଲ୍ଲାୟନୋ ଭଗବନ୍ତଂ ପରମେଷ୍ଠିନମୁପସମେତ୍ୟୋବାଚ ।

ଅଧୀହି ଭଗବନ୍-ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାଂ ବରିଷ୍ଠାଂ ସଦା ସଦ୍-ଭିଃ ସେବ୍ୟମାନାଂ ନିଶୁଭାମ୍ ।

ୟଥାଚିରାତ୍ତର୍ବପାପଂ ବ୍ୟପୋହ୍ୟ ପରାପୁରଂ ପୁରୁଷଂ ଯାତି ବିଦ୍ୱାନ୍ ॥ ୧ ॥

ତସ୍ମୈ ସ ହୋବାଚ ପିତାମହଶ୍ଚ ଶ୍ରଦ୍ଧାଭକ୍ତିଧ୍ୟାନଯୋଗାଦବୈହି ॥ ୨ ॥

ନ କର୍ମଣା ନ ପ୍ରଜୟା ଧନେନ ତ୍ୟାଗେନୈକେ ଅମୃତତ୍ୱମାନଶୁଃ ।

ପରେଣ ନାକଂ ନିହିତଂ ଗୁହାୟାଂ ବିଭ୍ରାଜତେ ଯଦ୍ୟତୟୋ ବିଶନ୍ତି ॥ ୩ ॥

ବେଦାନ୍ତବିଜ୍ଞାନସୁନିଶ୍ଚିତାର୍ଥାଃ ସଂନ୍ୟାସଯୋଗାଦ୍ୟତୟଃ ଶୁଦ୍ଧସତ୍ତ୍ୱାଃ ।

ତେ ବ୍ରହ୍ମଲୋକେଷୁ ପରାନ୍ତକାଳେ ପରାମୃତାଃ ପରିମୁଚ୍ୟନ୍ତି ସର୍ବେ ॥ ୪ ॥

ବିବିକ୍ତଦେଶେ ଚ ସୁଖାସନସ୍ଥଃ ଶୁଚିଃ ସମଗ୍ରୀବଶିରଃଶରୀରଃ ।

ଅନ୍ତ୍ୟାଶ୍ରମସ୍ଥଃ ସକଲେନ୍ଦ୍ରିୟାଶି ନିରୂପ୍ୟ ଭକ୍ତ୍ୟା ସ୍ୱଗୁରୁଂ ପ୍ରଣମ୍ୟ ॥ ୫ ॥

ହୃଦ୍-ପୁଣ୍ଡରୀକଂ ବିରଜଂ ବିଶୁଦ୍ଧଂ ବିଚିତ୍ର୍ୟ ମଧ୍ୟେ ବିଶଦଂ ବିଶୋକମ୍ ।
ଅଚିତ୍ର୍ୟମବ୍ୟକ୍ତମନନ୍ତରୂପଂ ଶିବଂ ପ୍ରଶାନ୍ତମମୃତଂ ବ୍ରହ୍ମଯୋନିମ୍ ॥ ୭ ॥

ତମାଦିମଧ୍ୟାନ୍ତବିହୀନମେକଂ ବିଭୁଂ ଚିଦାନନ୍ଦମରୂପମଦ୍-ଭୂତମ୍ ।
ଭମାସହାୟଂ ପରମେଶ୍ଵରଂ ପ୍ରଭୁଂ ତ୍ରିଲୋଚନଂ ନୀଳକଣ୍ଠଂ ପ୍ରଶାନ୍ତମ୍ ।
ଧ୍ୟାତ୍ବା ମୁନିର୍ଗଚ୍ଛତି ଭୂତଯୋନିଂ ସମସ୍ତସାକ୍ଷିଂ ତମସଃ ପରସ୍ତାତ୍ ॥ ୭ ॥

ସ ବ୍ରହ୍ମା ସ ଶିବଃ ସେନ୍ଦ୍ରଃ ସୋଽକ୍ଷରଃ ପରମଃ ସ୍ଵରାତ୍ ।
ସ ଏବ ବିଷ୍ଣୁଃ ସ ପ୍ରାଣଃ ସ କାଲୋଽଗ୍ନିଃ ସ ଚନ୍ଦ୍ରମାଃ ॥ ୮ ॥

ସ ଏବ ସର୍ବଂ ଯଦ୍-ଭୂତଂ ଯଜ୍ଞ ଭବ୍ୟଂ ସନାତନମ୍ ।
ଜ୍ଞାତ୍ବା ତଂ ମୃତ୍ୟୁମତ୍ୟେତି ନାନ୍ୟଃ ପଦ୍ମା ବିମୁକ୍ତୟେ ॥ ୯ ॥

ସର୍ବଭୂତସ୍ଥମାତ୍ମାନଂ ସର୍ବଭୂତାନି ଚାତ୍ମନି ।
ସଂପଶ୍ୟନ୍-ବ୍ରହ୍ମ ପରମଂ ଯାତି ନାନ୍ୟେନ ହେତୁନା ॥ ୧୦ ॥

ଆତ୍ମାନମରଣିଂ କୃତ୍ବା ପ୍ରଣବଂ ଚୋଞ୍ଚରାରଣିମ୍ ।
ଜ୍ଞାନନିର୍ମଥନାଭ୍ୟାସାପ୍ତାପଂ ଦହତି ପଶ୍ଚିତଃ ॥ ୧୧ ॥

ସ ଏବ ମାୟାପରିମୋହିତାତ୍ମା ଶରୀରମାସ୍ତ୍ରାୟ କରୋତି ସର୍ବମ୍ ।
ସ୍ତ୍ରିୟନ୍ନପାନାଦିବିଚିତ୍ରଭୋଗୈଃ ସ ଏବ ଜାଗ୍ରପୂରିତୃପ୍ତିମେତି ॥ ୧୨ ॥

ସ୍ଵପ୍ନେ ସ ଜୀବଃ ସୁଖଦୁଃଖଭୋକ୍ତା ସ୍ଵମାୟୟା କଳ୍ପିତଜୀବଲୋକେ ।
ସୁଷୁପ୍ତିକାଳେ ସକଳେ ବିଲୀନେ ତମୋଽଭିଭୂତଃ ସୁଖରୂପମେତି ॥ ୧୩ ॥

ପୁନଶ୍ଚ ଜନ୍ମାନ୍ତରକର୍ମଯୋଗାତ୍ମ ସ୍ଵପିତି ପ୍ରବୁଦ୍ଧଃ ।
ପୁରତ୍ରୟେ କ୍ରୀତତି ଯଶ୍ଚ ଜୀବସ୍ତତସ୍ତୁ ଜାତଂ ସକଳଂ ବିଚିତ୍ରମ୍ ।
ଆଧାରମାନନ୍ଦମଶଶ୍ଵବୋଧଂ ଯସ୍ମିଲ୍ଲୟଂ ଯାତି ପୁରତ୍ରୟଂ ଚ ॥ ୧୪ ॥

ଏତସ୍ମାନ୍ନାୟତେ ପ୍ରାଣୋ ମନଃ ସର୍ବେନ୍ଦ୍ରିୟାଣି ଚ ।
ଶଂ ବାୟୁର୍ଜ୍ୟୋତିରାପଃ ପୃଥିବୀ ବିଶ୍ୱସ୍ୟ ଧାରିଣୀ ॥ ୧୫ ॥

ୟମ୍ବରଂ ବ୍ରହ୍ମ ସର୍ବାତ୍ମା ବିଶ୍ୱସ୍ୟାୟତନଂ ମହତ୍ ।
ସୁକ୍ଷ୍ମାସୁକ୍ଷ୍ମତରଂ ନିତ୍ୟଂ ତତ୍ତ୍ୱମେବ ତ୍ୱମେବ ତତ୍ ॥ ୧୬ ॥

ଜାଗ୍ରସ୍ୱପ୍ନସୁଷୁପ୍ତ୍ୟାଦିପ୍ରପଞ୍ଚଂ ଯତ୍-ପ୍ରକାଶତେ ।
ତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମାହମିତି ଜ୍ଞାତ୍ୱା ସର୍ବବର୍ତ୍ତେଃ ପ୍ରମୁଚ୍ୟତେ ॥ ୧୭ ॥

ତ୍ରିଷୁ ଧାମସୁ ଯଦ୍-ଭୋଗ୍ୟଂ ଭୋକ୍ତା ଭୋଗଃ ଯଦ୍-ଭବେତ୍ ।
ତେଭ୍ୟା ବିଲକ୍ଷଣଃ ସାକ୍ଷୀ ଚିନ୍ମାତ୍ରୋଽହଂ ସଦାଶିବଃ ॥ ୧୮ ॥

ମୟୋବ ସକଲଂ ଜାତଂ ମୟି ସର୍ବଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତମ୍ ।
ମୟି ସର୍ବଂ ଲୟଂ ଯାତି ତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମାଦ୍ୱୟମସ୍ତ୍ୟହମ୍ ॥ ୧୯ ॥

ଅଶୋରଣୀୟାନହମେବ ତଦ୍ୱନ୍ନହାନହଂ ବିଶ୍ୱମହଂ ବିଚିତ୍ରମ୍ ।
ପୁରାତନୋଽହଂ ପୁରୁଷୋଽହମୀଶୋ ହିରଣ୍ମୟୋଽହଂ ଶିବରୂପମସ୍ମି ॥ ୨୦ ॥

ଅପାଣିପାଦୋଽହମଚିତ୍ର୍ୟଶକ୍ତିଃ ପଶ୍ୟାମ୍ୟତକ୍ଷୁଃ ସ ଶୃଣୋମ୍ୟକର୍ଣ୍ଣଃ ।
ଅହଂ ବିଜାନାମି ବିବିକ୍ତରୂପୋ ନ ଚାସ୍ତି ବେଦ୍ନା ମମ ଚିତ୍ରଦାହମ୍ ॥ ୨୧ ॥

ବେଦୈରନେକୈରହମେବ ବେଦ୍ୟା ବେଦାନ୍ତକୃଦ୍ୱେଦବିଦେବ ଚାହମ୍ ।
ନ ପୁଣ୍ୟପାପେ ମମ ନାସ୍ତି ନାଶୋ ନ ଜନ୍ମ ଦେହେନ୍ଦ୍ରିୟବୁଦ୍ଧିରସ୍ତି ॥ ୨୨ ॥

ନ ଭୂମିରାପୋ ନ ଚ ବହ୍ନିରସ୍ତି ନ ଚାନିଲୋ ମେଽସ୍ତି ନ ଚାମ୍ବରଂ ଚ ।
ଏବଂ ବିଦିତ୍ୱା ପରମାତ୍ମରୂପଂ ଗୁହାଶୟଂ ନିଷ୍କଲମଦ୍ୱିତୀୟମ୍ ॥ ୨୩ ॥

॥ ଇତି କୈବଲ୍ୟୋପନିଷଦି ପ୍ରଥମଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥ ୧॥

ସମସ୍ତସାକ୍ଷିଂ ସଦସଦ୍ବିହୀନଂ ପ୍ରୟାତି ଶୁଦ୍ଧଂ ପରମାତ୍ମରୂପମ୍ ।
ୟଃ ଶତରୁଦ୍ରିୟମଧୀତେ ସୋଽଗ୍ନିପୁତୋ ଭବତି ସ ବାୟୁପୁତୋ ଭବତି
ସ ଆତ୍ମପୁତୋ ଭବତି ସ ସୁରାପାନାତ୍-ପୁତୋ ଭବତି ସ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାତ୍-ପୁତୋ ଭବତି
ସ ସୁବର୍ଣ୍ଣସ୍ତେୟାତ୍-ପୁତୋ ଭବତି ସ କୃତ୍ୟାକୃତ୍ୟାତ୍-ପୁତୋ ଭବତି
ତସ୍ମାଦବିମୁକ୍ତମାଶ୍ରିତୋ ଭବତି ଅତ୍ୟାଶ୍ରମୀ ସର୍ବଦା ସକୃଦ୍ୱା ଜପେତ୍ ॥

ଅନେନ ଜ୍ଞାନମାପ୍ନୋତି ସଂସାରାର୍ଣ୍ଣବନାଶନମ୍ ।
ତସ୍ମାଦେବଂ ବିଦିତ୍ୱେନଂ କୈବଲ୍ୟଂ ଫଲମଶ୍ନୁତେ କୈବଲ୍ୟଂ ଫଲମଶ୍ନୁତ ଇତି ॥ ୨୪ ॥

॥ ଇତି କୈବଲ୍ୟୋପନିଷଦି ଦ୍ୱିତୀୟଃ ଖଣ୍ଡଃ ॥ ୨ ॥

ଓଁ ସହନାବବତୁ । ସହ ନୌ ଭୁନକ୍ତୁ । ସହ ବୀର୍ଯ୍ୟଂ କରବାବହୈ ।
ତେଜସ୍ୱିନାବଧୀତମସ୍ତୁ । ମା ବିଦ୍ୱିଷାବହୈ ॥
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ଇତ୍ୟଧର୍ବବେଦୀୟା କୈବଲ୍ୟୋପନିଷସମ୍ପାପ୍ତା ॥

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

କାଳାଗ୍ନିରୁଦ୍ର ଉପନିଷଦ

(Kaalagnirudropanisat / Kaalagnirudra Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ ଶେଷଦେବ ଦାଶ

କାଲାଗ୍ନିରୁଦ୍ରୋପନିଷଦ୍ / କାଲାଗ୍ନିରୁଦ୍ର ଉପନିଷଦ

॥ ଅଥ କାଲାଗ୍ନିରୁଦ୍ରୋପନିଷଦ୍ ॥

ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନୋପାୟତୟା ଯଦ୍ବିଭୂତିଃ ପ୍ରକୀର୍ତ୍ତତା ।

କାଲାଗ୍ନିରୁଦ୍ରଂ ତମହଂ ଭଜତାଂ ସ୍ବାତ୍ମହଂ ଭଜେ ॥

ଓଁ ସହ ନାବବତୁ । ସହ ନୌ ଭୁନକ୍ତୁ । ସହ ବୀର୍ଯ୍ୟଂ କରବାବହୈ ।

ତେଜସ୍ବିନାବଧୀତମସ୍ତୁ ମା ବିଦ୍ବିଷାବହୈ ॥

ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ଓଁ ଅଥ କାଲାଗ୍ନିରୁଦ୍ରୋପନିଷଦଃ ସଂବର୍ତ୍ତକୋଽଗ୍ନିରୂଷିରନୁଷ୍ଠୁପ୍ଛନ୍ଦଃ

ଶ୍ରୀକାଲାଗ୍ନିରୁଦ୍ରୋ ଦେବତା ଶ୍ରୀକାଲାଗ୍ନିରୁଦ୍ରପ୍ରୀତ୍ୟର୍ଥେ

ଭସ୍ମତ୍ରିପୁଣ୍ଡ୍ରଧାରଣେ ବିନିୟୋଗଃ ॥

ଅଥ କାଲାଗ୍ନିରୁଦ୍ରଂ ଭଗବନ୍ତଂ ସନନ୍ତୁମାରଃ ପପ୍ରୁକ୍ତ —

ଅଧୀହି ଭଗବଂସ୍ତ୍ରିପୁଣ୍ଡ୍ରବିଧିଂ ସତତ୍ତ୍ବଂ କିଂ ଦ୍ରବ୍ୟଂ କିୟତ୍ସ୍ଥାନଂ କତିପ୍ରମାଣଂ

କା ରେଖା କେ ମନ୍ତ୍ରଃ କା ଶକ୍ତିଃ କିଂ ଦୈବତଂ କଃ କର୍ତ୍ତା କିଂ ଫଳମିତି ଚ ।

ତଂ ହୋବାଚ ଭଗବାନ୍-କାଲାଗ୍ନିରୁଦ୍ରଃ —

ୟଦ୍ବ୍ରବ୍ୟଂ ତଦାଗ୍ନେୟଂ ଭସ୍ମ ସଦ୍ୟୋଜାତାଦିପଞ୍ଚବ୍ରହ୍ମମନ୍ତ୍ରେଃ ପରିଗୃହ୍ୟାଗ୍ନିରିତି ଭସ୍ମ

ବାୟୁରିତି ଭସ୍ମ ଜଲମିତି ଭସ୍ମ ପ୍ଳଲମିତି ଭସ୍ମ ବ୍ୟୋମେତି ଭସ୍ମେତ୍ୟନେନାଭିମନ୍ତ୍ର୍ୟ

ମାନସ୍ତୋକ ଇତି ସମୁଚ୍ଚୃତ୍ୟ ମା ନୋ ମହାନ୍ତମିତି ଜଲେନ ସଂସୃଜ୍ୟ ତ୍ରିୟାୟୁଷମିତି

ଶିରୋଲଲାଟବନ୍ଧଃସ୍ନାନ୍ନେଷୁ ତ୍ରିୟାୟୁଷୈସ୍ୟମ୍ବୁକୈସ୍ତ୍ରିଶକ୍ତିଭିସ୍ତ୍ରିୟକ୍ତିସ୍ତ୍ରୋ ରେଖାଃ ପ୍ରକୂର୍ବାତ

ବ୍ରତମେତଚ୍ଛାମ୍ବବଂ ସର୍ବେଷୁ ଦେବେଷୁ ବେଦବାଦିଭିରୁକ୍ତଂ ଭବତି

ତସ୍ମାତ୍ତସ୍ମାତରେନ୍ନୁମୁଷୁର୍ନ ପୁନର୍ଭବାୟ ॥

ଅଥ ସନନ୍ତୁମାରଃ ପପ୍ରଞ୍ଚ ପ୍ରମାଣମସ୍ୟ ତ୍ରିପୁଣ୍ଡ୍ରଧାରଣସ୍ୟ ତ୍ରିଧା ରେଖା
ଭବତ୍ୟାଲଲାଟାଦାତକ୍ଷୁଷୋରାମୂର୍ଧ୍ନୋରାତୁବୋର୍ମଧ୍ୟତଃ ଯୁସ୍ୟ
ପ୍ରଥମା ରେଖା ସା ଗାର୍ହପତ୍ୟଶ୍ଚାକାରୋ ରଜୋଭୂର୍ଲୋକଃ ସ୍ୱାତ୍ମା
କ୍ରିୟାଶକ୍ତିରୂଗ୍ରେଦଃ ପ୍ରାତଃସବନଂ ମହେଶ୍ୱରୋ ଦେବତେତି ଯୁସ୍ୟ
ଦ୍ୱିତୀୟା ରେଖା ସା ଦକ୍ଷିଣାଗ୍ନିରୁକାରଃ ସତ୍ତ୍ୱମକ୍ତରିକ୍ଷମକ୍ତରାତ୍ମା
ଚେକ୍ଛାଶକ୍ତିର୍ଯଜୁର୍ବେଦୋ ମାଧ୍ୟଂଦିନଂ ସବନଂ ସଦାଶିବୋ ଦେବତେତି
ୟୁସ୍ୟ ତୃତୀୟା ରେଖା ସାହବନୀୟୋ ମକାରସ୍ତମୋ ଦୈର୍ଘ୍ୟଲୋକଃ
ପରମାତ୍ମା ଜ୍ଞାନଶକ୍ତିଃ ସାମବେଦସ୍ତୃତୀୟସବନଂ ମହାଦେବୋ ଦେବତେତି
ଏବଂ ତ୍ରିପୁଣ୍ଡ୍ରବିଧିଂ ଭସ୍ମନା କରୋତି ଯୋ ବିଦ୍ୱାନ୍-ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ ଗୃହୀ ବାନପ୍ରସ୍ଥୋ ଯତିର୍ବା
ସ ମହାପାତକୋପପାତକେଭ୍ୟଃ ପୂତୋ ଭବତି
ସ ସର୍ବେଷୁ ତୀର୍ଥେଷୁ ସ୍ନାତୋ ଭବତି
ସ ସର୍ବାନ୍-ବେଦାନଧୀତୋ ଭବତି
ସ ସର୍ବାନ୍ଦେବାଞ୍ଜିଜ୍ଞାତୋ ଭବତି
ସ ସତତଂ ସକଳରୁଦ୍ରମନ୍ତ୍ରଜାପୀ ଭବତି
ସ ସକଳଭୋଗାନ୍ଭୁଞ୍ଜ୍ତେ ଦେହଂ ତ୍ୟକ୍ତ୍ୱା ଶିବସାୟୁଜ୍ୟମେତି ନ
ସ ପୁନରାବର୍ତ୍ତତେ ନ ସ ପୁନରାବର୍ତ୍ତତ ଇତ୍ୟାହ ଭଗବାନ୍-କାଲାଗ୍ନିରୁଦ୍ରଃ ।।
ୟସ୍ତେତଦ୍ୱାଧୀତେ ସୋଽପ୍ୟେବମେବ ଭବତୀତ୍ୟୋଂ ସତ୍ୟମିତ୍ୟୁପନିଷତ୍ ।। ୩୦ ।।

ଓଁ ସହ ନାବବତୁ । ସହ ନୌ ଭୁନକ୍ତୁ । ସହ ବୀର୍ଯ୍ୟଂ କରବାବହୈ ।
ତେଜସ୍ୱିନାବଧୀତମସ୍ତୁ ମା ବିଦ୍ୱିଷାବହୈ ।।
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ।।

।। ଇତି କାଲାଗ୍ନିରୁଦ୍ରୋପନିଷସମାପ୍ତା ।।

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ଦକ୍ଷିଣାମୂର୍ତ୍ତି ଉପନିଷଦ

(Dakshinaamurtyupanisat / Dakshinaamurti Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ କମଳ ଲୋଚନ ପଣ୍ଡା

ଦକ୍ଷିଣାମୂର୍ତ୍ତ୍ୟପନିଷଦ୍ / ଦକ୍ଷିଣାମୂର୍ତ୍ତ ଉପନିଷଦ

॥ ଅଥ ଦକ୍ଷିଣାମୂର୍ତ୍ତ୍ୟପନିଷଦ୍ ॥

ଯୁକ୍ତୈନବ୍ୟାଖ୍ୟୟା ମୈନିପଟଲଂ କ୍ଷଣମାତ୍ରତଃ ।
ମହାମୈନପଦଂ ଯାତି ସ ହି ମେ ପରମା ଗତିଃ ॥

ଓଁ ସହ ନାବବତୁ । ସହ ନୌ ଭୁନକ୍ତୁ । ସହ ବୀର୍ଯ୍ୟଂ କରବାବହୈ ।
ତେଜସ୍ୱିନାବଧୀତମସ୍ତୁ ମା ବିଦ୍ୱିଷାବହୈ ॥
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ଓଁ ବ୍ରହ୍ମାବର୍ତ୍ତେ ମହାଭାଣ୍ଡୀରବଟମୂଳେ ମହାସତ୍ରାୟ ସମେତା
ମହର୍ଷୟଃ ଶୌନକାଦୟସ୍ତେ ହ ସମିପ୍ତାଶୟସ୍ତତ୍ତ୍ୱଜିଜ୍ଞାସବୋ
ମାର୍କଣ୍ଡେୟଂ ଚିରଂଜୀବିନମୁପସମେତ୍ୟ ପପ୍ରକ୍ଷୁଃ କେନ ହଂ
ଚିରଂ ଜୀବସି କେନ ବାନନ୍ଦମନୁଭବସୀତି ।
ପରମରହସ୍ୟଶିବତତ୍ତ୍ୱଜ୍ଞାନେନେତି ସ ହୋବାଚ ।
କିଂ ତପ୍ତ୍ୱରମରହସ୍ୟଶିବତତ୍ତ୍ୱଜ୍ଞାନମ୍ ।
ତତ୍ର କୋ ଦେବଃ । କେ ମନ୍ତ୍ରାଃ । କୋ ଜପଃ । କା ମୁଦ୍ରା । କା ନିଷ୍ଠା ।
କିଂ ତତ୍ତ୍ୱଜ୍ଞାନସାଧନମ୍ । କଃ ପରିକରଃ । କୋ ବଲିଃ । କଃ କାଳଃ ।
କିଂ ତତ୍ତ୍ୱଜ୍ଞାନମିତି ।

ସ ହୋବାଚ ।
ଯେନ ଦକ୍ଷିଣାମୁଖଃ ଶିବୋଽପରୋକ୍ଷୀକୃତୋ ଭବତି ତପ୍ତ୍ୱରମରହସ୍ୟଶିବତତ୍ତ୍ୱଜ୍ଞାନମ୍ ।
ୟଃ ସର୍ବୋପରମେ କାଳେ ସର୍ବାନାତ୍ମନ୍ୟୁପସଂହୃତ୍ୟ ସ୍ୱାତ୍ମାନନ୍ଦସୁଖେ ମୋଦତେ
ପ୍ରକାଶତେ ବା ସ ଦେବଃ ।

ଅତ୍ରେତେ ମନ୍ତ୍ରରହସ୍ୟଶ୍ଳୋକା ଭବନ୍ତି —

ମେଧା ଦକ୍ଷିଣାମୂର୍ତ୍ତମନ୍ତ୍ରସ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମା ଋଷିଃ । ଗାୟତ୍ରୀ ଛନ୍ଦଃ ।

ଦେବତା ଦକ୍ଷିଣାସ୍ୟଃ । ମନ୍ତ୍ରେଣାଙ୍ଗନ୍ୟାସଃ ।

ଓଁ ଆଦୌ ନମ ଉଚ୍ଚାର୍ଯ୍ୟ ତତୋ ଭଗବତେ ପଦମ୍ ।

ଦକ୍ଷିଣେତି ପଦଂ ପଶ୍ଚାନ୍ତୃତ୍ୟେ ପଦମୁଦ୍ଧରେତ୍ ॥ ୧ ॥

ଅସ୍ତ୍ରଛବଂ ଚତୁର୍ଥ୍ୟନ୍ତଂ ମେଧାଂ ପ୍ରଜ୍ଞାଂ ପଦଂ ବଦେତ୍ ।

ସମୁଚ୍ଚାର୍ଯ୍ୟ ତତୋ ବାୟୁବାଜଂ ଛଂ ଚ ତତଃ ପଠେତ୍ ।

ଅଗ୍ନିଜାୟାଂ ତତସ୍ତେଷ ଚତୁର୍ବିଂଶାକ୍ଷରୋ ମନ୍ତ୍ରଃ ॥ ୨ ॥

ଧ୍ୟାନମ୍ ॥

ସ୍ଫୁଟିକରଜତବର୍ଣ୍ଣଂ ମୌକ୍ତିକୀମକ୍ଷମାଲୀମମୃତକଲଗବିଦ୍ୟାଂ ଜ୍ଞାନମୁଦ୍ରାଂ କରାଗ୍ରେ ।

ଦଧତମୁରଗକକ୍ଷ୍ୟଂ ଚନ୍ଦ୍ରଚୂଡ଼ଂ ତ୍ରିନେତ୍ରଂ ବିଧୃତବିବିଧଭୂଷଂ ଦକ୍ଷିଣାମୂର୍ତ୍ତମୀତେ ॥ ୩ ॥

ମନ୍ତ୍ରେଣ ନ୍ୟାସଃ ।

ଆଦୌ ବେଦାଦିମୁଚ୍ଚାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ଵରାଦ୍ୟଂ ସବିସର୍ଗକମ୍ ।

ପଞ୍ଚାଶ୍ଟଂ ତତ ଉଚ୍ଚୃତ୍ୟ ଅନ୍ତରଂ ସବିସର୍ଗକମ୍ ।

ଅନ୍ତେ ସମୁଦ୍ଧରେଭାରଂ ମନ୍ତୁରେଷ ନବାକ୍ଷରଃ ॥ ୪ ॥

ମୁଦ୍ରାଂ ଭଦ୍ରାର୍ଥଦାତ୍ରୀଂ ସ ପରଶୁହରିଣୀଂ ବାହୁଭିର୍ବାହୁମେକଂ

ଜାନ୍ତ୍ରାସକ୍ତଂ ଦଧାନୋ ଭୁଜଗବିଲସମାବଦ୍ଧକକ୍ଷ୍ୟୋ ବଟାଧଃ ।

ଆସୀନଶ୍ଚନ୍ଦ୍ରଖଣ୍ଡପ୍ରତିଘଟିତଜଟାକ୍ଷୀରଗୌରସ୍ତ୍ରିନେତ୍ରେ।

ଦଦ୍ୟାଦାଦ୍ୟଃ ଶୁକାଦ୍ୟୈର୍ମୁନିଭିରଭିବୃତୋ ଭାବଶୁଦ୍ଧିଂ ଭବୋ ନଃ ॥ ୫ ॥

ମନ୍ତ୍ରେଣ ନ୍ୟାସଃ ବ୍ରହ୍ମର୍ଷିନ୍ୟାସଃ —

ତାରଂ ବ୍ରୁଂ ନମ ଉଚ୍ଚାର୍ଯ୍ୟ ମାୟାଂ ବାଗ୍ଭବମେବ ଚ ।

ଦକ୍ଷିଣାପଦମୁଚ୍ଚାର୍ଯ୍ୟ ତତଃ ସ୍ୟାନ୍ତୃତ୍ୟେ ପଦମ୍ ॥ ୬ ॥

ଜ୍ଞାନଂ ଦେହି ପଦଂ ପଶ୍ଚାଦ୍ବହିଜାୟାଂ ତତୋ ନ୍ୟସେତ୍ ।
ମନୁରଷ୍ଟାଦଶାର୍ଣ୍ଣୋଽୟଂ ସର୍ବମନ୍ତେଷୁ ଗୋପିତଃ ॥ ୭ ॥

ଭସ୍ମବ୍ୟାପାଶୁରାଙ୍ଗଃ ଶଶିଶକଲଧରୋ ଜ୍ଞାନମୁଦ୍ରାକ୍ଷମାଳା-
ବୀଣାପୁଷ୍ପେର୍ବିରାଜହରକମଲଧରୋ ଯୋଗପଟାଭିରାମଃ ।
ବ୍ୟାଞ୍ଜ୍ୟାପୀଠେ ନିଷଣ୍ଠୋ ମୁନିବରନିକରୈଃ ସେବ୍ୟମାନଃ ପ୍ରସନ୍ନଃ
ସବ୍ୟାଲଃ କୃତ୍ତିବାସାଃ ସତତମବତୁ ନୋ ଦକ୍ଷିଣାମୂର୍ତ୍ତିରୀଶଃ ॥ ୮ ॥

ମନ୍ତ୍ରେଣ ନ୍ୟାସଃ । (ବ୍ରହ୍ମର୍ଷିନ୍ୟାସଃ) ।
ତାରଂ ପରଂ ରମାବୀଜଂ ବଦେହାମ୍ବୁଶିବାୟ ତ ।
ତୁଭ୍ୟଂ ଚାନଲଜାୟାଂ ତ ମନୁର୍ଦ୍ଧାଦଶବର୍ଣ୍ଣକଃ ॥ ୯ ॥

ବୀଣାଂ କରୈଃ ପୁସ୍ତକମକ୍ଷମାଳାଂ ବିଭ୍ରାଣମଭ୍ରାତ୍ତଗଲଂ ବରାହ୍ୟମ୍ ।
ଫଣୀନ୍ଦ୍ରକକ୍ଷ୍ୟଂ ମୁନିଭିଃ ଶୁକାଦୈଃ ସେବ୍ୟଂ ବଟାଧଃ କୃତନୀତମୀତେ ॥ ୧୦ ॥

ବିଷ୍ଣୁରୂପିଃ । ଅନୁଷ୍ଠୁପ୍ଛନ୍ଦଃ । ଦେବତା ଦକ୍ଷିଣାସ୍ୟଃ । ମନ୍ତ୍ରେଣ ନ୍ୟାସଃ ।
ତାରଂ ନମୋ ଭଗବତେ ତୁଭ୍ୟଂ ବଚପଦଂ ତତଃ ।
ମୂଳେତି ପଦମୁଚ୍ଚାର୍ଯ୍ୟଂ ବାସିନେ ପଦମୁଦ୍ଧରେତ୍ ॥ ୧୧ ॥

ପ୍ରଜ୍ଞାମେଧାପଦଂ ପଶ୍ଚାଦାଦିସିଦ୍ଧିଂ ତତୋ ବଦେତ୍ ।
ଦାୟିନେ ପଦମୁଚ୍ଚାର୍ଯ୍ୟଂ ମାୟିନେ ନମ ଭଦ୍ଧରେତ୍ ॥ ୧୨ ॥

ବାଗୀଶାୟ ତତଃ ପଶ୍ଚାନ୍ନହାଜ୍ଞାନପଦଂ ତତଃ ।
ବହିଜାୟାଂ ତତସ୍ତେଷ ଦ୍ଵାତ୍ରିଂଶଦ୍ଵର୍ଣ୍ଣକୋ ମନୁଃ ।
ଆନୁଷ୍ଠୁଭୋ ମନ୍ତ୍ରରାଜଃ ସର୍ବମନ୍ତୋଽମୋଽମଃ ॥ ୧୩ ॥

ଧ୍ୟାନମ୍ ।

ମୁଦ୍ରାପୁସ୍ତକବହ୍ନିନାଗବିଲସଦ୍ବାହୁଂ ପ୍ରସନ୍ନାନନଂ

ମୁକ୍ତାହାରବିଭୂଷଣଂ ଶଶିକଳାଭାସ୍ପକ୍ଷିରୀଚୋଢ୍ଵଲମ୍ ।

ଅଜ୍ଞାନାପହମାଦିମାଦିମଗିରାମର୍ଥଂ ଭବାନୀପତିଂ

ନ୍ୟଗ୍ରୋଧାନ୍ତନିବାସିନଂ ପରଗୁରୁଂ ଧ୍ୟାୟାମ୍ୟଭୀଷ୍ଟାପ୍ତୟେ ॥ ୧୪ ॥

ମୌନମୁଦ୍ରା ।

ସୋଽହମିତି ଯୁବଦାସ୍ଥିତିଃ ସନିଷ୍ଠା ଭବତି ।

ତଦଭେଦେନ ମନ୍ତ୍ରାମ୍ରେତନଂ ଜ୍ଞାନସାଧନମ୍ ।

ଚିତ୍ତେ ତଦେକତାନତା ପରିକରଃ । ଅଙ୍ଗଚେଷ୍ଟାର୍ପଣଂ ବଲିଃ ।

ତ୍ରୀଣି ଧ୍ୟାମାନି କାଳଃ । ଦ୍ଵାଦଶାନ୍ତପଦଂ ସ୍ଥାନମିତି ।

ତେ ହ ପୁନଃ ଶ୍ରବଧ୍ୟାନାସ୍ତଂ ପ୍ରତ୍ୟୁରୁଃ ।

କଥଂ ବାଃସ୍ୟୋଦୟଃ । କିଂ ସ୍ଵରୂପମ୍ । କୋ ବାଃସ୍ୟୋପାସକ ଇତି ।

ସ ହୋବାଚ ।

ବୈରାଗ୍ୟତୈଲସଂପୂର୍ଣ୍ଣେ ଭକ୍ତିବର୍ତ୍ତସମନ୍ୱିତେ ।

ପ୍ରବୋଧପୂର୍ଣ୍ଣପାତ୍ରେ ତୁ ଜ୍ଞପ୍ତିଦୀପଂ ବିଲୋକୟେତ୍ ॥ ୧୫ ॥

ମୋହାନ୍ଧକାରେ ନିଃସାରେ ଉଦେତି ସ୍ଵୟମେବ ହି ।

ବୈରାଗ୍ୟମରଣିଂ କୃତ୍ଵା ଜ୍ଞାନଂ କୃତ୍ଵା ତୁ ଚିତ୍ରଗୁମ୍ ॥ ୧୬ ॥

ଗାଢତାମିସ୍ତସଂଶାନ୍ତ୍ୟେ ଗୁହମର୍ଥଂ ନିବେଦୟେତ୍ ।

ମୋହଭାନୁଜସଂକ୍ରାନ୍ତଂ ବିବେକାଖ୍ୟଂ ମୃକଶ୍ଚୁଜମ୍ ॥ ୧୭ ॥

ତତ୍ତ୍ଵାବିଚାରପାଶେନ ବନ୍ଧଂ ଦୈତଭୟାତୁରମ୍ ।

ଉଜ୍ଜୀବୟନ୍ନିଜାନନ୍ଦେ ସ୍ଵସ୍ଵରୂପେଣ ସଂସ୍ଥିତଃ ॥ ୧୮ ॥

ଶେମୁଷୀ ଦକ୍ଷିଣା ପ୍ରୋକ୍ତା ସା ଯୁସ୍ୟାତୀକ୍ଷଣେ ମୁଖମ୍ ।
ଦକ୍ଷିଣାଭିମୁଖଃ ପ୍ରୋକ୍ତଃ ଶିବୋଽସୌ ବ୍ରହ୍ମବାଦିଭିଃ ॥ ୧୯ ॥

ସର୍ଗାଦିକାଲେ ଭଗବାନ୍ନିରିଚ୍ଛିରୁପାସୈ୍ୟନ୍ ସର୍ଗସାମର୍ଥ୍ୟମାପ୍ୟ ।
ତୁତୋଷ ଚିତ୍ତେ ବାଚ୍ଛିତାର୍ଥୀଂଶ୍ଚ ଲବ୍ଧ୍ୱା ଧନ୍ୟଃ ସୋପାସ୍ୟୋପାସକୋ ଭବତି ଧାତା ॥ ୨୦ ॥

ୟ ଇମାଂ ପରମରହସ୍ୟଶିବତତ୍ତ୍ୱବିଦ୍ୟାମଧୀତେ ସ ସର୍ବପାପେଭ୍ୟୋ ମୁକ୍ତୋ ଭବତି ।
ୟ ଏବଂ ବେଦ ସ କୈବଲ୍ୟମନୁଭବତୀତୁ୍ୟପନିଷତ୍ ॥

ଓଁ ସହ ନାବବତୁ । ସହ ନୌ ଭୁନକ୍ତୁ । ସହ ବୀର୍ଯ୍ୟଂ କରବାବହୈ ।
ତେଜସ୍ୱିନାବଧୀତମସ୍ତୁ ମା ବିଦ୍ୱିଷାବହୈ ॥
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ଇତି ଦକ୍ଷିଣାମୂର୍ତ୍ତ୍ୟପନିଷସମ୍ପାଦ୍ଧା ॥

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ରୁଦ୍ରାୟ ଉପନିଷଦ

(Rudrahrudayopanisat / Rudrahrudaya Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ ଓମ ପ୍ରକାଶ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ

ରୁଦ୍ରହୃଦୟୋପନିଷଦ୍ / ରୁଦ୍ରହୃଦୟ ଉପନିଷଦ

॥ ଅଥ ରୁଦ୍ରହୃଦୟୋପନିଷଦ୍ ॥

ୟଦ୍-ବ୍ରହ୍ମ ରୁଦ୍ରହୃଦୟମହାବିଦ୍ୟାପ୍ରକାଶିତମ୍ ।

ତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମମାତ୍ରାବସ୍ଥାନପଦବୀମଧୁନା ଭଜେ ॥

ଓଁ ସହ ନାବବତୁ । ସହ ନୌ ଭୁନକ୍ତୁ । ସହ ବୀର୍ଯ୍ୟଂ କରବାବହୈ ।

ତେଜସ୍ୱିନାବଧୀତମସ୍ତୁ ମା ବିଦ୍ୱିଷାବହୈ ॥

ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ହରିଃ ଓଁ ॥

ହୃଦୟଂ କୁଣ୍ଡଳୀ ଭସ୍ମରୁଦ୍ରାକ୍ଷଗଣଦର୍ଶନମ୍ ।

ତାରସାରଂ ମହାବାକ୍ୟଂ ପଞ୍ଚବ୍ରହ୍ମାଗ୍ନିହୋତ୍ରକମ୍ ॥ ୧ ॥

ପ୍ରଣମ୍ୟ ଶିରସା ପାଦୌ ଶୁକୋ ବ୍ୟାସମୁବାଚ ହ ।

କୋ ଦେବଃ ସର୍ବଦେବେଷୁ କସ୍ମିନ୍-ଦେବାକ୍ଷ ସର୍ବଶଃ ॥ ୨ ॥

କସ୍ୟ ଶୁଶ୍ରୁକ୍ଷଣାନ୍ୱିତ୍ୟଂ ପ୍ରୀତା ଦେବା ଭବନ୍ତି ମେ ।

ତସ୍ୟ ତଦ୍ୱଚନଂ ଶୁଭ୍ରା ପ୍ରଭୁ୍ୟବାଚ ପିତା ଶୁକମ୍ ॥ ୩ ॥

ସର୍ବଦେବାତ୍ମକୋ ରୁଦ୍ରଃ ସର୍ବେ ଦେବାଃ ଶିବାତ୍ମକାଃ ।

ରୁଦ୍ରସ୍ୟ ଦକ୍ଷିଣେ ପାର୍ଶ୍ୱେ ରବିର୍ବ୍ରହ୍ମା ତ୍ରୟୋଽଗ୍ନୟଃ ॥ ୪ ॥

ବାମପାର୍ଶ୍ୱେ ଭମା ଦେବୀ ବିଷ୍ଣୁଃ ସୋମୋଽପି ତେ ତ୍ରୟଃ ।

ୟା ଭମା ସା ସ୍ୱୟଂ ବିଷ୍ଣୁର୍ଯୋ ବିଷ୍ଣୁଃ ସ ହି ଚନ୍ଦ୍ରମାଃ ॥ ୫ ॥

ୟେ ନମସ୍ୟନ୍ତି ଗୋବିନ୍ଦଂ ତେ ନମସ୍ୟନ୍ତି ଶଂକରମ୍ ।
ୟେଃର୍ଚୟନ୍ତି ହରିଂ ଭକ୍ତ୍ୟା ତେଃର୍ଚୟନ୍ତି ବୃଷଧ୍ବଜମ୍ ॥ ୬ ॥

ୟେ ଦ୍ବିଷନ୍ତି ବିରୂପାକ୍ଷଂ ତେ ଦ୍ବିଷନ୍ତି ଜନାର୍ଦ୍ଦନମ୍ ।
ୟେ ରୁଦ୍ରଂ ନାଭିଜାନନ୍ତି ତେ ନ ଜାନନ୍ତି କେଶବମ୍ ॥ ୭ ॥

ରୁଦ୍ରାତ୍-ପ୍ରବର୍ତ୍ତତେ ବୀଜଂ ବୀଜୟୋନିର୍ଜନାର୍ଦ୍ଦନଃ ।
ୟୋ ରୁଦ୍ରଃ ସ ସ୍ବୟଂ ବ୍ରହ୍ମା ଯୋ ବ୍ରହ୍ମା ସ ହୃତାଶନଃ ॥ ୮ ॥

ବ୍ରହ୍ମବିଷ୍ଣୁମୟୋ ରୁଦ୍ର ଅଗ୍ନୀଷୋମାତ୍ମକଂ ଜଗତ୍ ।
ପୁଂଲିଙ୍ଗଂ ସର୍ବମୀଶାନଂ ସ୍ତ୍ରୀଲିଙ୍ଗଂ ଭଗବତ୍ପ୍ରମା ॥ ୯ ॥

ଭମାରୁଦ୍ରାତ୍ମିକାଃ ସର୍ବାଃ ପ୍ରଜାଃ ସ୍ଥାବରଜଙ୍ଗମାଃ ।
ବ୍ୟକ୍ତଂ ସର୍ବମୁମାରୂପମବ୍ୟକ୍ତଂ ତୁ ମହେଶ୍ବରମ୍ ॥ ୧୦ ॥

ଭମା ଶଂକରୟୋଗୋ ଯଃ ସ ଯୋଗୋ ବିଷ୍ଣୁରୂପ୍ୟତେ ।
ୟସ୍ମୁ ତସ୍ମୈ ନମସ୍କାରଂ କୁର୍ଯ୍ୟାଦ୍-ଭକ୍ତିସମନ୍ବିତଃ ॥ ୧୧ ॥

ଆତ୍ମାନଂ ପରମାତ୍ମାନମନ୍ତ୍ରରାତ୍ମାନମେବ ଚ ।
ଜ୍ଞାତ୍ବା ତ୍ରିବିଧମାତ୍ମାନଂ ପରମାତ୍ମାନମାଶ୍ରୟେତ୍ ॥ ୧୨ ॥

ଅନ୍ତରାତ୍ମା ଭବେଦ୍-ବ୍ରହ୍ମା ପରମାତ୍ମା ମହେଶ୍ବରଃ ।
ସର୍ବେଷାମେବ ଭୂତାନାଂ ବିଷ୍ଣୁରାତ୍ମା ସନାତନଃ ॥ ୧୩ ॥

ଅସ୍ୟ ତ୍ରେଲୋକ୍ୟବୃକ୍ଷସ୍ୟ ଭୂମୌ ବିଟପଶାଖିନଃ ।
ଅଗ୍ରଂ ମଧ୍ୟଂ ତଥା ମୂଳଂ ବିଷ୍ଣୁବ୍ରହ୍ମମହେଶ୍ବରାଃ ॥ ୧୪ ॥

କାର୍ଯ୍ୟଂ ବିଷ୍ଣୁଃ କ୍ରିୟା ବ୍ରହ୍ମା କାରଣଂ ତୁ ମହେଶ୍ୱରଃ ।
ପ୍ରୟୋଜନାର୍ଥଂ ରୁଦ୍ରେଣ ମୂର୍ତ୍ତିରେକା ତ୍ରିଧା କୃତା ॥ ୧୫ ॥

ଧର୍ମୋ ରୁଦ୍ରୋ ଜଗଦ୍ବିଷ୍ଣୁଃ ସର୍ବଜ୍ଞାନଂ ପିତାମହଃ ।
ଶ୍ରୀରୁଦ୍ର ରୁଦ୍ର ରୁଦ୍ରେତି ଯସ୍ତଂ ବୃନ୍ଦାଦ୍ବିତକ୍ଷଣଃ ॥ ୧୬ ॥

କୀର୍ତ୍ତନାସ୍ତର୍ବଦେବସ୍ୟ ସର୍ବପାପେଃ ପ୍ରମୁଚ୍ୟତେ ।
ରୁଦ୍ରୋ ନର ଉମା ନାରୀ ତସ୍ମୈ ତସ୍ୟୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୭ ॥

ରୁଦ୍ରୋ ବ୍ରହ୍ମା ଉମା ବାଣୀ ତସ୍ମୈ ତସ୍ୟୈ ନମୋ ନମଃ ।
ରୁଦ୍ରୋ ବିଷ୍ଣୁରୁମା ଲକ୍ଷ୍ମୀସ୍ତସ୍ମୈ ତସ୍ୟୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୮ ॥

ରୁଦ୍ରଃ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉମା ଛାୟା ତସ୍ମୈ ତସ୍ୟୈ ନମୋ ନମଃ ।
ରୁଦ୍ରଃ ସୋମ ଉମା ତାରା ତସ୍ମୈ ତସ୍ୟୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୯ ॥

ରୁଦ୍ରୋ ଦିବା ଉମା ରାତ୍ରିସ୍ତସ୍ମୈ ତସ୍ୟୈ ନମୋ ନମଃ ।
ରୁଦ୍ରୋ ଯଜ୍ଞ ଉମା ବେଦିସ୍ତସ୍ମୈ ତସ୍ୟୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୨୦ ॥

ରୁଦ୍ରୋ ବହିରୁମା ସ୍ୱାହା ତସ୍ମୈ ତସ୍ୟୈ ନମୋ ନମଃ ।
ରୁଦ୍ରୋ ବେଦ ଉମା ଶାସ୍ତ୍ରଂ ତସ୍ମୈ ତସ୍ୟୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୨୧ ॥

ରୁଦ୍ରୋ ବୃକ୍ଷ ଉମା ବଲ୍ଲୀ ତସ୍ମୈ ତସ୍ୟୈ ନମୋ ନମଃ ।
ରୁଦ୍ରୋ ଗନ୍ଧ ଉମା ପୁଷ୍ପଂ ତସ୍ମୈ ତସ୍ୟୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୨୨ ॥

ରୁଦ୍ରୋଽର୍ଥ ଅକ୍ଷରଃ ସୋମା ତସ୍ମୈ ତସ୍ୟୈ ନମୋ ନମଃ ।
ରୁଦ୍ରୋ ଲିଙ୍ଗମୁମା ପୀଠଂ ତସ୍ମୈ ତସ୍ୟୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୨୩ ॥

ସର୍ବଦେବାତ୍ମକଂ ରୁଦ୍ରଂ ନମସ୍କୁର୍ଯ୍ୟାତ୍-ପୃଥକ୍ପୃଥକ୍ ।
ଏଭିର୍ମନ୍ତ୍ରପଦୈରେବ ନମସ୍ୟାମୀଶପାର୍ବତୀମ୍ ॥ ୨୪ ॥

ୟତ୍ର ଯତ୍ର ଭବେହାର୍ଯମିମଂ ମନ୍ତ୍ରମୁଦୀରୟେତ୍ ।
ବ୍ରହ୍ମହା ଜଲମଧ୍ୟେ ତୁ ସର୍ବପାପୈଃ ପ୍ରମୁଚ୍ୟତେ ॥ ୨୫ ॥

ସର୍ବାଧିଷ୍ଠାନମଦୃଶ୍ୟଂ ପରଂ ବ୍ରହ୍ମ ସନାତନମ୍ ।
ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦରୂପଂ ତଦବାହୁନସଗୋଚରମ୍ ॥ ୨୬ ॥

ତସ୍ମିନ୍ସୁବିଦିତେ ସର୍ବଂ ବିଜ୍ଞାତଂ ସ୍ୟାଦିଦଂ ଶୁକ୍ ।
ତଦାତ୍ମକତ୍ବାସର୍ବସ୍ୟ ତସ୍ମାଦ୍-ଭିନ୍ନଂ ନହି କୃଚିତ୍ ॥ ୨୭ ॥

ଦ୍ଵେ ବିଦ୍ୟେ ବେଦିତବ୍ୟେ ହି ପରା ଚୈବାପରା ଚ ତେ ।
ତତ୍ରାପରା ତୁ ବିଦ୍ୟୈଷା ରଗ୍ନେଦୋ ଯଜୁରେବ ଚ ॥ ୨୮ ॥

ସାମବେଦସ୍ତଥାଽଥର୍ବବେଦଃ ଶିକ୍ଷା ମୁନୀଶ୍ଵର ।
କଲ୍ଲୋ ବ୍ୟାକରଣଂ ଚୈବ ନିରୁକ୍ତଂ ଛନ୍ଦ ଏବ ଚ ॥ ୨୯ ॥

ଜ୍ୟୋତିଷଂ ଚ ଯଥା ନାତୁବିଷୟା ଅପି ବୁଦ୍ଧୟଃ ।
ଅଥୈଷା ପରମା ବିଦ୍ୟା ଯୟାତ୍ମା ପରମାକ୍ଷରମ୍ ॥ ୩୦ ॥

ୟଞ୍ଜଦତ୍ରେଶ୍ୟମଗ୍ରାହ୍ୟମଗୋତ୍ରଂ ରୂପବର୍ଜିତମ୍ ।
ଅଚକ୍ଷୁଃଶ୍ରୋତ୍ରମତ୍ୟର୍ଥଂ ତଦପାଶିପଦଂ ତଥା ॥ ୩୧ ॥

ନିତ୍ୟଂ ବିଭୁଂ ସର୍ବଗତଂ ସୁସୂକ୍ଷ୍ମଂ ଚ ତଦବ୍ୟୟମ୍ ।
ତଦ୍-ଭୂତୟୋନିଂ ପଶ୍ୟନ୍ତି ଧୀରା ଆତ୍ମାନମାତ୍ମନି ॥ ୩୨ ॥

ୟଃ ସର୍ବଜ୍ଞଃ ସର୍ବବିଦ୍ୟୋ ଯସ୍ୟ ଜ୍ଞାନମୟଂ ତପଃ ।

ତସ୍ମାଦତ୍ରାନ୍ନରୂପେଣ ଜାୟତେ ଜଗଦାବଲିଃ ॥ ୩୩ ॥

ସତ୍ୟବଦ୍-ଭାତି ତତ୍ତ୍ୱର୍ତ୍ତଂ ରଞ୍ଜୁସର୍ପବଦାସ୍ଥିତମ୍ ।

ତଦେତଦକ୍ଷରଂ ସତ୍ୟଂ ତଦ୍ୱିଜ୍ଞାୟ ବିମୁଚ୍ୟତେ ॥ ୩୪ ॥

ଜ୍ଞାନେନୈବ ହି ସଂସାରବିନାଶୋ ନୈବ କର୍ମଣା ।

ଶ୍ରୋତ୍ରିୟଂ ବ୍ରହ୍ମନିଷ୍ଠଂ ସ୍ୱଗୁରୁଂ ଗଚ୍ଛେଦ୍ୟଥାବିଧି ॥ ୩୫ ॥

ଗୁରୁସ୍ତସ୍ତୈ ପରାଂ ବିଦ୍ୟାଂ ଦଦ୍ୟାଦ୍-ବ୍ରହ୍ମାତ୍ମବୋଧିନୀମ୍ ।

ଗୁହାୟାଂ ନିହିତଂ ସାକ୍ଷାଦକ୍ଷରଂ ବେଦ ଚେନ୍ନରଃ ॥ ୩୬ ॥

ହିତ୍ୱାଽବିଦ୍ୟାମହାଗ୍ରହିଂ ଶିବଂ ଗଚ୍ଛେସ୍ତନାତନମ୍ ।

ତଦେତଦମୃତଂ ସତ୍ୟଂ ତଦ୍ୱୋଽକ୍ଷର୍ୟଂ ମୁମୁକ୍ଷିଭିଃ ॥ ୩୭ ॥

ଧନୁସ୍ତାରଂ ଶରୋ ହ୍ୟାତ୍ମା ବ୍ରହ୍ମ ତଲ୍ଲକ୍ଷ୍ୟମୁଚ୍ୟତେ ।

ଅପ୍ରମତ୍ତେନ ବେଦବ୍ୟଂ ଶରବତ୍ତନ୍ମୟୋ ଭବେତ୍ ॥ ୩୮ ॥

ଲକ୍ଷ୍ୟଂ ସର୍ବଗତଂ ଚୈବ ଶରଃ ସର୍ବଗତୋ ମୁଖଃ ।

ବେଦା ସର୍ବଗତଶ୍ଚୈବ ଶିବଲକ୍ଷ୍ୟଂ ନ ସଂଶୟଃ ॥ ୩୯ ॥

ନ ତତ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରାର୍କବପୁଃ ପ୍ରକାଶତେ ନ ବାନ୍ତି ବାତାଃ ସକଳା ଦେବତାଶ୍ଚ ।

ସ ଏଷ ଦେବଃ କୃତଭାବଭୂତଃ ସ୍ୱୟଂ ବିଶୁଦ୍ଧୋ ବିରଜଃ ପ୍ରକାଶତେ ॥ ୪୦ ॥

ଦ୍ୱୌ ସୁପଶ୍ନୌ ଶରୀରେଽସ୍ଥିତ୍ୱାବେଶାଶ୍ୟୌ ସହ ସ୍ଥିତୌ ।

ତୟୋର୍ଜୀବଃ ଫଲଂ ଭୁଞ୍ଜତେ କର୍ମଣୋ ନ ମହେଶ୍ୱରଃ ॥ ୪୧ ॥

କେବଲଂ ସାକ୍ଷିରୂପେଣ ବିନା ଭୋଗଂ ମହେଶ୍ୱରଃ ।
ପ୍ରକାଶତେ ସ୍ୱୟଂ ଭେଦଃ କଲ୍ଲିତୋ ମାୟାୟା ତୟୋଃ ॥ ୪୭ ॥

ଘଟାକାଶମଠାକାଶୌ ଯଥାକାଶପ୍ରଭେଦତଃ ।
କଲ୍ଲିତୋ ପରମୌ ଜୀବଶିବରୂପେଣ କଲ୍ଲିତୌ ॥ ୪୩ ॥

ତତ୍ତ୍ୱତତ୍ତ୍ୱ ଶିବଃ ସାକ୍ଷାଦ୍ଭିଜ୍ଞୀବତ୍ ସ୍ୱତଃ ସଦା ।
ଚିଦିଦାକାରତୋ ଭିନ୍ନା ନ ଭିନ୍ନା ଚିତ୍ତହାନିତଃ ॥ ୪୪ ॥

ଚିତ୍ତଶ୍ଚିନ୍ନ ଚିଦାକାରାଦ୍-ଭିଦ୍ୟତେ ଜତରୂପତଃ ।
ଭିଦ୍ୟତେ ଚେଦ୍ଭୂତୋ ଭେଦଶ୍ଚିଦେକା ସର୍ବଦା ଖଲୁ ॥ ୪୫ ॥

ତର୍କତତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରମାଣାଦ୍ ଚିଦେକତ୍ୱବ୍ୟବସ୍ଥିତେଃ ।
ଚିଦେକତ୍ୱପରିଜ୍ଞାନେ ନ ଶୋଚତି ନ ମୁହ୍ୟତି ॥ ୪୬ ॥

ଅଦ୍ୱୈତଂ ପରମାନନ୍ଦଂ ଶିବଂ ଯାତି ତୁ କୈବଲ୍ୟମ୍ ॥ ୪୭ ॥

ଅଧିଷ୍ଠାନଂ ସମସ୍ତସ୍ୟ ଜଗତଃ ସତ୍ୟଚିଦନମ୍ ।
ଅହମସ୍ମୀତି ନିଶ୍ଚିତ୍ୟ ବୀତଶୋକୋ ଭବେନ୍ନୁନିଃ ॥ ୪୮ ॥

ସ୍ୱଶରୀରେ ସ୍ୱୟଂଜ୍ୟୋତିଃସ୍ୱରୂପଂ ସର୍ବସାକ୍ଷିଣମ୍ ।
କ୍ଷୀଣଦୋଷାଃ ପ୍ରପଶ୍ୟନ୍ତି ନେତରେ ମାୟାୟାବୃତାଃ ॥ ୪୯ ॥

ଏବଂ ରୂପପରିଜ୍ଞାନଂ ଯଥାସ୍ତ୍ରୀ ପରୟୋଗିନଃ ।
କୁତ୍ରଚିଦ୍ଭ୍ରମନଂ ନାସ୍ତି ତସ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣସ୍ୱରୂପିଣଃ ॥ ୫୦ ॥

ଆକାଶମେକଂ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣଂ କୁତ୍ରଚିନ୍ନୈବ ଗଚ୍ଛତି ।
ତଦ୍ୱସ୍ତ୍ୱାତ୍ତ୍ୱପରିଜ୍ଞାନୀ କୁତ୍ରଚିନ୍ନୈବ ଗଚ୍ଛତି ॥ ୫୧ ॥

ସ ଯୋ ହ ବୈ ତପ୍ତରମଂ ବ୍ରହ୍ମ ଯୋ ବେଦ ବୈ ମୁନିଃ ।
ବ୍ରହ୍ମୈବ ଭବତି ସ୍ୱସ୍ତଃ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦମାତୃକଃ ॥ ୫୭ ॥ ଇତ୍ୟୁପନିଷତ୍ ॥

ହରିଃ ଓଁ ତସ୍ମତ୍ ॥

ଓଁ ସହ ନାବବତୁ । ସହ ନୌ ଭୁନକ୍ତୁ । ସହ ବୀର୍ଯ୍ୟଂ କରବାବହୈ ।
ତେଜସ୍ୱିନାବଧୀତମସ୍ତୁ ମା ବିଦ୍ୱିଷାବହୈ ॥
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ଇତି ରୁଦ୍ରହୃଦୟୋପନିଷତ୍ସମାପ୍ତା ॥

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ପଞ୍ଚବ୍ରହ୍ମ ଉପନିଷଦ

(Panchabrahmopanishat / Panchabrahma Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ କମଳ ଲୋଚନ ପଣ୍ଡା

ପଞ୍ଚବ୍ରହ୍ମୋପନିଷତ୍ / ପଞ୍ଚବ୍ରହ୍ମ ଉପନିଷଦ

॥ ଅଥ ପଞ୍ଚବ୍ରହ୍ମୋପନିଷତ୍ ॥

ବ୍ରହ୍ମାଦିପଞ୍ଚବ୍ରହ୍ମାଣୋ ଯତ୍ର ବିଶ୍ରାନ୍ତିମାପୁୟୁଃ ।
ତଦଂଶସ୍ତସ୍ମିନ୍ନାକାରଂ ରାମଚନ୍ଦ୍ରପଦଂ ଭଜେ ॥

ଓଁ ସହ ନାବବତୁ । ସହ ନୌ ଭୁନକ୍ତୁ । ସହ ବୀର୍ଯ୍ୟଂ କରବାବହୈ ।
ତେଜସ୍ବିନାବଧୀତମସ୍ତୁ ମା ବିଦ୍ବିଷାବହୈ ॥
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ହରିଃ ଓଁ ॥

ଅଥ ପୈତୃଲ୍ଲାଦୋ ଭଗବାନ୍-ଭୋ କିମାଦୌ କିଂ ଜାତମିତି ।
ସଦ୍ୟୋ ଜାତମିତି । କିଂ ଭଗବ ଇତି । ଅଯୋର ଇତି । କିଂ ଭଗବ ଇତି । ବାମଦେବ ଇତି ।
କିଂ ବା ପୁନରିମେ ଭଗବ ଇତି । ତତ୍-ପୁରୁଷ ଇତି । କିଂ ବା ପୁନରିମେ ଭଗବ ଇତି ।
ସର୍ବେଷାଂ ଦିବ୍ୟାନାଂ ପ୍ରେରୟିତା ଈଶାନ ଇତି ।
ଇଶାନୋ ଭୂତଭବ୍ୟସ୍ୟ ସର୍ବେଷାଂ ଦେବଯୋଗିନାମ୍ ।
କତି ବର୍ଣ୍ଣାଃ । କତି ଭେଦାଃ । କତି ଶକ୍ତୟଃ । ଯସ୍ତର୍ବଂ ତଦ୍ବୁହ୍ୟମ୍ ।
ତସ୍ମୈ ନମୋ ମହାଦେବାୟ ମହାରୁଦ୍ରାୟ ପ୍ରୋବାତ ତସ୍ମୈ ଭଗବାନ୍ନହେଶଃ ।

ଗୋପ୍ୟାଦ୍ଭୋପ୍ୟତରଂ ଲୋକେ ଯଦ୍ୟସ୍ତ୍ରି ଶୁଶୁ ଶାକଲ ।
ସଦ୍ୟୋ ଜାତଂ ମହୀ ପୂଷା ରମା ବ୍ରହ୍ମାଃ ତ୍ରିବୃହ୍ମରଃ ॥ ୧ ॥

ଋଗ୍ବେଦୋ ଗାର୍ହପତ୍ୟଂ ଚ ମନ୍ତ୍ରାଃ ସପ୍ତ ସ୍ବରାସ୍ତଥା ।
ବର୍ଣ୍ଣଂ ପୀତଂ କ୍ରିୟା ଶକ୍ତିଃ ସର୍ବାଭୀଷ୍ଟଫଳପ୍ରଦମ୍ ॥ ୨ ॥

ଅଘୋରଂ ସଲିଳଂ ଚନ୍ଦ୍ରଂ ଗୌରୀ ବେଦ ଦ୍ବିତୀୟକମ୍ ।
ନୀରଦାତ୍ ସ୍ବରଂ ସାନ୍ତ୍ରଂ ଦକ୍ଷିଣାଗ୍ନିରୁଦାହୃତମ୍ ॥ ୩ ॥

ପଞ୍ଚାଶଦ୍ବର୍ଣ୍ଣସଂଯୁକ୍ତଂ ସ୍ଥିତିରିଚ୍ଛାକ୍ରିୟାନ୍ବିତମ୍ ।
ଶକ୍ତିରକ୍ଷଣସଂଯୁକ୍ତଂ ସର୍ବାଘୌଘବିନାଶନମ୍ ॥ ୪ ॥

ସର୍ବଦୁଷ୍ଟପ୍ରଶମନଂ ସର୍ବେଶ୍ବର୍ଯ୍ୟଫଳପ୍ରଦମ୍ ।
ବାମଦେବଂ ମହାବୋଧଦାୟକଂ ପାବକାତ୍ମକମ୍ ॥ ୫ ॥

ବିଦ୍ୟାଲୋକସମାୟୁକ୍ତଂ ଭାନୁକୋଟିସମପ୍ରଭମ୍ ।
ପ୍ରସନ୍ନଂ ସାମବେଦାଖ୍ୟଂ ନାନାଷ୍ଟକସମନ୍ବିତମ୍ ॥ ୬ ॥

ଧୀରସ୍ବରମଧୀନଂ ଚାହବନୀୟମନୁଭବମ୍ ।
ଜ୍ଞାନସଂହାରସଂଯୁକ୍ତଂ ଶକ୍ତିଦ୍ବୟସମନ୍ବିତମ୍ ॥ ୭ ॥

ବର୍ଣ୍ଣଂ ଶୁକ୍ଳଂ ତମୋମିଶ୍ରଂ ପୂର୍ଣ୍ଣବୋଧକରଂ ସ୍ବୟମ୍ ।
ଧାମତ୍ରୟନିୟନ୍ତ୍ରାରଂ ଧାମତ୍ରୟସମନ୍ବିତମ୍ ॥ ୮ ॥

ସର୍ବସୌଭାଗ୍ୟଦଂ ନୃଣାଂ ସର୍ବକର୍ମଫଳପ୍ରଦମ୍ ।
ଅଷ୍ଟାକ୍ଷରସମାୟୁକ୍ତମଷ୍ଟପତ୍ରାକ୍ତରସ୍ଥିତମ୍ ॥ ୯ ॥

ୟତ୍ତତ୍-ପୁରୁଷଂ ପ୍ରୋକ୍ତଂ ବାୟୁମଣ୍ଡଳସଂବୃତମ୍ ।
ପଞ୍ଚାଗ୍ନିନା ସମାୟୁକ୍ତଂ ମନ୍ତ୍ରଶକ୍ତିନିୟାମକମ୍ ॥ ୧୦ ॥

ପଞ୍ଚାଶସ୍ବରବର୍ଣ୍ଣାଖ୍ୟମଧର୍ବବେଦସ୍ବରୂପକମ୍ ।
କୋଟିକୋଟିଗଣାଧ୍ୟକ୍ଷଂ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡାଖଣ୍ଡବିଗ୍ରହମ୍ ॥ ୧୧ ॥

ବର୍ଣ୍ଣଂ ରକ୍ତଂ କାମଦଂ ଚ ସର୍ବାପିବ୍ୟାପିଭେଷଜମ୍ ।
ସୃଷ୍ଟିସ୍ଥିତିଲୟାଦୀନାଂ କାରଣଂ ସର୍ବଶକ୍ତିଧୃକ୍ ॥ ୧୨ ॥

ଅବସ୍ଥାନ୍ତିତୟାତୀତଂ ତୁରୀୟଂ ବ୍ରହ୍ମସଂଜ୍ଞିତମ୍ ।
ବ୍ରହ୍ମବିଷ୍ଣୁଦିତ୍ତିଃ ସେବ୍ୟଂ ସର୍ବେଷାଂ ଜନକଂ ପରମ୍ ॥ ୧୩ ॥

ଇଶାନଂ ପରମଂ ବିଦ୍ୟାତ୍-ପ୍ରେରକଂ ବୁଦ୍ଧିସାକ୍ଷିଣମ୍ ।
ଆକାଶାତ୍ମକମବ୍ୟକ୍ତମୋଂକାରସ୍ୱରଭୂଷିତମ୍ ॥ ୧୪ ॥

ସର୍ବଦେବମୟଂ ଶାନ୍ତଂ ଶାନ୍ତ୍ୟତୀତଂ ସ୍ୱରାଦୃହିଃ ।
ଅକାରାଦିସ୍ୱରାଧ୍ୟକ୍ଷମାକାଶମୟବିଗ୍ରହମ୍ ॥ ୧୫ ॥

ପଞ୍ଚକୃତ୍ୟନିୟନ୍ତାରଂ ପଞ୍ଚବ୍ରହ୍ମାତ୍ମକଂ ବୃହତ୍ ।
ପଞ୍ଚବ୍ରହ୍ମୋପସଂହାରଂ କୃତ୍ୱା ସ୍ୱାତ୍ମନି ସଂସ୍ଥିତଃ ॥ ୧୬ ॥

ସ୍ୱମାୟାବୈଭବାନ୍ସର୍ବାନ୍ସଂହୃତ୍ୟ ସ୍ୱାତ୍ମନି ସ୍ଥିତଃ ।
ପଞ୍ଚବ୍ରହ୍ମାତ୍ମକାତୀତୋ ଭାସତେ ସ୍ୱସ୍ତୁତେଜସା ॥ ୧୭ ॥

ଆଦାବନ୍ତେ ଚ ମଧ୍ୟେ ଚ ଭାସସେ ନାନ୍ୟହେତୁନା ।
ମାୟାୟା ମୋହିତାଃ ଶଂଭୋର୍ମହାଦେବଂ ଜଗଦ୍ଭୁରୁମ୍ ॥ ୧୮ ॥

ନ ଜାନନ୍ତି ସୁରାଃ ସର୍ବେ ସର୍ବକାରଣକାରଣମ୍ ।
ନ ସଂହୃଣୋତିଷ୍ଠତି ରୂପମସ୍ୟ ପରାପୂର୍ବଂ ପୁରୁଷଂ ବିଶ୍ୱଧାମ ॥ ୧୯ ॥

ୟେନ ପ୍ରକାଶତେ ବିଶ୍ୱଂ ଯତ୍ତ୍ରିବ ପ୍ରବିଲୀୟତେ ।
ତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମ ପରମଂ ଶାନ୍ତଂ ତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମାସ୍ମି ପରଂ ପଦମ୍ ॥ ୨୦ ॥

ପଞ୍ଚବ୍ରହ୍ମ ପରଂ ବିଦ୍ୟାସୁଦେଫାଜାତାଦିପୂର୍ବକମ୍ ।
ଦୃଶ୍ୟତେ ଶୂନ୍ୟତେ ଯତ୍ ପଞ୍ଚବ୍ରହ୍ମାତ୍ମକଂ ସ୍ୱୟମ୍ ॥ ୨୧ ॥

ପଞ୍ଚଧା ବର୍ତ୍ତମାନଂ ତଂ ବ୍ରହ୍ମକାର୍ଯ୍ୟମିତି ସ୍ମୃତମ୍ ।
ବ୍ରହ୍ମକାର୍ଯ୍ୟମିତି ଜ୍ଞାତ୍ୱା ଇଶାନଂ ପ୍ରତିପଦ୍ୟତେ ॥ ୨୨ ॥

ପଞ୍ଚବ୍ରହ୍ମାତ୍ମକଂ ସର୍ବଂ ସ୍ୱାତ୍ମନି ପ୍ରବିଲାପ୍ୟ ତ ।
ସୋଽହମସ୍ମୀତି ଜାନୀୟାଦ୍ୱିଦ୍ୱାନ୍-ବ୍ରହ୍ମାମୃତୋ ଭବେତ୍ ॥ ୨୩ ॥

ଇତ୍ୟେତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମ ଜାନୀୟାଦ୍ୟଃ ସ ମୁକ୍ତୋ ନ ସଂଶୟଃ ।
ପଞ୍ଚାକ୍ଷରମୟଂ ଶଂଭୁଂ ପରବ୍ରହ୍ମସ୍ୱରୂପିଣମ୍ ॥ ୨୪ ॥

ନକାରାଦିୟକାରାନ୍ତଂ ଜ୍ଞାତ୍ୱା ପଞ୍ଚାକ୍ଷରଂ ଜପେତ୍ ।
ସର୍ବଂ ପଞ୍ଚାତ୍ମକଂ ବିଦ୍ୟାପଞ୍ଚବ୍ରହ୍ମାତ୍ମତତ୍ତ୍ୱତଃ ॥ ୨୫ ॥

ପଞ୍ଚବ୍ରହ୍ମାତ୍ମିକୀଂ ବିଦ୍ୟାଂ ଯୋଽଧୀତେ ଭକ୍ତିଭାବିତଃ ।
ସ ପଞ୍ଚାତ୍ମକତାମେତ୍ୟ ଭାସତେ ପଞ୍ଚଧା ସ୍ୱୟମ୍ ॥ ୨୬ ॥

ଏବମୁକ୍ତା ମହାଦେବୋ ଗାଲବସ୍ୟ ମହାତ୍ମନଃ ।
କୃପାଂ ତକାର ତତ୍ତ୍ୱେବ ସ୍ୱାତ୍ମର୍ପମଗମସ୍ୱୟମ୍ ॥ ୨୭ ॥

ୟସ୍ୟ ଶ୍ରବଣମାତ୍ରେଣାଶ୍ରୁତମେବ ଶ୍ରୁତଂ ଭବେତ୍ ।
ଅମତଂ ତ ମତଂ ଜ୍ଞାତମବିଜ୍ଞାତଂ ତ ଶାକଲ ॥ ୨୮ ॥

ଏକେନୈବ ତୁ ପିଣ୍ଡେନ ମୃତ୍ତିକାୟାଶ୍ଚ ଗୌତମ ।
ବିଜ୍ଞାତଂ ମୃଣ୍ମୟଂ ସର୍ବଂ ମୃଦଭିନ୍ନଂ ହି କାର୍ଯ୍ୟକମ୍ ॥ ୨୯ ॥

ଏକେନ ଲୋହମଶିନା ସର୍ବଂ ଲୋହମୟଂ ଯଥା ।
ବିଜ୍ଞାତଂ ସ୍ୟାଦପୈକେନ ନଶାନାଂ କୃତ୍ୱନେନ ତ ॥ ୩୦ ॥

ସର୍ବଂ କାର୍ଯ୍ୟାୟଂ ଜ୍ଞାତଂ ତଦଭିନ୍ନଂ ସ୍ୱଭାବତଃ ।
କାରଣାଭିନ୍ନରୂପେଣ କାର୍ଯ୍ୟକାରଣମେବ ହି ॥ ୩୧ ॥

ତଦ୍ରୂପେଣ ସଦା ସତ୍ୟଂ ଭେଦେନୋକ୍ତିର୍ମୂଷା ଖଲୁ ।
ତତ୍ତ୍ୱ କାରଣମେକଂ ହି ନ ଭିନ୍ନଂ ନୋଭୟାତ୍ତୁକମ୍ ॥ ୩୨ ॥

ଭେଦଃ ସର୍ବତ୍ର ମିଥ୍ୟୈବ ଧର୍ମାଦେରନିରୂପଣାତ୍ ।
ଅତଶ୍ଚ କାରଣଂ ନିତ୍ୟମେକମେବାଦୃୟଂ ଖଲୁ ॥ ୩୩ ॥

ଅତ୍ର କାରଣମଦ୍ୱୈତଂ ଶୁଦ୍ଧଚୈତନ୍ୟମେବ ହି ।
ଅସ୍ଥିନ୍-ବ୍ରହ୍ମପୁରେ ବେଶ୍ମ ଦହରଂ ଯଦିଦଂ ମୁନେ ॥ ୩୪ ॥

ପୁଣ୍ଡରୀକଂ ତୁ ତନ୍ମଧ୍ୟେ ଆକାଶୋ ଦହରୋଽସ୍ତି ତତ୍ ।
ସ ଶିବଃ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦଃ ସୋଽନ୍ୱେଷ୍ୟବ୍ୟା ମୁମୁକ୍ଷିଭିଃ ॥ ୩୫ ॥

ଅୟଂ ହୃଦି ଘ୍ରିତଃ ସାକ୍ଷୀ ସର୍ବେଷାମବିଶେଷତଃ ।
ତେନାୟଂ ହୃଦୟଂ ପ୍ରୋକ୍ତଃ ଶିବଃ ସଂସାରମୋଚକଃ ॥ ୩୬ ॥ ଇତ୍ୟୁପନିଷତ୍ ॥

ହରିଃ ଓଁ ତସ୍ମତ୍ ॥

ଓଁ ସହ ନାବବତୁ । ସହ ନୌ ଭୁନକ୍ତୁ । ସହ ବୀର୍ଯ୍ୟଂ କରବାବହୈ ।
ତେଜସ୍ୱିନାବଧୀତମସ୍ତୁ ମା ବିଦ୍ୱିଷାବହୈ ॥
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ଇତି ପଞ୍ଚବ୍ରହ୍ମୋପନିଷତ୍ସମାପ୍ତା ॥

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ଅଥର୍ବଶିର ଉପନିଷଦ

(Atharvashiropanisat / Atharvashira Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀମତୀ ସସ୍ମିତା ମହାପାତ୍ର

ଅଧର୍ବଶିରୋପନିଷଦ୍ / ଅଧର୍ବଶିର ଉପନିଷଦ୍ / ଶିବାଧର୍ବଶୀର୍ଷଂ ଉପନିଷଦ୍

॥ ଅଥ ଅଧର୍ବଶିରୋପନିଷଦ୍ ॥

ଅଧର୍ବଶିରସ୍ଥାମର୍ଥମନର୍ଥପ୍ରୋତବାଚକମ୍ ।

ସର୍ବାଧାରମନାଧାରଂ ସ୍ୱମାତ୍ରତ୍ୱେପଦାକ୍ଷରମ୍ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣୁୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ।
ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଗୁଁସସ୍ତନୁଭିଃ । ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ।
ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ।
ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତ୍ରାକ୍ଷ୍ୟା ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ।
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ଓଁ ଦେବା ହ ବୈ ସ୍ୱର୍ଗଂ ଲୋକମାୟୁସ୍ତେ ରୁଦ୍ରମପୃଚ୍ଛନ୍-କୋ ଭବାନିତି ।
ସୋଽବ୍ରବୀଦହମେକଃ ପ୍ରଥମମାସୀଦୂର୍ତାମି ତ ଭବିଷ୍ୟାମି ତ ନାନ୍ୟଃ କଶ୍ଚିନ୍ନୁତ୍ତୋ ବ୍ୟତିରିକ୍ତ ଇତି ।
ସୋଽନ୍ତରାଦନ୍ତରଂ ପ୍ରାବିଶତ୍ ଦିଶୋ ବ୍ୟନ୍ତରଂ ପ୍ରାବିଶତ୍ ସୋଽହଂ
ନିତ୍ୟାନିତ୍ୟୋ ବ୍ୟକ୍ତାବ୍ୟକ୍ତୋ ବ୍ରହ୍ମାହଂ ବ୍ରହ୍ମାହଂ ପ୍ରାଞ୍ଜିଃ ପ୍ରତ୍ୟଞ୍ଜୋଽହଂ
ଦକ୍ଷିଣାଞ୍ଜି ଉଦଞ୍ଜୋଽହଂ ଅଧଶ୍ଳୋଧ୍ୱଂ ତାହଂ ଦିଶଶ୍ଚ ପ୍ରତିଦିଶଶ୍ଚାହଂ
ପୁମାନପୁମାନ୍ ସ୍ତ୍ରୀୟଶ୍ଚାହଂ ଗାୟତ୍ରୀହଂ ସାବିତ୍ରୀହଂ ତ୍ରିଷ୍ଟୁବ୍-ଜଗତ୍ୟନୁଷ୍ଟୁପ୍
ତାହଂ ଛନ୍ଦୋଽହଂ ଗାର୍ହପତ୍ୟୋ ଦକ୍ଷିଣାଗ୍ନିରାହବନୀୟୋଽହଂ ସତ୍ୟୋଽହଂ
ଗୌରହଂ ଗୌର୍ଯହମୃଗହଂ ଯଜୁରହଂ ସାମାହମଥର୍ବାଙ୍ଗିରସୋଽହଂ
ଜ୍ୟେଷ୍ଠୋଽହଂ ଶ୍ରେଷ୍ଠୋଽହଂ ବରିଷ୍ଠୋଽହମାପୋଽହଂ ତେଜୋଽହଂ
ଗୁହ୍ୟୋଽହମରଣ୍ୟୋଽହମକ୍ଷରମହଂ କ୍ଷରମହଂ ପୁଷ୍କରମହଂ ପବିତ୍ରମହମଗ୍ରଂ
ତ ମଧ୍ୟଂ ତ ବହିଷ୍ଠ ପୁରସ୍ତାଞ୍ଜ୍ୟାତିରିତ୍ୟହମେବ ସର୍ବେ ବ୍ୟୋମମେବ
ସ ସର୍ବେ ସମା ଯୋ ମାଂ ବେଦ ସ ଦେବାନ୍-ବେଦ ସ ସର୍ବାଂଶ୍ଚ

ବେଦାନ୍‌ସାଙ୍ଗାନପି ବ୍ରହ୍ମ ବ୍ରାହ୍ମଣୈଷ୍ଠ ଗାଂ ଗୋଭିର୍ବାହ୍ମାଣାନ୍‌-ବ୍ରାହ୍ମଣ୍ୟନ
ହବିର୍ହବିଷା ଆୟୁରାୟୁଷା ସତ୍ୟେନ ସତ୍ୟଂ ଧର୍ମେଣ ଧର୍ମଂ ତର୍ପୟାମି ସ୍ତେନ ତେଜସା ।
ତତୋ ହ ବୈ ତେ ଦେବା ରୁଦ୍ରମପୃଚ୍ଛନ୍ ତେ ଦେବା ରୁଦ୍ରମପଶ୍ୟନ୍ ।
ତେ ଦେବା ରୁଦ୍ରମଧ୍ୟାଶଂସ୍ତେ ଦେବା ଉର୍ଧ୍ୱବାହବୋ ରୁଦ୍ରଂ ସୁବଚ୍ଛି ॥ ୧ ॥

ଓଁ ଯୋ ବୈ ରୁଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚ ବ୍ରହ୍ମା ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧ ॥

ଯୋ ବୈ ରୁଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ ଯଶ୍ଚ ବିଷ୍ଣୁସ୍ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୨ ॥

ଯୋ ବୈ ରୁଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚ ସ୍ୱାହସ୍ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୩ ॥

ଯୋ ବୈ ରୁଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚେନ୍ଦ୍ରସ୍ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୪ ॥

ଯୋ ବୈ ରୁଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚାଗ୍ନିସ୍ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୫ ॥

ଯୋ ବୈ ରୁଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚ ବାୟୁସ୍ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୬ ॥

ଯୋ ବୈ ରୁଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚ ସୂର୍ଯ୍ୟସ୍ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୭ ॥

ଯୋ ବୈ ରୁଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଚ ସୋମସ୍ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୮ ॥

ଯୋ ବୈ ରୁଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନେଽ ତାଶ୍ଚୌ ଗ୍ରହାସ୍ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୯ ॥

ଯୋ ବୈ ରୁଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନେଽ ତାଶ୍ଚୌ ପ୍ରତିଗ୍ରହାସ୍ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୦ ॥

ଯୋ ବୈ ରୁଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟା ଚ ଭୂସ୍ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୧ ॥

ଯୋ ବୈ ରୁଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟା ଚ ଭୁବସ୍ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୨ ॥

ଯୋ ବୈ ରୁଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟା ଚ ସ୍ୱସ୍ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୩ ॥

ୟୋ ବୈ ରୁଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଜ ମହସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୪ ॥

ୟୋ ବୈ ରୁଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟା ଚ ପୃଥିବୀ ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୫ ॥

ୟୋ ବୈ ରୁଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଜାତୁରିକ୍ଷଂ ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୬ ॥

ୟୋ ବୈ ରୁଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟା ଚ ଦୈତ୍ୟାସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୭ ॥

ୟୋ ବୈ ରୁଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟାଶ୍ଵାପସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୮ ॥

ୟୋ ବୈ ରୁଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଜ ତେଜସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୧୯ ॥

ୟୋ ବୈ ରୁଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଜାକାଶଂ ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୨୦ ॥

ୟୋ ବୈ ରୁଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଵ କାଲସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୨୧ ॥

ୟୋ ବୈ ରୁଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଵ ଯମସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୨୨ ॥

ୟୋ ବୈ ରୁଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଶ୍ଵ ମୃତ୍ୟୁସ୍ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୨୩ ॥

ୟୋ ବୈ ରୁଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଜାମୃତଂ ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୨୪ ॥

ୟୋ ବୈ ରୁଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଜ ବିଶ୍ଵଂ ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୨୫ ॥

ୟୋ ବୈ ରୁଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଜ ସ୍ଥୂଳଂ ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୨୬ ॥

ୟୋ ବୈ ରୁଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଜ ସୂକ୍ଷ୍ମଂ ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୨୭ ॥

ୟୋ ବୈ ରୁଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଜ ଶୁକ୍ଳଂ ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୨୮ ॥

ୟୋ ବୈ ରୁଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଜ କୃଷ୍ଣଂ ତସ୍ତୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ॥ ୨୯ ॥

ୟୋ ବୈ ରୁଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଜ କୃତ୍ନଂ ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୩୦ ।।

ୟୋ ବୈ ରୁଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଜ ସତ୍ୟଂ ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୩୧ ।।

ୟୋ ବୈ ରୁଦ୍ରଃ ସ ଭଗବାନ୍ୟଜ ସର୍ବଂ ତସ୍ମୈ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।। ୩୨ ।। ।। ୨ ।।

ଭୁସ୍ତେ ଆଦିର୍ମଧ୍ୟଂ ଭୁବସ୍ତେ ସ୍ବସ୍ତେ ଶୀର୍ଷଂ ବିଶ୍ବରୂପୋଽସି ବ୍ରହ୍ମେକସ୍ତ୍ବଂ
ଦ୍ବିଧା ତ୍ରିଧା ବଜସ୍ତଂ ଶାନ୍ତିସ୍ତ୍ବଂ ପୁଷ୍ତିସ୍ତ୍ବଂ ଦୁତମଦୁତଂ ଦତ୍ତମଦତ୍ତଂ
ସର୍ବମସର୍ବଂ ବିଶ୍ବମବିଶ୍ବଂ କୃତମକୃତଂ ପରମପରଂ ପରାୟଣଂ ଚ ତ୍ବମ୍ ।
ଅପାମ ସୋମମମୃତା ଅଭୁମାଗନ୍ତୁ ଜ୍ୟୋତିରବିଦାମ ଦେବାନ୍ ।
କିମସ୍ମାନ୍-କୃଣବଦରାତିଃ କିମୁ ଧୂର୍ତ୍ତିରମୃତଂ ମର୍ତ୍ୟଂ ଚ ।
ସୋମସୂର୍ଯ୍ୟଃ ପୁରସ୍ତାତ୍ ସୁକ୍ଷ୍ମଃ ପୁରୁଷଃ ।
ସର୍ବଂ ଜଗନ୍ନିତଂ ବା ଏତଦକ୍ଷରଂ ପ୍ରାଜାପତ୍ୟଂ ସୌମ୍ୟଂ ସୁକ୍ଷ୍ମଂ
ପୁରୁଷଂ ଗ୍ରାହ୍ୟମଗ୍ରାହ୍ୟେଣ ଭାବଂ ଭାବେନ ସୌମ୍ୟଂ ସୌମ୍ୟେନ
ସୁକ୍ଷ୍ମଂ ସୁକ୍ଷ୍ମେଣ ବାୟବ୍ୟଂ ବାୟବ୍ୟେନ ଗ୍ରସତି ତସ୍ମୈ ମହାଗ୍ରାସାୟ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।
ହୃଦିସ୍ତ୍ବା ଦେବତାଃ ସର୍ବା ହୃଦି ପ୍ରାଣେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତାଃ ।
ହୃଦି ତ୍ବମସି ଯୋ ନିତ୍ୟଂ ତିସ୍ତୋ ମାତ୍ରାଃ ପରସ୍ତୁ ସଃ ।
ତସ୍ୟୋଽଭରତଃ ଶିରୋ ଦକ୍ଷିଣତଃ ପାଦୌ ଯୁ ଉତ୍ତରତଃ
ସ ଓଞ୍ଜାରଃ ଯୁ ଓଞ୍ଜାରଃ ସ ପ୍ରଣବଃ ଯୁଃ ପ୍ରଣବଃ ସ ସର୍ବବ୍ୟାପୀ ଯୁଃ ସର୍ବବ୍ୟାପୀ
ସୋଽନନ୍ତୋ ଯୋଽନନ୍ତସ୍ତୁତାରଂ ଯୁତାରଂ ତଲ୍ଲୁକ୍ଳଂ ଯଲ୍ଲୁକ୍ଳଂ ତସୁକ୍ଷ୍ମଂ ଯସୁକ୍ଷ୍ମଂ
ତଦ୍ୱୈଦ୍ୟାତଂ ଯଦ୍ୱୈଦ୍ୟାତଂ ତପ୍ତରଂ ବ୍ରହ୍ମ ଯତ୍ପରଂ ବ୍ରହ୍ମ ସ ଏକଃ ଯୁ ଏକଃ
ସ ରୁଦ୍ରୋ ଯୋ ରୁଦ୍ରଃ ସ ଇଶାନୋ ଯୁ ଇଶାନଃ ସ ଭଗବାନ୍ ମହେଶ୍ବରଃ ।। ୩ ।।

ଅଥ କସ୍ତ୍ବାଦୁତ୍ୟତ ଓଞ୍ଜାରୋ ଯସ୍ତ୍ବାଦୁତ୍ୟତ୍ପାଣ ଏବ
ପ୍ରାଣାନୁର୍ଧ୍ବମୁକ୍ତାମୟତି ତସ୍ତ୍ବାଦୁତ୍ୟତେ ଓଞ୍ଜାରଃ ।

ଅଥ କସ୍ତାଦୁତ୍ୟତେ ପ୍ରଣବଃ ଯସ୍ତାଦୁଜ୍ଞାୟମାଣ ଏବ ରାଗ୍ୟଦ୍ଵୟାମାଥର୍ବାଙ୍ଗିରସୋ
ବ୍ରହ୍ମ ବ୍ରାହ୍ମଣେଭ୍ୟଃ ପ୍ରଣାମୟତି ନାମୟତି ଚ ତସ୍ତାଦୁତ୍ୟତେ ପ୍ରଣବଃ ।
ଅଥ କସ୍ତାଦୁତ୍ୟତେ ସର୍ବବ୍ୟାପୀ ଯସ୍ତାଦୁଜ୍ଞାୟମାଣ ଏବ ଯଥା ପଲଲପିଣ୍ଡମିବ
ଶାନ୍ତରୂପମୋତପ୍ରୋତମନୁପ୍ରାପ୍ତୋ ବ୍ୟତିସ୍ପୃଷ୍ଟଶ୍ଚ ତସ୍ତାଦୁତ୍ୟତେ ସର୍ବବ୍ୟାପୀ ।
ଅଥ କସ୍ତାଦୁତ୍ୟତେନନ୍ତ୍ରୋ ଯସ୍ତାଦୁଜ୍ଞାୟମାଣ ଏବ ତିର୍ଯ୍ୟଗ୍ଧୃମଧସ୍ତାକାସ୍ୟାନ୍ତ୍ରୋ
ନୋପଲଭ୍ୟତେ ତସ୍ତାଦୁତ୍ୟତେନନ୍ତ୍ରଃ ।
ଅଥ କସ୍ତାଦୁତ୍ୟତେ ତାରଂ ଯସ୍ତାଦୁଜ୍ଞାୟମାଣ ଏବ
ଗର୍ଭଜନ୍ମବ୍ୟାଧିଜରାମରଣସଂସାରମହାଭୟାଭାରୟତି ତ୍ରାୟତେ ଚ ତସ୍ତାଦୁତ୍ୟତେ ତାରମ୍ ।
ଅଥ କସ୍ତାଦୁତ୍ୟତେ ଶୁକ୍ଳଂ ଯସ୍ତାଦୁଜ୍ଞାୟମାଣ ଏବ କ୍ଳୟତେ କ୍ଳାମୟତେ ଚ ତସ୍ତାଦୁତ୍ୟତେ ଶୁକ୍ଳମ୍ ।
ଅଥ କସ୍ତାଦୁତ୍ୟତେ ସୁକ୍ଷ୍ମଂ ଯସ୍ତାଦୁଜ୍ଞାୟମାଣ ଏବ ସୁକ୍ଷ୍ମୋ ଭୂତ୍ୱା
ଶରୀରାଣ୍ୟଧିତିଷ୍ଠତି ସର୍ବାଣି ଚାଙ୍ଗାନ୍ୟଭିମୃଶତି ତସ୍ତାଦୁତ୍ୟତେ ସୁକ୍ଷ୍ମମ୍ ।
ଅଥ କସ୍ତାଦୁତ୍ୟତେ ବୈଦ୍ୟୁତଂ ଯସ୍ତାଦୁଜ୍ଞାୟମାଣ ଏବାବ୍ୟକ୍ତେ
ମହତି ତମସି ଦ୍ୟୋତୟତେ ତସ୍ତାଦୁତ୍ୟତେ ବୈଦ୍ୟୁତମ୍ ।
ଅଥ କସ୍ତାଦୁତ୍ୟତେ ପରଂ ବ୍ରହ୍ମ ଯସ୍ତାପୁରମପରଂ ପରାୟଣଂ ଚ
ବୃହଦ୍ବୃହତ୍ୟା ବୃହୟତି ତସ୍ତାଦୁତ୍ୟତେ ପରଂ ବ୍ରହ୍ମ ।
ଅଥ କସ୍ତାଦୁତ୍ୟତେ ଏକୋ ଯଃ ସର୍ବାନ୍ ପ୍ରାଣାନ୍ ସଂଭକ୍ଷ୍ୟ
ସଂଭକ୍ଷଣେନାଜଃ ସଂସୃଜତି ବିସୃଜତି ଚ ।
ତୀର୍ଥମେକେ ବ୍ରଜନ୍ତି ତୀର୍ଥମେକେ ଦକ୍ଷିଣାଃ ପ୍ରତ୍ୟସ୍ତି ଉଦସ୍ତିଃ
ପ୍ରାଞ୍ଚୋଽଭିବ୍ରଜନ୍ତ୍ୟେକେ ତେଷାଂ ସର୍ବେଷାମିହ ସଂଗତିଃ ।
ସାକଂ ସ ଏକୋ ଭୂତଶ୍ଚରତି ପ୍ରଜାନଂ ତସ୍ତାଦୁତ୍ୟତ ଏକଃ ।
ଅଥ କସ୍ତାଦୁତ୍ୟତେ ରୁଦ୍ରଃ ଯସ୍ତାଦୃଷିଭିର୍ନାନୈର୍ଯଜ୍ଞେର୍ଦ୍ରୁତମସ୍ୟ
ରୂପମୁପଲଭ୍ୟତେ ତସ୍ତାଦୁତ୍ୟତେ ରୁଦ୍ରଃ ।
ଅଥ କସ୍ତାଦୁତ୍ୟତେ ଇଶାନଃ ଯଃ ସର୍ବାନ୍ ଯେବାନୀଶତେ ଇଶାନୀଭିର୍ଜନନୀଭିଶ୍ଚ ଶକ୍ତିଭିଃ ।
ଅଭି ତ୍ୱା ଶୂର ନୋନୁମୋ ଦୁଷ୍ଟା ଇବ ଧେନବଃ ।

ଇଶାନମସ୍ୟ ଜଗତଃ ସ୍ୱର୍ଗୁଣମୀଶାନମିନ୍ଦ୍ର ତସ୍ମିନ୍ନ ଇତି ତସ୍ମାଦୁଚ୍ୟତେ ଇଶାନଃ ।
 ଅଥ କସ୍ମାଦୁଚ୍ୟତେ ଭଗବାନ୍ନହେଶ୍ୱରଃ ଯସ୍ମାନ୍-ଭକ୍ତାଞ୍ଜିଜ୍ଞାନେନ
 ଭଜତ୍ୟନ୍ନୁଗୃହଣାତି ଚ ବାଚଂ ସଂସୃଜତି ବିସୃଜତି ଚ
 ସର୍ବାନ୍ଭାବାନ୍ପରିତ୍ୟଜ୍ୟାନ୍ନଜ୍ଞାନେନ ଯୋଗୈଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟେଣ ମହତି ମହୀୟତେ
 ତସ୍ମାଦୁଚ୍ୟତେ ଭଗବାନ୍ନହେଶ୍ୱରଃ । ତଦେତଦ୍ବ୍ରତଚରିତମ୍ ॥ ୪ ॥

ଏଷୋ ହ ଦେବଃ ପ୍ରଦିଶୋ ନୁ ସର୍ବାଃ ପୂର୍ବୋ ହ ଜାତଃ ସ ଉ ଗର୍ଭେ ଅନ୍ତଃ ।
 ସ ଏବ ଜାତଃ ସ ଜନିଷ୍ୟମାଣଃ ପ୍ରତ୍ୟତ୍-ଜନାସ୍ତ୍ରିଷ୍ଠତି ସର୍ବତୋମୁଖଃ ।
 ଏକୋ ରୁଦ୍ରୋ ନ ଦ୍ୱିତୀୟାୟ ତସ୍ମୈ ଯ ଇମାଁଲ୍ଲୋକାନୀଗତ ଇଶନୀଭିଃ ।
 ପ୍ରତ୍ୟତ୍-ଜନାସ୍ତ୍ରିଷ୍ଠତି ସଂତୁକୋଚାନ୍ତକାଲେ ସଂସୃଜ୍ୟ ବିଶ୍ୱା ଭୁବନାନି ଗୋପ୍ତା ।
 ଯୋ ଯୋନିଂ ଯୋନିମଧିତିଷ୍ଠତ୍ୟେକୋ ଯେନେଦଂ ସଂଚରତି ବିଚରତି ସର୍ବମ୍ ।
 ତମୀଶାନଂ ବରଦଂ ଦେବମୀତ୍ୟଂ ନିଚାୟୋମାଂ ଶାନ୍ତିମତ୍ୟନ୍ତମେତି ।
 କ୍ଷମାଂ ହିତ୍ୱା ହେତୁଜାଲାସ୍ୟ ମୂଲଂ ବୁଦ୍ଧ୍ୟା ସଂଚିତଂ ସ୍ଥାପୟିତ୍ୱା ତୁ ରୁଦ୍ରେ ରୁଦ୍ରମେକତ୍ୱମାହୁଃ ।
 ଶାଶ୍ୱତଂ ବୈ ପୁରାଣମିଷମୂର୍ତ୍ତେନ ପଶବୋଽନୁନାମୟନ୍ତଂ ମୃତ୍ୟୁପାଶାନ୍ ।
 ତଦେତେନାତ୍ମନ୍ନେତେନାର୍ଥଚତୁର୍ଥମାତ୍ରେଣ ଶାନ୍ତିଂ ସଂସୃଜନ୍ତି ପାଶବିମୋକ୍ଷଣମ୍ ।
 ଯା ସା ପ୍ରଥମା ମାତ୍ରା ବ୍ରହ୍ମଦେବତ୍ୟା ରକ୍ତା ବର୍ଣ୍ଣେନ ଯସ୍ତାଂ
 ଧ୍ୟାୟତେ ନିତ୍ୟଂ ସ ଗଚ୍ଛେଦ୍-ବ୍ରହ୍ମଂ ପଦମ୍ ।
 ଯା ସା ଦ୍ୱିତୀୟା ମାତ୍ରା ବିଷ୍ଣୁଦେବତ୍ୟା କୃଷ୍ଣା ବର୍ଣ୍ଣେନ
 ଯସ୍ତାଂ ଧ୍ୟାୟତେ ନିତ୍ୟଂ ସ ଗଚ୍ଛେଦ୍ୱୈଷ୍ଣବଂ ପଦମ୍ ।
 ଯା ସା ତୃତୀୟା ମାତ୍ରା ଇଶାନଦେବତ୍ୟା କପିଳା ବର୍ଣ୍ଣେନ ଯସ୍ତାଂ
 ଧ୍ୟାୟତେ ନିତ୍ୟଂ ସ ଗଚ୍ଛେଦ୍ୱୈଶାନଂ ପଦମ୍ ।
 ଯା ସାଽର୍ଚ୍ଚତତ୍ତ୍ୱର୍ଥୀ ମାତ୍ରା ସର୍ବଦେବତ୍ୟାଽବ୍ୟକ୍ତୀଭୂତା ଖଂ ବିଚରତି
 ଶୁଦ୍ଧସ୍ତୈକସନ୍ନିଭା ବର୍ଣ୍ଣେନ ଯସ୍ତାଂ ଧ୍ୟାୟତେ ନିତ୍ୟଂ ସ ଗଚ୍ଛେଦ୍ବ୍ରହ୍ମନାମକଂ
 ତଦେତମୁପାସୀତ ମୁନୟୋଽବାଗ୍ମଦନ୍ତି ନ ତସ୍ୟ ଗ୍ରହଣମୟଂ ପଦ୍ମା ବିହିତ
 ଉତ୍ତରେଣ ଯେନ ଦେବା ଯାନ୍ତି ଯେନ ପିତରୋ ଯେନ ଋଷୟଃ ପରମପରଂ ପରାୟଣଂ ଚେତି ।

ବାଲାଗ୍ରମାତ୍ରଂ ହୃଦୟସ୍ୟ ମଧ୍ୟେ ବିଶ୍ଵଂ ଦେବଂ ଜାତରୂପଂ ବରେଣ୍ୟମ୍ ।
 ତମାତ୍ମସ୍ତଂ ଯେ ନୁ ପଶ୍ୟନ୍ତି ଧୀରାସ୍ତେଷାଂ ଶାନ୍ତିର୍ଭବତି ନେତରେଷାମ୍ ।
 ଯସ୍ମିନ୍-କ୍ରୋଧଂ ଯାଂ ଚ ତୃଷ୍ଣାଂ କ୍ଷମାଂ ଚ ତୃଷ୍ଣାଂ ହିତ୍ଵା ହେତୁଜାଲସ୍ୟ ମୂଲମ୍ ।
 ବୁଦ୍ଧ୍ୟା ସଂଚିତଂ ସ୍ଥାପୟିତ୍ଵା ତୁ ରୁଦ୍ରେ ରୁଦ୍ରମେକତ୍ଵମାହୁଃ ।
 ରୁଦ୍ରୋ ହି ଶାଶ୍ଵତେନ ବୈ ପୁରାଣେନେଷମୁର୍ଜେଣ ତପସା ନିୟନ୍ତ୍ରା ।
 ଅଗ୍ନିରିତି ଭସ୍ମ ବାୟୁରିତି ଭସ୍ମ ଜଲମିତି ଭସ୍ମ ସ୍ଥଳମିତି ଭସ୍ମ ବ୍ୟୋମେତି
 ଭସ୍ମ ସର୍ବଗୁହ ବା ଇଦଂ ଭସ୍ମ ମନ ଏତାନି ଚକ୍ଷୁଃଷି ଯସ୍ମାଦ୍-ବ୍ରତମିଦଂ
 ପାଶୁପତଂ ଯଦ୍-ଭସ୍ମନାଜାନି ସଂସ୍କୃଣେତ୍ସ୍ଵାଦ୍-ବ୍ରହ୍ମ ତଦେତପ୍ତାଶୁପତଂ
 ପଶୁପାଶବିମୋକ୍ଷଣାୟ ॥ ୫ ॥

ୟୋଃଶ୍ୱୈ ରୁଦ୍ରୋ ଯୋଃସ୍ଵଚ୍ଛୟଂ ଓଷଧୀର୍ବୀରୂପ ଆବିବେଶ ।
 ଯ ଇମା ବିଶ୍ଵା ଭୁବନାନି ଚାକ୍ଷୁଃପେ ତସ୍ମୈ ରୁଦ୍ରାୟ ନମୋଽସ୍ତୁଗ୍ନୟେ ।
 ଯୋ ରୁଦ୍ରୋଽଶ୍ୱୈ ଯୋ ରୁଦ୍ରୋ ଓଷଧୀର୍ବୀରୂପ ଆବିବେଶ ।
 ଯୋ ରୁଦ୍ର ଇମା ବିଶ୍ଵା ଭୁବନାନି ଚାକ୍ଷୁଃପେ ତସ୍ମୈ ରୁଦ୍ରାୟ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।
 ଯୋ ରୁଦ୍ରୋଽସ୍ତୁ ଯୋ ରୁଦ୍ର ଓଷଧୀଷୁ ଯୋ ରୁଦ୍ରୋ ବନୟତିଷୁ ।
 ଯେନ ରୁଦ୍ରେଣ ଜଗଦୂର୍ଧ୍ଵଂ ଧାରିତଂ ପୃଥିବୀ ଦ୍ଵିଧା ତ୍ରିଧର୍ତ୍ତା
 ଧାରିତା ନାଗା ଯୋଃଛରିକ୍ଷେ ତସ୍ମୈ ରୁଦ୍ରାୟ ବୈ ନମୋ ନମଃ ।
 ମୂର୍ଧାନମସ୍ୟ ସଂସୀଦ୍ୟାଥର୍ବା ହୃଦୟଂ ଚ ଯତ୍ ।
 ମସ୍ତିଷ୍ଠାଦୂର୍ଧ୍ଵଂ ପ୍ରେରୟତ୍ଵିମାନୋଽପି ଶୀର୍ଷତଃ ।
 ତଦ୍ଵା ଅଥର୍ବଣଃ ଶିରୋ ଦେବକୋଶଃ ସମୁକ୍ଳିତଃ ।
 ତତ୍-ପ୍ରାଣୋଽଭିରକ୍ଷତି ଶିରୋଽନ୍ନମଥୋ ମନଃ ।
 ନ ଚ ଦିବୋ ଦେବଜନେନ ଗୁପ୍ତା ନବାନ୍ତରିକ୍ଷାଣି ନବ ଭୂମ ଇମାଃ ।
 ଯସ୍ମିନ୍ନିଦଂ ସର୍ବମୋତପ୍ରୋତଂ ଯସ୍ମାଦନ୍ୟନ୍ନ ପରଂ କିଂଚନାସ୍ତି ।
 ନ ତସ୍ମାଦ୍-ପୂର୍ବଂ ନ ପରଂ ତଦସ୍ତି ନ ଭୂତଂ ନୋତ ଭବ୍ୟଂ ଯଦାସୀତ୍ ।
 ସହସ୍ରପାଦେକମୂର୍ଧା ବ୍ୟାପ୍ତଂ ସ ଏବେଦମାବରୀବର୍ତ୍ତ ଭୂତମ୍ ।

ଅକ୍ଷରାହଂଜାୟତେ କାଲଃ କାଲୀଦ୍ୟାପକ ଉତ୍ୟତେ ।
ବ୍ୟାପକୋ ହି ଭଗବାନ୍-ରୁଦ୍ରୋ ଭୋଗାୟମନୋ ଯଦା ଶେତେ ରୁଦ୍ରସ୍ତଦା ସଂହାର୍ଯ୍ୟତେ ପ୍ରଜାଃ ।
ଉଚ୍ଛ୍ଵସିତେ ତମୋ ଭବତି ତମସ ଆପୋଃସ୍ଵକ୍ଷୁଲ୍ୟା ମଧିତେ ମଧିତଂ
ଶିଶିରେ ଶିଶିରଂ ମଧ୍ୟମାନଂ ଫେନୋ ଭବତି , ଫେନାଦଶ୍ଵଂ
ଭବତ୍ୟଶ୍ଵାଦ୍-ବ୍ରହ୍ମା ଭବତି , ବ୍ରହ୍ମଣୋ ବାୟୁଃ ବାୟୋରୋଂକାରଃ
ଓଂକାରାହାବିତ୍ରୀ ସାବିତ୍ରୀ ଗାୟତ୍ରୀ ଗାୟତ୍ରୀ ଲୋକା ଭବନ୍ତି ।
ଅର୍ଚୟନ୍ତି ତପଃ ସତ୍ୟଂ ମଧୁ କ୍ଷରନ୍ତି ଯଦ୍-ଭୁବନ୍ ।
ଏତଦ୍ଧି ପରମଂ ତପ ଆପୋ ଜ୍ୟୋତୀରସୋଽମୃତଂ ବ୍ରହ୍ମ ଭୂର୍ଭୁବଃ ସ୍ଵରୋ ନମ ଇତି ॥ ୭ ॥

ୟ ଇଦମଧର୍ବଶିରୋ ବ୍ରାହ୍ମଣୋଽଧୀତେ ଅଶ୍ରୋତ୍ରିୟଃ ଶ୍ରୋତ୍ରିୟୋ ଭବତି
ଅନୁପନୀତ ଉପନୀତୋ ଭବତି ସୋଽଗ୍ନିପୁତୋ ଭବତି ସ ବାୟୁପୁତୋ
ଭବତି ସ ସୂର୍ଯ୍ୟପୁତୋ ଭବତି ସ ସୋମପୁତୋ ଭବତି ସ ସତ୍ୟପୁତୋ ଭବତି
ସ ସର୍ବପୁତୋ ଭବତି ସ ସର୍ବେର୍ଦେବୈର୍ଜ୍ଞାତୋ ଭବତି ସ ସର୍ବେର୍ଦେବୈରନୁଧ୍ୟାତୋ ଭବତି
ସ ସର୍ବେଷୁ ତୀର୍ଥେଷୁ ସ୍ନାତୋ ଭବତି ତେନ ସର୍ବେଃ କ୍ରତୁଭିରିଷ୍ଠଂ ଭବତି ଗାୟତ୍ରୀଃ
ଷଷ୍ଠିସହସ୍ରାଶି ଜପ୍ତାନି ଭବନ୍ତି ଇତିହାସପୁରାଣାନାଂ ରୁଦ୍ରାଣାଂ ଶତସହସ୍ରାଶି ଜପ୍ତାନି ଭବନ୍ତି ।
ପ୍ରଣବାନାମୟୁତଂ ଜପ୍ତଂ ଭବତି । ଆ ଚକ୍ଷୁଷଃ ପଞ୍ଜିଂ ପୁନାତି ।
ଆ ସପ୍ତମାତ୍-ପୁରୁଷୟୁଗାନ୍ପୁନାତୀତ୍ୟାହ ଭଗବାନଧର୍ବଶିରଃ
ସକୃଦ୍ଭୂତ୍ସେବ ଶୁଚିଃ ସ ପୂତଃ କର୍ମଣ୍ୟା ଭବତି । ଦ୍ଵିତୀୟଂ ଜପ୍ତା ଗଣାପିପତ୍ୟମବାପ୍ନୋତି ।
ତୃତୀୟଂ ଜପ୍ତେବମେବାନୁପ୍ରବିଶତ୍ୟାଂ ସତ୍ୟମୋଂ ସତ୍ୟମ୍ ॥ ୭ ॥

ଓଁ ସହ ନାବବତୁ । ସହ ନୌ ଭୁନକ୍ତୁ । ସହ ବୀର୍ଯ୍ୟଂ କରବାବହୈ ।
ତେଜସ୍ବିନାବଧୀତମସ୍ତୁ ମା ବିଦ୍ଵିଷାବହୈ ॥ ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ଇତି ଅଧର୍ବଶିରୋପନିଷସ୍ତମାପ୍ତା ॥

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ଅଥର୍ବଶିଖା ଉପନିଷଦ

(Atharvashikhopanisat / Atharvashikhaa Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ କୁମୁଦ ଚନ୍ଦ୍ର ଶତପଥୀ

ଅଧର୍ବଶିଖୋପନିଷଦ୍ / ଅଧର୍ବଶିଖା ଉପନିଷଦ

॥ ଅଧ ଅଧର୍ବଶିଖୋପନିଷଦ୍ ॥

ଓଞ୍ଜାରାର୍ଥତୟା ଭାତଂ ତୁର୍ଯ୍ୟୋକାରାଗ୍ରଭାସୁରମ୍ ।

ତୁର୍ଯ୍ୟତୁର୍ଯ୍ୟଂ ତ୍ରିପାଦ୍ରାମଂ ସ୍ୱମାତ୍ରଂ କଲୟେନ୍ନହମ୍ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୃଣୁୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ।

ସ୍ଥିରୈରଞ୍ଜେସୁଷୁବାଗୁଁସସ୍ତନୁଭିଃ । ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ।

ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ।

ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତ୍ରାକ୍ଷ୍ୟା ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ।

ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ଓଁ ପୈତୃଲ୍ଲାଦୋଽଙ୍ଗିରାଃ ସନନ୍ତୁମାରଣ୍ଡାଧର୍ବାଣଂ ଭଗବନ୍ତଂ ପପ୍ରୁକ୍ଷ

ଭଗବନ୍-କିମାଦୌ ପ୍ରୟୁକ୍ତଂ ଧ୍ୟାନଂ ଧ୍ୟାୟିତବ୍ୟଂ କିଂ ତଦ୍ୟାନଂ କୋ

ବା ଧ୍ୟାତା କଶ୍ଚିଦ୍ୟେୟ ଇତି ।

ଅଥୈତ୍ୟୋଽଧର୍ବା ପ୍ରତ୍ୟୁବାଚ ।

ଓମିତ୍ୟେତଦକ୍ଷରମାଦୌ ପ୍ରୟୁକ୍ତଂ ଧ୍ୟାନଂ ଧ୍ୟାୟିତବ୍ୟମୋମିତ୍ୟେତଦକ୍ଷରସ୍ୟ

ପାଦାଶ୍ଚତ୍ୱାରୋ ଦେବାଶ୍ଚତ୍ୱାରୋ ବେଦାଶ୍ଚତୁଷ୍ଟାଦେତଦକ୍ଷରଂ ପରଂ ବ୍ରହ୍ମ ।

ପୂର୍ବାଽସ୍ୟ ମାତ୍ରା ପୃଥିବ୍ୟକାରଃ ସ ଋଗ୍ଭିରୂଗ୍-ବେଦୋ ବ୍ରହ୍ମା ବସବୋ ଗାୟତ୍ରୀ ଗାର୍ହପତ୍ୟଃ ।

ଦ୍ୱିତୀୟାନ୍ତରିକ୍ଷଂ ସ ଉକାରଃ ସ ଯଜୁର୍ଭିର୍ଯଜୁର୍ବେଦୋ ରୁଦ୍ରୋ ରୁଦ୍ରାସ୍ତ୍ରିଷ୍ଟୁକ୍ଷିଣାଗ୍ନିଃ ।

ତୃତୀୟା ଦୈର୍ଘ୍ୟଃ ସ ମକାରଃ ସ ସାମଭିଃ ସାମବେଦୋ ବିଷ୍ଣୁରାଦିତ୍ୟା ଜଗତ୍ୟାହବନୀୟଃ ।

ୟାବସାନେଽସ୍ୟ ଚତୁର୍ଥ୍ୟର୍ଥମାତ୍ରା ସା ଲୁପ୍ତମକାରଃ ସୋଧର୍ବଶୈର୍ମନ୍ତ୍ରିରଧର୍ବବେଦଃ

ସଂବର୍ତ୍ତକୋଽଗ୍ନିର୍ମରୁତୋ ଏକରକ୍ଷୀ ରୁଚିରା ଭାସ୍ୱତୀ ସ୍ୱାଭା ।

ପ୍ରଥମା ରକ୍ତା ବ୍ରାହ୍ମୀ ବ୍ରହ୍ମଦେବତ୍ୟା ଦ୍ଵିତୀୟା ଶୁଭା ଶୁକ୍ଳା ତୃତୀୟା ରୁଦ୍ରଦେବତ୍ୟା
ଚତୁର୍ଥୀ କୃଷ୍ଣା ବିଷ୍ଣୁମତୀ ବିଷ୍ଣୁଦେବତ୍ୟା ପଞ୍ଚମୀ ବିଦ୍ୟୁନ୍ମତୀ ସର୍ବବର୍ଣ୍ଣା ପୁରୁଷଦେବତ୍ୟା ।
ସ ଏଷ ହ୍ୟୋଂକାରଶ୍ଚତୁଷ୍ଟାଦଶ୍ଚତୁଃଶିରାଶ୍ଚତୁର୍ଥ୍ୟର୍ଥମାତ୍ରା ସ୍ଥୂଳହସ୍ପଦୀର୍ଘପୁତ ଇତି ॥

ଓଁ ଓଁ ଓଁ ଇତି ତ୍ରିରୁକ୍ତଶ୍ଚତୁର୍ଥଃ ଶାନ୍ତାତ୍ମା ପୁତପ୍ରୟୋଗେ ନ ସମମିତ୍ୟାତ୍ମଜ୍ୟୋତିଃ
ସକୃଦାବର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଓଁ ସ ଏଷ ସର୍ବାନ୍ପ୍ରାଣାନ୍ସକୃଦୁଚ୍ଚାରିତମାତ୍ରଃ ସ ଏଷ
ହ୍ୟର୍ଘ୍ୟମୁକ୍ତାମୟତୀତ୍ୟୋଂକାରଃ ॥ ୧ ॥

ପ୍ରଣବଃ ସର୍ବାନ୍ପ୍ରାଣାନ୍ପ୍ରଣାମୟତି ନାମୟତି ଚୈତସ୍ମାତ୍-ପ୍ରଣବଶ୍ଚତୁର୍ଥ୍ୟାଽବସ୍ଥିତ
ଇତି ବେଦଦେବୟୋନିର୍ଧ୍ୟେୟାଶ୍ଚେତି ସଂଧର୍ତ୍ତା ସର୍ବେଭ୍ୟୋ ଦୁଃଖଭୟେଭ୍ୟଃ
ସଂତାରୟତି ତାରଣାତ୍ମାନି ସର୍ବାଣୀତି ବିଷ୍ଣୁଃ ସର୍ବାଞ୍ଜୟତି ବ୍ରହ୍ମାଽବୃହସ୍ପର୍ବକାରଣାନି
ସଂପ୍ରତିଷ୍ଠାପ୍ୟ ଧ୍ୟାନାଦ୍ବିଷ୍ଣୁର୍ମନସି ନାଦାନ୍ତେ ପରମାତ୍ମନି ସ୍ଥାପ୍ୟ ଧ୍ୟୟମୀଶାନଂ
ପ୍ରଧ୍ୟାୟନ୍ତୀଶା ବା ସର୍ବମିଦଂ ପ୍ରୟୁକ୍ତମ୍ ।
ବ୍ରହ୍ମବିଷ୍ଣୁରୁଦ୍ରେନ୍ଦ୍ରାଃ ସଂପ୍ରସୂୟନ୍ତେ ସର୍ବାଣି ଚେନ୍ଦ୍ରିୟାଣି ସହଭୂତାନି
କରଣଂ ସର୍ବମୈଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟଂ ସଂପନ୍ନଂ ଶିବମାକାଶଂ ମଧ୍ୟୋଧୁବସ୍ତମ୍ ।
ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁଶ୍ଚ ରୁଦ୍ରଶ୍ଚ ଇଶ୍ଵରଃ ଶିବ ଏବ ଚ ।
ପଞ୍ଚିଧା ପଞ୍ଚିଦେବତ୍ୟଃ ପ୍ରଣବଃ ପରିପଠ୍ୟତେ ।
ତତ୍ରାଧିକଂ କ୍ଷଣମେକମାସ୍ତାୟ କ୍ରତୁଶତସ୍ୟାପି ଫଳମବାପ୍ନୋତି
କୃସ୍ନମୋଂକାରଗତଂ ଚ ସର୍ବଜ୍ଞାନେନ ଯୋଗଧ୍ୟାନାନା ଶିବ ଏକୋ
ଧ୍ୟେୟଃ ଶିବଂକରଃ ସର୍ବମନ୍ୟପୁରିତ୍ୟଜ୍ଞୈୟତାମଧୀତ୍ୟ ଦ୍ଵିଜୋ
ଗର୍ଭବାସ୍ତାନୁଚ୍ୟତେ ଗର୍ଭବାସ୍ତାନୁଚ୍ୟତ ଇତି ॥ ୨ ॥

ଇତ୍ୟୋର୍ଗୁପ୍ତସତ୍ୟମିଦୁ୍ୟପନିଷଦ୍ ॥ ୩ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣୁୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ।
ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଗୁଁସସ୍ତନୁଭିଃ । ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ।
ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ।
ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତାଶ୍ୟୋଃ ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ।
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ଇତି ଅଧର୍ବଶିଖୋପନିଷସ୍ତମାପ୍ତା ॥

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ବୃହଜ୍ଜାବାଲ ଉପନିଷଦ

(Bruhajjaabaalopanisat / Bruhajjaabaal Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ ଅରୁଣ କୁମାର ପରିଡ଼ା

ବୃହଜ୍ଞାବାଲୋପନିଷତ୍ / ବୃହଜ୍ଞାବାଲ ଉପନିଷଦ

॥ ଅଥ ବୃହଜ୍ଞାବାଲୋପନିଷତ୍ ॥

ଯଜ୍ଞାନାଗ୍ନିଃ ସ୍ଵାତିରିକ୍ତତ୍ରମଂ ଭସ୍ମ କରୋତି ତତ୍ ।

ବୃହଜ୍ଞାବାଲନିଗମଶିରୋବେଦ୍ୟମହଂ ମହଃ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣୁୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷଭିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ।

ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଗ୍ନୁସ୍ତନ୍ତୁଭିଃ । ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ।

ସ୍ଵସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ଵସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ଵବେଦାଃ ।

ସ୍ଵସ୍ତି ନସ୍ତାର୍ଷ୍ୟା ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ଵସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ।

ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ପ୍ରଥମଂ ବ୍ରାହ୍ମଣମ୍ ॥

ଓଁ ଆପୋ ବା ଇଦମାସୀସ୍ତଲିଲମେବ ॥

ସ ପ୍ରଜାପତିରେକଃ ପୁଷ୍କରପର୍ଣ୍ଣେ ସମଭବତ୍ ।

ତସ୍ୟାନ୍ତର୍ମନସି କାମଃ ସମବର୍ତତ ଇଦଂ ସୃଜେୟମିତି ।

ତସ୍ମାଦ୍ୟତ୍-ପୁରୁଷୋ ମନସାଭିଗଚ୍ଛତି ତଦ୍ଵାଚା ବଦତି । ତତ୍ତ୍ଵମିଶା କରୋତି ।

ତଦେଷାଭ୍ୟନୁକ୍ତା । କାମସ୍ତଦଗ୍ରେ ସମବର୍ତତାପି । ମନସା ରେତଃ ପ୍ରଥମଂ ଯଦାସୀତ୍ ।

ସତୋ ବନ୍ଧୁମସତି ନିରବିନ୍ଦନ୍ । ହୃଦି ପ୍ରତୀକ୍ଷ୍ୟା କବୟୋ ମନୀଷେତି ।

ଭପୈନଂ ତଦୁପନମତି । ଯଜ୍ଞାମୋ ଭବତି । ଯୁ ଏବଂ ବେଦ । ସ ତପୋଃତପ୍ୟତ ।

ସ ତପସ୍ତପ୍ତ୍ଵା ସ ଏତଂ ଭୁସୁଣ୍ଠଃ କାଲାଗ୍ନିରୁଦ୍ରମଗମଦାଗତ୍ୟ ଭୋ

ବିଭୂତେର୍ମାହାତ୍ମ୍ୟଂ ବ୍ରୁହୀତି ତଥେତି ପ୍ରତ୍ୟବୋଚତ୍ ଭୁସୁଣ୍ଠଂ ବକ୍ଷ୍ୟମାଶଂ କିମିତି

ବିଭୂତିରୁଦ୍ରାକ୍ଷୟୋର୍ମାହାତ୍ମ୍ୟଂ ବଭାଶେତି ଆଦାବେବ ପୈଘ୍ନାଦେନ ସହୋକ୍ତମିତି

ତତ୍ତ୍ଵଲଗ୍ନୁତିରିତି ତସ୍ୟୋର୍ଧ୍ଵଂ କିଂ ବଦାମେତି ।

ବୃହଜ୍ଞାବାଲାଭିଧାଂ ମୁକ୍ତିଶ୍ରୁତିଂ ମମୋପଦେଶଂ କୁରୁଷ୍ଠେତି ।
 ଓଁ ତଥେତି ସଦ୍ୟୋଜାତାତ୍-ପୃଥିବୀ । ତସ୍ୟାଃ ସ୍ୟାନ୍ନିବୃତ୍ତିଃ ।
 ତସ୍ୟାଃ କପିଳବର୍ଣ୍ଣାନୟା । ତଦ୍ଘୋମୟେନ ବିଭୂତିର୍ଜାତା । ବାମଦେବାଦୁଦକମ୍ ।
 ତସ୍ମାତ୍-ପ୍ରତିଷ୍ଠା । ତସ୍ୟାଃ କୃଷ୍ଣବର୍ଣ୍ଣା ଭଦ୍ରା । ତଦ୍ଘୋମୟେନ ଭସିତଂ ଜାତମ୍ ।
 ଅଘୋରାଦୁଦ୍ଗିଃ । ତସ୍ମାଦ୍ଦିଦ୍ୟା । ତସ୍ୟା ରକ୍ତବର୍ଣ୍ଣା ସୁରଭିଃ । ତଦ୍ଘୋମୟେନ ଭସ୍ମ ଜାତମ୍ ।
 ତତ୍-ପୁରୁଷାଦ୍ଘାୟୁଃ । ତସ୍ମାଚ୍ଛାନ୍ତିଃ । ତସ୍ୟାଃ ଶ୍ଵେତବର୍ଣ୍ଣା ସୁଶୀଳା ।
 ତସ୍ୟା ଗୋମୟେନ କ୍ଷୀରଂ ଜାତମ୍ । ଈଶାନାଦାକାଶମ୍ । ତସ୍ମାଚ୍ଛାନ୍ତିତୀତା ।
 ତସ୍ୟାଶ୍ଵିତ୍ରବର୍ଣ୍ଣା ସୁମନାଃ । ତଦ୍ଘୋମୟେନ ରକ୍ଷା ଜାତା ।
 ବିଭୂତିର୍ଭସିତଂ ଭସ୍ମ କ୍ଷରଂ ରକ୍ଷେତି ଭସ୍ମାନୋ ଭବନ୍ତି ପଞ୍ଚ ନାମାନି ।
 ପଞ୍ଚଭିର୍ନାମଭିର୍ଭୃଶମୈଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟକାରଣାଦ୍-ଭୂତିଃ ।
 ଭସ୍ମ ସର୍ବାଘରକ୍ଷଣାତ୍ । ଭାସନାଦ୍-ଭସିତମ୍ । କ୍ଷୀରଣାଦାପଦାଂ କ୍ଷୀରମ୍ ।
 ଭୂତପ୍ରେତପିଶାଚବ୍ରହ୍ମରାକ୍ଷସାପସ୍ମାରଭବଭୀତିଭ୍ୟୋଽଭିରକ୍ଷଣାଦ୍ରକ୍ଷେତି ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀବୃହଜ୍ଞାବାଲୋପନିଷସୁପ୍ରଥମଂ ବ୍ରାହ୍ମଣମ୍ ॥ ୧ ॥

॥ ଦ୍ଵିତୀୟଂ ବ୍ରାହ୍ମଣମ୍ ॥

ଅଥ ଭୂସୁଶ୍ଵଃ କାଲାଗ୍ନିରୁଦ୍ରମଗ୍ନୀଷୋମାତ୍ମକଂ ଭସ୍ମସ୍ଥାନବିଧିଂ ପପ୍ରଚ୍ଛ ।
 ଅଗ୍ନିର୍ଯଥୈକୋ ଭୁବନଂ ପ୍ରବିଷ୍ଟୋ ରୂପଂ ରୂପଂ ପ୍ରତିରୂପୋ ବଭୂବ ।
 ଏବଂ ଭସ୍ମ ସର୍ବଭୂତାନ୍ତରାତ୍ମା ରୂପଂ ରୂପଂ ପ୍ରତିରୂପୋ ବହିଷ୍ଠ ॥

ଅଗ୍ନୀଷୋମାତ୍ମକଂ ବିଶ୍ଵମିତ୍ୟଗ୍ନିରାତକ୍ଷତେ ।
 ରୌଦ୍ରୀ ଘୋରା ଯା ତୈଜସୀ ତନ୍ମୁଃ । ସୋମଃ ଶକ୍ତ୍ୟମୃତମୟଃ ଶକ୍ତିକରୀ ତନ୍ମୁଃ ।
 ଅମୃତଂ ଯତ୍-ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସା ତେଜୋବିଦ୍ୟା କଳା ସ୍ଵୟମ୍ ।
 ସ୍ଥୂଳସୂକ୍ଷ୍ମସ୍ଥୁ ଭୂତେଷୁ ସ ଏବ ରସତେଜସୀ ॥ ୧ ॥

ଦ୍ଵିବିଧା ତେଜସୋ ବୃତ୍ତିଃ ସୁର୍ଯ୍ୟାତ୍ମା ଚାନଲାତ୍ମିକା ।
ତଥୈବ ରସଶକ୍ତିଶ୍ଚ ସୋମାତ୍ମା ଚାନଲାତ୍ମିକା ॥ ୨ ॥

ବୈଦ୍ୟାଦିମୟଂ ତେଜୋ ମଧୁରାଦିମୟୋ ରସଃ ।
ତେଜୋରସବିଭେଦୈସ୍ତୁ ବୃତ୍ତିମେତତ୍ତରାତରମ୍ ॥ ୩ ॥

ଅଗ୍ନେରମୃତନିଷ୍ପତ୍ତିରମୃତେନାଗ୍ନିରେଧତେ ।
ଅତ ଏବ ହବିଃ ସଂତମଗ୍ନୀଷୋମାତ୍ମକଂ ଜଗତ୍ ॥ ୪ ॥

ଉର୍ଧ୍ଵଶକ୍ତିମୟଃ ସୋମ ଅଧୋଶକ୍ତିମୟୋଽନଲଃ ।
ତାଭ୍ୟାଂ ସଂପୁଟିତସ୍ତସ୍ମାନ୍ନଗ୍ନିଦ୍ଵିଗ୍ନମିଦଂ ଜଗତ୍ ॥ ୫ ॥

ଅଗ୍ନେରୁର୍ଧ୍ଵଂ ଭବତ୍ୟେଷା ଯାବତ୍ତ୍ରୌମ୍ୟଂ ପରାମୃତମ୍ ।
ୟାବଦଗ୍ନୀତ୍ତୁକେ ତ୍ରୌମ୍ୟମମୃତଂ ବିସୃଜତ୍ୟଧଃ ॥ ୬ ॥

ଅତ ଏବ ହି କାମାଗ୍ନିରଧସ୍ତାନ୍ନକ୍ତିରୁର୍ଧ୍ଵଗା ।
ୟାବଦାଦହନଶ୍ଳୋର୍ଧ୍ଵମଧସ୍ତାପ୍ତାବନଂ ଭବେତ୍ ॥ ୭ ॥

ଆଧାରଶକ୍ତ୍ୟାବଧୃତଃ କାଳାଗ୍ନିରୟମୁର୍ଧ୍ଵଗଃ ।
ତଥୈବ ନିମ୍ନଗଃ ସୋମଃ ଶିବଶକ୍ତିପଦାୟଦଃ ॥ ୮ ॥

ଶିବଶ୍ଳୋର୍ଧ୍ଵମୟଃ ଶକ୍ତିରୁର୍ଧ୍ଵଶକ୍ତିମୟଃ ଶିବଃ ।
ତଦିଦ୍ଘଂ ଶିବଶକ୍ତିଭ୍ୟାଂ ନାବ୍ୟାପ୍ତମିହ କିଂଚନ ॥ ୯ ॥

ଅସକୃତାଗ୍ନିନା ଦକ୍ଷଂ ଜଗତ୍-ଭସ୍ମସାହୃତମ୍ ।
ଅଗ୍ନେର୍ବାୟମିଦଂ ପ୍ରାଦୁସ୍ତଦ୍ଵୀର୍ଯ୍ୟଂ ଭସ୍ମ ଯତଃ ॥ ୧୦ ॥

ୟସ୍ମେତ୍ତଂ ଭସ୍ମସଦ୍-ଭାବଂ ଜ୍ଞାତ୍ବାଭିସ୍ମାତି ଭସ୍ମନା ।
ଅଗ୍ନିରିତ୍ୟାଦିଭିର୍ମହ୍ନେର୍ଦ୍ବୟାପଃ ସ ମୁଚ୍ୟତେ ॥ ୧୧ ॥

ଅଗ୍ନେର୍ବାୟଂ ଚ ତଦ୍-ଭସ୍ମ ସୋମେନାପ୍ଲାବିତଂ ପୁନଃ ।
ଅୟୋଗୟୁକ୍ତ୍ୟା ପ୍ରକୃତେରଧିକାରାୟ କଳ୍ପତେ ॥ ୧୨ ॥

ୟୋଗୟୁକ୍ତ୍ୟା ତୁ ତଦ୍-ଭସ୍ମ ପ୍ଲାବ୍ୟମାନଂ ସମଂତତଃ ।
ଶାକ୍ତେନାମୃତବର୍ଷେଣ ହ୍ୟଧିକାରାନ୍ନିବର୍ତତେ ॥ ୧୩ ॥

ଅତୋ ମୃତ୍ୟୁଂ ଜୟାୟେତ୍ତମମୃତପ୍ଲାବନଂ ସତାମ୍ ।
ଶିବଶକ୍ତ୍ୟମୃତସ୍ତର୍ଗେ ଲବ୍ଧ ଏବ କୁତୋ ମୃତିଃ ॥ ୧୪ ॥

ୟୋ ବେଦ ଗହନଂ ଗୁହ୍ୟଂ ପାବନଂ ଚ ତଥୋଦିତମ୍ ।
ଅଗ୍ନୀଷୋମପୁଟଂ କୃତ୍ବା ନ ସ ଭୂୟୋଽଭିଜାୟତେ ॥ ୧୫ ॥

ଶିବାଗ୍ନିନା ତନ୍ନୁଂ ଦକ୍ଷ୍ମା ଶକ୍ତିସୋମାମୃତେନ ଯଃ ।
ପ୍ଲାବୟେଦ୍ୟୋଗମାର୍ଗେଣ ସୋଽମୃତଦ୍ବୀୟ କଳ୍ପତେ ସୋଽମୃତଦ୍ବୀୟ କଳ୍ପତ ଇତି ॥ ୧୬ ॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀବୃହଜ୍ଞାବାଲୋପନିଷସୁଦ୍ଧିତୀୟଂ ବ୍ରାହ୍ମଣମ୍ ॥ ୨ ॥

॥ ତୃତୀୟଂ ବ୍ରାହ୍ମଣମ୍ ॥

ଅଥ ଭୁସୁଷ୍ଠଃ କାଲାଗ୍ନିରୁଦ୍ରଂ ବିଭୂତିୟୋଗମନୁବ୍ରୁହୀତି ସ ହୋବାଚ ।
 ବିକଟାଙ୍ଗାମୁନ୍ନତାଂ ମହାଖଲା ମଲିନାମଶିବାଦିଚିହ୍ନାନ୍ନିତାଂ ପୁନର୍ଧେନୁଂ କୃଶାଙ୍ଗାଂ
 ବସୁହୀନାମଶାନ୍ତାମଦୁର୍ୟଦୋହିନୀଂ ନିରିନ୍ଦ୍ରିୟାଂ ଜରୁତୃଣାଂ କେଶତେଲାସ୍ଥିଭକ୍ଷିଣୀଂ
 ସଂଧିନୀଂ ନବପ୍ରସୂତାଂ ରୋଗାର୍ତ୍ତାଂ ଗାଂ ବିହାୟ ପ୍ରଶସ୍ତଗୋମୟମାହରେଢ୍ଵୋମୟଂ
 ସ୍ୱପ୍ନଂ ଗ୍ରାହ୍ୟଂ ଶୁଭେ ସ୍ଥାନେ ବା ପତିତମପରିତ୍ୟଜ୍ୟାତ ଉର୍ଧ୍ୱଂ ମର୍ଦ୍ଦୟେଦ୍ଭବ୍ୟେନ
 ଗୋମୟଗ୍ରହଣେ କପିଲା ବା ଧବଳା ବା ଅଲାଭେ ତଦନ୍ୟା ଗୌଃ ସ୍ୟାଦ୍ଘୋଷବର୍ଜିତା
 କପିଲାଗୋର୍ଭସ୍ନୋକ୍ତଂ ଲଭ୍ୟଂ ଗୋଭସ୍ତୁ ନୋ ତେଦନ୍ୟଗୋକ୍ଷାରଂ ଯତ୍ର କ୍ୱାପି ସ୍ଥିତଂ ଚ
 ଯତ୍ନନ୍ ହି ଧାର୍ଯ୍ୟଂ ସଂସ୍କାରସହିତଂ ଧାର୍ଯ୍ୟମ୍ ।

ତତ୍ତ୍ରେତେ ଶ୍ଳୋକା ଭବନ୍ତି —

ବିଦ୍ୟା ଶକ୍ତିଃ ସମସ୍ତାନାଂ ଶକ୍ତିରିତ୍ୟଭିଧୀୟତେ ।
 ଗୁଣତ୍ରୟାଶ୍ରୟା ବିଦ୍ୟା ସା ବିଦ୍ୟା ଚ ତଦାଶ୍ରୟା ॥ ୧॥

ଗୁଣତ୍ରୟମିଦଂ ଧେନୁର୍ବିଦ୍ୟାଭୂଢ୍ଵୋମୟଂ ଶୁଭମ୍ ।
 ମୂଢ଼ଂ ଚୋପନିଷତ୍-ପ୍ରୋକ୍ତଂ କୁର୍ଯ୍ୟାଦ୍-ଭସ୍ମ ତତଃ ପରମ୍ ॥ ୨॥

ବସୁସ୍ତୁ ସ୍ତୁତୟଶ୍ଚାସ୍ୟ ତସ୍ରଂଭୂତଂ ତୁ ଗୋମୟମ୍ ।
 ଆଗାବ ଇତି ମନ୍ତ୍ରେଣ ଧେନୁଂ ତତ୍ରାଭିମନ୍ତୟେତ୍ ॥ ୩॥

ଗାବୋ ଭଗୋ ଗାବ ଇତି ପ୍ରାଶୟେଉର୍ପଣଂ ଜଲମ୍ ।
 ଉପୋଷ୍ୟ ଚ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ୍ୟାଂ ଶୁକ୍ଳେ କୃଷ୍ଣେଽଥବା ବ୍ରତୀ ॥ ୪॥

ପରେଦ୍ୟୁଃ ପ୍ରାତରୁଦ୍ଧାୟ ଶୁଚିର୍ଭୂତ୍ୱା ସମାହିତଃ ।
 କୃତସ୍ନାନୋ ପୌତବସ୍ତୁଃ ପୟୋର୍ଧଂ ଚ ସୃଜେଜ୍ଜ ଗାମ୍ ॥ ୫॥

ଉଦ୍ଭାପ୍ୟ ଗାଂ ପ୍ରୟତ୍ନେନ ଗାୟତ୍ରୀଂ ମୂତ୍ରମାହରେତ୍ ।
ସୌବର୍ଣ୍ଣେ ରାଜତେ ତାମ୍ରେ ଧାରୟେନ୍ନୁନ୍ନୟେ ଘଟେ ॥ ୭॥

ପୌଷ୍କରେଽଥ ପଲ୍ଲାଶେ ବା ପାତ୍ରେ ଗୋଶୃଙ୍ଗ ଏବ ବା ।
ଆଦଧୀତ ହି ଗୋମୂତ୍ରଂ ଗନ୍ଧଦ୍ୱାରେତି ଗୋମୟମ୍ ॥ ୮॥

ଅଭୂମିପାତଂ ଗୃହଣୀୟାପାତ୍ରେ ପୂର୍ବୋଦିତେ ଗୃହୀ ।
ଗୋମୟଂ ଶୋଧୟେଦ୍ୱିଦ୍ୱାଞ୍ଛୀର୍ମେ ଭଜତୁ ମନ୍ତ୍ରତଃ ॥ ୮॥

ଅଲକ୍ଷ୍ମୀର୍ମ ଇତି ମନ୍ତ୍ରେଣ ଗୋମୟଂ ଧାନ୍ୟବର୍ଜିତମ୍ ।
ସଂ ଦ୍ୱା ସିଞ୍ଚାମି ମନ୍ତ୍ରେଣ ଗୋମୂତ୍ରଂ ଗୋମୟେ କ୍ଷିପେତ୍ ॥ ୯॥

ପଞ୍ଚାନାଂ ତ୍ୱିତି ମନ୍ତ୍ରେଣ ପିଣ୍ଡାନାଂ ଚ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ।
କୁର୍ଯ୍ୟାନ୍ନଂ ଶୋଧ୍ୟ କିରଣୌଃ ସୌରକୈରାହରେତ୍ ॥ ୧୦॥

ନିଦଧ୍ୟାଦଥ ପୂର୍ବୋକ୍ତପାତ୍ରେ ଗୋମୟପିଣ୍ଡକାନ୍ ।
ସ୍ୱଗୃହ୍ୟୋକ୍ତବିଧାନେନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାପ୍ୟାଗ୍ନିମାଜୟେତ୍ ॥ ୧୧॥

ପିଣ୍ଡାଂଶୁ ନିକ୍ଷିପେତ୍ ଆଦ୍ୟନ୍ତଂ ପ୍ରଣବେନ ତୁ ।
ଷତକ୍ଷରସ୍ୟ ସୁକ୍ତସ୍ୟ ବ୍ୟାକୃତସ୍ୟ ତଥାକ୍ଷରୈଃ ॥ ୧୨॥

ସ୍ୱାହାନ୍ତେ ଭୁବୁୟାତ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣଦେବାୟ ପିଣ୍ଡକାନ୍ ।
ଆଘାରାବାଜ୍ୟଭାଗୌ ଚ ପ୍ରକ୍ଷିପେଦ୍ୱ୍ୟାହୃତୀଃ ସୁଧୀଃ ॥ ୧୩॥

ତତୋ ନିଧନପତୟେ ତ୍ରୟୋବିଂଶଦ୍ଭୁହୋତି ଚ ।
ହୋତବ୍ୟାଃ ପଞ୍ଚ ବ୍ରହ୍ମାଣି ନମୋ ହିରଣ୍ୟବାହବେ ॥ ୧୪॥

ଇତି ସର୍ବାହୁତୀହୁତ୍ୱା ଚତୁର୍ଥ୍ୟନ୍ତେଷୁ ମନ୍ତ୍ରକୈଃ ।
ରତଂ ସତ୍ୟଂ କଦ୍ରୁଦ୍ରାୟ ଯସ୍ୟ ବକଂକତୀତି ଚ ॥ ୧୫॥

ଏତେଷୁ ଭୁବୁୟାଦ୍ବିଦ୍ୱାନନା ଜ୍ଞାତତ୍ରୟଂ ତଥା ।
ବ୍ୟାହୃତୀରଥ ହୁତ୍ୱା ଚ ତତଃ ସ୍ଥିଷ୍ଟକୃତଂ ହୁନେତ୍ ॥ ୧୬॥

ଇଧ୍ମଶେଷଂ ତୁ ନିର୍ବର୍ତ୍ତ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣପାତ୍ରୋଦକଂ ତଥା ।
ପୂର୍ଣ୍ଣମସୀତି ଯଜୁଷା ଜଲେନାନ୍ୟେନ ବୃଂହୟେତ୍ ॥ ୧୭॥

ବ୍ରାହ୍ମଣେଷ୍ଟମୃତମିତି ତଦ୍ଭଲଂ ଶିରସି କ୍ଷିପେତ୍ ।
ପ୍ରାଚ୍ୟାମିତି ଦିଶାଂ ଲିଙ୍ଗୈର୍ଦିକ୍ଷୁ ତୋୟଂ ବିନିକ୍ଷିପେତ୍ ॥ ୧୮॥

ବ୍ରହ୍ମଣେ ଦକ୍ଷିଣାଂ ଦତ୍ତ୍ୱା ଶାନ୍ତ୍ରି୍ୟ ପୁଲକମାହରେତ୍ ।
ଆହରିଷ୍ୟାମି ଦେବାନାଂ ସର୍ବେଷାଂ କର୍ମଗୁପ୍ତୟେ ॥ ୧୯॥

ଜାତବେଦସମେନଂ ତ୍ୱାଂ ପୁଲକୈଶ୍ଚାଦୟାମ୍ୟହମ୍ ।
ମନ୍ତ୍ରେଣାନେନ ତଂ ବହ୍ନିଂ ପୁଲକୈଶ୍ଚାଦୟେତ୍ତତଃ ॥ ୨୦॥

ତ୍ରିଦିନଂ ଜ୍ୱଲନସ୍ଥିତୈ୍ୟ ଛାଦନଂ ପୁଲକୈଃ ସ୍ମୃତମ୍ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣାନ୍-ଭୋଜୟେଦ୍-ଭକ୍ତ୍ୟା ସ୍ୱୟଂ ଭୁଞ୍ଜୀତ ବାଗ୍ୟତଃ ॥ ୨୧॥

ଭସ୍ମାଧିକ୍ୟମଭୀପୁଷ୍ପୁ ଅଧିକଂ ଗୋମୟଂ ହରେତ୍ ।
ଦିନତ୍ରୟେଣ ଯଦି ବା ଏକସ୍ଥିତିବସେଥବା ॥ ୨୨॥

ତୃତୀୟେ ବା ଚତୁର୍ଥେ ବା ପ୍ରାତଃ ସ୍ନାତ୍ୱା ସିତାମ୍ବରଃ ।
ଶୁକ୍ଳୟଜ୍ଞୋପବୀତୀ ଚ ଶୁକ୍ଳମାଲ୍ୟାନୁଲେପନଃ ॥ ୨୩॥

ଶୁକ୍ଳଦନ୍ତୋ ଭସ୍ମଦିଷ୍ଟୋ ମନ୍ତ୍ରେଣାନେନ ମନ୍ତ୍ରବିତ୍ ।
ଓଁ ତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମେତି ଚୋକାର୍ଯ୍ୟଂ ପୌଲକଂ ଭସ୍ମସଂତ୍ୟଜେତ୍ ॥ ୨୪॥

ତତ୍ର ଚାବାହନମୁଖାନୁପଚାରାଂସ୍ତୁ ଷୋଡଶ ।
କୁର୍ଯ୍ୟାଦ୍ୟାହୁତିଭିସ୍ତେବଂ ତତୋଽଗ୍ନିମୁପସଂହରେତ୍ ॥ ୨୫॥

ଅଗ୍ନିର୍ଭସ୍ମେତି ମନ୍ତ୍ରେଣ ଗୃହଣୀୟାଦ୍-ଭସ୍ମ ଚୋତ୍ତରମ୍ ।
ଅଗ୍ନିରିତ୍ୟାଦିମନ୍ତ୍ରେଣ ପ୍ରମୃଜ୍ୟ ଚ ତତଃ ପରମ୍ ॥ ୨୬॥

ସଂଯୋଜ୍ୟ ଗନ୍ଧସଲିଲୈଃ କପିଳାମୃତକେଶ ବା ।
ଚନ୍ଦ୍ରକୁଙ୍କୁମକାଶ୍ମୀରମୁଶିରଂ ଚନ୍ଦନଂ ତଥା ॥ ୨୭॥

ଅଗରୁଦ୍ରିତୟଂ ଚୈବ ଚୂର୍ଣ୍ଣୟିତ୍ବା ତୁ ସୁକ୍ଷ୍ମତଃ ।
କ୍ଷିପେଦ୍-ଭସ୍ମନି ତତ୍ତ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୋମିତି ବ୍ରହ୍ମମନ୍ତ୍ରତଃ ॥ ୨୮॥

ପ୍ରଣବେନାହରେଦ୍ୱିଦ୍ୱାନ୍-ବୃହତୋ ବଚକାନଥ ।
ଅଶୋରଣୀୟାନିତି ହି ମନ୍ତ୍ରେଣ ଚ ବିଚକ୍ଷଣଃ ॥ ୨୯॥

ଇତ୍ଯଂ ଭସ୍ମ ସୁସଂପାଦ୍ୟ ଶୁଷ୍କମାଦୟ ମନ୍ତ୍ରବିତ୍ ।
ପ୍ରଣବେନ ବିମୃଜ୍ୟାଥ ସପ୍ତପ୍ରଣବମନ୍ତ୍ରିତମ୍ ॥ ୩୦॥

ଇଶାନେତି ଶିରୋଦେଶଂ ମୁଖଂ ତଦ୍-ପୁରୁଷେଶ ତୁ ।
ଉରୁଦେଶମଘୋରେଶ ଗୁହ୍ୟଂ ବାମେନ ମନ୍ତ୍ରୟେତ୍ ॥ ୩୧॥

ସଦ୍ୟୋଜାତେନ ବୈ ପାଦାନ୍-ସର୍ବାଙ୍ଗଂ ପ୍ରଣବେନ ତୁ ।
ତତ ଉତ୍ତୃତ୍ୟ ସର୍ବାଙ୍ଗମାପାଦତଲମସ୍ତକମ୍ ॥ ୩୨॥

ଆଚମ୍ୟ ବସନଂ ଧୌତଂ ତତଶ୍ଚୈତତ୍-ପ୍ରଧାରୟେତ୍ ।
ପୁନରାଚମ୍ୟ କର୍ମ ସ୍ବଂ କର୍ତ୍ତୁମର୍ହସି ସତ୍ତମ ॥ ୩୩॥

ଅଥ ଚତୁର୍ବିଧଂ ଭସ୍ମକଳ୍ପମ୍ । ପ୍ରଥମମନୁକଳ୍ପମ୍ । ଦ୍ବିତୀୟମୁପକଳ୍ପମ୍ ।
ଉପୋପକଳ୍ପଂ ତୃତୀୟମ୍ । ଅକଳ୍ପଂ ଚତୁର୍ଥମ୍ ।
ଅଗ୍ନିହୋତ୍ରଂ ସମୁଦ୍-ଭୂତଂ ବିରଜାନଲଜମନୁକଳ୍ପମ୍ ।
ବନେ ଶୁଷ୍କଂ ଶକୃସ୍ତଂ ଗୃହ୍ୟ କଲ୍ଲୋକ୍ତବିଧିନା କଳ୍ପିତମୁପକଳ୍ପଂ ସ୍ୟାତ୍ ।
ଅରଣ୍ୟେ ଶୁଷ୍କଗୋମୟଂ ରୂକ୍ଷୀକୃତ୍ୟାନୁସଂଗୃହ୍ୟ ଗୋମୂତ୍ରିଃ ପିଣ୍ଡୀକୃତ୍ୟ
ୟଥାକଳ୍ପଂ ସଂସ୍କୃତମୁପୋପକଳ୍ପମ୍ । ଶିବାଲୟସ୍ଥମକଳ୍ପଂ ଶତକଳ୍ପଂ ଚ ।
ଇତ୍ଯଂ ଚତୁର୍ବିଧଂ ଭସ୍ମ ପାପଂ ନିକୃନ୍ତୟେନ୍ନୋଷଂ ଦଦାତୀତି ଭଗବାନ୍-କାଲାଗ୍ନିରୁଦ୍ରଃ ॥ ୩୪॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀବୃହଜ୍ଞାବାଲୋପନିଷସ୍ତୁତୀୟଂ ବ୍ରାହ୍ମଣମ୍ ॥ ୩॥

॥ ଚତୁର୍ଥଂ ବ୍ରାହ୍ମଣମ୍ ॥

ଅଥ ଭୂସୁଷ୍ଟଃ କାଲାଗ୍ନିରୁଦ୍ରଂ ଭସ୍ମସ୍ନାନବିଧିଂ ବ୍ରୁହୀତି ।
ସ ହୋବାଚାଥ ପ୍ରଣବେନ ବିମୃଜ୍ୟାଥ ସପ୍ତପ୍ରଣବେନାଭିମନ୍ତ୍ରିତମାଗମେନ ତୁ
ତେନୈବ ଦିଗ୍-ବନ୍ଧନଂ କାରୟେତ୍-ପୁନରପି ତେନାସ୍ତମନ୍ତ୍ରେଣାଙ୍ଗାନି
ମୂର୍ଧାଦୀନ୍ୟୁଦ୍ଭୁଲୟେନ୍ନୁଲସ୍ନାନମିଦମୀଶାନାଦୈଃ ପଞ୍ଚଭିର୍ମନ୍ତ୍ରେସ୍ବନ୍ନଂ କ୍ରମାଦୁଦ୍ଭୁଲୟେତ୍ ।
ଇଶାନେତି ଶିରୋଦେଶଂ ମୁଖଂ ତତ୍-ପୁରୁଷେଶ ତୁ ।
ଉରୁଦେଶମଘୋରେଶ ଗୁହ୍ୟକଂ ବାମଦେବତଃ ।
ସଦ୍ୟୋଜାତେନ ବୈ ପାଦୋ ସର୍ବାଙ୍ଗଂ ପ୍ରଣବେନ ତୁ ।
ଆପାଦତଲମସ୍ତକଂ ସର୍ବାଙ୍ଗଂ ତତ୍ ଉଦ୍ଭୁଲ୍ୟାଚମ୍ୟ
ବସନଂ ଧୌତଂ ଶ୍ଵେତଂ ପ୍ରଧାରୟେଦ୍ବିଧିସ୍ନାନମିଦମ୍ ॥

ତତ୍ର ଶ୍ଳୋକା ଭବନ୍ତି —

ଭସ୍ମମୁଷ୍ଟିଂ ସମାଦାୟ ସଂହିତାମନ୍ତ୍ରମନ୍ତ୍ରିତାମ୍ ।
ମସ୍ତକାଘାଦପର୍ଯ୍ୟନ୍ତଂ ମଲସ୍ନାନଂ ପୁରୋଦିତମ୍ ॥ ୧॥

ତନ୍ନନ୍ଦେଶୈବ କର୍ତ୍ତବ୍ୟଂ ବିଧିସ୍ନାନଂ ସମାଚରେତ୍ ।
ଇଶାନେ ପଞ୍ଚିଧା ଭସ୍ମ ବିକିରେନ୍ନୁର୍ତ୍ତ୍ନ ଯତ୍ରତଃ ॥ ୨॥

ମୁଖେ ଚତୁର୍ଥବକ୍ତ୍ରେଣ ଅଧୀରେଶାଷ୍ଟଧା ହୃଦି ।
ବାମେନ ଗୁହ୍ୟଦେଶେ ତୁ ତ୍ରିଦଶସ୍ଥାନଭେଦତଃ ॥ ୩॥

ଅଷ୍ଟାବହ୍ରେନ ସାଧ୍ୟେନ ପଦାବୁଦ୍ଧିଲ୍ୟ ଯତ୍ରତଃ ।
ସର୍ବାଙ୍ଗୋଦ୍ଧୂଳନଂ କାର୍ଯ୍ୟଂ ରାଜନ୍ୟସ୍ୟ ଯଥାବିଧି ॥ ୪॥

ମୁଖଂ ବିନା ଚ ତତ୍ତ୍ୱର୍ତ୍ତମୁଦ୍ଧୂଳ୍ୟ କ୍ରମୟୋଗତଃ ।
ସଂଧ୍ୟାହୃୟେ ନିଶୀଥେ ଚ ତଥା ପୂର୍ବାବସାନୟୋଃ ॥ ୫॥

ସୁପ୍ତା ଭୁକ୍ତା ପୟଃ ପୀତ୍ୱା କୃତ୍ୱା ଚାବଶ୍ୟକାଦିକମ୍ ।
ଦ୍ୱିୟଂ ନପୁଂସକଂ ଗୃହ୍ୟଂ ବିତାଲଂ ବକମୂଷିକମ୍ ॥ ୬॥

ସ୍ୱଷ୍ଟା ତଥାବିଧାନନ୍ୟାନ୍ଭସ୍ମସ୍ନାନଂ ସମାଚରେତ୍ ।
ଦେବାଗ୍ନିଗୁରୁବୃଦ୍ଧାନାଂ ସମୀପେଃକ୍ତ୍ୟଜଦର୍ଶନେ ॥ ୭॥

ଅଶୁଦ୍ଧଭୂତଲେ ମାର୍ଗେ କୁର୍ଯ୍ୟନ୍ନୋଦ୍ଧୂଳନଂ ବ୍ରତୀ ।
ଶଙ୍ଖତୋୟେନ ମୂଳେନ ଭସ୍ମନା ମିଶ୍ରଣଂ ଭବେତ୍ ॥ ୮॥

ୟୋଜିତଂ ଚନ୍ଦନେନୈବ ବାରିଶା ଭସ୍ମସଂଯୁତମ୍ ।
ଚନ୍ଦନେନ ସମାଲିଖେଜ୍ଜାନଦଂ ଚୂର୍ଣ୍ଣମେବ ତତ୍ ॥ ୯॥

ମଧ୍ୟାହ୍ନାତ୍-ପ୍ରାଗ୍ଜଲୈର୍ଯୁକ୍ତଂ ତୋୟଂ ତଦନୁ ବର୍ଜୟେତ୍ ।।
ଅଥ ଭୁସୁଷ୍ଟୋ ଭଗବନ୍ତଂ କାଲାଗ୍ନିରୁଦ୍ରଂ ତ୍ରିପୁଷ୍ତବିଧିଂ ପପ୍ରଚ୍ଛ ।।

ତତ୍ତ୍ରେତେ ଶ୍ଳୋକା ଭବନ୍ତି ———

ତ୍ରିପୁଷ୍ତଂ କାରୟେତ୍-ପଶ୍ଚାଦ୍-ବ୍ରହ୍ମବିଷ୍ଣୁଶିବାତ୍ମକମ୍ ।
ମଧ୍ୟାହ୍ନାଲିଭିରାଦାୟ ତିସ୍ତୁତିର୍ମୂଳମନ୍ତବଃ ।। ୧୦।।

ଅନାମାମଧ୍ୟମାହ୍ନୁଷ୍ଠେରଥବା ସ୍ୟାତ୍ରିପୁଷ୍ତକମ୍ ।
ଉତ୍ତୁଲୟେନ୍ନୁଷଂ ବିପ୍ରଃ କ୍ଷତ୍ରିୟସ୍ତୁଚ୍ଛିରୋଦିତମ୍ ।। ୧୧।।

ଦ୍ଵାତ୍ରିଂଶସ୍ଥାନକେ ଚାର୍ଯଂ ଷୋଡ଼ଶସ୍ଥାନକେଽପି ବା ।
ଅଷ୍ଟସ୍ଥାନେ ତଥା ଚୈବ ପଞ୍ଚସ୍ଥାନେଽପି ଯୋଜୟେତ୍ ।। ୧୨।।

ଉତ୍ତମାଙ୍ଗେ ଲଲାଟେ ଚ କର୍ଣ୍ଣୟୋର୍ନେତ୍ରୟୋସ୍ତଥା ।
ନାସାବକ୍ତ୍ରେ ଗଲେ ଚୈବମଂସଦ୍ଵୟମତଃ ପରମ୍ ।। ୧୩।।

କୂର୍ପରେ ମଣିବନ୍ଧେ ଚ ହୃଦୟେ ପାର୍ଶ୍ଵୟୋର୍ଦ୍ଵୟୋଃ ।
ନାଭୌ ଗୁହ୍ୟଦ୍ଵୟେ ଚୈବମୂର୍ବୋଃ ସ୍ତ୍ରିଶ୍ଚିମ୍ବିଜାନୁନୀ ।। ୧୪।।

ଜଞ୍ଜାଦ୍ଵୟେ ଚ ପାଦୌ ଚ ଦ୍ଵାତ୍ରିଂଶତ୍ସ୍ଥାନମୁତ୍ତମମ୍ ।
ଅଷ୍ଟମୂର୍ତ୍ୟଷ୍ଟବିଦ୍ୟେଶାନ୍ତିକ୍ପାଳାନୁସ୍ତୁଭିଃ ସହ ।। ୧୫।।

ଧରୋ ପୁରୁଷ୍ଠ ସୋମଶ୍ଚ କୃପଶ୍ଚୈବାନିଲୋଽନଲଃ ।
ପ୍ରତ୍ୟୁଷଶ୍ଚ ପ୍ରଭାସଶ୍ଚ ବସବୋଽଷ୍ଟାବିତୀରିତାଃ ।। ୧୬।।

ଏତେଷାଂ ନାମମନ୍ତ୍ରେଣ ତ୍ରିପୁଷ୍ତାନ୍-ଧାରୟେଦ୍ଧୃପଃ ।
ବିଦଧ୍ୟାତ୍-ଷୋଡ଼ଶସ୍ଥାନେ ତ୍ରିପୁଷ୍ତଂ ତୁ ସମାହିତଃ ।। ୧୭।।

ଶୀର୍ଷକେ ଚ ଲଲାଟେ ଚ କର୍ଣ୍ଣେ କର୍ଣ୍ଣେଂଽସକଦ୍ଭୟେ ।
କୁର୍ପରେ ମଣିବନ୍ଧେ ଚ ହୃଦୟେ ନାଭିପାର୍ଶ୍ବୟୋଃ ॥ ୧୮॥

ପୃଷ୍ଠେ ଚୈକଂ ପ୍ରତିସ୍ଥାନଂ ଜପେତ୍ତ୍ରାପିଦେବତାଃ ।
ଶିବଂ ଶକ୍ତିଂ ଚ ସାଦାଖ୍ୟମୀଶଂ ବିଦ୍ୟାଖ୍ୟମେବ ଚ ॥ ୧୯॥

ବାମାଦିନବଶକ୍ତିଶ୍ଚ ଏତେ ଷୋଡଶ ଦେବତାଃ ।
ନାସତେ୍ୟା ଦସ୍ରକଶ୍ଚୈକ ଅଶ୍ବିନୌ ଦ୍ବୌ ସମୀରିତୌ ॥ ୨୦॥

ଅଥବା ମୂର୍ଧ୍ନ୍ୟଲୀକେ ଚ କର୍ଣ୍ଣୟୋଃ ଶୂସନେ ତଥା ।
ବାହୁଦ୍ଭୟେ ଚ ହୃଦୟେ ନାଭ୍ୟାମୂର୍ବୋର୍ଯ୍ୟୁଗେ ତଥା ॥ ୨୧॥

ଜାନୁଦ୍ଭୟେ ଚ ପଦୟୋଃ ପୃଷ୍ଠଭାଗେ ଚ ଷୋଡଶ ।
ଶିବଶ୍ଚେନ୍ଦ୍ରଶ୍ଚ ରୁଦ୍ରାକୌ ବିଘ୍ନେଶୋ ବିଷ୍ଣୁରେବ ଚ ॥ ୨୨॥

ଶ୍ରୀଶ୍ଚୈବ ହୃଦୟେଶଶ୍ଚ ତଥା ନାଭୌ ପ୍ରଜାପତିଃ ।
ନାଗଶ୍ଚ ନାଗକନ୍ୟାଶ୍ଚ ଉଭେ ଚ ଋଷିକନ୍ୟକେ ॥ ୨୩॥

ପାଦୟୋଶ୍ଚ ସମୁଦ୍ରାଶ୍ଚ ତୀର୍ଥାଃ ପୃଷ୍ଠେଽପି ଚ ସ୍ଥିତାଃ ।
ଏବଂ ବା ଷୋଡଶସ୍ଥାନମଷ୍ଟସ୍ଥାନମଧୋତ୍ୟତେ ॥ ୨୪॥

ଗୁରୁସ୍ଥାନଂ ଲଲାଟଂ ଚ କର୍ଣ୍ଣଦ୍ଭୟମବାହୁରମ୍ ।
ଅସୟୁଗ୍ମଂ ଚ ହୃଦୟଂ ନାଭିରିତ୍ୟଷ୍ଟମଂ ଭବେତ୍ ॥ ୨୫॥

ବ୍ରହ୍ମା ଚ ଋଷୟଃ ସପ୍ତ ଦେବତାଶ୍ଚ ପ୍ରକୀର୍ତ୍ତିତାଃ ।
ଅଥବା ମସ୍ତକଂ ବାହୁ ହୃଦୟଂ ନାଭିରେବ ଚ ॥ ୨୬॥

ପଞ୍ଚି ସ୍ଥାନାନ୍ୟମୁନ୍ୟାହୁର୍ଭସ୍ମତତ୍ତ୍ୱବିଦୋ ଜନାଃ ।
ୟଥାସମ୍ଭବତଃ କୁର୍ୟାଦେଶକଲାଦ୍ୟପେକ୍ଷୟା ॥ ୨୭॥

ଉତ୍କୂଳନେଃପ୍ୟଶକ୍ତଶ୍ଚେତ୍ରିପୁଷ୍ପାଦୀନି କାରୟେତ୍ ।
ଲଲାଟେ ହୃଦୟେ ନାଭୌ ଗଲେ ଚ ମଣିବନ୍ଧୟେଃ ॥ ୨୮॥

ବାହୁମଧ୍ୟେ ବାହୁମୂଳେ ପୃଷ୍ଠେ ଚୈବ ଚ ଶୀର୍ଷକେ ॥
ଲଲାଟେ ବ୍ରହ୍ମଣେ ନମଃ । ହୃଦୟେ ହବ୍ୟବାହନାୟ ନମଃ ।
ନାଭୌ ସ୍ୱନ୍ୟାୟ ନମଃ । ଗଲେ ବିଷ୍ଣୁବେ ନମଃ ।
ମଧ୍ୟେ ପ୍ରଭଞ୍ଜିନାୟ ନମଃ । ମଣିବନ୍ଧେ ବସୁଭ୍ୟୋ ନମଃ ।
ପୃଷ୍ଠେ ହରୟେ ନମଃ । କୁକୁଦି ଶଂଭବେ ନମଃ ।
ଶିରସି ପରମାତ୍ମନେ ନମଃ । ଇତ୍ୟାଦିସ୍ଥାନେଷୁ ତ୍ରିପୁଷ୍ପଂ ଧାରୟେତ୍ ।
ତ୍ରିନେତ୍ରଂ ତ୍ରିଗୁଣାଧାରଂ ତ୍ରୟାଣାଂ ଜନକଂ ପ୍ରଭୁମ୍ ।
ସ୍ମରନ୍ନମଃ ଶିବାୟେତି ଲଲାଟେ ତତ୍ତ୍ରିପୁଷ୍ପକମ୍ ॥ ୨୯॥

କୂର୍ପରାଧଃ ପିତୃଭ୍ୟାଂ ତୁ ଇଶାନାଭ୍ୟାଂ ତଥୋପରି ।
ଇଶାଭ୍ୟାଂ ନମ ଇତ୍ୟୁକ୍ତା ପାର୍ଶ୍ୱୟୋଷ୍ଠ ତ୍ରିପୁଷ୍ପକମ୍ ॥ ୩୦॥

ସ୍ୱଚ୍ଛାଭ୍ୟାଂ ନମ ଇତ୍ୟୁକ୍ତା ଧାରୟେତ୍-ପ୍ରକୋଷ୍ଠୟୋଃ ।
ଭୀମାୟେତି ତଥା ପୃଷ୍ଠେ ଶିବାୟେତି ଚ ପାର୍ଶ୍ୱୟୋଃ ॥ ୩୧॥

ନୀଳକଣ୍ଠାୟ ଶିରସି କ୍ଷିପେତ୍ସର୍ବାତ୍ମନେ ନମଃ ।
ପାପଂ ନାଶୟତେ କୃତ୍ସ୍ନମପି ଜନ୍ମାନ୍ତରାଜିତମ୍ ॥ ୩୨॥

କଣ୍ଠୋପରି କୃତଂ ପାପଂ ନଷ୍ଟଂ ସ୍ୟାତ୍ତ୍ର ଧାରଣାତ୍ ।
କର୍ଣ୍ଣେ ତୁ ଧାରଣାକ୍ଷର୍ଣ୍ଣରୋଗାଦିକୃତପାତକମ୍ ॥ ୩୩॥

ବାହ୍ନୋବାହୁକୃତଂ ପାପଂ ବକ୍ଷ୍ୟସୁ ମନସା କୃତମ୍ ।
ନାଭ୍ୟାଂ ଶିଶ୍ନୁକୃତଂ ପାପଂ ପୃଷ୍ଠେ ଗୁଦକୃତଂ ତଥା ॥ ୩୪॥

ପାର୍ଶ୍ଵୟୋର୍ଧାରଣାପାପଂ ପରସ୍ତ୍ୟାଲିଙ୍ଗନାଦିକମ୍ ।
ତଦ୍-ଭସ୍ମଧାରଣଂ କୁର୍ଯ୍ୟାହର୍ବତ୍ରେବ ତ୍ରିପୁଣ୍ଡ୍ରକମ୍ ॥ ୩୫॥

ବ୍ରହ୍ମବିଷ୍ଣୁମହେଶାନାଂ ତ୍ରୟ୍ୟଗ୍ନାନାଂ ଚ ଧାରଣମ୍ ।
ଗୁଣଲୋକତ୍ରୟ୍ୟାଣାଂ ଚ ଧାରଣଂ ତେନ ବୈ ଶୁଭମ୍ ॥ ୩୬॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀବୃହଜ୍ଞାବାଲୋପନିଷତ୍ସୁଚତୁର୍ଥଂ ବ୍ରାହ୍ମଣମ୍ ॥ ୪॥

॥ ପଞ୍ଚମଂ ବ୍ରାହ୍ମଣମ୍ ॥

ମାନସୋକେନ ମନ୍ତ୍ରେଣ ମନ୍ତ୍ରିତଂ ଭସ୍ମ ଧାରୟେତ୍ ।
ଉର୍ଧ୍ଵପୁଣ୍ଡ୍ରଂ ଭବେହ୍ନାମଂ ମଧ୍ୟପୁଣ୍ଡ୍ରଂ ତ୍ରିୟାୟୁଷମ୍ ॥ ୧॥

ତ୍ରିୟାୟୁଷାଶି କୁରୁତେ ଲଲାଟେ ଚ ଭୂଜଦ୍ଵୟେ ।
ନାଭୌ ଶିରସି ହୃଦ୍ଘାତ୍ରେ ବ୍ରାହ୍ମଣାଃ କ୍ଷତ୍ରିୟାସ୍ତଥା ॥ ୨॥

ତ୍ରେବର୍ଣ୍ଣକାନାଂ ସର୍ବେଷାମଗ୍ନିହୋତ୍ରସମୁଦ୍-ଭବମ୍ ।
ଇଦଂ ମୁଖ୍ୟଂ ଗୃହସ୍ଥାନାଂ ବିରଜାନଲଜଂ ଭବେତ୍ ॥ ୩॥

ବିରଜାନଲଜଂ ତୈବ ଧାର୍ଯ୍ୟଂ ପ୍ରୋକ୍ତଂ ମହର୍ଷିଭିଃ ।
ଔପାସନସମୁପ୍ସନ୍ନଂ ଗୃହସ୍ଥାନାଂ ବିଶେଷତଃ ॥ ୪॥

ସମିଦଗ୍ନିସମୁପ୍ତନ୍ ଧାର୍ଯ୍ୟଂ ବୈ ବ୍ରହ୍ମଚାରିଣା ।
ଶୁଦ୍ରାଣାଂ ଶ୍ରୋତ୍ରୀୟାଗାରପଚନାଗ୍ନିସମୁଦ୍-ଭବନ୍ ॥ ୫॥

ଅନ୍ୟେଷାମପି ସର୍ବେଷାଂ ଧାର୍ଯ୍ୟଂ ଚୈବାନଲୋଦ୍-ଭବନ୍ ।
ୟତୀନାଂ ଜ୍ଞାନଦଂ ପ୍ରୋକ୍ତଂ ବନସ୍ଥାନାଂ ବିରକ୍ତିଦନ୍ ॥ ୬॥

ଅତିବର୍ଣ୍ଣାଶ୍ରମାଣାଂ ତୁ ଶ୍ଳୁଷାନାଗ୍ନିସମୁଦ୍-ଭବନ୍ ।
ସର୍ବେଷାଂ ଦେବାଲୟସ୍ଥଂ ଭସ୍ମ ଶିବାଗ୍ନିଜଂ ଶିବୟୋଗିନାନ୍ ।
ଶିବାଲୟସ୍ଥଂ ତଲ୍ଲିଙ୍ଗଲିପ୍ତଂ ବା ମନ୍ତ୍ରସଂସ୍କାରଦୟଂ ବା ।
ତତ୍ତ୍ୱେତେ ଶ୍ଲୋକା ଭବନ୍ତି ।
ତେନାଧୀତଂ ଶୁତଂ ତେନ ତେନ ସର୍ବମନୁଷ୍ଠିତନ୍ ।
ୟେନ ବିପ୍ରେଣ ଶିରସି ତ୍ରିପୁଷ୍ପଂ ଭସ୍ମନା ଧୃତନ୍ ॥ ୭॥

ତ୍ୟକ୍ତବର୍ଣ୍ଣାଶ୍ରମାଚାରୋ ଲୁପ୍ତସର୍ବକ୍ରିୟୋଽପି ଯଃ ।
ସକୃତ୍ରିୟକ୍ତିପୁଷ୍ପାଙ୍ଗଧାରଣାସ୍ରୋଽପି ପୂଜ୍ୟତେ ॥ ୮॥

ୟେ ଭସ୍ମଧାରଣାଂ ତ୍ୟକ୍ତ୍ୱା କର୍ମ କୁର୍ବନ୍ତି ମାନବାଃ ।
ତେଷାଂ ନାସ୍ତି ବିନିର୍ମୋକ୍ଷଃ ସଂସାରାଞ୍ଜନ୍ତୁକୋଟିଭିଃ ॥ ୯॥

ମହାପାତକୟୁକ୍ତାନାଂ ପୂର୍ବଜନ୍ମାର୍ଜିତାଗସ୍ୟାନ୍ ।
ତ୍ରିପୁଷ୍ପୋଦ୍ଭବନଦ୍ୱେଷୋ ଜାୟତେ ସୁଦୃଢ଼ଂ ବୁଧାଃ ॥ ୧୦॥

ୟେଷାଂ କୋପୋ ଭବେଦ୍-ବ୍ରହ୍ମଲ୍ଲଲାଟେ ଭସ୍ମଦର୍ଶନାତ୍ ।
ତେଷାମୁପ୍ତଗ୍ନିସାଂକର୍ଯ୍ୟମନୁମେୟଂ ବିପଶ୍ଚିତା ॥ ୧୧॥

ୟେଷାଂ ନାସ୍ତି ମୁନେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଶ୍ରୌତେ ଭସ୍ମନି ସର୍ବଦା ।
ଗର୍ଭାଧାନାଦିସଂସ୍କାରସ୍ତେଷାଂ ନାସ୍ତୀତି ନିଶ୍ଚୟଃ ॥ ୧୨॥

ଯେ ଭସ୍ମଧାରଣଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ନରାଃ କୁର୍ବନ୍ତି ତାତନମ୍ ।
ତେଷାଂ ଚଣ୍ଡାଲତୋ ଜନ୍ମ ବ୍ରହ୍ମନୃଦ୍ୟଂ ବିପଚ୍ଛିତା ॥ ୧୩॥

ଯେଷାଂ କ୍ରୋଧୋ ଭବେଦ୍-ଭସ୍ମଧାରଣେ ତତ୍-ପ୍ରମାଣକେ ।
ତେ ମହାପାତକୈର୍ଯୁକ୍ତା ଇତି ଶାସ୍ତ୍ରସ୍ୟ ନିଶ୍ଚୟଃ ॥ ୧୪॥

ତ୍ରିପୁଣ୍ଡ୍ରଂ ଯେ ବିନିନ୍ଦନ୍ତି ନିନ୍ଦନ୍ତି ଶିବମେବ ତେ ।
ଧାରୟନ୍ତି ଚ ଯେ ଭକ୍ତ୍ୟା ଧାରୟନ୍ତି ଶିବଂ ଚ ତେ ॥ ୧୫॥

ଧିଗ୍ଭସ୍ମରହିତଂ ଭାଲଂ ଧିଗ୍-ଗ୍ରାମମଶିବାଲୟମ୍ ।
ଧିଗନୀଶାର୍ଚନଂ ଜନ୍ମ ଧିଗ୍-ବିଦ୍ୟାମଶିବାଶ୍ରୟମ୍ ॥ ୧୬॥

ରୁଦ୍ରାଗ୍ନେୟପୁରଂ ବୀର୍ଯ୍ୟଂ ତଦ୍-ଭସ୍ମ ପରିକୀର୍ତ୍ତିତମ୍ ।
ତସ୍ମାତ୍ତର୍ବେଷୁ କାଲେଷୁ ବୀର୍ଯ୍ୟବାନ୍ଭସ୍ମସଂଯୁତଃ ॥ ୧୭॥

ଭସ୍ମନିଷ୍ଠସ୍ୟ ଦହ୍ୟନ୍ତେ ଦୋଷା ଭସ୍ମାଗ୍ନିସଂଗମାତ୍ ।
ଭସ୍ମସ୍ନାନବିଶୁଦ୍ଧାତ୍ମା ଭସ୍ମନିଷ୍ଠ ଇତି ସ୍ମୃତଃ ॥ ୧୮॥

ଭସ୍ମସଂଦିଗ୍ଧସର୍ବାଙ୍ଗୋ ଭସ୍ମଦୀପ୍ତତ୍ରିପୁଣ୍ଡ୍ରକଃ ।
ଭସ୍ମଶାୟୀ ଚ ପୁରୁଷୋ ଭସ୍ମନିଷ୍ଠ ଇତି ସ୍ମୃତଃ ॥ ୧୯॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀବୃହଜ୍ଞାବାଲୋପନିଷସ୍ତୁପଞ୍ଚମଂ ବ୍ରାହ୍ମଣମ୍ ॥ ୫॥

॥ ଷଷ୍ଠଂ ବ୍ରାହ୍ମଣମ୍ ॥

ଅଥ ଭୁସୁଷ୍ଠଃ କାଲାଗ୍ନିରୁଦ୍ରଂ ନାମପଞ୍ଚକସ୍ୟ ମାହାତ୍ମ୍ୟଂ ବ୍ରୁହୀତି ହୋବାଚ ।
 ଅଥ ବସିଷ୍ଠବଂଶଜସ୍ୟ ଶତଭାର୍ଯ୍ୟାସମେତସ୍ୟ ଧନଂଜୟସ୍ୟ ବ୍ରାହ୍ମଣସ୍ୟ
 ଜ୍ୟେଷ୍ଠଭାର୍ଯ୍ୟପୁତ୍ରଃ କରୁଣ ଇତି ନାମ ତସ୍ୟ ଶୁଚିସ୍ଥିତା ଭାର୍ଯ୍ୟା ।
 ଅସୌ କରୁଣୋ ଭ୍ରାତୃବୈରମସହମାନୋ ଭବାନୀତଚସ୍ତ୍ରଂ ନୃସିଂହମଗମତ୍ ।
 ତତ୍ର ଦେବସମୀପେଂନ୍ୟେନୋପାୟନାର୍ଥଂ ସମର୍ପିତଂ ଜମ୍ବୀରଫଲଂ ଗୃହୀତ୍ବାଜିହ୍ମୁଋଦା
 ତତ୍ରସ୍ଥା ଅଶପନ୍ଦ୍ରାପ ମକ୍ଷିକୋ ଭବ ବର୍ଷାଣାଂ ଶତମିତି ।
 ସୋଽପି ଶାପମାଦାୟ ମକ୍ଷିକା ସନ୍ସ୍ପତେଷ୍ଟିତଂ ତସ୍ୟୈ ନିବେଦ୍ୟ ମାଂ ରକ୍ଷେତି
 ସ୍ୱଭାର୍ଯ୍ୟାମବଦଋଦା ମକ୍ଷିକୋଽଭବଋମେବଂ ଜ୍ଞାତ୍ୱା ଜ୍ଞାତୟତ୍ସୈଲମଧ୍ୟେ ହ୍ୟଧାରୟନ୍ସା
 ମୃତଂ ପତିମାଦାୟାରୁକ୍ଷତୀମଗମଦ୍-ଭୋ ଶୁଚିସ୍ଥିତେଽମୁଂ ଜୀବୟେତି ସୋବାଚ
 ଶୋକେନାଲମରୁକ୍ଷତ୍ୟହମୁଂ ଜୀବୟାମ୍ୟଦ୍ୟ ବିଭୂତିମାଦାୟେତି ।

ଏଷାଗ୍ନିହୋତ୍ରଜଂ ଭସ୍ମ —

ମୃତ୍ୟୁଂଜୟେନ ମନ୍ତ୍ରେଣ ମୃତଜନ୍ତୌ ତଦାକ୍ଷିପତ୍ ।
 ମନ୍ଦବାୟୁସ୍ତଦା ଜଞ୍ଜେ ବ୍ୟଜନେନ ଶୁଚିସ୍ଥିତଃ ॥ ୧॥

ଉଦତିଷ୍ଠଋଦା ଜନ୍ତୁର୍ଭସ୍ମନୋଽସ୍ୟ ପ୍ରଭାବତଃ ।
 ତତୋ ବର୍ଷଶତେ ପୂର୍ଣ୍ଣେ ଜ୍ଞାତିରେକୋ ହ୍ୟଧାରୟତ୍ ॥ ୨॥

ଭସ୍ମୈବ ଜୀବୟାମାସ କାଶ୍ୟାଂ ପଞ୍ଚି ତଦାଭବନ୍ ।
 ଦେବାନପି ତଥାଭୂତାନ୍ନାମପ୍ୟେତାଦୃଶଂ ପୁରା ॥ ୩॥

ତସ୍ମାତ୍ତୁ ଭସ୍ମନାଂ ଜନ୍ତୁଂ ଜୀବୟାମି ତଦାନଘେ ।
 ଇତ୍ୟେବମୁକ୍ତା ଭଗବାନ୍ଧର୍ଯ୍ୟାଶିଃ ସମଜାୟତ ॥ ୪॥

ସ୍ୱରୂପଂ ଚ ତତୋ ଗତ୍ୱା ସ୍ୱମାଶ୍ରମପଦଂ ଯୟାବିତି ॥

ଇଦାନୀମସ୍ୟ ଭସ୍ମନଃ ସର୍ବାଘ୍ନକ୍ଷଣସାମର୍ଥ୍ୟଂ ବିଧତ୍ ଇତ୍ୟାହ ।
 ଶ୍ରୀଗୌତମବିବାହକାଳେ ତାମହଲ୍ୟାଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ବା ସର୍ବେ ଦେବାଃ କାମାତୁରା ଅଭବନ୍ ।
 ତଦା ନଷ୍ଟଜ୍ଞାନା ଦୁର୍ବାସସଂ ଗତ୍ବା ପପ୍ରୁକ୍ଷଃ ।
 ସ ତଦୋଷଂ ଶମୟିଷ୍ୟାମୀତୁ୍ୟବାଚ ।
 ତତଃ ଶତରୁଦ୍ରେଶ ମନ୍ତ୍ରେଣ ମନ୍ତ୍ରିତଂ ଭସ୍ମ ବୈ ପୁରା ।
 ମୟାପି ଦତ୍ତଂ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାଦି ଶାନ୍ତମ୍ ।
 ଇତ୍ୟେବମୁକ୍ତ୍ବା ଦୁର୍ବାସା ଦତ୍ତବାନ୍ଭସ୍ମ ଚୋତ୍ତମମ୍ ।
 ଜାତା ମଦୃତନାସ୍ରବେ ଯୁୟଂ ତେଽପିକତେଜସଃ ॥ ୫॥

ଶତରୁଦ୍ରେଶ ମନ୍ତ୍ରେଣ ଭସ୍ମୋଘ୍ନିତବିଗ୍ରହାଃ ।
 ନିର୍ଧୂତରଜସଃ ସର୍ବେ ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍ ବୟଂ ମୁନେ ॥ ୬॥

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟମେତଜ୍ଞାନୀମୋ ଭସ୍ମସାମର୍ଥ୍ୟମୀଦୃଶମ୍ ।
 ଅସ୍ୟ ଭସ୍ମନଃ ଶକ୍ତିମନ୍ୟାଂ ଶୃଣୁ ।
 ଏତଦେବ ହରିଶଂକରଘ୍ନୋର୍ଜ୍ଜ୍ଵାନପ୍ରଦମ୍ ।
 ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାଦିପାପନାଶକମ୍ ।
 ମହାବିଭୂତିଦମିତି ଶିବବକ୍ଷସି ସ୍ଥିତଂ ନଶେନାଦାୟ ପ୍ରଣବେନାଭିମନ୍ତ୍ୟ ଗାୟତ୍ରୀ
 ପଞ୍ଚାକ୍ଷରେଣାଭିମନ୍ତ୍ୟ ହରିର୍ମସ୍ତକଗାତ୍ରେଷୁ ସମର୍ପୟେତ୍ ।
 ତଥା ହୃଦି ଧ୍ୟାୟସ୍ଵେତି ହରିମୁକ୍ତ୍ବା ହରଃ ସ୍ଵହୃଦି ଧ୍ୟାତ୍ବା ଦୃଷ୍ଟୋ ଦୃଷ୍ଟ ଇତି ଶିବମାହ ।
 ତତୋ ଭସ୍ମ ଭକ୍ଷୟେତି ହରିମାହ ହରସ୍ତତଃ ।
 ଭକ୍ଷୟିଷ୍ୟେ ଶିବଂ ଭସ୍ମ ସ୍ନାତ୍ବାହଂ ଭସ୍ମନା ପୁରା ॥ ୭॥

ପୃଷ୍ଠେଶ୍ଵରଂ ଭକ୍ତିଗମ୍ୟଂ ଭସ୍ମାଭକ୍ଷୟଦତୁ୍ୟତଃ ।
 ତତ୍ରାଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟମତୀବାସୀତ୍-ପ୍ରତିବିମ୍ବସମଦୁ୍ୟତିଃ ॥ ୮॥

ବାସୁଦେବଃ ଶୁଦ୍ଧମୁକ୍ତାଫଳବର୍ଣ୍ଣୋଽଭବତ୍‌କ୍ଷଣାତ୍ ।
ତଦାପ୍ରଭୃତି ଶୁକ୍ଳାଭୋ ବାସୁଦେବଃ ପ୍ରସନ୍ନବାନ୍ ॥ ୯॥

ନ ଶକ୍ୟଂ ଭସ୍ମନୋ ଜ୍ଞାନଂ ପ୍ରଭାବଂ ତେ କୁତୋ ବିଭୋ ।
ନମସ୍ତେଽସ୍ତୁ ନମସ୍ତେଽସ୍ତୁ ତ୍ୱାମହଂ ଶରଣଂ ଗତଃ ॥ ୧୦॥

ତ୍ୱପ୍ତାଦୟୁଗଳେ ଶଂଭୋ ଭକ୍ତିରସ୍ତୁ ସଦା ମମ ।
ଭସ୍ମଧାରଣସଂପନ୍ନୋ ମମ ଭକ୍ତୋ ଭବିଷ୍ୟତି ॥ ୧୧॥

ଅତ ଏବୈଷା ଭୂତିର୍ଭୂତିକରୀତ୍ୟୁକ୍ତା ।
ଅସ୍ୟ ପୁରସ୍ତାଦ୍‌ସବ ଆସନ୍-ରୁଦ୍ରା ଦକ୍ଷିଣତ ଆଦିତ୍ୟାଃ ପଶ୍ଚାଦ୍‌ବିଶ୍ୱେଦେବା
ଉତ୍ତରତୋ ବ୍ରହ୍ମବିଷ୍ଣୁମହେଶ୍ୱରା ଯାତ୍ୟାଂ ସୂର୍ଯ୍ୟାଚନ୍ଦ୍ରମକ୍ଷୌ ପାର୍ଶ୍ୱୟୋଃ ।

ତଦେତଦ୍‌ବୃତ୍ତାତ୍ୟୁକ୍ତମ୍ —

ରଚୋ ଅକ୍ଷରେ ପରମେ ବ୍ୟୋମନ୍‌ୟସ୍ମିନ୍ନେବା ଅଧିବିଶ୍ୱେ ନିଷେଦୁଃ ।
ୟସ୍ତନ୍ନ ବେଦ କିମୃତା କରିଷ୍ୟତି ଯଃ ଇତ୍ତଦ୍‌ବିଦୁସ୍ତ୍ର ଇମେ ସମାସତେ ।
ୟ ଏତଦ୍-ବୃହଜ୍ଞାବାଲଂ ସାର୍ବକାମିକଂ ମୋକ୍ଷଦ୍ୱାରମୃତ୍ତ୍ୱୟଂ ଯଜୁର୍ମୟଂ
ସାମମୟଂ ବ୍ରହ୍ମମୟମମୃତମୟଂ ଭବତି ।
ୟ ଏତଦ୍-ବୃହଜ୍ଞାବାଲଂ ବାଲୋ ବା ଯୁବା ବା ବେଦ ସ ମହାନ୍‌ଭବତି ।
ସ ଗୁରୁଃ ସର୍ବେଷାଂ ମନ୍ତ୍ରାଣାମୁପଦେଷ୍ଟା ଭବତି ।
ମୃତ୍ୟୁତାରକଂ ଗୁରୁଣା ଲବ୍ଧଂ କଣ୍ଠେ ବାହୌ ଶିଖାୟାଂ ବଧ୍ନାତ ।
ସପ୍ତଦ୍ୱୀପବତୀ ଭୂମିର୍ଦକ୍ଷିଣାର୍ଥଂ ନାବକଳ୍ପତେ ତସ୍ମାନ୍ନୁଜୟା ଯାଂ କାଂଚିଦ୍ଭାଂ
ଦଦ୍ୟାତ୍ତା ଦକ୍ଷିଣା ଭବତି ॥ ୧୨॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀବୃହଜ୍ଞାବାଲୋପନିଷସ୍ତୁଷଷ୍ଠଂ ବ୍ରାହ୍ମଣମ୍ ॥ ୬॥

॥ ସପ୍ତମଂ ବ୍ରାହ୍ମଣମ୍ ॥

ଅଥ ଜନକୋ ବୈଦେହୋ ଯୁଜ୍ଞବଲ୍ଲ୍ୟମୁପସମେତ୍ୟାବାତ ଭଗବନ୍ ତ୍ରିପୁଣ୍ଡ୍ରବିଧିଂ ନୋ ବ୍ରୁହୀତି ।
 ସ ହୋବାତ ସଦ୍ୟୋଜାତାଦିପଞ୍ଚବ୍ରହ୍ମମନ୍ତ୍ରେଃ ପରିଗୃହ୍ୟାଗ୍ନିରିତି
 ଭସ୍ମେତ୍ୟଭିମନ୍ତ୍ୟ ମାନସ୍ତୋକ ଇତି ସମୁଜ୍ଞତ୍ୟ ତ୍ରିୟାୟୁଷମିତି
 ଜଲେନ ସଂମୃଜ୍ୟ ତ୍ର୍ୟମ୍ବକମିତି ଶିରୋଲଲାଟବକ୍ଷଃସ୍ନାକ୍ଷେଷୁ ଧୃତ୍ୱା
 ପୁତୋ ଭବତି ମୋକ୍ଷୀ ଭବତି ଶତରୁଦ୍ରେଶ ଯତ୍ତଫଲମବପ୍ନୋତି
 ତତ୍ତଫଲମଶୁତେ ସ ଏଷ ଭସ୍ମଜ୍ୟୋତିରିତି ବୈ ଯୁଜ୍ଞବଲ୍ଲ୍ୟଃ ॥ ୧॥

ଜନକୋ ହ ବୈଦେହଃ ସ ହୋବାତ ଯୁଜ୍ଞବଲ୍ଲ୍ୟଂ ଭସ୍ମଧାରଣାକ୍ରିଂ ଫଲମଶୁତ ଇତି ।
 ସ ହୋବାତ ତଦ୍-ଭସ୍ମଧାରଣାଦେବ ମୁକ୍ତିର୍ଭବତି ତଦ୍-ଭସ୍ମଧାରଣାଦେବ ଶିବସାୟୁଜ୍ୟମବାପ୍ନୋତି
 ନ ସ ପୁନରାବର୍ତ୍ତତେ ନ ସ ପୁନରାବର୍ତ୍ତତେ ସ ଏଷ ଭସ୍ମଜ୍ୟୋତିରିତି ବୈ ଯୁଜ୍ଞବଲ୍ଲ୍ୟଃ ॥ ୨॥

ଜନକୋ ହ ବୈଦେହଃ ସ ହୋବାତ ଯୁଜ୍ଞବଲ୍ଲ୍ୟଂ ଭସ୍ମଧାରଣାକ୍ରିଂ ଫଲମଶୁତେ ନ ବେତି ।
 ତତ୍ର ପରମହଂସା ନାମ
 ସଂବର୍ତ୍ତକାରୁଣିଶ୍ଚେତକେତୁଦୁର୍ବାସରୁନିଦାଘଜତଭରତଦତ୍ତାତ୍ରେୟର୍ବେତକଭୁସୁଣୁପ୍ରଭୃତୟୋ
 ବିଭୂତିଧାରଣାଦେବ ମୁକ୍ତାଃ ସୁଃ ସ ଏଷ ଭସ୍ମଜ୍ୟୋତିରିତି ବୈ ଯୁଜ୍ଞବଲ୍ଲ୍ୟଃ ॥ ୩॥

ଜନକୋ ହ ବୈଦେହଃ ସ ହୋବାତ ଯୁଜ୍ଞବଲ୍ଲ୍ୟଂ ଭସ୍ମସ୍ନାନେନ କିଂ ଜାୟତ ଇତି ।
 ଯସ୍ୟ କସ୍ୟଚିହ୍ନରୀରଂ ଯାବନ୍ତୋ ରୋମକୂପାସ୍ତ୍ରାବନ୍ତି ଲିଙ୍ଗାନି ଭୃତ୍ୱା ତିଷ୍ଠନ୍ତି ବ୍ରାହ୍ମଣୋ
 ବା କ୍ଷତ୍ରିୟୋ ବା ବୈଶ୍ୟୋ ବା ଶୂଦ୍ରୋ ବା ତଦ୍-ଭସ୍ମଧାରଣାଦେତଚ୍ଛବସ୍ୟ ରୂପଂ ଯସ୍ୟାଂ
 ତସ୍ୟାଂ ହ୍ୟେବାବତିଷ୍ଠତେ ॥ ୪॥

ଜନକୋ ହ ବୈଦେହଃ ପୈତୃଲାଦେନ ସହ ପ୍ରଜାପତିଲୋକଂ
 ଜଗାମ ତଂ ଗତ୍ତୋବାତ ଭୋ ପ୍ରଜାପତେ ତ୍ରିପୁଣ୍ଡ୍ରସ୍ୟ ମାହାତ୍ମ୍ୟଂ ବ୍ରୁହୀତି ।
 ତଂ ପ୍ରଜାପତିରବ୍ରବୀଦ୍ୟଥୈବେଶ୍ୱରସ୍ୟ ମାହାତ୍ମ୍ୟଂ ତଥୈବ ତ୍ରିପୁଣ୍ଡ୍ରସ୍ୟେତି ॥ ୫॥

ଅଥ ପୈଘ୍ନିଲାନୋ ବୈକୁଣ୍ଠଂ ଜଗାମ ତଂ ଗତ୍ସୋବାଚ ଭୋ ବିଷ୍ଣୋ ତ୍ରିପୁଣ୍ଡ୍ରସ୍ୟ ମାହାତ୍ମ୍ୟଂ ବ୍ରୁହୀତି ।
ୟଥୈବେଶ୍ବରସ୍ୟ ମାହାତ୍ମ୍ୟଂ ତଥୈବ ତ୍ରିପୁଣ୍ଡ୍ରକସ୍ୟେତି ବିଷ୍ଣୁରାହ ॥ ୭॥

ଅଥ ପୈଘ୍ନିଲାନୋ କାଲାଗ୍ନିରୁଦ୍ରଂ ପରିସମେତୋବାଚାଧୀହି ଭଗବନ୍ ତ୍ରିପୁଣ୍ଡ୍ରସ୍ୟ ବିଧିମିତି ।
ତ୍ରିପୁଣ୍ଡ୍ରସ୍ୟ ବିଧିମୟା ବକ୍ତୁଂ ନ ଶକ୍ୟ ଇତି ସତ୍ୟମିତି ହୋବାଚାଥ ଭସ୍ମଜ୍ଞନଃ
ସଂସାରାନୁତ୍ୟତେ ଭସ୍ମଶୟାଶୟାନସ୍ତୁକ୍ତଜଗୋଚରଃ ଶିବସାୟୁଜ୍ୟମବାପ୍ନୋତି
ନ ସ ପୁନରାବର୍ତ୍ତତେ ନ ସ ପୁନରାବର୍ତ୍ତତେ ରୁଦ୍ରାଧ୍ୟାୟା ସନ୍ନମୃତତ୍ବଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ।
ସ ଏଷ ଭସ୍ମଜ୍ୟୋତିର୍ବିଭୂତିଧାରଣାଦ୍-ବ୍ରହ୍ମେକତ୍ବଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ବିଭୂତିଧାରଣାଦେବ
ସର୍ବେଷୁ ତୀର୍ଥେଷୁ ସ୍ନାତୋ ଭବତି ବିଭୂତିଧାରଣାଦ୍ବାରାଣସ୍ୟାଂ ସ୍ନାନେନ
ୟତ୍ତଫଳମବାପ୍ନୋତି ତତ୍ତଫଳମଶୁଭେ ।
ସ ଏଷ ଭସ୍ମଜ୍ୟୋତିର୍ଯ୍ୟସ୍ୟ କସ୍ୟଚିଚ୍ଛରୀରେ ତ୍ରିପୁଣ୍ଡ୍ରସ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମ ବର୍ତ୍ତତେ
ପ୍ରଥମା ପ୍ରଜାପତିର୍ଦ୍ବିତୀୟା ବିଷ୍ଣୁସ୍ତୃତୀୟା ସଦାଶିବ ଇତି ସ ଏଷ
ଭସ୍ମଜ୍ୟୋତିରିତି ସ ଏଷ ଭସ୍ମଜ୍ୟୋତିରିତି ॥ ୭॥

ଅଥ କାଲାଗ୍ନିରୁଦ୍ରଂ ଭଗବନ୍ ସନନ୍ତୁମାରଃ ପପ୍ରଚ୍ଛାଧୀହି ଭଗବନ୍ନୁଦ୍ରାକ୍ଷଧାରଣବିଧିଂ ।
ସ ହୋବାଚ ରୁଦ୍ରସ୍ୟ ନୟନାଦୁତ୍ପନ୍ନା ରୁଦ୍ରାକ୍ଷା ଇତି ଲୋକେ ଖ୍ୟାୟନ୍ତେ ସଦାଶିବଃ
ସଂହାରକାଳେ ସଂହାରଂ କୃତ୍ବା ସଂହାରାକ୍ଷଂ ମୁକୁଳୀକରୋତି ତନ୍ନୟନାଦ୍ଭାତା
ରୁଦ୍ରାକ୍ଷା ଇତି ହୋବାଚ ତସ୍ମାଦୁଦ୍ରାକ୍ଷାଣାଂ ରୁଦ୍ରାକ୍ଷତ୍ବମିତି ।
ତଦୁଦ୍ରାକ୍ଷେ ବାଗ୍ନିଷୟେ କୃତେ ଦଶଗୋପ୍ରଦାନେନ ଯତ୍ତଫଳମବାପ୍ନୋତି
ତତ୍ତଫଳମଶୁଭେ ସ ଏଷ ଭସ୍ମଜ୍ୟୋତୀ ରୁଦ୍ରାକ୍ଷ ଇତି ତଦୁଦ୍ରାକ୍ଷଂ କରେଣ
ସ୍ପୃଷ୍ଟ୍ବା ଧାରଣମାତ୍ରେଣ ଦ୍ବିସହସ୍ରଗୋପ୍ରଦାନଫଳଂ ଭବତି ।
ତଦୁଦ୍ରାକ୍ଷେ କର୍ଣ୍ଣୟୋର୍ଧାର୍ଯ୍ୟମାଣେ ଏକାଦଶସହସ୍ରଗୋପ୍ରଦାନଫଳଂ ଭବତି
ଏକାଦଶରୁଦ୍ରତ୍ବଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ।
ତଦୁଦ୍ରାକ୍ଷେ ଶିରସି ଧାର୍ଯ୍ୟମାଣେ କୋଟିଗୋପ୍ରଦାନଫଳଂ ଭବତି ।
ଏତେଷାଂ ସ୍ଥାନାନାଂ କର୍ଣ୍ଣୟୋଃ ଫଳଂ ବକ୍ତୁଂ ନ ଶକ୍ୟମିତି ହୋବାଚ ।

ମୂର୍ତ୍ତି ଚତ୍ୱାରିଂଶଚ୍ଛିଖାୟାମେକଂ ତ୍ରୟଂ ବା ଶ୍ରୋତ୍ରୟୋର୍ଦ୍ୱାଦଶ କର୍ଣ୍ଣେ
ଦ୍ୱାତ୍ରିଂଶଦ୍ୱାଦ୍ୱୋଃ ଷୋଡଶ ଷୋଡଶ ଦ୍ୱାଦଶ ଦ୍ୱାଦଶ ମଣିବନ୍ଧୟୋଃ ଷଡ୍
ଷଡ଼ଞ୍ଜୁଷ୍ଟୟୋସ୍ତତଃ ସଂଧ୍ୟାଂ ସକୁଶୋଃହରହରୁପାସୀତାଗ୍ନିର୍ଜ୍ୟୋତିରିତ୍ୟାଦିଭିରଗ୍ନୌ
ଜୁହୁୟାତ୍ ॥ ୮॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀବୃହଜ୍ଞାବାଲୋପନିଷସ୍ତୁସପ୍ତମଂ ବ୍ରାହ୍ମଣମ୍ ॥ ୭॥

॥ ଅଷ୍ଟମଂ ବ୍ରାହ୍ମଣମ୍ ॥

ଅଥ ବୃହଜ୍ଞାବାଲସ୍ୟ ଫଳଂ ନୋ ବ୍ରୁହି ଭଗବନ୍ନିତି ସ ହୋବାତ ଯ ଶତଦ୍-ବୃହଜ୍ଞାବାଲଂ
ନିତ୍ୟମଧୀତେ ସୋଽଗ୍ନିପୁତୋ ଭବତି ସ ବାୟୁପୁତୋ ଭବତି ସ ଆଦିତ୍ୟପୁତୋ ଭବତି
ସ ସୋମପୁତୋ ଭବତି ସ ବ୍ରହ୍ମପୁତୋ ଭବତି ସ ବିଷ୍ଣୁପୁତୋ ଭବତି ସ ରୁଦ୍ରପୁତୋ ଭବତି
ସ ସର୍ବପୁତୋ ଭବତି ସ ସର୍ବପୁତୋ ଭବତି ॥ ୧॥

ଯ ଶତଦ୍-ବୃହଜ୍ଞାବାଲଂ ନିତ୍ୟମଧୀତେ ସୋଽଗ୍ନିଂ ସ୍ତମ୍ଭୟତି ସ ଆଦିତ୍ୟଂ ସ୍ତମ୍ଭୟତି
ସ ସୋମଂ ସ୍ତମ୍ଭୟତି ସ ଭଦ୍ରକଂ ସ୍ତମ୍ଭୟତି ସ ସର୍ବାନ୍-ଦେବାନ୍-ସ୍ତମ୍ଭୟତି
ସ ସର୍ବାନ୍-ଗ୍ରହାନ୍-ସ୍ତମ୍ଭୟତି ସ ବିଷଂ ସ୍ତମ୍ଭୟତି ସ ବିଷଂ ସ୍ତମ୍ଭୟତି ॥ ୨॥

ଯ ଶତଦ୍-ବୃହଜ୍ଞାବାଲଂ ନିତ୍ୟମଧୀତେ ସ ମୃତ୍ୟୁଂ ତରତି ସ ପାପ୍ମାନଂ
ତରତି ସ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାଂ ତରତି ସ ଭୃଶହତ୍ୟାଂ ତରତି ସ ବୀରହତ୍ୟାଂ
ତରତି ସ ସର୍ବହତ୍ୟାଂ ତରତି ସ ସଂସାରଂ ତରତି ସ ସର୍ବଂ ତରତି ସ ସର୍ବଂ ତରତି ॥ ୩॥

ଯ ଶତଦ୍-ବୃହଜ୍ଞାବାଲଂ ନିତ୍ୟମଧୀତେ ସ ଭୂର୍ଲୋକଂ ଜୟତି ସ ଭୁବର୍ଲୋକଂ ଜୟତି
ସ ସୁବର୍ଲୋକଂ ଜୟତି ସ ମହର୍ଲୋକଂ ଜୟତି ସ ଜନୋଲୋକଂ ଜୟତି ସ ତପୋଲୋକଂ
ଜୟତି ସ ସତ୍ୟଲୋକଂ ଜୟତି ସ ସର୍ବାଂଲ୍ଲୋକାଞ୍ଜୟତି ସ ସର୍ବାଂଲ୍ଲୋକାଞ୍ଜୟତି ॥ ୪॥

ଯ ଏତଦ୍-ବୃହଜ୍ଞାବାଲ୍ ନିତ୍ୟମଧୀତେ ସ ରତୋଽଧୀତେ ସ ଯଜ୍ଞଂଷ୍ୟଧୀତେ
ସ ସାମାନ୍ୟଧୀତେ ସୋଽଧର୍ବଣମଧୀତେ ସୋଽଜିରସମଧୀତେ ସ ଶାଖା
ଅଧୀତେ ସ କଲ୍ଲାନଧୀତେ ସ ନାରଣଂସୀରଧୀତେ ସ ପୁରଣାନ୍ୟଧୀତେ
ସ ବ୍ରହ୍ମପ୍ରଣବମଧୀତେ ସ ବ୍ରହ୍ମପ୍ରଣବମଧୀତେ ॥ ୫॥

ଅନୁପନୀତଗତମେକମେକେନୋପନୀତେନ ତତ୍ତ୍ୱମନୁପନୀତଗତମେକମେକେନ
ଗୃହସ୍ଥେନ ତତ୍ତ୍ୱମଂ ଗୃହସ୍ଥଗତମେକମେକେନ ବାନପ୍ରସ୍ଥେନ ତତ୍ତ୍ୱମଂ
ବାନପ୍ରସ୍ଥଗତମେକମେକେନ ଯତିନା ତତ୍ତ୍ୱମଂ ଯତୀନାଂ ତୁ ଶତଂ ପୂର୍ଣ୍ଣମେକମେକେନ
ରୁଦ୍ରଜାପକେନ ତତ୍ତ୍ୱମଂ ରୁଦ୍ରଜାପକଗତମେକମେକେନ ଅଧର୍ବଣିରଃଶିଖାଧ୍ୟାପକେନ
ତତ୍ତ୍ୱମମଧର୍ବଣିରଃଶିଖାଧ୍ୟାପକଗତମେକମେକେନ ବୃହଜ୍ଞାବାଲୋପନିଷଦଧ୍ୟାପକେନ
ତତ୍ତ୍ୱମଂ ତଦ୍ୱା ଏତପୁରଂ ଧାମ ବୃହଜ୍ଞାବାଲୋପନୀଷଦ୍ୱପଶୀଲସ୍ୟ
ୟତ୍ର ନ ସୂର୍ଯ୍ୟସ୍ତପତି ଯତ୍ର ନ ବାୟୁର୍ବାତି ଯତ୍ର ନ ଚନ୍ଦ୍ରମା ଭାତି
ୟତ୍ର ନ ନକ୍ଷତ୍ରାଣି ଭାନ୍ତି ଯତ୍ର ନାଗ୍ନିର୍ଦହତି ଯତ୍ର ନ ମୃତ୍ୟୁଃ ପ୍ରବିଶତି
ୟତ୍ର ନ ଦୁଃଖାନି ପ୍ରବିଶନ୍ତି ସଦାନନ୍ଦଂ ପରମାନନ୍ଦଂ ଶାନ୍ତଂ ଶାଶ୍ୱତଂ
ସଦାଶିବଂ ବ୍ରହ୍ମାଦିବନ୍ଦିତଂ ଯୋଗିଧ୍ୟେୟଂ ପରଂ ପଦଂ
ୟତ୍ର ଗତ୍ୱା ନ ନିବର୍ତ୍ତନ୍ତେ ଯୋଗିନଃ ।

ତଦେତଦ୍ୱତାତ୍ପର୍ୟାକ୍ତମ୍ —
ତଦ୍ୱିଷ୍ଣୋଃ ପରମଂ ପଦଂ ସଦା ପଶ୍ୟନ୍ତି ସୁରୟଃ ।
ଦିବୀବ ଚକ୍ଷୁରାତତମ୍ ॥
ତଦ୍ୱିପ୍ରାସୋ ବିପନ୍ୟବୋ ଜାଗୃବାଂସଃ ସମିକ୍ଷତେ ।
ବିଷ୍ଣୋର୍ଯ୍ୟପୁରମଂ ପଦମ୍ ॥ ଓଁ ସତ୍ୟମିତ୍ୟୁପନିଷତ୍ ॥ ୬॥

॥ ଇତି ଶ୍ରୀବୃହଜ୍ଞାବାଲୋପନିଷସ୍ତୁଅଷ୍ଟମଂ ବ୍ରାହ୍ମଣମ୍ ॥ ୮॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣୁୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ।
ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଗୁଁସସ୍ତନୁଭିଃ । ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ।
ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଜ୍ଞଗ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ।
ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତାକ୍ଷ୍ୟା ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ।
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ଇତ୍ୟର୍ଥବେଦୀୟ ବୃହଜ୍ଞାବାଲୋପନିଷତ୍ପ୍ରମାପ୍ତା ॥

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ଶାରଭ ଉପନିଷଦ

(Sharabhopenisat / Sharabha Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ ଡରଣୀସେନ ମେହେର

ଶରତୋପନିଷତ୍ / ଶରତ ଉପନିଷଦ

॥ ଅଥ ଶରତୋପନିଷତ୍ ॥

ସର୍ବଂ ସଂତ୍ୟଜ୍ୟ ମୁନୟୋ ଯଦ୍-ଭଜନ୍ତ୍ୟାତ୍ମରୂପତଃ ।

ତଚ୍ଛାରତଂ ତ୍ରିପାଦ୍-ବ୍ରହ୍ମ ସ୍ୱମାତ୍ରମବଶିଷ୍ୟତେ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ତ୍ତେତିଃ ଶୃଣୁୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ।

ଦ୍ୱିରେରଞ୍ଜେସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଗୁଁସସ୍ତନୁତିଃ । ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ।

ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ।

ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତାର୍ଷେୟା ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ।

ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ଅଥ ହୈନଂ ପୈଠ୍ନାଦୋ ବ୍ରହ୍ମାଣମୁବାଚ ଭୋ ଭଗବନ୍ ବ୍ରହ୍ମବିଷ୍ଣୁରୁଦ୍ରାଣାଂ

ମଧ୍ୟେ କୋ ବାଽପିକତରୋ ଧ୍ୟାୟଃ ସ୍ୟାଉଷ୍ମମେବ ନୋ ବ୍ରୁହୀତି ।

ତସ୍ମୈ ସ ହୋବାଚ ପିତାମହଶ୍ଚ ହେ ପୈଠ୍ନାଦ ଶୃଣୁ ବାକ୍ୟମେତତ୍ ।

ବହୁନି ପୁଣ୍ୟାନି କୃତାନି ଯେନ ତେନୈବ ଲଭ୍ୟଃ ପରମେଶ୍ୱରୋଽସୌ ।

ୟସ୍ୟାଙ୍ଗଜୋଽହଂ ହରିରିନ୍ଦ୍ରମୁଖ୍ୟା ମୋହାନୁ ଜାନନ୍ତି ସୁରେନ୍ଦ୍ରମୁଖ୍ୟାଃ ॥ ୧ ॥

ପ୍ରଭୁଂ ବରେଣ୍ୟଂ ପିତରଂ ମହେଶଂ ଯୋ ବ୍ରହ୍ମାଣଂ ବିଦଧାତି ତସ୍ମୈ ।

ବେଦାଂଶ୍ଚ ସର୍ବାନ୍ପ୍ରହିଣୋତି ଚାଗ୍ର୍ୟଂ ତଂ ବୈ ପ୍ରଭୁଂ ପିତରଂ ଦେବତାନାମ୍ ॥ ୨ ॥

ମମାପି ବିଷ୍ଣୋର୍ଜନକଂ ଦେବମୀତ୍ୟଂ ଯୋଽନ୍ତକାଲେ ସର୍ବଲୋକାନ୍ସଂଜହାର ॥ ୩ ॥

ସ ଏକଃ ଶ୍ରେଷ୍ଠଶ୍ଚ ସର୍ବଶାସ୍ତ୍ରା ସ ଏବ ବରିଷ୍ଠଶ୍ଚ ।

ୟୋ ଘୋରଂ ବେଷମାସ୍ତାୟ ଶରତାଖ୍ୟଂ ମହେଶ୍ୱରଃ ।

ନୃସିଂହଂ ଲୋକହତ୍ତାରଂ ସଂଜଘାନ ମହାବଲଃ ॥ ୪ ॥

ହରିଂ ହରନ୍ତଂ ପାଦାଭ୍ୟାମନୁୟାତି ସୁରେଶ୍ୱରାଃ ।
ମା ବଧୀଃ ପୁରୁଷଂ ବିଷ୍ଣୁଂ ବିକ୍ରମସ୍ତୁ ମହାନସି ॥ ୫ ॥

କୃପୟା ଭଗବାନ୍ନିଷ୍ଠଂ ବିଦଦାର ନଶୈଃ ଖରୈଃ ।
ଚର୍ମାମ୍ବୁରୋ ମହାବୀରୋ ବୀରଭଦ୍ରୋ ବଭୂବ ହ ॥ ୬ ॥

ସ ଏକୋ ରୁଦ୍ରୋ ଧ୍ୟାୟଃ ସର୍ବେଷାଂ ସର୍ବସିଦ୍ଧୟେ ।
ୟୋ ବ୍ରହ୍ମଣଃ ପଞ୍ଚମବକ୍ତ୍ରହତ୍ତା ତସ୍ମୈ ରୁଦ୍ରାୟ ନମୋ ଅସ୍ତୁ ॥ ୭ ॥

ୟୋ ବିସ୍ମୁଲିଙ୍ଗେନ ଲଲାଟଜେନ ସର୍ବଂ ଜଗଦ୍-ଭସ୍ମସାମ୍ରାଂକରୋତି ।
ପୁନଶ୍ଚ ସୃଷ୍ଟା ପୁନରପ୍ୟରକ୍ଷଦେବଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରଂ ପ୍ରକଟୀକରୋତି ।
ତସ୍ମୈ ରୁଦ୍ରାୟ ନମୋ ଅସ୍ତୁ ॥ ୮ ॥

ୟୋ ବାମପାଦେନ ଜଘାନ କାଲଂ ଘୋରଂ ପପେଥୋ ହାଲହଲଂ ଦହନ୍ତମ୍ ।
ତସ୍ମୈ ରୁଦ୍ରାୟ ନମୋ ଅସ୍ତୁ ॥ ୯ ॥

ୟୋ ବାମପାଦାର୍ଚିତବିଷ୍ଣୁନେତ୍ରସ୍ତସ୍ମୈ ଦଦୌ ଚକ୍ରମତୀବ ହୃଷ୍ଣଃ ।
ତସ୍ମୈ ରୁଦ୍ରାୟ ନମୋ ଅସ୍ତୁ ॥ ୧୦ ॥

ୟୋ ଦକ୍ଷୟଞ୍ଜେ ସୁରସଙ୍ଗାନ୍ନିଜିତ୍ୟା ବିଷ୍ଣୁଂ ବବନ୍ଧୋରଗପାଶେନ ବୀରଃ ।
ତସ୍ମୈ ରୁଦ୍ରାୟ ନମୋ ଅସ୍ତୁ ॥ ୧୧ ॥

ୟୋ ଲୀଳୟୈବ ତ୍ରିପୁରଂ ଦଦାହ ବିଷ୍ଣୁଂ କବିଂ ସୋମସୂର୍ଯ୍ୟାଗ୍ନିନେତ୍ରଃ ।
ସର୍ବେ ଦେବାଃ ପଶୁତାମବାପୁଃ ସ୍ୱୟଂ ତସ୍ମାଦ୍ଭୁବତିର୍ବଭୂବ ।
ତସ୍ମୈ ରୁଦ୍ରାୟ ନମୋ ଅସ୍ତୁ ॥ ୧୨ ॥

ଯୋ ମହ୍ୟାକୂର୍ମାଦିବରାହସିଂହାନ୍ତିଷ୍ଠଂ କ୍ରମନ୍ତଂ ବାମନମାଦିବିଷ୍ଣୁମ୍ ।
ବିବିକ୍ଳବଂ ପୀତ୍ୟମାନଂ ସୁରେଶଂ ଭସ୍ମୀତକାର ମନ୍ଥୁର୍ଯଂ ଯମଂ ଚ ।
ତସ୍ମୈ ରୁଦ୍ରାୟ ନମୋ ଅସ୍ତୁ ॥ ୧୩ ॥

ଏବଂ ପ୍ରକାରେଣ ବହୁଧା ପ୍ରତୁଷ୍ଠା କ୍ଷମାପୟାମାସୁର୍ନୀଲକଣ୍ଠଂ ମହେଶ୍ଵରମ୍ ।
ତାପତ୍ରୟସମୁଦ୍-ଭୂତଜନ୍ମମୃତ୍ୟୁଜରାଦିଭିଃ ।
ନାନାବିଧାନି ଦୁଃଖାନି ଜହାର ପରମେଶ୍ଵରଃ ॥ ୧୪ ॥

ଏବଂ ମନ୍ତ୍ରେଃ ପ୍ରାର୍ଥ୍ୟମାନ ଆତ୍ମା ବୈ ସର୍ବଦେହିନାମ୍ ।
ଶଙ୍କରୋ ଭଗବାନାଦ୍ୟୋ ରରକ୍ଷ ସକଳାଃ ପ୍ରଜାଃ ॥ ୧୫ ॥

ୟସ୍ମାଦାମ୍ଭୋରୁହଦ୍ବନ୍ଧଂ ମୃଗ୍ୟତେ ବିଷ୍ଣୁନା ସହ ।
ସୁତ୍ବା ସୁତ୍ୟଂ ମହେଶାନମବାହ୍ନନସଗୋଚରମ୍ ॥ ୧୬ ॥

ଭକ୍ତ୍ୟା ନମ୍ରତନୋର୍ବିଷ୍ଣୋଃ ପ୍ରସାଦମକରୋଦ୍ବିଭୁଃ ।
ୟତୋ ବାଚୋ ନିବର୍ତ୍ତନ୍ତେ ଅପ୍ରାପ୍ୟ ମନସା ସହ ।
ଆନନ୍ଦଂ ବ୍ରହ୍ମଣୋ ବିଦ୍ବାନ୍ ବିଭେତି କଦାଚନେତି ॥ ୧୭ ॥

ଅଶୋରଣୀୟାନ୍ନହତୋ ମହୀୟାନ୍ନାତ୍ମାସ୍ୟ ଜନ୍ତୋର୍ନିହିତୋ ଗୁହାୟାମ୍ ।
ତମକ୍ରତୁଂ ପଶ୍ୟତି ବୀତଶୋକୋ ଧାତୁଃ ପ୍ରସାଦାନ୍ନହିମାନମୀଶମ୍ ॥ ୧୮ ॥

ବସିଷ୍ଠବୈୟାସକିବାମଦେବବିରିଚ୍ଛିମୁଖୈର୍ହୃଦି ଭାବ୍ୟମାନଃ ।
ସନସ୍ତୁଜାତାଦିସନାତନାଦୈର୍ଯ୍ୟରୀତ୍ୟୋ ମହେଶୋ ଭଗବାନାଦିଦେବଃ ॥ ୧୯ ॥

ସତ୍ୟୋ ନିତ୍ୟଃ ସର୍ବସାକ୍ଷୀ ମହେଶୋ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦୋ ନିର୍ବିକଲ୍ମୋ ନିରାଖ୍ୟଃ ।
ଅଚିନ୍ତ୍ୟଶକ୍ତିର୍ଭଗବାନ୍-ଗିରୀଶଃ ସ୍ଵାବିଦ୍ୟାୟା କଲ୍ପିତମାନଭୂମିଃ ॥ ୨୦ ॥

ଅତିମୋହକରୀ ମାୟା ମମ ବିଷ୍ଣୋଃ ସୁବ୍ରତ ।
ତସ୍ୟ ପାଦାମ୍ବୁଜଧ୍ୟାନାଦ୍ଭସ୍ତରା ସୁତରା ଭବେତ୍ ॥ ୨୧ ॥

ବିଷ୍ଣୁର୍ବିଶ୍ୱଜଗଦ୍ୟୋନିଃ ସ୍ୱାଂଶତୁତୈଃ ସ୍ୱକୈଃ ସହ ।
ମମାଂଶସଂଭବୋ ଭୂତ୍ୱା ପାଲୟତ୍ୟଶିଳଂ ଜଗତ୍ ॥ ୨୨ ॥

ବିନାଶଂ କାଲତୋ ଯାତି ତତୋଽନ୍ୟସ୍ତ୍ରକଳଂ ମୃଷା ।
ଓଁ ତସ୍ମୈ ମହାଗ୍ରାସାୟ ମହାଦେବାୟ ଶୂଳିନେ ।
ମହେଶ୍ୱରାୟ ମୃତାୟ ତସ୍ମୈ ରୁଦ୍ରାୟ ନମୋ ଅସ୍ତୁ ॥ ୨୩ ॥

ଏକୋ ବିଷ୍ଣୁର୍ମହଦ୍-ଭୂତଂ ପୃଥଗ୍ଭୂତାନ୍ୟନେକଶଃ ।
ତ୍ରୀଲୋକାନ୍ଧ୍ୟାପ୍ୟ ଭୂତାନ୍ତା ଭୁକ୍ତେ ବିଶ୍ୱଭୁଗବ୍ୟୟଃ ॥ ୨୪ ॥

ଚତୁର୍ଭୁକ୍ତ ଚତୁର୍ଭୁକ୍ତ ଦ୍ୱାଭ୍ୟାଂ ପଞ୍ଚଭିରେବ ଚ ।
ହୃୟତେ ଚ ପୁନର୍ଦ୍ୱାଭ୍ୟାଂ ସ ମେ ବିଷ୍ଣୁଃ ପ୍ରସୀଦତୁ ॥ ୨୫ ॥

ବ୍ରହ୍ମାର୍ପଣଂ ବ୍ରହ୍ମ ହବିର୍ବ୍ରହ୍ମାଗ୍ନୌ ବ୍ରହ୍ମଣା ହୃତମ୍ ।
ବ୍ରହ୍ମୈବ ଚେନ ଗନ୍ତବ୍ୟଂ ବ୍ରହ୍ମକର୍ମସମାପିନା ॥ ୨୬ ॥

ଶରା ଜୀବାସ୍ତଦଞ୍ଜେଷୁ ଭାତି ନିତ୍ୟଂ ହରିଃ ସ୍ୱୟମ୍ ।
ବ୍ରହ୍ମୈବ ଶରଭଃ ସାକ୍ଷୀନ୍ନୋକ୍ଷଦୋଽୟଂ ମହାମୁନେ ॥ ୨୭ ॥

ମାୟାବଶାଦେବ ଦେବା ମୋହିତା ମମତାଦିଭିଃ ।
ତସ୍ୟ ମାହାତ୍ମ୍ୟଲେଶାଂଶଂ ବକ୍ତୁଂ କେନାପ୍ୟଶକ୍ୟତେ ॥ ୨୮ ॥

ପରାପୁରତରଂ ବ୍ରହ୍ମ ଯୁପୁରାପୁରତୋ ହରିଃ ।
ପରାପୁରତୋ ହୀଶସ୍ତସ୍ମାଦ୍ଭୂଲ୍ୟୋଽଧିକୋ ନ ହି ॥ ୨୯ ॥

ଏକ ଏବ ଶିବୋ ନିତ୍ୟସ୍ତତୋଽନ୍ୟସ୍ତକଲଂ ମୃଷା ।
ତସ୍ମାତ୍ତ୍ୱର୍ତ୍ତାନ୍ପରିତ୍ୟଜ୍ୟ ଧ୍ୟେୟାନ୍ନିଷ୍ଠାଦିକାନ୍ସୁରାନ୍ ॥ ୩୦ ॥

ଶିବ ଏବ ସଦା ଧ୍ୟେୟଃ ସର୍ବସଂସାରମୋଚକଃ ।
ତସ୍ମୈ ମହାଗ୍ରାସାୟ ମହେଶ୍ୱରାୟ ନମଃ ॥ ୩୧ ॥

ପୈତ୍ତଲୀଦଂ ମହାଶାସ୍ତ୍ରଂ ନ ଦେୟଂ ଯସ୍ୟାକସ୍ୟଚିତ୍ ।
ନାସ୍ତ୍ରିକାୟ କୃତୟାୟ ଦୁର୍ବୃତ୍ତାୟ ଦୁରାତ୍ମନେ ॥ ୩୨ ॥

ଦାମ୍ଭିକାୟ ନୃଶଂସାୟ ଶଠାୟାନୃତଭାଷିଣେ ।
ସୁବ୍ରତାୟ ସୁଭକ୍ତାୟ ସୁବୃତ୍ତାୟ ସୁଶୀଳିନେ ॥ ୩୩ ॥

ଗୁରୁଭକ୍ତାୟ ଦାନ୍ତାୟ ଶାନ୍ତାୟ ଋତୁଚେତସେ ।
ଶିବଭକ୍ତାୟ ଦାତବ୍ୟଂ ବ୍ରହ୍ମକର୍ମୋକ୍ତ୍ୟୀମତେ ॥ ୩୪ ॥

ସୁଭକ୍ତାୟୈବ ଦାତବ୍ୟମକୃତୟାୟ ସୁବ୍ରତ ।
ନ ଦାତବ୍ୟଂ ସଦା ଗୋପ୍ୟଂ ଯତ୍ନେନୈବ ଦ୍ୱିଜୋଽପ ॥ ୩୫ ॥

ଏତପୈତ୍ତଲୀଦଂ ମହାଶାସ୍ତ୍ରଂ ଯୋଃଧୀତେ ଶ୍ରାବୟେଦ୍ଭିଜଃ ।
ସ ଜନ୍ମମରଣେଭ୍ୟୋ ମୁକ୍ତୋ ଭବତି । ଯୋ ଜାନୀତେ ସୋଽମୃତତ୍ୱଂ ଚ ଗଚ୍ଛତି ।
ଗର୍ଭବାସାଦ୍ଧିମୁକ୍ତୋ ଭବତି । ସୁରାପାନାତ୍-ପୂତୋ ଭବତି ।
ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣସ୍ତେୟାତ୍-ପୂତୋ ଭବତି । ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାତ୍-ପୂତୋ ଭବତି ।
ଗୁରୁତଲ୍ଲଗମନାତ୍-ପୂତୋ ଭବତି । ସ ସର୍ବାନ୍-ବେଦାନଧୀତୋ ଭବତି ।
ସ ସର୍ବାନ୍-ଦେବାନ୍-ଧ୍ୟାତୋ ଭବତି । ସ ସମସ୍ତମହାପାତକୋପପାତକାତ୍-ପୂତୋ ଭବତି ।
ତସ୍ମାଦବିମୁକ୍ତମାଶ୍ରିତୋ ଭବତି । ସ ସତତଂ ଶିବପ୍ରିୟୋ ଭବତି । ସ ଶିବସାୟୁଜ୍ୟମେତି ।
ନ ସ ପୁନରାବର୍ତ୍ତତେ ନ ସ ପୁନରାବର୍ତ୍ତତେ । ବ୍ରହ୍ମୈବ ଭବତି ।
ଇତ୍ୟାହ ଉଗବାନ୍-ବ୍ରହ୍ମେତୁ୍ୟପନିଷତ୍ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣୁୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ।
ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଗୁଁସସ୍ତନୁଭିଃ । ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ।
ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ।
ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତାଶ୍ୟାଂ ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ।
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ଇତି ଶରତୋପନିଷତ୍ସମାପ୍ତା ॥

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ଭସ୍ମଜାବାଲି ଉପନିଷଦ

(Bhasmajaabaalopanisat / Bhasmajaabaala Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଶ୍ରୀ ଅରୁଣ କୁମାର ପରିଡ଼ା

ଭସ୍ମଜାବାଲୋପନିଷଦ୍ / ଭସ୍ମଜାବାଲ ଉପନିଷଦ

॥ ଅଥ ଭସ୍ମଜାବାଲୋପନିଷଦ୍ ॥

ଯୁସ୍ତାମ୍ୟଜ୍ଞାନକାଲାଗ୍ନିସ୍ଵାତିରିକ୍ତାସ୍ତିତାତ୍ରମମ୍ ।

କରୋତି ଭସ୍ମ ନିଃଶେଷଂ ତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମେବାସ୍ମି କେବଲମ୍ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣ୍ଠୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷଭିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ।
ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟବାଗ୍ନୁସ୍ତନ୍ତୁଭିଃ । ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ।
ସ୍ଵସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ଵସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ଵବେଦାଃ ।
ସ୍ଵସ୍ତି ନସ୍ତାକ୍ଷ୍ୟା ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ଵସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ।
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ହରିଃ ଓଁ ॥

ଅଥ ଜାବାଲୋ ଭୁସୁଣ୍ଠଃ କୈଲାସଶିଖରାବାସମୋଂକାରସ୍ଵରୂପିଣଂ ମହାଦେବମୁମାର୍ଯକୃତଶେଖରଂ
ସୋମସୂର୍ଯ୍ୟାଗ୍ନିନୟନମନନ୍ତେନ୍ଦୁରବିପ୍ରଭଂ ବ୍ୟାଘ୍ରଚର୍ମାମ୍ବରଧରଂ ମୃଗହସ୍ତଂ ଭସ୍ମୋଞ୍ଜୁଲିତବିଗ୍ରହଂ
ତିର୍ଯ୍ୟକ୍-ତ୍ରିପୁଣ୍ଡ୍ରରେଖାବିରାଜମାନଭାଲପ୍ରଦେଶଂ ସ୍ଥିତସଂପୂର୍ଣ୍ଣପଞ୍ଚବିଧପଞ୍ଚାନନଂ
ବୀରାସନାରୁଦ୍ରମପ୍ରମେୟମନାଦ୍ୟନନ୍ତଂ ନିଷ୍କାଳଂ ନିର୍ଗୁଣଂ ଶାନ୍ତଂ ନିରଞ୍ଜନମନାମୟଂ
ଦ୍ଵଂଫଞ୍ଜୁର୍ବାଣଂ ଶିବନାମାନ୍ୟନିଶମୁଦରନ୍ତଂ ହିରଣ୍ୟବାହୁଂ ହିରଣ୍ୟରୂପଂ ହିରଣ୍ୟବର୍ଣ୍ଣଂ
ହିରଣ୍ୟନିଧିମଦ୍ୱୈତଂ ଚତୁର୍ଥଂ ବ୍ରହ୍ମବିଷ୍ଣୁରୁଦ୍ରାତୀତମେକମାଶାସ୍ୟଂ ଭଗବନ୍ତଂ ଶିବଂ ପ୍ରଣମ୍ୟ
ମୁହୁର୍ମୁହୁରଭ୍ୟର୍ଚ୍ୟ ଶ୍ରୀଫଳଦଲୈସ୍ତେନ ଭସ୍ମନା ଚ ନତୋଽପାଙ୍ଗଃ କୃତାଞ୍ଜଲିପୁଟଃ ପପ୍ରଚ୍ଛାଧୀହି
ଭଗବନ୍ନେଦସାରମୁଚ୍ଚୃତ୍ୟ ତ୍ରିପୁଣ୍ଡ୍ରବିଧିଂ ଯସ୍ମାଦନ୍ୟାନପେକ୍ଷମେବ ମୋକ୍ଷୋପଲବ୍ଧିଃ ।
କିଂ ଭସ୍ମନୋ ଦ୍ରବ୍ୟମ୍ । କାନି ସ୍ଥାନାନି । ମନବୋଽପ୍ୟତ୍ର କେ ବା ।
କତି ବା ତସ୍ୟ ଧାରଣମ୍ । କେ ବାତ୍ରାଧିକାରିଣଃ । ନିୟମସ୍ତେଷାଂ କୋ ବା ।
ମାମନ୍ତେବାସିନମନୁଶାସୟାମୋକ୍ଷମିତି ।

ଅଥ ସ ହୋବାତ ଭଗବାନ୍‌ପରମେଶ୍ଵରଃ ପରମକାରୁଣିକଃ ପ୍ରମଥାନ୍‌ସୁରାନପି ସୋଽନ୍ତୀକ୍ଷ୍ୟ
 ପୂତଂ ପ୍ରାତରୁଦୟାଢ୍ଢୋମୟଂ ବ୍ରହ୍ମପର୍ଣ୍ଣେ ନିଧାୟ ତ୍ର୍ୟମ୍ବକମିତି ମନ୍ତ୍ରେଣ ଶୋଷୟେତ୍ ।
 ଯେନ କେନାପି ତେଜସା ତସ୍ମିନ୍‌ହ୍ୟୋକ୍ତମାର୍ଗେଣ ପ୍ରତିଷ୍ଠାପ୍ୟ ବହିଂ ତତ୍ର ତଢ୍ଢୋମୟଦ୍ରବ୍ୟଂ
 ନିଧାୟ ସୋମାୟ ସ୍ଵାହେତି ମନ୍ତ୍ରେଣ ତତସ୍ତିଲବ୍ରୀହିଭିଃ ସାଜ୍ୟୈର୍ଜହ୍ନୁୟାତ୍ ।
 ଅୟଂ ତେନାଷ୍ଟୋତ୍ରରସହସ୍ରଂ ସାର୍ଥମେତଦ୍ଵା । ତତ୍ରାଜ୍ୟସ୍ୟ ପର୍ଣ୍ଣମୟା ଭୂଦୁର୍ଭବତି ।
 ତେନ ନ ପାପଂ ଶୃଣୋତି ।
 ତଢ୍ଢୋମମନ୍ତ୍ରସ୍ୟମ୍ବକମିତ୍ୟେବ ଅନ୍ତେ ସ୍ଵିଷ୍ଟକୃତ୍‌-ପୂର୍ଣ୍ଣାଦୁତିସ୍ତେନୈବାଷ୍ଠଦିକ୍ଷୁ ବଲିପ୍ରଦାନମ୍ ।
 ତଦ୍‌-ଭସ୍ମ ଗାୟତ୍ରୀ ସଂପ୍ରୋକ୍ଷ୍ୟ ତର୍ଜନେ ରାଜତେ ତାମ୍ରେ ମୃଶ୍ଣୟେ
 ବା ପାତ୍ରେ ନିଧାୟ ରୁଦ୍ରମନ୍ତ୍ରେଃ ପୁନରଭ୍ୟାକ୍ଷ୍ୟ ଶୁଦ୍ଧଦେଶେ ସଂସ୍ଥାପୟେତ୍ ।
 ତତୋ ଭୋଜୟେଦ୍‌-ବ୍ରାହ୍ମଣାନ୍ । ତତଃ ସ୍ଵୟଂ ପୂତୋ ଭବତି ।
 ମାନସ୍ତୋକ ଇତି ସଦ୍ୟୋ ଜାତମିତ୍ୟାଦି ପଞ୍ଚବ୍ରହ୍ମମନ୍ତ୍ରେର୍ଭସ୍ମ ସଂଗୃହ୍ୟାଗ୍ନିରିତି ଭସ୍ମ ବାୟୁରିତି
 ଭସ୍ମ ଜଲମିତି ଭସ୍ମ ସ୍ଥଳମିତି ଭସ୍ମ ବ୍ୟୋମେତି ଭସ୍ମ ଦେବା ଭସ୍ମ ଋଷୟୋ ଭସ୍ମ ।
 ସର୍ବଂ ହ ବା ଏତଦିଦଂ ଭସ୍ମ ପୂତଂ ପାବନଂ ନମାମି ସଦ୍ୟଃ ସମସ୍ତାଘଶାସକମିତି ଶିରସାଭିନମ୍ୟ ।
 ପୂତେ ବାମହସ୍ତେ ବାମଦେବାୟେତି ନିଧାୟ ତ୍ର୍ୟମ୍ବକମିତି ସଂପ୍ରୋକ୍ଷ୍ୟ ଶୁଦ୍ଧଂ ଶୁଦ୍ଧେନେତି
 ସଂମୃଜ୍ୟ ସଂଶୋଧ୍ୟ ତେନୈବାପାଦଶୀର୍ଷମୁଜ୍ଜୁଲନମାତରେତ୍ ।
 ତତ୍ର ବ୍ରହ୍ମମନ୍ତ୍ରାଃ ପଞ୍ଚି । ତତଃ ଶେଷସ୍ୟ ଭସ୍ମନୋ ବିନିୟୋଗଃ ।
 ତର୍ଜନୀମଧ୍ୟମାନାମିକାଭିରରଗ୍ନେର୍ଭସ୍ମାସୀତି ଭସ୍ମ ସଂଗୃହ୍ୟ ମୂର୍ଧାନମିତି ମୂର୍ଧନ୍ୟଗ୍ରେ ନ୍ୟସେତ୍ ।
 ତ୍ର୍ୟମ୍ବକମିତି ଲଲାଟେ ନୀଲଗ୍ରୀବାୟେତି କଣ୍ଠେ କଣ୍ଠସ୍ୟ ଦକ୍ଷିଣେ ପାର୍ଶ୍ଵେ ତ୍ର୍ୟାୟୁଷମିତିବାମେତି
 କପୋଲୟୋଃ କାଲାୟେତି ନେତ୍ରୟୋସ୍ତ୍ରିଲୋଚନାୟେତି ଶ୍ରୋତ୍ରୟୋଃ
 ଶୃଣବାମେତି ବକ୍ତ୍ରେ ପ୍ରବ୍ରବାମେତି ହୃଦୟେ ଆତ୍ମନ ଇତି ନାଭୌ
 ନାଭିରିତି ମନ୍ତ୍ରେଣ ଦକ୍ଷିଣଭୂଜମୂଳେ ଭବାୟେତି ତନ୍ମଧ୍ୟେ ରୁଦ୍ରାୟେତି
 ତନ୍ମଣିବନ୍ଧେ ଶର୍ବାୟେତି ତହ୍ନରପୃଷ୍ଠେ ପଶୁପତୟ ଇତି ବାମବାହୁମୂଳେ
 ଭଗ୍ରାୟେତି ତନ୍ମଧ୍ୟେ ଅଗ୍ରେବଧାୟେତି ତନ୍ମଣିବନ୍ଧେ ଦୂରେବଧାୟେତି
 ତହ୍ନରପୃଷ୍ଠେ ନମୋ ହନ୍ତୁ ଇତି ଅଂସେ ଶଙ୍କରାୟେତି ଯଥାକ୍ରମଂ

ଭସ୍ମ ଧୃତ୍ୱା ସୋମାୟେତି ଶିବଂ ନତ୍ୱା ତତଃ ପ୍ରକ୍ଷାଳ୍ୟ ତଦ୍-ଭସ୍ମାପଃ ପୁନଃସ୍ଥିତି ପିବେତ୍ ।
 ନାଧୋ ତ୍ୟାଜ୍ୟଂ ନାଧୋ ତ୍ୟାଜ୍ୟମ୍ ।
 ଏତନ୍ନଧ୍ୟାନ୍ନସାୟାହ୍ନେଷୁ ତ୍ରିକାଳେଷୁ ବିଧିବଦ୍-ଭସ୍ମଧାରଣମପ୍ରମାଦେନ କାର୍ଯ୍ୟମ୍ ।
 ପ୍ରମାଦାପୃତିତୋ ଭବତି । ବ୍ରାହ୍ମଣାନାମୟମେବ ଧର୍ମୋଽୟମେବ ଧର୍ମଃ ।
 ଏବଂ ଭସ୍ମଧାରଣମକୃତ୍ୱା ନାଶ୍ନୀୟାଦାପୋଽନ୍ନମନ୍ୟଦ୍ୱା ।
 ପ୍ରମାଦାତ୍ୟକ୍ତ୍ୱା ଭସ୍ମଧାରଣଂ ନ ଗାୟତ୍ରୀଂ ଜପେତ୍ ।
 ନ ଭୁକ୍ତୁୟାଦଗ୍ନୌ ତର୍ପୟେଦ୍ଦେବାନୃଷୀନ୍ପିତ୍ରାଦୀନ୍ ।
 ଅୟମେବ ଧର୍ମଃ ସନାତନଃ ସର୍ବପାପନାଶକୋ ମୋକ୍ଷହେତୁଃ ।
 ନିତ୍ୟୋଽୟଂ ଧର୍ମୋ ବ୍ରାହ୍ମଣାନାଂ ବ୍ରହ୍ମଚାରିଗୃହିବାନପ୍ରସ୍ଥୟତୀନାମ୍ ।
 ଏତଦକରଣେ ପ୍ରତ୍ୟବୈତି ବ୍ରାହ୍ମଣଃ ।
 ଅକୃତ୍ୱା ପ୍ରମାଦେନୈତଦଷ୍ଟୋଽରଣତଂ ଜଲମଧ୍ୟେ ସ୍ଥିତ୍ୱା ଗାୟତ୍ରୀଂ
 ଜପ୍ତ୍ୱୋପୋଷଣେନୈକେନ ଶୁଦ୍ଧୋ ଭବତି ।
 ଯତିର୍ଭସ୍ମଧାରଣଂ ତ୍ୟକ୍ତ୍ୱୈକଦୋପୋଷ୍ୟ ଦ୍ୱାଦଶସହସ୍ରପ୍ରଣବଂ ଜପ୍ତ୍ୱା ଶୁଦ୍ଧୋ ଭବତି ।
 ଅନ୍ୟଥେନ୍ଦ୍ରୋ ଯତୀନ୍ସାଲ୍ଲାବୃକେଭ୍ୟଃ ପାତୟତି ।
 ଭସ୍ମନୋ ଯଦ୍ୟଭାବସ୍ତଦା ନୟିଭସ୍ମଦାହନଜନ୍ୟମନ୍ୟଦ୍ୱାବଶ୍ୟଂ ମନ୍ତ୍ରପୁତଂ ଧାର୍ଯ୍ୟମ୍ ।
 ଏତତ୍-ପ୍ରାତଃ ପ୍ରୟୁଞ୍ଜାନୋ ରତ୍ରିକୃତାପ୍ତାପାତ୍-ପୂତୋ ଭବତି ।
 ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣସ୍ତେୟାତ୍-ପ୍ରମୁଚ୍ୟତେ ।
 ମଧ୍ୟାହ୍ନେ ମାଧ୍ୟାହ୍ନିନଂ କୃତ୍ୱୋପସ୍ଥାନାନ୍ତଂ ଧ୍ୟାୟମାନ
 ଆଦିତ୍ୟାଭିମୁଖୋଽଧୀୟାନଃ ସୁରାପାନାତ୍-ପୂତୋ ଭବତି ।
 ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣସ୍ତେୟାତ୍-ପୂତୋ ଭବତି । ବ୍ରାହ୍ମଣବଧାତ୍-ପୂତୋ ଭବତି । ଗୋବଧାତ୍-ପୂତୋ ଭବତି ।
 ଅଶ୍ୱବଧାତ୍-ପୂତୋ ଭବତି । ଗୁରୁବଧାତ୍-ପୂତୋ ଭବତି ।
 ମାତୃବଧାତ୍-ପୂତୋ ଭବତି । ପିତୃବଧାତ୍-ପୂତୋ ଭବତି ।
 ତ୍ରିକାଳମେତତ୍-ପ୍ରୟୁଞ୍ଜାନଃ ସର୍ବବେଦପାରାୟଣଫଳମବାପ୍ନୋତି ।
 ସର୍ବତୀର୍ଥଫଳମଶ୍ନୁତେ । ଅନପବ୍ରୁବଃ ସର୍ବମାୟୁରେତି ।

ବିନ୍ଦତେ ପ୍ରାଜାପତ୍ୟଂ ରାୟସ୍ତୋଷଂ ଗୌପତ୍ୟମ୍ ।

ଏବମାବର୍ତ୍ତୟେଦୁପନିଷଦମିତ୍ୟାହ ଭଗବାନ୍ ସଦାଶିବଃ ସାମ୍ନଃ ସଦାଶିବଃ ସାମ୍ନଃ ॥

॥ ଇତି ଭସ୍ମଜାବାଲୋପନିଷସ୍ତୁପ୍ରଥମୋଽଧ୍ୟାୟଃ ॥ ୧ ॥

ଅଥ ଭୃସୁଷ୍ଟୋ ଜାବାଲୋ ମହାଦେବଂ ସାମ୍ନଂ ପ୍ରଣମ୍ୟ ପୁନଃ

ପପ୍ରଚ୍ଛ କିଂ ନିତ୍ୟଂ ବ୍ରାହ୍ମଣାନାଂ କର୍ତ୍ତବ୍ୟଂ ଯଦକରଣେ ପ୍ରତ୍ୟବୈତି ବ୍ରାହ୍ମଣଃ ।

କଃ ପୂଜନୀୟଃ । କୋ ବା ଧ୍ୟେୟଃ । କଃ ସ୍ମର୍ତବ୍ୟଃ । କଥଂ ଧ୍ୟେୟଃ ।

କ୍ୱ ସ୍ଥାତବ୍ୟମେତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମୀତି । ସମାସେନ ତଂ ହୋବାଚ ।

ପ୍ରାଗୁଦୟାନ୍ନିର୍ବର୍ତ୍ୟ ଶୌଚାଦିକଂ ତତଃ ସ୍ନାୟାତ୍ ।

ମାର୍ଜନଂ ରୁଦ୍ରସୁକ୍ତେଃ । ତତଶ୍ଚାହତଂ ବାସଃ ପରିଧତ୍ତେ ପାପୁନୋପହୃତ୍ୟେ ।

ଉଦ୍ୟନ୍ତମାଦିତ୍ୟମଭିଧ୍ୟାୟନ୍ନୁଜ୍ୱଳିତାଙ୍ଗଂ କୃତ୍ୱା ଯଥାସ୍ଥାନଂ

ଭସ୍ମନା ତ୍ରିପୁଷ୍ପଂ ଶ୍ୱେତେନୈବ ରୁଦ୍ରାକ୍ଷାଞ୍ଜେତାନ୍ନିତୁୟାତ୍ ।

ନୈତତ୍ ସଂମର୍ଶଃ । ତଥାନ୍ୟେ । ମୂର୍ଧ୍ନ ଚତ୍ୱାରିଂଶତ୍ । ଶିଖାୟାମେକଂ ତ୍ରୟଂ ବା ।

ଶ୍ରୋତ୍ରୟୋର୍ଦ୍ୱାଦଶ । କଣ୍ଠେ ଦ୍ୱାତ୍ରିଂଶତ୍ । ବାହ୍ୱୋଃ ଷୋଡଶ ଷୋଡଶ ।

ଦ୍ୱାଦଶ ଦ୍ୱାଦଶ ମଣିବନ୍ଧୟୋଃ ଷଟ୍ଷତକୁଷ୍ଠୟୋଃ ।

ତତଃ ସନ୍ଧ୍ୟାଂ ସକୁଶୋଽହରହରୁପାସୀତ । ଅଗ୍ନିର୍ଜ୍ୟୋତିରିତ୍ୟାଦିଭିରଗ୍ନୌ ଜୁହୁୟାତ୍ ।

ଶିବଲିଙ୍ଗଂ ତ୍ରିସଂଧ୍ୟମଭ୍ୟର୍ଚ୍ୟ କୁଶେଷ୍ଠାସୀନୋ ଧ୍ୟାତ୍ୱା ସାମ୍ନଂ

ମାମେବ ବୃଷଭାରୁଦଂ ହିରଣ୍ୟବାହୁଂ ହିରଣ୍ୟବର୍ଣ୍ଣଂ ହିରଣ୍ୟରୂପଂ

ପଶୁପାଶବିମୋଚକଂ ପୁରୁଷଂ କୃଷ୍ଣପିଙ୍ଗଳମୂର୍ଧ୍ନରେତସଂ ବିରୂପାକ୍ଷଂ

ବିଶ୍ୱରୂପଂ ସହସ୍ରାକ୍ଷଂ ସହସ୍ରଶୀର୍ଷଂ ସହସ୍ରଚରଣଂ ବିଶ୍ୱତୋବାହୁଂ

ବିଶ୍ୱାତ୍ମାନମେକମଦ୍ୱୈତଂ ନିଷ୍କଲଂ ନିଷ୍ପ୍ରିୟଂ ଶାନ୍ତଂ ଶିବମକ୍ଷରମବ୍ୟୟଂ

ହରିହରହିରଣ୍ୟଗର୍ଭସ୍ରଷ୍ଟାରମପ୍ରମେୟମନାଦ୍ୟନ୍ତଂ ରୁଦ୍ରସୁକ୍ତେରଭିଷିତ୍ୟା

ସିତେନ ଭସ୍ମନା ଶ୍ରୀଫଳଦଲୈଷ୍ଠ ତ୍ରିଶାଖୈରାଦ୍ୱୈରନାଦ୍ୱୈର୍ବା ।

ନ ତତ୍ର ସଂସ୍ପର୍ଶଃ । ତତ୍-ପୂଜାସାଧନଂ କଳ୍ପୟେଜ୍ଜ ନୈବେଦ୍ୟଂ ।
 ତତଃ୍ଵେକାଦଶଗୁଣରୁଦ୍ରୋ ଜପନୀୟଃ । ଏକଗୁଣୋଽନନ୍ତଃ ।
 ଷଡ଼କ୍ଷରୋଽଷ୍ଟାକ୍ଷରୋ ବା ଶୈବୋ ମନ୍ତ୍ରୋ ଜପନୀୟଃ ।
 ଓମିତ୍ୟଗ୍ରେ ବ୍ୟାହରେତ୍ । ନମ ଇତି ପଞ୍ଚାତ୍ ।
 ତତଃ ଶିବାୟେତ୍ୟକ୍ଷରତ୍ରୟମ୍ । ଓମିତ୍ୟଗ୍ରେ ବ୍ୟାହରେତ୍ । ନମ ଇତି ପଞ୍ଚାତ୍ ।
 ତତୋ ମହାଦେବାୟେତି ପଞ୍ଚାକ୍ଷରାଶି । ନାତସ୍ତାରକଃ ପରମୋ ମନ୍ତ୍ରଃ ।
 ତାରକୋଽୟଂ ପଞ୍ଚାକ୍ଷରଃ । କୋଽୟଂ ଶୈବୋ ମନ୍ତ୍ରଃ ।
 ଶୈବସ୍ତାରକୋଽୟମୁପଦିଶ୍ୟତେ ମନୁରବିମୁକ୍ତେ ଶୈବେଭ୍ୟୋ ଜୀବେଭ୍ୟଃ ।
 ଶୈବୋଽୟମେବ ମନ୍ତ୍ରସ୍ତାରୟତି । ସ ଏବ ବ୍ରହ୍ମୋପଦେଶଃ ।
 ବ୍ରହ୍ମ ସୋମୋଽହଂ ପବନଃ ସୋମୋଽହଂ ପବତେ ସୋମୋଽହଂ
 ଜନିତା ମତୀନାଂ ସୋମୋଽହଂ ଜନିତା ପୃଥିବ୍ୟାଃ ସୋମୋଽହଂ
 ଜନିତାଽଗ୍ନେଃ ସୋମୋଽହଂ ଜନିତା ସୂର୍ଯ୍ୟସ୍ୟ ସୋମୋଽହଂ
 ଜନିତେନ୍ଦ୍ରସ୍ୟ ସୋମୋଽହଂ ଜନିତୋତ ବିଷ୍ଣୋଃ ସୋମୋଽହମେବ
 ଜନିତା ସ ଯଶ୍ଚନ୍ଦ୍ରମସୋ ଦେବାନାଂ ଭୂର୍ଭୁବସ୍ୱରାଦୀନାଂ ସର୍ବେଷାଂ
 ଲୋକାନାଂ ଚ ବିଶ୍ୱଂ ଭୂତଂ ଭୁବନଂ ଚିତ୍ରଂ ବହୁଧା ଜାତଂ ଜାୟମାନଂ
 ଚ ଯସ୍ତର୍ବସ୍ୟ ସୋମୋଽହମେବ ଜନିତା ବିଶ୍ୱାଧିକୋ ରୁଦ୍ରୋ ମହର୍ଷିଃ
 ହିରଣ୍ୟଗର୍ଭାଦୀନହଂ ଜାୟମାନାନ୍ପଶ୍ୟାମି ।
 ଯୋ ରୁଦ୍ରୋ ଅଗ୍ନୌ ଯୋ ଅୟୁ ଯ ଓଷଧୀଷୁ ଯୋ ରୁଦ୍ରୋ ବିଶ୍ୱା ଭୁବନା ବିବେଶୈବମେବ ।
 ଅୟମେବାତ୍ମାନ୍ତରାତ୍ମା ବ୍ରହ୍ମଜ୍ୟୋତିର୍ଯସ୍ମିନ୍ନାନ୍ ମତ୍ତୋଽନ୍ୟଃ ପରଃ ।
 ଅହମେବ ପରୋ ବିଶ୍ୱାଧିକଃ । ମାମେବ ବିଦିତ୍ୱାଽମୃତତ୍ୱମେତି । ତରତି ଶୋକମ୍ ।
 ମାମେବ ବିଦିତ୍ୱା ସାଂସୃତିକୀଂ ରୁଜଂ ଦ୍ରାବୟତି ।
 ତସ୍ମାଦହଂ ରୁଦ୍ରୋ ଯଃ ସର୍ବେଷାଂ ପରମା ଗତିଃ ।
 ସୋଽହଂ ସର୍ବାକାରଃ । ଯତୋ ବା ଇମାନି ଭୂତାନି ଜାୟନ୍ତେ ।
 ଯେନ ଜାତାନି ଜୀବନ୍ତି । ଯତ୍-ପ୍ରୟନ୍ତ୍ୟଭିସଂବିଶନ୍ତି ।

ତଂ ମାମେବ ବିଦିତ୍ତୋପାସୀତ । ଭୂତେଭିର୍ଦେବେଭିରଭିଷ୍ଣୁତୋଽହମେବ ।
 ଭୀଷାସ୍ତାଦ୍ଭାତଃ ପବତେ । ଭୀଷୋଦେତି ସୂର୍ଯ୍ୟଃ । ଭୀଷାସ୍ତାଦଗ୍ନିଶ୍ଚେନ୍ଦ୍ରଶ୍ଚ ।
 ସୋମୋଽତ ଏବ ଯୋଽହଂ ସର୍ବେଷାମଧିଷ୍ଠାତା ସର୍ବେଷାଂ ତ ଭୂତାନାଂ ପାଲକଃ ।
 ସୋଽହଂ ପୃଥିବୀ । ସୋଽହମାପଃ । ସୋଽହଂ ତେଜଃ । ସୋଽହଂ ବାୟୁଃ ।
 ସୋଽହଂ କାଲଃ । ସୋଽହଂ ଦିଶଃ । ସୋଽହମାତ୍ମା । ମୟି ସର୍ବଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତମ୍ ।
 ବ୍ରହ୍ମବିଦାପ୍ନୋତି ପରମ୍ । ବ୍ରହ୍ମା ଶିବୋ ମେ ଅସ୍ତୁ ସଦାଶିବୋମ୍ ।
 ଅଚକ୍ଷୁର୍ବିଶ୍ୱତଶ୍ଚକ୍ଷୁରକର୍ଣ୍ଣୋ ବିଶ୍ୱତଃକର୍ଣ୍ଣୋଽପାଦୋ ବିଶ୍ୱତଃପାଦୋଽପାଶିର୍ବିଶ୍ୱତଃପାଶିରହମଶିରା
 ବିଶ୍ୱତଃଶିରା ବିଦ୍ୟାମନ୍ତ୍ରିକସଂଗ୍ରାୟୋ ବିଦ୍ୟାରୂପୋ ବିଦ୍ୟାମୟୋ ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱରୋଽହମଜରୋଽହମ୍ ।
 ମାମେବଂ ବିଦିତ୍ତା ସଂସ୍ମୃତିପାଶାତ୍-ପ୍ରମୁତ୍ୟତେ । ତସ୍ମାଦହଂ ପଶୁପାଶବିମୋଚକଃ ।
 ପଶବଶ୍ଚାମାନବାକ୍ତଂ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତନଶ୍ଚ ଯୁକ୍ତାତ୍ମାନୋ ଯତନ୍ତେ ମାମେବ ପ୍ରାପ୍ତୁମ୍ ।
 ପ୍ରାପ୍ୟନ୍ତେ ମାଂ ନ ପୁନରାବର୍ତ୍ତନ୍ତେ ।
 ତ୍ରିଶୂଲଗାଂ କାଶୀମଧିଶ୍ରିତ୍ୟ ତ୍ୟକ୍ତାସବୋଽପି ମୟୋବ ସଂବିଶନ୍ତି ।
 ପ୍ରଜ୍ୱଳଦ୍ୱହ୍ନିଗଂ ହବିର୍ଯଥା ନ ଯଜମାନମାସାଦୟତି ତଥାସୌ ତ୍ୟକ୍ତା
 କୁଶପଂ ନ ତତ୍ତାଦୃଶଂ ପୁରା ପ୍ରାପୁବନ୍ତି ।
 ଏଷ ଏବାଦେଶଃ ଏଷ ଉପଦେଶଃ । ଏଷ ଏବ ପରମୋ ଧର୍ମଃ ।
 ସତ୍ୟାଞ୍ଜତ୍ର କଦାଚିନ୍ନ ପ୍ରମଦିତବ୍ୟଂ ତତ୍ରୋଜ୍ଜୁଲନତ୍ରିପୁଣ୍ଡ୍ରାଭ୍ୟାମ୍ ।
 ତଥା ରୁଦ୍ରାକ୍ଷଦ୍ୟଧାରଣାଞ୍ଜଥା ମଦର୍ଚନାତ୍ ।
 ପ୍ରମାଦେନାପି ନାନ୍ତର୍ଦେବସଦନେ ପୁରୀଷଂ କୁର୍ଯାତ୍ ।
 ବ୍ରତାନ୍ନ ପ୍ରମଦିତବ୍ୟମ୍ ତଦ୍ଧି ତପସ୍ତଦ୍ଧି ତପଃ କାଶ୍ୟାମେବ ମୁକ୍ତିକାମାନାମ୍ ।
 ନ ତତ୍ତ୍ୟାଜ୍ୟଂ ନ ତତ୍ତ୍ୟାଜ୍ୟଂ ମୋଚକୋଽହମବିମୁକ୍ତେ ନିବସତାମ୍ ।
 ନାବିମୁକ୍ତାପୁରମଂ ସ୍ଥାନମ୍ । ନାବିମୁକ୍ତାପୁରମଂ ସ୍ଥାନମ୍ ।
 କାଶ୍ୟାଂ ସ୍ଥାନାନି ଚତ୍ୱାରି । ତେଷାମଭ୍ୟର୍ହିତମନ୍ତ୍ରର୍ଗୃହମ୍ ।
 ତତ୍ରାପ୍ୟବିମୁକ୍ତମଭ୍ୟର୍ହିତମ୍ । ତତ୍ର ସ୍ଥାନାନି ପଞ୍ଚ ।
 ତନ୍ନୁଧ୍ୟେ ଶିବାଗାରମଭ୍ୟର୍ହିତମ୍ । ତତ୍ର ପ୍ରାଚ୍ୟାମୈଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟସ୍ଥାନମ୍ ।

ଦକ୍ଷିଣାୟାଂ ବିଚାଲନସ୍ଥାନମ୍ । ପଶ୍ଚିମାୟାଂ ବୈରାଗ୍ୟସ୍ଥାନମ୍ ।
 ଉତ୍ତରାୟାଂ ଜ୍ଞାନସ୍ଥାନମ୍ ।
 ତସ୍ମିନ୍ୟଦନ୍ତାର୍ଜିଲ୍ଲପ୍ରମଦ୍ୟୟମନାଦ୍ୟନ୍ତ୍ରମଶେଷବେଦବେଦାନ୍ତବେଦ୍ୟମନିର୍ଦ୍ଦେଶ୍ୟମନିରୁକ୍ତ—
 ମପ୍ରତ୍ୟବମାଶାସ୍ୟମଦ୍ୱୈତଂ ସର୍ବାଧାରମନାଧାରମନିରୀକ୍ଷ୍ୟମହରହର୍ତ୍ତବ୍ରହ୍ମବିଷ୍ଣୁପୁରନ୍ଦରା—
 ଦ୍ୟମରବରସେବିତଂ ମାମେବ ଜ୍ୟୋତିଃସ୍ୱରୂପଂ ଲିଙ୍ଗଂ ମାମେବୋପାସିତବ୍ୟଂ
 ତଦେବୋପାସିତବ୍ୟମ୍ ।
 ନୈବ ଭାବୟନ୍ତି ତଲ୍ଲିଙ୍ଗଂ ଭାନୁଶ୍ଚନ୍ଦ୍ରୋଽଗ୍ନିର୍ବାୟୁଃ ।
 ସ୍ୱପ୍ନକାଶଂ ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱରାଭିଧଂ ପାତାଲମଧିତିଷ୍ଠତି ।
 ତଦେବାହମ୍ । ତତ୍ରାର୍ଚିତୋଽହମ୍ ।
 ସାକ୍ଷାଦର୍ଚିତଃ ତ୍ରିଶାଶୈର୍ବଲ୍ଲୁଦଲୈର୍ଦୀପ୍ତୈର୍ବା ଯୋଃତିସଂପୂଜୟେନ୍ନୁନ୍ନନା
 ମୟାହିତାସୁର୍ମୟୋବାପିତାଶିଲକର୍ମା ଭସ୍ମଦିଷ୍ଟାଙ୍ଗୋ ରୁଦ୍ରାକ୍ଷଭୂଷଣୋ
 ମାମେବ ସର୍ବଭାବେନ ପ୍ରପନ୍ନୋ ମଦେକପୂଜାନିରତଃ ସଂପୂଜୟେତ୍ ।
 ତଦହମଶ୍ଳାମି । ତଂ ମୋରୟାମି ସଂସୃତିପାଶାତ୍ ।
 ଅହରହରଭ୍ୟର୍ଚ୍ୟ ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱରଂ ଲିଙ୍ଗଂ ତତ୍ର ରୁଦ୍ରସୁକ୍ତୈରଭିଷିତ୍ୟ ତଦେବ
 ସ୍ଥପନପୟସ୍ତ୍ରିଃ ପୀତ୍ୱା ମହାପାତକେଭ୍ୟା ମୁଚ୍ୟତେ ।
 ନ ଶୋକମାପ୍ନୋତି । ମୁଚ୍ୟତେ ସଂସାରବନ୍ଧନାତ୍ ।
 ତଦନଭ୍ୟର୍ଚ୍ୟ ନାଶ୍ନୀୟାତ୍ଫଳମନୁମନ୍ୟଦ୍ୱା । ଯଦଶ୍ନୀୟାଦ୍ରେତୋଭକ୍ଷୀଭବେତ୍ ।
 ନାପଃ ପିବେତ୍ । ଯଦି ପିବେତ୍-ପୁୟସୋ ଭବେତ୍ ।
 ପ୍ରମାଦେନୈକଦା ତ୍ୱନଭ୍ୟର୍ଚ୍ୟ ମାଂ ଭୁକ୍ତ୍ୱା ଭୋଜୟିତ୍ୱା କେଶାନୁପୟିତ୍ୱା
 ଗବ୍ୟାନାଂ ପଞ୍ଚ ସଂଗୃହ୍ୟାପୋଷ୍ୟ ଜଳେ ରୁଦ୍ରସ୍ଥାନମ୍ । ଜପେତ୍ରିବାରଂ ରୁଦ୍ରାନୁବାକମ୍ ।
 ଆଦିତ୍ୟଂ ପଶ୍ୟନ୍ନଭିଧ୍ୟାୟ ନ୍ସ୍ୱକୃତକର୍ମକୃତ୍ରୌଦ୍ରେରେବ ମନ୍ତ୍ରିଃ କୁର୍ମ୍ୟନ୍ନାଜନମ୍ ।
 ତତୋ ଭୋଜୟିତ୍ୱା ବ୍ରାହ୍ମଣାନ୍ପୂତୋ ଭବତି ।
 ଅନ୍ୟଥା ପରେତୋ ଯାତନାମଶୁଚେ ।
 ପତ୍ନୈଃ ଫଲୈର୍ବା ଜଲୈର୍ବାନୈର୍ଯବାଭିପୂଜ୍ୟ ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱରଂ ମାଂ ତତୋଽଶ୍ନୀୟାତ୍ ।

କାପିଲେନ ପୟସାଭିଷିତ୍ୟ ରୁଦ୍ରସୁକ୍ରେନ ମାମେବ ଶିବଲିଙ୍ଗରୂପିଣଂ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାୟାଃ ପୂତୋ ଭବତି ।
 କାପିଲେନାଜ୍ୟେନାଭିଷିତ୍ୟ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣସ୍ତେୟାତ୍-ପୂତୋ ଭବତି ।
 ମଧୁନାଭିଷିତ୍ୟ ଗୁରୁଦାରଗମନାତ୍-ପୂତୋ ଭବତି ।
 ସିତୟା ଶର୍କରୟାଭିଷିତ୍ୟ ସର୍ବଜୀବବଧାତ୍-ପୂତୋ ଭବତି ।
 କ୍ଷୀରାଦିତିରେତୈରଭିଷିତ୍ୟ ସର୍ବାନବାପ୍ନୋତି କାମାନ୍ ।
 ଇତ୍ୟେକୈକଂ ମହାନ୍‌ପ୍ରସ୍ଥଗତଂ ମହାନ୍‌ପ୍ରସ୍ଥଗତମାନୈଃ
 ଶତୈରଭିପୂଜ୍ୟ ମୁକ୍ତୋ ଭବତି ସଂସାରବନ୍ଧନାତ୍ ।
 ମାମେବ ଶିବଲିଙ୍ଗରୂପିଣମାତ୍ରାୟାଂ ପୌର୍ଣ୍ଣମାସ୍ୟାଂ ବାଃମାବାସ୍ୟାୟାଂ
 ବା ମହାବ୍ୟତୀପାତେ ଗ୍ରହଣେ ସଂକ୍ରାନ୍ତାବଭିଷିତ୍ୟ ତିଲୈଃ ସତଶ୍ଚୁଲୈଃ
 ସୟବୈଃ ସଂପୂଜ୍ୟ ବିଲ୍ୱଦଳୈରଭ୍ୟର୍ଚ୍ୟ କାପିଲେନାଜ୍ୟାନ୍ୱିତଗନ୍ଧସାରଧୂପୈଃ
 ପରିକଳ୍ମ୍ୟ ଦୀପଂ ନୈବେଦ୍ୟଂ ସ୍ରାଜ୍ୟମୁପହାରଂ କଳ୍ପୟିତ୍ୱା ଦଦ୍ୟାପୁଷ୍ପାଞ୍ଜଲିମ୍ ।
 ଏବଂ ପ୍ରୟତୋଃଭ୍ୟର୍ଚ୍ୟ ମମ ସାୟୁଜ୍ୟମେତି ।
 ଶତୈର୍ମହାପ୍ରସ୍ଥୈରଖଣ୍ଡୈସ୍ତଶ୍ଚୁଲୈରଭିଷିତ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ରଲୋକକାମଶ୍ଚନ୍ଦ୍ରଲୋକମବାପ୍ନୋତି ।
 ତିଲୈରେତାବଦ୍-ଭିରଭିଷିତ୍ୟ ବାୟୁଲୋକକାମୋ ବାୟୁଲୋକମବାପ୍ନୋତି ।
 ମାଷୈରେତାବଦ୍-ଭିରଭିଷିତ୍ୟ ବରୁଣଲୋକକାମୋ ବରୁଣଲୋକମବାପ୍ନୋତି ।
 ଯୁବୈରେତାବଦ୍-ଭିରଭିଷିତ୍ୟ ସୂର୍ଯ୍ୟଲୋକକାମଃ ସୂର୍ଯ୍ୟଲୋକମବାପ୍ନୋତି ।
 ଏତୈରେତାବଦ୍-ଭିର୍ଦ୍ଦିଗୁଣୈରଭିଷିତ୍ୟ ସ୍ୱର୍ଗଲୋକକାମଃ ସ୍ୱର୍ଗଲୋକମବାପ୍ନୋତି ।
 ଏତୈରେତାବଦ୍-ଭିଶ୍ଚତୁର୍ଗୁଣୈରଭିଷିତ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମଲୋକକାମଃ ବ୍ରହ୍ମଲୋକମବାପ୍ନୋତି ।
 ଏତୈରେତାବଦ୍-ଭିଃ ଶତଗୁଣୈରଭିଷିତ୍ୟ ଚତୁର୍ଜାଲଂ ବ୍ରହ୍ମକୋଶଂ ଯନ୍ତୁତ୍ୟୁର୍ନୀବପଶ୍ୟତି ।
 ତମତୀତ୍ୟ ମଲ୍ଲୋକକାମୋ ମଲ୍ଲୋକମବାପ୍ନୋତି ନାନ୍ୟଂ ମଲ୍ଲୋକାପୁରମ୍ ।
 ଯମବାପ୍ୟ ନ ଶୋଚତି । ନ ସ ପୁନରାବର୍ତ୍ତତେ ନ ସ ପୁନରାବର୍ତ୍ତତେ ।
 ଲିଙ୍ଗରୂପିଣଂ ମାଂ ସଂପୂଜ୍ୟ ଚିତ୍ରୟନ୍ତି ଯୋଗିନଃ ସିଦ୍ଧାଃ ସିଦ୍ଧିଂ ଗତାଃ । ଯଜନ୍ତି ଯଜ୍ଞାନଃ ।
 ମାମେବ ସ୍ତୁବନ୍ତି ବେଦାଃ ସ୍ରାଜ୍ୟାଃ ସୋପନିଷଦଃ ସେତିହାସଃ ।
 ନ ମତ୍ତୋଽନ୍ୟଦହମେବ ସର୍ବମ୍ । ମୟି ସର୍ବଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତମ୍ ।

ତତଃ କାଶ୍ୟାଂ ପ୍ରୟତ୍ତେରେବାହମନ୍ତୁହଂ ପୂଜ୍ୟଃ ।
 ତତ୍ର ଗଣା ରୌଦ୍ରାନନା ନାନାମୁଖା ନାନାଶସ୍ତ୍ରଧାରିଣୋ ନାନାରୂପଧରା ନାନାଚିହ୍ନିତାଃ ।
 ତେ ସର୍ବେ ଭସ୍ମଦିକ୍ଷାଙ୍ଗା ରୁଦ୍ରାକ୍ଷାଭରଣାଃ କୃତାଞ୍ଜଲୟୋ ନିତ୍ୟମଭିଧ୍ୟାୟନ୍ତି ।
 ତତ୍ର ପୂର୍ବସ୍ୟଂ ଦିଶି ବ୍ରହ୍ମା କୃତାଞ୍ଜଲିରହର୍ନଶଂ ମାମୁପାସ୍ତେ ।
 ଦକ୍ଷିଣସ୍ୟାଂ ଦିଶି ବିଷ୍ଣୁଃ କୃତ୍ୱେବ ମୂର୍ଧାଞ୍ଜଲିଂ ମାମୁପାସ୍ତେ ।
 ପ୍ରତୀତ୍ୟାମିନ୍ଦ୍ରଃ ସନ୍ନତାଙ୍ଗ ଉପାସ୍ତେ ।
 ଉଦୀତ୍ୟାମଗ୍ନିକାୟମୁମାନୁରକ୍ତା ହେମାଙ୍ଗବିଭୂଷଣା
 ହେମବସ୍ତ୍ରା ମାମୁପାସତେ ମାମେବ ବେଦାଶ୍ଚତୁର୍ମୂର୍ତ୍ତିଧରାଃ ।
 ଦକ୍ଷିଣାୟାଂ ଦିଶି ମୁକ୍ତିସ୍ଥାନଂ ତନ୍ମୁକ୍ତିମଶ୍ରୁପସଂଜ୍ଞିତମ୍ ।
 ତତ୍ରାନେକଗଣାଃ ପାଲକାଃ ସାୟୁଧାଃ ପାପଘାତକାଃ ।
 ତତ୍ର ରକ୍ଷୟଃ ଶାଂଭବାଃ ପାଶୁପତା ମହାଶୈବା ବେଦାବତଂସଂ ଶୈବଂ
 ପଞ୍ଚାକ୍ଷରଂ ଜପନ୍ତସ୍ତାରକଂ ସପ୍ରଣବଂ ମୋଦମାନାସ୍ତିଷ୍ଠନ୍ତି । ତତ୍ତ୍ୱେକା ରତ୍ନବେଦିକା ।
 ତତ୍ରାହମାସୀନଃ କାଶ୍ୟାଂ ତ୍ୟକ୍ତକୁଶପାଞ୍ଚୈବାନାନୀୟ ସ୍ୱସ୍ୟାଙ୍ଗେ ସଂନିବେଶ୍ୟ
 ଭସ୍ମିତରୁଦ୍ରାକ୍ଷଭୂଷିତାନୁପସ୍ତୁଷ୍ୟ ମା ଭୂଦେତେଷାଂ ଜନ୍ମ ମୃତିଶ୍ଚେତି ତାରକଂ ଶବଂ ମନୁମୁପଦିଶାମି ।
 ତତସ୍ତେ ମୁକ୍ତା ମାମନୁବିଶନ୍ତି ବିଜ୍ଞାନମୟେନାଙ୍ଗେନ ।
 ନ ପୁନରାବର୍ତ୍ତନ୍ତେ ହୁତାଶନପ୍ରତିଷ୍ଠଂ ହବିରିବ ତତ୍ତ୍ୱେବ
 ମୁକ୍ତ୍ୟର୍ଥମୁପଦିଶ୍ୟତେ ଶୈବୋଽୟଂ ମନ୍ତ୍ରଃ ପଞ୍ଚାକ୍ଷରଃ ।
 ତନ୍ମୁକ୍ତିସ୍ଥାନମ୍ । ତତ ଓଂକାରରୂପମ୍ ।
 ତତୋ ମଦର୍ପିତକର୍ମଣାଂ ମଦାବିଷ୍ଠତେତସାଂ ମଦ୍ରୂପତା ଭବତି ।
 ନାନେଷମିୟଂ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟେୟଂ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ।
 ମୁମୁକ୍ଷବଃ କାଶ୍ୟାମେବାସୀନା ବୀର୍ଯ୍ୟବନ୍ତୋ ବିଦ୍ୟାବନ୍ତଃ ।
 ବିଜ୍ଞାନମୟଂ ବ୍ରହ୍ମକୋଶମ୍ । ଚତୁର୍ଜାଲଂ ବ୍ରହ୍ମକୋଶମ୍ । ଯନ୍ମୁଦ୍ୟନ୍ତୀବପଶ୍ୟତି ।
 ଯଂ ବ୍ରହ୍ମା ନାବପଶ୍ୟତି । ଯଂ ବିଷ୍ଣୁର୍ନାବପଶ୍ୟତି । ଯମିନ୍ଦ୍ରାଗ୍ନୀ ନାବପଶ୍ୟତାମ୍ ।
 ଯଂ ବରୁଣାଦୟୋ ନାବପଶ୍ୟନ୍ତି ।

ତମେବ ତତ୍ତ୍ୱେଜ ପୁଷ୍ଟବିତ୍ତ୍ୱାବଂ ହୈମମୁମାଂ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ୟ ବସନ୍ତଂ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟିସମପ୍ରଭଂ
ଚନ୍ଦ୍ରକିରୀଟଂ ସୋମସୂର୍ଯ୍ୟାଗ୍ନିନୟନଂ ଭୂତିଭୂଷିତବିଗ୍ରହଂ ଶିବଂ ମାମେବମଭିଧ୍ୟାୟନ୍ତେ
ମୁକ୍ତକିଲ୍ବିଷାସ୍ତ୍ୟକ୍ତବନ୍ଧା ମୟୋବ ଲୀନା ଭବନ୍ତି ।

ୟେ ଚାନେ୍ୟ କାଶ୍ୟାଂ ପୁରୀଷକାରିଣଃ

ପ୍ରତିଗ୍ରହରତାସ୍ତ୍ୟକ୍ତସ୍ଥଧାରଣାସ୍ତ୍ୟକ୍ତରୁଦ୍ରାକ୍ଷଧାରଣାସ୍ତ୍ୟକ୍ତ-

ସୋମବାରବ୍ରତାସ୍ତ୍ୟକ୍ତଗ୍ରହୟାଗାସ୍ତ୍ୟକ୍ତବିଶ୍ୱେଶ୍ୱରାର୍ଚନାସ୍ତ୍ୟକ୍ତ-

ପଞ୍ଚାକ୍ଷରଜପାସ୍ତ୍ୟକ୍ତଭୈରବାର୍ଚନା ଭୈରବୀଂ ଘୋରାଦିୟାତନାଂ

ନାନାବିଧାଂ କାଶ୍ୟାଂ ପରେତା ଭୁକ୍ତା ତତଃ ଶୁଦ୍ଧା ମାଂ ପ୍ରପଦ୍ୟନ୍ତେ ଚ ।

ଅନ୍ତର୍ଗୃହେ ରେତୋ ମୂତ୍ରଂ ପୁରୀଷଂ ବା ବିସ୍ତୃଜନ୍ତି ତଦା ତେନ ସିଞ୍ଚନ୍ତେ ପିତୃନ୍ ।

ତମେବ ପାପକାରିଣଂ ମୃତଂ ପଶ୍ୟନ୍ମୀଲଲୋହିତୋ ଭୈରବସ୍ତ୍ରଂ

ପାତୟତ୍ୟସ୍ରମଶ୍ଚଲେ ଜ୍ୱଳଜ୍ୱଳନକୁଣ୍ଡେଷ୍ଟନେ୍ୟସ୍ପତି ।

ତତଶ୍ଚାପ୍ରମାଦେନ ନିବସେଦପ୍ରମାଦେନ ନିବସେକ୍ଳାଶ୍ୟାଂ ଲିଙ୍ଗରୂପିଣ୍ୟାମିତ୍ୟୁପନିଷତ୍ ॥

॥ ଇତି ଭସ୍ମଜାବାଲୋପନିଷସ୍ତୁଦ୍ଧିତୀୟୋଽଧ୍ୟାୟଃ ॥ ୨ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୃଣୁୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷଭିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ।

ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଗ୍ନୌସ୍ତନ୍ମୁଦିଃ । ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ।

ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୂଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ।

ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତାର୍ଷ୍ୟୋ ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ।

ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥ ହରିଃ ଓଁ ତସ୍ମତ୍ ॥

॥ ଇତି ଭସ୍ମଜାବାଲୋପନିଷସ୍ରମାପ୍ତା ॥

ଓଁ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ

ଗାଣାପତି ଉପନିଷଦ

(Ganapatyupanisat / Ganapati Upanishad)

ସଂପାଦନ - ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରଧାନ

Editor – Prakash Pradhan

ଭାଷା - ସଂସ୍କୃତ-ଓଡ଼ିଆ

Language – Sanskrit - Odia

ଶୁଦ୍ଧିକରଣ (Proofreading by)

ଅଧ୍ୟାପକ ଶ୍ରୀ ଅରୁଣ କୁମାର ଦାଶ

ଗଣପତ୍ୟୁପନିଷଦ୍ / ଗଣପତି ଉପନିଷଦ୍ / ଶ୍ରୀଗଣପତ୍ୟଧର୍ବଶୀର୍ଷୋପନିଷଦ୍

॥ ଅଥ ଗଣପତ୍ୟୁପନିଷଦ୍ ॥

ୟଂ ନତ୍ତା ମୁନୟଃ ସର୍ବେ ନିର୍ବିଘ୍ନଂ ଯାନ୍ତି ତପ୍ତବନ୍ ।
ଗଣେଶୋପନିଷଦ୍ଦେବ୍ୟଂ ତଦ୍-ବ୍ରହ୍ମେବାସ୍ମି ସର୍ବଗମ୍ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣ୍ଠୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷତିର୍ଯଜତ୍ରାଃ ।
ସ୍ଥିରୈରଙ୍ଗୈସ୍ତୁଷ୍ଟୁବାଗ୍ନୁସ୍ତୁନୁଭିଃ । ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ।
ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ।
ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତ୍ରାକ୍ଷ୍ୟା ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ।
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

ହରିଃ ଓଁ ॥

ନମସ୍ତେ ଗଣପତୟେ । ତ୍ୱମେବ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଂ ତତ୍ତ୍ୱମସି ।
ତ୍ୱମେବ କେବଳଂ କର୍ତାସି । ତ୍ୱମେବ କେବଳଂ ଧର୍ତାସି ।
ତ୍ୱମେବ କେବଳଂ ହର୍ତାସି । ତ୍ୱମେବ ସର୍ବଂ ଖଲ୍ଲିଦଂ ବ୍ରହ୍ମାସି ।
ତ୍ୱଂ ସାକ୍ଷାଦାତ୍ମାସି ନିତ୍ୟମ୍ ॥ ୧ ॥

ରତଂ ବଚ୍ଛି । ସତ୍ୟଂ ବଚ୍ଛି ॥ ୨ ॥

ଅବ ତ୍ୱଂ ମାମ୍ । ଅବ ବକ୍ତାରମ୍ । ଅବ ଶ୍ରୋତାରମ୍ ।
ଅବ ଦାତାରମ୍ । ଅବ ଧାତାରମ୍ । ଅବାନୁଚାନମବ ଶିଷ୍ୟମ୍ ।
ଅବ ପଶ୍ଚାତ୍ । ଅବ ପୁରସ୍ତାତ୍ । ଅବୋତ୍ତରାତ୍ ।
ଅବ ଦକ୍ଷିଣାତ୍ । ଅବ ଚୋର୍ଧ୍ୱାତ୍ । ଅବାଧରାତ୍ ।
ସର୍ବତୋ ମାଂ ପାହି ପାହି ସମନ୍ତାତ୍ ॥ ୩ ॥

ତ୍ୱଂ ବାଞ୍ଛାୟାଂ ଚିନ୍ତୟଃ । ତ୍ୱମାନନ୍ଦମୟାଂ ବ୍ରହ୍ମମୟଃ ।
 ତ୍ୱଂ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦାଦ୍ୱିତୀୟୋଽସି । ତ୍ୱଂ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଂ ବ୍ରହ୍ମାସି ।
 ତ୍ୱଂ ଜ୍ଞାନମୟୋ ବିଜ୍ଞାନମୟୋଽସି ॥ ୪ ॥

ସର୍ବଂ ଜଗଦିଦଂ ତ୍ୱତ୍ତୋ ଜାୟତେ । ସର୍ବଂ ଜଗଦିଦଂ ତ୍ୱତ୍ତସ୍ତିଷ୍ଠତି ।
 ସର୍ବଂ ଜଗଦିଦଂ ତ୍ୱୟି ଲୟମେଷ୍ୟତି । ସର୍ବଂ ଜଗଦିଦଂ ତ୍ୱୟି ପ୍ରତ୍ୟେତି ।
 ତ୍ୱଂ ଭୂମିରାପୋଽନଲୋଽନିଲୋ ନଭଃ । ତ୍ୱଂ ଚତ୍ୱାରି ବାକ୍ପଦାନି ॥ ୫ ॥

ତ୍ୱଂ ଗୁଣତ୍ରୟାତୀତଃ । ତ୍ୱଂ ଅବସ୍ଥାତ୍ରୟାତୀତଃ ।
 ତ୍ୱଂ ଦେହତ୍ରୟାତୀତଃ । ତ୍ୱଂ କାଳତ୍ରୟାତୀତଃ ।
 ତ୍ୱଂ ମୂଳାଧାରସ୍ଥିତୋଽସି ନିତ୍ୟମ୍ । ତ୍ୱଂ ଶକ୍ତିତ୍ରୟାତ୍ମକଃ ।
 ତ୍ୱାଂ ଯୋଗିନୋ ଧ୍ୟାୟନ୍ତି ନିତ୍ୟମ୍ ।
 ତ୍ୱଂ ବ୍ରହ୍ମା ତ୍ୱଂ ବିଷ୍ଣୁସ୍ତଂ ରୁଦ୍ରସ୍ତମିନ୍ଦ୍ରସ୍ତମଗ୍ନିସ୍ତଂ ବାୟୁସ୍ତଂ ସୂର୍ଯ୍ୟସ୍ତଂ
 ଚନ୍ଦ୍ରମାସ୍ତଂ ବ୍ରହ୍ମ ଭୂର୍ଭୁବଃସ୍ୱରୋମ୍ ॥ ୬ ॥

ଗଣାଦିଂ ପୂର୍ବମୁକ୍ତାୟ ବର୍ଣ୍ଣାଦିଂ ସ୍ତବନକ୍ରମମ୍ । ଅନୁସ୍ୱାରଃ ପରତରଃ ।
 ଅର୍ଧେନ୍ଦୁଲସିତମ୍ । ତାରେଣ ଋକମ୍ । ଏତତ୍ତବ ମନୁସ୍ୱରୂପମ୍ ।
 ଗକାରଃ ପୂର୍ବରୂପମ୍ । ଅକାରୋ ମଧ୍ୟମରୂପମ୍ ।
 ଅନୁସ୍ୱାରଶ୍ଚାତ୍ମ୍ୟରୂପମ୍ । ବିନ୍ଦୁରୁତ୍ତରରୂପମ୍ ।
 ନାଦଃ ସନ୍ଧାନମ୍ । ସଂହିତା ସନ୍ଧିଃ । ସୈଷା ଗଣେଶବିଦ୍ୟା ।
 ଗଣକ ଋଷିଃ । ନିତୃଦ୍ଵାୟତ୍ରୀ ଛନ୍ଦଃ । ଶ୍ରୀମହାଗଣପତିର୍ଦେବତା ।
 ଓଁ ଗଂ ଗଣପତୟେ ନମଃ ॥ ୭ ॥

ଏକଦନ୍ତାୟ ବିଦ୍ମହେ ବକ୍ରତୁଣ୍ଡାୟ ଧୀମହି । ତନ୍ନୋ ଦନ୍ତିଃ ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ ॥ ୮ ॥

ଏକଦନ୍ତଂ ଚତୁର୍ଦ୍ଦନ୍ତଂ ପାଶମଙ୍କୁଶଧାରିଣମ୍ ।
 ରଦଂ ଚ ବରଦଂ ହସ୍ତେର୍ବିଭ୍ରାଣଂ ମୂଷକଧୃଜମ୍ ॥
 ରକ୍ତଂ ଲମ୍ବୋଦରଂ ଶୂର୍ପକର୍ଣ୍ଣକଂ ରକ୍ତବାସସମ୍ ।
 ରକ୍ତଗନ୍ଧାନୁଲିପ୍ତାଙ୍ଗଂ ରକ୍ତପୁଷ୍ପେଃ ସୁପୂଜିତମ୍ ॥
 ଭକ୍ତାନୁକମ୍ପିନଂ ଦେବଂ ଜଗନ୍ନାରାୟଣମରୂପମ୍ ।
 ଆବିର୍ଭୂତଂ ଚ ସୃଷ୍ଟ୍ୟାଦୌ ପ୍ରକୃତେଃ ପୁରୁଷାପୁରମ୍ ॥
 ଏବଂ ଧ୍ୟାୟତି ଯୋ ନିତ୍ୟଂ ସ ଯୋଗୀ ଯୋଗିନାଂ ବରଃ ॥ ୯ ॥

ନମୋ ବ୍ରାତପତୟେ । ନମୋ ଗଣପତୟେ । ନମଃ ପ୍ରମଥପତୟେ ।
 ନମସ୍ତେଷୁ ଲମ୍ବୋଦରାୟ ଏକଦନ୍ତାୟ ବିଘ୍ନବିନାଶିନେ ଶିବସୁତାୟ ଶ୍ରୀବରଦମୂର୍ତ୍ତୟେ ନମଃ ॥ ୧୦ ॥

ଏତଦଧର୍ବଶୀର୍ଷଂ ଯୋଧ୍ୟାତେ । ସ ବ୍ରହ୍ମଭୂୟାୟ କଳ୍ପତେ । ସ ସର୍ବବିଘ୍ନୋର୍ଦ୍ଧ୍ୱଂ ବାଧ୍ୟତେ ।
 ସ ସର୍ବତଃ ସୁଖମେଧତେ । ସ ପଞ୍ଚମହାପାପାତ୍ ପ୍ରମୁଚ୍ୟତେ ।
 ସାୟମଧ୍ୟାୟାନୋ ଦିବସକୃତଂ ପାପଂ ନାଶୟତି ।
 ପ୍ରାତରଧ୍ୟାୟାନୋ ରାତ୍ରିକୃତଂ ପାପଂ ନାଶୟତି ।
 ସାୟଂପ୍ରାତଃ ପ୍ରୟୁଞ୍ଜାନଃ ପାପୋଽପାପୋ ଭବତି ।
 ଧର୍ମାର୍ଥକାମମୋକ୍ଷଂ ଚ ବିୟତି ।
 ଇଦମଧର୍ବଶୀର୍ଷମଶିଷ୍ୟାୟ ନ ଦେୟମ୍ । ଯୋ ଯଦି ମୋହାଦ୍ ଦାସ୍ୟତି । ସ ପାପୀୟାନ୍ ଭବତି ।
 ସହସ୍ରାବର୍ତ୍ତନାଦ୍ୟଂ ଯଂ କାମମଧ୍ୟାତେ । ତଂ ତମନେନ ସାଧୟେତ୍ ॥ ୧୧ ॥

ଅନେନ ଗଣପତିମଭିଷିଞ୍ଚତି । ସ ବାଗ୍ନୀ ଭବତି ।
 ଚତୁର୍ଥ୍ୟାମନଶ୍ଚନ୍ ଜପତି । ସ ବିଦ୍ୟାବାନ୍ ଭବତି ।
 ଇତ୍ୟଧର୍ବଶବାକ୍ୟମ୍ । ବ୍ରହ୍ମାଦ୍ୟାତରଣଂ ବିଦ୍ୟାନ୍ ବିଭେତି କଦାଚନେତି ॥ ୧୨ ॥

ଯୋ ଦୂର୍ବାଙ୍କୁରେୟଜତି । ସ ବୈଶ୍ରବଣୋପମୋ ଭବତି ।
ଯୋ ଲାଜୈୟଜତି । ସ ଯଶୋବାନ୍ ଭବତି । ସ ମେଧାବାନ୍ ଭବତି ।
ଯୋ ମୋଦକସହସ୍ରେଣ ଯୁଜତି ସ ବାଞ୍ଛିତଫଳମବାପ୍ନୋତି ।
ୟଃ ସାଜ୍ୟସମିଦ୍-ଭିୟଜତି । ସ ସର୍ବଂ ଲଭତେ ସ ସର୍ବଂ ଲଭତେ ॥ ୧୩ ॥

ଅଶ୍ୱୌ ବ୍ରାହ୍ମଣାନ୍ସମ୍ୟଗ୍-ଗ୍ରାହୟିତ୍ୱା ସୂର୍ଯବର୍ଚସ୍ୱୀ ଭବତି ।
ସୂର୍ଯଗ୍ରହେ ମହାନଦ୍ୟାଂ ପ୍ରତିମାସନ୍ନିଧୌ ବା ଜପ୍ତା ସିଦ୍ଧମନ୍ତୋ ଭବତି ।
ମହାବିଘ୍ନାତ୍ ପ୍ରମୁଚ୍ୟତେ । ମହାଦୋଷାତ୍ ପ୍ରମୁଚ୍ୟତେ ।
ମହାପାପାତ୍ ପ୍ରମୁଚ୍ୟତେ । ମହାପ୍ରତ୍ୟବାୟାତ୍ ପ୍ରମୁଚ୍ୟତେ ।
ସ ସର୍ବବିଦ୍-ଭବତି ସ ସର୍ବବିଦ୍-ଭବତି ।
ୟ ଏବଂ ବେଦ । ଇତ୍ୟୁପନିଷଦ୍ ॥ ୧୪ ॥

ହରିଃ ଓଁ ତସ୍ମତ୍ ॥

ଓଁ ଭଦ୍ରଂ କର୍ଣ୍ଣେଭିଃ ଶୁଣ୍ଠୟାମ ଦେବାଃ । ଭଦ୍ରଂ ପଶ୍ୟେମାକ୍ଷଭିୟଜତ୍ରାଃ ।
ପ୍ରିରେରଞ୍ଜେସୁଷୁବାଗୁଁସସ୍ତନୁଭିଃ । ବ୍ୟଶେମ ଦେବହିତଂ ଯଦାୟୁଃ ।
ସ୍ୱସ୍ତି ନ ଇନ୍ଦ୍ରୋ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବାଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନଃ ପୁଷା ବିଶ୍ୱବେଦାଃ ।
ସ୍ୱସ୍ତି ନସ୍ତାର୍ଷ୍ୟା ଅରିଷ୍ଟନେମିଃ । ସ୍ୱସ୍ତି ନୋ ବୃହସ୍ପତିର୍ଦଧାତୁ ।
ଓଁ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ଶାନ୍ତିଃ ॥

॥ ଇତି ଗଣପତ୍ୟୁପନିଷସ୍ତମାପ୍ତା ॥

॥ ଇତି ଶୈବ ଉପନିଷଦ୍ ॥